

New Testament

Lokele Language

Lokele - Bible - New Testament

Matayo	3
Malako	70
Luka	110
Yoane	181
Tomo Ya Batomomu	235
Baloma	302
1 Bakolinto	331
2 Bakolinto	360
Bagalatia	378
Baefeso	388
Bafilipoi	398
Bakolose	405
1 Batesalonika	412
2 Batesalonika	419
1 Timoteo	423
2 Timoteo	431
Tito	437
Filemona	441
Baebele	443
Yakobo	464
1 Petelo	472
2 Petelo	480
1 Yoane	485
2 Yoane	493
3 Yoane	494
Yuda	495
Liensu	497

Lokele - Bible - New Testament

Matayo

Matayo 1

- ¹Lokasa loa lotango loa fetɔ ya bangau ba Yesu Masiya, wana wa Dawidi, wana wa Abalayama.
- ²Abalayama loota Yisaka; Yisaka loota Yakobo; Yakobo loota Yuda la bitungani yande;
- ³Yuda loota Pelese la Shela ko la Tamala; Pelese loota Eselone; Eselone loota Lama;
- ⁴Lama loota Aminadaba; Aminadaba loota Nasona; Nasona loota Salamona;
- ⁵Salamona loota Boasha ko la Laba; Boasha loota Obede ko la Luta;
- ⁶Obede loota Yese; Yese loota Dawidi ako Bokɔta. Dawidi ako Bokɔta loota Solomo ko la lotika loa Uliya;
- ⁷Solomo loota Labama; Labama loota Abiya; Abiya loota Asa;
- ⁸Asa loota Yosopata; Yosopata loota Yotama; Yotama loota Aasha;
- ⁹Aasha loota Esikiya;
- ¹⁰Esikiya loota Manase; Manase loota Amona; Amona loota Yosiya;
- ¹¹Yosiya loota Yekoniya la bitungani yande nda baunjwelo konda Babilona.
- ¹²La mbisa ya baunjwelo nda Babilona, Yekoniya loota Salatiele; Salatiele loota Shelubabela;
- ¹³Shelubabela loota Abiuda; Abiuda loota Eliyakima; Eliyakima loota Ashula;
- ¹⁴Ashula loota Sadoka; Sadoka loota Akima; Akima loota Eleyuda;
- ¹⁵Eleyuda loota Eleasha; Eleasha loota Matana; Matana loota Yakobo;
- ¹⁶Yakobo loota Yosefa ako bolome wa Malia, nyango wa Yesu oyasotangomo mbo Masiya.
- ¹⁷Ongoma fetɔ bitotina ko ende Abalayama ko ende Dawidi yende fetɔ liu la inɛi, la ende Dawidi ko nda baunjwelo nda Babilona bende fetɔ liu la inɛi, la konda baunjwelo nda Babilona ko nda lootomu loa Masiya bende fetɔ liu la inɛi.

Liotomu lia Yesu

¹⁸Liotomu lia Yesu Masiya liaka ngo ko ani— Nyango wande ako Malia aaka liäla lia Yosefa, kongo ko oso wa lisongoni liau, Malia löene la lieme ko la Bolimo Botanu.

¹⁹Yosefa, olome wande, eoka aaka oto wa liengani, la atialembeke ndochambola inde fololo, inde losanga oola liäla wisakumbo.

²⁰Aenyelaka Yosefa loaso-lo, futuku bokitomo wa Mungu löene end'inde ko la saki, inde mbo— Yosefa wana wa Dawidi, owangëke ndoso Malia wali wae, eoka lisole elisotol'inde lile ko elia Bolimo Botanu.

²¹Eotaka nde wana otolome, bofak'inde lina liko Yesu eoka end'Inde oyatouwesa bato bande nda njaso ibe yau.

²²Ebi bitotina yaaka litina mbo eyaongömökö la Ngené ko la Bötöndöli biköchömökö, biko mbo—

²³Tenengo boseka nd'atoaelo lieme, la atoota nde wana otolome, Inde efomoko lina liko Emanwele (litina mbo Mungu ale lasu).

²⁴Limö Yosefa loemala yai nda ilo, inde lokela kwani akangesaka bokitomo wa Ngené ekanges'inde, inde loiyesa Malia wali wande.

²⁵Kongo ko atiaingalakä lande oso ani atitaote wana otolome. Inde lota wana lina liko Yesu.

Matayo 2

Eba Kesa ya tolonge

¹Aotomökö Yesu nda Betelehemu wa Yudea nda mbile eyaaka Helodi Bököta, limö Bakesa ya tolonge ebasekwaka fangi ya batemwelo-ba-bonyanya, iyo loya nda Yelusaleme, iyo lofelaka mbo—

²¿Oyaotomu kwani Bököta wa BaYuda ende anima? Eoka tosöene ilonge shande nda fangi ya batemwelo-ba-bonyanya la tosoya oyatulamel'Inde se.

³Okaka Helodi ongoma inde löene tale fine la bato batotina ba Yelusaleme lisanga.

⁴Inde losongomeseke kanga ebieti la Batikasa ba bato, inde lofelak'iyo elela eyetootomo Masiya.

⁵Iyo mbo— Nda Betelehemu wa Yudea, eoka loatomoko kola Bötöndöli mbo—

⁶Ae Betelehemu nda yese ya Yudea Oti ango esikeke sha benyafala ya Yudea Eoka Bököta nd'atotsmwa end'ae Oyatojala Botingani wa bato bami bako Balsalaele.

⁷Lamao Helodi lota eBakesa lioi wisisa la inde loluwesomo lau mbile eyeneleke ilonge,

⁸inde lotom'iyō mbo bæke ko nda Betelehemu, inde mbo— Kendeke okakotokoko loaso loa wana la weli, akeneke ino wene Inde, ino koeshela'mi wendi mbo iyeke oyasemol'Inde.

⁹Okaka'iyō baōi ba Bokota, iyo lōke limo ilonge esienek'iyō nda batemwelo, shao lōke oso wau konda elela olo ayali Wana.

¹⁰Eneke iyo ilonge iyo looka limengo fine fafo.

¹¹Iyo lōke konda ndako, iyo loene Wana amamwito la Malia nyango wande, iyo lokwa se, iyo losemokola Inde, limo iyo loliola bondanda wau, iyo lotambel'Inde bafaefi bau, bako bieto ya loketi lofi, la mwemwe ya Libano la mola.

¹²Kongo ko iyo loimomo nda saki mbo batainywa ende Helodi, eokao iyo lotangwa nda yese yau ko la mboka yasi.

Botili nda Ejipeto

¹³Asilak'iyō ndotangwa eyau, bokitomo wa Mungu loenele ende Yosefa nda saki, inde mbo— Emalaka, ilaka Wana la nyango wande, kwaka otili konda Ejipeto, yalakaka omao kond'akaesheleke Imi eshel'ae wendi, eoka Helodi asosanga okaluka Wana mbo aseeseleseke Inde.

¹⁴Lamao Yosefa loemala, inde loila Wana la nyango la ocho, inde lōke nda Ejipeto.

¹⁵Inde loyalaka omao konda bawelo ba Helodi, litina mbo bina eyaongaka Ngene ko la Botondoli bikochomoko, mbo— Isota Wana wami lioi mbo asekeke nda Ejipeto.

¹⁶Lamao eneke Helodi mbo asolimbomo kola Bakesa, inde losomaka fine, inde lotoma basilikani nda Betelehemu la nda kenge bitimbi mbo baoleke bana batolome atotina ebatitaengane miaka imbale ko nda mbile eyaluwesomoko inde la eBakesa.

¹⁷Lamao baōi ebaongaka Yelemaya ewa Botondoli bakochomoko, mbo—

¹⁸Limiki losookana nda Lama, Bileli la bitondo ya kelelikeleli, Ende Laele oyasoleela bana bande, Atilembē lionjonji eoka bana bat'imō.

¹⁹Awaka Helodi, Bokitomo wa Ngene loenele ende Yosefa nda Ejipeto nda saki,

²⁰inde mbo-Siswaka, ilaka Wana la nyango wande, kendeke nda yese ya Isalaele, eoka ebakotaka ndoola Wana, iyo basowa.

²¹Inde losiswa, inde loila Wana la nyango wande, inde loiya nda yese ya Isalaele.

²²Nde ökakä inde mbo Alakelau atokakalesa Yudea nda lifa lia Helodi sango wande, inde lowanga ɔke omao, limɔ eoka mbo asokangesomo la Mungu nda saki,

²³inde lɔke okayala nda bokenge boko Nasaleta, l'ani baoui ebaongaka Batɔndɔli bakɔchɔmɔkɔ mbo— Inde atotangomo ewa Nasalene.

Matayo 3

Yoane Bolufi

¹Nda bacho bana Yoane Bolufi loya oyanangolaka nda liɔmbelɛ lia Yudea, inde mbo—

²Kalanganaka, eoka Bɔkɔta wa Mungu bosoya tina.

³Ende Inde oyaongomoko la Bɔtɔndɔli ako Yesaya, mbo— Limiki litoamama nda liɔmbelɛ mbo— Komyaka mboka ya Ngenɛ, Longamesaka biɛli yande.

⁴Yoane-yo awataka esinda ya fuu ya ngamela, la bɔkɔli wa lokofo loa nyama nda lɔteta la alakäkä bakelele la wee wa lokonda.

⁵Bato ba Yelusaleme wike la batotina ba Yudea la eba kenge bitotina ya Yaladene,

⁶balufiomökö lande nda liyande lia Yaledene ani batoaokola njaso ibe yau.

⁷Nde enɛk'inde wike wa BaFalusi la BaSandoke batoyaka end'inde ndoyalufiomo, inde loonga lau mbo— Ino lioti lia njɔ; ¿Ndai asokambes'ino mbo bokweke otili bosekwa nda efango eyekayeke?

⁸Eokao biyaelo yanu bienganeke la likalangani lianu.

⁹Wenylëke oyaongana mbo— Abalayama ende ngau wasu, eoka itoonga lanu mbo Mungu asokɔkɔlɔ ko la bataɛ-ba kongo ndoemesela Abalayama bana.

¹⁰Kwani shondo sisotomo oko nda biili ya tosandu la isandu la isandu esiitoota tuma tolau, shao kotindomo, shao koumbolomo nda bösä.

¹¹Imi nd'asolufia ino nda balia eoka ya likalangani, kongoko oyatoya liili liami asoeta'mi la bofoka. Itiengane ango ndotola tokwaka twande; Inde elufiaka ino la Bolimo Botanu la bösä.

¹²Lüngu loande lole nda bosamba wande mbo afɛfɛkɛ bofonga; atɔɔmbo ɛfɛfyelɔ tanelele, atosɔnjaka befonga nda ekukyelo yande, kongo ko atofechaka mboso nda bösä wa loiloi ebotaliamökë.

¹³Limɔ Yesu losekwa nda Ngalilai, ndokake ende Yoane nda Yaledene okalufiomo lande.

¹⁴Nde Yoane lokota ndokufesa Yesu, inde mbo— Imi nd’ale la boeno wolufiomo lae, nde osoya ende’mi?

¹⁵Yesu lomutoel’inde mbo— Lembelēke Imi kwani, eoka lole lasu mbo tokocheke bitotina ya liengani ongoma. Lamao Yoane lolembelē Yesu.

¹⁶Limō Yesu lolufiomo; aeswākā Inde nda balia, lisasaya buse loliolomo la Inde loene Bolimo wa Mungu botoaa se kwa ekükü, bosotalema ende Inde, la limiki lookana nda use mbo— Oyo ende Wana bosamomu wami oyatoomalesa’mi fine.

Matayo 4

Lisoshelomu lia Yesu

¹Lamao Yesu lokešomō la Bolimo ko nda liombelē okasoshelomo la Satana.

²Omao Inde lokila bieka ko bacho kama inei, la löwa la ocho, lamao Inde looka isiyē.

³Ayaka Bososheli ende Inde, inde mbo— Eya to mbo wende Wana wa Mungu ongaka to mbo e-batale-ba bakinjweke beila.

⁴Yesu lomutola mbo— Losotomo nda lokasa loa Mungu mbo— Boto aitoyalaka la liwawi ko l’eoka ya beila kongo, Kangä eoka ya lioi la lioi elitokuswa nda bonkō wa Mungu.

⁵Limō Bososheli lokešē Inde ko nda bokenge ewuchomu inde loemes’Inde olikolo lia losambo loa ndakō ya Mungu,

⁶inde loonga lande mbo— Eya to mbo wende Wana wa Mungu, kushaka bindo yaē se, eoka losotomo nda lokasa loa Mungu mbo— Atoonga la bakitomo bande mbo batinganeke lae La batotolak’Ae nda besamba yau mbo Otaomana litindi liae nda litale.

⁷Yesu loonga lande mbo— Ko ongoma losotomo nda Lokasa loa Mungu mbo— Ososhelēke Ngenē Mungu waē.

⁸Liasi Satana lokešē Inde amamwito lande olikolo lia löngo lofi fafo, omao inde loenes’Inde yakakaelo bitotina ya wenda la befekō ya yao,

⁹inde mbo— Botulamela’mi se ndosemola’mi imi kofaef’Ae ebi bitotina.

¹⁰Limō Yesu loonga lande mbo— Kende, Satana, eoka losotomo nda Lokasa loa Mungu mbo— Tulamelaka ngo ko Mungu waē se, Semolaka ko Inde kongo.

¹¹Lamao Satana lomach’Inde, la bakitomo ba Mungu loyakukya Inde.

¹²Okäkä nde Yesu mbo Yoane akandomökō nda bonyolob, Inde loke nda Ngalilai,

¹³limo Inde losekwa nda Nasaleta, Inde lokayalaka nda Kafenauma bokenge ebole tina la eliya nda biese ya Sebulona la Nafatali,

¹⁴mbo baoui ebaongäkä bötöndöli ako Yesaya baköchömökö, mbo—

¹⁵Yese ya Sebulona la yese ya Nafatali, Mboka ya eliya, faki yasi ya Yaledene, Ngalilai eyele yese ya ehati BaYuda,

¹⁶Bato ebayalaka nda lilima basöene liangangi lifi. Ebayalaka nda elele ya liombe lia liwa Liangangi lisoangangel'iyö.

Lotomo lioi loa Baeki ba Oso

¹⁷Ko nda mbile ena Yesu loakola ndonangola mbo— Kalanganaka eoka Bököta wa Use bosoya tina.

¹⁸Akendëkë Yesu nda ngöngö ya Eliya ya Ngalilai Inde löene bato ambale, boloo la etungani, bako Simona, oyatangomökö imo ko Petelo, la Andelo, ani batoluwä wengö eoka baaka baluwi ba swi.

¹⁹Yesu loonga lau mbo— Tütaka'mi la itoyales'inö baluwi ba bato.

²⁰Lisasaya iyo lomacha wengö wau, iyo lotüta Inde.

²¹Akendëkë Inde sumbu liasi, Inde löene batolome basi ambale, bako Yakobo wana wa Sebedayo la Yoane, etungani yande nda watö amawito la sango wau ako Sebedayo, ani batowamba wengö wau; Yesu lot'iyö lioi.

²²Kwamao iyo lomacha watö la sango wau, iyo lotüt'Inde.

²³Yesu akendëkë nda yese etotina ya Ngalilai, okaekese nda bisöngömelo yau; Inde lokanangokole Mboli Ilau ya Bököta; Inde losäsesa eba kambo la eba biale ya böföngö la böföngö ebiyaläkä la bato omao.

²⁴Lokuku loande lookana nda yese etotina ya Sulia, iyo loeshekel'Inde batotina ba kambo l'ebayaläkä la ngwo la bemusi ya beföngö wike, l'eba belimo ibe, l'eba tosekakökö, l'eba lonyango, la Inde losäsekes'iyö.

²⁵Biindi ya bato lotütak'Inde, bato ebasekwäkä nda Ngalilai la Dekapoli la nda Yelusaleme la faki owale wa Yaledene.

Matayo 5

Liekesi lia Yesu nda Löngo

¹nekë Yesu biindi ya bato, Inde lolila nda löngo limo,

²ayalaka Inde se, baeki bande loya end'Inde la Inde loakola ndoonga lau la Inde loekes'iyö mbo—

³Limengö lile l'eba touwe nda betema yau, eoka Bököta wa Use bole lau.

- ⁴Limengɔ lile l'ebatolela ndeli, eoka batɔɔnjɔɔnjɔɔmɔkɔ.
- ⁵Limengɔ lile l'eba bɔfɔu eoka batosangola wenda botiko.
- ⁶Limengɔ lile l'eba yɛmɛ la isiye sha njasɔ ya liengani, eoka batokanelo.
- ⁷Limengɔ lile l'eba shota, eoka batowelɔmɔ shota ko la bato basi.
- ⁸Limengɔ lile l'eba betema betanu, eoka batɔɛnɛ Mungu.
- ⁹Limengɔ lile l'ebatɔɔngɛsɛ njasɔ eoka batotangomo bana ba Mungu.
- ¹⁰Limengɔ lile l'ebasokongolomo eoka ya liengani, eoka Bɔkɔta wa Use bole lau.
- ¹¹Limengɔ lile lanu imɔ ani akamɔleke bato ɛmɔlɔkɔ ino, l'ani akakongoleke iyo ekongokol'ino l'ani batotɔngɔ ino la lolanga ko l'eoka yami.
- ¹²Okaka to limengɔ la omakalaka eoka bondanda wanu wende ofi nda use. Bakongokolaka batɔndɔli ebaaka oso wanu ko ongoma.
- ¹³Ino wende bokwa wa wenda; nde eyambo bokwa botemba shokana imɔ shao kookana liasi l'iyɛ? Botiengane imɔ ndokela la yeka, kangä ndokushomo tungi bomatekelomoko la batindi ba bato.
- ¹⁴Ino wende liangangi lia wenda; bokenge eboswomu likolo lia löngo angokɔkɔlɔ ndoisomo.
- ¹⁵Atoanesa bato taka baitokasele yao ose ya mbutɛ, kangä nda etalielo la yao koangangekela bato batotina nda ndakɔ.
- ¹⁶Liangangi lianu liangangeleke bato mbo bɛnɛkɛ bolau wa bekeeli yanu la mbo baomaleseke Sango wanu oyayali nda use.
- ¹⁷Oenyelɛke mbo isoyatungesa Bikela la Baoi ba Batɔndɔli; itiye ndoyasilesa yao, kangä ndoyakɔchaka yao.
- ¹⁸Wewe, isoonga lanu mbo— Ko nda mbile eyekawanjweke use la se, angwɛnɛ ango lioi ango itɔitɔni sha lioi lia Bikela ya Mungu nde kowanjwa, sakolo ngo ko bitotina bilakɔchɔmɔkɔ fɛɛ.
- ¹⁹Eokao boto oyatosɔmbɔlɔ ekela ɛmɔi ɛkɛkɛ nda yao, ango oyatoekesa bato otefolo yao, botoyo etangomoko bokɛkɛ fafo nda Bɔkɔta wa Use; nde oyatolitesa yao la oyatoekesa yao, inde etangomoko ofi nda Bɔkɔta wa Use.
- ²⁰Im'itoonga lanu mbo— Sakolo ko liengani lianu litolongela elia Batikasa la BaFalusi, ani ino angɔɔtɔ nda Bɔkɔta wa Use.

Efango

- ²¹Osooka mbo bangau baongomökö mbo— Wolɛke oto la yɛnɔ, la imɔ mbo oyatoola oto la yɛnɔ, eyalaka nde la loasɔ ende Bokumi;

²²nde Imi nd'atoonga lanu mbo boto oyasosoma la wina lisomela, inde eyalaka la loaso ende Bokumi. Boto oyatoonga la wina mbo— Aε ebebe, eyalaka la loaso ende eb'ikumbε, la oyatoonga mbo— Aε wende itume, inde eyalaka nde la loaso lokes'inde nda Ngehena ya bösä.

²³Eokao eyambo ototamba lifaefi liaε nda ndako ya Mungu, lamao boenyela mbo wina ale l'ae la loaso,

²⁴tamachaka lifaefi liaε oso wa etambelo, takendεke okakomyana loaso mbo oyaleke lande lisao liasi, limo otoyatamba lifaefi liaε.

²⁵Ngese botema wa oto oyatoke laε ende Bokumi ani okoyala nda mboka, mbo atakesε aε ende juge; limo juge kokese aε ende Botingani wa bonyololo, l'ae kotomo omao nda bonyololo.

²⁶Isoonga laε wewe mbo aε otiasekwe omao ko nd'akakambeke aε bitotina fεε, angotikala ango sengi.

Bolëfë

²⁷Osooka mbo loaongomökö mbo— Otwëke nyongo;

²⁸nde Imi nd'atoonga lanu mbo— Boto oyatoticha otomali ko ndookel'inde bolëfë, asosila oko ndotwa lande nyongo nda botema.

²⁹Liso liaε lia olome likwes'ae nda obe ömölöko liao, eoka losoeta la olau mbo elengo yaε emoi eweke, inga mbo bindo yaε itotina biumbolomoko nda Ngehena ya bösä.

³⁰Bosamba wae w'olome bokwes'ae nda obe, tenaka wao, umbolaka wao tungi, eoka losoeta la olau end'ae mbo elengo emwito eweke, inga mbo bindo yaε itotina biumbolomoko nda Ngehena.

Lisokoli lia Wali

³¹Loatomökö ekela mbo— Boto esokola wali wande, afek'inde lokasa loluwesa mbo liyala lisowa.

³²Nde Imi nd'atoonga lanu mbo— Boto oyasosokola wali sakolo ko loaso loa nyongo, asokese wali nda nyongo la boto ona oyatosongo wali ona oyasosokolomo, inde imo asotwa nyongo.

Ekanö

³³Liasi imo, osooka mbo bangau baongaka mbo— Otinyëke ekano litinyela nde kochaka bikanö yaε ende Mungu.

³⁴Nde Imi nd'atoonga lanu mbo— Otinyëke ekano angomwito, ango la Use, eoka Use wende keka ya Mungu;

³⁵ango la wenda-bo eoka wenda-bo wende esolo ya bakolo bande; ango la Yelusaleme eoka wende bokenge wa Bokota Ofi.

³⁶Otinyëke ekanɔ la botö wae, eoka otikɔkɔle ndokikola loswe lɔmwito lofufu ango windo.

³⁷Lioi liae liyaleke ango ko Eingo, eingo, Mbayɔ, Mbayɔ; lioi lioeta bao lile ko libe kongo.

Bosakane

³⁸Osooka mbo loaongomökö mbo— Liso swana la liso, la linyo swana la linyo;

³⁹nde Imi nd'atoonga lanu mbo— Otambëke oto obe bokondo, nde boto eom'ae nda likeke lia olome, tambak'imɔ ko inde elia wali.

⁴⁰Boto eɛmbe otinjak'ae nda likomyi eoka ya esinda yae, fak'imɔ ko inde kanjo.

⁴¹Boto ekes'ae lande botikake wa kilometa emɔi, kendেকে lande ko imbale.

⁴²Faefak'inde oyatömba yeka yae la olotelék'inde oyalembi ndɔɔ yeka sɔmbya end'ae.

Losamo

⁴³Osooka mbo loaongomökö mbo— Samaka boyalani l'ae nde koiyela ewa liya.

⁴⁴Nde Imi nd'atoonga lanu mbo— Samaka eba liya, sombolelak'iyɔ ebatokongol'ino,

⁴⁵mbo boyaleke bana ba Sango wanu nda Use, eoka Inde nd'asokomya mbo löwa loande losɔweke ende ebalau l'ebabe lisanga, la Inde nd'atötnese mbula end'eba liengani, l'ebatiengane lisanga.

⁴⁶¿Eoka eyambo bosama ko bato ebasosam'ino, ani boni bondanda botɔɔɔ ino? ¿Besɔnji ya besombi baitokelaka ko ongoma?

⁴⁷¿Eyambo bolamokola ko beoto yanu kongo, boni to olau woeta bato basi? ¿Ebati BaYuda baitokeleka ko ongoma?

⁴⁸ɔɔɔɔ to nde liengani kwani ayali Sango wanu oyale nda Use, Inde nd'asɔɔɔwa hɔɔɔ.

Matayo 6

Likusolomu lia Lifaefi

¹Taenyelaka la weli mbo otakelaka eya liengani ko mbo bato benেকে ino mbo wende balau, eoka ko ani ot'imɔ wofomo bondanda ende Sango wanu oyayali nda Use.

²Eokao atokusol'ae lifaefi liosunga ebatouwe, otêke to boeki oso, kwa atokelaka balimbakeli nda bisɔngɔmelo nda mboka, mbo basemolomoko la bato. Wewe isoonga lanu mbo iyo ana basɔɔɔ bondanda wau fɛɛ.

³Nde atokusola aε lifaefi, bosamba wae wa wali boluwεke elotokela ewa olome,
⁴mbo lifaefi lia ngandi yae liyaleke wisakumbo, limo Sango wae oyatoεne wisisa εoleseke aε bondanda.

Lisomboli lia momongo

⁵Atosombol'ino, okelεke kwa ebalimbakeli eoka iyo basami wemala nda bisongomelo la nda bau ba mboka mbo bato benek'iyoy; wewe isoonga lanu mbo iyo basoolo bondanda wau fee.

⁶Kongo ko, atosombol'ae otoko hou nda kuku ya ndako yae, limo bome boliyama ndi, aε kosombola Sango wae oyayali nda wisakumbo; la Sango wae oyatoεne wisisa εoleseke aε bondanda.

⁷Atosombokol'ino, osombolεke boongaonga kwa atokelaka ehati BaYuda, eoka iyo batangi nde mbo batookomo eoka ya wike wa beongaonga.

⁸Okweekelεk'iyoy eoka Mungu Sango wanu nd'aluwi yao ebisoeno ino ani okafel'Inde.

⁹Eokao ino sombolaka ko ani mbo— Sango wasu oyayali nda Use, Lina liaε lilitesomoko,

¹⁰Bokota wae boyeke; Lisangi liaε likelomoko, Kwa atokelomo liao nda Use, ko ongoma ono se;

¹¹Faefak'iso louse bieka yoengana louse,

¹²Meselek'iso batongwi basu kwa iso imo Tosotamesele iyo ebatotongwa lasu.

¹³Okesek'iso nda lisoshela, Kangä onokolo iso nda obe.

¹⁴Eoka eyambo bomesele bato batongwi bau, Sango wanu imo atomesele ko batongwi banu,

¹⁵nde eyambo ino otimesele bato, ani Sango wanu aitomesele ango batongwi banu.

¹⁶Atokilak'ino bieka, oyalεke la biombo wuno kwa atokelaka ebalimbakeli, eoka batonunakalesa biombo yau, mbo benomoko la bato mbo batile yeka. Wewe isoonga lanu mbo basoolo bondanda wau fee.

¹⁷Kongo ko atokilak'ino looko beto yanu la baningo, soolaka biombo yanu,

¹⁸mbo bato bataεne likili lianu lia bieka, kangä Sango wanu oyayali nda wisakumbo, limo Sango wanu oyatoεne wisisa Inde εoleseke ino bondanda.

¹⁹Osanjεke bondanda wanu ono se, olo sambola la batale la mbombö batoseeselese wao, la olo eba biya batofindola etutu mbo biyeke wao;

²⁰kongo ko sɔnjaka bondanda nda Use, ona angoko sambola, angoko batäle la mbombö angoseeseleseke wao, angoko eba biya angofindola, angoko wiya yeka.

²¹Eoka olo ayali bondanda wae, botema wae boyalaka imɔ ko omao.

²²Täla ya bindo ende liso, eokao liso liae liyala fololo, bindo yae bitotina bitoana swaa.

²³Nde angoko liso liae liyala libe, bindo yae bitotina bitosɔlɔɔ sɔlë la lilima. Eokao eya ngo mbo liangangi elile lae litufaka, aina to botufele.

²⁴Angwene oto wokɔkɔlɔ oyala bɔkɔwa wa bato ambale, eoka mbo ataiyana la ɔmɔi nde kosamaka oyo ɔmɔi, angoko atowatema la ɔmɔi nde koseɔlɔ oyo ɔmɔi; otikɔkɔle oyala bɔkɔwa wa Mungu la bieto lisanga.

²⁵Eokao, itoonga lanu mbo— Otakelëke bolenda loaso loa liwawi lianu mbo toleke to eni yeka, tomweke to iye; angoko loaso loa bindo mbo towateke bini bisinda. ¿Liwawi liisoeta yeka yola? ¿Bindo biisoeta bisinda yowata?

²⁶Tichaka nɔli nda use, biitolɔɔ, biitoina, biitoisaka eula nda ekukyelo, kongo ko Sango wanu wa Use atoles'iyo; ¿Ino oisolongel'iyo fine?

²⁷Ndai wanu kokɔkɔlɔ ndokondesa bindo yande ko sinyo kongo, eoka ndotakela bolenda nda yao?

²⁸¿Monito bototakela bisinda yowata bolenda? Taenyelaka fɔtɔtɔ ya lokonda, biitokela likuwa, biitotita bisinda,

²⁹kongo ko itoonga nde lanu mbo— Ango Solomo angene kwa aaka inde la bɔfekɔ wa likama, atiawataka bɔfekɔ woengana la lɔfɔtɔtɔ lɔmwitɔ loa lokonda.

³⁰Eya to mbo Mungu asowatesa ko chwingi chwa lokonda la bɔfekɔ ani, chwingi etosoyala louse nde lelengɔ tototomo nda etumbelo, nde simbi to Inde kowates'ino bato ba lilendelu likeke.

³¹Eokao otakelëke bolenda mbo— ¿Iye eyetolak'iso?, ¿Iye eyetomw'iso? angoko mbo— ¿Eni yeka eyetowat'iso?

³²Yeka bina, ehati BaYuda batokalukake yao, Nde Sango wanu wa Use aluwi mbo botoeno nde ebitotina-bi.

³³Talukaka Bɔkɔta wa Mungu la eliande liengani, limɔ ebi-bitotina kofomoko ino imɔ.

³⁴Eokao otakelëke bolenda loaso loa lelengɔ, eoka bocho wa elengɔ bototakela bolenda ko eya wao angene. Eweuse bokanelu nde la obe wa wao.

Matayo 7

Lifomu se lia bato basi

- ¹Ofëke bato se lifela, mbo aε angene otafomo se.
- ²Eoka ko la liataki elisoatak'ae loaso; aε angene koatakomo imo la liao; la ikweelo esitokweel'ino la basi, ino bokweelomoko imo la shao.
- ³Monito ototichaka lofututi elole nda liso lia wina nde angolembeela bokangela ebole nda liso liaε angene?
- ⁴¿Monito otoonga la wina laε mbo— Machaka'mi isokoleke lofututi nda liso liaε, ani aε angene ole oko la bokangela nda liso liaε angene?
- ⁵Aε bolimbakeli, taomoloko bokangela nda liso liaε; lamao aε kokokolo ene sandelele ndomolo lofututi nda liso lia wina.
- ⁶Ofaefëke ebitanu ende ngwa, owelëke bieto ya loketi oso wa ndei, Mbo ndei bitamatekela yao la batindi la mbo ngwa bitakikwel'ino mbo bitaichak'ino bainyo.

Lisomboli

- ⁷Felaka, limo bitofomo ino; lukaka limo ino koosha eyetoluk'ino; titaka limo bome kolioelomo ino.
- ⁸Eoka boto la boto oyatofela, inde kolo; oyatoluka, inde koosha; end'inde oyatotita, wao kolioelomo.
- ⁹¿Oni boto wanu oyasofelomo lituma ko la wana wande, atof'inde litalε?
- ¹⁰¿Ango ko eomba swi, sango kof'inde njo?
- ¹¹Eokao, eyambo ino, bato abe oluwi ndofaefa bana banu bafi balau, nde simbi to Sango wanu oyayali nda Use, efaka yeka ilau ende ebasofel'Inde.
- ¹²Eokao ebisolemb'ino mbo bato bakeelek'ino, keelak'imo ko iyo ongoma, eoka Bikela la Baoi ba Batondoli bengani nde ko la lioi-li.
- ¹³Ɔtoko hcu nda bome ewamwanu, eoka bome bofalu la mboka efolali bitoke ko nda lsoeselo, bende to wike ebatotoko nda wao.
- ¹⁴Kongo ko shomome shende siwamwanu la imbomboka shende la bokamu esitoke ko nda liwawi, la bato bende bamyo ebatoosha shao.
- ¹⁵Taenyelaka la weli eoka ya batondoli ebati la momongo ebatoya end'ino la wenelo wa bekoko nde wewe bende atiteni kwa ngoi ya luno.
- ¹⁶Botolembeel'iyoo ko la tuma twau. ¿Bato kotwa toyayoliki nda toyangiakau? ¿Koluka sau nda toilaila?
- ¹⁷Ko ongoma, isandu silau sitota tuma tolau; nde isandu esisolo angota tuma tolau.

¹⁸Isandu silau siitokokolo ota tuma tobe la isandu esisoolo angokokolo ota tuma tolau.

¹⁹Isandu l'isandu esiitota tuma tolau, shao sitotindomo kokumbolomo nda bösä.

²⁰Eokao botolembeel'iyö ko la tuma twau.

²¹Bati to ebatotina ebatotangaka'mi mbo Ngenε, Ngenε ebatooto nda Bökota wa Use, mbayö; kangä ebatokelaka lisangi lia Sango wami oyayali nda Use.

²²Nda lise lina lia liili, wike belaongaka lami mbo— ¿Ngenε, Ngenε, totiatöndölökö nda lina liaε; totiakusoläkä belimo ibe nda lina liaε, totiakeläkä tokesa nda lina liaε?

²³Limö Imi koonga lau mbo— Itialuwäkä ino ango sinyo, sokwaka ende'mi, ino eba Iotefola.

Besweli Imbale ya Ndako

²⁴Eokao oyatooka baöi-ba bami, inde koköcha bao, atokweelomo la boto wa weli wotaenyela loaso loa liswi lia ndako yande nda batäle,

²⁵limö mbula lötonö töitöi, betima losecha sondwäsondwä, lofofo lofofa fofo, yao loomanakela ndako ena, kongo ko ndako angoukwa eoka yao loswama se suu nda batäle.

²⁶Boto oyatooka baöi-ba bami, nde atiköche bao, inde kokweelomo la boto w'ebebe oyaswäkä ndako yande nda nyele yoke,

²⁷limö mbula lötonö töitöi, betima losecha sondwäsondwä, lofofo lofofa fofo, yao loomanakela ndako ena la yao loukwa kwuu, liukwi lifi fafo.

²⁸Asiläkä Yesu ndoonga baöi-ba biindi ya bato lomwaala liekesi liande, eoka Inde loekekes'iyö la isosha inga kwa aekesäkä batikasa bau.

Matayo 8

Boto wa Baendi

¹Ayäkä Yesu se ndoyasokwa nda löngo, bikuku bifi ya bato lotut'Inde.

²Futuku, boto wa baendi loya ende Inde, inde lokwa bakulusembe oso wande'inde mbo— Ngenε, bolembε, aε kokokolo ndotanesa'mi.

³Yesu lonanola bosamba, Inde lomat'inde, Inde mbo— Ilembi nde ongoma, tanesomoko to. Lisasaya baendi lotanesomo.

⁴Yesu loonga lande mbo— Tenεke, okambesεke oto angömwitoto, nde kendeke okatamba bindo yaε ende kanga, faefaka Mungu lifaefi kwa ataka Mose ekela kwa ndembe ende bato.

Liuwesomu lia Bɔkɔwa wa Komanda

- ⁵ Aɔtɔkɔ Inde nda Kafenauma, Komanda wa basilikani loya oyalɔmbɔkɔl'Inde,
- ⁶ inde mbo— Ngenɛ, bɔkɔwa wami aingali se nda ndakɔ la loo loa bɔlɛmbɛtɛ la bomusi finɛ.
- ⁷ Yesu loonga lande mbo— Itoya ndoyasɔsola inde.
- ⁸ Komanda lomutola mbo— Ngenɛ, itiengane mbo ɔtɛkɛ ose ya bɔtɔndɔ wami, nde waonga ngo ko lioi kongo, limɔ bɔkɔwa wami kosɔsolomo;
- ⁹ eoka imi angɛnɛ yende oto wolitesa isosha la yende imɔ la basilikani ose yami, la yeonga la ɔmɔi mbo— Kɛndɛkɛ, limɔ atɔkɛ; la ende wasi mbo— Yauku, inde atoya; la ende bɔkɔwa wami mbo— Kelaka lona, limɔ atokela loao.
- ¹⁰ Okaka Yesu baoui-ba, Inde lomwaala, Inde loonga lau ebatutaka mbo— Ikoshi kɔni liimeli lifi ongoma ango ende bato ba Isalaele angɛnɛ.
- ¹¹ Isoonga lanu ongoma wewe la mbo wike besokwaka fangi ya batɛmwɛlɔ ba bonyanya la fangi ya litele ndoyayalaka se nda bieka amamwito la Abalayama la Yisaka la Yakobo nda Bɔkɔta wa Use,
- ¹² nde bana ba Bɔkɔta belaumbolomoko nda lilima lousa, olo elayalaka bileli la ngeletɛ ya bainyo.
- ¹³ Limɔ Yesu loonga la Komanda mbo— Kɛndɛkɛ to; kwani asoimel'ae, loao lokelomoko ko ongoma end'ae, la bɔkɔwa wande losɔsolomo ko la mbile-ao.
- ¹⁴ ɔtɔkɔ Yesu nda ndakɔ ya Petelo, Inde loosha boili wa Petelo nda efima la loo loa etao.
- ¹⁵ Yesu lomata bosamba wande limɔ etao losokwa end'otomali, inde loemala ndokasung'inde.
- ¹⁶ La likɔlɔse, iyo loesel'Inde bato wike ebaaka la belimo ebe lamao Inde lokusola belimo ko la lioi, la Inde losɔsola batotina eba kambo,
- ¹⁷ mbo lioi eliaongomökö la Yesaya Bɔtɔndɔli likɔchɔmɔkɔ mbo— Inde angɛnɛ aɔlɔkɔ belembu yasu, Atolaka imɔ ngwo yasu.
- ¹⁸ Enɛkɛ Yesu biindi bifi bisolingel'Inde, Inde loonga lau mbo balekeke nda boili wasi,
- ¹⁹ nde Botikasa ɔmɔi loyaonga lande mbo— Boekesi itutek'Æ l'olo atɔkɛ lae.
- ²⁰ Yesu loonga lande mbo— Belɛndɛ bile la baondo la nɔli bile la bikalingo, nde Wana wa Boto ati ango la elela yoingesa botö wande se.
- ²¹ Boeki wasi loonga lande mbo— Tamachaka'mi mbo ikɛkɛ okaomba sango wami.

²²Nde Yesu loonga lande mbo— Tutaka’mi, la machaka ebasowa baombakeke ebawi lau.

Yesu loongεε lomba nda Eliya

²³Akwaka Yesu nda watɔ, baeki bande lotut’Inde,

²⁴Futuku lomba lofi loya se nda eliya la ongoma watɔ bosiki olia la batutu, nde Yesu loingalaka ilo;

²⁵Baeki loyasisɔl’Inde, iyo mbo— Ngenε, uwes’iso, tosoεεεεε.

²⁶Yesu loonga lau mbo— Owängiki moni? Ino ba boeno wa lilendelu. Lamao Inde loemala, Inde loima lofofo la balia, la eliya lotemba tembelele.

²⁷Nde bato lomwaala, iyo mbo— Boni bɔfɔnɔ wa boto-yo, eoka la lomba la balia ba eliya kolitesa lioi liande.

Boto wa Bolimo Bobe

²⁸Iyaka Yesu nda boili wasi, boko yese ya BaKelesene, bato bambale ebayalaka la belimo ebe loyatowana lande. Bakuswaka nda fowa biko sai oyatowana lande, la eoka ya bolengi fine angwenε boto wokɔkɔlɔ ndoeta la mboka ena.

²⁹Futuku iyo loamama mbo— Iso laε twende la loni loasɔ, Aε Wana wa Mungu? Oyi nde eyamaya ndoyokes’iso biäle oso wa lisho liasu?

³⁰Esika lau liasa lia ndei yaläkä bieka.

³¹Belimo ebe losombol’Inde mbo— Bokusol’iso, kesεke to iso nda liasa lia ndei. Inde loonga lau mbo— Kendεke.

³²Akuswäkä iyo, iyo lootele ndei limɔ liasa litotina lokwa mangu konda löngo konda eliya la yao lowa nda balia.

³³Betingani ya ndei lofata mangu konda bokenge, iyo lokambesa bato bitotina loasɔ loa bato ana ebayalaka la belimo ebe.

³⁴Lisasaya batotina ba bokenge lokuswakuswaka oyatowana la Yesu; εnek’iyo wenε Inde, iyo losombola Inde mbo asekweke nda yese yau.

Matayo 9

¹Limɔ Inde lokwa nda watɔ, Inde loleka, Inde loiya nda okenge wande angenε.

Boto wa Lonyango

²Omao iyo loeshel’Inde boto wa lonyango, aingalaka tambelele nda tange; εnekε Yesu liimeli liau Inde loonga la ewa lonyango mbo— Wana, sambolaka botema, njasɔ ibe yaε bisomeselɔmɔ.

³Lamao batikasa bamɔi loonganaka mbo— Boto-yo asoseɔlɔ Mungu.

⁴Aluwäkä Yesu baenyeli ba betema yau, Inde mbo— ¿Monito otoenyela obe nda betema yanu?

⁵Loni losoeta la ɔlembu, kwa ndoonga mbo— Njasɔ ibe yaɛ bisomesɔlomɔ, kwa ndoonga mbo— Emalaka la tangwaka?

⁶Kongo ko mbo boluweke mbo Wana wa Boto ende la isosha shomesɛɛ njasɔ ibe ono se, limɔ Inde loonga la ewa lonyango mbo— Emalaka, ilaka tange yaɛ, la kendeke nda ndakɔ yaɛ.

⁷Boto loemala yai, inde lɔkake nda ndakɔ yande.

⁸Nde ɛneke windi wa bato ongoma, iyo lowanga, iyo loinela Mungu oyasofa bato isosha sha bɔfɔnɔ-bo.

Lotomo-lioi loa Lewi

⁹Etaka Yesu omao Inde lɔene boto ako Matayo, ani ayaläkä se nda ɛsɔnjɛɔ ya bɔsɔmbi, la Inde loonga lande mbo— Tutaka'mi. Inde loemala la inde lotuta Yesu.

¹⁰Lamao ayalaka Yesu nda mesa nda ndakɔ, besɔnji ya besɔmbi la bato ba njasɔ ibe wike loya oyayalaka la Yesu la baeki bande.

¹¹Nde ɛneke BaFalusi ongoma, iyo loonga la baeki bande mbo— ¿Monito Boekesi wanu atola bieka amawito la besɔnji la bato abe?

¹²Okäkä Yesu ongoma, Inde loonga lau mbo— Ebale la bosasu baitolüka bonganga kangä eba kambo.

¹³Kendeke okeka litina lia elioi-li liko mbo— Ilembi nde booto, inga nyama yoolomu; eoka itiye oyata eba liengani lioi, kangä eba njasɔ ibe.

¹⁴Lamao baeki ba Yoane loya ende Inde, iyo mbo— ¿Monito la iso la BaFalusi, totokilaka ndola bieka mbile la mbile, kongo ko baeki baɛ baitokila?

¹⁵Yesu loonga lau mbo— ¿Atoyala tolesani amawito la oyatosongɔ, batokɔkɔɔ ndolelaka? Bacho beyaka nde ani bɔsɔngi atɔɔnɔkɔlomɔ end'iyo, limɔ iyo kokila bieka.

¹⁶Boto aitowamba esinda ya liɔmbɔ la yaki ya esinda eyai, eoka mbamba ya esinda eyai etosalaka eya liɔmbɔ limɔ lifola litofalwa.

¹⁷Boto aitoangola banä bayai nda biuku ebisoumwa eoka mbo banä bataacha biuku, limɔ banä batowelemɛke se la biuku kowa; nde banä bayai batowelomɔ nda biuku biyai, l'ani yao imbale kotekama.

Wana Otomali wa Yailo

¹⁸Aongäkä Yesu baoui-ba, bokumi ɔmɔi loya oyakwa balui se oso wande, inde mbo— Wana otomali wami asokwela se ko kwani, kongo ko yauku oyatalia inde bosamba wae, limɔ ewawaka.

¹⁹Yesu loemala, Inde lotut'inde la baeki bande lisanga.

²⁰Limɔ botomali oyayalaka la lisendwi lia bakila ko miaka liu la imbale; inde loya ombisa ya Yesu, inde lomata lisembele lia esinda ya Yesu,

²¹eoka inde loonga nda botema wande mbo— Yemata ango esinda yande imi kouwesomo.

²²Lamao Yesu lokikwa, Inde lɔnɛ otomali, Inde mbo— Wana otomali, sambolaka botema, liimeli liae lisouwes'ae. Ko la mbile-ao otomali ona louwesomo.

²³Iyäkä Yesu nda ndakɔ ya bokumi, Inde lɔnɛ ebatoomaka tofonge la limbilititi lia bato batofichaka etondo efi,

²⁴Inde loonga lau mbo— Sokwaka eya, boseka atiwe, aingali ilo! limɔ iyo losekele Inde fine.

²⁵Nde asokolomökö windi wa bato, Inde lɔɔɔ ndakɔ, Inde lounda boseka la lingasa, inde loemala yai.

²⁶Lokuku loa eloasɔ-lo lofafana nda yese ena etotina.

Bato bambale ba botuku

²⁷Etaka Yesu omao bato bambale ba botuku lotutak'Inde, iyo loamama mbo— Welak'iso shota, Ae Wana wa Dawidi.

²⁸ɔɔɔɔ Inde nda ndakɔ, iyo loya end'Inde; limɔ Yesu loonga lau mbo— ¿Oimeli nde mbo isokɔkɔɔ okeel'ino eloasɔ-lo? Iyo mbo— Eingo Ngenɛ.

²⁹Limɔ Inde lomata baiso bau, Inde mbo— Lokeelomoko ino kwa ayali imɔ ko liimeli lianu.

³⁰Limɔ baiso bau loliolomo. Yesu loimak'iyo mbo— Otaluwesëke boto angomɔi.

³¹Nde iyo losokwa omao, limɔ iyo lofafanesa lokuku loande nda yese ena etotina.

³²Atangwäkä ebato-ba, tenɛ boto weuma oyatɛlɔmökö imɔ la bolimo obe!

³³Asokolomökö bolimo obe eweuma loongaka, la windi wa bato lomwaala, iyo mbo— Lotiteneleke kɔni ongoma nda Isalaele.

³⁴Kongo ko BaFalusi loakola ndoonga mbo— Ende ko la bɔkɔta wa belimo ebe eyetokusol'Inde belimo ebe.

Kendɔ ya Yesu yonangola Mboli Ilau

³⁵Yesu lokendekendekende nda kenge bifi la ebikeke bitotina bitimbi ndokaekese nda bisongomelo yau, Inde lonangokolaka Mboli Ilaui ya Bokota la Inde louwekekesa bato ba ngwo la kambo ya befono bitotina.

³⁶Nde enek'Inde biindi ya bato Inde lookel'iyoy ngandi, eoka baeyaeyaka, batekukumaka kwa bekoko ebiti la botingani.

³⁷Limoo Inde loonga la baeki bande mbo— Eula yende efi nde ebatotwaka yao bende bamyoo,

³⁸eokao sombokolaka Ngenne wa eula mbo atomeke batwi nda eula yande.

Matayo 10

Lokendo loa Baeki liu la bambale

¹Lamao Yesu lota baeki bande liu la ambale lioi limoo Inde lofaef'iyoy isosha shokusola belimo ebe la shosasekesa ngwo la kambo ya befono bitotina.

²Baina ba batomomu liu la ambale bako mbo— ewa oso ako Petelo, la Andelo etungani yande; Yakobo wana wa Sebedayo la Yoane etungani yande;

³Filipo la Balatomayo, Toma la Matayo, ewa bosonji wa bosombi; Yakobo wana wa Alufayo, la Tadayo;

⁴Simona wa Kanana, la Yudasi wa Keliota oyawambaka Yesu.

⁵Yesu lotoma eba liu la ambale, Inde loima iyoy mbo— Okendeka nda mboka ya ebati BaYuda, woteke nda okenge wa eba Samalia,

⁶kanga koke ende bekoko ebelefani ya tukela ya Isalaele.

⁷Atokendekend'ino, taka boeki mbo— Bokota wa Use bosoya tina.

⁸Sasekesaka eba ngwo, uwesaka ebasowa, tanekesaka eba baendi, kusolaka belimo ebe; Osoko liolele, faka to lifaefela.

⁹Oeke la falanga ango ko bakuta nda biuku yanu, oeke la litanga, ango ko bisinda imbale,

¹⁰ango ko bilato, ango ko itumbe eoka bosali aondu nde ofomo pasho yande.

¹¹La nda okenge ona, kwa ofi kwa bokeke ebokatek'ino, lukaka boto oyaengani la yalaka komao lande, kond'akasekwek'ino omao.

¹²Akatek'ino ndako, seelaka yao,

¹³eya mbo ndako engani, ambo lilatemi lianu liyaleke la yao, nde eyambo etiengane, ambo lilatemi lianu liinweke end'ino.

¹⁴Eyambo boto aitonyangel'ino la aitooka baoui banu, akosokwek'ino nda ndako ena, kwa nda bokenge ona, fufolaka liunge elisowatema la batindi banu.

- ¹⁵Wewe, isoonga lanu mbo— Yese ya Sodoma la Ngomola angooka likuchi lifi elikokeke bokenge ona nda lise lia likomyi.
- ¹⁶Tene, Imi isotom'ino kwa bekoko nd'atiteni ya ngoi, eokao yalaka la weli kwa ewa njo, la yalaka la esaela kwa eya bikuku.
- ¹⁷Lambaka to mbo bato batakesek'ino ende tokumbe, eoka batoomak'ino fimbo nda bisongomelo;
- ¹⁸bemesak'ino oso wa bekumi la bekota eoka yami mbo oongeleke'mi oso wau la oso wa ehati BaYuda.
- ¹⁹Kongo ko atoundes'iyoo ounda ino, ndokakesomo ende bekumi otakelēke olenda eoka ya boongeli ango eoka ya baoo angene ebakaongek'ino eoka baoo boonga befomoko end'ino nda mbile-ao.
- ²⁰Eoka bati nde ino angene nd'atoonga, kangā Bolimo wa Sango wanu oyatoonga ko lanu.
- ²¹Boloo atowamba etungani nda liwa, la sango atowamba wana, la bana batotefola ebaot'iyoo mbo bakesek'iyoo nda liwa,
- ²²la ino boiyanomoko la bato batotina eoka ya lina liami. Nde inde oyatokokomo konda losilo, inde elauwesomoko.
- ²³Nde atokongola bato ekongol'ino nda bokenge-bo, kwaka otili konda bokenge wasi, eoka isoonga lanu wewe mbo ino angotasila otandela bekenge bitotina ya Isalaele oso wa loyo loa Wana wa Boto.
- ²⁴Boeki aitolongela Boekesi wande la bokowa aitolongela Ngene wande;
- ²⁵loengani nde mbo boeki ayaleke kwa Boekesi wande la bokowa kwa Ngene wande. Betanga ngene wa ndako mbo Baalasebula, nde asa koni iyoo koseolo eba bofindi wande.
- ²⁶Eokao owangek'iyoo, eoka angwene eyaisama sakolo ko ndoisolomo; angwene loaso eloisomuku sakolo ko ndoluwakomo mbisa.
- ²⁷Ebitokambesa'mi okambes'ino nda lilima, ongaka to yao nda lowa; ebitook'ino la iyoiyoi, taka boeki wa yao nda betondo ya ndako.
- ²⁸Owangēke ebatoola bindo nde batikokole ndoola bolimo; kongo ko wangaka inde oyasokokolo ndoseeselese la bolimo la bindo nda Ngehena.
- ²⁹¿Mbo benjwee imbale biitoungesomo la likute? Nde komoi wa yao angokwa se nda nyele sakolo ko la Sango wanu.
- ³⁰Nde eyanu swee ya beto bitotina bisoluwana loketi.
- ³¹Eokao, owangēke, eoka ino nd'asolongela benjwee la loketi lofi.

³²Eokao boto eaolela Imi oso wa bato, Imi yaolelak'inde oso wa Sango wami oyayali nda Use;

³³nde boto eanganya Imi oso wa bato, Imi yelaanganyaka imo ko wao oso wa Sango wami nda Use.

³⁴Oenyelēke mbo isoya oyasele lilatemi ono se, itiye oyasele ko lilatemi kangä chaka ya bita.

³⁵Isoya nde ndowesanesa botö la sango wande, la wana otomali la nyango wande la wali wa wana la boilana lande,

³⁶ani baiyani ba boto ko bato ba bukulu wande angene.

³⁷Boto oyasami sango kwa nyango ndolongela Imi, ona angoöndo otangomo wami, la oyatosama wanaotolome kwa wana-otomali ndolongela Imi, wao imo angoöndo otangomo wami;

³⁸la oto ona oyaitoilaka lieka liande ndotuta'mi, ambo wao angoöndo oyala boeki wami.

³⁹Inde oyatolukä ndokukya liwawi liande angene, ambo atolefesa nde liao; nde oyatolefesa liwawi liande ko eoka yami, wao koosha nde liao.

⁴⁰Inde oyatonyangela ino ambo atonyangela'mi, la inde oyatonyangela'mi, ambo atonyangela oyatomaka'mi.

⁴¹Oyatonyangela botöndöli ko eoka mbo ayali botöndöli, eoloko imo bondanda wa botöndöli, la boto oyatonyangela boto wa liengani ko eoka mbo ayali ewa liengani ambo eoloko imo bondanda wa boto wa liengani.

⁴²Boto oyatomwesa omwito wa ebakεε-ba kopo ya balia ba bondiya ko eoka mbo ayali boeki, itoonga lanu wewe mbo aitoomelo bondanda wande.

Matayo 11

¹Asilaka Yesu ndoekesa baeki bande liu la bambale, Inde losekwa nda elel'ao okanangola la okekesa nda bekenge yau.

Wendi wa Yoane Bolufi nda bönyöbö

²Okakä Yoane olo nda ndako ya bönyöbö, bekeeli eyakeläkä Masiya, inde lotoma wendi la baeki bande, okafel'Inde mbo—

³¿Aε nd'ale Inde oyakayeke, kwa mbo tolukeke wasi?

⁴Yesu lomutola lau mbo— Kendeke la kambesaka Yoane ebisoene ino la ebisook'ino,

⁵mbo eba betuku batoolo lieni, eba bikoti basokende fii, eba baendi basotanesomo, eba biokö basooka, ebawi basoemesomo, la eba touwe basonangoelomo Mboli Ilau;

⁶limengo lile la oto ona oyaitoene tale eoka yami.

⁷Atangwäkä eba wendi, Yesu loakola ndoonga la bikuke ya bato loaso loa Yoane, Inde mbo— ¿Ino waeke nda liombele okene iye? ¿Mbo liangala elisololelele la lofofo?

⁸¿Waeke nde okene iye to? ¿Mbo oto oyawati bisinda ya bafeko? Tene ngo, ebatowata bisinda ya bafeko bayali nda ndako ya bekota.

⁹¿Nde ino waeke eoka iye to? ¿Okene botondoli? Eingo ko, isoonga lanu mbo asolongela botondoli.

¹⁰End'inde oyatelomoko nda lokasa mbo— Tene, itotoma wendi wami oso wae, Oyatokakomya mboka yae oso wae.

¹¹Wewe, isoonga lanu mbo angwene boto oyasootomo la otomali asoenele wolongela Yoane Bolufi, kongo ko inde oyayali ewa liili nda Bekota wa Use asolongela nde Yoane.

¹²Konda bacho ba Yoane Bolufi konda kwani Bekota wa Use bosotomoko ko la botatulu l'eba botatulu batundesawa wao tafi.

¹³Eoka Batondoli batotina la Bikela yatondolomoko ko ende Yoane,

¹⁴la eyambo blembe ndoimela ongoma ambo ende Eliya oyakayeke.

¹⁵Oyale la batoi, okeke.

¹⁶¿Itokweela to nde efeto-ye l'ie? Yende kwa bana ebasoyalaka se nda liongo, batotakana la baina lau lioi mbo—

¹⁷Tosoomel'ino bofilingi, nde otiineke bisha, tosoleel'ino etondo, nde otiomakeke yelo nda ewa.

¹⁸Nde Yoane asoya, angola la angomwa, limo basoonga mbo ale la bolimo obe;

¹⁹Wana wa boto asoya, ani atola la atomwa limo basoonga mbo— Tene ngo, ende afofa la bowi bänä, lisao lia basonji ba besombi la bato abe. Nde Welii bosoluwana olau ko la bekeeli ya wao.

Lofomo se loa bekenge ya Ngailai

²⁰Lamao Yesu loakola ndofaka bekenge liengo olo akelomoko wike wa bisisho yande, eoka batiakalanganaka, Inde mbo—

²¹Aeko Kolasini, aeko Betesaida; eya to mbo bisisho eyakelomoko eyanu, kokelomo nda Tulo la Sidona, ani bakalanganaka ko kwalakwala la bakonia nda bindo la bala nda lokomba.

²²Imi mbo— Simbi to elianu likuchi litoeta elia Tulo la Sidona nda lise lia likomyi.

²³¿L'æ moni Kafenauma? ¿Mbo æ kotaliomo konda use? Mba, otoumbolomo nda liöndo lia liwa; eoka eya mbo bisisho ebisokelomo eyæ, yakelomökö nda Sodomo, ani wao koyalaka kond'eweuse.

²⁴Nde Imi nd'asoonga lanu mbo— Yese ya Sodoma angooka likuchi lifi elikokeke ino nda lise lia likomyi.

²⁵Nda mbile-ao Yesu loonga mbo— Sango, isoao la kelekëlë end'Æ ako Ngene wa Use la se, eoka mbo osoisa enjaso-bi ende eba weli la eba liluwani, nde osoisola yao ende bana'oli.

²⁶Eingo ko Sango, eoka loao lænele nde lolau nda lisangi liaæ.

²⁷Bitotina bisofomo'mi ko la Sango wami; angwene ango omwito oyatolüwa Wana sakolo ngo ko Sango la angwene oyatolüwa Sango sakolo ngo ko Wana, la inde imo oyatosanga Wana ndenese inde.

²⁸Yauku to ende'mi ino batotina ebasolewa la bonui la ebasolekwa la belito, la Imi nd'atof'ino lweumo.

²⁹Tolaka njembe yami, yekesek'ino; yende la bofo la lilatemi nda botema, la otölele belimo yanu lweumo.

³⁰Eoka njembe yami yende la bofo la bokuku wami wende la bofefu.

Matayo 12

Lise lia Yenga

¹Nda mbile ena la lise lia Yenga, Yesu loeta nda bilanga ya bangwindi la baeki bande looka isiyë, iyo loakola ndotwaka bangwindi la ndolaka bao.

²Nde eneke BaFalusi ongoma, iyo loonga lande mbo— Tenengo, baeki bæ basotefola liti lia Yenga.

³Inde lomutola lau mbo— ¿Otitange eloakeläkä Dawidi, inde la ebaaka lande, la lise eliyalak'iyö la isiyë?

⁴Mbo inde lötele ndako ya Mungu, inde lola batuma ebatambomökö nda mesa ya Mungu ebatiaka bolomo lande la bato bande, sakolo ko la kanga angene?

⁵¿Otitange imo nda Lokasa loa Bikela mbo— Nda Ndako ya Mungu la lise lia Yenga, Kanga nd'atotefokola liti lia Yenga nde iyo basosakoelomo.

⁶Itoonga lanu, Imi mbo— Inde oyatolongela Ndako ya Mungu ale ono.

⁷Eya ngo mbo walüwa litina lia elioi-li mbo— Ilembi nde booto, inga nyama yolomu, ani otifek'iyö se ebati la litwanelo.

⁸Wana-wa-Boto ende to Ngenε wa Yenga.

Boto wa bosamba bɔlɛmbɛtɛ

⁹Asekwäkä Inde omao, Inde lɔtɔ nda εsɔngɔmɛlɔ yau,

¹⁰la boto wa bosamba bɔlɛmbɛtɛ lɔnɛlɛ omao. Iyo lofela Yesu mbo— ¿Engani nde la Bikela ndouwesa boto la lise lia Yenga? mbo bawanjeleke Inde.

¹¹Inde lomutoel'iyo mbo— ¿Ndai wanu oyayali la bɔkɔkɔ ko ɔmwito, la wao bokwa nda liöndo la lise lia Yenga, mbo inde angosaola wao?

¹²¿Boto aisolongela bɔkɔkɔ la loketi lofi? Eokao to engani nde ndokela olau la lise lia Yenga.

¹³Limɔ Inde loonga la boto mbo— Nanolaka bosamba was; inde lonanola wao la wao losäsa kwa ebɔmɔi.

¹⁴Limɔ BaFalusi lokuswa, iyo lɔtɔ ikumbɛ loasɔ loande mbo benɛkɛ mboka yool'Inde.

¹⁵Aluwäkä Yesu ongoma Inde losekwa omao okake elela yasi la bikuke ya bato lotut'Inde la Inde louwekes'iyo batotina.

¹⁶Nde Inde loim'iyo mbo bataluwes'ato loasɔ loande,

¹⁷mbo baoui ba Yesaya ewa Bɔtɔndɔli bakɔchɔmɔkɔ mbo—

¹⁸Tɛnɛ, bokuwi wami oyasoamo lami, Ale bosamomu wami oyasoomalesa botema wami. Itotel'Inde bolimo wami limɔ Inde atoɛnɛsɛ eba biese bitotina Likomyi lia njasɔ.

¹⁹Aitowalana, aitoanjanjaka, Limiki liande liitookana la oto angɔmwito nda mboka;

²⁰Aitotena liökökö elisomatakelomo, aitotiamesa lotambi elokoseka bolilya; Konda akalongesek'Inde njasɔ ya Liengani limɔ

²¹Ko la lina liande tukela bitotina batokɛsɛkɛlɛ toeli.

²²Lamao baeshaka end'Inde boto wa bolimo obe, aaka la botuku la euma la Yesu louwes'inde limɔ ewa euma loonga la inde lɔnɛ.

²³Bikuke ya bato lomwaala, iyo mbo— ¿Oyo ende to Wana wa Dawidi?

²⁴Nde okäkä BaFalusi loasɔ-lo iyo mbo— E-botoyo atokusola belimo ebe ko la Balasebula ako bɔkɔta wa belimo ebe.

²⁵Yesu aluwäkä baenyeli bau, Inde mbo— Bato ba yese εmɔi ebatonana iyo angɛnɛ, yese ena kosɛɛsɛlɛ; ongoma bato ba okenge ɔmɔi kwa bokulu bɔmɔi boatakana onana limɔ wao angokɔkɔmɔ. ¿Satana ekusola Satana, ani asoatana ndonana lande angɛnɛ, ongoma bɔkɔta wande kokɔkɔmɔ monito?

- 26** ȷEya mbo Imi nd'atokusola belimo ebe ko la bofoka wa Balasebula, bana banu nd'atokusola yao ko la ndai?
- 27** Eokao, iyo batoyala nde bakomyi banu.
- 28** Nde eya mbo Imi nd'asokusola belimo ko la Bolimo wa Mungu, aambo Bɔkɔta wa Mungu bosoya end'ino.
- 29** ȷBoto atokɔkɔlɔ ɔɔtɔ nda ndakɔ ya bowango mbo aindeke yeka yande, sakolo ko atotakandaka bowango; lamao inde koindaka ndakɔ yande?
- 30** Oyatikendene lami, inde ende wiyani lami; oyatisɔnje lami, inde nd'atomelesa.
- 31** Ko l'eokao, isoonga lanu mbo— Njasɔ ibe bitotina la baseɔli batotina ba bato komesɔlɔmɔ kongo ko liseɔli lia Bolimo litiangomeselɔmɔ;
- 32** ona boto oyatoseɔlɔ Wana-wa-Boto, inde komesɔlɔmɔ, kongo ko oyatoseɔlɔ Bolimo Botanu, atilameselɔmɔkɔ ango nda mbile-ye ango nda mbile eyekayeke.
- 33** Takuliaka lɔmɔi—kwa mbo isandu shende silau la tuma twa shao tole tolau; kwa mbo isandu shende sibe la tuma tole tobe lisanga, eoka isandu silembeelomu la tuma twa shao.
- 34** Ino lioti lia njɔ, ȷOtokɔkɔlɔ nde ndoonga lioi lilau moni, ani ino angene wende abe? Eoka bɔnɔkɔ nd'atoongaka ko yao ebitotumesaka botema.
- 35** Boto olau atokusolaka ko bilau ebile nda bondanda olau ebotumesi nde botema wande; boto obe atokusokola ko ebibe nda bondanda obe wa botema wande.
- 36** Im'itoonga lanu mbo— Nda lise lia Likomyi, bato batofomo nyongo ya lioi la lioi elisoong'iyɔ liongɛlä;
- 37** eoka ko la baɔi baɛ, aɛ kolongesomoko, la ko la baɔi baɛ imɔ, aɛ kofomoko se.
- 38** Lamao bamɔi ba Batikasa la BaFalusi loongana lande, iyo mbo— Tolembi nde ndɔene ndembe end'Aɛ.
- 39** Kongo ko Inde lomutoel'iyɔ mbo— Fɛtɔ-ye ya obe la nyongo basokaluke ndembe ya ikesa, nde angwene ango emwito kofomo iyo, sakolo ngo ko ndembe ya Yona ewa Bɔtɔndɔli.
- 40** Eoka kwa ayalaka Yona la becho la njowa bisatɔ nda sɔlɔ ya engää ya swi, ko ongoma Wana-wa-Boto eyalaka nda nyelɛ ko becho la njowa bisatɔ.
- 41** Bato ba Ninewe batoemesana la bato ba fɛtɔ-ye yanu nda lise lia Likomyi, la iyo batof'ino se, eoka iyo nd'akalanganäkä eoka ya inango sha Yona, nde tenengɔ oyalongeli Yona ngo ko eyamaya.

- ⁴²Bokota otomali wa yese ya Sheba atoemesana la e-feto-ye nda lise lia Likomyi, la atof'iyō se, eoka asekwākā olo nda liko lia wenda ndoyoka weli wa Solomo, nde tenengo oyalongeli nde Solomo ngo ko eyamaya.
- ⁴³Bolimo wa lilo bosekwa to ende boto, wao atotandela bilela ebiti la balia okaluke fofe yolengela omao, kongo ko angotene yao;
- ⁴⁴Lamao inde koonga mbo— Itoinwa nda ndako yami olo asekweliki'mi. Akayek'inde omao, atosha yao fololo, ani esombomō la esokomyomo.
- ⁴⁵Limō atōke okōso belimo osambale yasi ebisoet'inde la obe, la iyo yaatotina kōtōkō ndako okayalaka ina, la boyaeli wa mbisa wa oto ona bosoetela ewa oso la bobē. Loyalaka ko ongoma imō la e-feto-ye ya obe.
- ⁴⁶Atitasilākā Yesu ndoonga la bikuke ya bato, nyango la bitungani yande loemala lousa, iyo lolembe ndoyaongana lande;
- ⁴⁷Oto omōi loonga lande mbo— Tene nyango wae la bitungani yae basoemalaka lousa, balembi ndoyaongana lae.
- ⁴⁸Nde Yesu lomutola lande mbo— ¿Ndai ale nyango wami? ¿Bandai bende bitungani yami?
- ⁴⁹Limō Inde lonanola bosamba wande ende baeki bande, Inde mbo— Tene, nyango wami la bitungani yami.
- ⁵⁰Inde oyatokela kwa alembi Sango wami oyayali nda Use, ambo inde nd'ale etungani yami la welo wami la nyango wami.

Matayo 13

Bembila ya Boloi

- ¹Nda lise lina asekwākā Yesu nda ndako, Inde loyala se nda ngōnge ya eliya,
- ²la bikuke bifi fafo lolingel'Inde; eokao Inde lokwa nda watō, Inde loyala se omao ani bato loemala nda ngōnge.
- ³Inde loekes'iyō njaso wike kola bembila, mbo— Tene, boloi omōi lōke okalōo koto;
- ⁴alōkō inde koto ongoma, bimōi lokwa nda mboka, la nōli loya oyala yao;
- ⁵la yasi bimōi lokwa nda elela olo ayali batalē, angwene nyelē wike, yao lōtō lisasaya eoka ya nyelē yotalangu.
- ⁶Nde ayākā lōwa ifitika, yao lokofa la njōwa, yao lobēekele fēe eoka angwene biili.
- ⁷La yasi bimōi lokwa nda kēkē limō kēkē lōtō la kēkē lōnyelē koto,

⁸Nde yasi bimɔi lokwa nda nyɛɛ ilau, yao loɔtɔ, yao lota tuma, bimɔi kama liu, bimɔi kama liambɛ, bimɔi kama isatɔ.

⁹Oyayali la batoi, okeke.

¹⁰Lamao baeki loya end'Inde, iyo mbo— ɔMonito otoonga lau la bembila?

¹¹Inde lomutola lau mbo— End'ino kongo, njaso ebisoisomo ya Bɔkɔta wa Use, yao koisolomo, kongo ko ende iyo bitiisolomo.

¹²Eoka boto oyaɔli efomoko nde yasi, la eyalaka nde la ngɔnyi; nde boto oyatiɔle ɛɔɔkɔlɔmɔkɔ yao ebiɔliki inde.

¹³Eokao itoonga lau la bembila, eoka batene ko lienɛlɛ; batoka liokɛlɛ, angolüwa litina.

¹⁴End'iyo litɔndɔli lia Yesaya lisokɔchɔmɔ, mbo— La batoi, ino bokaka, nde angolüwa litina; La baiso, ino botichaka, nde angotene swa.

¹⁵Eoka betema ya etukela-ye bisokwelo itɔka, La batoi bau batooka ko ilao kongo, La basolinjaka baiso bau ndi, Mbo bataene la baiso, la bataoka la batoi, Batalüwaka batina la betema la batakalangana, La mbo itauwes'iyɔ.

¹⁶Nde baiso banu nd'asofota eoka basɔene; la batoi imɔ, eoka basooka.

¹⁷Wewe, isoonga lanu mbo— Batɔndɔli wike la eba liengani wike balɛmbɛke finɛ ndɔene ebisɔene ino, nde batienɛkɛ yao; la ndooka ebisook'ino, nde batiaokäkä yao.

¹⁸Okaka to litina lia bombila wa bɔlɔi.

¹⁹Atooka boto lioi lia Bɔkɔta wa Use, angoocha to litina, limɔ Ewa Obe ako Satana atoyaɔɔkɔlɔkɔ koto ebiɔɔmuku nda botema wande. Wao end'inde oyaloɔmɔkɔ nda mboka.

²⁰Inde oyaloɔmɔkɔ nda elela ya batale ende oto oyatooka lioi lisasaya la limengɔ;

²¹kongo ko ati la biili ndatiteni yande nde kouwaka ko mbile sinyo; limɔ atoya tale la likongolomu eoka ya Lioi, lisasaya atokwa se.

²²Inde imɔ oyaloɔmɔkɔ nda kɛkɛ, atooka Lioi, bifembi ya wenda la lilimbi lia bieto, bitoyanyeele Lioi, angota tuma.

²³Nde inde oyaloɔmɔkɔ nda nyɛɛ ilau atooka Lioi, atoosh'imɔ litina lia Lioi, atota tuma, bimɔi kama liu, bimɔi kama liambɛ, bimɔi kama isatɔ.

Koto ilau la Koto ibe

²⁴Yesu lotamb'iyɔ bombila wasi, Inde mbo— Bɔkɔta wa Use kokwelomo la boto oyaloɔkɔ koto bilau kwa bangwindi nda elanga yande,

²⁵nde aingalaka bato tɔɔ, wiyani lande loya oyalɔɔ baoköoko ko omao nda koto ya bangwindi, limɔ inde lotangwa eyande.

²⁶Nde ɔtɔkɔ yao batɔmbɔ, lamao ko baoköoko imɔ lɔɛɛɛ.

²⁷La bekɔwa ya ngenɛ w'elanga loya ayaonga lande mbo— ¿Ngenɛ, mbo aɛ otialɔkɔ koto ilau nda elanga yaɛ? ¿Baoköoko basokwi to nde lonima?

²⁸Inde mbo— Wiyani nd'asokela ongoma. Lamao bekɔwa loonga lande mbo— Olɛmbi to mbo iso tɛkɛ okasɔnjaka bao?

²⁹Nde inde mbo— Mbayɔ, eoka mbo atosɔnjak'ino baoköoko, otauwokola imɔ ko bangwindi lisanga.

³⁰Machaka yaambale bikondakaneke konda mbile ya eula, lamao nda eula, imi koonga la ebatotwa mbo— Tasɔnjake baoköoko, ndokandaka bao bekuku yofechomo limɔ sɔnjaka bangwindi nda ekukelo yami.

Bembila yasi yokweekela Bɔkɔta wa Use

³¹Inde lotamb'iyɔ bombila wasi, Inde mbo— Bɔkɔta wa Use bole kwa lokoto loa mbase, boto lɔɔ loao, inde lolɔ loao nda elanga yande;

³²lɔle lokoto lokɛkɛ loeta bitoti la bɔkɛkɛ, kongo ko atokonda loao, lotolongela tosasandu tototina, lotoya isandu angene mbo nɔli biyeke oyakelaka bikalingo yau nda beta ya shao.

³³Inde lokambes'iyɔ bombila wasi, mbo— Bɔkɔta wa Use wende kwa fulofulo eyundi otomali ndokaisa nda kilo isato ya lɔkɛkɛ (eoka yokela lituma) mbo bitotina biulweke la fulofulo.

³⁴Bitotina-bi Yesu loonga ende bikuke ya bato ko la bembila, la Inde angoonga lau sakolo ko la bombila

³⁵ongoma lioi eliaongaka bɔtɔndɔli liakɔchɔmɔkɔ mbo— Itoasola bɔnɔkɔ wami ko ndokusola bombila, Itoongaka yao ebiisamiki konda liako lia wenda ko louse.

³⁶Lamao Inde lomacha bikuke ya bato, Inde lɔɔɔ ndakɔ la baeki bande loya end'Inde, iyo mbo— Sanoelak'iso litina lia bombila eoka ya baoköoko nda elanga.

³⁷Yesu loonga mbo— Bɔɔi wa koto bilau ende Wana wa Boto,

³⁸elanga ende ewenda-bo, koto bilau bende bana ba Bɔkɔta wa Use; nde baoköoko bende bana ba Ewa obe;

³⁹wiyani oyalɔkɔ bao ale Satana; eula yende basilelo ba wenda, ebatotwa eula bende bakitomo.

⁴⁰Kwa asɔnjɔmɔkɔ baoköoko ndokafechomo nda bosä, ko ongoma akakelomoko nda basilelo ba wenda.

⁴¹Wana wa Boto elatomaka bakitomo bande la iyo belasɔnjaka nda yakakaelo yande bitotina ebitobebekesa bato la ebatokelaka obe,

⁴²la belaubokolaka iyo nda bosa wa litumbo, olo elayalaka bileli la ngɛletɛ ya bainyo.

⁴³Lamao bato ba liengani belaangangaka kwa löwa nda Bɔkɔta wa Sango wau. Oyale la batoi, okeke.

Yeka ya loketi lofi fafo

⁴⁴Bɔkɔta wa Use bole kwa bieto ya mbiso ebisoisomo nda elanga; aisoläkä oto oisola yao, inde loisa yao liasi, limɔ eoka ya limengɔ, inde lɔkɛ okaungesa biengo yande bitotina, inde kosomba elanga ena.

⁴⁵Liasi imɔ, Bɔkɔta wa Use bole kwa botimbi wa bokalala oyatokalüke maka (eko sheka sha loketi lofi fafo);

⁴⁶limɔ enëkë inde lomaka loa loketi loa likama, inde lɔkɛ okatambesa biengo bitotina, inde losomba loao.

⁴⁷Liasi imɔ, Bɔkɔta wa Use bole kwa wengɔ ebosotomo nda balia, wao loobyamela swi ya befɔnɔ bitotina,

⁴⁸akatumeke wao, iyo kosamba nda ngɔngɛ, iyo loyala se mbo baönyeke ebilau nda bembeya, ani iyo koumbola ebibe tubu.

⁴⁹Lolayalaka ko ongoma nda basilelo ba wenda; bakitomo bekuswaka ndoönya bato babe la eba liengani shei,

⁵⁰la beumbolaka iyo nda bosä wa litumbo, olo elayalaka bileli la ngɛletɛ ya bainyo.

⁵¹Yesu loonga lau mbo— Osoluwa litina lia bitotina-bi? Iyo mbo— Eingo.

⁵²Lamao Yesu loonga lau mbo— Eokao luwaka mbo Botikasa oyale boeki wa Bɔkɔta wa Use, ende kwa ngɛnɛ wa ndakɔ oyatokusokola boindä wa oso la biengɔ biyai imɔ, nda bondanda ebole lande.

Fee ya eba Nasaleta

⁵³Asiläkä Yesu ndotel'iyo bembila-bi, Inde losekwa omao.

⁵⁴Iyäkä Inde nda tukela yande angɛnɛ, Inde loekekes'iyo nda ɛsɔngɔmɛlɔ yau, iyo lomwaala, iyo mbo— ¿Boto-yo asɔɔlɔ weli-bo la bisisho ya bofoka ko anima to?

⁵⁵¿Ati nde bɔkweti-bo? ¿Nyango wande ati to la lina liko Maliya? ¿Bitungani yande bati to eba Yakobo la Yosefa la Simona la Yuda?

⁵⁶¿Baelo bande batotina bati to lasu eya? ¿Boto-yo asɔɔɔ bitotina-bi ko anima?

⁵⁷La iyo lɔɛɛ ko tale eoka yande. Nde Yesu loonga lau mbo— Bɔtɔndɔli atolitesomo sakolo ngo ko nda bokenge wande angɛɛ la nda ndakɔ yande angɛɛ.

⁵⁸Atiakeläkä bisisho ya bofoka wike omao eoka batiäkä la liimeli.

Matayo 14

Liwa lia Yoane Bolufi

¹Nda mbile-ao Bɔkɔta Helodi looka lokuku loa Yesu.

²Inde loonga la bekɔwa yande mbo— Boto-yo ende Yoane Bolufi, asokuswa nda liwa, eokao befoka bitokekaka bisisho ko lande.

³Nde Helodi aundesäkä Yoane, inde lokandak'inde, inde lot'inde nda ndakɔ ya bɔnyɔɔɔ, loasɔ loa Helodia wali wa boloo wande ako Filipino.

⁴Eoka Yoane aongäkä la Helodi mbo— Etiengane la bikela mbo ɔɔɛk'inde ndosɔng'inde.

⁵Asangäkä nde ndool'inde, kongo ko inde lowanga bikuke ya bato eoka iyo lotanga Yoane mbo bɔtɔndɔli.

⁶Nde ayäkä lise lioenyela liotomu lia Helodi, boseka wa Helodia loinel'iyɔ bisha, inde loomalesa Helodi.

⁷Lamao Helodi lotikel'inde lisakä ko la tele mbo atofa boseka yeka eyekombeke inde.

⁸Lamao boseka, oyasoluwesomo ko oso la nyango wande, inde loonga mbo— Faka'mi ko eya botö wa Yoane Bolufi nda lotufa.

⁹Helodi okäkä ikenɛɛ sifi, kongo ko eoka ya tele yande, la eoka ya ebayaläkä lande nda bieka, inde loonga lau mbo wao bofomoko end'inde.

¹⁰Limɔ Helodi lotoma boto ndokatena botö wa Yoane nda ndakɔ ya bɔnyɔɔɔ.

¹¹Inde loesha botö nda lotufa, inde lofa boseka wao, la boseka lɔkɛ la wao ende nyango wande.

¹²La baeki ba Yoane loya, iyo loila engulunguma, iyo loomba yao, lamao iyo lɔkɛ lokakambesa Yesu.

Lilesi lia bato bilɛfu bɔɔmwi

¹³Okaka Yesu mboli-bi, Inde losokwa omao ko la watɔ, okakɛ nda elela eyele elämbä ko Inde angɛɛ; nde okäkä bikuke ongoma iyo lokuswakuswaka nda kenge okatutane lande la bakolo.

¹⁴Asaowäkä Yesu Inde lɔɛɛ wɪndi bofi wa bato, Inde lookel'iyɔ ngandi; la Inde louwekesa ebau ba biale.

¹⁵Aɔngɔkɔ buse litele, baeki bande loyaonga lande mbo— Elela-ye ende ko isimo la buse bosɔngɔ; machaka wɪndi w'ato bæke nda bekenge okasomba bieka.

¹⁶Nde Yesu loonga lau mbo— Bati la litina liosekwa, ino angene nd'atof'iyɔ bieka yola.

¹⁷Iyɔ loonga lande mbo— Toti ango la waya, ngo ko beila bɔɔmwi la swi imbale.

¹⁸Inde mbo— Taeshaka yao eyamaya.

¹⁹Lamao Inde loonga la wɪndi w'ato mbo bayaleke se nda chwingi chwesi; Inde lɔɔɔ beila bɔɔmwi la swi imbale, Inde loila baiso likolo, Inde losombola limɔ Inde loataka bao, Inde lofaekefa baeki beila, la baeki lofaekefa wɪndi w'ato.

²⁰Limɔ batotina lola la iyɔ lokanelo, la iyɔ lɔina twinyo twa beila ebitikali yotumesa bisaka liu la imbale.

²¹Bato ana ebaläkä baaka batolome bilɛfu bɔɔmwi, angotanga batomali la bana.

Yesu lotanda likolo lia balia

²²Kwaamao Yesu loonga la baeki bande mbo bakweke nda watɔ la mbo balekeke oso wande ko nda boili wasi, ani Inde atomelesa wɪndi w'ato.

²³Asenyanak'Inde la wɪndi wa bato, Inde lolila nda löngo ko Inde angene okasombola omao. Aɔngɔkɔ buse Inde loyala ko Inde angene omao.

²⁴Ani watɔ waaka owale la bosofalima la batutu, eoka lofofo losonana lau,

²⁵nda mbile ya lilamba lia anɛi (la yombe) Yesu loyel'iyɔ ani atotanda tandelege likolo lia balia.

²⁶Limɔ enɛke baeki mbo atotanda likolo lia balia, iyɔ lowanga finɛ, iyɔ mbo— Ende bosoko, iyɔ loamama la bɔwa.

²⁷Nde Yesu loonga lau lisasaya, mbo— Sambolaka betema, ende Imi, owängëke.

²⁸Limɔ Petelo lomutola lande mbo— Ngene, eyambo ende Aɛ, kambesaka'mi iyeke end'Aɛ tandelege likolo lia balia.

²⁹Yesu mbo— Yauku. Lamao Petelo lokwa se nda watɔ, inde loakola ndotanda likolo lia balia okake ende Yesu.

³⁰Nde enɛke inde lömba lofi inde lowänga la inde loakola ndolinda, inde loamama mbo— Ngene, uwesaka'mi.

³¹Lisasaya Yesu lonanola bosamba wande, Inde loundes'inde, Inde loonga lande mbo— Aɛ wa liimeli likeke, otiki to fee eok'iyɛ?

³²Akwäkä iyo nda watɔ, lofofo lotemba,

³³limɔ ebayali nda watɔ losemola Inde, iyo mbo— Wewe, Aε wende Wana wa Mungu.

³⁴Alekäkä iyo, iyo loiyela boili nda Ngeneseta,

³⁵limɔ batolome ba elela ena loleembel'Inde, lamao iyo lotomaka wendi nda yese ebitimbi la iyo loeshel'Inde bato batotina ba kambo,

³⁶iyo lolɔmbɔkɔlɔ Yesu mbo bamateke ango litamba lia esinda yande, la batotina ebamatakäkä liao, iyo losäsesesomo säsosäso.

Matayo 15

Bikela ya Mungu bitolongela eya bato

¹Limɔ BaFalusi la Batikasa ba Yelusaleme loya ende Yesu oyafel'Inde mbo—

²Monito baeki baε batotefola ndola ya bangau? Eoka baitosoola bangasa ani batola bieka.

³Yesu lomutola lau mbo— ¿Ino imɔ, monito bototefola Bikela ya Mungu eoka ya ndola yanu?

⁴Eoka Mungu nd'aongäkä mbo— Litesaka sango waε la nyango waε; la imɔ mbo— Oyatomɔlɔ sango kwa nyango wande, aweke wewe.

⁵Nde ino nd'atoonga mbo— Boto oyatoonga la sango kwa nyango mbo— Yeka esambɔlɔ ino ende'mi, yao ele lifaefi,

⁶inde angolitesa sango wande la nyango wande. Ongoma ino osotombola Lioi lia Mungu ko la baiti banu ba kwala.

⁷Ino ba bolimbakeli, Yesaya atɔndɔlɔkɔ wewe loasɔ loanu nda lokasa loande mbo—

⁸E bato-ba batolitesa'mi la bɛnɔkɔ, Kongo ko betema yau bile esika lami.

⁹Batosemola'mi lisemoëlä, Eoka liekesi liau lile ko bikela ya bato.

¹⁰Limɔ Inde lota ekuke ya bato end'Inde, Inde loonga lau mbo— Okaka la lüwak'imɔ mbo,

¹¹eti yeka eyetɔtɔ nda bɔnɔkɔ w'oto nd'atosεε inde la bɔwεwε; kangä yao ebitokuswa nda bɔnɔkɔ wande, yao nd'atobebes'inde la bɔwεwε.

¹²Lamao baeki bande loya end'Inde, iyo mbo— ¿Olüwi nde mbo BaFalusi basɔεεε tale finε ani asook'iyo e-lioi-li?

¹³Inde lomutola mbo— Litɔmbɔ la litɔmbɔ elitilɔɔmɔ ko la Sango wami, liao litouwolomo fukuku.

¹⁴Machak’iyo, iyo angene bende betoli oso ebale imo la botuku; boto wa botuku etola ewa botuku oso nda mboka, iyo yaambale kokekelana nda liyöndo.

¹⁵Limö Petelo loya liasi mbo— Sanoelak’iso e-bombila-bo.

¹⁶Yesu mbo— ¿Ko ino imo, oti la liluwani?

¹⁷¿Mbo, otuluwe mbo yeka eyetöto nda bönöko etoetela ngo nda sölo, etonyomo nda töi.

¹⁸Kongo ko ebitokusola boto nda bönöko, yao bitosekwa nda botema; yao nd’atosela boto la böwewe;

¹⁹eoka ebitosekwaka nda botema biko yeme ibe, lioli-lia-boto, nyongo, bolëfë, wiya, liwanjeli, la limöli.

²⁰Njasö-bi nd’atosela boto la böwewe; nde ndola bieka ani bangasa batitasoolomo, angosela boto la böwewe.

Boseka wa yese yasi louwesomökö

²¹Asekwäkä Yesu omao, Inde löke nda bolelo wa yese ya Tulo la Sidona.

²²Kwaamao botomali wa Kanana oyasekwi nda bolelo wa yese ena, inde loyamama mbo— Okelaka’mi ngandi sumbu, Aë Ngenë, Wana wa Dawidi, wana wami otomali atookesomoko wale fine la bolimo obe.

²³Nde Yesu angomutoela otomali lioi ango limöi. Baeki bande loya oyaomb’Inde mbo— Kesek’inde, atangweke eoka atoamama ombisa yasu.

²⁴Nde Yesu lomutola mbo— Itiatomomökö sakolo ko ende beköko ebalefani ya bofindi wa Isalaele.

²⁵Limö otomali loyaswa balui se oso wande, inde mbo— Ngenë sungaka’mi.

²⁶Yesu lomutola mbo— Etiengane ndöönökölö lituma lia bana okakushela ngwa.

²⁷Nde inde mbo— Eingo Ngenë, ko ngwa kongo bitolaka bakömbö ba lituma ebatokwaka ose ya mesa ya ngenë wa yao.

²⁸Lamao Yesu lomutola lande mbo— Botomali, liimeli liaë lile lifi. Loyaleke end’aë kwa asolembë aë. La wana wande losäsesomo ko la mbil’ao.

²⁹Yesu losekwa omao, Inde löke tina la eliya ya Ngalilai, lamao Inde lolila nda löngo, Inde loyala se ko omao.

³⁰Limö bikuke ya bato loya end’Inde, iyo loeshakela Inde bato ba bikoti, l’eba betuku, l’eba biuma, l’ebalembeteki, la basi imo, la bato lot’iyo se nda bakolo ba Yesu la Inde losäsekes’iyo;

³¹eokao ekuke ya bato lomwaala ani enek'iyō eba biuma batoongaka, ebalembeteki basɔɔɔ bosäsu, eba bikoti batɔkende, eba betuku batɔene, limɔ iyo losemola Mungu wa Isalaele.

Lilesi lia bato bilɛfu binɛi

³²Lamao Yesu lota baeki bande lioi, Inde loonga lau mbo— Isookela bikuke ya bato ngandi, eoka basoumwaka lami kwani ko becho isato la bati la yeka yola, itilembɛ ndokese iyo eyau ko la isiye mbo batawa boleka nda mboka.

³³La baeki bande loonga lande mbo— ¿Totoosha nd'anima beila boengana ekuke efi ya bato nda e-isimo-si?

³⁴Yesu loonga lau mbo— ¿Ole la beila yanga? Iyo mbo— Bosambale la toswiswi tɔmɔi.

³⁵Inde loonga la windi wa bato mbo bayaleke se nda nyɛɛ,

³⁶Inde loɔɔɔ beila bosambale la toswiswi, Inde lofa kekekɛlɛ, Inde loataka bao, Inde lofaekɛfa baeki bande la baeki lokafaekefe bato.

³⁷Iyo atotina lola, iyo lotɛkwa; iyo lolina twinyo etwatikaläkä, iyo lotumesa bisaka osambale.

³⁸Bato ebaläkä baaka batolome bilɛfu binɛi, angotanga batomali la bana.

³⁹Inde lokese bato eyau, Inde lokwa nda watɔ, limɔ Inde loiya nda tukela ya Mangandala.

Matayo 16

BaSadoke la BaFalusi

¹BaFalusi la BaSadoke loya ende Inde ndoyakotel'Inde; bafelak'Inde mbo enesek'iyō ikesa sha Use kwa ndembe.

²Inde mbo— Nda baɔndwɛɔ ba use otoonga mbo— Lɛlɛngɔ buse botosangwa eoka kwani olikolo liende litelu.

³Ango ko la nɔngɔ, otoonga mbo— Louse buse botofinyaka eoka olikolo liende litelu la shɔmbɛ. Oluwi nde ndolembeela ndembe ya buse, nde otikɔkɔle ndolembeela ndembe ya mbile-ye.

⁴Fɛtɔ-ye ya obe la lieyaeya batolukaka ndembe, nde angwɛnɛ angɔmwito kofomo iyo, sakolo ngo ko ndembe ya Yona. Limɔ Inde lomach'iyō, Inde lokɛ.

⁵Alekäkä baeki nda fangi yasi, iyo loosala ndotola lituma.

⁶Limɔ Yesu loonga lau mbo— Tɛnɛkɛ la wɛli mbo oengweke lisoo lia lituma lia BaFalusi la BaSadoke.

⁷Iyo lofelana mbo— Eoka totitole lituma?

⁸Aluwäkä Yesu ongoma, Inde loonga lau mbo— Ee, ino ba liimeli likëke, ¿Monito otofelana mbo oti la lituma?

⁹Okaluwi këni litina? Otienyele batuma bɔɔmwi bokaela bato bilefu bɔɔmwi, wainäkä bisaka yanga?

¹⁰¿Otienyele imɔ batuma bosambale bokaela bato bilefu inei, wainäkä belanga yanga?

¹¹¿Monito otiluweke mbo itionge lanu loasɔ loa lituma? Kangä mbo oengweke lisoo lia lituma lia BaFalusi la BaSadoke.

¹²Limɔ iyo loluwaka mbo Yesu ationge lau mbo baengweke lisoo lia lituma angene, kangä liekesi lia BaFalusi la BaSadoke.

Yesu akuliomökö mbo Masiya

¹³Iyaka Yesu nda yese ya Kaisalia ya Filipino, Inde lofela baeki bande mbo— ¿Bato batoonga mbo Wana wa Boto ende ndai?

¹⁴Iyo mbo— Bamɔi mbo Yoane Bolufi, bamɔi mbo Eliya, basi mbo Yelemaya ango ko ɔmɔi wa batɔndɔli.

¹⁵Inde loonga lau mbo— ¿Nde ino nd'atoonga mbo Imi yende ndai?

¹⁶Simona Petelo lomutola mbo— Aɛ wende Masiya, Wana wa Mungu wa Liwawi.

¹⁷Yesu lomutola lande mbo— Wende la limengɔ Simona, wana wa Yona, eoka ati boto wa bindo la bakila oyasoluwes'æ loasɔ-lo, kangä Sango wami oyayali nda Use.

¹⁸La Imi nd'atoonga laɛ mbo— Aɛ wende to Petelo la nda litale-li itoswa Etanda yami, la biome ya eyaelo ya ebasowa biitolongela yao.

¹⁹Itofaef'æ fungola ya Bɔkɔta wa Use, la yeka ena eyekakandek'æ ono nda wenda, yao ekandomoko nda Use, la yeka ena eyekafaikol'æ ono nda wenda, yao efaikolomoko nda Use.

²⁰Lamao Inde loima baeki bande mbo bataluwesa boto angɔmwito mbo Inde ende Masiya.

²¹Ko nda mbile ena Yesu loakola ndoisoela baeki bande mbo lole end'Inde mbo atakendëke nda Yelusaleme la ndokesomo biale wike kola biange la kanga ebieti la batikasa la ndoolomo imɔ la mbo atemwesɔmɔkɔ mbisa ya becho isato.

²²Limɔ Petelo lounda Yesu, inde loakola ndoimak'Inde mbo— Ngene, lomɛselɔmɔkɔ end'Aɛ, mbo loasɔ-lo lotaya end'Aɛ.

²³Limɔ Yesu lokikwa ende Petelo, Inde mbo— Etaka ombisa yami Satana, otoola’mi likulya eoka botema wae botienyele njaso ya Mungu kangä eya bato.

²⁴Lamao Yesu loonga la baeki bande mbo— Boto eɛmbɛ mbo atuteke’mi atafekelek’inde angene, atitolaka lieka liande la atuteke’mi.

²⁵Eoka mbo oyatolembɛ ndoikesa liwawi liande angene, atolefesa nde liao; kongo ko oyatolefesa liwawi liande eoka yami, inde nd’atoikesa liao.

²⁶¿Boto ɛɔɔkɔ bitotina ya wenda-bo, nde kolefesa liwawi liande angene, asɔɔɔ to iye? ¿Boto afeke eni to yeka yofangola la liwawi liande angene?

²⁷Eoka Wana wa Boto elayaka la tala la liomala lia Sango wande amamwito la bakitomo bande; lamao Inde atɔɔɔese boto la boto bondanda woengana la bekeeli yande.

²⁸Isoonga lanu wewe mbo— Bato bamɔi ebemali eyamaya, batiawëkë konda akenek’iyo Wana wa Boto oyaɔɔɔ Bɔkɔta.

Matayo 17

Eliya la Mɔse loyaongana la Yesu

¹Mbisa ya bacho liambe, Yesu ɔɔɔɔ Petelo, la Yakobo, la etungani ya Yakobo ako Yoane, Inde ɔkesene lau olikolo lia löngo lofi, ko iyo angene kongo;

²limɔ Inde lokindolomo bɔfɔnɔ wasi oso wa baiso bau, la bɔmbɔ wande longalikima kwa löwa, la bisinda yande imɔ lolangema langelele.

³Futuku Mɔse la Eliya ɔeneɛ ani batoongana la Yesu.

⁴Lamao Petelo loonga la Yesu mbo— Ngenɛ, ende bolau end’iso ndoyala eyamaya, Aɛ bɔɛmbɛ, isweke ono kumbo bisatɔ, ɛmɔi yaɛ, ɛmɔi ya Mɔse, ɛmɔi ya Eliya.

⁵Angotasila ndoonga, lifita lia bolangalanga loyaisa iyo, la limiki lookana nda lifita, mbo— Oyo ende Wana wami wa losamɔ, oyatoomalesa’mi, okak’Inde.

⁶Okaka baeki lioi-li, iyo loomakana biɔmbɔ la se, iyo lowänga fine.

⁷Nde Yesu loyamata iyo, Inde mbo— Emalaka, owängëke.

⁸Ilak’iyo baiso, batienëke imɔ boto, sakolo ko Yesu angene.

⁹Asekwäk’iyo nda löngo, Yesu loimak’iyo mbo— Okambesëke boto angɔmwito ebisoeneɛ sakolo ko ani Wana wa oto asɔtemwa nda liwa.

¹⁰Lamao baeki lofel’Inde mbo— Eok’iye, batikasa batoonga mbo loengani nde mbo Eliya atayaka oso?

¹¹La Yesu lomutoel'iyō mbo— Wewe Eliya nd'atoya oso ndoyakəkəməse bitotina,

¹²nde Im'itoonga lanu mbo Eliya asoya ndoya, nde iyo batiluwək'inde la basokeel'inde kwa asosang'iyō. Ko ongoma Wana wa boto eokesomoko bowaü ko lau.

¹³Lamao baeki lolüwa mbo aongiki lau loaso loa Yoane Bolufi.

Louweso loa wana oyaaka la Olimo Obe

¹⁴Iyäkä iyo ende bikuke ya bato liasi, boto əmɔi loya ende Yesu, inde loswa balui se oso wande, inde mbo—

¹⁵Ngene welaka wana wami botolome shota, eoka ale l'isekakəkə la wale fine la mbile la mbile atokwaka nd'ösä, la nda balia imɔ ko ongoma;

¹⁶iyiki ende baeki baε, nde batikəkəlekε ndouwes'inde.

¹⁷Limɔ Yesu lomutola lande mbo— E-fetɔ-ye eti la liimeli, esofenyakana nde; ʒitoumwaka lanu ko mbile yanga? ʒItokəkəməle ino konda eni mbile? Eshak'inde l'ono ende'mi.

¹⁸Lamao Yesu loimaka bolimo obe, la wao lokuswa, la wana losäsa ko la mbil'ao.

¹⁹Limɔ baeki loya ende Yesu ko iyo angene lande, iyo mbo— ʒIso angokəkəlo ndokusola wao monito?

²⁰Yesu loonga lau mbo— Ko l'eoka ya liimeli lianu likeke, eoka itoonga lanu wewe mbo— Eya ngo mbo ino boyala la liimeli kwa lokoto ləmɔi loa mbase, ani ino koonga la e-löngo-lo mbo— Sokwa eya, etak'onamona, la loao kosokwa; angwene imɔ loaso ango ləmɔi eloitokəkəl'ino okela.

²²Ainwäk'iyō nda Ngalilai, Yesu loonga lau mbo— Wana wa boto ewambomoko nda besamba ya bato,

²³la batool'Inde, lamao mbisa ya bacho basatɔ, Inde kətəmwesəmɔ liasi. Iyo looka ikenene sifi.

²⁴Iyäkä iyo nda Kafenauma, basənjaki ba lifaefi lia BaYuda loya ende Petelo, iyo mbo— ʒBoekesi wanu atikusole lopata loa lifaefi?

²⁵Inde mbo— Eingo. Aətəkə Petelo nda ndakɔ, limɔ Yesu lotaonga oso wa Petelo, mbo— ʒOtoenyela to moni, Simona? ʒBəkota ya wenda-bo batɔɔsɔ bosömbo la bəsombi ende ndai? ʒEnde bana bau angene kwa ende bana ba bæenda?

²⁶Petelo mbo— Ende bæenda. Yesu mbo— Ongoma, bana angene angokamba bəsombi to.

²⁷Nde eoka mbo totakwesa bato-ba nda litwanelo, takendεke nda ngəngε ya eliya, taka shuku, la swi eyetotangola shao ani osokəkεle, aε kɔɔsɔ yao,

akaliroleke aε bɔnɔkɔ wa swi, aε koosha lopata lofi; ɔsɔkɔ loao, faefak'iyo loao loasɔ loae lami.

Matayo 18

Liekesi lia Yesu lioekesa ebande baeki

¹Nda mbile ena baeki loya ende Yesu, iyo lofel'Inde mbo— Ndai yatolongela ofi nda Bɔkɔta wa Use?

²Yesu lota wainenge lioi mbo ayeke end'Inde, lamao Inde loemesa wana sisi yau,

³Inde mbo— Wewe isoonga lanu mbo sakolo ko ino kokikwa okinjwa kwa bana bakεkε, ani ino angɔɔtɔ nda Bɔkɔta wa Use.

⁴Nde wao ona oyatoikamaka se, oto ona asolongela ofi nda Bɔkɔta wa Use.

⁵Oyatonyangela wana ɔmɔi kwa wana-yo, ko l'eoka ya lina liami, inde nd'atonyangela'mi,

⁶nde oyatokwesa wainenge ɔmɔi oyasoimela'mi, losoeta lande olau mbo litale lifi likandomoko nda kingo yande, la mbo alindesomoko nda balia ba olundu ba eliya.

⁷Aeko wale nda wenda-bo eoka ya njasɔ yokwesaka bato. Yao angotakufaka, nde wale wa liömä boyaka ende boto oyatofɔɔɔ yao.

⁸Eokao, lingasa liaε, kwa litindi liaε, likwes'aε, tenaka liao, umbolaka liao tungi, ndɔɔtɔ nda loiko ko eleme kwa ekoti losoeta ɔkesɔmɔ nda bösä wofya layalaya ani ole la bangasa bambale la bakolo bambale.

⁹Eyambo liso liaε likwes'aε nda obe, ömɔɔkɔ liao, la umbolaka liao tungi; ndɔɔtɔ nda liwawi ko la liso limwito ko εtwεε kongo, losoeta ɔkesɔmɔ nda Ngehena ya bösä la baiso bambale.

¹⁰La weli to, mbo otaolya ɔmwito wa ebakεkε-ba, eoka Imi nd'asoonga lanu mbo—

¹¹Nda Use bakitomo bau batöenεkεkε bɔmbɔ wa Sango wami lise la lise nda Use.

¹²¿Otoenyela nde moni? Boto eyala la bekɔkɔ kama liu; la ɔmwito wa yao kongo elota oeyaeya, inde angomacha yao kama libwa la libwa nda fōngo okalukake ona ebosoeyaeya?

¹³Eya to mbo eoshana la wao, wewe Imi mbo, atoomala nda wao ɔmwito olongela ebimɔi kama libwa la libwa ebitieyaeyeke.

- 14**Ko ongoma liti lisangi lia Sango wanu oyayali nda Use mbo ɔmwito wa ebakeke-ba aseeseleke.
- 15**Eyambo booto wae, ekeel'ae obe, takendeke okenes'inde litwanelo liande ko ino ambale wisisa; eok'ae la weli, ambo osɔɔɔ booto wae liasi.
- 16**Nde eya to mbo aitook'ae, tafelaka oto wasi kwa bato bambale basi, mbo baekelae mbo baoui batotina bakochomoko ko la benoko ya bakulyi ambale kwa asato.
- 17**Efeka ndooka imo ko iyo, luwesaka Etanda; efeka ndooka ango Etanda, ayaleke lae kwa boto oyati waYuda, ango ewa bosombi.
- 18**Itoonga lanu wewe mbo njaso ebitokandak'ino ono se, yao bilakandomoko nda Use; la yao ebitofaikol'ino ono se, yao bilafaikolomoko ona nda Use.
- 19**Itoonga lanu imo liasi mbo— Eyambo bato banu ambale bekuliana ono se eoka ya laso lomoi elotosombol'ino, loao lokelomoko ino ko la Sango wami oyayali nda Use.
- 20**Eoka olo atosongomo ambale angoko asato ko l'eoka ya lina liami, ambo Imi yende k'omao sisi yau.
- 21**Lamao Petelo loya ende Yesu, inde mbo— Ngenε, booto wami ekeela'mi obe, imeselek'inde bamesele banga, konda bosambale?
- 22**Yesu mbo— Iitoonga lae mbo konda bosambale, kangä konda kama osambale osambale.
- 23**Ko la litina-li Bökota wa Use botokweelomo la bökota wa tukela emoi oyalembeke ndokomya njaso ya belima ya bekowa yande.
- 24**Aakoläkä Inde ndokomya yao, bökowa wa oso loeshomo end'inde oyaaka la bolima wa pata bilefu liu;
- 25**kongo ko atiyaleke la bieto yokamba, eokao Ngenε wande lota ndola mbo atambesomoko, lande la wali la bana la bitotina eyaaläkä lande mbo bolima bokambomoko.
- 26**Inde loswa to balui se, inde lolombokolo Ngenε mbo— Ngenε, lombakelaka'mi sumbu, fa'mi fofe yokamb'ae bieto bitotina fεε.
- 27**Limō Ngenε wa bökowa ona lookel'inde ngandi, inde lofaikol'inde, inde lomesele'inde bolima.
- 28**Kongo ko bökowa-ao, akuswäkä inde, inde lokatowana la bökowa wasi booto wande oyaaka lande la bolima wa falanga kama liu. Inde lokusamel'inde la kingo, inde mbo— Kambaka to bolima ebole lae;

²⁹la bəkɔwa ebəmɔi loswa balui se, inde lolɔmbɔkɔlɔ wina mbo— Lombakelaka'mi sumbu, fa'mi fofe yokamb'ae bitotina fεε.

³⁰Nde inde lofeka, inde lɔke okat'inde nda bɔnyɔlɔlɔ, kond'akakambek'inde bolima.

³¹Limɔ εnekε bəkɔwa ebamɔi lona elosokel'inde, iyo loka ikεnεnε sha likama, iyo loyakambesa ngεnε wau bitotina ebikelomu.

³²Lamao ngεnε lot'inde lioi mbo ayeke, inde loonga lande mbo— Aε wende bəkɔwa obe, imi nd'amεseliki aε bolima wae bototina eoka olɔmbɔkɔliki'mi;

³³lotiengane laε mbo okeeke bəkɔwa ona booto wae ngandi, kwa okeela'mi aε?

³⁴Lamao ngεnε wau lowa efango finε, inde lɔkes'inde ende betingani ya bɔnyɔlɔlɔ kond'akakambeke inde bolima bototina fεε.

³⁵Ko ongoma, Sango wami nda Use, ekelaka imɔ end'ino, sakolo ko ino otomεsekεlεnε oto la oto booto wande nda botema wande.

Matayo 19

Lisɔngɔni

¹Asiläkä Yesu liekesi-li, Inde losokwa nda Ngalilai, Inde lɔke nda liko lia Yudea, nda boili wasi wa Yaledene.

²Bikuke ya bato lotutak'Inde la Inde louwekes'iyo k'omao.

³BaFalusi loya end'Inde oyafel'Inde felo yokɔtɔlɔ Inde, iyo mbo— ¿Loengani nde la Bikela mbo otolome asokoleke wali'ande la litina elikalεmbek'inde?

⁴Inde lomutoel'iyo mbo— ¿Otitange nde mbo ko nda liako Bokeli akeläkä la botolome la botomali la imɔ mbo—

⁵eokao botolome atomacha nde sango la nyango'ande la atowatema la wali'ande, la iyo yaambale batoyala oto (bindo) ɔmwito?

⁶Kwanyɔ bat'imɔ imbale, kanga bindo εmwito. Eokao eyesowacha Mungu, bato angowatola yao.

⁷Iyo loonga lande mbo— Eokao, monito Mose atäkä ndola mbo olome afeke wali lokasa losenyana la ndosokol'inde?

⁸Yesu loonga lau mbo— Ko l'eoka ya betema yanu bewaü, Mose nd'amacheläk'ino ndosokola bali banu, kongo ko nda liako litiaka ongoma.

⁹Itoonga lanu mbo— Boto oyatosokola wali'ande, sakolo ko l'eoka ya nyongo, la kosɔngɔ wasi, inde nd'atochwela wali'ande nyongo.

¹⁰Baeki bande mbo— Eya to mbo loyala ongoma la olome la wali'ande, loti to lolau ndosɔngɔ.

¹¹Nde Inde loonga lau mbo— Bato batotina angoöndo okulia lioi-li, kangä ko ebasofomo isosha.

¹²Bamɔi to bende bitenga eoka baotomökö ongoma, bamɔi basoselɔmɔ ani ko la bato, bamɔi basoyales'iyo angene ongoma ko l'eoka ya Bɔkɔta wa Use. Boto oyasokɔkɔlɔ okulia lioi-li akulieke to liao.

Yesu la bainenge

¹³Lamao bana bakεke loeshelomo end'Inde mbo atalieke iyo bangasa bande la mbo asomboelek'iyo, nde baeki loimaka bato ana;

¹⁴nde Yesu mbo— Machaka bana bakεke bayeke ende'mi, okufesök'iyo, eoka Bɔkɔta wa Use wende ende bɔfɔnɔ-bo.

¹⁵Lamao Inde lotaliaka iyo bangasa limɔ Inde losokwa omao.

Boto wa Lifoka

¹⁶Futuku boto ɔmɔi loyela Yesu, inde mbo— Boekesi, ikeleke to loni lolau mbo yöleke loiko loa layalaya?

¹⁷Yesu loonga lande mbo— ¿Monito otofela'mi loasɔ loa bolau? Angwene ango ɔmɔi olau sakolo ko Mungu angene, nde boyala la yeme yɔɔɔɔ nda liwawi, litesaka to Bikela;

¹⁸boto loonga lande mbo— ¿Bini to Bikela? Yesu mbo— Wolëke boto, Ochwëke nyongo, Wiyëke, Otëke nanga,

¹⁹Litesaka sango wae la nyango wae, Samaka boyalani lae kwa ae angene.

²⁰Isenge sina loonga mbo— Isolitesa bikela-bi bitotina, ¿Loni to imɔ loasɔ eloomelu nde'mi?

²¹Yesu loonga lande mbo— Bɔlembe ndɔɔlɔlɔ hɔlɔ, takendeke okatambesa ebiomani lae, faefaka yao ende bato touwe, -ongoma otɔɔlɔ bondanda nda Use— limɔ yauku, tutaka'mi.

²²Okäka isenge e-lioi-li, inde lɔke la ikenene nda botema eoka aaka lifoka lia likama.

²³Yesu loonga nde la baeki bande mbo— Wewe, itoonga lanu mbo ende la owaü ende oto wa lifoka ndɔɔɔɔ nda Bɔkɔta wa Use.

²⁴Itoonga imɔ lanu mbo bowaü wa ngamela woeta nda lifola lia iolo, botiengane la bowaü wa oto wa lifoka ndɔɔɔɔ nda Bɔkɔta wa Mungu.

²⁵Okäkä baeki bande ongoma, iyo lomwaala fine, iyo mbo— ¿Ndai to atokɔkɔlɔ ouwesomo?

²⁶Nde Yesu lotingana lau, Inde mbo— Lona losolongela bato, kongo ko Mungu atokokolo bitotina.

²⁷Lamao Petelo lomutola la Yesu mbo— ¿Tene, toisomacha bitotina yasu la toisotutak’ae, eokao iso kokolo to iye?

²⁸Yesu loonga lande mbo— Wewe, itoonga lanu mbo ino ebasotutaka’mi, akayaleke Wana wa Boto nda keka ya tala yande, nda baotelomu liasi lia wenda, ino imo bolayalaka amao nda kangala liu la imbale ndokomia tukela liu la imbale ya Balsalaele;

²⁹la boto la boto oyamachi ndako kwa baloo kwa baelo, kwa sango, kwa nyango, kwa bana, kwa bilanga, ko l’eoka yami, eokoko nde kama liu ya yao ina la loiko loa layalaya lisangai

³⁰Nde wike ebale betoli oso bende ko mbisa, la eba mbisa betolaka oso.

Matayo 20

Basali ba oso la eba Mbisa

¹Bokota wa Use bole kwa boto, wange wa bokoko, oyakuswaka la yombe okaluka basali bokela likuwa nda elanga yande ya tuma.

²Limbo akulianak’inde la basali bamoi ndokamb’iyo lise la lise lofalanga, inde lotom’iyo nda elanga yande nda likuwa.

³Tina la bonyanya oku inde lokuswa liasi, inde lone basi bemakali ko wawa nda liongo;

⁴inde loonga lau mbo— Ino imo kendeke nda elanga limbo itofaef’ino bieto ebiengani. Iyo loko.

⁵Tina la ifitika la tina la lilongolongo imo inde lokuswaka ndokakela ko ongoma.

⁶Akuswak’inde liasi tina la baengel ba use inde loosha basi bemakali wawa, inde loonga lau mbo— ¿Monito ino otoemakalaka ani ko la nongo buse tuu ko liemaela?

⁷Iyo mbo— Eoka angwene boto oyatof’iso likuwa. Inde mbo— Ino imo kendeke nda elanga.

⁸Ilaka buse litele, ngene wa elanga loonga la kapita yande mbo— Taka basali lioi, faefak’iyo buseeli; akolaka l’eba liili limbo l’eba oso.

⁹Ayaka ebaoshomoko nda baengel ba use baoloko boto la boto lofalanga.

¹⁰Nde ayaka eba oso iyo loenyela mbo batolo eyoeta, nde iyo imo loko boto la boto lofalanga ko lomi.

¹¹Aosoko iyo loao, iyo loimaima ngene, mbo—

¹²Eba ba liili bakeli likuwa ko saa emwito kongo, nde osoenganes'iyu lasu ebasotendekela bofimbi wa likuwa la efanga ya löwa.

¹³Nde ngenε lomutoela ɔmɔi wau mbo— Wina, itikeel'ae loasɔ; mbo ae otikulianeke lami nda lofalanga lomɔi?

¹⁴Ɔsɔkɔ eloae, kendeke eyae; lisangi liami lile ndof'iyu ba liili kwani asofa'mi ofaef'ae.

¹⁵¿Mbo lotiengane lami okela kwa asangi nde'mi la eyami angene?

¹⁶¿Wende la lisiela ko eoka imi yende bolau? Ongoma, ewa liili etolaka oso, l'ewa oso etungaka liili.

Nda mboka yɔke Yelusaleme

¹⁷Asangäka Yesu ndɔke Yelusaleme, Inde loasɔ eba liu la ambale ko wisakumbo nda mboka, Inde loonga lau mbo—

¹⁸Tene, tosɔke Yelusaleme, lamao Wana wa oto atowambomo ende kanga ebieti la batikasa, iyo ana batof'Inde se, mbo aolomoko,

¹⁹limɔ batɔkes'Inde ende bato ba yese yasi, batek'Inde kungutu, baomek'Inde fimbo, la mbo bolekk'Inde nda liyeka la mbisa ya becho isatɔ atouwa liasi.

Liömbi lia Yakobo la Yoane

²⁰Lamao nyango wa bana batolome ba Sebedayo loya amamwito la bana bande, inde loswa balui se oso wande la inde lofel'Inde loasɔ.

²¹Yesu loonga lande mbo— ¿Olömbi nd'iyu? Otomali loonga lande mbo— Lembeleke mbo ebana-ba bami bambale bayaleke se, ɔmɔi nda osamba wa wali, ɔmɔi nda osamba wa olome, eyalayalek'Äe nda Bɔkɔta wae.

²²Nde Yesu lomutoel'inde mbo— Otiluwe elosofel'ae. ¿Otokɔkɔlɔ nde ndomwa kɔpɔ eyetomwa'mi? Iyo loonga lande mbo— Totokɔkɔlɔ.

²³Limɔ Inde loonga lau mbo— Ino bomwaka nde kɔpɔ yami nde ndoyales'ino nda bosamba wami w'olome la nda ewa wali, loti loami ndof'ino, kangä ende ebasotonjelomo loao ko la Sango wami.

²⁴Okäkä eba liu ebaoi-ba, iyo losoma la bana-ba bambale.

²⁵Limɔ Yesu lot'iyu lioi bayeke end'Inde, la Inde loonga lau mbo— Oluwi mbo betoli oso ya ebati BaYuda batokakales'iyu la bato bafi bau bende l'isosha end'iyu.

²⁶End'ino, loti ongoma, kongo ko oyatolembε mbo ayaleke boto bofi wanu, ayaleke bokuweli wanu,

²⁷la oyatolembε mbo ayaleke botoli oso wanu, wao koyala nde bɔkɔwa wanu.

²⁸Ko ongoma, Wana wa oto imɔ, atiye ndokuwelomo, kangä okuwela basi, la ndofa liwawi liande angene kwa liendoli lia bato wike.

Bato ba betuku ba Yeliko

²⁹Asekwäkä iyo nda Yeliko ekuke efi lotut'Inde,

³⁰la tene, bato bambale ba betuku bayali se nda ongo wa mboka; okäk'iyo mbo ende Yesu oyatoeta, iyo loamama mbo— Ngenε, Wana wa Dawidi okelak'iso ngandi.

³¹Bato ba ekuke loim'iyo mbo bayaleke tau, kongo ko iyo loamamaka ngo likama mbo— Ngenε, Wana wa Dawidi, okelak'iso ngandi.

³²Yesu losikama, Inde lot'iyo lioi, Inde mbo— ¿Olembi nde mbo ikeelek'ino iye?

³³Iyo loonga lande mbo— Ngenε, mbo baiso basu baliolomoko.

³⁴Limɔ Yesu lookel'iyo ngandi, Inde lomata baiso bau, lisasaya iyo lɔlɔ lieni liasi, la iyo lotuta Inde.

Matayo 21

Yesu loiya nda Yelusaleme

¹Iyäk'iyo tina la Yelusaleme, la ayäk'iyo nda Betefange nda löngo loa Elaya, limɔ Yesu lotoma baeki bambale oso, Inde loonga lau mbo—

²Kendεke nda bokenge ebole oso wanu, kwaamao o'toosha punda ekandomu amamwito la efembeli yande; faikolaka yao limɔ eshaka yao ende'mi.

³Boto eonga lanu, ino koonga mbo— Ngenε asoeno yao, limɔ atoinola yao lisasaya.

⁴(Lona losokelomo mbo lioi eliaongäkä bɔtɔndɔli likɔchɔmɔkɔ, mbo—

⁵Kambesaka boseka wa Siona mbo— Tene, Bɔkɔta waε asoya end'ae La bɔfɔmu, l'ani atalemi nda punda, Ango wana, efembeli ya punda.)

⁶Baeki lɔke, iyo lokela kwa akambesäkä Yesu ekambes'iyo,

⁷iyo loesha punda la efembeli, iyo lotalia bisinda yau nda bɔkɔngɔ wa yao, lamao Yesu loyala se nda yao.

⁸Bato wike ba ekuke lofalola bisinda yau se nda mboka, basi lotenaka bafifa ba tosandu nda bilanga la iyo lota bao imɔ nda mboka.

⁹La bikuke ebietelaka oso l'ebatutaka mbisa, iyo lɔwele lielo mbo— Hosana, ende Wana wa Dawidi, Limengɔ end'Inde oyasoya nda lina lia Ngenε, Hosana nda elela ya tala.

¹⁰Ɔtɔkɔ'Inde nda Yelusaleme, bato batotina loilima loaso loande, iyo mbo—
¿Oyo ende ndai?

¹¹limɔ bikuke mbo— Oyo ende Yesu, Bɔtɔndɔli wa Nasaleta ya Ngalilai.

Lotaneso loa balɛɛ ba Tempelo

¹²Lamao Yesu loɔtɔ nda ndakɔ ya Mungu, la Inde lokusola iyo batotina
ebatoungesa la ebatosomba omao nda Ndakɔ, Inde loukokola baonga ba
bafetekwani ba bieto la kangala ya ebaungesäkä bikuku,

¹³Inde loonga lau mbo— Losɔnɔmu nda lokasa mbo Ndakɔ yami etotangomo
ndakɔ ya lisomboli, nde ino nd'asokela la yao, ko lisekɔ lia eba biya.

¹⁴Limɔ bato ba betuku l'eba bikoti loya end'Inde omao nda Ndakɔ ya Mungu, la
Inde losäses'iyo.

¹⁵Nde, enëkë kanga ebieti la batikasa toumbo etosokel'Inde la enëk'imɔ iyo
bainenge basoamama nda Ndakɔ ya Mungu mbo— Hosana ende Wana wa
Dawidi, iyo losoma fine,

¹⁶iyo loonga la Yesu mbo— ¿Osooka elotoonga e-bana-ba? Inde loonga lau
mbo— Eingo nde; ¿Otitange lise ango limɔi, mbo— Ko la benɔkɔ ya bainenge la
banaoli osɔɔlɔlɔ lisemoli?

¹⁷Limɔ Inde lomach'iyo, Inde losekwa nda Yelusaleme, Inde lɔkɛ nda Betania
okaingala omao.

Bokumo ebotiäkä la tuma

¹⁸Ainwäk'Inde la nɔngɔ nda bokenge Inde looka isiye,

¹⁹enëk'Inde bokumo la mboka, Inde lɔkɛ tina la wao nde atiosheke yeka nda
wao ko kasa ko kasa, Inde loongela wao mbo— Tuma totiängötö imɔ ina
layalaya.

²⁰Kwaamao kongo, bokumo lobɛɛkɛɛ fɛɛ. La enëkë baeki ongoma, iyo
lomwaala, iyo mbo—? Bokumo bosoumama ɔbɛɛkɛɛ lissaya moni?

²¹Yesu lomutola lau mbo— Isoonga lanu wewe mbo eyambo boyala la liimeli,
angota fee ani ino kokelaka ani asokelomo nda bokumo la liasi imɔ, boonga nde
la e-longo-lo mbo— Ilomoko la umbolomoko tubu nda balia, ambo lokelomoko
nde.

²²Bitotina ebitolɔmbɔkɔl'ino nda lisomboli ko la liimeli, bɔɔlɔkɔ nde yao.

Lofelo eoka ya isosha sha Yesu

²³Aɔtökö Inde nda Ndakɔ ya Mungu, kanga ebieti la biange loosh'Inde ani
atoekesa bato, iyo lofel'Inde mbo— ¿Otokelaka njaso-bi la sini isosha? ¿Ndai
afäk'Äɛ isosha sina?

²⁴Yesu loonga lau mbo— Itofel'ino imo ko lioi limoi, ino bokambesa'mi, Imi imo kokambes'ino isosha esitokela lami njaso-bi;

²⁵¿Lilufi lia Yoane losekwa to nd'anima, kwa nda Use, kwa ende bato? Iyo angene lotafelanaka, mbo— Eyambo toonga mbo liaka lia Use, limo Inde koonga lasu mbo ¿Eokao, monito otiaimelaka inde?

²⁶Nde toonga mbo— Elia bato... tosowanga ekuke ya bato eoka batotina basotanga mbo Yoane aaka botondoli.

²⁷Iyo lomutoela Yesu mbo— Totiluwe. Limo Inde loonga lau mbo— La Imi imo angokambes'ino isosha esitokela'mi la njaso-bi.

Wana oyakalanganaka

²⁸¿Nde, ino oenyeli moni? Boto ayalaka la bana atolome bambale, inde loko ende ewa oso, inde mbo— Wana, takendeko louse okakela likuwa nda elanga yami ya tuma.

²⁹Inde mbo— Itikulie; kongo ko mbisa inde lokalangana, inde loko.

³⁰Sango loko ende ew'ambale, inde loonga imo ko ongoma; wana lomutola mbo— Eingo ko Fafa.

³¹Nde atike. ¿Ndai wau ambale akeli lisangi lia sango? Iyo mbo— Ewa oso. Yesu loonga lau mbo— Isoonga lanu wewe, mbo basombesi la batomali ba olefe batotoko nda Bokota wa Mungu oso wanu.

³²Eokao Yoane loya oyenes'ino mboka ya liengani, nde ino otiimelek'inde; kongo ko basombesi la batomali ba olefe loimel'inde la kwa enek'ino ongoma, otiangokalanganaka mbo wimelek'inde.

Bombila wa Baloi babe

³³Okaka bombila wasi. Yaaka nde oto omoi, wange wa okenge, oyalooko elanga ya tuma. Inde lolingela yao la likula, inde lofuwa liyondo liotwangela tuma, inde loemesa ndako ya betingani, inde lomachela baloi elanga, limo inde loko yese yasi.

³⁴Ayaka mbile ya eula ya tuma, inde lotoma bekowa yande ende baloi mbo baweseke tuma;

³⁵lamao baloi loundesa bekowa, iyo lokuchak'omoi, iyo loola wasi, iyo lokushela wasi batale.

³⁶Lamao inde lotoma bekowa yasi wike, wolongela eba oso, la iyo lokeela iyo ana ko ongoma.

³⁷Liili, inde lotoma wana wande angene end'iyoy, inde mbo— Batolitesa nde wana wami.

³⁸Kongo ko enëkë balci wene wana, iyo loongana mbo— Oyo ende bosangesi wa botiko, yauku to, toolek'inde, limo iso kolo botiko wande.

³⁹Iyo loundes'inde, iyo loubol'inde lousa loa elanga, iyo lool'inde.

⁴⁰¿Eokao, akayeke ngenne wa elanga, ekeelaka balci ana iye to?

⁴¹Iyo mbo— Atoseeseleseke bato bana babe la liwa libe, emachaka elanga ende balci basi ebatofaef'inde tuma nda eula.

⁴²Yesu loonga lau mbo— ¿Otitange lise ango limoi nda lokasa (loa Mungu) mbo— Litala lina elisofeka baswi, Liao lisoswomo nda botö wa ndako; Loaso-lo losoya ko l'eoka ya Ngenne; La nda baiso basu lole losemolomo?

⁴³Eokao Imi isoonga lanu mbo— Bokota wa Mungu bosokolomoko end'ino, la bofaefomoko tukela ebatoesha tuma twa wao.

⁴⁴Boto oyatokwa likulya nda litala-li, inde kounya; kongo ko litala-li likwa ende boto, liao komiak'inde kwa fututi.

⁴⁵Okäka kanga ebieti la BaFalusi bembila-bi ya Yesu, iyo loleembela mbo asoongel'iyo angene.

⁴⁶Nde akotäk'iyo ndoundes'Inde, iyo lowänga bato ba ekuke, eoka iyo lotang'Inde mbo botondöli.

Matayo 22

Bombila wa Elambo ya Lisongi

¹Yesu loongana lau liasi ko la bembila, mbo—

²Bokota wa Use bole kwa bokota wa yese oyakenjaka elambo ya lisongi lia wana wande,

³inde lokese bekowa yande koso ebatomökö lioi nda elambo ya lisongi; nde iyo lofeka ndoya.

⁴Limoi inde lotoma bekowa yasi, inde mbo— Kambesaka ebatomökö lioi mbo— Tene ngo, bieka ya elambo bisoela, mbolo yami la bana ba mbolo ya bonuku bisoolomo, bitotina bisoengana, yauku nda elambo ya lisongi.

⁵Nde iyo lolemola loaso, iyo lokende, omoi nda elanga yande, omoi nda bokalala wande;

⁶ebamoi loundesa bekowa, iyo lokeelak'iyo soni, iyo lool'iyo.

⁷Okäka bokota ongoma, inde losoma la bolengi, inde lotomaka basilikani bande okaseeselese baoli ba bato bana, iyo lofechaka okenge wau la ösä.

⁸Limɔ inde loonga la bekɔwa yande mbo— Elambo ya lisɔngi esotonjomo, nde ebatomökö lioi batiengane,

⁹eokao kendeke to nda bau ba balabala la eshaka ono nda elambo bato ebakoshek'ino omao.

¹⁰Bekɔwa ina lɔke nda balabala; iyo losɔngɔmese batotina eboshak'iyoy, bato babe l'ebalau lisanga, ongoma elambo lotumaka l'ato.

¹¹Nde astökö bökɔta otichak'iyoy ebatola bieka, inde lɔene boto omao oyatiwate esinda yoengana elambo ya lisɔngɔni.

¹²Bökɔta loonga lande mbo— ¿Wina, osɔto ono ani otiwate esinda ya elambo ya lisɔngi moni? Nde boto angomutola ango lioi.

¹³Limɔ bökɔta loonga la basali mbo— Kandak'inde la besamba la bakolo, umbolak'inde lousa nda bounduundu wa mbi; omao bitookana la bileli la ngelete ya bainyo.

¹⁴Eoka bato wike nd'asotomo lioi, nde ko banyo kongo basoaomo.

Bɔsɔmbi wa Kaisala

¹⁵Lamao BaFalusi lɔke okɔto ikumbɛ sha loasɔ lokwes'Inde nda liekesi liande.

¹⁶Iyo lotoma baeki bau amamwito l'eba Helodi ende Yesu, iyo mbo— Boekesi, tosolüwa mbo wende wewe, la mbo otoekekesa mboka ya Mungu la wewe, la mbo oitowänga oto la oitotichaka bɔmbɔ wa bato;

¹⁷Kambesaka to iso kwa atoenyel'Ä; ¿Mbo losoengana ofaefa Kaisala bɔsɔmbi, kwa angofa?

¹⁸Kongo ko Yesu lolembeela bobɛ wau, Inde mbo— ¿Otokotela'mi eoka iye, ino balimbaki?

¹⁹Tambaka'mi bieto yokamba bɔsɔmbi. Iyo loeshel'Inde lofalanga.

²⁰Limɔ Yesu loonga lau mbo— ¿Bolendela-bo la lisɔni-li bile ya ndai?

²¹Iyo mbo— Ya Kaisala. Lamao Inde loonga lau mbo— Inolaka to ende Kaisala ko eya Kaisala la inolaka ende Mungu ko eya Mungu.

²²Okäkä bato ongoma, iyo lomwaala, iyo lomach'Inde, iyo lɔke eyau.

Litemwi nda Liwa

²³La lise-ao BaSadoke bamɔi loya ende Inde, ebaimeläkä mbo angwene imo litemwi nda liwa; iyo lofela Yesu mbo—

²⁴Boekesi, Mose mbo boto ewa, angoota wana, limɔ etungani yande atosɔngɔ lotika loa boloo mbo aoteleke boloo wana.

²⁵Toka, eyasu tole la bana batolome bosambale ba sango ɔmɔi; boloo losɔngɔ wali la inde lowa, nde atimache wana, etungani yande losangola wali.

²⁶Ewa ambale ko ongoma; imɔ ko ewa asatɔ, ko ewa osambale, batotina ko ongoma.

²⁷Mbisa, otomali imɔ lowa liili.

²⁸Eokao nda litɛmwi nda liwa, otomali atoyala wali wa ndai wau osambale, eoka iyo batotina basɔngɔkɔ ko inde.

²⁹Yesu lomutoel'iyo mbo— Osotwanelo, eoka otilüwe Kasa ya Mungu la bofoka wande imɔ.

³⁰Eoka nda litɛmwi nda liwa, batolome angosɔngɔ, la batomali angosɔngɔmɔ imɔ, nde beyalaka kwa bakitomo nda use.

³¹Nde loasɔ loa litɛmwi lia ebawi, okatangi kɔni eloaongäkä Mungu lanu, mbo—

³²Imi yende Mungu wa Abalayama, Mungu wa Isaka, Mungu wa Yakobo, otitange ongoma? Mungu ati Mungu wa ebawi, kangä wa ebale la liwawi.

³³Okäkä eba bikuke ongoma iyo lomwaala liekesi liande.

Bikela Bieti

³⁴Nde okäkä BaFalusi mbo Yesu akandiki benɔkɔ ya BaSadoke, iyo losɔngɔmɔ nda loasɔ-lo,

³⁵la ɔmɔi wau ako bosanokoli wa Bikela lofel'Inde lofelo lokotel'Inde, inde mbo—

³⁶¿Boekesi, nda Bikela, eni ekela eyeti fafo?

³⁷Yesu loonga lande mbo— Samaka Bɔkɔta Mungu wae la botema bototina, la bolimo wae bototina, la baenyeli bae batotina.

³⁸Eyete ekela ya oso la eyeti fafo,

³⁹la eya imbale eyengani la yao eko mbo— Samaka boyalani lae kwa ani otosama ae angene.

⁴⁰Bikela bitotina la Baoli ba Batɔndɔli basoomana la bikelabi bimbale.

⁴¹Asɔngɔmɔkɔ BaFalusi ongoma, Yesu lofel'imɔ ko iyo lofelo, mbo—

⁴²¿Otoenyela iye loasɔ loa Masiya, mbo ende wana wa ndai? Iyo mbo— Wana wa Dawidi.

⁴³Yesu loonga lau mbo— ¿Eya ongoma, monito Dawidi kotang'Inde mbo Ngene ko la Bolimo, ani Dawidi mbo—

⁴⁴Ngene loonga la Ngene wami mbo— Yalaka se nda bosamba wami wa olome, Kond'atosele'mi baiyani baε ose ya batindi baε?

⁴⁵¿Eya to mbo Dawidi atangäk'Inde mbo Ngene, Ale to wana wande imo la moni?

⁴⁶Angwene boto wokokolo ndomutoel'Inde lioi ango limoi, la mbisa ya lise-ao, oto angomoi angotendela imo ofela Inde felo.

Matayo 23

Liengo ende BaFalusi la Batikasa

¹Lamao Yesu loonga la eba bikuke la baeki bande,

²Inde mbo— Batikasa la BaFalusi basoyala se nda këka ya Mose;

³eokao kelakaka la litesaka bitotina ebitoong'iyoy eonga lanu, kongo ko, okelëke kwa atokel'iyoy, eoka batoonga nde baitokela.

⁴Batokandaka bekuku ya belito bewaü wotolaka, limo batotalia yao nda batotoko ba bato ani iyoy angene angolembe okendese yao ango la isangakala shau.

⁵Nde bekeeli yau bitotina bile ko yenele nda baiso ba bato kongo; batofalokola biuku ya kasa (ebitol'iyoy nda bindo), batolongamesa basimbele ba bisinda yau,

⁶batolola bilela ya oso nda bilambo la kangala ya betoli oso nda bisongomelo,

⁷la mbo balamokolomoko nda baöngo la ndotangomoko mbo Labi (Boekesi).

⁸Nde ino angotangomo Labi eoka wende ko la Boekesi omoi la ino yaatotina wende beoto.

⁹Otangëke boto wa wenda mbo sango, eoka omwito kongo nd'ayali Sango ako Inde oyayali nda Use.

¹⁰Otangomoko mbo Botoli-oso, eoka ko omwito kongo nd'ayali Botoli-oso wanu, ako Masiya.

¹¹Boto wanu oyalongeli, eyelaka bosali wanu,

¹²la oyatotaliaka inde angene, εndwesomoko se hondwa, la oyatondwa se inde angene, etaliomoko tala.

Baεngo bawau ende BaFalusi

¹³Aeko wale end'ino Batikasa la BaFalusi, balimbaki eoka ino nd'atolinjaka biome ya Bokota wa Use oso wa bato; ino angene angooto la ino nd'atokufesa ebakooto ina.

- 15** Aeko wale end'ino Batikasa la BaFalusi, balimbaki eoka ino otolekaka wenda la balia ndokɔɔɔ ɔmɔi oyatokinjwa kwa atoimel'ino angene, limɔ akayalek'inde ewa, ino kokindol'inde wana wa Ngehena woeta boyaeli obe wanu angene ko baeta bambale.
- 16** Aeko wale end'ino Betoli-oso eba betuku. Ino nd'atoonga mbo— Boto etinya ekanɔ ko la Ndakɔ ya Mungu, loti loasɔ; nde etinya ekanɔ ko la bieto ebile nda Ndakɔ ya Mungu, ambo ale la bolima wokamba.
- 17** Ino ba ebebe la etuku; ꞑEni to nd'aeti, kwa bieto, kwa Ndakɔ ya Mungu eyetosele bieto la botanu?
- 18** Liasi, ino mbo— Boto etinya ekanɔ ko la etambelo ya lifaefi, ambo loti to loasɔ; nde boto etinya ekanɔ ko la lifaefi angene, sakolo ko atokɔcha ekanɔ.
- 19** Ino b'etuku; ꞑEni to nd'aeti, kwa lifaefi, kwa etambelo eyetücha lifaefi?
- 20** Boto oyasotinya ekanɔ la etambelo, asotinya yao ngo la etambelo la imɔ nda bieka ebiyali likolo lia yao lisanga;
- 21** la oyatatinya ekanɔ la Ndakɔ ya Mungu, atotinya yao ngo ko la Ndakɔ la imɔ ko la Inde oyayali nda yao;
- 22** oyatotinya ekanɔ ko la Use, atotinya ekanɔ ngo ko la keka ya Mungu, imɔ ko la Inde oyayali se nda yao lisanga.
- 23** Aeko wale end'ino Batikasa la BaFalusi bako balimbaki, eoka ino kokusolaka likɔ lia botüku wa liu nda kasakasa ya lɔɛɛ, kongo ko osounga ndola yoeta la litina biko liengani, la booto, la liimeli; lole lanu ndokelaka, ani ebimɔi imɔ biti yoomelomoko.
- 24** Ino betoli-oso ya etuku, otokangola balia ndosokola ikungu sikeke, nde botomele ngamela meu.
- 25** Aeko wale end'ino Batikasa la BaFalusi ba ko balimbaki, eoka ino kotanekesa lousa loa kɔpɔ la lɔfefe, nde nd'atiteni esotumaka la yeka ya wiya la bɔlefe.
- 26** Aɛ BoFalusi wa botuku, tatanesaka atiteni ya kɔpɔ la lɔfefe limɔ lousa kotana lisanga.
- 27** Aeko wale end'ino Batikasa la BaFalusi, eoka ino nd'atokwelomo la losai elososiyomoko la fembe lousa; ani lousa losoenele kwa tɔfɔfɔ, nde nd'atiteni bisotumaka la tokwa twa belyo la bewewe ya bɔlelo.
- 28** Ino ko ongoma, lousa otoenle bato ba liengani nde atiteni osobeba la bolimbakeli la batwanelo.
- 29** Aeko wake end'ino Batikasa la BaFalusi, eoka otoswa sai ya batɔndɔli ba oso la otokomya kito y'ebaengani,

³⁰nde koonga mbo— Twaäkä nda fetɔ ya bangau basu, ani totiasanganäkä lau ndosondola bakila ba batɔndɔli.

³¹Ko ongoma osoaola mbo wende bana ba bato ebaoläkä batɔndɔli.

³²Eokao, ɔlɔlɔkɔ to ikweelo sha bangau banu.

³³Ino wende njo, wende bana ba manga; ʒotolɔmwaka mbo otafomo se la okesɔmɔ nda Ngehena ya bösä?

³⁴Tenengo, ko l'eokao Imi nd'atatomaka end'ino, la batɔndɔli la eba weli la batikasa, kongo ko ino boolaka nde bamɔi, bowachaka bamɔi nda liyeka, bokuchaka bamɔi fimbo nda bisongɔmelo yanu, boengaka bamɔi ko nda okenge la okenge,

³⁵ko mbo bakila ba batotina-ba ebawäkä l'angwene litwanelo, bao bakungameke ko end'ino, bako bakila ba Abele, konda bakila ba Sekalaya, wana wa Balakaya-oyaoläkä ino ool'inde tina la Euchelo la Etambelo ya lifaefi nda Ndako ya Mungu—

³⁶Isoonga lanu wewe mbo— Bitotina-bi bilaomanaka la nyongo ya efetɔ-ye y'ato.

³⁷Aeko Yelusaleme; Yelusaleme ona oyaoläka batɔndɔli, oyakushakäkä batale boola ebatomomökö end'ino. Aina mbile eyokäkä'mi yeme yosɔnjak'ino bana ba Yelusaleme kwa atokukya kɔkɔ bana bande ose ya bafafu bande, kongo ko ino angɔlembe.

³⁸Tenengo, bokenge wae bosomachana ko isimo,

³⁹isoonga lanu wewe mbo otiangɔene'mi imɔ konda eyekaongeke lanu mbo— Limengo liyeke lande oyatoya nde lina lia Ngenɛ.

Matayo 24

Lambaka la weli—Boimo wa Yesu

¹Yesu lokuswa nda Ndako ya Mungu limɔ a kendek'Inde, baeki bande loyaenes'Inde bosweli wa Ndako,

²nde Yesu loonga lau mbo— ʒOscɔne to bitotina-bi? Isoonga lanu wewe mbo angwene litale ango limɔi lilmachomoko likolo lia liasi nde batotina belaukolomoko.

³Ayaläk'Inde se nda löngo loa Elaya baeki bayäkä end'Inde wisakumbo, iyo mbo— Kambesaka to iso mbile eyekayeke njaso-bi la eni ndembe yolembeela mbo osamboya la ya basilelo ba wenda-bo?

⁴Yesu lomutoel'iyo mbo— Lambaka la weli mbo boto atalimb'ino,

- ⁵eoka wike batoya nda lina liami ani batoonga mbo— Imi yende Masiya la batoengolaka basi wike.
- ⁶Bolaokaka mboli ya bita la iwaesa sha bita; owangëke, eoka bilayaka nde, kongo ko losilo lokayi kōni.
- ⁷Yese la yese bitowesana, la bōkōta la bōkōta batowesana, fondo la lotukeso loa nyelē bilayaka la elela la elela.
- ⁸Nde bitotina-bi bile ko liakoli lia ielo.
- ⁹Lamao bekeseke ino ende ebatokuchak'ino la batool'ino la boiyanomoko l'eoka ya lina liami nda tukela bitotina.
- ¹⁰Wike bekwaka se, la boto atowamba wina lande, la beiyanaka
- ¹¹la batōndōli ba nanga wike beyaka nde, limō iyo belimbaka basi wike.
- ¹²Limō eoka mbo litefoli litokonda fine, basi wike batotekwa, samō ya beoto bitosaa;
- ¹³kongo ko oyatokōkōmō ko nda liko, ambo inde elauwesomoko.
- ¹⁴Mboli Ilau-bi bilanangolomoko nda wenda bototina kwa boekī wotomo ende bato ba tukela bitotina. Lamao basilelo belayaka.
- ¹⁵Eokao, akēnek'ino wene bōlēlō wa lioma, eliaongomökō la Danyelē ewa bōtōndōli, bosoyala nda Elela eyuchomo (oyatotanga aluweke litina)
- ¹⁶kwaamao eba Yudea bakweke mangu konda fōngo.
- ¹⁷Boto eyala olikolo lia ndakō yande, angotasulwaka se okaluke biengo nda ndakō;
- ¹⁸boto eyala nda elanga angoinywa imō okenge okōsō esinda yande.
- ¹⁹Aeko wale ende batomali ba lieme la ebatomwesa bana baēlē nda bacho ana.
- ²⁰Sombolaka mbo botili ebokakwek'ino botaya nda bōtōkō kwa nda bōfēfyō, kwa la lise lia yenga,
- ²¹eoka nda bacho ana bifembi belayaka kwa ebityayākā oso, ango ko nda baakoelo ba wenda konda kwani la botilayek'imō ongoma liasi.
- ²²Aenaka mbo bacho bana betungesomoko, ani angwene angōmwito angouwa, kongo ko bacho bana belatungesomoko ko l'eoka ya ebaaomökō.
- ²³Nda mbile ena eyambo boto eonga lanu mbo— Tene Masiya eyamaya; Tene ale onamona, wimelēke,
- ²⁴Eoka BaMasiya ba nanga la bōtōndōli ba nanga beyaka nde la tokesa la ndembe ya isosha mbo bekōkōlō ndolimbaka ango ebasoaaomo angene.

- 25 Tɛnɛŋɔ, isotākambes'ino loao oso.
- 26 Eokao beonga lanu mbo— Tɛnɛ, ale nda liɔmbɛɛ, otakuswɛke okɛnɛ, beonga mbo— Tɛnɛ, ale nda kuku ya ndakɔ, wimelɛke.
- 27 Eoka kwa atokuswa ibalibali fangi ya ɛsɔswɛɔ ya bonyanya okɛnɛɛ fangi ya baɔndwɛɔ, bayelo ba Wana wa Boto beyalaka ko ongoma.
- 28 Eoka olo akayaleke bolyo, ambo toyoiyoli kosɔŋɔmɔ ngo ko omao.
- 29 Lisasaya mbisa ya bifembi ya bacho bana, liso lia use litotufatufa la tengai angoanyemaka imɔ, la tolonge totokwaka se la befoka ya use betotukatuka.
- 30 Limɔ ndembe ya Wana wa Boto elɛnɛɛɛke nda use, la tukela bitotina ya wenda belalɛɛɛɛ ndeli, limɔ belɛnɛke Wana wa Boto atoya nda bafita ba use la bofoka la bofɛkɔ finɛ.
- 31 Limɔ atotoma bakitomo bande ebatooma ifonge sifi la batosɔnjak'iyɔ ebasooaomo l'olo l'olo fangi bitotina konda liko lia use konda liko elimɔi lia use.
- 32 Lüwaka loasɔ elosokwelomo la bokumo; atofɛtɛ wao la atɔtɛke batombɔ ba wao, ongoma otolüwa mbo eula esamboya.
- 33 Ongoma akɛnɛke ino wɛnɛ njasɔ-bi bitotina, lüwaka mbo Inde asoya tina, ango nda bome.
- 34 Itoonga lanu wewe mbo— E-fɛtɔ-ye eitosila oso ani e-njasɔ-bi bitotina bikayi.
- 35 Use la se bilawanjwaka bao, kongo ko baɔi bami batilawanjweke imɔ.
- 36 Nde angwɛnɛ oto angɔmwito nd'alüwi lise lina, kwa saa ena, bakitomo angolüwa, Wana angolüwa, sakolo ko Sango Inde nd'alüwi.
- 37 Nde kwa ayaläkä bato nda mbile ya Noa, belayalaka nda bayelo ba Wana wa Boto.
- 38 Eoka nda bacho oso wa fela efi, bato balakäkä bieka la bamwäkä, basɔŋgökö la basɔŋɛsɔmökö, konda lise eliaɔtɔkɔ Noa nda ndakɔ ya watɔ,
- 39 la batialüwäkä ani ayäkä fela efi loyaɔmbes'iyɔ yaatotina hɔmbɛ; bayelo ba Wana wa Boto belayalaka ko ongoma.
- 40 Lamao batolome bambale beyala nda elanga, ɔmɔi kosokolomo, ɔmɔi komachana.
- 41 Batomali bambale beunda bosöŋgö wa lokulu lotwanga, ɔmɔi kosokolomo, oyo ɔmɔi komachana.
- 42 Eokao lambaka la weli, oitolüwa bocho ebokayeke la Ngenɛ wanu.

⁴³Nde lüwaka mbo eya ngo mbo ngenε wa ndakɔ alüwäkä oso ko la mbile eyekayeke ewa wiya ani alambäkä la welī l'ani atiamachäkä mbo ndakɔ yande efindolomoko la wiya.

⁴⁴Eokao enganaka la yose, eoka Wana wa Boto eyaka nda mbile eyeitoenyela lanu.

⁴⁵Ndai to atoyala bɔkɔwa wa likɔchi la wa welī ani ngenε wande oyasotalia inde bonyafala wa bato bande mbo akaelek'iyō bieka yau la lisho liengana?

⁴⁶Limεngɔ la olau ende bɔkɔwa ona ani ngenε wande atoyaosh'inde nda likuwa.

⁴⁷Itoonga lanu wewe mbo— Atotalia boto ona bonyafala wa yeka yande bitotina.

⁴⁸Nde eya mbo bɔkɔwa ona obe, eonga nda botema mbo— Ngenε wami asoumwaka oya;

⁴⁹lamao inde koakola oomaka bɔkɔwa ebamɔi, la ndolaka la ndowa bänä amawito la basi ebatolewa bänä;

⁵⁰limɔ ngenε wa bɔkɔwa ona eyaka nde la bocho ebotilüwe inde, ebotiwelε inde ngenε baiso,

⁵¹atomumol'inde la fimbo la atosel'inde amawito la ebalimbaki olo atookana bileli la ngelete ya bainyo.

Matayo 25

Bombila wa Baseka Liu

¹Lamao, Bɔkɔta wa Use botokwelomo la baseka liu ebaɔsökö paka yau, okatowana la botolome ɔmɔi oyaεke okɔsɔ bowai nda lisɔngɔni.

²Bɔɔmwi ba baseka baaka bibebe, la bɔɔmwi ba welī;

³eoka ɔsökö ebibebe paka yau, batiɔse baita amawito;

⁴kongo ko eba welī, iyo lotola baita basi nda kamaisonga amawito la paka yau.

⁵Nde ewa lisɔngi loumwaka oya, eokao iyo yaatotina lowa bolengelenge la iyo loingala ilo.

⁶Nde la εsɔkɔ ya ocho lioi liaokomökö mbo— Itɔkɔ, Ewa lisɔngi-yo; kuswaka okatowana lande.

⁷Lamao baseka batotina ana loemakala, iyo loanekesa paka yau la welī,

⁸Limɔ eba bibebe loonga la eba welī mbo— Faef'iso sumbu baita bamɔi banu eoka paka yasu bisotiakama.

⁹Nde eba weli mbo— Bataengana lasu lanu imo; takendeke to ende baungekesi ba baita okasomba ebanu angene.

¹⁰Aek'iyoo okasomba, ewa lisongi loya; limo baseka ebakomonyi la paka yau, iyo loto amawito lande nda elambo ya lisongoni la bome wa ndako lolinjomo.

¹¹Mbisa, baseka ebamoi loya imo, iyo mbo— Ngene, Ngene lioelak'iso.

¹²Nde inde lomutola lau mbo— Isoonga lanu wewe mbo itilüwe ino.

¹³Eokao, lambaka la weli, eoka otilüwe kwa bocho kwa saa.

Bombila wa bekowa ya lotimbana la ewa booshaosha

¹⁴Lole nde kwa boto oyatöke lökendo esika, inde lota bekowa yande lioi, inde lofaef'iyoo biengo yande.

¹⁵Inde lofaefa omoi batanga böömwi ba bieto, inde lofa wasi batanga bambale, la wasi limwito, ende oto la oto inde lofa yao yoengana la weli wande, limo inde löke lökendo.

¹⁶Kwaamao boto oyaölökö batanga böömwi, inde löke okatimbese bokalala wande la bao, inde lölo botalia wa böömwi basi.

¹⁷Ko ongoma imo ewa ambale lölo basi bambale.

¹⁸Kongo ko oyaölökö litanga limoi, inde löke okafuwa nda nyele, inde loisa bieto ya ngene wande omao.

¹⁹Mbisa ya mbile yumwa, ngene wa bekowa ana loinywa; akomiäk'inde lau belima,

²⁰limo oyaölökö böömwi loyaesha basi böömwi imo, inde mbo— Ngene, wafaefäkä'mi batanga böömwi, tene, isölese basi böömwi.

²¹Ngene wande loonga lande mbo— Bolau, wende bökwa olau wolendelomo, osoköcha yao bimyo, isofaef'ae isosha likolo lia wike, ötokö limengo lia ngene wae.

²²limo oyaölökö ambale loya, inde mbo— Ngene, wafaefäkä'mi batanga bambale, tene isölese basi bambale.

²³Ngene wande loonga lande mbo— Bolau, wende bökwa olau wolendelomo, osoköcha yao bimyo, isofaef'ae isosha likolo lia wike, ötokö limengo lia ngene wae.

²⁴limo oyaölökö ko litanga limoi loya, inde mbo— Ngene, yalüwäk'ae mbo wende boto owaü, ototwaka yao ebitilök'ae, otoinaka yao ebitifef'ae;

²⁵yawangäkä la yaekë okaisa bieto yae nda nyele. Tene, ösokö eyae angene.

²⁶Nde ngenε wande lomutoel'inde mbo— Bɔkɔwa obe wa booshaosha, ɔwalüwäkä to mbo itotwaka yao ebitilɔeke'mi, la mbo itoinaka yao ebitifefe'mi?

²⁷Eokao loenganiki laε ofa bieto yami ende ebatoisa yao la bɔsɛeli, mbo akainyweke'mi, yaɔɔ eyami bieto la bɔsɛeli lisanga.

²⁸Eokao, ɔɔkɔɔkɔ litanga liami end'inde la faefaka ewa batanga liu.

²⁹Eoka, oyasɔɔɔ, efomoko nde yasi la atoyala la lilya, nde oyati la yeka, ambo eyele lande, yao kɔɔkɔɔlɔmɔ end'inde.

³⁰Nde umbolaka e-bɔkɔwa w'ekweε lousa nda lilima, olo atookana bileli la ngelete ya bainyo.

Ebale la Booto la ebati la Booto

³¹Nde elayalaka Wana wa Boto nda tala yande amamwito la bakitomo batotina, eyalaka se nda kɛka ya tala yande;

³²Bato ba wenda bototina belasɔngɔmɔkɔ oso wa bɔmbɔ wande,

³³limɔ Inde kosɛnyanɛε bato shei, kwa atokela botingani wa bekɔkɔ la mbuli, inde kosεε bekɔkɔ nda bosamba wande wa olome nde mbuli nda ewa wali.

³⁴Limɔ Bɔkɔta eongaka nde l'eba bosamba wande wa olome, mbo— Yauku, ino ba lɔkemɔ loa Sango wami, sangolaka bɔkɔta ewakomyelomoko ino konda bakelelo ba wenda,

³⁵eoka yayaläkä la isiyε la wafäkä Imi bieka; yokäkä yemε ya balia, la wamwesäkä'mi; yayaläkä bɛnda la wawatesäk'mi nda ndakɔ;

³⁶yayaläkä wase, la wawatesäk'mi bisinda; yayaläkä la loo la wayäkä feteti ende'mi; yakandomökö bɔnyɔɔɔ la wayäkä ende'mi.

³⁷Lamao eba liengani bemutoelaka Inde mbo— ɔNgenε, twenäk'Äε la isiyε l'eni to mbile, ani iso lof'Äε bieka? Ango la yemε ya balia, nde kof'Äε yomwa?

³⁸ɔTwenäk'Äε bɛnda, nde kɔwatesäk'Äε ndakɔ, ango wase, nde twawates'Äε?

³⁹ɔEni mbile twenäk'Äε la loo, kwa nda bɔnyɔɔɔ, nde koya feteti end'Äε?

⁴⁰Limɔ Bɔkɔta emutoelak'iyɔ mbo— Isoonga lanu wewe mbo ko l'eoka mbo wakeläkä ongoma ende ɔmɔi wa beoto yami oyakeli se, ambo shooto kongo, wakeeläkä'mi ongoma.

⁴¹Lamao eongäkä lau eba bosamba wa wali imɔ mbo— Sokwaka ende'mi, ino ebasendomu bieo, konda bösä wa likati ebosokomyelomo Satana la bakitomo bande;

⁴²eoka yayaläkä la isiyε, nde otiafäkä'mi yeka, yokäkä yemε yomwa, nde otiafäkä'mi yomwa;

⁴³yayaläkä bœenda, nde otiaotesëkë'mi ndako, yayaläkä wase, nde otiawatesäkä'mi bisinda; yayaläkä la loo la nda bonyololo, nde otiayakä feteti ende'mi.

⁴⁴Iyo imo bemutoelak'Inde mbo— ¿Ngenε, twenëk'Æ la isiyε, kwa la yeme yomwa, kwa bœenda, kwa wase, kwa la loo, kwa nda bonyololo, nde iso angowel'Æ lisungi liasu?

⁴⁵Lamao Inde elamutoelak'iyo mbo— Itoonga lanu wewe mbo— ko l'eoka mbo otiakeeläkä ongoma ende moï wa beoto yami oyakeli se, ambo otiakeeläkä'mi imo ongoma.

⁴⁶La iyo ana balakendε konda likuchaki lia layalaya, kongo ko eba liengani kœkendε konda liwawi lia layalaya.

Matayo 26

Yenga ya Elambo ya BaYuda

¹Asiläkä Yesu ndoongana lau ebaoi-ba batotina, limo Inde loonga la baeki bande mbo—

²Olüwi nde mbo mbisa ya bacho bambale, Elambo ya Lieti etoya la mbo Wana wa Boto ewambomoko mbo aolomoko nda liyeka.

³Lamao kanga ebieti, la biange ya bato losongomoko nda lombö loa kanga eya wange ako Kayafa,

⁴la iyo lotwana kuko mbo baundeseke Yesu ko la shongolo mbo bolekl'Inde.

⁵Kongo ko iyo loonga mbo— Inga nda lise lia Elambo mbo bato batakelaka etondo efi.

Yesu nda Betania

⁶Ayaläkä Yesu nda Betania nda ndako ya Simona ewa baendi,

⁷otomali loya end'Inde la isako sha litale sha baningo ba liese ba loketi lofi fafo, la botomali losondola bao nda botö wa Yesu ani ayali Inde nda bieka.

⁸Nde enëkë baeki bande ongoma, iyo loongana la botema wäle, iyo mbo— ¿Koseya baningo-ba eok'iye?

⁹Bao beungesomo la loketi lofi fafo, yao kofomo ende eba touwe.

¹⁰Alüwäkä Yesu lioi-li, Inde loonga lau mbo— ¿Otosomel'inde ako otomali monito? Asokeela'mi likeeli lilau fafo.

¹¹Wende la eba touwe lanu mbile bitotina, nde oti lami amamwito lanu mbile bitotina.

¹²Eoka asondolik'inde baningo nda bindo yami, akeliki nde ani loaso loa loombomo loami.

¹³Itoonga lanu wewe to, mbo— L'olo l'olo atonangolomo Mboli Ilau nda wenda bototi, elosokela botomali-bo, loao imo koongomo kwa loenyelesomo loande.

Yudasi

¹⁴Limɔ ɔmɔi wa eba liu la bambale lina liande liko Yudasi wa Keliote, inde lɔke ende kanga ebieti,

¹⁵inde loonga mbo— Otokulia ofa'mi iye, eyambo imi nd'atowamb'Inde end'ino? Iyo lokweel'inde bieto yoengana pata kama isato.

¹⁶Konda mbile-ao Yudasi lolukä fofe yowamba Yesu.

Elambo ya BaYuda

¹⁷Nda lise lia oso lia Elambo ya lituma, baeki loya ende Yesu oyafel'Inde mbo— ¿Olɛmbi mbo tokomyelek'Aɛ Elambo ya Lieti mbo oleke yao anima to?

¹⁸Inde mbo— Kɛndɛkɛ nda okenge ende Asisa, ongaka lande mbo, Boekesi mbo— Mbile yami esamboya, itola Elambo ya Lieti nda ndakɔ yaɛ amamwito la baeki bami.

¹⁹La baeki lokela kwa akambesäkä Yesu iyo la iyo lokomya Elambo ya Lieti.

²⁰Iläkä buse litele, Inde loyala se nda bieka amamwito la baeki liu la bambale.

²¹Aläk'iyɔ, Yesu mbo— Itoonga lanu wewe mbo ɔmɔi wanu nd'atowamba'mi.

²²Iyo looka ikɛnɛnɛ sifi la iyo loakola ɔmɔi la ɔmɔi ndoonga lande mbo— ¿Ngɛnɛ, ende to imi?

²³Inde lomutola mbo— Inde oyasotaela bosamba amamwito lami nda lofɛfɛ, ambo inde-yo nd'atowamba'mi.

²⁴Wana wa Boto atɔkɛ ndɔkɛ kwa atomökö nda Lokasa eoka yande, kongo ko aeko wale ende oto ona oyatowamba Wana wa Boto. Bolau ende oto-ao ani atiaotomökö angootomo.

²⁵Lamao Yudasi oyawambäk'Inde, inde lomutola mbo— ¿Boekesi, ende to imi? Inde mbo— Aɛ nd'asoonga.

Elambo ya Masiya

²⁶Aläk'iyɔ, Yesu loaso lituma, Inde lofa kekekälä, Inde louna liao, Inde lofaefa baeki, Inde mbo— Ɔsɔkɔ, laka liao, lile bindo yami.

²⁷Lamao Inde loaso kɔpɔ, Inde lofa kekekälä, Inde lofaef'iyɔ kɔpɔ; Inde mbo— Mwaka yao, ino yaatotina;

²⁸eoka eba bende bakila bami ba Ngela Eyai ebasosendolomo bato wike loaso loa limeseli lia batwanelo.

²⁹Kongo ko itoonga lanu mbo— Itiamwe imo liamɔ-li lia boliki, konda lise lina elikamweke'mi eliyai amamwito lanu nda Bɔkɔta wa Sango wami.

³⁰Limɔ iyo lochwa bɔɛɛ, iyo lokuswa okake nda löngo loa Elaya.

³¹Lamao Yesu loonga lau mbo— Ino yaatotina otokwa se eoka yami la ebocho-bo, loatomökö nde nda Lokasa mbo— Itokuchaka Botingani, limɔ bekɔkɔ bitomelesomoko mya.

³²Nde mbisa ya litemwi liami, itoetel'ino oso konda Ngalilai.

³³Nde Petelo lomutola lande mbo— Ango batotina bekwa se loaso loaɛ, nde inga to imi, ango sinyo.

³⁴Yesu loonga lande mbo— Wewe, isoonga laɛ mbo, ko la ebocho-bo, oso ani kɔkɔ ekati lɔkɔkölökɔ, aɛ nd'atoanganya Imi baanganya basato.

³⁵Petelo loonga lande mbo— Ambo yengani ndowa amamwito laɛ; nde imi itiangoangany'Aɛ. Baeki batotina loonga nde ko ongoma.

Elanga ya Ngetesemane

³⁶Iyäkä Yesu amamwito lau nda elela eyetangomu mbo Ngetesemane, Inde loonga la baeki mbo— Yalaka se ono ani Imi itoke onamona okasombola.

³⁷Inde lotolana la Petelo la bana bambale ba Sebedai, limɔ Inde loakola ndowa l'ikenene sifi la lotɔtɔngɔ.

³⁸Inde loonga lau mbo— Botema wami bosowa l'ikenene ambo showa, tatikalaka eya la lambaka lami.

³⁹Limɔ Inde lɔke la oso sinyo, Inde loingala la bɔmbɔ nda nyeɛ ani atosombola mbo— Sango wami, eyambo lokɔkɔɔ ongoma, kɔpɔ-ye eeteleke'mi, tinga to lisangi liami, kangä eliaɛ likelomoko.

⁴⁰Inde loinywa ende baeki, Inde loosh'iyoyo ani basoingala ilo, Inde loonga la Petelo mbo— ¿Ongoma, botilongeke olamba lami ango saa emwito?

⁴¹Lambaka la sombolaka mbo otatɔ nda lisoshela; botema nde bosokimela kongo ko bindo bile la bɔlembu.

⁴²Inde lɔke like lia ambale, okasombola mbo— Sango wami, eyambo kɔpɔ-ye angokɔkɔɔ oeteela'mi sakolo ko imweke yao, ambo lisangi liaɛ likelomoko.

⁴³Limɔ Inde loinywa liasi ende baeki, Inde loosh'iyoyo basoingala tɔlɔ liasi, eoka baiso bau baaka la bolengelenge.

⁴⁴Inde lomach'iyoyo, Inde lɔke lokasombola lisombola lia asato ko la baoui-ao.

⁴⁵Limɔ Inde loinywa liasi ende baeki, Inde loonga lau mbo— Ingalaka to, eumaka.... Tenengo, saa esamboya, Wana wa Boto akowambomo nda besamba ya bato abe.

⁴⁶Emalaka, tɔɛkɛ. Tɛnɛ, inde oyatowamba'mi ale oko tina.

Liwambomu la liundomu lia Yesu

⁴⁷Aaka Inde atoonga, kwaamao Yudasi loya, ɔmɔi wa eba liu la ambale, la amamwito lande ekuke ya bato la chaka la totumbe, ebasokwākā ende kanga ebieti la biange ya bato.

⁴⁸Inde oyawambi to Yesu nd'afāk'iyo ndembe oso, mbo— Boto oyatota'mi et'inde ichou, ambo inde-yo; undesaka'Inde ngwi.

⁴⁹Ongoma Yudasi loya kwaamao ende Yesu, inde mbo— Liseeli end'Æ, Boekesi; la inde lot'inde ichou.

⁵⁰La Yesu loonga lande mbo— Wina, oyeli nd'iye? Lamao iyo loyela Yesu otel'Inde besamba, iyo loundes'Inde ndɔkɛ lande.

⁵¹Futuku, ɔmɔi wa ebayākā la Yesu lonanola bosamba wɔɔmɔɔ ambɔtɛ, inde loswa bɔkɔwa wa kanga eyeti, inde lotinya inde litoi.

⁵²Lamao Yesu loonga lande mbo— ɔtɛsɛkɛ ambɔtɛ wæ nda ekoko, eoka batotina ebatounda ambɔtɛ, batosɛɛɛɛɛ ngo ko la ambɔtɛ.

⁵³¿Otangi nde mbo itikɔkɔɛ ndota Sango wami lioi la mbo Inde kotomela'mi ngo ko kwani basilikani bolongela bikuke liu la imbale?

⁵⁴¿Nde eya to ongoma, baoui ba Kasa kokɔchɔmɔ moni, ani Kasa yaongākā mbo loyaka ngo ko ongoma?

⁵⁵Limɔ Yesu ko la mbil'ao, loonga l'eba bikuke mbo— Oyeli oyaundes'a'mi la chaka la totumbe, kwa mbo yende booni? Lise la lise ayalākā'mi lanu, nda Ndako ya Mungu, aekesiki'mi ino, otiundese'mi.

⁵⁶Nde bitotina-bi bisokelomo mbo Kasa ya Batɔndɔli bikɔchɔmɔkɔ. Lamao baeki batotina lomach'Inde, iyo lolɔmwaka.

Yesu oso wa Ikumbe sha BaYuda

⁵⁷Limɔ ebaundesākā Yesu lɔkɛɛ Inde ende Kayafa, ako kanga ya wange, omao olo asɔngɔmɔkɔ batikasa la biange.

⁵⁸Nde Petelo lotut'Inde esika konda lömbɔ loa kanga eyeti, la inde lɔɔtɔ hɔu; inde loyala se omao amamwito la betingani mbo ɛnekɛ tuu ya loasɔ.

⁵⁹Kanga ebieti la eba ikumbe batotina loluka itɔmbɔ mbo boleke Yesu nde batiɛnekɛ,

⁶⁰ango bato wike lowanjel'Inde la nanga. Nde ko liili, bambale loyawanjel'Inde,

⁶¹iyo mbo— Oyo ango'yo loonga mbo— Isokokolo ndoukola Ndako ya Mungu la ndoswa yao liasi nda becho isato.

⁶²Limɔ kanga eyeti loemala, inde loonga la Yesu mbo— Otiamutole ango lioi? ɔTɔtɔmbɔ etosoya l'ebato-ba twende moni?

⁶³Nde Yesu loyalaka tau. Lamao kanga eyeti loonga lande mbo— Itotel'Ae ekanɔ ko la lina lia Mungu wa lokato mbo oluwesek'iso kwa mbo Ae wende ngo Masiya, ako Wana wa Mungu.

⁶⁴Yesu loonga lande mbo— Kwa asoong'ae ongoma; itoonga imɔ ko mbo wenেকে nde Wana wa Boto elayalaka se nda bosamba w'olome wa Bofoka ani eyaka nda bafita ba use.

⁶⁵Limɔ kanga eyeti losalaka bisinda yande, inde mbo— Asoseolo Mungu, ɔTolukeke tɔtɔmbɔ twasi eok'iye? Tenengɔ, okooka ko kwani asoseolo Mungu;

⁶⁶Likomyi lianu liende moni? Iyo lomutola mbo— Engani nde ndoolomo.

⁶⁷Limɔ iyo lotwεε Inde sɔi nda bɔmbɔ, iyo loomak'Inde toku, iyo losekel'Inde mbaka,

⁶⁸iyo mbo— Tatɔndɔelek'iso, Ae ako Masiya, ɔOyo ndai oyasokuch'Ae?

Lianganyi lia Petelo

⁶⁹Ayaläkä Petelo lousa nda lömbɔ boseka ɔmɔi bosali loya end'inde, inde loonga la Petelo mbo— Ae imɔ oyaliki amamwito la Yesu wa Ngalilai.

⁷⁰Nde Petelo loanganya oso wau batotina mbo— Itiluwe elotoong'ae.

⁷¹Akuswäk'inde nda lileεε lia bome boseka wasi lɔenε inde, la inde loonga la bato eбайali omao, mbo— Oyo imɔ ayaliki amamwito la Yesu wa Nasaletε.

⁷²Nde Petelo loanganya imɔ liasi oko la ekanɔ mbo— Itiluwe boto ona, fufo.

⁷³Mbisa ya mbile sinyo ebaemali omao loya oyaonga la Petelo mbo— Wewe, l'ae imɔ wende ɔmɔi wau, eoka ngolu yaε imɔ esotombol'ae.

⁷⁴Lamao Petelo loakola ndosenda bieo la ndotinyaka ekanɔ mbo— Itiluwe boto ona. Kwaamao kɔkɔ lota lɔkɔkɔlɔkɔ,

⁷⁵la Petelo loenyela lioi eliaongäkä Yesu lande mbo— Oso ani kɔkɔ ekati lɔkɔkɔlɔkɔ, otoanganya'mi banganya basato. Lamao inde lokuswa lousa, inde lolεla kelεlikεlεli.

Matayo 27

¹Aaka bonyanya bososɔswa, kanga bieti la biange ya bato, iyo lotɔ ikumbe nda loasɔ loa Yesu mbo boolek'Inde.

²Akandäk'iyó okanda Yesu, iyó lóké lande okamach'Inde nda besamba ya Pilato ako Komanda wa Loma.

Liwa lia Yudasí

³Limó Yudasí oyawambäkä Inde, enëk'inde mbo Yesu afomuku nde se, inde lokalangana, inde lokainola pata kama isató ende kanga ebieti la biange,

⁴inde mbo— Isotwanelo ko ndowamba bakila ba oyati la loasó. Nde iyó mbo— ¿Loni to loasó loasu-lo? Aë angene komyaka loao.

⁵Lamao inde lofifa bieto se konda kuku ya Ndakó ya Mungu, inde lokuswa, inde lóké okakwa linga.

⁶Nde kanga ebieti lóssó bieto, iyó mbo— Lotiengane la Bikela ndota yao nda sanduku ya lifaefi, eoka ende bolíli wa bakila.

⁷Limó iyó lóssó ikumbé sha loasó, iyó losomba elanga ya bakuki ba tei ya tólóngo la bieto ina, elanga loséelómó eombelo ya bæenda.

⁸Eokao elanga ena lotangomo mbo Elanga ya Bakila, ko nd'eweuse.

⁹Lona eloaongäkä Yelemaya ewa Botóndóli loakóchómökó mbo— Basókö pata kama isató, bolíli wa Inde oyatinyómökó loketi ko la bana ba Isalaeli,

¹⁰La iyó losomba la bieto-ao elanga ya bakuki ba tei, Kwa aongäkä Ngené eonga lami.

Yesu la Pilato

¹¹Limó Yesu loemala oso wa Komanda; la Komanda lofel'Inde mbo— ¿Aë wende Bókota wa BaYuda? Yesu loonga lande mbo— Aë nd'aongi ongoma.

¹²Awanjelómökó Inde la kanga ebieti la biange, Inde angomutola ango lioi.

¹³Limó Pilato loonga lande mbo— Otioke likama lia njasó ebisowanjel'iyó laé?

¹⁴Nde Yesu atimutole lioi nda loasó ango lómó, ongoma Komanda lomwaala finé.

¹⁵Nda lise lia Elambó, Komanda ayaläkä la boyaeli wofaikoela bato, ómó wa ebakandomu kwa asangäk'iyó.

¹⁶Bayaläkä nde la boto wa lokuku lofi nda bónyólóló ako Balaba.

¹⁷Eokao, asóngómökó iyó oso wande, Pilato lofela bato mbo— ¿Olémbi nde mbo ifaikoelek'ino ndai to? ¿Kwa Balaba kwa Yesu oyasotomo Masiya?

¹⁸eoka Pilato aluwi nde mbo basoesha Yesu nda likomyi ko l'eoka ya lisiela kongo.

¹⁹Ayaläkä Pilato nda këka ya likomonyi, wali wande lotomel'inde wendi mbo— Oyalëke la loaso la boto ona oyengani, eoka yeniki tale fine nda saki louse ko loaso loande.

²⁰Kongo ko kanga ebieti la biange, iyo lofumbesa ekuke ya bato mbo bafeleke Pilato ateke Balaba se la mbo baseeseleseke Yesu.

²¹Limö Komanda lofel'iyo liasi mbo— Boni boto wau yaambale oyalemb'ino mbo ifaikoelek'inde eoka yanu? Iyo mbo— Kangä Balaba.

²²Lamao Pilato mbo— ¿Ikeleke to iye la Yesu oyasotomo lina liko Masiya? Iyo yaatotina mbo— Aolomoko nda lieka.

²³Komanda mbo— ¿Eoka iye? ¿Boni obe bosokel'inde? Kongo ko iyo loanjanja liasi imö mbo— Aolomoko nda lieka.

²⁴Lamao enëkë Pilato mbo atialongele, kangä mbo bato basambokela etondo, inde loaso balia, inde losoola bangasa bande oso wa baiso b'eba ekuke, inde mbo— Iti'mö la loaso loa bakila ba boto-yo oyengani, ino asoko to loao.

²⁵Bato batotina loaola mbo— Bakila bande baomaneke oko end'iso la ende bana basu.

²⁶Limö inde lofaikoel'iyo Balaba, la aomakomökö Yesu fimbo, inde lofaef'iyo Inde mbo aolomoko nda lieka.

²⁷Lamao basilikani ba Komanda loke la Yesu konda lömbö loau, la iyo losongomese botukä bototi wau oso wande,

²⁸iyo lowatola bisinda yande, iyo lowates'Inde esinda etelu;

²⁹iyo lotaka likala lia këkë, la iyo lotel'Inde liao nda botö, iyo losele isosola nda lingasa lia olome; iyo loswel'Inde balui se la iyo lotak'Inde kömbö mbo— Liseeli, Bokota wa BaYuda-o.

³⁰Iyo lochwelë Inde soi, limö iyo lonokolo isosola, iyo loomaka Inde nda botö la shao.

³¹Limö asiläk'iyo ndot'Inde kungutu, iyo losokoel'Inde esinda etelu, iyo lowates'Inde esinda yande angene, limö iyo lokes'Inde okaol'Inde nda lieka.

Liwa nda Lieka

³²Akuswäk'iyo nda okenge, iyo lotowana la boto wa Kulene, lina liande liko Simona, iyo lotoles'inde lieka.

³³Iyäk'iyo nda elela eyatangomoko mbo Ngolongota (litina mbo Longö-loa-otö)

³⁴iyo lofaef'Inde bänä babuyani la lisoo lia shungu, aletek'Inde bao, nde atikulie ndomwa.

- ³⁵Asiläk'iyo ndoanyames'Inde nda lieka limo iyo lokaana bisinda yande ko ndota ngongo nda likao,
- ³⁶lamao iyo loyalaka se tee ndotingana lande omao.
- ³⁷Olikolo lia botö wande iyo lota liwanjeli liau owanjel'Inde, mbo— Oyo ende Yesu, Bokota wa BaYuda.
- ³⁸Limö ba beoni bambale loanyomo nda baeka bau lisanga, amamwito lande, omöi nda osamba wa olome la omöi nda osamba wa wali.
- ³⁹Ebetäkä losungakel'Inde, iyo lofilingekel'Inde betö,
- ⁴⁰iyo mbo— Ae, oyatomelesa Ndako ya Mungu koswa liasi ko la becho isato, uwesaka lokomba loaε angeneε. Eyambo wende Wana wa Mungu, sokwaka nda lieka.
- ⁴¹Imö ko kanga ebieti amamwito la Batikasa la biange lolimbokol'Inde, mbo—
- ⁴²Auwekesäkä basi, atikokole ndouwesa lokomba loande angeneε. Ende Bokota wa Isalaele asokweke nda lieka kwani, limö iso koimel'Inde.
- ⁴³Asolendelo Mungu; ko Mungu εemb'Inde, auwesek'Inde ko kwani, eoka Inde angeneε nd'aongäkä mbo— Yende Wana wa Mungu.
- ⁴⁴L'eba beoni imö ebaanyemesomökö nda baeka lande, iyo lolimbol'Inde.
- ⁴⁵Ayäkä buse ifitika, lilima lokwa nda yese etotina konda lilongolongo,
- ⁴⁶Lamao tina la lilongolongo Yesu lota limiki lifi, Inde mbo— Eli, Eli, lama sabakatani? lile mbo— ¿Mungu wami, Mungu wami, moni osomachaka'mi booi?
- ⁴⁷Bamöi ebemaläkä omao, iyo looka, iyo mbo— Inde nd'asota Eliya lioi.
- ⁴⁸Lisasaya omöi wau lokwa mangu okoso lilamba, inde lofoese liao nda bänä, inde lota liao nda ifende, inde lofa Yesu amweke.
- ⁴⁹Nde ebamöi loonga mbo— Macha, tweneke ango Eliya ataya oyauwes'Inde.
- ⁵⁰Lamao Yesu lota limiki lifi liasi, Inde lokusola luli nda liwa.
- ⁵¹Kwaamao, esinda ya Ndako ya Mungu losalya yaki imbale ko likolo ko se, la nyele lotukatuka la batale loachacha;
- ⁵²sai loliokolomo la belyo wike ya bato ebengani ebakwäkä ilo sha liwa, iyo lokuswakuswaka,
- ⁵³iyo losekwa nda sai mbisa ya batemwelo ba Yesu, iyo lootoko nda Bokenge Botanu, iyo lenele ende bato wike.

⁵⁴Eneke Komanda wa basilikani la bato ebatinganaka la Yesu amamwito lande, enëk'iyō lotukeso loa nyēē la toumbo etwakelomökō, inde lau lomwaala la bōwa, iyo mbo— Wewe, Oyo aiki nde Wana wa Mungu.

⁵⁵Batomali nde wike baaka esika sumbu otichaka elokelomu, batomali ana batutäkä Yesu, basekweläkä Ngalilai okakukia Inde,

⁵⁶bamōi baaka nde Malia wa Mangandala, la Malia nyango wa Yakobo la Yose, la nyango wa bana ba Sebedayo.

Liombomu lia Yesu

⁵⁷Iyäkä nde buse litele, boto wa lifoka oyasekwäkä nda Alimatayo, lina liande liko Yosefa, oyaaka imō boeki wa Yesu, inde lōke ende Pilato okaōmba bolyo wa Yesu.

⁵⁸Limō Pilato loonga mbo bolyo bofomoko ende inde.

⁵⁹La Yosefa lōōō bolyo, inde lolingela wao la bisinda bifufu,

⁶⁰inde loingesa wao nda losai loyai, eloande angene eloafuwäk'inde nda batale, inde loundukokola litale lifi liolinja estelo ya losai, limō inde lōke,

⁶¹nde Malia wa Mangandala la Malia oyōmōi baaka omao, bayaläkä se tina la losai.

⁶²Lelengō, nda lise elisotūta elia lokomyo (loa Yenga), kanga ebieti la BaFalusi lokatowana ende Pilato,

⁶³iyo loonga lande mbo— Ngenē, tokoenyela mbo e-boto wa bolimbakeli-bo akoyali Inde la liwawi, aongäkä mbo— Mbisa ya becho isato yekuswaka liasi.

⁶⁴Eokao, taka sumbu ndola mbo losai lōōōnesōmōkō sōlē konda bocho w'isato, mbo baeki bande batake okainda Inde limō bataonga la bato mbo asokuswa nda liwa; ongoma ikitakitā sha liili sitolonga esha oso la bolimbake.

⁶⁵Pilato loonga lau mbo— Wende la bato bolambaka, kende okasōlonese losai sōlē kwa asokōkōlo ino.

⁶⁶Iyo lotangwa okasōlonese losai, iyo lokōkōmese litale la chapa, la iyo lotika basilikani bolambaka loao.

Matayo 28

Litemwi lia Yesu nda Liwa

¹Asamboeta lise lia osambale (Yenga ya BaYuda), ani yōmbe ya lise lia oso lia yenga esokangwa, Malia wa Mangandala la Malia oyōmōi, iyo loya oyene losai.

²Futuku, nyēē lotukatuka likama, bokitomo wa Ngenē Mungu losulwa se nda Use, inde loyaundukola litale, inde loyala se nda liao.

- ³Inde lɔɛɛɛ kwa ibalibali la bisinda yande bifufwi kwa basase ba mbula;
- ⁴basilikani ebalambi loilikima la bɔwa, iyo lolewa kwa ebasowa.
- ⁵Nde bokitomo loonga la batomali mbo— Owangëke, ino batomali, eoka iluwi nde mbo osolukä Yesu oyaolomu nda lieka;
- ⁶ati'mɔ ono, eoka asotemwa kwa aongäk'Inde. Yauku oyene elela eyeingael'Inde.
- ⁷Limɔ kendëke mangu okakambesa baeki bande mbo asotemwa nda liwa, la kwanikwani asɔke oso wanu konda Ngalilai, weneke nd'Inde omao. Tene, isokambesa nd'ino.
- ⁸Lamao batomali losekwa lisasaya nda losai la bɔwa la linengina lifi; iyo lokwaka mangu okakese baeki bande wendi.
- ⁹Limɔ futuku, Yesu lotowana lau nda mboka, Inde mbo— Saelaka betema. Iyo loyel'Inde oyakusamel'Inde batindi, iyo losemol'Inde.
- ¹⁰Limɔ Yesu loonga lau mbo— Owangëke, kendëke okakambesa bitungani yami mbo batetaka konda Ngalilai, beneke nde'mi omao.
- ¹¹Aeke batomali ongoma, basilikani bamɔi (ebalambiki losai) loiya nda bokenge (wa Yelusaleme) iyo lokambesa kanga ebieti bitotina ebikelomuku.
- ¹²Asongmökö iyo la biange imɔ, aɔɔk'iyo ikumbɛ, iyo lofaefa basilikani bieto ya likama,
- ¹³iyo mbo— Ongaka mbo baeki bande bayiki la ocho ndoinda Inde ani toingali tɔɔ.
- ¹⁴Eyambo loasɔ loiya nda batoɔi ba Komanda, iso nd'atoongɔl'inde mbo ino otene efembi nda loasɔ-lo.
- ¹⁵Iyo lɔɔɔ to bieto, iyo lokela kwa akambesomu iyo; eokao lioi-li lisoookana ende BaYuda konda eweuse.

Baoi ba Lili ba Yesu ende Baeki

- ¹⁶Nde baeki liu la ɔmɔi lɔkake konda Ngalilai, nda löngo eyakuliaka Yesu lau oso.
- ¹⁷Enëk'iyo wene Yesu, iyo losemol'Inde, kongo ko bamɔi lota fee.
- ¹⁸Limɔ Yesu loya tina, Inde loonga lau mbo— Isofomo tososha tototina la nda Use la ono se.
- ¹⁹Eokao kendëke okasele bato nda wenda bototina baeki bami, lufiak'iyo ko nda lina lia Sango la Wana la Bolimo Botanu,

²⁰ani otoekees'iyo ndolitesa bitotina eyateläkä'mi otel'ino bikela. Тene, Imi yende ngo ko amamwito lanu, lise la lise konda basilelo ba wenda.

Malako

Malako 1

- ¹Liakoli lia Mboli Ilau ya Yesu Masiya, Wana wa Mungu.
- ²Kwa yatomoko nda lokasa loa Bõtõndõli ako Yesaya, mbo— Tene, itotoma wendi wami oso waε ndokakomya mboka yaε.
- ³Limiki litoamama nda liõmbele mbo— Komyaka mboka ya Ngenε la longamesaka biëli yande.
- ⁴Yoane Bolufi ayaka nda liõmbele la anangolaka njaso ya lilufi lia lõmeselõmo loa njaso ibe ko eoka ya likalangani.
- ⁵Bato batotina ba kenge ya Yudea la eba Yelusaleme bakuswaka ndokenε inde. Aoläkä iyo njaso ibe yau, balufiomökõ lande nda liyande liko Yaladene.
- ⁶Yoane awataka esinda ya fuu ya ngamela, la bõkõli wa lokofõ loa nyama nda loteta, la alakaka bakelele la wee wa lokonda.
- ⁷Inde lonangola mbo— Omõi atoya liili liami oyasoeta'mi la bofoka. Imi itiengane ndofomo isosha shotulama se ndofaikola ikulu sha tokwaka twande.
- ⁸Imi nd'asolufia ino nda balia kongoko Inde elufiaka ino la Bolimo Botanu.

Lolufiomo loa Yesu

- ⁹Nda becho ena Yesu losokwa nda Nasaleta ya Ngalilai, la Inde lolufiomo la Yoane nda Yaladene.
- ¹⁰Aeswaka Yesu nda balia, kwamao Inde lõene buse bosootomo la Inde lõene Bolimo botoaa se kwa ekükü
- ¹¹la limiki lookana nda use mbo— Aε wende wana bosamomu wami. Aε nd'atoomalesa'mi fine.
- ¹²Limõ Bolimo lõkese Inde nda liõmbele.
- ¹³Ayalaka nda liõmbele becho kama inei ani atososhelomo la Satana. Ayalanaka la nyama omao, la bakitomo lokukya Inde.
- ¹⁴Akandomökõ Yoane nda bõnyõlõlõ Yesu lõke nda Ngalilai ndokakambesa bato Mboli Ilau ya Mungu.
- ¹⁵Inde mbo— Mbile esoengana, Bõkõta wa Mungu bosoya tina, kalanganaka, imelaka Mboli Ilau.

Lotomo lioi loa Baeki ba oso

- ¹⁶Akendεke Yesu nda ngõnge ya Eliya ya Ngalilai, Inde lõene Simona la Andelo, etungani yande ani batoluwa wengõ eoka baaka baluwi ba swi.

¹⁷Yesu loonga lau mbo— Tütaka'mi la itoyales'ino baluwi ba bato.

¹⁸Lisasaya iyo lomacha wengɔ wau, iyo lotüta Inde.

¹⁹Akendekɛ Inde sumbu liasi, Inde lɛnɛ Yakobo wana wa Sebedayo la Yoane etungani yande, nda watɔ ani batowamba wengɔ wau.

²⁰Kwamao Inde lot'iyɔ lioi la iyo lomacha sango wau la bakuwi bande nda watɔ, la iyo lotüta Inde.

Kafenauma

²¹Limɔ bækekɛ nda Kafenauma. La nda lise lia Yenga Inde lɔtɔ nda ndakɔ ya ɛsɔngɔmɛlɔ la Inde loekes'iyɔ.

²²Iyo lomwaala liekesi liande finɛ eoka liekesi liande liaaka la isosha, inga kwa elia batikasa.

²³Omao nda ɛsɔngɔmɛlɔ aaka oto ɔmɔi la bolimo obe.

²⁴Inde loamama mbo— Iso laɛ, twende la lɔni loasɔ, Aɛ Yesu wa Nasaleta? Osoya oyasɛɛsɛlɛsɛ iso? Isoluwa Aɛ, wende oyo Botanu wa Mungu.

²⁵Yesu loima inde mbo— Yalaka tau, kuswaka ende inde.

²⁶Bolimo obe lowanj'inde lokomba, wao loamama la limiki lifi, wao lokuswa ende inde.

²⁷Batotina lomwaala, iyo lofelakana mbo— Ende to iye? ¿Mbo liekesi liyai-li? Ko la isosha atoima belimo ebe la yao kolitesa Inde.

²⁸Kwamao lokuku loande lofafana nda bekenge bitotina ebitimbi ya Ngaililai.

²⁹Akuswaka Inde nda ɛsɔngɔmɛlɔ, iyo la eba Yakobo la Yoane, lɔtɔ nda ndakɔ ya Simona la Andelo.

³⁰Nyango wa wali wa Simona aingalaka la etao nda bindo la lisasaya iyo lokambesa Yesu loasɔ loande.

³¹Yesu lɔkɛ ende otomali, Inde lound'inde bosamba, Inde loemes'inde la etao lomacha inde, la otomali lokuwel'iyɔ.

³²La likɔlɔsɛ, ilaka buse litele, bato loesel'Inde eba kambo batotina la ebaaka la belimo ebe.

³³Bato batoti ba okenge losɔngɔmɔ nda bome.

³⁴Inde losäsola bato wike ba loo loa bɔfɔnɔ la bɔfɔnɔ la inde lokusola belimo wike. Inde lofekela belimo ndoonga eoka baluwaka Inde.

³⁵Lanɔngɔ asiswaka la yombe, Inde lokuswa ndokakɛ nda elela eyetiaka la bato la Inde losombola omao.

³⁶La Simona la ebaaka lande, iyo lotuta Yesu,

³⁷iyo loosha'Inde, iyo mbo— Bato batotina batoluk'Æ.

³⁸Yesu lomutola lau mbo— Tɔɛkɛ konda bekenge yasi mbo ikookamelese mboli imɔ komao, eoka iyeli nde loao.

³⁹La Inde lɔkɛ okanangokole nda Ngalilai etotina nda bisɔngɔmɛlɔ la Inde lokusokola belimo ebe.

Boto wa Baɛndi

⁴⁰Boto wa baɛndi loya oyasombokol'Inde, inde lokwa bakulusembe oso wande, inde mbo— Bɔlɛmbɛ, æ kokɔkɔlɔ ndotanesa'mi.

⁴¹Yesu lookel'inde ngandi finɛ, Inde lonanola bosamba, inde lomata inde, Inde loonga lande mbo— Ilɛmbi nde ongoma; tanesomoko to.

⁴²Lisasaya baɛndi losekwa, inde lotanesomo.

⁴³Yesu loima oto, Inde lotom'inde ani asoonga lande la boimo mbo— Okambesɛke oto angomwitoto.

⁴⁴Kendɛkɛ okatamba bindo yæ ende kanga la faefaka Mungu lifaefi kwa ataka Mɔsɛ ekela eoka ya lotaneso loaɛ, kwa ndembe ende bato.

⁴⁵Kongoko inde lɔkɛ, inde loakola ndokambesa bato la ndomelesa mboli ina, eokao Yesu angokɔkɔlɔ imɔ ndotɛmwa nda okenge. Inde loyalaka nda liɔmbɛɛ, la iyo lokaeshakane end'Inde nda fangi bitotina.

Malako 2

Boto wa Lonyango

¹Mbisa ya becho bimɔi, Inde loinwa nda Kafenauma liasi la mboli lookana mbo ale nda ndakɔ.

²Bato wike losɔngɔmɔ, eokao angwɛnɛ elela ango nda bome. Anangoelaka'iyo wendi.

³Lamao iyo loyaeshel'Inde oto wa lonyango oyatolomoko la bato banɛi.

⁴Batiakɔkɔlɔkɔ ndoya tina lande eoka ya bokamu, eokao iyo lofandola losambɔ loa ndakɔ olo ayalaka Yesu. Afindolaka iyo losambɔ, iyo losulola tange eyaingaelaka boto wa lonyango.

⁵ɛnɛkɛ Yesu liimeli liau Inde loonga la boto wa lonyango mbo— Wana, njaso ibe yæ bisomesɛlɔmɔ.

⁶Batikasa bamɔi bayalaka se omao, iyo lota fee nda betema mbo—

⁷¿Monito boto-yo asoonga ani? Asoɛɔɔ Mungu. Ndai atokɔkɔɔ ndomɛɛɛ njaso ibe sakolo ko Mungu angene?

⁸Limɔ, aluwaka Yesu nda botema wande mbo basotana fee ongoma, Inde loonga lau mbo— Osota fee nda betema yanu eoka ya njaso-bi monito?

⁹Loni losoeta la ɔɔɔmbu, kwa ndoonga la oto wa lonyango mbo— Njaso ibe yae bisomɛɛɔɔ; kwa ndoonga lande mbo— Emalaka, ilaka tange yae, la tangwaka?

¹⁰Kongo ko mbo boluweke mbo Wana wa Boto ende la isosha shomɛɛɛ njaso ibe ono se, Inde loonga la oto wa lonyango mbo—

¹¹Itoonga lae, Emalaka, ilaka tange yae, kendeke nda ndako yae.

¹²Inde loemala lisasaya, inde loila tange yande, inde lokuswa oso wa batotina la iyo lomwaala, iyo loinela Mungu. Iyo mbo— Oso tokeni ani.

Lotomo-lioi lia Lewi

¹³Inde lɔke liasi nda ngɔnge ya liyande la bitanda ya bato losɔngɔɔɔ Inde la Inde loekes'iyɔ.

¹⁴Etaka Inde nda mboka Yesu lɔene Lewi, wana wa Alafaya ani ayalaka nda ɛɔɔnjɔɔ ya bɔɔɔmbi, la Inde loonga lande mbo— Tutaka'mi. Inde loemala la inde lotuta Yesu.

¹⁵Lamao ayalaka Yesu nda mɛsa nda ndako ya Lewi, amawito la baeki bande, bɔɔɔmbesi la bato ba njaso ibe bayalaka se lau, eoka baaka wike ebatutak'Inde.

¹⁶Nde ɛneke Batikasa la BaFalusi ani atolaka bieka amawito la bato abe la bɔɔɔmbesi, iyo loonga la baeki bande mbo— ¿Atola bieka amawito la bɔɔɔmbesi la bato abe eoka iye?

¹⁷Okaka Yesu ongoma Inde loonga lau mbo— Ebale la bosasu baitoluka bonganga, kangä eba kambo. Imi itiye oyata eba liengani lioi, kangä bato ba njaso ibe.

¹⁸Baeki ba Yoane la BaFalusi bakilaka bieka, limɔ bato loya la iyo lofela Yesu mbo— ¿Baeki ba Yoane la eba BaFalusi imɔ batokilaka bieka, kongo ko baeki bae batikile eoka iye?

¹⁹Yesu loonga lau mbo— ¿Atoyala tolesani amawito la oyatosɔngɔ, batokɔkɔɔ ndokila bieka? Atoyala bɔɔɔngi amawito lau, baitokɔkɔɔ ndokila bieka.

²⁰Nde bacho beyaka ani bɔɔɔngi atoɔɔɔɔɔɔ end'iyɔ, limɔ nda lise lina iyo kokila bieka.

²¹Boto aitowamba esinda ya liɔmbɔ la yaki ya esinda eyai, eoka mbamba ya esinda eyai etosalaka esinda ya liɔmbɔ, limɔ lifola litofalwa.

²²Boto aitoangola bänä bayai nda biuku ebisoumwa eoka mbo bänä bataata biuku, limo bänä batowelekeme se, la bao la biuku imo kowa. Bänä bayai batowelomo nda biuku biyai.

Lise lia Yenga

²³Etaka Yesu la lise lia Yenga nda bilanga ya bangwindi, baeki bande loakola ndotwa bangwindi ani batokende.

²⁴Limó BaFalusi loonga lande mbo— Tenengo, basotefola liti lia Yenga monito?

²⁵Yesu loonga lau mbo— Okatangi nde lona eloakelaka Dawidi, inde la ebaaka lande, nda lise eliayalaka iyo la boeno la isiye—

²⁶mbo inde lootele ndako ya Mungu, nda mbile ya Abiatala Kanga-eyeti, inde lola lituma eliatambomökö nda mesa ya Mungu, elitiaaka liolaka sakolo ko la kanga angene, inde lofaefa ebayalaka amamwito lande?

²⁷La Yesu loonga lau mbo— Lise lia Yenga liakelomökö eoka ya bato; bato batiakelomökö eoka ya Yenga,

²⁸ongoma Wana-wa-Boto nd'ayali Bokota wa Yenga.

Malako 3

Boto wa bosamba bolombeti

¹Lise liasi Inde looto nda esongomelo la boto aaka omao la bosamba bolombeti.

²Iyo lolamba Yesu eluwa atouwes'inde la lise lia Yenga, mbo bawanjeleke Inde.

³Limó Yesu loonga la boto wa bosamba bolombeti, Inde mbo— Emalaka, yauku l'ono nd'atiteni.

⁴Inde loonga lau mbo— Loni losoengana la Yenga, ndokela olau, kwa ndokela obe? ¿Kwa ndouwesa oto kwa ndoola oto?

⁵Kongo ko iyo loyala hai, Yesu lomwele iyo la botema wale, inde looka ngandi eoka ya betema yau bewau. Inde loonga la boto mbo— Nanolaka bosamba wae. Inde lonanola wao la wao luwa kwa ebomoi.

⁶Limó BaFalusi lokuswa, iyo looto ikumbe amamwito l'eba Helodi mbo beneke mboka yool'Inde.

⁷Nde Yesu la baeki bande losekwa, iyo loke fangi ya eliya. Wike wa bato lotutak'Inde, l'eba Ngalilai, l'eba Yudea, l'eba Yelusaleme, l'eba Idumea, l'eba fangi yasi ya Yaledene, l'eba yese ya Tuloa la Sidona,

⁸okakä iyo mboli ya bitotina ebiakelaka Inde, iyo loya ende Yesu.

⁹Inde loonga la baeki bande mbo batonjelek'Inde wato woumbakel'Inde eoka ya bokamu wa bato, mbo batawamak'Inde.

¹⁰Eoka Inde louwekesa wike la bato lolingel'Inde la bokamu mbo eba ngwo bamateke Inde.

¹¹La ενεκε belimo ebe wενε Yesu, iyo lotulamel'Inde se, iyo loamama mbo— Aε wende Wana wa Mungu.

¹²Nde Inde loim'iyo mbo bataluwesa bato loaso loande.

Baeki bande liu la ambale

¹³Inde lεke olikolo lia lōngo, lamao Inde lota ebalembek'Inde lioi la iyo ana loyel'Inde.

¹⁴la Inde lofa bato liu la ambale isosha mbo bayalakeke lande la mbo atomakek'iyo ndokakambesa wendi,

¹⁵la ndokusola belimo ebe.

¹⁶Inde lota eba liu la ambale, bako Simona (Yesu lot'inde lina mbo Petelo)

¹⁷la Yakobo wana wa Sebedayo, la Yoane etungani yande (Yesu atak'iyo ambale lina liko Boanegesi, litina mbo Bana ba kaki)

¹⁸la Andelo la Filipino, Balatomayo, la Matayo, Toma, la Yakobo wana wa Alufayo, la Tadayo, la Simona wa Kanana,

¹⁹la Yudasi wa Keliota, oyawambaka Yesu. Limε iyo loinwa nda ndakε,

²⁰la bokamu wa bato losεngεmε liasi l'ani iyo angokεkεlε ango ndola bieka.

²¹Okaka bato bande ongoma, iyo loya mbo baundek'Inde; iyo mbo— Asowa loseka.

²²Limε batikasa ebasokwaka nda Yelusaleme iyo loonga mbo— Asεεtelεmε la Balasebula, la atokusola beimo ebe ko la lisungi lia bokεta wa belimo ebe.

Satana la Yesu angosunganaka

²³Limε Yesu lot'iyo lioi la Inde loonga lau la bembila, Inde mbo— ¿Satana atokεkεlε ndokusola Satana monito?

²⁴Eyambo bokenge bosotana bonanakeke limε wao boitokεkεmε.

²⁵Eyambo bofindi bosotana ongoma, wao imε angokεkεmε.

²⁶Satana imε enana lande angene, ani bofoka wande bosotana aitokokεmε, asosila fεε.

²⁷Eoka boto angokεkεlε ndεεta nda ndakε ya bowangε mbo aindeke yeka yande, sakolo ko atotakanda bowangε, lamao inde koindaka ndakε yande.

²⁸Ongoma isoonga lanu wewe mbo— Njaso ibe bitotina bitomesolomo la baseoli batotina ba bato imo,

²⁹sakolo ngo ko oyatoseolo Bolimo Botanu atiaoleke limeseli, bobbe wande bolayalaka layalaya.

³⁰Inde ongoma eoka bato mbo— Ale la bolimo obe.

³¹Limō nyango la bitungani yande loya, iyo loemesana lousa loa ndako ani basotoma wendi end'Inde ot'Inde lioi.

³²La windi wa bato lolingel'Inde, iyo mbo— Tene, nyango wae la bitungani yae bale lousa la batoluk'Ae.

³³Inde lomutoel'iyo mbo— ¿Nyango wami ndai? ¿Bitungani yami yende ndai?

³⁴Limō Inde loelele bato ebalalaka se tina lande, Inde mbo— Tene nyango wami la bitungani yami. Inde oyatokela kwa alembi Mungu, inde nd'ale etungani yami la welo wami la nyango wami.

Malako 4

Bombila wa Boloi

¹Yesu loakola liasi ndoekesa bato nda ngonge ya eliya, la windi wa bato lolingel'Inde woeta ewa oso, eokao Inde lokwa nda wato, Inde loyala se nda wato ani bato loyala nda ngonge.

²Inde loekes'iyo njaso wike kola bembila. Nda liekesi liande Inde loonga lau mbo— Toka kōni, boloi lokaloo koto;

⁴aloko inde koto ongoma, bimoi lokwa nda mboka, la noli loya oyala yao,

⁵la yasi bimoi lokwa nda elela olo ayali batale, angwene nyele wike, yao looto lisasaya eoka ya nyele yotalangu.

⁶Nde ayaka lowa ifitika, yao lobeele la njowa, yao lobeekele fee eoka angwene biili.

⁷La yasi bimoi lokwa nda keke limo keke looto la keke lonyele koto, yao angota tuma.

⁸Yasi bimoi lokwa nda nyele ilau, yao looto, yao lota tuma wike, bimoi kama isato, bimoi kama liambe, bimoi kama liu.

⁹Inde loonga mbo— Oyale la batoi booka, okeke.

¹⁰Ayalaka Yesu la baeki bande liu la ambale, iyo angene, ebaaka lau lofel'Inde loaso loa bombila-bo.

¹¹Inde loonga lau mbo— Ende ino kongo njaso ebisoisomo ya Bɔkɔta wa Mungu, yao koisolomo; kongo ko ende ebale lousa loa Bɔkɔta wa Mungu, bitotina bitokambesomo kola bembila, mbo

¹²beneke nde la baiso ko lienele, la mbo bokeke liokela, angoluwa litina mbo batakalangana la mbo batameseloma.

¹³Inde loonga lau mbo— Otiluwe nde litina lia bombila-bo? Otoluwa to batina ba bembila yasi moni?

¹⁴Bɔlɔi atolɔɔ lioi (lia Mungu)

¹⁵bato bamɔi bale kwa mboka eyalɔmɔkɔ lioi, limɔ atook'iyɔ, lisasaya Satana atoyasokola lioi elisoloma end'iyɔ.

¹⁶Ongoma bamɔi bende kwa elela ya batale eyalɔmɔkɔ koto, atook'iyɔ lioi batoaola lisasaya la limengɔ

¹⁷kongo ko bati la biili ndatiteni yau, batoumwa ko mbile sinyo, limɔ atoya tale la likongolomu eoka ya Lioi, lisasaya batokwa se.

¹⁸Basi bale kwa ebasoloma nda kekē, batooka Lioi

¹⁹nde bifembi ya wenda la lilimbi lia bieto la yeme ya yeka yasi, bitoyanyeele Lioi, liao angota tuma.

²⁰La ebamɔi bende ebalɔmɔkɔ nda nyele ilau, iyo batooka Lioi, batota tuma; bamɔi kama isatɔ, bamɔi kama liambe, bamɔi kama liu.

²¹Limɔ Yesu loonga lau mbo— ¿Paka etɔɔɔmɔ eoka ndoseloma ose ya engo kwa ose ya tange? ¿Eti mbo eselomakɔ nda yeneselo?

²²Ongoma angwene yeka eyaisami sakolo ko ndoisolomo, angwene loaso eloisomuku sakolo ko ndoyenele fololo.

²³Boto eyala la batoi booka, okeke.

²⁴Nde Inde loonga lau mbo— Enyelaka la weli yao ebitook'ino, ikwelo esitokwel'ino, ongoma sitokwelomo lanu; la botalia botaliomoko end'ino.

²⁵Eoka end'inde oyale la yeka, efomoko nde inde; nde oyati la yeka, yao eyale lande kɔɔɔkɔloma end'inde.

Bɔɔteli wa lioi lia Mungu

²⁶Inde loonga mbo— Bɔkɔta wa Mungu bole kwa mbo oto atolɔɔ koto nda nyele,

²⁷limɔ atoingala la atosiswa, la ocho la löwa, ani koto bitoötö la bitokonda, inde angolüwa bɔɔtelɔ,

²⁸nyele etɔɔtekese yao angene koto, litombɔ oso, limɔ lififa, limɔ bongenge wa bangwindi.

²⁹Nde atotela bangwindi, lisasaya ngenε kotoma oto la kεmbe, eoka eula esoya.

³⁰Yesu loonga mbo— Totokwela Bokota wa Mungu la boni bɔfɔnɔ? la tototela wao la boni bombila?

³¹Bole kwa lokoto loa mbase elosolɔmɔ nda nyεε. Lole lokoto lokεεε, loeti bitoti la bɔkεεε.

³²kongo ko atokonda loao, lotolongela tosasandu tototina la lotota beta la nɔli bitɔkɔkɔlɔ okela bikalingo yau nda liyɔmbe lia loao.

³³Kola bembila wike, kwa ebi ebisokɔkɔlɔ iyo ndooka litina, Yesu loonga lau Lioi,

³⁴la Inde angoonga lau sakolo ko la bombila. Inde loluwesa baeki bande angεεε litina ko iyo angεεε kongo.

Yesu loongεεε lomba nda eliya

³⁵Lise-ao, ilaka buse litele, Yesu loonga lau mbo— Tolekeke nda boili wasi.

³⁶la iyo losenyana la windi wa bato, la baeki lɔkε lande, kwa ayali Inde nda watɔ. Biatɔ yasi lɔkεsεnε lande,

³⁷la lomba lofi loa lofofo loya la batutu loomakana nda watɔ, wao wasiakaotuma la balia.

³⁸Inde angεεε loyala nda wendo ani aingalaka ilɔ nda liongaotɔ; iyo losisɔlɔ Yesu, iyo mbo— Boekesi, atowa iso ani, Aε angookel'iso ngandi?

³⁹Inde loemala, inde loima fofo, Inde loonga la balia mbo— Latemaka, yalaka hai. La lomba lotemba tembelele, la loao lolatema late.

⁴⁰Inde loonga lau mbo— ζOwängiki ani monito? Okayali nde la lilendelu?

⁴¹Kongo ko iyo lowänga la bɔwa finε, iyo loongana mbo— Ende to ndai, eoka la lomba la balia bitolitesa lioi liande?

Malako 5

Boto wa Bolimo obe

¹Iyo loiya nda boili wasi wa eliya, boko yese ya BaKelasene.

²La asaowaka Yesu nda watɔ, lisasaya boto oyayalaka la bolimo obe inde lokuswa nda fowa biko sai oyatowana la Yesu.

³Boto ona aaka la eyaelo yande omao nda fowa biko sai. Angwεnε boto ango omɔi kokɔkɔlɔ okand'inde la bɔnyɔlɔlɔ.

⁴Akandomökö nde oso bakandomo wike kola bakala la benyɔɔɔɔ, kongo ko inde lɔmɔɔ benyɔɔɔɔ fɔi la bakala inde lotenakaka batena wike; angwene oto oyale la bofoka wokakales'inde.

⁵Becho betoti, la ocho la löwa inde loyalaka nda sai la nda föngo, ani inde loamamaka inde lotinyaka lokomba loande la bataɛ.

⁶Nde eneke inde wene Yesu esika, inde lofata mangu okatulamel'Inde se;

⁷inde loaamama la limiki lifi mbo— ¿Iso lae twende la loni loaso, Ae Yesu wana wa Mungu Oyalongeli? Itoomb'Ae la lina lia Mungu mbo wokesëke'mi biäle.

⁸Eoka Yesu loonga lande mbo— Kuswaka ende oto-yo, ae bolimo obe.

⁹Yesu lofel'inde mbo— Lina liae liko ndai? Inde lomutola mbo— Lina liami liko Legione eoka tole bokamu (wa belimo)

¹⁰la inde lolɔmbɔkɔɔ Yesu fine mbo atasayëk'iyó nda yese-ye.

¹¹Omao nda fangi ya löngo yaaka liyasa lifi lia ndei ani bitolaka bieka;

¹²belimo losombola Inde mbo— Kesëk'iso nda ndei ina mbo toɔteɛke yao.

¹³La Yesu lomachel'iyó la belimo ebe lokuswela oto, yao lɔteɛ ndei la liyasa lia ndei lokwa mangu kola löngo konda eliya la yao lowa nda balia, loketi loa yao mbo bilefu imbale.

¹⁴Limɔ betingani ya ndei lofata mangu ndokakambesa mboli nda bekenge la nda bilanga limɔ bato loya oyene lona eloakelomoko.

¹⁵Ayaka iyo ende Yesu, iyo lɔene boto oyaiki la belimo ani ayali se, la awati esinda la ani ati'mɔ la loseka, ako boto oyaaka la Legione (bokamu wa belimo). Iyo lowänga fine.

¹⁶Bato ebeneke loaso loluwes'iyó loaso loa boto wa belimo la eloa ndei;

¹⁷iyó loakola ndosombola Yesu mbo asekeke nda yese yau.

¹⁸Akwaka Yesu nda watɔ, boto oyaaka la belimo lofela Yesu mbo ayaleke lande.

¹⁹kongo ko Yesu atiakuliaka, nde Inde loonga lande mbo— Kendeke nda ndako ende ebae la kangesak'iyó ebifi ebisokeela Mungu ende ae la ngandi eyesookel'Inde ae.

²⁰La oto lɔke eyande, inde loakola ndomelesa mboli nda Ndekapoli ya njaso bifi ebiakelaka Yesu ende inde, la batotina lomwaakala.

Wana otomali wa Yailo

²¹Alekaka Yesu la watɔ konda boili wasi, windi wa bato lɔsɔngɔmeɛ Inde ani ayali nda ngɔnge.

- ²²La ɔmɔi wa bekumi ya ɛsɔngɔmɛlɔ loya, lina liande liko Yailo, ɛnɛkɛ inde ɔnɛ Yesu inde lokwa balui se,
- ²³inde losombola Inde finɛ, mbo— Wana otomali wami ɔkɛkɛ asoya oko tina lowa, Yauku oyatalia inde osamba wɛ mbo uweke la mbo aikeke imɔ.
- ²⁴Yesu lɔkɛsɛnɛ lande, la windi wa bato lotutak'inde, iyo lowamakana lande.
- ²⁵Bɔtɔmali ɔmɔi aaka omao oyaaka la lokambo loa likila ko miaka liu la imbale;
- ²⁶okäkä wäle finɛ ende kanga wike, la asilesaka bieto yande bitoti, angosäsa ango sinyo, lokambo lɔkɛ la oso.
- ²⁷Okäkä inde lokuku loa Yesu, otomali loya nda windi wa bato ombisa ya Yesu, inde lomata esinda yande,
- ²⁸eoka aongaka mbo— Yemata ango bisinda yande, imi kouwesomo.
- ²⁹Lisasaya likila löma tɔu la otomali looka nda lokomba mbo asosäsa loo loande.
- ³⁰Yesu imɔ looka mbo bofoka bouwesa oto bosokuswel'Inde, Inde lokikwa nda bokamu, Inde mbo— Ndai amatiki bisinda yami?
- ³¹La baeki bande loonga lande mbo— Osɔnɛ bokamu wa bato basowamaka'Aɛ, nde kofela mbo— Ndai amatiki'mi?
- ³²Limɔ Yesu loɛlɛlɛ, mbo ɛnɛkɛ oyasokela ongoma.
- ³³Botomali lowänga, inde lonyanga finɛ, eoka aluwi loao elosokelomo end'inde, otomali loya oyakwa se oso wa Yesu la inde loluwesa Yesu bitotina wewe.
- ³⁴Nde Yesu loonga lande mbo— Wana otomali, liimeli liaɛ lisouwes'ɛ, kɛndɛkɛ la lilatemi la säsesomoko lokambo loaɛ.
- ³⁵Atitasilaka Inde ndoonga, bato ebasekwaka nda ndakɔ ya Bokumi wa ɛsɔngɔmɛlɔ loya oyaonga lande mbo— Wana otomali wɛ asowa; ¿Otookesa Boekesi likati imɔ monito?
- ³⁶Nde Yesu looka lioi elisoongomo, kongo ko Inde loonga la Bokumi wa ɛsɔngɔmɛlɔ mbo— Owangëke, imelaka kongo.
- ³⁷Yesu atiakuliaka oto angomwito mbo atutaneke lande, sakolo ko Petelo la Yakobo la Yoane, etungani ya Yakobo.
- ³⁸Iyaka iyo nda ndakɔ ya Bokumi wa ɛsɔngɔmɛlɔ Inde lɔnɛ limbilititi lia bato la etondo efi ya bato ebatolelaka finɛ.
- ³⁹Aɔtɔkɔ Inde, Inde loonga lau mbo— ¿Otokela etondo la otolelalela monito? Wana atikwele se, aingali ilo.
- ⁴⁰Limɔ iyo losekɛlɛ Inde finɛ. Inde lumes'iyo atotina lousa, limɔ Inde lɔɔɔ la sango la nyango ba wana la ebaaka lande angɛnɛ Inde lɔɔtɔ olo aingali wana.

⁴¹Aundaka Inde wana bosamba, Inde loonga lande mbo— Talita kumi; litina mbo— Wanaotomali, Imi mbo, Emalaka.

⁴²Kwaamao wanaotomali loemala, inde lokende, aaka nde la miaka liu la imbale. Bato losisimwa fine.

⁴³Limɔ Inde lotel'iyɔ ekela mbo bataluwesa oto angomwito, limɔ Inde loonga lau mbo bafeke wanaotomali bieka yola.

Malako 6

Yesu nda Nasaleta

¹Inde losekwa omao; Inde loya nda tukela yande angene la baeki bande lotut'Inde.

²Nda lise lia Yenga Inde loakola ndoekesa bato nda esongomelo Okak'iyɔ likambesi liande, bato wike lomwaala, iyo mbo— Boto-yo asɔɔɔ to liao anima? Boni weli bosofomo boto-yo? Bisisho ya bofoka ebitokelomo la besamba yande yende la litina moni?

³¿Ati nde bokweti-yo, wana wa Malia, boloo wa Yakobo la Yose, la Yuda la Simona? ¿Baelo bande bati to eya lasu? La iyo loene tale eoka yande.

⁴Yesu loonga lau mbo— Bɔtɔndɔli atolitesomoko sakolo ngo ko nda bokenge wande angene la nda bokulu wande la nda ndakɔ yande angene.

⁵Atiakɔkɔkɔ okela bisisho ya bofoka omao sakolo ko mbo ataliaka besamba yande ende ebakambo bamɔi la auwesaka'iyɔ.

⁶Inde lomwaala eoka batiaaka la liimeli. Limɔ Inde lɔke nda kenge bikeke bitimbi okaekesa bato omao.

Lokendo loa Baeki liu la Ambale

⁷Inde lota baeki liu la ambale lioi; Inde loakola ndotom'iyɔ, bambale bambale, la Inde lof'iyɔ isosha likolo lia belimo ebe.

⁸Inde lofekel'iyɔ ndotola yeka ya mboka, sakolo ko itumbe kongo, inga lituma, inga litanga, inga bieto,

⁹kangä bawateke tokwaka nde Inde lofekel'iyɔ owata kanju imbale.

¹⁰Inde loonga lau mbo— Olo atɔɔɔ ino nda ndakɔ, yalaka kw'amao kond'akakusweke ino nda okenge ona;

¹¹la olo atofeka bato ndonyangel'ino la ndok'ino, akasokwek'ino omao, fufolaka liunge elisowatema la batindi banu kwa ndembe ende iyo.

¹²Baeki lɔke, iyo lotaka boeki mbo bato bakalanganeke,

¹³iyo lokusokola belimo ebe wike, iyo lolokese eba kambo baita, iyo losäsa.

Liwa lia Yoane Bolufi

¹⁴Bokota Helodi (Antipas) looka loaso-lo eoka lokuku loa lina lia Yesu lookana fine, la bamoi mbo Yoane asokuswa nda liwa eokao befoka bitokelaka bisisho ko lande.

¹⁵Basi mbo Ende Eliya, la basi mbo Ende Botondoli kwa bofono w'eba oso.

¹⁶Okaka nde Helodi ongoma inde loonga mbo— Oyatinyaka'mi kingo ako Yoane, end'inde asokuswa nda liwa.

¹⁷Eoka mbo Helodi atomaka bato okaundesä Yoane, inde lot'inde nda ndako ya bonyololo, loaso loa Helodia ako wali wa boloo wande ako Filipino, eoka Helodi asongoko inde.

¹⁸Yoane aongaka lande mbo— Etiengane la bikela mbo waseke wali wa boloo wae.

¹⁹Ko ani Helodia loisel'inde ikufya mbo aolek'inde, kongo ko inde angokokolo,

²⁰eoka Helodi angene lowanga Yoane la aluwaka mbo ende oto wa liengani la ewa Mungu; ongoma Helodi lotingana lande. Okaka Helodi inango shande, botema wande lokwelo liyeye, nde inde look'inde la limengo.

²¹Nde yose eyengani loya, Helodi nda lise lioenyela liotomu liande, inde lokenja elambo ende bafoka la benyafala yande la betolioso ya Ngaililai.

²²Boseka wa Helodia lokoto nda elambo, inde loinel'iyoo isha, inde loomalesa Helodi la ebayalaka lande. Limoko Bokota Helodi longa la boseka mbo— Felaka'mi yeka eyekalembekae ae, yefak'ae yao.

²³Helodi lotel'inde tele mbo— Yeka eyetofel'ae, yefak'ae yao, ango yaki ya bokota wami.

²⁴Limoko boseka lokuswa okaonga la nyango wande mbo— Ifelek'iyee? La nyango mbo— Botoo wa Yoane Bolufi.

²⁵Inde loinywa la mangu ende Bokota, inde lofel'inde mbo— Ilembi nde mbo ofeke'mi ko kwanikwani, botoo wa Yoane Bolufi nda lotufa.

²⁶Helodi looka ikeneene sifi, kongo ko eoka ya tele yande la eoka ya ebayalaka lande, inde angolembe ndotombola lisakä liande.

²⁷Bokota lotoma bosilikani komoi mbo aesheke botoo wande. Inde loko, inde lotenel'inde kingo nda ndako ya bonyololo,

²⁸inde loesha botoo nda lotufa, inde lofa boseka wao, la boseka loko okafa nyango wande.

²⁹Okaka baeki bande ongoma, iyo loya, iyo loila engulunguma, iyo loomba yao nda losai.

Lilesi lia Bato Bilɛfu bɔɔmwi

³⁰Ainwaka batomomu ende Yesu, iyo loluwes'Inde bitotina ebiakelaka iyo la ebiaekesaka iyo.

³¹Limɔ Yesu loonga lau mbo— Yauku, ko ino angene konda elela eyele elämbä, ndoyaeuma sumbu. Eoka bato wike loetaetaka la iyo batieneke ango fofe yola bieka.

³²Limɔ iyo lɔke la watɔ konda elela eyaaka elämbä ko iyo angene.

³³Kongo ko bato loene iyo la lolembeel'iyo; bato ba kenge bitoti lokwa mangu la boili, iyo loetelel'iyo oso.

³⁴Asaowaka Yesu, Inde loene windi bofi wa bato, la Inde lookel'iyo ngandi, eoka baaka kwa bekɔkɔ ebiti la botingani; la Inde loakola ndoekes'iyo njaso wike.

³⁵Aɔngɔkɔ buse litele, baeki bande loyaonga lande mbo— Elela-ye ende ko isimo la buse bosɔngɔ.

³⁶Machak'iyo baeke nda bilanga la bekenge bitimbi okasomba bieka yola.

³⁷Yesu lomutoel'iyo mbo— Ino angene faefak'iyo bieka yola. Iyo mbo— Tɔeke nde okasomba beila la falanga mia imbale mbo tofaef'iyo bieka yola?

³⁸Yesu mbo— Ole la beila yanga? Kendeke okene. Limɔ aluwak'iyo, iyo lomutola mbo— Bɔɔmwi la swi imbale.

³⁹Limɔ Yesu loonga lau mbo bayalesɛk'ato batotina se nda twingi twesi, botuka la botuka;

⁴⁰iyo loyalaka se, ebotuka mia, mia; ebotuka kama bɔɔmwi, kama bɔɔmwi.

⁴¹Inde lɔɔɔ beila bɔɔmwi la swi imbale, Inde loila baiso likolo, Inde losombola limɔ Inde loataka beila. Inde lofaekefa baeki bande mbo baseleke yao oso wa bato; la swi imbale imɔ. Inde lokaela yao ende batotina.

⁴²Batotina lola la iyo lokanelo.

⁴³Iyo loina twinyo twa beila totumesa bisaka liu la imbale la twinyo twa swi lisanga.

⁴⁴Bato ana ebalaka beila baaka batolome bilɛfu bɔɔmwi.

Yesu lotanda likolo lia balia

⁴⁵Kwaamao Inde loonga la baeki bande mbo bakweke nda watɔ la mbo balekeke oso wande ko nda boili wasi nda Betesaida, ani Inde atomelesa bato.

⁴⁶Asenyanak'Inde la bato, Yesu lɔke nda löngo okasombola omao.

- ⁴⁷Ilaka buse likolose, wato wa baeki waaka owale la Yesu Inde angene nda boili,
- ⁴⁸eneke Inde wene iyo basolewa olukaka kai eoka lofofo losonana lau, Inde loyel'iyō nda mbile ya lilamba lia anei lia ocho. Inde lotanda olikolo lia balia la asangaka oeta iyo.
- ⁴⁹Eneke iyo Inde atandaka olikolo lia balia, iyo loenyela mbo ende bosoko, iyo loamama;
- ⁵⁰eoka iyo batotina loene Inde la iyo lowanga fine. Nde Inde loonga lau lisasaya, mbo— Sambolaka betema, yende Imi angene, owangeke!
- ⁵¹Inde lokwa nda wato amamwito lau, la lofofo lotemba. Iyo loilima fine la bowa
- ⁵²eoka batialuwaka loaso loa beila la weli la betema yau yaaka betembu.
- ⁵³Alekaka iyo, iyo loiyela Ngenesaleta, iyo loelamesa wato nda ngonge.
- ⁵⁴Asaowaka iyo lisasaya batotina lolembel'Inde
- ⁵⁵la iyo lokwa mangu nda yese etotina ndokatola bato ba kambo nda tange konda elela olo ayali Inde.
- ⁵⁶Nda bilela bitotina olo akendeke Inde, kwa nda kombo, angoko bekenge, angoko bilanga, iyo loingesaka eba kambo nda baongo, iyo lolombokolo Inde mbo bamateke angō litamba lia esinda yande, la batotina ebamataka Inde, iyo louwesomo.

Malako 7

Bikela ya Mungu bitolongela eya Bato

- ¹Limō BaFalusi la Batikasa bamoi ba Yelusaleme loyasongomele Yesu;
- ²iyo loene baeki bande bamoi ebasola bieka ani besamba yau bititatane, (litina mbo, bititasoolomo).
- ³(BaFalusi la BaYuda angola bieka ani bakasooli besamba konda batundulundu,
- ⁴eoka ndolitesaka imō ndola wike ya bangau, la atosekwak'iyō nda liongo, iyo angola imō bieka ani bakakwi tokuli; ele imō la ndola yasi wike ebitolites'iyō, biko lisooli lia kopo la tei la biengo ya mbela)
- ⁵BaFalusi la Batikasa lofel'Inde mbo— ¿Baeki bae batotefola ndola ya bangau ani moni nde kola bieka la besamba ebikasoolomu?
- ⁶Inde lomutoel'iyō mbo— Yesaya atondolokō wewe loaso loanu eba bolimbakeli-losotoma nda lokasa loande mbo— E Bato-ba batolitesa'mi la benoko, Kongo ko betema yau bile esika lami.
- ⁷Batosemola'mi lisemoela, Eoka liekesi liau lile ko bikela ya bato.

- ⁸Ongoma ino otomachaka bikela ya Mungu, nde kolitesa ndola ya bato.
- ⁹Inde mbo— Ino oluwi fine ndotombola bikela ya Mungu mbo oliteseke ko ndola ya bato angene.
- ¹⁰Eoka Mose loonga mbo— Litesaka sango wae la nyango wae la imo mbo— Oyatomolo sango kwa nyango, aweke wewe.
- ¹¹Nde ino otoonga mbo— Boto eonga la sango wande kwa nyango wande mbo— Yeka esambolo ino ende'mi, yao ele Kobana (litina mbo Lifaefi)
- ¹²limo osofekel'inde mbo angofa sango kwa nyango yeka.
- ¹³Ongoma osotombola lioi lia Mungu ko la baiti banu ba kwala, la otokelaka yasi wike ya bafono-bo.

Bobo boti wa lousa, kangä wa atiteni

- ¹⁴Limö Inde lota windi w'ato lioi oya ende Inde, la Inde mbo— Okaka'mi la weli, ino batoti,
- ¹⁵Angwene yeka eyele lousa loa oto, eyetokolo ndosele inde la bowewe, kangä yao ebitokuswela oto nd'atobebes'inde la bowewe.
- ¹⁷Asenyanaka Inde la windi wa bato, Inde looto nda ndako, baeki bande lofel'Inde loaso loa bombila-bo.
- ¹⁸Inde mbo— Imo ko ino, oti la liluwani? Otiluwe nde mbo yeka eyele lousa loa oto la eyetotele inde, angokolo ndosele inde la bowewe
- ¹⁹eoka yao etoto nda solo yande, inga nda botema, la etonyomo nda toi. (Ongoma Yesu losombolo bekili ya bieka)
- ²⁰Limö Inde loonga mbo— Ende yao eyetokuswa nda botema wa oto nd'atosela inde la bowewe,
- ²¹eoka bitosekwa nda botema biko-yeme ibe, bolöfö, la wiya, lioli-lia-oto, nyongo,
- ²²bolole, luno, bolimbake, ifofoi, lisiälä, limöli, bafenöa, la ebebe.
- ²³Bitotina-bi bitokuswa nd'atiteni ya oto, la yao nd'atosela oto la bowewe.

Boseka wa yese yasi louwesomökö

- ²⁴Limö Yesu loemala, Inde loke nda bolelo wa yese ya Tulo (la Sidona); Inde looto ndako la atialembeke mbo bato baluweke olo ayali Inde, kongo ko atiakokoko ndoisama.
- ²⁵Nde lisasaya otomali oyaaka la wanaotomali wa bolimo obe, okaka inde mboli ya Yesu, inde loya oyakwa se nda bakolo bande.

²⁶Otomali aaka wa BaHela ba tukela ya Sulo-Fonisa la inde losombola Yesu mbo akusoleke bolimo obe ende wana wande.

²⁷Yesu loonga lande mbo— Bana bataokaneloko, eoka etiengane ndoɔnɔkɔlɔkɔ lituma lia bana okafaefa ngwa.

²⁸Botomali lomutoel'Inde mbo— Eingo Bɔkɔta, kongo ko ngwa ose ya mesa bitolaka bakɔmbɔ ba lituma ebatokwesa bana omao.

²⁹Yesu loonga lande mbo— Ko l'eoka ya lioi-li kendeke eyae, bolimo bosokuswa ende wanaotomali wae.

³⁰Otomali lɔke eyande la inde loosha wana ani asoingala nda tange ani bolimo obe aosekwa.

Boto wa bökö la likekuma

³¹Asekwaka Yesu nda yese ya Tulo, inde loeta la mboka ya Sidona, la yese ya Ndekapolis konda Eliya ya Ngalilai.

³²Lamao baeshelak'Inde boto wa bökö la likekuma la iyo losombol'Inde mbo atalieke bosamba wande end'inde.

³³Yesu losokol'inde sisi ya bokamu wa bato, Inde lɔke lande wisakumbo isisika, Inde lota tosangakala nda batoi ba oto, Inde lotwele sɔi, Inde lomata lolame loa oto;

³⁴limɔ Inde loticha nda use ani atotwa liena, Inde loonga lande mbo— Efata (litina mbo, Liolomoko).

³⁵La batoi bande loliolomo la itangau sha lolame losɔmbɔlɔmɔ, inde loonga la weli.

³⁶Yesu loim'iyō mbo batakambesa oto angɔmwito, kongo ko ango aimäkäkä iyo, ongoma iyo lokakambekese bato.

³⁷Bato lomwaala finefine, iyo mbo— Asokelaka bitotina la olau woetela; atookesa eba bökö, la atoongesa eba biuma.

Malako 8

Lilesi lia bato bilɛfu binɛi

¹Nda bacho ana windi ofi wa bato waaka lande la batiaaka la yeka yola. Ataka Yesu baeki bande lioi, Inde loonga lau mbo—

²Isookel'bato-ba ngandi eoka basotikala lami becho isatɔ la bati la yeka yola.

³Eyambo yemach'iyō mbo baekɛ nda bekenge yau la tosiye, iyo kowa beleka nda mboka, eoka bamɔi bende b'esika.

- ⁴Baeki bande loonga mbo— Totokokolo ndoosha bieka yoengana ebato-ba ko anima, ono nda isimo-si?
- ⁵Inde lofel'iyo mbo— ¿Ole la beila yanga? Iyo lomutola mbo— Bosambale.
- ⁶Inde loonga la windi wa bato mbo bayaleke se nda nyele, Inde loosɔ beila bosambale, Inde lofa kekekële, Inde loataka beila la Inde lofaekefa baeki bande mbo baseleke yao oso wa bato; iyo loselɛ yao oso wa windi w'ato.
- ⁷Baaka imɔ la toswiswi tɔmɔi, Inde lofa kekelele limɔ Inde loonga mbo bakaeleke imɔ ko twao.
- ⁸Iyo lola la iyo lotekwa; iyo lolina twinyo etwatikalaka, iyo lotumesa bisaka osambale.
- ⁹Bato bayalaka kwa bilefu binei.
- ¹⁰Limɔ Inde lomach'iyo baekɛ eyau nde Inde lokwa nda watɔ amamwito la baeki bande limɔ iyo loiya nda yese ya Ndalamanuta.
- ¹¹BaFalusi lokuswa eyau, iyo loakola ndofelana lande, iyo lolüka ndembe end'Inde, ndembe yosekwa nda use ndokotel'Inde.
- ¹²Inde losuma la botema wäle, Inde mbo— ¿Monito fetɔ-ye batolüka ndembe? Wewe, Imi nd'atoonga lanu mbo Ndembe etiafomoko efetɔ-ye.
- ¹³Inde lomach'iyo limɔ Inde lokwa nda watɔ liasi, Inde loleka nda boili wasi.
- ¹⁴Kongo ko baeki loosala ndotola lituma, batiaka la liao nda watɔ sakolo ko limɔi kongo.
- ¹⁵Inde loim'iyo mbo— Tenekɛ la weli mbo oengweke lisoo lia lituma lia BaFalusi la elia ebaHelodi.
- ¹⁶Baeki lofelana loasɔ, iyo mbo— Toti la lituma.
- ¹⁷Aluwaka Yesu ongoma, Inde mbo— Monito, otofelana mbo oti la lituma? Bokeni kɔni? Bokaluwi kɔni litina? Betema yanu yende betembu?
- ¹⁸Wende la baiso, nde otienɛ? Wende la batoi, nde otioke? ¿Otienyele imɔ?
- ¹⁹Aatakä'mi beila boomwi ndokaela bato bilefu boomwi, watumesäkä bisaka yanga la twinyo etwatikaläkä? Iyo mbo— Liu la imbale.
- ²⁰La ani aatakä'mi beila osambale ndokaela bato bilefu inei, belanga yanga eyatumäkä la twinyo? Iyo mbo— Bosambale.
- ²¹Yesu loonga lau mbo— ?Okaluwi kɔni?

Boto wa botuku

- ²²La iyo loiya nda Betesaida la bato loeshel'Inde boto wa botuku la iyo lolombokolo Yesu mbo amatek'inde.

- 23**Inde lounda ewa botuku la bosamba, Inde lɔkɛ lande nda liko lia bokenge. Achwelek'Inde sɔi nda baiso bande, la ataliaka Inde bosamba, Inde lofel'oto mbo— ¿Ɔsɔɛɛ to yeka?
- 24**Oto wa botuku loila baiso likolo limɔ inde mbo— Isɔɛɛ bato nde basoɛɛɛ kwa tosandu etotokende.
- 25**Limɔ Yesu lotalia bosamba nda baiso bande liasi, la oto lotichaka la lieni loinywa liasi, inde lɔɛɛ bitotina sandelele.
- 26**Yesu lotom'inde nda ndakɔ yande ani asoonga lande mbo— Okendɛke ango nda bokenge.
- 27**Lamao Yesu la baeki bande lɔkɛ konda bekenge bitimbi ya Kaisalia ya Filipino la aɛkɛ iyo nda mboka, Inde lofela baeki bande mbo— ¿Bato batoonga mbo Imi yende ndai?
- 28**Iyo lokambes'Inde mbo— Mbo wende Yoane Bolufi, nde basi mbo Eliya, la basi mbo wende ɔmɔi wa Betɔndɔli.
- 29**Yesu lofel'iyo mbo— ¿Ino angɛɛ nd'atoonga mbo Imi yende ndai? Petelo lomutoel'Inde mbo— Aɛ wende Masiya.
- 30**Yesu loimak'iyo mbo batakambesa oto angomwito loasɔ loande.
- 31**Limɔ Inde loakola ndoekes'iyo mbo lole ende Wana wa oto ndooka biale wike la ndofekelomo la biange la kanga la batikasa la ndoolomo limɔ mbisa ya becho isatɔ ndokuswa nda liwa.
- 32**Inde loonga lioi-li fololo. La Petelo lounda Yesu, inde loakola ndoimak'Inde,
- 33**nde Yesu lokikwa la atichak'Inde baeki, Inde loimaka Petelo mbo— Etaka ombisa yami Satana, eoka otienyele njasɔ ya Mungu kangä eya bato.
- 34**Limɔ Yesu lota windi wa bato lioi basɔngɔmɛkɛ amamwito la baeki bande, Inde loonga lau mbo— Boto ɛɛmbe mbo atuteke'mi, atafekelaka inde angɛɛ, atalolaka lieka liande la atuteke'mi.
- 35**Eoka mbo, oyatolembe ndoikesa liwawi liande angɛɛ, atolefesa nde liaɔ; kongo ko oyatolefesa liwawi liande eoka yami la eoka ya mboli ilau, inde nd'atoikesa liaɔ.
- 36**Boto eɔɔ bitotina ya wenda-bo, nde kolefesa liwawi liande angɛɛ, asɔɔɔ to iye?
- 37**¿Boto afeke eni to yeka yofangola la liwawi liande?
- 38**Boto oyatofekak'mi la baɔi bami ko l'eoka ya sɔni nda baiso ba bato ba efetɔye ya nyongo la obe, ongoma Wana wa oto imɔ efekaka inde la sɔni eyekayeke Inde la tala la liomala lia Sango wande amamwito la bakitomo batanu.

Malako 9

¹Inde loonga lau mbo— Isoonga lau wewe mbo bato bamɔi ebemali eya batiawëkë konda akenëk'iyo Bɔkɔta wa Mungu bosoya la bofoka.

Eliya la Mɔsɛ loyaongana la Yesu

²Mbisa ya bacho liambɛ Yesu loɔsɔ Petelo la Yakobo la Yoane; Inde loke lau olikolo lia löngo lofi ko iyo angenɛ kongo.

³Limɔ Inde lokindolomo bɔfɔnɔ wasi oso wa baido bau; bisinda yande longalikima fine, ango botanesi w'esinda angokɔkɔlɔ otanesa ongoma.

⁴Lamao Eliya la Mɔsɛ lönele ani batoongana la Yesu.

⁵Petelo loonga la Yesu mbo— Boekesi, bolau end'iso oyala eyamaya, tosweke kumbo bisatɔ, emɔi yaɛ, emɔi ya Mɔsɛ, la emɔi ya Eliya,

⁶eoka atialüwäkä oonga la weli eoka bawängäkä fine.

⁷Limɔ lifita loya oyaisa iyo, lamao limiki lookana nda lifita mbo— Oyo ende Wana wami wa losamɔ, okaka Inde.

⁸Futuku, aelelek'iyo, batienëkë imɔ oto sakolo ko Yesu amamwito lau.

⁹Asekwaka'iyo nda löngo, Yesu loimak'iyo mbo batakambesa oto ango ɔmɔi njasɔ ebienëk'iyo sakolo ko ani Wana wa oto asotemwa nda liwa.

¹⁰Iyo lolitesa lioi liande kongo ko iyo lofelana litina lia litemwi nda liwa.

¹¹Iyo lofela Inde mbo— ¿Eok'iye, batikasa batoonga mbo loengani nde mbo Eliya atayaka oso?

¹²Yesu lomutoel'iyo mbo— Eliya nd'atoya oso ndoyakɔkɔmesɛ bitotina la kwa asotomo loao nda kasa ya Mungu mbo Wana wa oto ökaka bowaü la etefolomoko la sɔni.

¹³Nde itoonga lanu mbo Eliya asoya ndoya la bato basokeel'inde kwa asolembɛ iyo, kwa asotomo loao nda kasa.

Louwesɔ loa wana oyaaka la Olimo Obe

¹⁴Iyaka iyo ende baeki basi, iyo löne windi ofi wa bato basolingel'iyo la batikasa batofenyana lau baoui.

¹⁵Lisasaya, eneke bato wene Inde iyo lomwaala, iyo loya mangu end'Inde oyalamola Yesu.

¹⁶Inde lofel'iyo mbo— ¿Ende iye eyetofelana ino lau?

¹⁷Oto ɔmɔi wa windi lomutola lande mbo— Boekesi, iyiki end'Aɛ la wana wami, ale la olimo wa euma,

18la olo ekayaleke wana, bolimo eund'inde, wao kokwes'inde, atokusola fulofulo nda bɔnɔkɔ, atosiya ngelete, atowangema. Yongiki la baeki bae mbo bakusoleke wao, nde batikɔkɔle.

19Yesu lomutola lau mbo— E-fetɔ-ye eti la liimeli; ɔItoumwaka lanu ko mbile yanga? ɔItokɔkɔmɛle ino konda eni mbile? Eshaka inde ende'mi.

20Limɔ iyo loesha wana end'Inde; la eneke bolimo wene Yesu, lisasaya wao lowanja wana, inde lokwa nda nyele, inde losiasia omao ani atokusola fulofulo nda bɔnɔkɔ.

21Limɔ Yesu lofela sango wande mbo— ɔKo eni mbile esoyala inde la loo-lo? Sango mbo— Konda mbile ya wainenge;

22la mbile wike wao waumbolak'inde la nda bösä la nda balia eoka ndoseeseles'inde. Nde ango otokɔkɔlɔ okela loasɔ, okelak'iso ngandi, sungak'iso.

23Yesu loonga lande mbo— Ango yekɔkɔlɔ! Oyatoimela atokɔkɔlɔ bitotina.

24Lisasaya sango w'isenge loamama mbo— Isoimela nde, sungaka boeno wami wa liimeli.

25Eneke Yesu mbo windi w'ato batosongɔmɛle iyo, Inde loimaka bolimo obe, Inde mbo— Ae bolimo w'euma la wa bökö, Imi nd'atoonga lae mbo— Kuswaka end'inde la ɔɔteläk'inde imɔ liasi.

26Wao loamama, wao lokwes'inde se, wao lokuswa. Isenge loyala kwa mbo asowa, eokao wike loonga mbo asowa.

27Kongo ko Yesu loundel'inde bosamba, Inde loemes'inde, inde loemala fii.

28Aɔɔkɔ Yesu nda ndakɔ, baeki bande lofel'Inde ko wisakumbo mbo— ɔIso angokɔkɔlɔ okusola wao monito?

29Inde loonga lau mbo— E-kanda-ye angokɔkɔlɔ okuswa sakolo ko la lisomboli.

30Asokwaka iyo omao, iyo loeta ko la yese ya Ngalilai, nde atialembeke mbo bato baluweke ongoma

31eoka atokambesa baeki bande mbo— Wana wa oto atowambomo nda besamba ya bato la batool'Inde, nde atoolomo Inde, limɔ mbisa ya becho isatɔ, atotemwa liasi.

32Kongo ko batialüwäkä la weli lioi-li la iyo lowanga ndofel'Inde litina.

33Iyo loiyela Kafenauma, la ayalaka Inde nda ndakɔ, Yesu lofel'iyo mbo— ɔNda mboka, ino ofenyaniki nde baoui nda loni loasɔ?

34Nde iyo loyala hai, eoka nda mboka iyo lofenyana baoui mbo ndai asolongela.

³⁵Yesu loyala se; Inde lota baeki liu la ambale lioi, Inde loonga lau mbo— Boto eɛmbe oyala botoli oso, ayaleke mbisa y’atoti la akuweleke batoti.

³⁶Limɔ Inde lounda wana ɔkeke, Inde loemesa wana sisi yau; Inde lokusamel’inde nda besamba,

³⁷limɔ Inde loonga lau mbo— Oyatonyangela wana ɔmɔi kwa wana-yo ko l’eoka ya lina liami, atonyangela’mi la oyatonyangela’mi, atinyangele ko ’mi kongo, nde atonyangela nde Inde oyatomaka’mi.

³⁸Yoane loonga mbo— Boekesi, tweniki oto ɔmɔi oyatokusola belimo ebe nda lina liae, la twaimak’inde, eoka aitotut’iso.

³⁹Yesu mbo— Oimäk’inde, eoka boto oyatokela ikesa nda lina liami, oyo angokɔkɔɔ ndotöngɔ’mi la mangu.

⁴⁰Eoka boto oyaitoiyel’iso, oyo ale wasu.

⁴¹Boto efaef’ino kɔɔ ya balia bomwa eoka mbo wende ba Masiya, Imi mbo— wewe, boto-ao angoomelo bosombo wande.

⁴²Oyatokwesa wainenge ɔmɔi oyatoimela’mi, losoeta lande olau mbo litale lifi likandomoko nda kingo yande la aumbolomoko nda balia ba eliya.

⁴³Bosamba wae bokwes’ae nda obe, tenaka wao; ndɔɔɔ nda loiko ko eleme la bosamba ɔmɔi kongo, losoeta okesɔmɔ nda Ngehena la besamba imbale nda bösä ebotikɔkɔɔ otiamesimo.

⁴⁵Bokolo wae bokwes’ae nda obe, tenaka wao, ndɔɔɔ nda loiko la ekoti kongo, losoeta okesɔmɔ nda Ngehena la bakolo ambale.

⁴⁷Eyambo liso liae likwes’ae nda obe, ɔmɔɔkɔ liao, ndɔɔɔ nda Bɔkɔta wa Mungu ko etwele kongo, losoeta okesɔmɔ nda Ngehena la baiso bambale

⁴⁸olo lokuso loau loitowa la bösä boitotiamesimo.

⁴⁹Bato batoti batotomo bösä kwa bokwa wa litanesi.

⁵⁰Bokwa wende olau; kongo ko eyambo bokwa botemba shokana, limɔ otota wao shokana liasi ko l’iye? Yalaka to la bokwa atiteni yanu limɔ yalanaka la lilatemi.

Malako 10

Lisongɔni

¹Asekwaka Yesu omao, Inde lɔke nda yese ya Yudea la konda fangi yasi ya Yaladene, la bato wike losongɔmɛle Inde liasi, la Inde loekes’iyo kwa akelakäkä Inde oso.

²BaFalusi bamɔi loya end'Inde oyafel'Inde felo yokɔtɔl'Inde, Iyo mbo—
¿Loengani nde la Bikela mbo botolome asokoleke wali'ande?

³Inde lomutoel'iyo mbo— ¿Mose nd'atelak'ino eni ekela?

⁴Iyo mbo— Mose amachelak'oto ndosɔnɔ lokasa losenyana la losokola wali.

⁵Nde Yesu loonga lau mbo— Ko l'eoka ya betema yanu bewaü, Mose
nda'amachelakä ino ekela ena,

⁶kongo ko nda baakoelo Mungu akelaka iyo, la otolome la otomali.

⁷Eokao botolome atomacha nde sango la nyango'ande la atowatema la
wali'ande, la iyo yaambale batoyala oto ɔmwito;

⁸bat'imɔ bindo imbale, kangä ɛmwito;

⁹eokao eyesowacha Mungu, bato angowatola yao.

¹⁰Nda ndakɔ baeki bande lofel'Inde liasi nda loasɔ-lo.

¹¹Inde loonga lau mbo— Boto oyatosokola wali'ande la kosɔngɔ wasi, inde
nd'atotwela wali'ande nyongo;

¹²la otomali ɛsɔngɔnɔ la otolome wasi ani asosokola olome, asotwa nyongo.

Yesu la Bainenge

¹³Aeshelak'iyo bana baoli ende Yesu mbo amatek'iyo, baeki loima ebayaka la
bana.

¹⁴Nde ɛnekɛ Yesu ongoma Inde looka botema wale finɛ; Inde mbo— Machaka
bana baoli bayeke ende'mi. Okufesäk'iyo, eoka Bokɔta wa Mungu wende ende
ebofɔnɔ-bo.

¹⁵Wewe, itoonga lanu mbo— Boto oyaitoaela Bokɔta wa Mungu kwa atokela
wainenge, ani inde angɔɔtɔ omao.

¹⁶Limɔ Yesu lokusamel'iyo, l'ani asotalia bangasi end'iyo, Inde lofotesa bana la
baoi balau.

Boto wa Lifoka

¹⁷Atangwak'Inde okaila lɔkɛndɔ, boto ɔmɔi loyel'Inde la mangu; inde lokwa
bakulusembe oso wa Yesu, inde lofela Yesu mbo— Boekesi Bolau, ikeleke moni
mbo yöleke loiko loa layalaya?

¹⁸Nde Yesu loonga lande mbo— Monito ototanga'mi bolau? Angwɛnɛ angɔ
ɔmɔi olau sakolo ko Mungu angɛnɛ.

¹⁹Oluwi nde Bikela, Ochwëke nyongo, Wolëke oto, Wiyëke, Otëke nanga,
Olimbëke oto, Litesaka sango wae la nyango.

- 20**Inde loonga mbo— Boekesi, isolitesa e-bikela-bi bitotina konda isenge shami konda eweuse.
- 21**Atinganaka Yesu lande, Inde losama inde, la Inde loonga lande mbo— Osoomelo lomoi kongo; kendeke okatambesa bitotina ebile lae, faefaka yao ende bato touwe, -ongoma otwob bondanda nda Use-limo yauku tutaka'mi.
- 22**Bombo wande lokwelo wuno eoka ya lioi-li, inde lke la ikene nda otema eoka aaka lifoka lia likama.
- 23**Yesu loele baeki bande, Inde loonga lau mbo— Aina owaü ende bafoka ndoto nda Bokota wa Mungu.
- 24**Baeki lomwaala baoi bande, nde Yesu loonga lau liasi mbo— Bana'mi, aina owaü ndoto nda Bokota wa Mungu.
- 25**Bowaü wa ngamela woeta nda lifola lia iolo, botiengane la bowaü wa oto wa lifoka ndoto nda Bokota wa Mungu.
- 26**La iyo lomwaala fine, iyo mbo— Ndai to atokwob ouwesomo?
- 27**Yesu lotingana lau, Inde mbo— Lona losolongela bato, nde inga to Mungu, eoka Mungu atokwob bitotina.
- 28**Petelo leakola oonga lande mbo— Tene, iso nd'asomacha bitotina yasu la tosotutak'Äe.
- 29**Yesu loonga mbo— Wewe, itoonga lanu mbo, Boto oyamachi ndako, angoko baloo, angoko baelo, angoko nyango, angoko sango, angoko bana, angoko bilanga, ko l'eoka yami la eoka ya mboli ilau,
- 30**ewob nde nda mbile-ye mia ya ndako, ya baloo, ya baelo, ya banyango, ya bana, ya bilanga, amawito la likongolomu, la nda mbile eyekayeke loiko loa layalaya.
- 31**Nde wike ebale betoli oso, bende ko mbisa; la eba mbisa betolaka oso.
- 32**Akendeke iyo nda mboka ya Yelusaleme, Yesu loetel'iyoo oso la iyo losisimwa la ebatutak'Inde lowängaka. Aoshäkä eba liu la ambale oosh'Inde liasi, Inde loakola okambes'iyoo njaso ebikayeke ende Inde,
- 33**Inde mbo— Tene, toske Yelusaleme, lamao Wana wa oto atowambomo ende kanga ebieti la batikasa, iyo ana batof'Inde se mbo aolomoko, limo batokese Inde ende bato ba yese yasi,
- 34**batof'Inde kungutu, batochwele Inde scoi la batoomak'Inde fimbo, la batool'Inde la mbisa ya becho isato atouwa liasi.

Liömbi lia Yakobo la Yoane

- ³⁵Banatomome bambale ba Sebedai, bako Yakobo la Yoane, loya ende Yesu, iyo mbo— Boekesi, tolembi mbo okeelek'iso kwa atofel'iso ofel'Æ.
- ³⁶Inde mbo— Olembi mbo ikeelek'ino to iye?
- ³⁷Iyo mbo— Lembeleke mbo toyaleke lae, amoi nda osamba wa olome, amoi nda osamba wa wali, eyalayalek'Æ nda tala yae.
- ³⁸Nde Yesu mbo— Otiluwe elosofel'ino ofela'mi. ¿Otokokolo nde ndomwa kopo eyetomwa'mi la otokokolo ndolufiomo la lilufi eyetolufiomo lami?
- ³⁹Iyo mbo— Totokokolo. Limò Yesu loonga lau mbo— Otomwa nde kopo eyetomwa'mi la otolufiomo la lilufi elitolufiomo lami,
- ⁴⁰nde ndoyales'ino nda osamba w'olome la nda ewa wali, loti loami ndof'ino kangä ende ebasotonjelomo loao.
- ⁴¹Okaka eba liu baoui-ba, iyo losoma la Yakobo la Yoane.
- ⁴²Limò Yesu lot'iyo lioi, Inde loonga lau mbo— Oluwi mbo bato ebasotangomo betoli oso ya yese yasi, batoka-kales'iyo la bato bafi bau bende la isosha end'iyo.
- ⁴³End'ino, loti ongoma, kongo ko oyatolembè mbo ayaleke boto bofi wanu, ayaleke bokuweli wanu,
- ⁴⁴la oyatolembè mbo ayaleke botoli oso wanu, inde koyala bokowa wa batotina.
- ⁴⁵Wana wa oto, imò, atiye ndokuwelomo, kangä okuwela basi, la ndofa liwawi liande angene kwa liendoli lia bato wike.

Batimayo

- ⁴⁶Limò iyo lóke Yeliko... asekwak'Inde Yeliko amamwito la baeki bande la windi wa bato, BaTimayo, wana wa Timayo, ayalaka la botuku, inde loyalaka se nda ongo wa mboka ani atomba yeka.
- ⁴⁷Okaka inde mbo ende Yesu wa Nasaleta inde loakola ndoamama, mbo— Yesu, Wana wa Dawidi, okelak'mi ngandi.
- ⁴⁸Bato wike loim'inde mbo ayaleke tau, kongo ko inde loamama liamami lioeta, mbo— Yesu, Wana wa Dawidi, okelaka'mi ngandi.
- ⁴⁹Yesu losikama, Inde mbo— Tak'inde lioi. Iyo lota ewa botuku lioi, iyo mbo— Tendelaka, emalaka, asot'æ lioi.
- ⁵⁰Umbolak'inde esinda yande, inde loemala, inde loya ende Yesu.
- ⁵¹Yesu lofel'inde mbo— ¿Olembi nde mbo ikeelek'æ iye? Boto wa botuku loonga lande mbo— Boekesi mbo yeneke liasi.
- ⁵²Limò Yesu loonga lande mbo— Kendeke eyae, liimeli liae lisouwes'æ. Lisasaya inde lololo lieni liasi, inde lotuta Yesu nda mboka.

Malako 11

Yesu loiya nda Yelusaleme

- ¹Iyaka iyo tina la Yelusaleme nda Betefange la Betania, ebile nda mboka ya löngo loa Elaya, Yesu lotoma baeki bande bambale oso wande,
- ²Inde loonga lau mbo— Kendeke nda okenge ebole oso wanu nda mboka la atoiya ino nda liko lia wao, lisasaya otoosha efembeli ya punda ekandomu; boto akayali kōni nda bōkōngō wa yao.
- ³Faikolaka yao, eshaka yao lono. Boto eonga lanu mbo— ¿Monito osokela ani? ino koonga mbo Ngenε asoeno yao, la atoinola yao ono lisasaya.
- ⁴Iyo löke, iyo loosha efembeli ya punda ekandomu nda bome wa ndako lousa nda mboka, la iyo lofaikola yao.
- ⁵Bamōi ebemalaka omao loonga lau mbo— ¿Iye eyetokel'ino ofaikola punda?
- ⁶Baeki loonga lau kwa aongi Yesu lau la bato lomachel'iyo.
- ⁷Iyo loesha efembeli ya punda ende Yesu, baeki lotalia bisinda yau nda bōkōngō wa yao; la Yesu loyala se nda yao.
- ⁸Bato wike lofalola bisinda yau se nda mboka, la basi lota bafifa ba tosandu se nda mboka ebatenik'iyo nda bilanga.
- ⁹La ebaetelaka oso l'ebatutaka mbisa, iyo loweε lielo mbo— Hosana, Limengo la olau end'Inde oyasoya nda lina lia Ngenε,
- ¹⁰Limengō la olau nda yakakaelo ya Dawidi, sango wasu, Hosana nda elela ya tala.
- ¹¹Ongoma Yesu löto Yelusaleme, nda Ndako ya Mungu, la aeleleke bitotina, limō eoka buse bosoila litele, Inde losekwa okake nda Betania amawito la baeki liu la bambale.
- ¹²Lelengō asokwaka iyo nda Betania, Yesu looka isiye,
- ¹³la esika Inde löne bokumo ebole la kasa, Inde loya oyene kwa mbo atoosha tuma nda wao. Nde iyaka Inde nda wao, Inde loosha ko kasa ko kasa, eoka eula ya tuma etitayaka kōni.
- ¹⁴Yesu loonga la bokumo mbo— Boto angola imō tuma twae liasi. Baeki bande looka lioi-li.

Lotaneso loa balele ba Tempelo

- ¹⁵Iyaka iyo nda Yelusaleme, Yesu löto nda Ndako ya Mungu, la Inde loakola ndokusola bato ebatoungesa la ebatosomba; Inde loukokola baonga ba bafetekwani ba bieto la kangala ya ebaungesaka bikuku.

- ¹⁶Inde atiamachaka boto angomwito oeta Ndako ani atoli eengo.
- ¹⁷Inde loekes'iyoy, inde mbo— ¿Lotisonomo nda lokasa mbo Ndako yami etotangomo Ndako ya lisomboli ya bato ba yese bitoti? Kongo ko ino nd'asokela la yao, ko liseko lia eba biya.
- ¹⁸Okaka iyo loaso-lo, kanga bieti la batikasa loluka loaso mbo bolek'Inde, eoka bawangaka Inde ani batotina lomwaala liekesi liande.
- ¹⁹Lise la lise, ani atoila buse litele, iyo losekwaka nda okenge.
- ²⁰Limoo lanongo, etaka iyo nda mboka iyo lone bokumo ani bosobeete ko la biili.
- ²¹Petelo loenyela loaso loa wao, inde loonga lande mbo— Boekesi, tene bokumo eboutunyiki Ae, wao bosobeete.
- ²²Yesu lomutola, Inde loonga lau mbo— Lendeloko Mungu.
- ²³Wewe, isoonga lanu mbo boto eonga la longo-lo mbo— Ilomoko la umbolomoko tubu nda balia, ani atite fee nda otema wande, nde asoimela mbo elosoong'inde lotoya wewe, lotoya nde end'inde.
- ²⁴Eokao itoonga lanu mbo, loao elotolombokol'ino la elotofelak'ino, imelaka mbo osolo loao la loao koyel'ino.
- ²⁵Atoemala ino ndosombola, boyala la oto loaso, tameselek'inde, mbo Sango wanu imoo oyale nda Use, ameseleke ino njaso ibe yanu.
- ²⁷Iyaka iyo liasi nda Yelusaleme, Yesu lokendekende nda Ndako ya Mungu, la kanga ebieti la batikasa la biange loya ende Inde;
- ²⁸iyo loonga lande mbo— ¿Otokelaka njaso-bi la sini isosha? ¿Ndai afak'Ae isosha-si shokela yao?
- ²⁹Yesu loonga lau mbo— Itofel'ino lofelo lomoi, tamutoelaka'mi la itokambes'ino isosha esitokelaka lami njaso-bi;
- ³⁰¿Lilufi lia Yoane liaka nde elia Use kwa elia bato? Mutoelaka'mi.
- ³¹Iyo angene lotafelakana, mbo— Eyambo toonga mbo liaka elia Use, limoo Inde koonga lasu mbo ¿Eokao, monito otiaimelak'inde?
- ³²nde toonga mbo, elia bato... bawangaka windi wa bato eoka batotina bimelaka mbo Yoane aaka botondoli wewe.
- ³³la iyo lomutoela Yesu mbo— Totiluwe.
- ³⁴La Yesu loonga lau mbo— La imi imoo angokambes'ino isosha esitokela'mi la njaso-bi.

Malako 12

Bombila wa Balci babe

- ¹Limɔ Inde loakola ndoonga lau ko la bembila. Inde mbo— Oto ɔmɔi alɔkɔ elanga ya tuma inde lolingela yao la likula, inde loswa liöndo liotwanga tuma, inde loemesa ndakɔ ya betingani, inde lomacha elanga ende balci, inde lɔkɛ yese yasi.
- ²Ayaka eula ya tuma, inde lotoma bɔkɔwa ende balci mbo aɔsekɛ tuma tɔmɔi twa elanga yande.
- ³Iyo loundesa bɔkɔwa, iyo lokuchak'inde, iyo losaya inde besamba wawa.
- ⁴Limɔ liasi inde lotomel'iyo bɔkɔwa wasi, iyo losw'inde nda otö, iyo lokeel'inde sɔni.
- ⁵Inde lotoma wasi, iyo lool'inde. Inde lotomaka basi wike, iyo lokuchaka bamci, iyo loola bamci.
- ⁶Atikalaka ko wana ɔmwito ewa losamɔ, inde lotomel'inde end'iyo liili, inde mbo— Batolitesa wana wami.
- ⁷Nde balci ana loongana mbo— Oyo ende bosangesi wa botiko, yauku to, tooleke inde limɔ iso totɔɔɔ botiko.
- ⁸Ongoma iyo lound'inde, iyo lool'inde la iyo loumbola bolyo wande lousa loa elanga.
- ⁹¿Ngenɛ wa elanga ekelaka to iye? Eyaka nde la atoseeselese balci ana, la atofaefa basi elanga yande.
- ¹⁰Okatangi lioi-li nda lokasa mbo— Litalɛ lina elisofeka baswi, Liao lisoyaswomo nda botö wa ndakɔ,
- ¹¹Loasɔ-lo losoya ko l'eoka ya Ngenɛ, La nda baiso basu lole losemolomo.
- ¹²Iyo loluka fofe youndes'Inde kongo ko iyo lowanga windi wa bato, eoka iyo lolüwa mbo Yesu asotombol'iyo nda bombila-bo. Iyo lomach'Inde, iyo lɔkɛ eyau.

Bosombi wa Kaisala

- ¹³Limɔ iyo lotomel'Inde bamci ba BaFalusi la bamci ebatutaka Helodi mbo bakweseke Inde nda baai,
- ¹⁴ayaka iyo end'Inde iyo mbo— Boekesi, tosolüwa mbo wende wewe la mbo oitowanga oto la oitolitesa isosha sha bato, nde otoekesa wewe wa mboka ya Mungu. Losoengana ofaefa Kaisala bosombi kwa angofa? ¿Tofaefeke kwa iso angofa?
- ¹⁵Kongo ko Yesu lolembeela shɔngɔɔ shau, Inde loonga lau mbo— ¿Otokotela'mi eoka iye? Eshelaka'mi lofalanga mbo yenɛke loao.

¹⁶Iyo loeshel'Inde lomoi, limo Inde loonga lau mbo— ¿Bolendela-bo bole wa ndai? la lisoni-li lile lia ndai? Iyo loonga lande mbo— Elia Kaisala.

¹⁷Limó Yesu loonga lau mbo— Inolaka to ende Kaisala ko eya Kaisala la inolaka ende Mungu ko eya Mungu. Iyo lomwaala fine.

Litemwi nda Liwa

¹⁸Lamao BaSadoke bamoi loya ende Inde, baimelaka mbo angwene imo litemwi nda liwa; iyo lofel'Inde mbo—

¹⁹Boekesi, Mose atelak'iso lokasa mbo boloo ewa, ani amachi wali nde atiyale la wana, limo etungani atosangola lotika loa boloo mbo aoteleke boloo wana.

²⁰Baaka batolome osambale, bana ba sango omwito; ewa oso losongo wali la inde lowa, nde atimache wana,

²¹ewa ambale losangola wali, la inde imo lowa angomacha wana, la ewa asato ko ongoma,

²²la iyo osambale ko ongoma, angomacha wana; la otomali imo lowa liili.

²³Nda litemwi nda liwa, atotemwa iyo, otomali atoyala wali wa ndai, eoka iyo batotina bosambale basongoko inde?

²⁴Yesu mbo— ¿Oisounga eoka mbo oitolüwa Kasa ya Mungu la bofoka wande imo?

²⁵Atotemwa ato nda liwa, batolome angosongo, la batomali angosongomo imo, nde beyalaka kwa bakitomo nda use.

²⁶La loaso loa ebawaka la litemwi liau, okatangi koni nda Lokasa loa Mose nda loaso loa isasandu esitiafyaka, mbo Mungu loonga la Mose mbo— Imi, yende Mungu wa Abalayama, Mungu wa Isaka, la Mungu wa Yakobo; okatangi ongoma?

²⁷Mungu ati Mungu wa ebawi, kangä wa ebale la liwawi. Eokao ino osoungaka fine.

Bikela ebieti

²⁸Limó botikasa omoi loya ende Yesu la okaka inde kwa asofenyana iyo la mbo Yesu asomutoel'iyó sandelele, inde lofela Yesu mbo— ¿Eni ekela etolongela bitotina?

²⁹Yesu lomutola mbo— Eyesolongela ende mbo, Tokaka, ino BaYisalaele, Bokota Mungu wasu ende Bokota ko omwito;

³⁰Samaka Bokota Mungu wae la botema bototina, la bolimo wae bototina, la baenyeli bae batotina, la bofoka wae bototina.

³¹Eya imbale ende mbo— Samaka boyalani lae kwa ani otosama ae angene. Angwene imo ekela nde kolongela ebi.

³²Limō Botikasa ona loonga lande mbo— Eingo ko Boekesi, osoonga wewe mbo Mungu ende ko omwito la wasi atiyale, ko Inde angene,

³³la ndosama Inde la botema bototina la baenyeli batotina la bofoka bototina, la ndosama boyalani lae kwa ae angene, ndokelaka ongoma losolongela lifaefi lia nyama yofechomo.

³⁴Okaka Yesu ani amutolaka inde la weli, Inde loonga lande mbo— Ae oti esika la Bokota wa Mungu. Limō angwene oto lotendela ofela Inde lofelo loasi.

³⁵Aaka Yesu atoekesa nda Ndako ya Mungu, Inde mbo— ¿Monito batikasa batoonga mbo Masiya ende wana wa Dawidi?

³⁶Dawidi angene, ko la Bolimo Botanu loonga mbo— Ngene loonga la Ngene wami mbo Yalaka se nda osamba wami wa olome, Kond'atosel' mi baiyani bae ose ya batindi bae.

³⁷Dawidi angene atangak'Inde mbo Ngene, ¿Ale to wana wande la moni? Ongoma windi wa bato lookaka Yesu la limengo.

³⁸Aekesaka Inde bato, Yesu mbo— Lambaka batikasa ebalembi okendekende la bisinda bisa la mbo balamolomoko nda baongo,

³⁹la mbo bafomoko kangala ya betolioso nda bisongomelo la bilela ya oso nda bilambo.

⁴⁰Batwawako ndako ya ebawelu olome, limo batosombolaka basomboli ba yumwa ko la bolimbake wau; kongo ko belafomoko se la likuchi lioeta.

Lifaefi lia Oyawelu Olome

⁴¹Limō Yesu loyala se tina la esonjelo ya bieto la Inde loene bato ani batotaka bieto nda sanduku ya lifaefi, la bato wike ba bafoka lotaka bieto wike,

⁴²otomali oyawelu olome ko iuwe, inde loya oyata ko bakute bambale kongo.

⁴³Yesu lota baeki bande lioi, Inde mbo— Isoonga lanu wewe mbo Otomali-yo oyawelu olome ale iuwe nde asota lifaefi liolongela batotina ebasokusola bieto nda sanduku,

⁴⁴eoka iyo ana batotina basokusola sinyo sha lilya liau, kongo ko inde oyale la boenu asokusola eyande bitotina, ango yao ebilendeluku inde.

Malako 13

Lambaka la weli-Boimo wa Yesu

- ¹Akuswaka Yesu nda Ndakɔ ya Mungu boeki ɔmɔi wande loonga lande mbo— Boekesi, tene; boni bɔfɔnɔ wa batale-ba la aina bosweli-bo!
- ²La Yesu loonga lande mbo— ¿Weni nde bosweli-bo bofi? Angwene litale ango limɔi lilmachomoko likolo lia liasi nde batoti belaukolomoko.
- ³Ayalaka Inde se nda löngo loa Elaya, fangi ya Ndakɔ ya Mungu, eba Petelo la Yakobo la Yoane la Andelo lofel'Inde wisakumbo mbo—
- ⁴Kambesaka iso mbile eyekayeke njaso-bi la ndembe yolembela mbo bisamboya.
- ⁵Limɔ Yesu loakola ndoonga lau mbo— Lambaka la weli mbo botalimbomo,
- ⁶eoka wike batoya nda lina liami ani batoonga mbo— Imi yende Inde la batoengola basi wike.
- ⁷Atook'ino mboli ya bita la iwaesa sha bita, owangëke, eoka bilayaka nde, kongo ko losilo lokayi kɔni.
- ⁸Yese la yese bitowesana, la bɔkɔta la bɔkɔta batowesana, lotukeso loa nyele la elela la elela, la fondo bilayaka, yao ina bile ko liakoli lia ielo.
- ⁹Ino angene lambaka to eoka bekesek'ino ende eb'ikumbe la nda bisongomelo, beomakak'ino la fimbo, bemesak'ino oso wa bekumi la bekɔta ko l'eoka yami, mbo okulieke'mi oso wau.
- ¹⁰la oso wa yao, Mboli Ilau konangolomo nda biese bitotina.
- ¹¹Atoiliakomo ino ndokakesomɔ ende bekumi, otakelëke olenda eoka ya baoui boonga nde baoui ebakafomoko ino nda mbile-ao, ongaka ko bao, eoka bati ino angene nd'atoonga kangä Bolimo Botanu.
- ¹²Boloo atowamba etungani nda liwa, la sango atowamba wana, la bana batowesana la ebaot'iyɔ mbo bakesek'iyɔ nda liwa;
- ¹³la batotina batoyana lanu eoka ya lina liami. Nde inde oyatokokomɔ konda losilo, inde elauwesomoko.
- ¹⁴Akeneke ino wene bɔlelo wa lioma bosoyala olo eyeti elela ya liao, (oyatotanga aluweke litina), limɔ eba Yudea bakweke mangu konda fongo,
- ¹⁵boto eyala olikolo lia ndakɔ imɔ, angotasulwa se okaluke biengo nda ndakɔ;
- ¹⁶boto eyala nda elanga, angoinywa imɔ okenge okɔsɔ esinda.
- ¹⁷Aeko, wale ende batomali ba lieme nda bacho ana la ebatomwesa bana baële imɔ.
- ¹⁸Sombolaka mbo lotaya nda tengai ya bɔfeyɔ,

¹⁹eoka nda bacho ana bifembi belayaka kwa ebitiayäkä oso, angoko nda baakoelo ebakelaka Mungu wenda konda kwani la botilayeke imo liasi ongoma. Aenaka Ngenε atungesaka bacho ana, ani angwenε ango omwito oyatouwa, kongo ko asotungesa bacho ana ko l'eoka ya ebaaomoko lande.

²¹Nda mbile ena, eyambo boto eonga lanu mbo— Tene Masiya eyamaya. Tene ale onamona, wimelēke,

²²eoka baMasiya ba nanga la betondoli ya nanga beyaka nde la tokesa la ndembe ya isosha mbo bekokokoko ndolimba ango ebasoaaomo angene.

²³Lambaka to la weli, Imi nd'asokambes'ino bitotina oso.

²⁴Kongo ko nda bacho ana, mbisa ya bifembi ina, liso lia use litotufatufa la tengai angoanyema,

²⁵la tolonge totokwaka se la befoka ya use betotukatuka.

²⁶Lamao beleneke Wana wa oto atoya nda bafita la bofoka bofi la bofeko.

²⁷Limō atotoma bakitomo bande okasōnjak'iyō ebasoaaomo l'olo l'olo fangi bitotina, konda liko lia ose ko nda liko lia use.

²⁸Ekaka litina lia bombila wa bokumo; atofete wao la atöteke batombo ba wao, otolüwa mbo eula esamboya.

²⁹Ko ongoma akeneke ino wene njaso-bi lüwaka mbo Inde asoya tina ango nda bome.

³⁰Itoonga lanu wewe mbo e-feto-ye eitosila oso ani e-njaso-bi bitotina bikayi.

³¹Buse la se bilawanjwaka bao, kongo ko baoi bami batilawanjweke imo.

³²Angwenε oto angomwito alüwi lise lina kwa saa ina, bakitomo angolüwa, Wana angolüwa, sakolo ko Sango Inde angene nd'alüwi.

³³Lambaka la weli, tinganaka imo, oitolüwa yose ena.

³⁴Ende kwa oto oyakendeke esika, inde lomacha ndako yande la inde lofa bakuwi bande isosha la likuwa liande, oto la oto, la inde lokambesa botingani wa bome mbo alambeke la weli.

³⁵Lambaka to, eoka otiluwe mbile eyekayeke Ngenε wa ndako, angoko la litele, angoko la esoko, angoko la yombe, angoko la bonyanya booku,

³⁶ataya futuku la mbo ataosh'ino nda tolo.

³⁷La kwa atoonga'mi end'ino, itoonga ko ende batotina, mbo— Lambaka.

Malako 14

Yenga ya Elambo ya BaYuda

- ¹Atikalaka becho imbale oso wa Elambɔ eya Lieti angene la eya lituma, kanga ebieti la batikasa loluka fofe youndes'Inde ko la shɔngɔɔ mbo bolek'Inde,
- ²nde iyo loonga mbo— Inga nda lise lia Elambɔ mbo bato batakelaka etondo efi.
- ³Ayalaka Yesu nda Betania nda ndakɔ ya oto ɔmɔi ako Simona ewa baendi, la ayalak'Inde nda mesa, otomali loya la isako sha litale, sha baningo ba liese ba loketi lofi fafo; otomali loata isako la inde losondola bao nda otö wa Yesu.
- ⁴Bamɔi ebayalaka omao iyo loongana la botema wale, iyo mbo— ¿Baningo-ba basoseyama eok'iye?
- ⁵Bao beungesomo ani loketi lotolongela falanga mia isatɔ la yao kofomo ende eba touwe. La bato loimaima eoka ya otomali.
- ⁶Kongo ko Yesu loonga mbo— Machaka otomali; ¿Otosomel'inde moni? Asokeela'mi likeeli lilau fafo.
- ⁷Wende la eba touwe lanu mbile bitoti la atolembɛ ino okeel'iyo booto, ino kokɔkɔɔ, nde oti lami amamwito lanu mbile bitotina.
- ⁸Asokeel'mi kwa asokɔkɔɔ inde; asotasondola baningo nda bindo yami oso wa loombomo loami.
- ⁹Itoonga lanu wewe to, mbo l'olo l'olo atonangolomo Mboli Ilau nda wenda bototi, eloasɔ-lo elosokeel'inde, loao imɔ koongomo kwa loenyelesomo loa otomali-yo.

Yudasi

- ¹⁰Lamao Yudasi wa Keliote, ɔmɔi wa eba liu la ambale, lɔke ende kanga ebieti mbo awambeke Yesu end'iyo.
- ¹¹Okak'iyo ongoma iyo loomala fine, iyo lotikel'inde lisakä liofaef'inde bieto; limɔ Yudasi loluka fofe yowamba Yesu.

Elambɔ ya BaYuda

- ¹²Nda lise lia oso lia Elambɔ ya lituma, ani atool'iyo bɔkɔkɔ wa Lieti, baeki bande loonga lande mbo— ¿Olembi nde mbo toeke okakomya Elambɔ ya Lieti mbo oleke yao anima to?
- ¹³Limɔ Inde lotoma baeki bande bambale, Inde loonga lau mbo— Kendeke nda okenge la amao ototowana la otolome oyatoli tei ya balia, tutak'inde,
- ¹⁴la olo akasɛteke oto, ino koonga la ngene wa ndakɔ-ao mbo— Boekesi mbo— ¿Kuku yami ya ndakɔ eyetola'mi Elambɔ ya Lieti amamwito la baeki bami, anima to?
- ¹⁵Limɔ boto-ao atotamb'ino kuku efi ya likolo eyesotonjomo la baonga, komyelak'iso omao.

¹⁶Baeki lɔkɛ, iyo loiya nda okenge, iyo lɛnɛ kwa aongiki Yesu lau, iyo lokomya Elambo.

¹⁷Ilaka buse likɔlɔse Inde loya amamwito la baeki liu la ambale;

¹⁸ayalak'iyo se ndola bieka, Yesu loonga lau mbo— Isoonga lanu wewe mbo ɔmɔi wanu nd'atowamba'mi, ɔmɔi oyatola bieka lami.

¹⁹Iyo looka ikenɛnɛ la iyo loakola ndoonga lande, ɔmɔi la ɔmɔi mbo— ¿Ende to imi?

²⁰Yesu loonga lau, mbo— Ende ɔmɔi wanu liu la ambale, oyatotaela lami nda lofɛfɛ, inde'yo.

²¹Wana wa oto atɔkɛ ndɔkɛ kwa atomoko nda Lokasa eoka yande, kongo ko aeko wale ende oto ona oyatowamba Wana wa oto. Bolau ende oto-ao ani atiaotomökö angootomo.

Elambo ya Masiya

²²Alak'iyo, Yesu lɔɔɔ lituma, Inde lofa kelekele, Inde louna liao, Inde lofaef'iyo liao, Inde mbo— ɔɔkɔ, liao lile bindo yami.

²³Limɔ Inde lɔɔɔ kɔpɔ, Inde lofa kelekele, Inde lofaef'iyo, iyo batoti lomwa yao.

²⁴Inde loonga lau mbo— Eba bende bakila bami ba Ngɛla Eyai ebasosendolomo eoka ya bato wike.

²⁵Itoonga lanu wewe, mbo— Itiamwe imɔ liamɔ lia tuma konda lise lina elikamweke'mi liao liyai nda Bɔkɔta wa Mungu.

²⁶Limɔ iyo lochwa bɛɛɛ, iyo lokuswa okakɛ nda löngo loa Elaya.

²⁷Yesu mbo— Ino yaatoti otokwa se eoka yami, loatomoko nde nda Lokasa mbo— Itokuchaka Botingani, limɔ bekɔkɔ bitomelesomoko mya.

²⁸Kongo ko mbisa ya litemwi liami, itoetel'ino oso konda Ngallilai.

²⁹Nde Petelo loonga lande mbo— Ango batotina bekwaka se, nde inga to imi.

³⁰Yesu loonga lande mbo— Wewe, isoonga laɛ mbo louse, ko e-bocho-bo, oso ani kɔkɔ ekati lɔkɔkɔlɔkɔ bata bambale, aɛ nd'atoanganya'mi banganya basatɔ.

³¹Petelo loongaka la ofoka mbo— Loengana nde mbo iweke laɛ, ambo itianganyökë Aɛ. La iyo batotina loonga ko ongoma.

Elanga ya Ngetesemane

³²Iyo loiya nda elela, lina lia yao liko Ngetesemane, la Inde loonga la baeki bande mbo— Yalaka se ono ani Imi itosombola.

³³Yesu lotolana la Petelo la Yakobo la Yoane amamwito; Inde loakola ndoilima la ikenɛnɛ la lɔtɔtɔngɔ,

- ³⁴Inde loonga lau mbo— Botema wami bosowaa l'ikenene showa, tatikalaka eya la lambaka.
- ³⁵Inde lōke oso sinyo, Inde lokwa se nda nyelē, Inde losombokola mbo mbile-ye ekōkōlōko ndoeteel'Inde fwa.
- ³⁶Inde mbo— Aba, Sango, otokōkōlō bitoti, sokoelaka'mi e-kōpō-ye, nde tinga lisangi liami, kangä eliaē likelomoko.
- ³⁷Inde loya, Inde loosh'iyō ani batoingala tōlō, Inde loonga la Petelo mbo— ¿Simona, osoingala? Otilonge ndolamba ko saa emwito?
- ³⁸Lambaka la sombolaka mbo otatō nda lisoshela; botema nde bosokimela, kongo ko bindo bile la bōlambu.
- ³⁹Inde lōke liasi okasombola ko la baōi ebaongiki Inde oso,
- ⁴⁰Inde loya liasi, Inde loosh'iyō basoingala tōlō eoka baiso bau baaka la bolengelenge la batialuwākā omutoel'Inde.
- ⁴¹La Inde loya liya lia asatō, Inde mbo— Ingalakaka to, taeumaka... Engani, saa esoya; Tene, Wana wa oto akowambomo nda besamba ya bato abe.
- ⁴²Emalaka, tōeke. Inde oyatowamba'mi ale oko tina.

Liwambomu la liundomu lia Yesu

- ⁴³Aaka Inde atoonga, kwaamao, Yudasi loya, omōi wa eba liu la ambale, la amamwito lande windi wa bato la chaka la totumbe ebasokwaka ende kanga ebieti la batikasa la biange.
- ⁴⁴Inde oyawambi Yesu nd'afaka iyo ndembe oso mbo— Boto oyatota'mi et'inde ichou, ambo inde-yo; undesaka inde, kendeke lande la welī.
- ⁴⁵Ayaka Yudasi, inde lōke mangu ende Yesu, inde mbo— Boekesi, la afak'inde ichōu.
- ⁴⁶Iyo loundes'Inde la besamba yau, iyo lōke lande.
- ⁴⁷Kongo ko omōi wa ebaaka omao, inde lōmōlo ambōte, inde loswa bōkōwa wa kanga eyeti, inde lotinya inde litoi.
- ⁴⁸Limō Yesu loonga lau mbo— Osoyaundesamī la chaka la totumbe, kwa mbo yende wiya.
- ⁴⁹Lise la lise ayaliki'mi lanu, nda ndakō ya Mungu aekesiki'mi ino, otiundese'mi; kongo ko ebiatomoko nda Lokasa loa Mungu bikōchōmōkō.
- ⁵⁰Batotina lomach'Inde, iyo lolōmwaka.
- ⁵¹Kongo ko isenge simōi lokesene lande, oyalingelaka esinda efufu nda bindo, iyo lokota ndoundes'inde imō,

⁵²nde inde lomacha esinda, inde lolomwa wase.

Yesu oso wa Ikumbɛ sha BaYuda

⁵³Limɔ iyo lokɛsɛ Yesu ende kanga eyeti la kanga la biange la batikasa losongomɔ omao.

⁵⁴Petelo lotuta Yesu ko esika, inde loɔɔɔ lömbɔ loa kanga eyeti konda balele la inde loyala se omao amamwito la betingani, inde loɔɔɔ bösä.

⁵⁵Bakanga la batotina ba ikumbɛ loluka itombɔ mbo boleke Yesu nde batiɛnɛkɛ;

⁵⁶eoka bato wike lowanjel'Inde nde bawanjeli bau angosangana.

⁵⁷Nde bamɔi loemala owanjel'Inde mbo— Iso tokaka Inde atoonga mbo—

⁵⁸Imi nd'atomelesa Ndakɔ-ye ya Mungu eyakelomoko la besamba ya bato, limɔ nda becho isatɔ, itoswa yasi eyetikelomo la besamba.

⁵⁹Kongo ko anyo imɔ bawanjeli bau angosangana.

⁶⁰Lamao kanga eyeti loemala atiteni ya ikumbɛ, inde lofela Yesu mbo—
¿Otiambutole ango lioi? Tɔtombɔ etosoya l'ebato-ba twende moni?

⁶¹Nde Yesu loyalaka tau angomutola lioi. Limɔ kanga eyeti lofel'Inde liasi mbo—
¿Aɛ wende Masiya, wana wa Oyainelomu?

⁶²Yesu mbo— Yende ongoma, la wenɛkɛ Wana wa oto atoyalaka se nda bosamba w'olome wa Bofoka l'ani atoya nda bafita ba use.

⁶³Limɔ kanga eyeti losalaka bisinda yande, inde mbo— ¿Tolukeke tɔtombɔ twasi eok'ie?

⁶⁴Ino osooka inde asoseɔɔɔ Mungu, likomyi lianu lile moni? Iyo yaatotina lof'Inde se mbo engani ndowa.

⁶⁵Bamɔi loakola ndochwɛɛ Inde sɔi la ndolinja bɔmbɔ wande la ndoom'Inde toku la ndoonga lande mbo— Tatɔndɔɔɔkɔ. Limɔ betingani loundes'Inde, iyo loomak'Inde mbaka.

Lianganyi lia Petelo

⁶⁶Ayalaka Petelo lousa nda balele, bosali ɔmɔi boseka wa kanga eyeti loya end'inde la

⁶⁷ɛnɛk'inde ani Petelo atɔɔɔ bösä, inde lotichak'inde la welɔi limɔ inde mbo—
Aɛ imɔ oyaliki amamwito la ewa Nasalene ako Yesu.

⁶⁸Nde Petelo loanganya, inde mbo— Itiluwe Inde la itiluwe elosoong'aɛ. Limɔ inde lokuswa konda ɛɔtelɔ ya ndakɔ limɔ kɔkɔ lota lokökölökö.

⁶⁹La boseka löɛɛ inde liasi la inde loakola ndoonga la ebaemalaka omao mbo—
Oyo ende ɔmɔi wau.

⁷⁰La Petelo loanganya imo liasi, la mbisa ya mbile sinyo ebemali omao loonga la Petelo mbo— Wewe, wende omoi wau, eoka wende imo wa Ngalilai.

⁷¹Limom inde loakola ndosenda bieo la ndotinya ekano mbo— Itiluwe oto-yo oyatoongel'ino.

⁷²Limom koko lota lokokoloko lita lia ambale la Petelo loenyela lioi eliaongaka Yesu mbo— Oso ani koko ekati lokokoloko bata bambale otoanganya'mi banganya basato. Limom aenyelaka Petelo ongoma, inde lolalaka.

Malako 15

¹Aaka bonyanya bosososwa, lissasaya kanga ebieti la biange la batikasa iyo looto ikumbε, iyo lokanda Yesu, iyo loko lande mbo bamachek'Inde nda besamba ya Pilato.

²Pilato lofela Yesu mbo— ¿Aε wende Bokota wa BaYuda? Yesu lomutoel'inde mbo— Aε nd'aongi.

³Kanga ebieti lowanjakel'Inde bawanjeli wike;

⁴limom Pilato lofel'Inde liasi mbo— ¿Otimutole ango lioi? Toka, bawanjeli wike ebatowanjel'iyoy Aε.

⁵Nde Yesu angomutola ango sinyo imo, la ongoma Pilato lomwaala finε.

⁶Nda lise lia Elambo, Pilato ayalaka la boyaeli wofaikoela boto omoi wa ebakandomu kwa akalembeke iyo angε.

⁷Oto omoi lina liande liko Balaba, akandomuku amamwito la ebatchwakaka kuko ya bita la ebaolaka bato.

⁸Windi wa bato loya ndoyafelaka Pilato mbo akeelek'iyoy kwa akelakaka inde oso.

⁹Inde lomutol'iyoy mbo— ¿Olembi nde mbo ifaikoeleke ino Bokota wa BaYuda?

¹⁰eoka Pilato lolembeela mbo kanga ebieti basoesha Yesu nda likomyi ko l'eoka ya lisiela kongo.

¹¹Kongo ko kanga ebieti lofumbesa bato mbo afaikoelek'iyoy ko Balaba.

¹²Pilato lomutoel'iyoy liasi mbo— ¿ikeleke to moni la boto oyasotangomo lanu mbo Bokota wa BaYuda?

¹³Iyoy loanjanja liasi mbo— Olaka'Inde nda lieka.

¹⁴Pilato mbo— Eoka iye? ¿Boni obe ebosokel'Inde? Kongo ko iyoy loanjanja likama liasi mbo— Olak'Inde nda lieka.

¹⁵Limɔ Pilato losɔmbɔel'iyo Balaba, eoka alɛmbɛkɛ ndoomalesa windi wa bato. Limɔ ani Yesu asoomakomo fimbo, Pilato lɔkɛsɛ Inde nda liwa nda lieka.

¹⁶Basilikani ba Pilato lɔkɛ la Yesu nda lɔmbɔ loa ndakɔ yau, lamao iyo lota botükä wau bototina,

¹⁷iyo lowates'Inde esinda etelu limɔ iyo lotaka likala lia kɛkɛ iyo lotel'Inde liao nda otö,

¹⁸iyo lolamokol'Inde mbo— Ho, Bɔkɔta wa BaYuda.

¹⁹Iyo looma botö wande la isosola, iyo lochwɛɛ Inde sɔi, iyo loswel'Inde balui se kwa lisemoli.

²⁰Limɔ asilak'iyo ndot'Inde kungutu, iyo losokoel'Inde esinda etelu, iyo lowates'Inde esinda yande angɛnɛ, limɔ iyo loumes'Inde okaol'Inde nda lieka.

Liwa nda Lieka

²¹Iyo loundesa oto ɔmɔi ako Simona wa Kulene ani atosekwa nda bilanga, iyo lotoles'inde lieka lia Yesu. (Oto ona aaka sango wa Alesandelo la Lufu.)

²²Iyo loesha Yesu nda elela eyatomoko mbo Ngolongota, litina mbo:— Longö-loa-otö.

²³Lamao iyo lotamb'Inde bänä ebabuyani la lisoo mbo amweke nde atɔsɛ bao.

²⁴Iyo loanyemes'Inde nda lieka limɔ iyo lokaana esinda yande ko ndota ngongo nda likao elikaɔlɛkɛ oto la oto.

²⁵Buse wiyelaka bonyanya booku ani baanyemesaka Yesu nda lieka.

²⁶Loasɔ elosowanjelomo Inde losɔnɔmu nda lionga mbo— Bɔkɔta wa BaYuda.

²⁷Baanyemesaka eba beoni lisanga amamwito lande, ɔmɔi nda bosamba wa olome la oyɔmɔi nda ewa wali....

²⁹Ebetaka losungakel'Inde, iyo lofilingakel'Inde betö, iyo mbo— Aha, oyatomelesa Ndakɔ ya Mungu koswa liasi ko la becho isatɔ,

³⁰uwesaka lokomba loaɛ angɛnɛ, sokwaka nda lieka.

³¹Imɔ ko kanga ebieti lolimbokol'Inde la batikasa lisanga, iyo mbo— Auwekesäkä basi, atikɔkɔlɛ ndouwesa lokomba loande angɛnɛ;

³²Masiya Bɔkɔta wa Isalaele asokweke nda lieka, mbo twɛnɛkɛ la toimeleke. La ebaanyemesomoko lande iyo imɔ lolimbol'Inde.

³³Ayaka buse ifitika, lilima lokwa nda yese etotina konda lilongolongo.

³⁴Lamao nda lilongolongo Yesu lota limiki lifi, Inde mbo— Eloi, Eloi, lama sabakatani? Litina mbo, ¿Mungu wami, Mungu wami, moni osomacha'mi booi?

³⁵Bamɔi ebaemalaka ina, iyo looka, iyo mbo— Toka, asota Eliya lioi; la ɔmɔi lokwa mangu okafɔɛɛ lilamba nda bänä, inde lota liao nda ifende, inde lof'Inde amweke; la inde loonga mbo— Macha, twenɛkɛ ango Eliya ataya oyasokol'Inde omao.

³⁷Nde Yesu lota limiki lifi, Inde lokusola luli nda liwa.

³⁸Esinda ya Ndakɔ ya Mungu losalya yaki imbale, ko likolo ko se.

³⁹Enɛkɛ Komanda wa basilikani oyaemaelaka tina la Yesu, ani asokwel'Inde se, inde mbo— Fufu, boto'yo ende ngo Wana wa Mungu.

⁴⁰Batomali baaka esika sumbu otichaka elokelomu, bako Malia wa Mangandala, la Malia nyango wa Yakobo, oyo ɔkɛkɛ, la ewa Yose, la Salome, la basi

⁴¹ebatutaka Yesu la ebatinganaka lande ani akendɛkɛ Inde Ngalilai la batomali basi imɔ ebayiki nda Yelusaleme amamwito lande.

Liombomu lia Yesu

⁴²Iyaka buse litele, eoka mbo wende buse wotonja lise lia Yenga,

⁴³oto ɔmɔi ako Yosefa wa Alimataya, oyaaka wolitesomo wa ikumbɛ la oyalukaka loyo loa Bɔkɔta wa Mungu, oto-ao lɔkɛ la lotendela ende Pilato okaɔmba bolyo wa Yesu.

⁴⁴Nde Pilato lomwaala mbo asotakwela se, inde lota Komanda lioi, inde lofel'inde ango asosila ndowa.

⁴⁵Aluwesomökö inde ongoma ende Komanda, Pilato lofaefa Yosefa bolyo wa Yesu.

⁴⁶Inde losomba bisinda bifufu; asulolak'inde bolyo wa Yesu se, inde lolingela Inde la bisinda, limɔ inde loinges'Inde nda losai eloafuwomökö nda batalɛ, la inde loundukokola litalɛ lifi liolinja ɛɔtɛlɔ ya losai.

⁴⁷Malia wa Mangandala la Malia nyango wa Yose loticha elela olo aingesomökö Inde.

Malako 16

Litemwi lia Yesu nda Liwa

¹Etaka lise lia osambale (Yenga ya BaYuda) Malia wa Mangandala la Malia nyango wa Yakobo, la otomali ako Salome, iyo losomba tuma twa liesɛ mbo baɛkɛ okalɔkɛɛ bolyo wa Yesu.

²Lanɔngɔnɔngɔ la lise lia oso lia Yenga la yombe, iyo loya nda losai.

³Nda mboka iyo loonganaka mbo— ¿Ndai to atoundukolel'iso litalɛ nda ɛɔtɛlɔ ya losai?

- ⁴Atichak'iyō losai, iyo lɔɛɛ oko litale lisoundukolomo, liaaka nde litale lifi fafo.
- ⁵Ɔtɔkɔ iyo nda losai iyo lɔɛɛ isenge oyawati esinda efufu ani ayali se nda faki y'olome, la batomali lotalimwa fine.
- ⁶Inde loonga lau mbo— Otaimwēke. Otoluka nde Yesu wa Nasaleta oyaolomu nda lieka, nde asoemala liasi; at'imɔ eyamaya. Tɛɛɛɛ elela eyaingesomu Inde.
- ⁷Nde kɛndɛɛ okakambesa baeki bande la Petelo lisanga mbo asotakɛ oso wanu nda Ngalilai, wɛɛɛɛ nde Inde omao kwa aongaka Inde lanu.
- ⁸Limɔ batomali lokuswaka nda losai ani bakwaka mangu eoka iyo lonyanga la liyaimweso fafo. Batiaongaka ango lioi la oto angɔmɔi eoka bawangaka nde....
- ⁹(Akuswaka Inde lanɔngɔnɔngɔ la lise lia oso lia Yenga, Inde lɔɛɛɛ oso ende Malia wa Mangandala oyakusola Yesu ekusol'inde belimo ibe osambale. Malia lɔkɛ okakambesa ebayalanaka la Yesu oso, ani basowel'Inde la lileli.
- ¹¹Nde okaka iyo baoui-ba mbo Yesu akoyali liasi la mbo Malia asɔɛɛɛ Inde, iyo angoimela.
- ¹²La mbisa, Inde lɔɛɛɛ la wɛɛɛɛli wasi ende bambale bau nda mboka ani batɔkɛ nda bilanga.
- ¹³Limɔ iyo loinywa okakambesa ebamɔi ebatikalākā, kongo ko iyo imɔ angoimela.
- ¹⁴Mbisa lamao Inde lɔɛɛɛɛ ende eba liu la ɔmɔi ani bayalākā nda mesa. La Yesu loima iyo eoka ya fee la betema bewaü eoka batiaimelākā bato ebɛɛɛk'Inde mbisa ya litemwi liande.
- ¹⁵Inde loonga lau mbo— Kɛndɛɛɛ nda wenda bototina, okataka Mboli Ilau ende bato batotina ebale la liwawi.
- ¹⁶Oyatoimela la atolufiomo, oyo nd'atouwesomo, nde oyatoimela atofomo se.
- ¹⁷Ndembe ya tokesa bitotutana la ebatoimela, biko, batokusola belimo ibe nda lina liami; batoonga baoui bayai; batoilaka njɔ;
- ¹⁸ango bemwa lisākā iyo angowa; batotalia besamba yau ende eba kambo, limɔ iyo kosāsa sasosaso.
- ¹⁹Ongoma, mbisa ani Ngenɛ Yesu asoongana lau, Inde loilomo nda Use, Inde loyala se nda faki ya olome ya Mungu. Nde iyo loilaka kɛndɔ okataka Mboli nda fangi bitotina, la Ngenɛ lokelanaka lau likuwa la Inde lokɔkɔmɛsɛ Mboli ko la ndembe eyatutakanaka.)

Luka

Luka 1

¹Ende Bwana Teofilo—Eoka mbo bato wike basokotaka ndotaka kasa ya njaso ebiakelomökö sisi yasu,

²yao ina ebisoaekelanomo end'iso konda baakoelo ko l'ebenëkë la ebanangokoläkä Lioi,

³ongoma asotutaka'mi imo mbo iluweke yao bitotina tunya la tunya la weli konda liakoli, imi isosanga ndosönel'æ lokasa-lo loa njaso-ao tunya la tunya,

⁴mbo oluweke la wewe, yao ina ebiaekesomökö æ la bönkö.

Liotomu lia Yoane Bolufi

⁵Ayaläkä Helodi Bokota wa BaYuda, Sekalaya ayaläkä kanga ya botükä wa Abiya, wali wande aaka omoi wa baseka ba Alona, lina liande liko Elisabeta.

⁶Iyo ambale, la wali la olome, benganäkä nda baiso ba Mungu, balitesäkä Bikela la ndola ya Ngenë Mungu angotwanelo yao.

⁷Kongo ko bachaaka la wana eoka Elisabeta aaka ekomba, la iyo yaambale baaka sumbu tonunu.

⁸Akeläkä Sekalaya likuwa lia kanga nda ndakö ya Mungu nda weto wa botükä wande, iyo la bakanga loa lisho liocto kuku ya Ndakö ya Mungu otumba isandu sha liyese omao,

⁹iyo loa lisho ko la ngongo.

¹⁰Atumbäk'inde isandu sha liyese, etunda etoti ya bato losombola lousa.

¹¹Nde bokitomo wa Mungu lönenë ende Sekalaya, inde loemala nda fangi ya olome ya etumbelo ya isandu sha liyese.

¹²Enëkë Sekalaya wene bokitomo inde loilima, inde lowa böwa fine.

¹³Nde bokitomo loonga lande mbo— Owangëke, Sekalaya, eoka lisomboli lias liokomuku nde, la wali waæ ako Elisabeta atotel'æ wana botolome, otot'inde lina liko Yoane.

¹⁴Waclo nde loomalo la eyalaka limengö liaæ, la bato wike beomalaka eoka ya lootomo loande.

¹⁵Eoka eyalaka nde oto wa tala nda baiso ba Ngenë Mungu; Atiamweke bänä kwa tatä nde etumesomoko la Bolimo Botanu konda kuku ya nyango wande.

¹⁶Eoka yande bana wike ba Isalaele bekikwaka liasi ende Ngenë Mungu wau.

¹⁷Inde ekendëkë la oso, ani Mungu atöene inde, eyalaka la bolimo la bofoka wa Eliya, Mbo alembesëkë betema ya basango ende bana bau la eba litefoli

ekikolak'iyō nda weli wa eba liengani; La ndokomiela Ngenε Mungu tukela ya bato ebasotatonjomo.

¹⁸Limō Sekalaya loonga la bokitomo mbo— ǀItoluwa nde lole wewe la moni? Eoka imi angene yende inunu la wali wami ende sumbu la miaka wike.

¹⁹La bokitomo lomutoel'inde mbo— Imi yende Ngabaliele, itoemakala oso wa baiso ba Mungu; isotomomo mbo iongeke laε la mbo iluwesek'aε e-mboli ilau-bi.

²⁰Toka, boyala nde euma, angokokolo oonga imō konda lise elikakelomoko e-njaso-bi, eoka otiimele baoui bami ebelakochomoko nde nda lisho lia bao.

²¹Kongo ko bato baumbakelākā Sekalaya la iyo lowa liena mbo asotikala yumwa nda ndako ya Mungu.

²²Akuswāk'inde, atiakokolōkō oonga lau imō, la iyo loluwa mbo aeni nde lieni omao nda ndako ya Mungu; inde lomekoel'iyō ani atikali nde ko euma.

²³Asilākā weto wa bacho ba likuwa liande nda ndako ya Mungu, inde lōke olo nda ndako yande.

²⁴Limō mbisa ya mbile sinyo wali wande ako Elisabetha loaelo lieme la inde loisama nda likula ko tengai bōomwi, inde mbo—

²⁵Ngenε asokeela'mi ongoma kwa asotichaka'mi mbo asokoleke sōni yami nda baiso ba bato.

Bokitomo loeneε ende Malia

²⁶Mbisa ya tengai liambe bokitomo ako Ngabaliele lotomomo la Mungu nda bokenge wa Ngalilai, boko Nasaleta,

²⁷ende boseka oyaaka liāla lia Yosefa, boto wa bokōko wa Dawidi; lina lia boseka liko Malia.

²⁸Bokitomo loya end'inde, inde loonga lande mbo— Saela botema, aε otomali wa elame, Ngenε Mungu ale laε.

²⁹Nde Malia loeneε tale fine eoka ya baoui-ba la inde lofelana la botema litina lia liseeli-li.

³⁰Bokitomo loonga lande mbo— Owangēke, Malia, osōolo elame ende Mungu.

³¹Toka, otoyala nde la lieme, la otoota wana la aε kota Inde lina liko YESU.

³²Inde eyalaka nde tala, etangomoko nde Wana wa Oyetami, la Ngenε Mungu efaefak'Inde kēka ya isosha sha ngau wande ako Dawidi,

³³eyalaka nde Bokōta wa Bokōko wa Yakobo ko layalaya, la yakakaelo yande etilaeilek'imō.

³⁴Nde Malia loonga la bokitomo mbo— ¿Monito lotoya ende'mi ongoma, eoka itiingale la otolome?

³⁵La bokitomo lomutola lande mbo— Bolimo Botanu nd'atoya se end'ae la Bofoka Oyetami atoobiamel'ae nda liɔmbɛ liande; eokao wana imɔ oyatootomo lae eyalaka botanu la etangomoko Wana wa Mungu.

³⁶Toka, Elisabeta nda inunu shande oyale wa bɔkɔkɔ was, inde imɔ ende la lieme lia tengai liambɛ, ani atangomu ekomba.

³⁷Eoka loti la loaso ango lɔmɔi sakolo ngo ko Mungu atokɔkolɔ loao.

³⁸Malia loonga mbo— Tɛnɛ, yende ngo ko bɔkɔwa wa Ngenɛ, loyaleke ende'mi kwa asoonga aɛ. Limɔ bokitomo losekwa end'inde.

Malia lɔkɛ fɛtɛti ende Elisabeta

³⁹Nda bacho-ba Malia loila lɔkɛndɔ loa mangu okakɛ nda okenge ɔmɔi wa Yuda, nda yese ya fɔngo;

⁴⁰omao inde lɔtɔ ndakɔ ya Sekalaya, inde lolamola Elisabeta,

⁴¹la ɔkaka Elisabeta lilamoli lia Malia, wana lotondwa nda sɔlɔ; Elisabeta angɛnɛ lotumesomo la Bolimo Botanu,

⁴²inde loamama la limiki lifi, limɔ inde mbo— Aɛ nd'atoetela batomali batotina la elame la olau, Wana wa sɔlɔ yaɛ imɔ, nd'atoetela la elame la olau.

⁴³¿Loyi ngo ko ende'mi moni, mbo Nyango wa Ngenɛ wami asoya fɛtɛti ende'mi?

⁴⁴Tɛnɛ ngo aɔti lioi lia lilamoli liaɛ nda batoi bami, Wana wami lotondwa nda sɔlɔ yami ko la limɛngɔ.

⁴⁵Limɛngɔ fuu lile la otomali oyasoimela eoka mbo, Ebiatikakɔ Ngenɛ lisakɔ end'inde, yao bikɔchɔmɔkɔ nde wewe.

Bɔɛɛ wa Malia

⁴⁶Limɔ Malia mbo— Bolimo wami botoinakela Ngenɛ,

⁴⁷Botema wami bosoomakala loaso loa Mungu, Bouwesi wami,

⁴⁸Eoka asowɛɛ iuwe shami baiso, ako bɔkɔwa otomali wande. Tɛnɛ, ko louse konda fɛtɔ bitoti ebikayeke, batotanga'mi ewa elame.

⁴⁹Ende Bowangɔ nde Oyasokeela'mi tokesa; lina liande liende litanu.

⁵⁰Booto wande bofi bosowɛɛkɛmɛ ende fɛtɔ la fɛtɔ ya ebatolitekes'Inde;

⁵¹Asokakalesa kakala ko la bosamba wande wa bofoka, Asomelekesa eba bɛmɛtɔ nda baenyeli ba betema yau.

⁵²Asosokokola eba befoka nda kēka yau, Nde asotalia eba touwe tala;

⁵³Asokanelesa eba tosiye la bieka bilau, Nde asosaya bafoka wawa.

⁵⁴Asosunga Isalaele oyale bōkōwa wande, Eoka yoenyakela booto wande

⁵⁵Kwa aongāk'Inde la bangau basu, Ende Abalayama la ende bana bande laya laya.

⁵⁶Malia lotikala amamwito la Elisabeta yumwa kwa tengai isato, limo inde loinywa nda ndako yande angene.

Liotomu lia Yoane Bolufi

⁵⁷Enganākā lisho lia Elisabeta lioota, inde loota otolome,

⁵⁸la bayalani lande l'eba bōkōkō wande looka loaso loa elame fine eyakeelākā Mungu okeel'inde, iyo loya oyanganganaka lande nda eyombi ya limengo.

⁵⁹Nda lise lia bonanei mbisa ya liotomu, iyo loya oyatena wana itombe, basikiof'inde lina liko Sekalaya kwa elia sango wande,

⁶⁰kongo ko nyango wande mbo— Mbayo, atotangomo mbo Yoane.

⁶¹Iyo mbo— Angwene oto angōmōi wa bōkōkō wae la elina-li.

⁶²Ko la ndembe, iyo lofela sango lina elikalembek'inde mbo bateke wana liao.

⁶³Sekalaya lofel'iyo litale limo inde lōsōnō mbo— Lina liande liko Yoane; iyo yaatotina lomwaala.

⁶⁴Limō bōnōkō wande loliolomo futuku la lolame loande lofaikwa, inde loonga la Inde loinakela Mungu.

⁶⁵Bayalani lau batotina lowānga la lokuku loa bitotina-bi lookana nda yese etotina ya fōngo ya Yudea.

⁶⁶Batotina ebokākā, iyo loisa yao nde betema yau, iyo mbo— ¿Boni to bōfōnō ebotoyala la wana-yo? eoka bofoka wa Mungu boyali nde lande.

Lioi lia Sekalaya eoka ya wana ako Yoane

⁶⁷Sango wande ako Sekalaya lotuma la Bolimo Botanu, inde lotōndōlō mbo—

⁶⁸Ngene Mungu wa BaIsalaele ainakelomoko, Asoya oyaendola tukela ya bato bande;

⁶⁹Asotēmōlō eela ya liuwesi liasu Nda bōkōkō wa Dawidi bōkōwa wande,

⁷⁰Kwa aongāk'Inde la bēnōkō ya batōndōli bande E-batanu ko kwaanakwaala,

⁷¹Mbo touwesomoko nda baiyani lasu la mbo touwesomoko Nda besamba ya bato ebale lasu la lisiela,

- ⁷²Mbo akeeleke batata basu booto la Aenyakeleke ngela yande ya botanu
- ⁷³La ekanɔ eyatinyäk'Inde la Abalayama ngau wasu,
- ⁷⁴Mbo tolaendolomoko nda besamba ya ebatoiyel'iso, Mbo tokuwelek'Inde, angwene bɔwa imɔ, ani enenek'iso
- ⁷⁵Ko la botanu la liengani bacho batotina ba liwawi liasu.
- ⁷⁶L'æ, wana, botangomoko Bɔtɔndɔli wa Oyalongeli, Eoka weteleke oso wa Ngenɛ okakomiel'Inde mboka,
- ⁷⁷La okafaefa bato bande liekesi lia liuwesi, Ko la limesɛeli lia batwanelo bau,
- ⁷⁸Eoka ya botema wa ngandi ya Mungu wasu, Bonyanya wa Use bosoyatwel'iso,
- ⁷⁹Ndoanekesa bato ebayali nda lilima la nda bounduundu wa liwa, Ndokendekes'iso batindi fii nda mboka ya lilatemi.
- ⁸⁰Ongoma wana lokonda, inde lowangema nda botema la ayaläkä nda liɔmbele konda lise liaeneläk'inde ende Isalaele.

Luka 2

Liutomu lia YESU

- ¹Yaäkä nde la bacho bana mbo Kaisala Auguseto atäkä ndola mbo bato ba wenda bototina batomoko baina nda lokasa lotanga loketi loau.
- ²—lotango-lo loa oso loatangomökö ani Kuliniu aakä Gouverneur wa yese ya Sulia.—
- ³Eokao bato batotina lɔke okata lina nda lokasa, oto la oto nda okenge wande angene.
- ⁴La Yosefa imɔ losekwa nda yese ya Ngalilai, nda okenge wa Nasaleta okake nda yese ya Yudea konda okenge wa Dawidi boko Betelehemu, —eoka aakä wa bofindi wa bɔkɔkɔ wa Dawidi—
- ⁵ndokatä lina liande amawito la Malia oyakäkë lande liäla, la ojaakä la lieme.
- ⁶Ayaläk'iyo omao mbile yande yoota loengana,
- ⁷la Malia lota wana otolome wa oso la inde lolingela wana la bisinda yokandak'inde la inde loingesa wana nda bombeya, eoka batiäkä la elela nda ndakɔ ya eba kendɔ.

Bakitomo la betingani ya bekɔkɔ

- ⁸Nda yese ena betingani ya bekɔkɔ baingaläkä lousa nda elanga ndolamba liasa lia bekɔkɔ yau la ocho.

⁹Limɔ bokitomo wa Ngenɛ Mungu lɔnele end'iyo la bɔfekɔ wa Ngenɛ loangel'iyɔ la iyo lowangaka la bɔwa fine.

¹⁰Kongo ko bokitomo loonga lau mbo— Owangɛke eoka, tenɛ, isoyaeshel'ino mboli bilau ya linengina lifi elitoomana la bato batotina,

¹¹mboli biko mbo— Wana asootelomo ino louse, nda bokenge wa Dawidi, wana ende Bouwesi ako Masiya Ngenɛ.

¹²Ndembe yosung'ino ndolembeel'Inde eko mbo booshaka wana-oli alingelomu la bisinda la aingesomu nda bombeya.

¹³Futuku, amawito la bokitomo ona, botükä wa bakitomo ba use ebainakeläkä Mungu, iyo mbo—

¹⁴Loomalo lofi ende Mungu ɔɔ nda Use, la ono se nda wenda, ko lilatemi sisi ya bato ebatoomales'Inde.

¹⁵Asekwäkä bakitomo ende betingani ya bekɔkɔ okake ɔɔ eyau nda use, limɔ betingani loongana mbo— Totangweke to olo nda Betelehemu okene lona elokokelomo ona, la eloluwesomu iso la Ngenɛ.

¹⁶Iyo loya la mangu, iyo loyaosha Malia la Yosefa la wana aingali nda bombeya;

¹⁷la enek'iyo wana, iyo loluwesa bato lioi eliaongomökö lau loaso loa wana-yo;

¹⁸la batotina ebokäkä, iyo lomwaakala eyaongomökö lau la betingani ya bekɔkɔ.

¹⁹Nde Malia angene loisaka bitotina-bi nda botema ani atoenyaka yao la weli.

²⁰La betingani loinywa eyau la liineli la lisemoli ende Mungu eoka ya mboli eyokäk'iyo la njaso eyenäk'iyo kwa aongomökö lau oso.

²¹Asiläkä becho bonanei, lisho liotena wana itombe loengana la Inde lotomo lina liko YESU, eliafomökö Inde la bokitomo oso ani nyango wande akaeli lieme.

Liuchomu lia Yesu la Simeona

²²Asiläkä becho yosaesa bokili wa lioti, kwa ekela eyatakä. Mose, iyo loeshana lande nda Yelusaleme ndüch'Inde ende Mungu

²³—kwa ekela eyatomökö nda lokasa loa Bikela ya Mungu mbo— Botolome la botolome oyatoliola kuko ya otomali, etangomoko wüchomo ende Mungu—

²⁴la mbo bakusoleke lifaefi kwa ekela ya Mungu, mbo— Boya la bangambo bambale angoko bana bambale ba bikükü.

²⁵Nda Yelusaleme aäkä nde boto lina liande liko Simeona, ayaläkä la liengani la boto wolitesa Mungu, aweläkë Liŋgesi lia Balsalaele baiso, la Bolimo Botanu ayaläkä lande.

- ²⁶Aluwesomökö la Bolimo Botanu mbo atileneke liwa oso ani akeni ngo Masiya wa Ngenε.
- ²⁷Eoka ya Bolimo inde looto nda Ndako ya Mungu limo kwaani aotoko ebaoti wana Yesu, mbo bakeeleke wana eloengani la Bikela ya Mungu,
- ²⁸limo Simeona loila wana nda besamba yande, inde loinela Mungu ko ndoongel'Inde mbo—
- ²⁹E, Ngenε wa bokowa wae, kwani osofaikola'mi mbo itangweke la lilatemi nda botema, kwa atikak'Aε lisakä;
- ³⁰Eoka baiso-ba bami basone liuwesi liaε
- ³¹Elisokomya Aε fololo oso wa bato ba tukela bitoti;
- ³²Elile kwa löwa loanyemela bato ba biese yasi, La tala ya lokuku loa bato bae bako Isalaele.
- ³³Sango la nyango wa wana lomwaala ebiongomu eoka yande.
- ³⁴Lamao Simeona loongel'iyö baöi ba lifotesi la inde loonga la Malia, nyango wande mbo— Tene ngo, Wana-yo asootomo loaso loa lokwesomu la liemesi lia bato wike ba Isalaele la eyalaka nde ndembe ya tofenya,
- ³⁵—Eingo, likoko litotwele botema wae angene— mbo baenyakeli ba betema wike benesomoko fololo.

Ana

- ³⁶Botomali ayaläkä omao ako Ana oyaäka botondoli, la wana wa Fanuele wa tukela ya Ashela. Otomali ona ayaläkä sumbu inunu; ayaläkä nde la olome miaka osambale nda lisongoni,
- ³⁷la mbisa ya liwa lia olome ayaläkä lotika ko miaka kama bonanei la inei, la inde angosekwaka nda ndako ya Mungu, nde kosemokolaka Mungu omao la likili lia bieka la lisomboli la ocho la löwa.
- ³⁸Ko la mbile-ao inde loya, inde lofa Mungu kelekäle limo inde loongana la bato batotina ebaumbakeläkä liendoli lia Yelusaleme.
- ³⁹Akochäk'iyö bitotina ya ekela ya Ngenε Mungu, iyö loinywa nda Ngalilai, konda bokenge wau angene boko Nasaleta.
- ⁴⁰La Wana lokonda la Inde lowangema la bofoka, ayaläkä la weli fine, la elame ya Mungu loyala lande.

Isenge Yesu nda Yelusaleme

- ⁴¹Ebaotäk'Inde bakεεke mwaka la mwaka nda Yelusaleme nda mbile ya Elambo ya Lieti.

- ⁴²Ayäk'Inde miaka liu la imbale, iyo lɔkɛ nda elambo kwa boyaeli wau,
- ⁴³la asilesäk'iyo becho ya elambo, iyo loinywa nde Wana ako Yesu lotikala liili nda Yelusaleme, la ebaot'Inde batialuwäkä ongoma.
- ⁴⁴Batangäkä nde mbo ayali nda bolenga, eokao iyo lɔkɛ lɔkɛndɔ loa lise limɔi ani iyo loluk'Inde ende bato ba bokulü wau la baina lau, nde batienëk'Inde;
- ⁴⁵lamao iyo loinywa Yelusaleme liasi okaluk'Inde omao.
- ⁴⁶Mbisa ya becho isatɔ iyo lɔɛnɛ Inde nda ndakɔ ya Mungu ani ayali se sisi ya baekesi, Inde lolaila iyo la afelakäkä imɔ iyo felo.
- ⁴⁷Batotina ebokäkä Inde, iyo lomwaala liluwani lia bamutoli bande.
- ⁴⁸Enëk'iyo wɛnɛ Inde, iyo lowa liena la nyango wande loonga lande mbo— Wana, ¿Osokeel'iso ani eoka iye to? Iso la sango wæ lami tosolukak'Æ la botema wale fine.
- ⁴⁹Inde loonga lau mbo— ¿Monito oluki nde'mi; otiluwe nde mbo lole loami mbo iyaleke nda ndakɔ ya Sango wami?
- ⁵⁰Nde batialuwäka litina lia lioi eliaongäk'Inde lau.
- ⁵¹Lamao Inde lɔkɛsɛnɛ lau, Inde loiya nda Nasaleta, Inde lolites'iyo la weli; la nyango wande loisaka ebitotina-bi nda botema wande.
- ⁵²La Yesu lokonda nda weli la liɔwa nda bindo la nda elame ya Mungu la bato lisanga.

Luka 3

Likuwa lia Yoane Bolufi

- ¹Nda mwaka wa liu la bɔɔmwi w'isasha sha Tibelia Kaisala wa Loma, l'ani Pontio Pilato aäkä Komanda wa Yudea, la Helodi aäkä Komanda wa Ngalilai, la etungani yande ako Filipino aäkä Komanda wa Itulaya la Tulakoniti, la Lusania aäkä Komanda wa Abilene,
- ²l'ani Ana la Kayafa baäkä bakanga ebaeti, limɔ lioi lia Mungu liayäkä ende Yoane, wana wa Sekalaya, nda liɔmbele.
- ³Limɔ Yoane lɔkɛ nda yese etotina ya Yaladene, okanangokole lolufio loa likalangani ko la lɔmɛselɔmɔ loa njaso ibe,
- ⁴kwa yatomökö nda lokasa loa baoui ba Yesaya ewa bɔtɔndɔli, mbo— Limiki litoamama nda liɔmbele mbo— Komyaka mboka ya Ngenɛ, Longamesaka biëli yande,

⁵Selele bitotina bitotumesomoko la nyele, Föngo bitotina la bikole bitowelokomo se kwa loanyake, Mboka ebilingakami bitolongamesomo, Toloto twa twakotwako totolalyomo.

⁶Balomboki batene liuwesi lia Mungu.

⁷Eokao Yoane aongakäkä la bikuke ya bato ebayäkä end'inde ndoyalufiomo lande, mbo— Ino lioti lia njo; ¿Ndai asokambes'ino mbo bokweke otili nda efango eyekayeke?

⁸Eokao biyaelo yanu bienganeke la likalangani lianu. Wakoläke ndoonga nda betema yanu mbo— Abalayama ende ngau wasu, eoka isoonga lanu mbo— Mungu asokakolo ko la batale-ba kongo ndoemesela Abalayama bana.

⁹Kwani shondo sisotomo oko nda biili ya tosandu la isandu la isandu esiitoota tuma tolau, shao kotindomo, shao koumbolomo nda bösä.

¹⁰Bato ba bikuke bafeläk'inde mbo— ¿Tokeleke to moni?

¹¹Inde lomutoel'iyo mbo— Boto oyayali la bisinda imbale ya likolo, afek'inde oyati la esinda emoi ya likolo, la boto oyayali la bieka yola, akaeleke inde oyati la yao.

¹²Lamao basombesi imo loya oyalufiomo, iyo loonga mbo— ¿Boekesi, tokeleke moni?

¹³Inde loonga to lau, mbo— Wönköläke bieto yoetela loketi lona elosotinyomo bösombi.

¹⁴La basilikani imo lofel'inde mbo— ¿La iso imo, tokeleke moni? Inde loonga lau mbo— Owangatalesäke oto la lisusumani, owanjakaläke oto mbo säke bieto yande, laka ko bieto ya likuwa lianu la weli.

¹⁵Bato baenyakeläkä la tseli la batakanäkä fee nda betema loaso loa Yoane, mbo eluwa atayala Masiya kwa ndai,

¹⁶eokao Yoane lomutokolak'iyo mbo— Imi nd'asolufia ino la balia, kongo ko oyatoya liili liami nd'asoeta'mi la bofoka; itiengane ndofomo isosha shofaikola ikulu sha tokwaka twande; Inde elufiaka ino la Bolimo Botanu la bösä.

¹⁷Lüngu loande lole nda bosamba wande mbo afefekä bofonga; atömbö efefyelö tanelele, atosöña befonga nda ekukyelo yande, kongo ko atofechaka mboso nda bösä wa loiloi ebotaliamökä.

¹⁸Ko la tonango wike la baii basi imo, inde lonangoela bato Mboli Ilau.

¹⁹Kongo ko Bököta Helodi oyafomökö liengo la Yoane loaso loa Helodia, wali wa boloo wande, la loaso loa bebe bitotina ebiakeläk'inde;

²⁰atalieläkä nde eloeta loko mbo akandäkä Yoane nda bönyölo.

Lolufiomo loa Yesu

- ²¹Asiläkä bato batotina ndolufiomo, la alufiomökö Yesu imo, aäkä Inde atosombola, kwaamao use loliolomo,
- ²²la Bolimo Botanu loa se ende Inde la bɔfɔɔɔ kwa ewa ekükü, la limiki lookana nda use mbo— Aε wende Wana bosamomu wami, Aε nd'atoomalesa'mi finε.
- ²³Akoläkä Yesu angene ndoekekesa bato, ayaläkä la miaka kama isato, batangäk'Inde mbo wana wa Yosefa,
- ²⁴wa Elia, wa Matita, wa Lewi, wa Melekia, wa Yanai, wa Yosefa,
- ²⁵wa Matatia, wa Amosa, wa Nahuma, wa Asalia, wa Nanga,
- ²⁶wa Mata, wa Matatia, wa Simej, wa Yoseke,
- ²⁷wa Yuda, wa Yoana, wa Lesa, wa Selubabela, wa Salatiele,
- ²⁸wa Nelia, wa Meleka, wa Adi, wa Kosama, wa Elemodada,
- ²⁹wa Eli, wa Yosua, wa Elieseke, wa Yolima, wa Matata,
- ³⁰wa Lewi, wa Simeona, wa Yuda, wa Yosefa, wa Yoname,
- ³¹wa Eliakima, wa Melea, wa Matata, wa Natana,
- ³²wa Dawidi, wa Yese, wa Obede, wa Boasa, wa Salamona,
- ³³wa Nasona, wa Aminadaba, wa Adamini, wa Alana, wa Eselone, wa Pelese,
- ³⁴wa Yuda, wa Yakobo, wa Yisaka, wa Abalayama, wa Tela, wa Nayolo,
- ³⁵wa Selungu, wa Leu, wa Pelenge, wa Ebele,
- ³⁶wa Sela, wa Kenana, wa Alufasada, wa Sheme, wa Noa,
- ³⁷wa Lemeke, wa Metusala, wa Enoka, wa Yalete, wa Mahalalele,
- ³⁸wa Kenana, wa Sete, wa Adamu, wa Mungu.

Luka 4

Lisoshelomu lia Yesu

- ¹YESU atumesomöko la Bolimo Botanu, limo Inde losekwa nda Yaladene la akesomökö la Bolimo nda liombelε
- ²ko becho kama inei ani atososhelomo la Satana. Inde atialäka bieka ko la becho ena, nde asiläkä yao, limo Inde looka isiyε.
- ³Limo Satana loonga la Yesu mbo— Eya to mbo wende Wana wa Mungu, ongaka to mbo e-litalε-li likinjweke boila.

- ⁴Yesu lomutola lande mbo— Losotomo nda lokasa loa Mungu mbo— Boto aitoyalaka la liwawi ko l'eoka ya beila kongo.
- ⁵Limɔ inde losulia Yesu likolo, inde loenes'Inde yakakaelo bitoti ya wenda ko la mbile yobebya baiso,
- ⁶la Satana loonga lande mbo— Itof'Ae isosha la tala ya bitotina-bi eoka bifomu nde'mi la itofaefa oyakasangeke'mi;
- ⁷eokao botulamela'mi se, yao bitotina koyala eyae.
- ⁸Yesu lomutola lande mbo— Loatomökö nda lokasa loa Mungu mbo— Tulamelaka ngo ko Ngenε Mungu wae se, Semolaka ko Inde kongo.
- ⁹Limɔ inde lokεε Yesu konda Yelusaleme, inde loemes'Inde olikolo lia losambo loa Ndakɔ ya Mungu, inde loonga la Yesu mbo— Eya mbo wende Wana wa Mungu, kushaka bindo yae se,
- ¹⁰eoka losotomo nda lokasa loa Mungu mbo— Atoonga la bakitomo bande mbo batinganeke lae
- ¹¹La batotolak'Ae nda besamba yau mbo Otaomana litindi liae nda litale.
- ¹²Yesu lomutola lande mbo— Loangomökö mbo Ososhelëke Ngenε Mungu wae.
- ¹³Asiläkä Satana basoshela batotina, limɔ inde losokwa ende Yesu konda fofe yasi.

Liakoli lia liekesi lia Yesu nda Ngalilai

- ¹⁴Limɔ Yesu loinywa ko la bofoka wa Bolimo konda Ngalilai, la lokuku loande lofafana nda yese etotina etimbi;
- ¹⁵Inde lokaekese bato nda bisongomelo yau, Inde loinakelomo la bato batotina.
- ¹⁶Inde loya nda bokenge wa Nasaleta olo akondeläk'Inde wainenge; la lise lia Yenga Inde loɔɔɔ nda ndakɔ ya εsongomelo kwa akelakäk'Inde yenga la yenga, Inde loemala omao ndotanga Lokasa loa Mungu.
- ¹⁷Afomökö lokasa eloatakä Yesaya ewa Botondoli; Inde loliola loao, Inde loisola elela eyatomökö mbo—
- ¹⁸Bolimo wa Ngenε bosɔɔtele'mi, Eoka asücha'mi mbo ikambeseke eba touwe mboli ilau, Asotoma'mi mbo iteke boekï mbo ebaindomökö nda bita basotomo se la mbo Eba etuku beneke liasi; Lofaikolomu imɔ ende ebakongolomökö,
- ¹⁹La mbo iteke boekï wa mwaka wa liendoli lia Ngenε Mungu.
- ²⁰Inde lolinja lokasa, Inde loinola loao ende botingani wa εsongomelo, Inde loyala se, la baiso ba batotina ebayaläkä nda εsongomelo batinganäkä ngo ko lande.

- ²¹Limɔ Inde loakola ndoonga lau, mbo— Louse-lo ino osooka ebaoi-ba basokɔchɔmɔ kɔkɛ.
- ²²Iyo batotina loaolel'Inde, iyo lomwaala inango shande sha booto; iyo mbo— Ati to wana wa Yosefa?
- ²³Inde loonga lau mbo— Eingoko; otosingwela'mi lilingo-li, liko mbo— Kanga, tuwesaka lokomba loaɛ angene; la imɔ mbo— Bitotina ebiokik'iso mbo bikelomuku nda Kafenauma, aɛ kelaka imɔ ko yao ono nda yese yaɛ angene.
- ²⁴Inde mbo— Wewe eyetoonga'mi lanu mbo angwene bɔtɔndɔli koimelomo la lilitesi nda yese yande angene;
- ²⁵Itokambes'ino la wewe mbo batika ba batolome baäkä wike nda Isalaele nda bacho ba Eliya, nda mbile eyaliamäkä buse angwene mbula ko miaka isatɔ la otüku l'ani löndo lofi loaäkä nda yese etotina.
- ²⁶Kongo ko Eliya atiatomomökö ende oto wa Isalaele, kangä ende lotika loa olome loa okenge wa Salefata nda yese ya Sidona.
- ²⁷Bato ba baendi baäkä wike nda Isalaele nda bacho ba Elisha ewa bɔtɔndɔli, nde angwene wau angɔmɔi kotanesomo, sakolo ko Naamana boto wa Sulia.
- ²⁸Okäkä batotina ebayaläkä nda ɛsɔngɔmelo banoi-ba, iyo losoma sasa,
- ²⁹iyo loemakala, iyo lokusol'Inde nda okenge, iyo loiliyak'Inde nda isɔko sha löngo, olo aswomökö okenge wau, mbo bakushek'Inde nda ngolongolo,
- ³⁰kongo ko Inde loeta sisi yau fwaa, Inde lotangwa.

Yesu louwesa bato la lise lia Yenga

- ³¹Inde lɔkɛ konda Kafenauma, okenge wa Ngalilai, la aekesäk'Inde oekes'iyo la lise lia Yenga,
- ³²iyo lomwaala liekesi liande fine eoka banoi bande baäkä la isosha.
- ³³Omao nda ɛsɔngɔmelo aäkä nde oto wa bolimo wa Satana, inde loamama la limiki lifi mbo—
- ³⁴Ao, iso laɛ moni, Aɛ Yesu wa Nasaleta, oyi nde oyasɛɛɛɛɛɛ iso? Isoluw'Aɛ, wende oyo Botanu wa Mungu.
- ³⁵Nde Yesu loima inde mbo— Yalaka tau, kuswaka ende inde. Bolimo lokush'inde se atiteni yau, wao lokuswa ende inde nde atiokes'inde imɔ wale.
- ³⁶Bato batotina lomwaala la liena, iyo lofelana mbo— ¿Boni bɔfɔnɔ wa lioi-li? Eoka ko la isosha la bofoka atoima belimo ebe la yao kokuswa ende bato.
- ³⁷La lokuku loande lomelana nda bilela bitotina bitimbi.

³⁸Asekwäk'Inde nda ndakɔ ya esɔngɔmɛɔ, Inde lɔɔɔ ndakɔ ya Simona. La boili wa Simona aäkä la etao ya likama, iyo lofela Yesu loaso loande.

³⁹Inde loemala tina lande. limɔ Inde loimaka etao, la yao lomach'inde; Lisasaya otomali loemala, inde losung'iyɔ nda ndakɔ.

⁴⁰Ilakä buse litele, batotina ebayaläkä la beoto ya ngwo ya bɔfɔɔ la bɔfɔɔ, iyo loeshel'Inde bato-ao, Inde lotaliaka iyo bangasa bande, Inde losäsola batotina.

⁴¹Imɔ ko la belimo ya Satana bakuswäkä ende bato wike ani batoamama mbo— Aε wende Wana wa Mungu. La Yesu loima iyo, eoka atiamachäk'iyɔ ndoonga eoka baluwi mbo Inde ende Masiya.

⁴²Ayäkä bonyanya, Yesu lokuswa nda ndakɔ, Inde lɔkε nda liɔmbɛle; limɔ bikuke ya bato lolukak'Inde, iyo loosh'Inde limɔ bakotäkä okufes'Inde mbo atasokwëke end'iyɔ,

⁴³nde Inde loonga lau mbo— Lole loami mbo ikeokanangokole mboli ilau ya Bokota wa Mungu imɔ ko nda bekenge yasi, yatomomökö nde ko l'eoka-ao.

⁴⁴Limɔ Inde anangoläkä nda ndakɔ ya esɔngɔmɛɔ nda bekenge ya Ngalilai.

Luka 5

¹Aemaläkä Yesu tina la eliya ya Ngenesaleta bato ba ekuke losɔngɔmɛl'Inde la bokamu mbo bokeke Lioi lia Mungu,

²Inde lɔεε biatɔ imbale ebiswami se nda ngɔngε, ani baluwi bakwi se okasoola biεngɔ.

³Inde lokwa nda watɔ ebomani la Simona la Inde lofel'inde mbo ailieke sumbu watɔ owale, limɔ Inde loyala se ina, Inde loekesa bato ba ekuke ani ayali nda watɔ.

⁴Asiläk'Inde ndoonga lau, Inde loonga la Simona mbo— Kεsεkε watɔ nda balia ba olundu owale; taka biεngɔ nda balia oluwa swi.

⁵La Simona lomutola lande mbo— Ngenε, ko la ocho buse ya, kwa eyaluwelik'iso totiole yeka, kongo ko eoka ya lioi liaε, itota wεngɔ nda balia.

⁶Akeläk'iyɔ ongoma, iyo losamba bolilye ofi wa swi ebilindani la wεngɔ, la wao loakola ndotenyatenya,

⁷limɔ iyo lota basɔ bau lioi ebayaläkä nda watɔ ebɔmɔi mbo bayeke oyasung'iyɔ. Iyo loya, iyo lotumesa biatɔ imbale la swi la yao yasiakoliya.

⁸Kongo ko enökε Simona Petelo ongoma, inde lokwa balui se oso wa Yesu, inde mbo— Sekwaka ende'mi, Ngenε, eoka yende boto obe.

⁹Eoka inde la ebayalani lande, iyo lotwa liena lia losambo lofi loa swi eloasambäk'iyó,

¹⁰imó ko la Yakobo la Yoane bana ba Sebedayo ebayalanäkä lau nda botükä, iyo lotwa liena. Yesu loonga nde la Simona mbo— Owangëke, konda louse waluwa nde bato la liwawi.

¹¹Asuliäk'iyó biató nda ngóngë, iyo lomachaka bitotina, iyo lotutaka Yesu.

Boto wa Baendi

¹²Ayaläkä Yesu nda okenge omó, futuku boto wa baendi bawau loya; la enëk'inde wene Yesu, inde lotulia bómbo se konda nyelë, inde lolómbókóló Yesu mbo— Ngenë, bólembe, Aë kokókoló ndotanesa'mi.

¹³Yesu lonanola bosamba, Inde lomat'inde, Inde mbo— Ilëmbi nde ongoma, tanesomoko to.

¹⁴Lisasaya baendi losokwa end'inde. Yesu loima inde mbo— Okambesëke oto angómó, nde kendëke okatamba bindo yae ende kanga la faefaka Mungu lifaefi kwa atäkä Mose ekela eoka ya lotaneso loaë, kwa ndembe ende bato.

¹⁵Kongo ko mboli yande lomelana yoeta eyaoso, la bikuke bifi ya bato loyasóngómó end'Inde ndooka Inde la ndouwekesomo ngwo yau.

¹⁶Nde Yesu loisamaka nda liómbelë, Inde losombokola omao.

Boto wa Lonyango

¹⁷Loaäkä nde lise limó, aekesäk'Inde bato, mbo BaFalusi la Baekesi ba bikela bayaläkä se tina, ebasokwäkä nda bekenge bitotina ya Ngalilai la Yudea la Yelusaleme la bofoka wa Mungu loyala la Yesu mbo uweseke bato.

¹⁸Futuku, batolome bamó loeshel'Inde boto oyaingesomu nda tange la loo loa lonyango; iyo loluka mboka yótes'inde nda ndakó mbo baselëk'inde se oso wa baiso ba Yesu.

¹⁹Atienëkë bato mboka yótes'inde eoka ya bokamu, iyo lolila olikolo lia losambo, iyo losulol'inde se nda tange ko la lifola nda losambo, inde loa se, sisi yau, oso wa baiso ba Yesu.

²⁰Enëke Yesu liimeli liau, Inde loonga lande mbo— Boto, njaso ibe yae bisomeselómó.

²¹Nde Batikasa la BaFalusi loakola ndofelana la fee, mbo— ¿Ndai-yo oyasoseóló Mungu? ¿Ndai atokókoló ndomeselë njaso ibe, sakolo ngo ko Mungu angene?

²²Nde aluwäkä Yesu baenyeli bau ba fee, Inde lomutoela iyo mbo—, ¿Monito osota fee nda betema yanu?

²³¿Loni losoeta la bɔlɛmbu, kwa ndoonga mbo— Njasɔ ibe yaɛ bisomeselɔmɔ, kwa ndoonga mbo— Emalaka la tangwaka?

²⁴Kongo ko, mbo boluwesomoko mbo Wana wa boto ale l'issha shomesele njasɔ ibe ono se, Inde loonga la ewa lonyango mbo— Imi mbo— Emalaka, ilaka tange yaɛ, kendeke nda ndakɔ yaɛ.

²⁵Lisasaya inde loemala oso wau, inde loila tange eyaingaelak'inde, inde lotangwa nda ndakɔ yande, ani atoinela Mungu la limengɔ.

²⁶La iyo yaatotina lomwaala, iyo loinela Mungu ko la bɔwa, iyo mbo— Tosɔene to tolombo louse.

Lotomo-lioi loa Lewi

²⁷Mbisa ya loasɔ-lo, Yesu lokuswa nda ndakɔ; limɔ Inde loene oto ɔmɔi, bɔsɔmbesi ako Lewi, ani ayaläkä se nda esɔnjelɔ ya bosombi, la Inde loonga lande mbo— Tutaka'mi.

²⁸Lewi lomacha eyande bitotina, inde loemala, inde lotuta Yesu.

²⁹La Lewi lokeela Yesu elambɔ efi nda ndakɔ yande, la ekuke efi ya besombesi la basi imɔ loyala se ndola bieka amawito lau.

³⁰Nde Batikasa la BaFalusi bau loimaimela baeki bande, mbo— ¿Monito botola la botomwa amawito la bato babe?

³¹Yesu lomutoel'iyo mbo— Ebale la bosasu baitolüka bonganga, kangä eba kambo.

³²Itiye ndoyata eba liengani lioi, kangä bato ba njasɔ ibe mbo bakalanganeke.

³³Nde iyo loonga lande mbo— Baeki ba Yoane batokilakaka bieka la batosombokolaka, la baeki ba BaFalusi ko ongoma, kongo ko baeki bæ batolakaka la batomwakaka.

³⁴Nde Yesu loonga lau mbo— ¿Atoyalaka tolesani amawito la oyatosongɔ, otokɔkɔlɔ nde ndokufesa iyo mbo batala bieka?

³⁵Nde bacho beyaka nde ani bɔsɔngi atɔɔnɔkɔlɔmɔ end'iyo, limɔ ko nda lise lina iyo kokila bieka.

³⁶Yesu lokambes'iyo imɔ ko bombila, mbo— Boto aitowamba esinda ya liombɔ la yaki ya esinda eyai; ekela ongoma, ani eyeyai etosalyaka la imɔ yaki eyesekwi nda eyeyai angosangan'imɔ la eya liombɔ.

³⁷Boto aitoangola bänä bayai nda biuku ebisoumwa eoka mbo bänä bataacha biuku limɔ bänä batowelékeme se la biuku imɔ kowa.

³⁸Nde bänä bayai batowelomɔ nda biuku biyai. Boto oyasomwa bänä ba lilaka, angooka yeme yomwaka ebayai, eoka atoonga mbo— Eba oso bako lilaka basolonga l'olau.

Luka 6

Lise lia Yenga

¹Etakä Yesu la lise lia Yenga nda bilanga ya bangwindi, baeki bande lotwa bangwindi, iyo loowaka bao nda bangasa, iyo lola bao.

²Nde BaFalusi bamɔi loonga lau mbo— Monito bosotefola liti lia Yenga?

³Nde Yesu lomutoel'iyo mbo— ¿Otitange ango lona eloakeläkä Dawidi, inde l'ebaäkä lande, la lise eliyaläk'iyo la isiyɛ?

⁴Mbo inde loɔtɛɛ ndakɔ ya Mungu la inde loɔɔ la inde lola lituma eliatambomokö nda mesa ya Mungu, la inde lofaefa ebayaläkä amamwito lande ani liti yolomo sakolo ko la kanga angɛɛ?

⁵Inde loonga lau mbo— Wana-wa-Boto nd'ayali Ngɛɛ wa Yenga.

Boto wa bosamba bɔlɛmbɛtɛ

⁶Lise liasi lia Yenga aɔtökö Inde nda ndakɔ ya ɛsɔngɔmɛlo ndoekesa bato, boto loyala omao la aäkä nde la bosamba wa olome ewalɛmbɛtɛkë.

⁷Batikasa la BaFalusi lolamba Yesu eluwa atouwɛs'inde la lise lia Yenga, mbo benɛkɛ fofe yowanjel'Inde.

⁸Nde Inde lolüwa baenyeli bau, Inde loonga la boto wa bosamba bɔlɛmbɛtɛ mbo— Emalaka, yauku eya nd'atiteni. Inde loemala, inde loke atiteni yau.

⁹Limɔ Yesu loonga lau mbo— Isofel'ino mbo loengani nde la bikela ya Yenga, kwa ndokela olau, kwa ndokela obe? Kwa ndouwesa oto kwa ndoola oto?

¹⁰Yesu lomwɛɛ iyo yatotina, limɔ Inde loonga la boto mbo— Nanolaka bosamba waɛ; inde lokela ongoma la wao losäsa.

¹¹Kongo ko iyo lotuma la luno la iyo lofelana nda loaso elokakelek'iyo la Yesu.

Yesu loa Baeki bande liu la ambale

¹²Nda bacho-ba Inde loke nda löngo, lise limɔi, okasombokola Mungu, Inde lounwa bocho bototina omao nda lisomboli.

¹³Limɔ nda mbile ya bonyanya, Inde lota baeki bande lioi, Inde loa liu la ambale ende iyo, Inde lof'iyo lina liasi mbo Batomomu; bako

¹⁴Simona (Inde lot'inde imɔ lina liko Petelo), la etungani yande ako Andelo; la Yakobo, la Yoane, la Filipino, la Balatomayo;

¹⁵la Matayo la Toma, la Yakobo wana wa Alufayo, la Simona oyatangomökö Selote, la

¹⁶Yuda wana wa Yakobo, la Yuda wa Keliota oyawambäkä Yesu.

¹⁷Yesu losokwa nda löngo amawito lau, Inde loemala nda loanyake amawito lau la ekuke efi ya bato ba Yudea la Yelusaleme l'eba ngongɛ ya Tuloa la Sidona ebayäkä ndoyok'Inde la ndoyuwesomo ngwo yau;

¹⁸la bato ebawäkä la belimo ya bɔwɛwɛ louwekesomo.

¹⁹Batotina lokotaka ndomata Yesu, eoka bofoka wakuswäkä ndouwekesa batotina.

Inango sha Yesu nda Löngo

²⁰Inde loelɛɛ baeki bande, limɔ Inde loonga mbo— Limengɔ lile l'eba touwe, eoka Bɔkɔta wa Mungu bole wanu,

²¹Limengɔ lile lanu ebatooka isiyɛ kwani, eoka bokaneloko. Limengɔ lile lanu ebatolela ndeli kwani, eoka bosekɛkɛ.

²²Limengɔ lile lanu ani batoiyel'ino, l'ani batosayak'ino, L'ani batomɔlɔk'ino, l'ani batosingwaka baina banu kwa bekɛcha, Ko l'eoka ya Wana wa Boto;

²³Yaimwesaka betema yanu yai la lise lina; tondwaka la limengɔ, Tɛnengɔ, bondanda wanu wende ofi nda use; eoka batata bau bakeeläkä batɔndɔli ko ongoma.

²⁴Aeko wale nde end'ino ebafoka, eoka osɔɔɔ ndɔɔɔ bosungi wanu;

²⁵Aeko wale lanu ebasokanelo kwani, eoka bokeke nde tosiyɛ. Aeko wale end'ino ebatosekɛ twɛɔ kwani eoka bolelaka ndeli.

²⁶Aeko wale end'ino ani bato batotina batoinakel'ino, eoka batata bau bakeeläkä batɔndɔli ba bolimbake ko ongoma.

²⁷Kongo ko end'ino ebatooka'mi kwani, itoonga mbo— Samaka baiyani lanu; keelaka ebatoiyel'ino ko bolau;

²⁸fotesaka ebatomɔlɔkɔ ino, la somboelak'iyɔ ebatoluk'ino bɔfi.

²⁹Boto eoma aɛ nda likɛkɛ limɔi, tambak'inde elimɔi; boto oyatɔɔnɔkɔlɔkɔ aɛ kanjo, ofekeläk'inde imɔ ko esinda yaɛ.

³⁰Faefaka ebatömb'aɛ yeka; boto ɛɔnɔkɔlɔ biengo yaɛ, wömbäk'imɔ inde yao.

³¹Ebisolɛmb'ino mbo bato bakeelek'ino, keelak'iyɔ ko ongoma.

³²¿Bosama ebatosam'ino, wende to booto w'iyɛ? Eoka ango bato abe batosamana l'ebatosam'imɔ ko iyɔ.

³³¿Bokeela booto ende ebatokeela imɔ ko ino booto, bole to boni bɔfɔnɔ wa booto? Eoka bato abe batokela imɔ ko ongoma.

³⁴¿Bofa belima ende bato ani wende l'iyeli shoɔsɔ yao liasi, bole la booto w'iyee? Ango bato abe batofaekefa bato abe belima mbo baɔleke imɔ ko bieto-ao liasi.

³⁵Samaka nde ebatoiyel'ino, keelak'iyoo booto, fak'iyoo belima, owēke esole, limo bondanda ebotoɔɔɔ ino boyala nde bofi la ino boyalaka bana ba Mungu Ofi, eoka Inde angene atolelaka booto ende ebati la wao la ende bato babe imɔ.

³⁶Yalanaka to la booto kwa ayali Sango wanu imɔ la booto.

³⁷Ofēke bato baengɔ lifēlā; ofēke bato se lifēlā mbo ino imɔ botafomo se; mesēleke bato limo ino bomēsəlɔmɔkɔ;

³⁸faefaka bato bafi, limo ino bofaefomoko imɔ ko ikweelo esisotumaka fuu, esisɔɔɔwa kwa bofonga ebosowamomo nda ikweelo esisoelwaka, botofomo lilya. Eoka ikweelo esitokweel'ino ende basi, ino nd'atokweelomo ngo ko la shao.

³⁹Inde lotel'iyoo bombila imɔ, mbo— ¿Boto wa botuku atokɔkɔɔ ndotola ewa botuku oso nda mboka? ¿Mbo iyo yaambale angokekelana nda liyōndo?

⁴⁰Boeki aitolongela Boekesi wande, kongo ko boeki la boeki oyasɔɔɔɔɔ liekesi, inde koengana Boekesi wande.

⁴¹¿Monito ototicha lofututi elole nda liso lia etungani yae ani oitolembeela bokangela ebole nda liso liae angene?

⁴²¿Monito otokɔkɔɔ ndoonga la etungani yae mbo— Machaka'mi isokoleke lofututi elole nda liso liae, ani ae angene otiene bokangela ebole nda eliae liso? Ae bolimbakeli, taɔmɔɔkɔ bokangela ebole nda liso liae angene, limo ae otɔene sandelele ndɔɔmɔɔ lofututi elole nda liso lia etungani yae.

⁴³Isandu silau siitota tuma tobe, la isandu esisɔɔɔ siitota tuma tolau,

⁴⁴eoka isandu la isandu sisoluwana ngo ko la tuma twa shao angene. Bato baitotwaka sau nda toilaila la baitotwaka toyayōliki nda toyangiakau.

⁴⁵Boto olau atokusokola ko bolau ebotoemesa bondanda wa botema wande, la boto obe atokusokola ko bobee wa bondanda bobee nda botema wande, eoka bonɔkɔ nd'atoongaka ko yao ebotoemesa botema.

Besweli imbale ya ndako

⁴⁶¿Monito ototangaka'mi mbo Ngene, Ngene, ani otikele yao ebotoonga'mi?

⁴⁷Oyatoya ende'mi ndoyaoka baoo bami, nde kokelaka bao, Imi nd'atɔenes'ino ani ayali inde.

⁴⁸Ende kwa oto oyaswäkä ndakɔ, inde lofuwaka ndoko bilundu, inde loswa yao se suu nda batäle; limɔ ayäkä fela, botima losecha sondwäsondwä nda ndakɔ ena, angokɔkɔlɔ ndolelese yao, eoka yao loswama se suu nda batäle.

⁴⁹Kongo ko oyatooka baoui bami, nde aitokela bao, ayali kwa oto oyaswäkä ndakɔ yande olikolo lia nyele, angwene eswelo ya batäle, limɔ botima losecha sondwäsondwä la yao loukwa kwuu futuku, lowelomɔ se loa likama.

Luka 7

Liuwesomu lia Bɔkɔwa wa Komanda

¹Asiläkä Yesu tonango twande tototina nda lioki lia bato, Inde lɔtɔ bokenge wa Kafenauma.

²Bɔkɔwa wa Komanda ɔmɔi ayaläkä la loo lowaü tina lowa, la Komanda loyala lande l'itimya,

³okaka to Komanda lokuku loa Yesu, inde lotoma biange ya BaYuda ende Inde ndofel'Inde mbo ayeke ndoyuwesa bɔkɔwa wande.

⁴Iyäk'iyɔ ende Yesu, iyɔ lolɔmbɔkɔl'Inde la boliliya, mbo— Aondu nde mbo Yesu akeelek'inde eloasɔ-lo,

⁵eoka asami nde tukela yasu la inde angene nd'asoswel'iso esɔngɔmelo yasu.

⁶Limɔ Yesu lɔkesene lau la aäkä Inde at'imɔ esika la ndakɔ, Komanda lotoma baina lande ende Yesu, iyɔ loonga lande mbo— Ngene, wokëke bosoi woya eyami, eoka itiengane mbo ɔtëke ose ya bɔtɔndɔ wami;

⁷eokao itifaeme mbo iondu nde ndoya imi angene end'Ae, nde ongaka ngo lioi kongo, limɔ wana wami kosäsolomo;

⁸eoka imi angene yende boto wolitesa isosha la yende imɔ la basilikani ose yami, la yeonga la ɔmɔi mbo— Kendëke, limɔ atöke; la ende wasi mbo— Yauku, inde atoya; la ende bɔkɔwa wami mbo— Kelaka lona, limɔ atokela loao.

⁹Okäkä Yesu baoui-ba Inde lomwaala, Inde lokikwela ebatutani lande, Inde mbo— Isoonga lanu mbo ikoshi këni liimeli lifi ongoma ango ende bato ba Isalaele angene.

¹⁰Ainwäkä ebatomomökö nda ndakɔ, iyɔ loosha bɔkɔwa ani asokwelo oko bosasu bolau.

Louweso loa Wana wa botomali wa lotika

¹¹Mbisa ya becho bimɔi, Yesu lɔke nda bokenge ewatangomökö mbo Naina la baeki bande la ekuke ya bato imɔ lɔkesene lande.

¹²Iyäkä Inde tina la bome nda liko lia bokenge, iyo lotowana la bolyo ewatolomökö nda liömbi; aäkä wana omwitoto wa nyango la nyango wande aäkä lotika la ekuke efi ya bato ba okenge bökä lande.

¹³La enëkä Ngenë Yesu wene otomali, Inde loonga lande mbo— Olelek'imö.

¹⁴Inde losishana tina la Inde lomata shange eshatolomökö la bolyo, limo ebatoläkä shao losikama. Limö Inde loonga mbo— Isenge, itoonga lae mbo— Emalaka;

¹⁵limö inde oyawäkä loemesa bökongö, inde loakola ndoonga la Yesu lof'inde ende nyango wande.

¹⁶Batotina lowa böwa fine, iyo loinakela Mungu, iyo mbo— Botöndöli ofi asotemwa sisi yasu; la imö mbo— Mungu asoyela bato bande.

¹⁷Mboli yande lomelana nda kenge bitotina ya Yudea la nda biese bitimbi.

Wendi wa Yoane Bolufi

¹⁸Baeki ba Yoane lokakambes'inde ebitotina-bi,

¹⁹limö Yoane lota baeki bande bambale lioi, inde lotom'iyo wendi ende Ngenë Yesu, mbo— ¿Ae nd'ale Inde oyakayeke, kwa mbo tolukeke wasi?

²⁰Iyaka iyo ende Yesu, iyo mbo— Yoane Bolufi asotom'iso end'Ae ndoonga lae mbo— ¿Ae nd'ale Inde oyakayeke kwa mbo tolukeke wasi?

²¹Ko la mbile-ao Inde louwesa bato wike ba ngwo la biale la belimo ebe, la Inde lofaka bato b'etuku wike lienin doene liasi.

²²Limö Yesu lomutola lau mbo— Kendëke okakambesa Yoane ebisöene ino la ebisook'ino, mbo eba betuku basöene liasi, eba bikoti basokende fii, eba baendi basotanesomo, eba biökö basooka, ebawi basoemesomo yai, la eba touwe basonangoelomo Mboli Ilau.

²³Limengö lile la oto ona oyaitöene tale eoka yami.

²⁴Atangwäkä eba wendi ba Yoane, Yesu loakola ndoonga la bikuke ya bato loaso loa Yoane, Inde mbo— ¿Ino waëkä nda liömbelë okene iye? ¿Mbo liangala elisolëlele la lofofo?

²⁵¿Waëkä nde okene iye to? ¿Mbo oto oyawati bisinda ya bökö? Tene ngo, ebatowata bisinda ya bökö, la bafofa yeka, iyo ana bayali nda ndakö ya beköta.

²⁶¿Nde waëkä okene iye to? Okene botöndöli? Eingo ko, Imi mbo— Asolongela Botöndöli fine.

²⁷Ende inde oyatelomökö nda lokasa mbo— Tene, itotoma wendi oso wae, Oyatokakomya mboka yae oso wae.

²⁸Isoonga lanu mbo— Angwene boto oyasootomo la otomali, asenele wolongela Yoane Bolufi, kongo ko inde oyayali ewa liili nda Bökota wa Mungu asolongela Yoane.

²⁹Okäkä bato batotina l'eba besombesi elioi-li, iyo lokulia likomyi lia Mungu eoka balufiomökö la Yoane,

³⁰kongo ko BaFalusi la Baekesi ba Bikela lofeka likomyi liande loaso loau, eoka batialufiomökö lande.

³¹¿Itokweela to efeto-ye l'iye? ¿Bende kwa bandai?

³²Bende kwa bana ebasoyalaka se nda liongo, batotakana la baina lau lioi mbo— Tosoomel'ino bofilingi, nde otiineke bisha, Tosoleel'ino etondo, nde otiomakeke yelo nda ewa.

³³Nde Yoane Bolufi ayiki, atile lituma, atimwe bänä, nde ino koonga mbo— Ale la bolimo obe.

³⁴Wana wa Boto asoya, atola la atomwa, nde ino mbo— Tene ngo afofa la bowi bänä, lisa lia basonji ba bosombi la bato babe.

³⁵Nde Welī wa Mungu bosoluwana olau ko la bekeeli ya wao.

Botomali losoola batindi ba Yesu

³⁶Ɔmɔi wa BaFalusi lofela Yesu mbo aleke bieka lande la Inde lōke nda ndakɔ ya ewa BaFalusi; ayaläk'Inde se ndola,

³⁷kwaamao otomali wa okenge oyayali otomali obe, aluwäkä inde mbo Yesu akola bieka nda ndakɔ ya ewa BaFalusi, inde loya la isako sha litale sha baningo ba lieɛɛ,

³⁸inde loemala ombisa ya batindi ba Yesu; aleläkä botomali, foo yande loakola ndotonyaka nda batindi ba Yesu; otomali lömbökölö batindi la swee yande bisa la inde loumba batindi la bönkö la inde losingölö bao la baningo.

³⁹Nde enökë ewa BaFalusi oyafeläk'Inde nda bieka elokeli otomali, inde loenyela nda botema mbo, eya to mbo oyo ende Bötöndöli ani aluwiki otomali-yo la boyaeli wande mbo ende botomali obe.

⁴⁰Nde Yesu lomutoela lienyeli liande, mbo— Simona, yende la lioi lionga lae. Inde mbo— Ongaka to, Boekesi.

⁴¹Yesu mbo— Bato bambale baöökö bieto belima ende oto Ɔmɔi oyafakäkä sömbya; Ɔmɔi aöökö falanga pata mia bömwī, la Ɔmɔi pata kama bömwī.

⁴²Kongo ko eoka batiaäkä la bieto yokamba belima, inde lömesel'iyo yaambale. ¿Ndai to wau yaambale atosamak'inde la losamö loeta?

⁴³Simona lomutola mbo— Itangi nde mbo oto ona oyameselomökö bieto eyoeta. Yesu loonga lande mbo— Lioi liae liengani chaa.

⁴⁴Limö Yesu lokikwa ende botomali ani Inde loonga la Simona mbo— Otitiche ebptomali-bo? Imi iotiki nda ndakö yaε, nde otife'mi balia bosoola batindi bami, kongo ko botomali asotonyaka batindi bami la foo yande la asömbökölö bao la swee yande.

⁴⁵Aε otiumbeke'mi bönkö wonyangela'mi, nde konda bastelo bami, botomali-yo akamachi ndumbaka batindi bami.

⁴⁶Aε otisingole baita nde botö wami, kongo ko botomali-yo asingöli nde batindi bami la baningo.

⁴⁷Eokao to itoonga laε mbo— Batwanelo bande kwa ayali bao wike, bimeselomuku nde, eoka losamö loande loende lofi; nde oto oyasomeselomö ko sinyo, oyo asami ko sinyo kongo.

⁴⁸Limö Yesu loonga la botomali mbo— Batwanelo babe baε basomeselomö.

⁴⁹Limö bato ebaäkä omao ndolaka bieka lande, iyo loongana mbo— Oyo to ende ndai oyatomesele ango batwanelo babe? Limö Yesu loonga la botomali, mbo— Liimeli liae lisouwes'ae, kendeke la lilatemi.

Luka 8

Ebakendenëkë la Yesu nda kendo yande

¹Mbisa ya mbile εmçi, Yesu lotandekela yese, bokenge la bokenge l'ebofi l'ebökεε olo anangokoläka la aluwesäkä bato Mboli Ilau ya Bököta wa Mungu; la eba liu la ambale lökesene lande amamwito

²la batomali bamçi ebuwesäkä Yesu ouwes'iyo la belimo ebe la kambo, batomali bako— Maliya oyatangomu wa Mangandala oyasokolomökö belimo ebe bosambale,

³la Yoana wali wa Chusa ako Bonyafala wa Bököta Helodi, la Susana la batomali basi wike ebasungäkä iyo ko la biengo (la bieto) yau angene.

Bombila wa Böloi

⁴Bokamu wa bato lolingelaka Yesu amamwito l'ebaëkë ende Inde ba bekenge bitotina la Inde loekes'iyo ko la bombila-bo, mbo—

⁵Böloi löke okalö koto, alöökö inde ongoma, koto bimçi lokwa nda mboka la yao yamatelomökö limö ncli lola yao.

⁶Bimçi lokwa nda batale la kwa ötkö yao, lissaya yao lobεεεε fεε eoka angwene εföfyä.

- ⁷Bimɔi lokwa nda kəkē, la kəkē lɔtɔ amamwito la yao, la kəkē lonyele koto.
- ⁸Nde bimɔi lokwa nda nyele ilau, yao lɔtɔ, yao lota tuma, bimɔi kama liu. Aongäk'Inde wa, Inde loamama mbo— Oyale la batoi booka, okeke.
- ⁹La baeki lofel'Inde litina lia bombila-bo.
- ¹⁰Inde mbo— End'ino kongo njasɔ ebisoisomo ya Bɔkɔta wa Mungu, yao koisolomo; kongo ende bato basi ambo bembila kongo, eoka mbo batɔene lienələ la batoka ko liokələ; angoluwa litina.
- ¹¹Kongo ko litina lia bombila lile mbo— Koto bile lioi lia Mungu.
- ¹²Ebakwäkä nda mboka, bende ebokaka lioi, limɔ Satana koya oyaɔɔkɔlɔ lioi nda betema yau mbo bataimela la mbo batauwesomo.
- ¹³Ebakwäkä nda batäle bende iyo ebokäkä lioi, iyo loaola liao la limengɔ, kongo ko bati la biili limɔ batoimela ko mbile bimɔi, nde atoya lisoshela limɔ batokwa se.
- ¹⁴Ebakwäkä nda kəkē bende iyo ebokäkä lioi nde atɔke iyo eyau, batonyεkelɔmɔ la bifembi la bieto la bamengɔ ya wenda-bo limɔ koto angota tuma tooku.
- ¹⁵Nde ebakwäkä nda nyele ilau, bende iyo ebokäkä lioi la botema ɔmwito wa bolau, la batotingana la liao la batota tuma ko la likɔkɔmεle.
- ¹⁶Atoanesa oto paka, aitolinja yao la εengɔ; aitoisa yao ose ya tange, nde inde kosele yao nda yenεselɔ mbo ebatɔɔtɔ ndakɔ benεke liameli lia paka.
- ¹⁷Angɔene loasɔ loisami sakolo ko loao kɔenele swa, angɔene loasɔ loa wisakumbo, sakolo ko loao koisolomo mbo loluwaneke fololo.
- ¹⁸Eokao tinganaka ani atook'ino, eoka end'inde oyale la yeka, efomoko nde yasi; nde oyati la yeka, yao eyetangi inde mbo asɔsele, yao ina kɔɔɔkɔlɔmɔ end'inde.
- ¹⁹Limɔ nyango wande la bitungani yande loya end'Inde nde batiakɔkɔlɔkɔ oyatowana lande eoka ya ekuke ya bato.
- ²⁰Nde bakambesäk'Inde mbo— Nyango wae la bitungani yae baemakali lousa la balembi ndɔene Ae.
- ²¹La inde lomutoel'iyo mbo— Nyango wami la bitungani yami bende ko iyo ebatooka lioi lia Mungu la ebatolitesa liao.

Yesu lɔngεε lomba nda Eliya

- ²²Lise limɔi Inde lokwa nda watɔ amamwito la baeki bande, la Inde loonga lau mbo— Tolekeke nda boili wasi wa eliya. Iyo loilia owale,
- ²³nde aek'iyo, Yesu lokwa ilo, lomba lofi lokwaka nda eliya la watɔ loakola otuma la balia la basiäkä oliya.

²⁴Iyo loyasisɔl'Inde, iyo mbo— Bokota, Bokota, tosoεεεεε. Limɔ Inde loemala, Inde loimaka lomba loa lofofo la batutu ba balia la bao lotemba tembelele, lomba lolatema late.

²⁵Inde loonga lau mbo— ¿Liimeli lianu anima? Iyo lowānga finε, iyo lomwaala ani iyo loongana mbo— ¿Ende to ndai-yo, eoka atoima ngomba la balia, la bao kolites'Inde?

Boto wa Bolimo Bobe

²⁶Baiyākā nda yese ya BaKelasene eyele owale wa eliya ya Ngalilai.

²⁷Asaowākā Yesu nda boili, oto ɔmɔi wa bokenge ona oyatɛlɔmɔkɔ la belimo ebe loyatowana lande; ko mbile yumwa atiawatākā bisinda la inde angoyalaka nda ndakɔ, kangä nda fowa biko sai.

²⁸Nde εnekε inde wεnε Yesu, inde loamama, inde lokwa se oso wande, inde loonga la limiki lifi mbo— ¿Iso laε twende la loni loaso, Aε Yesu wana wa Mungu Oyalongeli? Itoomb'Aε mbo wokesεke'mi biale.

²⁹Eokao Yesu loonga la bolimo obe mbo akusweke ende boto, eoka bolimo obe loundes'inde baunda wike kwa atingakanomoko inde la bato ebakandakäk'inde la benyɔlɔlɔ la bakala, nde inde lounyaka bakala, inde lokεɔmɔkɔ la bolimo konda liɔmbεε.

³⁰Yesu lofel'inde mbo— ¿Lina liaε liko ndai? Inde mbo— Mbo Legione, litina mbo— Botükä, eoka botükä wa belimo bosɔɔɔɔɔl'inde;

³¹la yao losombola Yesu finε mbo atatel'iyo ekela yoke nda liyondo eliti la tungä.

³²Liyasa lifi lia ndei liaäkä nda löngo, bialäkä bieka ina la belimo losombol'Inde mbo akuliek'iyo mbo baɔɔɔɔɔεεε ndei ina.

³³Inde lokuliel'iyo, la belimo ibe lokuswela boto, yao lɔɔɔɔεε ndei la liyasa lia ndei lokwa mangu kola löngo konda eliya, yao lowaka nda balia.

³⁴Limɔ εnekε betingani ya ndei lona elokelomu, iyo lokwa otili, iyo lɔkε okakambesa mboli nda bikenge la nda bilanga,

³⁵la bato ana loya oyεnε eloakelomökö; ayäk'iyo ende Yesu, iyo loosha boto oyasokolomökö belimo ani ayali se nda bakolo ba Yesu, awati bisinda, l'ani ati'mɔ la loseka; iyo lowānga finε.

³⁶La bato ebenökε imɔ loaso, lokambesa bato ani auwesomökö boto oyatɛlɔmɔkɔ la belimo.

³⁷Lamao bato batotina ba yese ya BaKelasene lofel'Inde mbo asokweke ende iyo, eoka bakuwanelomökö la bɔwa finε. Limɔ akwākä Yesu nda watɔ, Inde loinywa liasi.

³⁸Kongo ko boto oyakusolomökö belimo, inde losombola Yesu mbo ayaleke lande, kongo ko Yesu loinol'inde, Inde mbo—

³⁹Inwaka nda ndakɔ yaε, kambesaka bato ebifi ebisokeela Mungu okeel'ae. Inde lɔke, inde lokanangokole nda bokenge bototina loaso lofi eloakeeläkä Yesu okeel'inde.

Wana otomali wa Yailo

⁴⁰Ainwäkä Yesu, ekuke ya bato lonyangel'Inde la limengo eoka batotina loumbakel'Inde.

⁴¹Lamao boto ɔmɔi loya ako Yailo, inde ayaläkä bokumi wa εsongomelo, inde loswa balui se oso wa Yesu, inde losombola Inde mbo aeke nda ndakɔ yande,

⁴²eoka mbo aäkä la wana ɔmwitoto otomali oyale tina lowa. Aäkä Yesu atɔke la mboka, bikuke ya bato lowamakana lande,

⁴³la botomali ɔmɔi oyayaläkä la lokambo loa likila ko miaka liu la imbale la oyasilesäkä bieto yande bitotina ndofaefa eba kanga nde angokɔkɔlo ndouwesomo lau;

⁴⁴inde loya ombisa, inde lomata lisembelɛ lia esinda ya Yesu, lisasaya likila loöma tau.

⁴⁵Yesu mbo— ¿Ndai nd'amati Imi? Anganyäk'iyo yaatotina, Petelo mbo— Bokɔta, bikuke ya bato bisolingel'Æ la basowamak'Æ.

⁴⁶Kongo ko Yesu mbo— Boto nd'amatiki'mi eoka iluwi nde mbo bofoka bokuswiki nde ende'mi.

⁴⁷Nde enëkë botamali mbo asoisolomo, inde loya, inde lonyangaka finɛ, inde lokwa se oso wa Yesu, inde lokambesa bato batotina fololo, litina eliamatak'inde omata Yesu, l'ani asäsesomökö inde lisasaya.

⁴⁸Limɔ Yesu loonga lande mbo— Wana otomali, liimeli liaε lisouwes'ae, kendekɛ la lilatemi.

⁴⁹Atitaɛiläk'Inde ndoonga, boto loya oyasokwäkä nde nda ndakɔ ya bokumi wa εsongomelo, inde mbo— Wana otomali wae asowa, ookesëke Boekesi imɔ likati.

⁵⁰Kongo ko okäkä Yesu ongoma, Inde mbo— Owangëke, imelaka kongo limɔ euwesomoko nde.

⁵¹Iyäk'Inde nda ndakɔ, atiakuliäkä oto angɔmwito mbo aɔteke amamwito lande, sakolo ko Petelo la Yoane, la Yakobo, la sango wa wana la nyango wande.

⁵²Batotina baleeläk'inde, iyo loomakaka bekükü nda etondo, kongo ko Yesu loonga mbo— Okelëke etondo ani, atikwele se, aingali ilo.

⁵³Limɔ iyo losekekɛ Inde finɛ, baluwi nde mbo akweli nde se.

⁵⁴Nde Inde lounda wana la bosamba, Inde loamama mbo— Wana, emalaka.

⁵⁵Bolimo wande loinwa end'inde, inde loemala lisasaya, la Yesu loonga lau mbo bafek'inde yeka yola.

⁵⁶La ebaoti wana otomali losisimwa, nde Yesu lotel'iyo ekela mbo batakambesa oto angomwito lona elokelomuku.

Luka 9

Lokendo loa Baeki liu la bambale

¹Asɔnjäkä Inde eba liu la ambale, Yesu lofaef'iyo bofoka la isosha shokakalesa belimo ebe bitotina la ndosäsese ngwo;

²la mbo bateke boeki wa loyo loa Bökɔta wa Mungu la ndokasäsese eba kambo;

³Inde loonga lau mbo— Wilëke yeka ya lokendo ndoke la yao, inga itumbe, inga litanga, inga lituma, inga bieto, angosele kanju imbale.

⁴La ndako eyekatek'ino, yalakaka kw'amao kond'akasekwek'ino.

⁵Nde olo atofeka bato ndonyangel'ino, akasokweke ino omao, fufolaka liunge elisowatema la batindi banu kwa ndembe end'iyo.

⁶Baeki loke lokendo nda bekenge bitimbi, iyo lokanangokole Mboli Ilau la iyo losäsekesa eba ngwo lolo lolo aek'iyo.

⁷Bökɔta Helodi looka mboli ya bitotina-bi eyakelomökö la inde lowa tolöi nda botema, eoka mbo bato bamɔi loonga mbo Yoane Bolufi asokuswa nda liwa,

⁸bamɔi mbo Eliya asɔnele liasi, la basi mbo ɔmɔi wa batɔndɔli ba kwalakwala asokuswa liasi.

⁹Nde Helodi mbo— Imi nd'atenäkä Yoane kingo; ɔOyo to ndai oyasookaka'mi njaso-bi? La inde lolukä fofe yɔne Yesu.

¹⁰Ainwäkä batomomu, iyo loluwesa Yesu bitotina ebiakeläk'iyo. Inde loos'iyo okake lau wisakumbo konda bokenge boko Betesaida.

¹¹Nde aluwäkä bato ongoma, iyo lotut'Inde, la Yesu lonyangel'iyo, Inde loonga lau loaso loa Bökɔta wa Mungu, la Inde losäsekesa ebaenökö bosäsu.

Lilesi lia bato bilɛfu bɔɔmwi

¹²Aɔngökö buse litele, eba liu la ambale loyaonga lande mbo— Tamachaka ekuke ya bato baekɛ nda bekenge ya yese bitimbi okaingala la okala bieka ina, eoka tole onomono nda liɔmbele.

13Kongo ko Inde loonga lau mbo— Ino fak’iyo bieka yola. Iyo mbo— Toti la yeka, ko beila bɔɔmwi la swi imbale, sakolo ngo ko iso kɔke okasombaka bieka eoka ya ebato-ba batotina; baäkä nde bato kwa bilefu bɔɔmwi.

14Yesu loonga la baeki bande mbo— Yalesak’iyo se nda betükä ya bato kama bɔɔmwi, kama bɔɔmwi;

15iyo lokelaka ongoma, iyo loyales’iyo yaatotina se.

16Inde loɔɔ beila bɔɔmwi la swi imbale, Inde loila baiso likolo, Inde losombola eoka ya yao, Inde loataka bao, limɔ Inde lofaekefa baeki mbo baokasele yao oso wa ekuke ya bato.

17Iyo lola la batotina lokanelo; la iyo lolina twinyo twa yeka ebitikali lau, yao lotumesa bisaka liu la bimbale.

Yesu akuliomökö mbo Masiya

18Lise limɔi aäkä Yesu atosombola Mungu, Inde angene la baeki bande amamwito, Inde lofel’iyo mbo— ¿Bato batoonga mbo Imi yende ndai?

19Iyo lomutoel’Inde mbo— Yoane Bolufi, nde bamɔi mbo Eliya, la basi mbo ɔmɔi wa batɔndɔli ba kwalakwala asokuswa liasi.

20Inde loonga lau mbo— ¿Nde ino nd’atoonga mbo Imi yende ndai? Petelo lomutola mbo— Masiya wa Mungu.

21Nde Yesu loimak’iyo la Inde loonga lau mbo batakambesa boto angɔmwito loaso lona.

22Inde mbo— Lole loa Wana wa Boto ndooka biale wike la ndofekelomo la biange la kanga la batikasa, la ndoolomo imɔ, la nda lise lia asato etemwesɔmɔko liasi.

23Limɔ Yesu loonga lau batotina mbo— Boto elembe mbo atuteke’mi, atafekelak’inde angene, atatolaka lieka liande lise la lise la atuteke’mi.

24Eoka oyatosanga ndoikesa liwawi liande angene, atolefesa nde liao, kongo ko oyatolefesa liwawi liande eoka yami, inde nd’atoikesa liao.

25Boto εɔɔ bitotina ya wenda-bo nde kolefesa liwawi liande angene, ambo koseesele, asɔɔɔ to iye?

26Boto oyatofekaka’mi la baoui bami ko l’eoka ya sɔni, ambo Wana wa Boto imɔ, efekak’inde imɔ la sɔni eyekayek’Inde nda tala yande la eya Sango wande amamwito la bakitomo batanu.

27Nde isoonga lanu wewe mbo— Bato bamɔi ebemali eyamaya, batiawëkë konda akenek’iyo Bɔkɔta wa Mungu.

Eliya la Mɔse loyaongana la Yesu

²⁸Loäkä nde mbisa ya becho ango ko bonanei mbo Yesu loaso Petelo la Yoane la Yakobo, Inde lokesene lau nda löngo, okasombola omao.

²⁹La asomboläk'Inde, boyaeli wa bömbo wande lokinjwa boföno wasi, la bisinda yande lofufwa kwa ibalibali.

³⁰Kwaamao bato bambale loongana lande, bako Mose la Eliya,

³¹ebeneläkë la tala, iyo loonga loaso loa losokwo elokasokwek'Inde nda Yelusaleme.

³²Nde Petelo la ebaäkä lande lowa bolengelenge la asiswak'iyoy, iyo loene tala yande la bato bambale ebemali lande.

³³Asenyanäkä ebambale osenyana la Yesu, Petelo loonga la Yesu mbo— Bokota, bolau end'iso oyala eyamaya, tosweke kumbo isato, emoi yae, emoi ya Mose, la emoi ya Eliya, atialuwäkä baoui ebaongäk'inde.

³⁴Aongäk'inde ongoma, lifita lolinjak'iyoy la aotök'iyoy nda lifita, iyo lowänga;

³⁵limo limiki lookana nda lifita mbo— Oyo ende Wana wami wa losamo, okak'Inde.

³⁶Asiläkä limiki oonga, Yesu loene ko Inde angene. La baeki loyala tau, batiakambesäkä boto angomoi nda bacho bana njaso eyenäk'iyoy.

Louweso loa wana oyaaka la Olimo Obe

³⁷Lelengo, asulwäk'iyoy se nda löngo, ekuke ya bato wike loyatowana la Yesu.

³⁸Futuku, boto omoi wa ekuke loamama mbo— Boekesi, itosombol'Äe mbo oticheke wana otolome wami eoka ale wana wami omwitoto,

³⁹la tene, atoundaka bolimo eund'inde, atoamama futuku, atowanj'inde la atokusola fulofulo nda bönoko, angomach'inde sakolo ko asotulung'inde fine.

⁴⁰Imi losombola baeki baee mbo bakusoleke boimo, nde batikökole.

⁴¹Yesu lomutola mbo— E-feto-ye eti la liimeli, esofenyakana nde; ;Itoumwaka lanu ko mbile yanga, itokökömel'ino konda eni mbile? Eshaka wana wae l'ono.

⁴²Kwa ayäk'inde ende Yesu, bolimo obe lokwes'inde se, lowanj'inde fine. Nde Yesu loimaka bolimo obe, Inde losäsesa wana, Inde loinola inde ende sango.

⁴³La batotina lotwa liena eoka ya bofoka l'isosha sha Mungu.

⁴⁴Nde amwaaläk'iyoy yaatotina ebiakeläk'Inde, Yesu loonga la baeki bande mbo— Öteseke nda batoi banu ko ebaoui-ba, mbo Wana wa Boto ewambomoko nda besamba ya bato.

⁴⁵Kongo ko batialuwäkä litina lia loi-li, liao loisamel'iyoy mbo baluwëke litina la iyo lowänga ndofel'Inde loaso loa loi-li.

- ⁴⁶Limɔ baeki loakola ndofenyakana baoui mbo ndai wau kolongela baina.
- ⁴⁷Nde aluwäkä Yesu tofenya nda betema yau, Inde lounda wana ɔkɛkɛ, Inde loemes'inde nda fangi yande,
- ⁴⁸Inde loonga lau mbo— Oyatonyangela ambo e-wana-yo ko l'eoka ya lina liami, atonyangela nde Imi la oyatonangela'mi, ambo atonyangela nde Inde oyatomäkä Imi; eoka inde wanu yaatoti oyaɔndwi se, ambo ona ale ofi.
- ⁴⁹Limɔ Yoane loonga lande mbo— Bɔkɔta, tweniki oto ɔmɔi oyatokusola belimo ebe nda lina liaɛ, la twaimäk'inde eoka aitotutana lasu.
- ⁵⁰Yesu loonga lande mbo— Oimäk'inde, eoka oyaitoiyel'ino, oyo ale wanu.
- ⁵¹Aäkä bacho ebakainweke lande nda Use basoya tina, Yesu lokɔkɔmɔ kɔkɛ oila lɔkɛndɔ nda Yelusaleme,
- ⁵²la Inde lotoma batomomu bamɔi oso wande; la iyo lɔkɛ, iyo lɔɔɔ nda bokenge wa BaSamalia okakomiel'Inde eingaelo omao.
- ⁵³Kongo ko batianyangeläk'Inde omao eoka Yesu losanga okakɛ nda Yelusaleme.
- ⁵⁴Limɔ ɛnäkë baeki bande bako Yakobo la Yoane ongoma, iyo mbo— ¿Ngenɛ, otisange mbo toteke bösä lioi, bokweke se nda use oyasɛɛsɛsɛs'iyoy, kwa akeläk'imɔ ko Eliya?
- ⁵⁵Kongo ko Yesu lokikwel'iyoy, Inde loim'iyoy.
- ⁵⁶Limɔ iyo lokakɛ okenge wa boyaeli wasi.

Lioi lia Yesu ende basangiotut'Inde

- ⁵⁷Aek'iyoy la mboka, boto ɔmɔi loonga la Yesu mbo— Itutek'Aɛ l'olo atɔkɛ laɛ.
- ⁵⁸Yesu loonga lande mbo— Belɛndɛ bile la baonda, la nɔli bile la bikalingo, nde Wana wa Boto ati ango la elela yoiingsa botö se.
- ⁵⁹Yesu loonga la boto wasi mbo— Tütaka'mi; nde inde mbo— Ngenɛ, tamachaka'mi mbo ikɛkɛ okaomba sango wami.
- ⁶⁰Yesu loonga lande mbo— Machaka ebasowa baombakeke ebawi lau, nde aɛ angɛnɛ kɛndɛkɛ okamelekesa mboli ya Bɔkɔta wa Mungu.
- ⁶¹La wasi imɔ loonga mbo— Itotüt'Aɛ, Ngenɛ, nde tamachaka'mi mbo ikɛokasenyana la bofindi wami eyasu.
- ⁶²Nde Yesu loonga lande mbo— Boto eunda wɛmbɛ nda osamba, nde kota iyɛɛ, angoengana nda Bokota wa Mungu.

Luka 10

Lokendo loa Baeki Kama Osambale

- ¹Mbisa lamao Yesu loa bato basi kama bosambale, Inde lotoma iyo, bambale bambale, baεε oso wande nda bekenge la bilela bitotina ebikakendelek'Inde angene.
- ²Inde loonga lau mbo— Eula yende efi, nde ebatotwaka yao bende bamyo; eokao sombolaka Ngene wa eula mbo atomeke batwi nda eula yande.
- ³Kendeke lokendo; tene, isotom'ino kwa bifembeli ya bekoko nd'atiteni ya ngoi.
- ⁴Otolēke litanga lia yeto, ango buku, ango tokwaka, oseelēke boto nda mboka.
- ⁵Nde nda ndako eyekatek'ino, taongaka mbo— Lilatemi liyaleke nda ndako-ye; eya wana wa lilatemi eyala omao, lilatemi lianu liyalaka nde lande,
- ⁶nde eti ongoma, ambo lilatemi lianu liinwaka end'ino liasi.
- ⁷Olo atoot'ino ndako, tikalaka ngo ko omao, mwaka la laka bieka ebitofomo ino, eoka bosali boengani ndofomo posho yande; wetetēke ndako la ndako.
- ⁸Nda ona bokenge ebokatek'ino la batonyangel'ino olau, laka bieka ebitotamb'iyo ino.
- ⁹Sāsekesaka eba ngwo ebale omao, ongāka lau mbo— Bokota wa Mungu bosoya tina lanu.
- ¹⁰Kongo ko bokenge ebotoot'ino, eyambo batinyangel'ino, umaka lousa nda lömbö, ongaka mbo—
- ¹¹Tosofufoelak'ino ango liunge lia bokenge elisowatema la batindi basu, kongo ko luwaka wewe mbo Bokota wa Mungu bosoya tina lanu.
- ¹²Itoonga lanu mbo, nda lise lia likomyi lina, bokenge wa Sodomö angooka likuchi lifi elikokeke bokenge ona.
- ¹³Aeko Kolasini! Aeko Betesaida! Eya to mbo bisisho eyakelomökö eyanu, kokelomo nda Tulo la Sidona, ani bakalanganäkä ko kwalakwala la baala nda lokomba, l'ani bayali nda nyεε la bisinda ya bakonia.
- ¹⁴Nde nda likomyi, elianu likuchi litoeta elia Tulo la Sidona.
- ¹⁵¿L'ae moni, Kafenauma; mbo ae kotaliomo konda use? Mba, otoumbolomo nda liyöndo lia liwa.
- ¹⁶Oyatooka ino, atooka nde Imi; la oyatofekel'ino, atofekela nde Imi; la oyatofekela Imi, atofekela nde Inde oyatomäkä'mi.

Liinwi lia ebatomomu Lokendo

- ¹⁷Eba kama bosambale loinwa la limengo, iyo loonga lande mbo— Belimo ebe angene bitolitesa iso ko l'eoka ya lina liaε.

- ¹⁸Inde loonga lau mbo— Yeniki Satana ani asokwa se nda use kwa ibalibali.
- ¹⁹Tokai Isof'ino isosha shomatela njɔ la tokwakwa la isosha sholongela bofoka bototina wa Wiyani, angwene angɔ emɔi kookes'ino wäle.
- ²⁰Kongo ko oomalëke nda betema ko l'eoka mbo belimo ebe bisolites'ino, nde okaka limengɔ eoka mbo baina banu basotomo nda lokasa nda Use.
- ²¹Nda mbile-ao Yesu loyaimwesa botema ko la Bolimo Botanu, Inde mbo— Isoinel'Ae Sango, Ngenɛ wa Use la se, ko la kelekëlë, eoka mbo osoisa njasɔ-bi ende eba weli la eba liluwani, nde osoisola yao ende bana'oli; eingo ko Sango eoka loao lɛnele lolau nda lisangi liaɛ.
- ²²Bitotina bisofomo'mi ko la Sango wami; angwene angɔ omwito oyatolüwa Wana sakolo ngo ko Sango la angwene oyatolüwa Sango, sakolo ngo ko Wana, la inde imɔ oyatosanga Wana ndoɛnɛɛ inde Sango.
- ²³Limɔ Inde lokikwa ende baeki bande, Inde loonga lau wisakumbo, mbo— Baiso banu basofota la limengɔ eoka basɔne njasɔ-bi,
- ²⁴eoka isoonga lanu mbo batɔndɔli wike la bekɔta imɔ balembekɛ fine ndɔne ebisɔne ino, nde batiɛnkë yao; la ndooka ebisook'ino, nde batiokäkä yao.

Yesu loekesa Bokumi Bikela Biyai

- ²⁵Lise limɔi, Bokumi ako Bosanokoli wa Bikela loemala ndokotela Yesu la lofelo, inde mbo— Boekesi, itokela nde moni ndosɛɛ loiko loa layalaya?
- ²⁶Yesu loonga lande mbo— ¿Bini bitomu nda lokasa loa Bikela? ¿Otangi nde moni omao?
- ²⁷Bokumi lomutola mbo— Samaka Ngenɛ Mungu wae la botema bototina, la bolimo wae bototina, la bofoka wae bototina, la baenyeli baɛ batotina, la Samaka boyalani laɛ kwa ani atosama aɛ angɛɛ.
- ²⁸Yesu loonga lande mbo— Limutoli liaɛ liengani chaa; kelaka ongoma, nde wayala la loiko.
- ²⁹Kongo ko Bokumi, eoka alembëkë ndoengana, inde loonga la Yesu mbo— ¿Ndai to ale boyalani lami?
- ³⁰Yesu lomutoel'inde mbo— Boto omɔi asokweläkä Yelusaleme okakɛ konda Yeliko, la mboka inde losungamelomo l'eba beoni, iyo losokola bisinda yande, iyo lokuchak'inde, iyo lotangwaka, iyo lomach'inde oko tina lowa.
- ³¹Loäkä nde mbo kanga loeta imɔ ko la mboka ena, limɔ ɛnëk'inde boto, inde loengwa mboka yasi.
- ³²Limɔ omɔi wa BaLewi imɔ loiyela elela ena, nde ɛnëk'inde boto, inde loengwa fangi yasi.

³³Nde ɔmɔi wa Samalia oyaëkë lɔkëndɔ loosh'oto nda elela ena, enëk'inde boto, inde lookel'inde ngandi fuu,

³⁴inde lɔkɛ end'inde, inde lokandaka bafwa, inde lowelɛ baita la bänä nda bao, limɔ inde lotalia boto nda funda yande angene, inde lokes'inde ani konda ndako y'eba këndɔ, inde lokukya boto omao.

³⁵Lanɔngɔ inde lokusola falanga imbale, inde lofa botingani wa ndakɔ yao, mbo— Tinganelaka'mi lande la weli, ango bosilesa falanga yasi, akainweke'mi, itokamb'æ yao.

³⁶¿Otoenyela mbo ndai wa bato-ba basatɔ ende boyalani wa boto ona oyasungamelomökö l'eba beoni?

³⁷Bokumi lomutola mbo— Inde oyakeelaka boto booto. Limɔ Yesu loonga lande mbo— Aɛ imɔ, kendeke okakela ongoma.

Malia la Maleta

³⁸Akendëk'iyo lɔkëndɔ, Yesu loiyela bokenge bɔkeke, la omao botomali ɔmɔi ako Maleta lonyangel'Inde nda ndakɔ yande.

³⁹Maleta aäkä la etungani ako Malia, inde loyala se nda bakolo ba Yesu ndooka liekesi liande;

⁴⁰nde Maleta loeyaeya eoka ya bakuwa wike; inde loyaemala oso wande, inde loonga mbo— Ngenɛ, otienɛ finɛ mbo etungani yami amachi'mi angene ndokomya bieka? Ongaka to lande mbo asungeke'mi.

⁴¹Yesu loonga mbo— Maleta, Maleta, ototakela njasɔ wike bolenda la loeyaeyo lofi,

⁴²kongo ko lɔmɔi loenu nde, la Malia asoaa lona lolau elotiaɔnɔkɔlɔmɔkɔ end'inde.

Luka 11

Yesu loekesa baeki ndosombola

¹Yesu ayaläkä nda elela ɛmɔi nda lisomboli; asiläk'Inde, ɔmɔi wa baeki bande loonga lande mbo— Ngenɛ, ekesaka iso ndosombola, kwa aekesäkä imɔ ko Yoane baeki bande.

²Inde loonga lau mbo— Akasombokolek'ino, waongaka mbo— Sango; lina liae lilitosomoko, Bɔkɔta wæ boyeke.

³Fak'iso louse bieka ya lise la lise,

⁴Mesëlek'iso batwanelo basu, Eoka iso angene tosomesele batotina njasɔ ibe yau. Okesëk'iso nda lisoshela.

⁵Inde loonga lau mbo— Ndai wanu, eyala la wina, kɔkɛ end'inde la ɛsɔkɔ ya ocho okaonga lande mbo,

⁶Wina, faka'mi sumbu beila bisatɔ sɔmbya, eoka wina wami asoya nda lɔkendo loingala la iti la yeka yof'inde?

⁷Limɔ wina oyale nda ndakɔ koonga mbo— Ofɛke'mi likati, bome bosokandomo yumwa la iso la bana bami toingali nde nda tange, itikɔkɔle imɔ ndoemala la ndofaef'ae yeka.

⁸Imi mbo— Ango aitoemala ndof'inde bieka ko eoka mbo ayali wina lande, nde ko l'eoka ya boliliya wande, atoemala ndokaf'inde bitotina ebitoeno inde.

⁹Imi nd'atoonga lanu mbo— Felaka, limɔ bitofomo ino; lukaka limɔ ino koosha eyetoluk'ino; titaka limɔ bome kolioelomo ino.

¹⁰Eoka boto la boto oyatofela, inde kɔɔɔ; oyatoluka, inde koosha; ende inde oyatotita, wao koliolomo.

¹¹¿Boni boto wanu, wana wande efel'inde boila, atof'inde litalɛ?

¹²Kwa efel'inde swi, inde kof'inde njɔ?

¹³Eokao, eyambo ino, bato abe oluwi ndofaefa bana banu bafi balau, nde simbi to Sango wanu oyayali nda Use, efaka Bolimo Botanu ende ebatofel'Inde.

Lioi lia Yesu eoka ya Satana

¹⁴Lise limɔi Yesu akusoläkä bolimo wa euma la akuswäkä bolimo, limɔ boto wa euma loonga.

¹⁵Lamao bato lomwaala nde bamɔi loonga mbo— Atokusola belimo ebe ko la lisungi lia Balasebula, ako Bɔkɔta wa belimo ebe.

¹⁶Bato basi lokotel'Inde, iyo lofel'Inde mbo ɛnɛsɛk'iyo ndembe yosekwa nda Use.

¹⁷Yesu alembeeläkä baenyeli bau; Inde loonga lau mbo— Bato ba yese ɛmɔi ebatonana iyo angɛnɛ, bato ana batosɛsɛlɛsɛ yese; ko ongoma bokulü kokwesa bokulü angɛnɛ.

¹⁸¿Eya to mbo Satana imɔ kowesana l'ebande angɛnɛ, bɔkɔta wande kokɔkɔmɔ moni? Iongi nde ani eoka ino mbo isokusola belimo ebe ko l'isosha sha Balasebula.

¹⁹Eya mbo Imi nd'atokusola belimo ebe ko la Balasebula, bana banu nd'atokusola yao ko la ndai? Eokao, iyo batoyala nde bakomyi banu.

²⁰Nde, eyambo Imi nd'asokusola belimo ebe la isangakala sha Mungu, aambo Bɔkɔta wa Mungu bosoya tina lanu.

- 21**Atolamba Bowangä wa engä mbo akukyeke likula liande la biela yande ya bita, limo bieto la biengo yande bisotekama teka;
- 22**Kongo ko atoya wasi wolongel'inde la bofoka, atokwesak'inde, atöcököcök'inde biela la nguwa ebilendeluk'inde, inde kokaelaka findaka eyind'inde.
- 23**Oyatikendene lami, inde ende wiyani lami; oyatisenje lami, inde nd'atomelesa.
- 24**Bolimo wa lilo bosekwa to ende boto, wao atotandela bilela ebiti la balia okaluke fofe yolengela omao, kongo ko angotene yao; inde koonga mbo— Itoinwa nda ndako yami olo asekweliki'mi.
- 25**Akayek'inde omao, atoosha yao wase, esoombomo la esokomyomo.
- 26**Limö atöke oköso belimo osambale ebisoet'inde la obe, la iyo yaatotina köcökö ndako okayalaka ina; limö boyaeli wa mbisa ya boto ona bosotela ewa oso la bobé.
- 27**Aongäk'Inde baöi-ba, otomali oyayali nda ekuke loila limiki liande mbo— Limengö lifi liyala nde la sölo eyaotäk'Äe, la bæle ebamwesäk'Äe.
- 28**Nde Yesu loonga mbo— Eingo nde bende la limengö lioeta ebatooka Lioi lia Mungu la ebatökökömële liaö.
- 29**Asöngökömökö bikuke yasi ya bato, Inde loakola ndoonga mbo— E-fetö-ye ende fetö ya obe, basokaluke ndembe ya ikesa, angwene ango emöi kofomo iyo, sakolo ngo ko ndembe ya Yona.
- 30**Kwani ayaläkä Yona ndembe ende bato ba Ninewe, ko ongoma Wana wa Boto eyalaka ndembe ende bato ba e-fetö-ye.
- 31**Bököta otomali wa yese ya Sheba atoemesana la e-fetö-ye nda lise lia Likomyi, la atof'iyö se, eoka asokwäkä olo nda liko lia wenda ndoyoka weli wa Solomo, nde tenengö elolongeli Solomo ngo ko eyamaya.
- 32**Bato ba Ninewe batoemesana la bato ba e-fetö-ye yanu nda lise lia Likomyi, la iyo batof'ino se, eoka iyo nd'akalanganäkä eoka ya inangö sha Yona, nde tenengö elolongeli Yona ngo ko eyamaya.
- 33**Atoanesa boto täla, aitokasele yao nda liöndo, kwa ose ya engö kangä nda esolo, mbo ebatöcökö ndako benekë liamela lia yao.
- 34**Täla ya bindo ende liso, eokao liso liaë liyala fololo, bindo yaë bitotina bitoana swaa; nde ango liso liaë liyala libe, bindo yaë imö bitösöcökö söle la lilima.
- 35**Tichaka to mbo liamela elile laë litayala ko lilima.

³⁶Eya ngo mbo bindo yaε bitotina bisoana swa, angwene imo lilima ango sinyo, aambo yao bitoana kwani atoana tāla eyoanes’ae la liamela lia twangakeli.

Baεngo bawau ende BaFalusi

³⁷Aongākā Yesu baoui-ba, BoFalusi omoi lofel’Inde mbo aleke bieka olo eyande; Inde looto lande, Inde loyala se nda bieka.

³⁸Nde enēkē BoFalusi mbo Yesu atitasoole bindo oso wa bieka, inde lomwaala.

³⁹Nde Ngenε loonga lande mbo— Kwani ino BaFalusi otosoolaka lousa loa kopo la lofefe, kongo ko atiteni yanu etumi nde la bolole la lisiela.

⁴⁰Ino bibebe, ɔOyakelākā lousa, atikele imo ko atiteni lisanga?

⁴¹Takaelaka to ebile atiteni, limo weneke mbo bitotina bit’imo la bokili end’ino.

⁴²Aeko wale end’ino BaFalusi, eoka ino otofaefa likao lia botuku wa liu nda kasakasa ya loete, kongo ko osounga ndola yoeta ya liengani la losamo loa Mungu; lole loanu ndokocha yao, ani ebimoi imo biti yoomelomoko.

⁴³Aeko wale end’ino BaFalusi, eoka otolola kangala ya oso nda bisongomelo la ndolamokolomoko nda baεngo.

⁴⁴Aeko wale end’ino, eoka wende kwa kito ebitienεε ebitomatakelomo la bato ebatilembeele yao.

⁴⁵Bosanokoli omoi wa Bikela lomutola la Yesu mbo— Boekesi, atoonga Ae ongoma, osochambola imo ko iso.

⁴⁶Yesu mbo— Aeko wale end’ino Basanokoli ba Bikela imo, eoka ototolesa bato bekuku ebitookes’iyo bolito wale, nde ino angene angosung’iyo ango la isangakala simoi shanu.

⁴⁷Aeko wale end’ino, eoka otoswa toseεε toenyekela batondoli, ani bangau banu nd’aolāk’iyo.

⁴⁸Nde ino osokulya eyakelākā bangau banu la osoaolel’iyo; bangau baolākā nd’iyo; ino ososwaka kito yau.

⁴⁹Eokao, Welī wa Mungu loonga mbo— Itotomela bato la Batondoli la Batomomu; beolaka nde bamoi, bekongolaka nde bamoi;

⁵⁰mbo bakila ba batondoli batotina ebasondo-lomökō, konda baakoelo ba wenda, bakungameke ende eba fetō-ye;

⁵¹bako ko bakila ba Abela, ko bakila ba Sekalaya oyaseεselēkē atiteni ya etambelo ya lifaefi la Ndako ya Mungu; eingo ko, Imi mbo bafelomoko ende eba fetō-ye.

⁵²Aeko wale end’ino Basanokoli ba Bikela, eoka osowokowoko lofungola loa liluwani; ino angene otiaote, la osokufesa imo ebakoto ina.

⁵³Asokwäk'Inde omao, Batikasa ka BaFalusi loakola ndosungamel'Inde la bofoka, iyo lofɔɔl'Inde mbo aongeke baoi wike,

⁵⁴ani iyo lolamba bao mbo baundeke lioi lia bɔnɔkɔ wande.

Luka 12

Beimo ya Yesu ende Baeki bande

¹Nda mbile-ao, bilɛfu ya bato losɔngɔkɔmɔkɔ end'Inde, iyo lomatakelanaka, la Yesu loakola ndoonga la baeki bande oso, Inde mbo— Enɛkɛ la weli ndoengwa lisoo lia lituma lia BaFalusi, liko liisi lia wewe;

²eoka angwɛnɛ angɔmɔi eyisami sakolo ko yoisolomo mbisa; angwɛnɛ eloisomu, ko mbo lolüwomoko mbisa.

³Eokao ebisoong'ino nda lilima, yao yokanaka nde nda löwa; la bitotina ebiong'ino iyoiyoi nda kuku ya ndakɔ, yao bitakomoko boeki nda betɔndɔ ya ndakɔ.

⁴Itoonga lanu ako baina lami, Imi mbo— Owängɛke ebatoola bindo, nde batikɔkɔlɛ okel'imɔ loasɔ loasi.

⁵Nde itotaim'ino loasɔ loa oyengani ndowängomo; wängaka nde Inde oyale la isosha, mbisa ya liwa, ndoumbola nda Ngehena, eingo, Imi nd'asoonga lanu mbo— Wängaka nd'Inde.

⁶¿Mbo benjwɛɛ bɔɔmwi biitoungesomo la bakute bambale? Nde ango ɔmɔi wa yao angoungomo la Mungu.

⁷Aambo eyanu swee ya betö bisoluwana loketi; eokao owängɛke eoka ino nd'asolongela benjwɛɛ wike.

⁸Itoonga imɔ lanu mbo— Boto eaolela'mi nda baiso ba bato, ambo Wana wa Boto aolaka nde inde nda baiso ba bakitomo ba Mungu.

⁹Nde boto eanganya Imi nda baiso ba bato, inde eanganyomoko nda baiso ba bakitomo ba Mungu.

¹⁰Boto esingwa lioi lia litöngi lia Wana wa Boto, atomɛsɛlɔmɔ, kongo ko oyatoseɔlɔ Bolimo Botanu aitomɛsɛlɔmɔ.

¹¹Atokese iyo okɛs'ino oso wa bekumi nda bisɔngɔmɛlɔ, kwa oso wa eba isosha, otakelɛke bolenda ani atomutol'ino, kwa atoong'ino,

¹²eoka Bolimo Botanu atoekes'ino ko la mbile-ao yao ebikaongek'ino.

Loasɔ loa oyati Lifoka nda baiso ba Mungu

¹³Limɔ boto ɔmɔi nda ekuke loonga la Yesu mbo— Boekesi, ongaka la boloo wami mbo akaeke botiko lami.

- 14 Nde Yesu lomutoel'inde mbo— ¿Boto, ndai ati nde Imi wateli la bokaeli wanu?
- 15 Inde loonga la bato mbo— Lambaka la tinganaka la weli loaso loa bolole bototina, eoka liwawi lia boto liitolendelo ko shetesele sha yao ebisele inde.
- 16 Limɔ Inde lotel'iyɔ bombila, Inde mbo— Elanga ya lifoka lotaka tuma la bieka wike wike;
- 17 la inde loenyela nda botema wande mbo, Ikeleke to iye eoka iti'mɔ la biiselo yoengana yoisa tuma twa elanga yami?
- 18 Inde mbo— Itokel'ani, itoukola bikukelo ebile lami la itoswa yasi yolonga bifi, limɔ itoisa la befonga la biengo yami ina.
- 19 La itoonga la liwawi lia botema wami mbo— Liwawio, ososele bieka la bieto likama ebisois'ae yoengana miaka wike; eumaka, laka, mwaka, kelaka limengɔ!
- 20 Kongo ko Mungu loonga lande mbo— Ebebe, ako ae; la ocho-bo, liwawi liae litɔɔsɔmɔ end'ae; limɔ ebisokukya ae nda yiselo, ndai atɔɔɔlɔ yao?
- 21 Lole ko ongoma la oto oyatosɔnja bieto end'inde angene; nde atifote l'eya Mungu.
- 22 Lamao Yesu loonga la baeki bande mbo— Eokao, itoonga lanu Imi mbo— Otakelɛke bolenda loaso loa liwawi lianu mbo ¿Totola to nd'iyee?; la eoka ya bindo yanu mbo ¿Totowata nd'iyee?
- 23 Liwawi lisoeta yeka yola la bindo bisoeta bisinda yowata.
- 24 Tichaka la enyelaka nɔli biko bengate, biitolɔɔ koto, biitotwaka eula, biti la biiselo kwa kumbo, nde Mungu nd'atoles'iyɔ bieka; ino oisolongela nɔli la loketi?
- 25 ¿Ndai wanu kokɔkɔɔ ko l'iyeli kongo, ndotalia ango sinyo kwa linganjo nda liwawi liande?
- 26 ¿Eokao, otikɔkɔɔ ndokela loaso-lo lɔkɛkɛ, monito ototakela bolenda nda yasi?
- 27 Tichaka la enyelaka fototo, ani atokonda yao; biitokuwa, biitotita elamba; nde itoonga lanu mbo, ango Solomo angene la bɔfekɔ wande wa likama, atiawatäkä bɔfekɔ woengana bɔfekɔ wa lɔfɔtɔ lɔmɔi.
- 28 ¿Ango Mungu asowatesa ko chwingi etosoyala louse nda elanga nde lelengo totoumbolomo nda litumbo, nde simbi to Inde aitowates'ino, bato ba lilendelu likeke?
- 29 Otalukɛke mbo bini ebitolak'iso la bini bitomwak'iso ko la toloi nda betema, eoka bato ba wende batokalukake bieka-bi,
- 30 Nde Sango wanu nd'aluwi mbo otoeno bieka-bi.

- 31 Talükaka Bökota wa Mungu, limo ebi-bitotina kofomoko imo ino.
- 32 Ino ba itutunda, owangëke, eoka lisangi lia Sango wanu lile ko ndofaef'ino Bökota.
- 33 Ungesaka yao ebisel'ino la kaaka yao likaela (eoka ya ngandi); kelaka batanga boisa bieto ebatiweke liyele, ango bondanda olo nda Use eboitoomelo, olo wiya angoiyela, olo sambola angobebesa wao;
- 34 eoka olo ayali bondanda wae, botema wae ngo ko omao.

Bofiili la Likokomela

- 35 Wanjaka bekoli ngau nda teta yanu la undaka tala yanu bianesomu,
- 36 ani oyali ngo ko kwa bato ebakoumbakela liinwi lia ngenε wau nda elambo ya lisongoni, mbo akayeke inde la akatiteke inde, limo iyo kolioel'inde bome lisasaya.
- 37 Bekowa ana bende la limengo, eoka akayeke ngenε wau, inde koosh'iyō ani bakolamb'inde. Itoonga lanu wewe, mbo ngenε ona kokanda bokoli, atoyales'iyō se, limo atoya okael'iyō bieka.
- 38 Eya ngo ko nda esoko, ambo ko la yombe kongo, nde inde koosh'iyō ongoma, bekowa ana bende la limengo fuu.
- 39 Olüwi nde ndolüwa mbo eya ngo mbo ngenε wa ndako alüwäkä oso ko mbile eyekayeke ewa wiya, ani alambäkä la botengu l'ani atiamachäkä mbo ndako yande efindolomoko la wiya.
- 40 Eokao enganaka yose, eoka Wana wa Boto eyaka nda mbile eyeitoenyela lanu.
- 41 Petelo loonga mbo— ¿Ngenε, osotela nd'iso ebombila-bo kwa eoka ya bato batotina?
- 42 Limo Ngenε mbo— ¿Ndai to atoyala bonyafala wa likochi la wa welī oyasotalia inde bonyafala wa bato bande mbo akaelek'iyō bieka yau la lisho lioengana?
- 43 Bökowa ona ende la olau la limengo ani ngenε wande atoyaosh'inde nda likuwa lia bōfōno-bo.
- 44 Isoonga lanu wewe mbo atotalia boto ona bonyafala wa yeka yande bitotina.
- 45 Nde eyambo bökowa ona obe, eonga nda botema wande mbo— Ngenε wami asoumwaka oya; lamao inde koakola oomaka bekowa batolome la batomali, la ndolaka la ndomwaka, la ndowaka bänä,
- 46 limo ngenε wa bökowa ona eyaka nde nda bocho ebotilüwe inde la ebotiwele inde ngenε baiso, atomomol'inde la fimbo la atosel'inde amamwito la ebatilendelomo.

⁴⁷Nde bokɔwa ona oyaliwākā lisangi lia ngenε wande nde angokomyel'inde, angolitesa lisangi liande, inde ekuchomoko la tɔnyɔle wike;

⁴⁸kongo ko oyatialiwākā, nde kokelaka njasɔ yoengana likuchi, inde ekuchomoko la tɔnyɔle tɔmyo kongo. Eingo, ebafo mu nde wike, ambo befelomoko imɔ ko wike; la oyasotaliomo, ona efelomoko botalia imɔ.

Tokange etwaokākā Yesu

⁴⁹Isoya oyata bösä nda wenda-bo. ¿Iye eyelembi nde'mi eyambo wao bokongana?

⁵⁰Yende la lilufi elikalufimoko'mi, aina tokange etokanjomu Imi konda akakɔchɔmɔkɔ liao!

⁵¹¿Otangi nde mbo isoyasεle lilatemi nda wenda-bo? Mbayɔ, Imi mbo, kangä liwesani.

⁵²Ko anyo bato bɔɔmwi nda ndakɔ emɔi batokaakana, basatɔ kowesana la bambale, bambale la basatɔ.

⁵³Batowesakana, sango la wana wande; wana otolome la sango; nyango la wana otomali; la wana la nyango wande; boilana la wali wa wana; la wali wa wana la boilana.

⁵⁴Limɔ Inde loonga imɔ la bikuke ya bato mbo— Wene bafita la mbole, ino koonga lisasaya mbo— Mbula y'efalala etotɔnɔ, la etotɔnɔ ongoma.

⁵⁵Wene lofofo lotosokwa fangi ya liɔmbele, ino koonga mbo— Buse botoya l'etao; la botoya nde l'etao ongoma.

⁵⁶Ino balimbakeli, bolüwi nde ndolembeela weneli wa buse la se; ¿Monito otilüwe ndolembela weneli wa mbile-ye?

⁵⁷¿Monito boitolembela, ko ino angene, yao ebiengani ndokela.

⁵⁸Atɔke æ la wiyani okakomyelomo loasɔ oso wa bokumi, kotaka ndosilesa loao nda mboka mbo atakes'æ ende juge, la mbo juge atakes'æ ende Botingani wa bɔnyɔlɔlɔ, mbo bonyafala atakand'æ bɔnyɔlɔlɔ.

⁵⁹Isoonga laε mbo otiasekwe omao ko nd'akakambeke æ bitotina fεε, angotikala ango sengi.

Luka 13

Mungu atoambakela Likalangani lia Bato

¹Nda mbile-ao bamɔi loyakambes'Inde loasɔ loa BaNgalilai bamɔi, mbo Pilato asobiäkä bakila bau amamwito la nyama eyoläk'iyō ndotamba Mungu, nda lifaefi.

²Yesu lomutoel'iyo mbo— ¿Otangi nde mbo BaNgalilai bana bayaläkä bato babe boeta BaNgalilai batotina basi ko eoka mbo baokesakomökö bifembi ani?

³Isoonga lanu mbo— Mbayo, la sakolo ko ino bokalangana, ani ino boseseseleke imo ko ongoma.

⁴¿Kwa eba liu la bonanei ebawäkä la loukwo loa ndako ya botalemu bofi nda Siloa; otangi nde mbo bayaläkä bato ba batwanelo boeta batotina basi nda Yelusaleme?

⁵Isoonga lanu mbo— Mbayo, la sakolo ko ino bokalangana, ani ino boseseseleke imo ko ongoma.

⁶Yesu lota imo ko bombila-bo:— Boto omoi albökö bosau nda elanga yande, limo ayäk'inde oyalukä sau, angwene tuma.

⁷Inde loonga la bosali oyatinganäkä l'elanga mbo— Tenengo, miaka isato kw'eyayeliki'mi oyaluka tuma nda bosau-bo, kongo ko ikosi; tindaka wao, ¿Bosoemakala nda nyele wawa litina moni?

⁸Botingani lomutola mbo— Tamachaka wao imo ko emwaka-bo, kond'atofuwaka'mi nyele, limo itota toi,

⁹lamao eyambo bota tuma nda mwaka boyai, ambo olau; nde eyambo botiste, ae kotinda wao.

Botomali losäsesomo nda lise lia Yenga

¹⁰Nda lise lia Yenga, aekesäkä Yesu nda esongomelo,

¹¹botomali lenele omao oyayaläkä la bolimo wa lokambo ko miaka liu la bonanei la ainamäkä angokokolo ndoemesa bindo yande ango sinyo.

¹²La enekë Yesu wene inde, Inde lota otomali lioi, Inde mbo— Botomali, ososombolomo lokambo elole lae.

¹³Inde lota besamba yande nda lokomba loande, lisasaya otomali loninwa, inde loinela Mungu.

¹⁴Lamao Bokumi wa esongomelo losoma fine eoka mbo Yesu louwesa boto nda lise lia Yenga; inde loonga la bato mbo— Bacho ba likuwa bende liambe, yauku to la bacho ana mbo bosäsesomoko, inga nda lise lia Yenga,

¹⁵Nde Yesu lomutoel'inde mbo— Ino balimbakeli! ¿Oto la oto wanu, aitosombolo mbolo kwa funda yande, okakese yao mbo bimweke balia ango la lise lia Yenga?

¹⁶Tene ebodomali-bo, wana wa Abalayama, oyasokandomo la Satana ko miaka liu la bonanei, lotiengane mbo asombolomoko likala-li la lise lia Yenga?

¹⁷Aongäk'Inde baoui-ba, ebaiyel'Inde lofomo sɔni la batotina loomalaka eoka ya bikeli ya tala ebiakelomökö lande.

Bembila yasi yokweekela Bɔkɔta wa Use

¹⁸Eokao Inde loonga mbo— ¿Bɔkɔta wa Mungu bole kwa iye? Itokwela wao l'iye?

¹⁹Bole kwa lokoto loa mbase, boto lɔɔsɔ loao, inde lolɔɔ loao nda elanga yande, loao lɔtɔ, loao lokonda isandu angene limɔ nɔli bitoya oyakela bikalingo yau nda beta ya shao.

²⁰Inde loonga imɔ liasi mbo— ¿Itokwela Bɔkɔta wa Mungu l'iye?

²¹Bole kwa fulofulo eyundi otomali ndokaisa la ndosoya nda kilo isatɔ ya lɔkɛkɛ (eoka yokela lituma) mbo bitotina biulweke la fulofulo.

Bandai batouwesomo

²²Atandeläkä Yesu bekenge la tokekenge, Inde loekekesa bato olo aetäk'Inde la mboka yɔkɛ fangi ya Yelusaleme.

²³Boto ɔmɔi lofel'Inde mbo— ¿Ngene, bende to bamyo ebauwesomu? Yesu loonga mbo—

²⁴Fumbanesaka ndɔɔtɔ nda bome ewamwanu, eoka Imi mbo, bende bato wike ebakoluka ndɔɔtɔ omao, nde baitokɔkɔlɔ;

²⁵eoka akaemaleke ngene wa ndakɔ, la akalieke inde bome, ino koakola ndoemakala lousa la ndotitaka bome la ndoonga mbo— Ngene, liolalak'iso bome, nde Inde atomutola lanu mbo— Itilüwe ino; ¿Wende yandai?

²⁶Limɔ boakola ndoonga mbo— Iso toliki bieka, tomwiki nde amamwito lae, waekesak'iso nda lömbɔ loasu.

²⁷Nde Inde eongaka lanu mbo— Isokambes'ino mbo Itilüwe ino; ¿wende yandai? Sokwa ende'mi, ino bakeli ba njasɔ bibe.

²⁸Omao eyalaka bileli la ngelete ya bainyo ani akenek'ino wene Abalayama la Yisaka, la Yakobo la Batɔndɔli batotina amamwito nda Bɔkɔta wa Mungu l'ani ino angene bolaumbolomoko lousa.

²⁹Bato basi besokwaka fangi ya batɛmwelɔ ba bonyanya la fangi ya litele, la fangi ya nord la fangi ya sud ndoyayalaka se nda bieka nda Bɔkɔta wa Mungu.

³⁰Tene ngo, bende mbisa bako eba oso, l'eba oso beyalaka ko mbisa.

³¹Nda mbile-ao BaFalusi bamɔi loya ende Yesu, iyo mbo— Kende, okasokwa nda yese-ye, eoka Helodi asangi ndool'Ae.

³²Inde lomutola lau mbo— Kendeke okaonga la faa ena ako Bolimbo mbo— Tene! louse la lelengɔ itokusola belimo ebe la itosasesa eba kambo ndɔɔɔɔ limɔ la bocho wa isato, yetungesa likuwa liami.

³³Kongo ko loengani nde lami mbo itangweke la louse la lelengɔ la yöse imo eoka lotienganeke mbo Botɔndɔli aolomoko nda bokenge wasi, kangä nda Yelusaleme!

³⁴Aeko Yelusaleme, Yelusaleme oyatoolaka batɔndɔli, oyatökushaka batäle boola ebatomomuku end'æ; aina mbile eyokiki Imi yeme yosonjaka bana bæ, kwa atokukya kəkɔ bana bande ose ya bafafu bande, kongo ko ino angolembæ.

³⁵Tene, bokenge wanu bosomachana lanu ko isimo, kongo ko isoonga lanu mbo— Otiangoene'mi imɔ konda eyekaongek'ino mbo— Limengɔ liyeke lande oyatoya nda lina lia Ngene.

Luka 14

Ebiaongomökö nda ndako ya BoFalusi

¹Nda lise limɔi lia Yenga, ayaläkä Yesu nda ndako ya Bokumi ɔmɔi oyäkä BoFalusi, iyo lolamb'Inde la shɔngɔɔ;

²boto ɔmɔi oyaäkä la lokambo loa eila lɛnele oso wande.

³Kwaamao Yesu lofela Bekumi la BaFalusi mbo— ¿Engani nde la Bikela ndosasesa boto la lise lia Yenga kwa angoengana?

⁴Kongo ko iyo loyala tau. Limɔ Yesu lounda boto, Inde losases'inde, Inde lomach'inde akεε.

⁵Limɔ Inde loonga lau mbo— ¿Ndai wanu, eya mbo funda yande angoko mbolo yande ekwa nda liulu nda lise lia Yenga, oitosaola yao lisasaya?

⁶Batiakəkɔlökö ndomutoel'Inde nda loaso-lo.

⁷Limɔ Yesu lotela bato ebatomökö lioi nda elambɔ bombila ani enök'Inde mbo iyo lokalukake kangala ebieti olau, Inde mbo—

⁸Botomo lioi nda elambɔ ya lisɔngɔni, oyalëke se nda kangala eyeteli, eoka eluwa boto wa lokuku eloeteli eloæ, atatomo imɔ,

⁹limɔ ngene wa elambɔ oyati l'æ lande lioi, ataoyaonga læ mbo— Faefaka botoyo kangala-ye; limɔ æ angene otoemala la sɔni okayala se nda kangala eyetikali liili.

¹⁰Nde botomo lioi nda elambɔ, kendeke okayala nda kangala ya liili mbo akayek'inde oyati æ lioi, inde koonga læ mbo— Wina, yauku l'ono nda kangala eyeti. Ongoma ototemyɔmɔ nda baiso ba batotina ebatoyalana læ nda elambɔ.

¹¹Eoka boto oyatotaliak'inde angene, eondwesomoko se hondwa, la oyatoondwa se inde angene, etaliomoko tala.

¹²Lamao Inde loonga la boto oyatak'Inde lioi nda elambo mbo— Bokela elambo, kwa la löwa, kwa la ocho, otêke baina lae, kwa bitungani yae, kwa beoto yae, kwa bafoka ebayalani lae, eoka mbo batata imo ko ae lioi eyau, l'ano batosakanesa loaso.

¹³Kongo ko, bokela elambo, taka eba touwe, la ebitukulu, la eba bikoti, la eba betuku,

¹⁴limo otoyalaka la limengo fuu eoka bati ango la yeka yoinel'ae; nde otoinolomo yao nda bakuswelo nda liwa ba eba liengani.

¹⁵Okäkä boto omoi w'ebayalanäkä lande nda bieka ebaoi-ba, inde mbo— Boto oyatola bieka nda Bökota wa Mungu eyalaka nde la limengo fuu.

¹⁶Yesu loonga lande mbo— Boto omoi akeläka elambo efi la atäkä bato wike lioi;

¹⁷enganäkä mbile yola inde lotoma bokowa wande okaongake l'ebatomökö lioi, mbo— Yauku, eoka bitotina bisoela.

¹⁸Nde iyo yaatotina lisanga loakola ndolukä litina liofeka ndoya. Oyo wa oso mbo— Isombiki nde elanga, isöke okaticha yao, isosombol'ae mbo imeselomoko.

¹⁹Wasi mbo— Isombiki mbolo bomwi ya likuwa, isöke okakotesa yao, isosombol'ae mbo imeselomoko.

²⁰Wasi mbo— Isosongo wali, eokao itikokole ndoya.

²¹Ongoma bokowa loinwa, inde lokambesa ngene wande njaso-bi. Limo ngene wa ndako loonga la bokowa wande mbo— Kendeke mangu nda mboka la toloto, eshaka l'ono eba touwe, la e'bitukulu, la eba bikoti, la eba bituku.

²²Limo bokowa loonga mbo— Ngene, losokelomo kwa akambesi ae'mi, nde elela ekosandelu se.

²³Ngene loonga la bokowa mbo— Kendeke nda balabala la bieli okatinjak'iyoi mbo basteke, litina mbo ndako yami etumeke

²⁴eoka isoonga lanu mbo, Angwene angomoi w'ebatomökö lioi nde kooka elala ya elambo yami.

Baio ba Yesu nda lokendo

²⁵Bikuke ya bato wike bakeseneke lande; Inde lokikwa end'iyoi la Inde loonga lau mbo—

²⁶Boto eya ende'mi, nde angoiyela sango wande la nyango, la wali, la bana, la bitungani, la baelo, imo ko la liwawi liande angene, ambo atikokole oyala boeki wami.

²⁷Boto oyaitotolaka lieka liande angene oyatuta'mi, ambo atikokole oyala boeki wami.

²⁸Tene, omoi wanu esanga ndoswaka ndako ya botalemu efi; igitotayalaka se ndotangaka loketi loa bieto mbo atayala la yao yoengana ndosilesa liswi lia ndako?

²⁹Aenaka ongoma, ani atoakol'inde ndoswa batale nda nyele, lamao angokokolo ndokolese ndako, limo akeneke bato ongoma, iyo komuchamucha la twelo, iyo koonga mbo—

³⁰Boto-yo aakolakä ndoswa ndako efi nde atikokole ndosilesa yao.

³¹Loasi imo; bokota oyatoke okanana bita la bokota wasi; igitotayala se ndoenyakela kwa mbo atokokolo ko la bato bilefu liu okanana la bokota wasi oyatoyatowana lande la bato bilefu kama imbale?

³²Nde eyambo atienyele ongoma, limo, akoyali oyomoi esika, atotoma ikomya sha wange okafela likomyi liotinya lokele.

³³Ko ongoma, boto wanu oyaitosenyana la eyande bitoti, aitokokolo ndoyala boeki wami.

³⁴Bokwa bole to olau; igitotayala se ndoenyakela kwa mbo bokwa botemba shokana, botokana shokana liasi l'iyee?

³⁵Botiengan'imoyeka, kwa ndota nda nyele, kwa nda lolo; bato batokusha wao tungi. Oyale la batoi booka, aokeke!

Luka 15

Bokoko ebolefani

¹Limo besonji ya besombi la bato ba njaso ibe, iyo yaatotina loya tina lande ndoyalaila Yesu;

²la BaFalusi la Batikasa imo loimaima mbo— Boto-yo atonyangela ebabe la atolana lau bieka.

³Eokao, Yesu lokambes'iyoye ebombila-bo, Inde mbo—

⁴igitotayala se ndoenyakela kwa mbo bokwa botemba shokana, botokana shokana liasi l'iyee? igitotayala se ndoenyakela kwa mbo bokwa botemba shokana, botokana shokana liasi l'iyee?

⁵Akoshek'inde wao, inde kota wao nda konde yande la limengo;

⁶limɔ akayek'inde nda ndakɔ yande, inde kota baina lande la bayalani lande lioi, inde koonga lau mbo— Okaka limengɔ amawito lami, eoka isoosha bokɔkɔ ewalefäkä.

⁷Imi nd'atoonga lanu-mbo— Ko ongoma limengɔ liokanaka nda Use loasɔ loa boto ɔmwito wa obe oyatokalangana, elitoeta limengɔ loasɔ loa bato kama libwa la libwa ba liengani, ehati la boeno wa likalangani.

Bieto ebilefani

⁸Botomali to oyale la falanga liu; ʒelefesa lomɔi, mbo aitoanesa täla, aitɔɔmbɔkɔ ndakɔ okaluke la bofiili kond'akoshek'inde loao?

⁹Limɔ akoshek'inde loao, inde kota baina la bayalani lande lioi, mbo— Okaka limengɔ amawito lami, eoka isoosha lofalanga elolefesiki'mi.

¹⁰Itoonga lanu mbo— Ko ongoma limengɔ liokanaka nda baiso ba Bakitomo ba Mungu loasɔ loa boto ɔmwito wa obe oyatokalangana.

Wana oyalefani

¹¹Yesu loonga mbo— Boto ɔmɔi aaka la bana batolome ambale,

¹²la etungani loonga la sango wande mbo— Fafa, faka'mi likaɔ lia botiko elikaɔleke'mi. La sango lokaana lau bitotina yande.

¹³Mbisa ya becho bimɔi itungangɔɔ losɔnjaka eyande bitoti, inde lomacha bokenge wande okake yese y'esika; omao inde lomelekesa bieto yande ko la yeka wawa.

¹⁴La asilesäk'inde bieto yande bitotina, limɔ löndo lofi lokwa nda yese ena, inde loakola ndoyala la boeno ofi.

¹⁵Inde lɔke okawatema la boto ɔmɔi wa yese ena la boto ona lotom'inde nda bilanga yande mbo afeke ndei yande bieka.

¹⁶Inde lookaka yeme yookanelo la mboso ya kunde eyaläkä ndei, nde angwene boto wof'inde yeka.

¹⁷Aenyäk'inde loasɔ loande, inde mbo— Aina basali ba sango wami bende la bieka yoengana la yosandelo se ani imi nd'asowa eyamaya l'isiye.

¹⁸Itoemala ikeke ende sango wami, yeongaka lande mbo— Fafa, isotwanelo oso wa Use la nda baiso bæ imɔ,

¹⁹itiengane ndotangomo imɔ wana wae; seleke'mi kwani ayali basali bæ.

²⁰Inde loemala, inde lɔke ende sango wande. Nde akoyal'inde esika, sango wande lɔene wana, inde lookel'inde ngandi, inde lokwa mangu okakusamel'inde kingo, inde lofa wana ichɔu;

- ²¹Wana loonga la sango mbo— Fafa, isotwanelo oso wa Use la nda baiso bae, itiengane ndotangomo imo wana wae; seleke'mi kwani ayali basali bae.
- ²²Kongo ko sango loonga la bekowa yande mbo— Mangumangu; eshaka kanju eyelau fine, watesak'inde, fak'inde iketi shota nda isangakala shande la tokwaka twa batindi bande,
- ²³eshaka efembeli ya ngombe bonuku, olaka yao, toleke elambo la limengo;
- ²⁴eoka mbo wana-yo wami awaka la akoyali; alefaka, nde asenele oko liasi; la iyo loakola ndoficha limengo.
- ²⁵Kongo ko wana wange loyala nda elanga. Ainwak'inde la ayalak'inde tina la ndako inde looka bakwengu la beele ya bisha.
- ²⁶Inde lota wana emoi lioi, inde lofel'inde litina lia loaso-lo.
- ²⁷Inde lomutola mbo— Etungani yae asoya la sango wae asoola efembeli ya ngombe bonuku, eoka asoosh'inde la bosasu la weli.
- ²⁸Nde boloo lotwa bolengi, la atilembeke ndoto nda ndako. Nde sango wande lokuswa ndokalombokol'inde,
- ²⁹limo inde lomutola la sango mbo— Toka! Isokuwel'ae kwa bokowa emiaka-bi wike, ikatefoli ndola yae ango emoi, nde otifeke'mi ango efembeli ya mbuli mbo ificheke limengo amamwito la baina lami;
- ³⁰kongo ko asoya ewana-yo wae, oyasolaka bieto yae amamwito la batomali ba bolofe, oisolel'inde efembeli ya ngombe bonuku.
- ³¹Sango loonga lande mbo— Wana, wende lami becho betotina, la bitotina yami yende imo ko eyae.
- ³²Loondu nde mbo tokeleke elambo la limengo, eoka etungani yae'yo, awaka nde akoyali la liwawi; alefaka, nde asenele oko liasi.

Luka 16

Bonyafala wa bolwäne

- ¹Yesu loonga imo la baeki bande mbo— Boto wa lifoka ayalaka la Bonyafala wotinganaka la ndako la bilanga yande la bato lowanjela Bonyafala ende ngene wande mbo asomelesa yeka yande.
- ²Ngene lot'inde lioi, inde loonga lande mbo— ¿Loni-lo elosoka'mi loaso loae? Faka lokasa loa likuwa liae eoka otikokole imo ndoyala Bonyafala.
- ³Limmo Bonyafala loenyela, inde mbo— ¿Itokel'iye, eoka mbo ngene wami atosokoela'mi isosha sha bonyafala? Iti la botatulu wosha nyele; yende la soni ndomba bieka.

- ⁴Iluwi nde elotokela'mi mbo akafangolomoko'mi nda bonyafala, limo batonyangela'mi nda ndakɔ yau angene.
- ⁵Inde lota batotina ebaäkä la ngene wande belima, ɔmɔi la ɔmɔi; inde loonga l'ewa oso mbo— ¿Wende la ngene wami bolima wa loni loketi?
- ⁶Inde mbo— Biangola ya baita kama liu. Bonyafala loonga lande mbo— Ɔsɔkɔ lokasa loa bolima, yalaka se mangu la sɔnɔkɔ mbo kama bɔɔmwi.
- ⁷Limɔ inde loonga la wasi mbo— ¿Aε imɔ, ole la bolima wa loni loketi? Inde mbo— Batanga ba bofonga kama liu. Inde loonga lande mbo— Ɔsɔkɔ lokasa loa bolima, sɔnɔkɔ mbo kama bonanei.
- ⁸Ngene loinela Bonyafala wande oyatienganaka eoka akeliki nde la eläläka; eoka nda fetɔ yau, bana ba wenda-bo balongeli nde bana ba löwa la eläläka.
- ⁹Imi nd'atoonga lanu mbo— Sɛlɛkɛ ebanu baina ko la bieto ya eba bolimbakeli, litina mbo akasileke yao, limɔ batonyangel'ino nda kumbo ya loiko.
- ¹⁰Boto wolendelomo la loasɔ lɔkɛkɛ, nda loasɔ lofi ale imɔ wolendelomo; boto oyati la liengani nda loasɔ lɔkɛkɛ, nda loasɔ lofi imɔ ati la liengani.
- ¹¹¿Ango ino oti bolendelomo nda loasɔ loa bieto y'ebatiengane, ndai to atolendelo ino nda njasɔ ya wewe?
- ¹²¿Ango botiyaleke bato bolendelomo la eya boto wasi, ndai to atof'ino eyanu angene?
- ¹³Angwene bosali wokɔkɔlɔ oyala bɔkɔwa wa bangene bambale, eoka ataiyela ɔmɔi, nde kosamaka oy'ɔmɔi, angoko mbo atawatemaka la ɔmɔi, nde koolya oy'ɔmɔi. Botikɔkɔlɛ ndoyala bɔkɔwa wa Mungu la bieto lisanga.
- ¹⁴BaFalusi baäkä ebasami bieto fine, iyo looka baoui-ba batotina, iyo lomuchamuchela Yesu.
- ¹⁵Inde loonga lau mbo— Ino wende ebatangi nde mbo wengani nda baiso ba bato, nde Mungu nd'aluwi betema yanu, eoka ebitoinelomo fine la bato, yao Mungu kɔene efu.
- ¹⁶Bikela ya Mungu la Batɔndɔli yaäkä konda mbile ya Yoane, limɔ mbisa yande ko kwani, mboli ya Bɔkɔta wa Mungu bisotomo boeki la boto la boto atɔɔtɔ nda wao ko la botatulu.
- ¹⁷Kongo ko ndofanjaka lioi limwitoto lia Bikela ya Mungu lole lowau lolongela elosokola Use la se.
- ¹⁸Eokao boto oyasosokola wali wande, kosɔngɔ wasi, ambo asotwa nyongo, la boto oyatosɔngɔ wali oyasokolomu ende bolome, ambo inde imɔ asotwa ko nyongo.

Ewa lifoka l'ewa shomba

- ¹⁹Aäkä nde boto ɔmɔi wa lifoka lifi oyawatäkä bisinda ya bofekɔ la loketi lofi. Inde lolengela lise la lise ko ndolaka bieka ya bonuku.
- ²⁰La oto wasi wa shomba, lina liande liko Lasalo, loingakala tina la bome wa ewa lifoka, la bindo yande lotuma la bakülü.
- ²¹Inde looka yemε fine yolaka bakɔmbɔ ebakwäkä ose ya mesa y'ewa lifoka, la ngwa loya oyaletεke bakülü bande.
- ²²Mbisa yamao, ewa shomba lowa, la bakitomo lotol'inde konda bokuku wa Abalayama; la ewa lifoka lowa imɔ kowa, inde loömbomo nda losai.
- ²³Ayaläk'inde nda ewelo la okäk'inde bemusi fine, inde loila baiso likolo inde loεne Abalayama ko esika la Lasalo ani aingaläkä nda bokuku wandë.
- ²⁴Inde loamama mbo— Fafa Abalayamao, okelaka'mi ngandi, tomaka Lasalo mbo alufieke bɔmbɔ wa isangakala shande nda balia ndɔɔngεε lolamε loami, eoka isooka lobaba nda wambe-bo.
- ²⁵Nde Abalayama loonga mbo— Wana, enyelaka mbo ayaläk'æ nda wenda waɔlɔkɔ eyæ bieka bilau, la Lasalo imɔ ko eyande bieka bibe nde kwani inde asɔɔnjɔnjɔmɔ l'ono, nde æ wende la lobaba.
- ²⁶Loaso loasi imɔ, lofundukwela lofi losokɔkɔmεsɔmɔ atiteni yasu lanu mbo ebale la yemε yoakala end'ino angokɔkɔlɔ la angwεne oto wanu wotenana ono end'iso.
- ²⁷Limɔ inde mbo— Eokao, itosombol'æ, Fafa, mbo otomek'inde omolo nda ndakɔ ya sango wami, eoka
- ²⁸yende la bitungani bɔɔmwi, mbo aluwesek'iyo wewe mbo bataya imɔ koya nd'elela-ye ya bomusi.
- ²⁹Nde Abalayama loonga mbo— Bende la kasa ya Mɔsε la eya Batɔndɔli, bokek'iyo.
- ³⁰Kongo ko inde mbo— Mbayo, Fafa Abalayama, nde eyambo ɔmɔi ekuswa nda liwa okake end'iyo, limɔ bekalangana.
- ³¹Nde Abalayama loonga mbo— Eya ngo mbo batioke Mɔsε la Batɔndɔli, ambo ɔmɔi ekuswa nda liwa, iyo batiangoimela.

Luka 17

- ¹Yesu loonga la baeki bande mbo— Angokɔkɔlɔ ndokufa mbo tolonga totakwesa bato nda obe, kongo ko aeko wale end'inde oyatotake twao.
- ²Loeti nde l'olau mbo litale lifi likandomoko nda kingo yande, la mbo aumbolomoko nda balia ba eliya, eoka liwa lia oyatokwesa ɔmwito wa ebana-ba bakeke litolonga liwa lina.

³Tatichaka bekeeli yanu angene. Eyambo etungani yae ekela obe, imaka inde; ekalangana, meseleke inde.

⁴Ango ekeel'ae obe bakela bosambale nda lise limoi, nde einwaka end'ae bainwa bosambale oyaonga mbo— Isokalangana; otomesel'inde.

⁵Batomomu loonga la Ngene mbo— Ulwesaka liimeli liasu.

⁶Limoi Inde loonga mbo— Boyala la liimeli kwa lokoto lokeke loa mbase, ani ino koonga la isandu sina mbo— Ae angene uwolomo, lomoi nda balia ba eliya; ongoma shao kolitesa lioi lianu.

⁷¿Ndai wanu eyala la bokwa oyatokuwa elanga, angoko oyatotingana la bekoko, akasokwek'inde nda elanga oyaya okenge, koonga lande mbo— Yauku, yalaka se lisaya nda bieka?

⁸Mba, aitotaonga lande mbo— Takomyielaka'mi yeka yola, wataka esinda ya mesa, telaka'mi bieka nda mesa; akaleke la akainweke'mi, limoi mbisa ae kola, ae komwa.

⁹¿Atofaka bokwa kekekeli ko eoka asokeel'inde ko yao ebisokambesomo inde?

¹⁰Ino imoi ko ongoma; akasilek'ino lotimbana lototina elokambesomuku ino, ongaka mbo— Tole bokwa ya bikwele, tosokela ngo ko lotimbana eloengani nde lasu okela.

Bato liu ba baendi

¹¹Akendem'Inde nda mboka ya Yelusaleme, Inde loetaka atiteni ya yese ya Samalia l'eya Ngalilai.

¹²¿Tokoi Yesu nda bokenge moi, bato liu ba baendi loyatowana lande, iyo losikama ko esika,

¹³iyo loamama mbo— Yesu, Bokota, okelaka iso ngandi.

¹⁴Limoi eneke Inde wen'iyo, Inde loonga lau mbo— Kendeke okene BaKanga komba yanu.

¹⁵Loyaka nde mbo aek'iyo, iyo lotanesomo. Moi wau, enek'inde mbo asosesomo, inde loinwa ani inde loinela Mungu la limiki lifi,

¹⁶inde lotulia bombo se nda batindi ba Yesu, inde lof'inde kekekeli; boto ona aaka wa Samalia.

¹⁷Yesu lomutoel'inde mbo— ¿Bato liu batitanesomuku; ebamoi libwa anima to?

¹⁸¿Angwene boto wasi woinwa oinela Mungu, sakolo ko oy'ati wa BaYuda?

¹⁹Yesu loonga lande mbo— Emalaka, kendeke eyae; liimeli liae lisouwes'ae.

Mbile eyetoya la Bokota wa Mungu

- ²⁰Afelomökö Yesu ko la BaFalusi mbo— ¿Eni mbile eyekayeke la Bokota wa Mungu? Inde lomutoel'iyó mbo— Bokota wa Mungu botiye ko la botichakëlä,
- ²¹baitoonga mbo— Tene bole eya, kwa anamana; Tene ngo Bokota wa Mungu bole atiteni yanu!
- ²²Limó Inde loonga la baeki bande mbo— Becho belayaka ebilokeke ino yeme yene lise limwito lia Wana wa Boto, kongo ko botileneke ngo wao.
- ²³La beongaka lanu mbo— Tene anamana; Tene onomono! Okëke, otutëk'iyó!
- ²⁴Eoka kwa atobalikima ibalibali fangi emó ya use okaamela imó konda fangi eyemó ya use, kwa akayaleke imó ko Wana wa Boto nda lise liande.
- ²⁵Kongo ko loengani nde lande mbo ataokesomoko biale wike la afekelomoko la efetó-ye.
- ²⁶Kwa ayaläkä wenda nda mbile ya Noa, ko ongoma nda bacho ba Wana wa Boto;
- ²⁷balakäkä bieka, bamwäkä, basongökö bali, basongesömökö konda bochoao ewatökö Noa nda ndakó ya wató, limó fela efi loya oyaombes'iyó yaatotina hombe.
- ²⁸Ongoma imó, kwa ayaläkä bato nda mbile ya Loti, baläkä, bamwäkä, basombäkä la baungesäkä liöngo, balökö bilanga, baswäkä ndakó
- ²⁹kongo ko nda bocho ewasokwäkä la Loti nda bokenge wa Sodoma, bösä la kibiliti yatönökö nda use, la wao loombes'iyó yaatotina hombe.
- ³⁰Loyalaka ongoma la lise likeneleke Wana wa Boto.
- ³¹Nda bocho ona boto eyala olikolo lia ndakó ani biengo yande bitikali nda tindo, asulwëke se ndóóó yao; boto eyala nda elanga, ainwëk'imó bokenge.
- ³²Enyelaka loaso loa wali wa Loti.
- ³³Boto oyatolukä mboka yotekamesa liwawi liande, atolefesa nde liaó; la oyatolefesa liaó, inde nd'atoikesa liaó.
- ³⁴Itoonga lanu mbo— Nda bocho ona, bambale beingala nda tange emó; omó kosokolomo, oyómó komachana.
- ³⁵Batomali bambale betwanga befonga amamwito nda lokulu ko lomó, omó kosokolomo, oyómó komachana.
- ³⁷Iyo lofel'Inde mbo— Anima to, Ngené? Inde loonga lau mbo-Olo akayaleke bolyo, ambo toyoiyoli kosongökómó ngo ko omao.

Luka 18

Lisomboli lia Bofiili

- ¹Inde lotel'iyo bombila litina mbo basombokoleke mbile la mbile angolewa.
- ²Inde mbo— Aäkä nda bokenge ɔmɔi Bokomyi wa njaso oyatiawangäkä Mungu la oyatialitesäkä bato,
- ³la aäka'imɔ nda bokenge ona lotika loa olome, inde lɔkɛkɛ bake wike ende Bokomyi, inde mbo— Longesaka'mi end'inde oyatolukela'mi loaso.
- ⁴Ko mbile bimɔi Bokomyi angolɛmbɛ, nde mbisa inde loenyela nda botema mbo— Itiwange Mungu la itilitesɛ bato,
- ⁵kongo ko eoka elotika-lo atookekesa'mi likati, itolongesa nde inde mbo atatekwesɛ'mi la baya bande wike.
- ⁶Ngɛnɛ loonga mbo— Okaka to lioi eliaongäkä Bokomyi ebatienganeke.
- ⁷¿Mbo Mungu aitolongesa ebände ebasoaa Inde ebatoleel'Inde la löwa la ocho, aitolombakel'iyo?
- ⁸Isoonga lanu mbo Atolonges'iyo la mangu. Kongo ko akayeke Wana wa Boto, atoosha nde liimeli nda wenda-bo?

BoFalusi la Bɔsɔnji wa Bɔsɔmbi

- ⁹Inde loonga imɔ bombila-bo eoka ya bamɔi ebatangi nde mbo bengani, nde basekɔli bato basi.
- ¹⁰Yesu mbo— Bato ambale lɔkɛ nda ndakɔ ya Mungu okasombola, ɔmɔi WaFalusi, oyɔmɔi Bɔsɔnji wa bɔsɔmbi.
- ¹¹WaFalusi loemesana fii ndosombola ko inde angɛnɛ, inde mbo— E Mungu, isof'Aɛ kelekälɛ mbo im'iti kwa bato basi, kwa eba biya, l'ebatiengane, l'eba nyongo, ango kwa ebɔsɔnji-bo wa bɔsɔmbi.
- ¹²Itokilaka bieka ko becho imbale nda yenga, itofaekefa lifaefi lia likao lia liu lia bitotina ebitɔlɔ'mi.
- ¹³Nde Bɔsɔnji loemala ko esika, atilɛmbɛ ango oila baiso likolo, nde inde loomaka bokükü wande; inde mbo— E Mungu, mɛsɛlɛkɛ'mi oyatokelaka obe.
- ¹⁴Yesu mbo— Isoonga lanu mbo oyo bɔsɔnji ainywäkä eyande ani aenganesomu nda baiso ba Mungu, inga boto ona ako BoFalusi; eoka boto oyatotaliak'inde angɛnɛ, ɛɔndwɛsɔmɔkɔ se; nde oyatɔɔndwa se, inde angɛnɛ etaliomoko tala.

Yesu la Bainɛngɛ

- ¹⁵Bato loeshel'Inde ko bana baoli mbo amatek'iyo, nde ɛnäkɛ baeki ongoma, iyo loim'iyo.

16Nde Yesu lota bana lioi mbo bayeke tina lande limo Inde mbo— Machaka bana baoli bayeke ende'mi; okufesek'iyoy, eoka Bokota wa Mungu wende ende ebofona-bo.

17Wewe, itoonga lanu mbo— Boto oyaitoaela Bokota wa Mungu kwa atokela wainenge, ani inde angwoto omao.

Boto wa Lifoka

18Bokumi emoi lofel'Inde mbo— ¿Boekesi Bolau, ikeleke moni mbo yoleke loiko loa layalaya?

19Yesu loonga lande mbo— ¿Monito ototanga'mi bolau? Angwene ango emoi olau sakolo ko Mungu angene.

20Oluwi nde Bikela; Ochweke nyongo, Wolëke oto, Wiyëke, Otëke nanga, Litesaka sango la nyango wae.

21Bokumi loonga mbo— Isolitesa e-bikela-bi bitotina konda isenge shami konda eweuse.

22Okäkä Yesu ongoma, Inde loonga lande mbo— Osoomelo ko lomo kongo, tambesaka bitotina ebile lae, kaelaka ebatouwe, ongoma otolo bondanda nda use; limo yauku, tutaka'mi.

23Okäk'inde ebaoi-ba inde lowa ikene fine eoka aäkä la bieto ya likama.

24Enëkä Yesu ongoma, Inde mbo— Aina bowau ende bafoka ndoto nda Bokota wa Mungu.

25Bowau wa ngamela woeta nda lifola lia iolo, botiengane la bowau wa oto wa lifoka ndoto nda Bokota wa Mungu.

26Bato ebokäkä ongoma, loonga mbo— ¿Ndai to atokokolo ouwesomo?

27Inde loonga mbo— Ebitokokole bato, ko yao Mungu nd'atokokolo.

28Petelo loonga mbo— Tene, iso nd'asomacha eyasu angene la tosotuta Ae.

29Yesu loonga lau mbo— Wewe, itoonga lanu mbo boto oyamachi ndako, angoko wali, angoko bitungani, angoko ebaot'inde, angoko bana ko l'eoka ya Bokota wa Mungu,

30eloko nde yao ko balo wike kwani nda mbile-ye, la nda mbile eyekayeke, eloko loiko loa layalaya.

31Yesu loesha eba liu la ambale lande elela emoi, Inde loonga lau mbo— Tene ngo, tsoke Yelusaleme, omao bitotina eyatakä batondoli nda kasa yau eoka ya Wana wa Boto, ambo yao bitokochomo koke.

32Atokesomo ende bato ba yese yasi, batot'Inde kungutu, atotwelomo soi,

³³batoom'Inde fimbo, la batool'Inde la nda lise lia asato atouwa liasi.

³⁴Nde batiaoshäkä litina lia e njaso-bi; baoui-ba baisameläk'iyo, batialuwak'imo baoui ebaongäk'Inde lau.

Boto wa Botuku nda Yeliko

³⁵Iyäkä Inde tina la bokenge wa Yeliko boto wa botuku loyalaka se nda ongo wa mboka ani atömba yeka.

³⁶Okäk'inde bilundi ya ekuke ya bato ebatoeta, inde lofela litina moni.

³⁷Iyo lokambes'inde mbo ende Yesu wa Nasaleta oyatoeta.

³⁸Lamao inde loamama mbo— Yesu Wana wa Dawidi, okelaka'mi ngandi!

³⁹La bato ebetaka oso loimak'inde mbo ayaleke tau; kongo ko inde loamama liamami lioeta, mbo— Yesu Wana wa Dawidi, okelaka'mi ngandi!

⁴⁰Limö Yesu losikama, Inde loonga lau mbo baeshek'inde; iyak'inde tina, Yesu lofel'inde mbo—

⁴¹¿Olombi nde mbo ikeelek'æ iye? Inde loonga mbo— Ngenε, mbo yenεke liasi.

⁴²Yesu loonga lande mbo— Enεke to liasi; liimeli liaε lisouwes'æ. Kwaamao, inde lεnε liasi, inde lotuta Yesu, inde loinakela Mungu. Enökë bato batotina ongoma, iyo loinakela Mungu la bæεε.

Luka 19

Sakayo wa Yeliko

¹Yesu looto nda Yeliko la Inde lotandela bokenge, la

²aäkä omao boto, lina liande liko Sakayo, inde ayaläkä Bokumi wa basonjaki ba bosombi la aäkä lifoka.

³Sakayo loluka fofe yçenε ani ayali Yesu, kongo ko atiakokölökö eoka ya ekuke ya bato, litina mbo aäkä buwe.

⁴Nde inde lokwa mangu oso w'ato, inde lolila isandu sha lionji mbo enεke Yesu eoka loäkä nde mbo Yesu eteke bokenge la mboka ena.

⁵Ayäkä Yesu nda elela ena, Inde loila baiso likolo, Inde loonga lande mbo— Wendesa, Sakayo, sulwaka se, eoka louse lole loami ndoyala nda ndako yaε.

⁶Limö Sakayao loumama osulwa se, inde lonyangela Yesu la limengo.

⁷Enökë bato ongoma, iyo yaatotina loimaima, iyo mbo— Asöke okaingala nda ndako ya boto obe.

⁸Kongo ko Sakayo loemala fii, inde loonga la Ngenε mbo— Tεne ngo, Ngenε, itofaefa eba touwe botüku wa biengo la bieto yami; yaambo yɔnɔkɔlökö yeka ende boto la wiya, itoinola yao binei binei nda lɔmɔi lɔmɔi.

⁹Yesu loonga lande mbo— Louse liuwesi lisoya nda e-ndakɔ-ye, eoka inde nd'ale imɔ wana wa Abalayama.

¹⁰Wana wa Boto asoya nde ko ndoluka la ndoyuwesa oyasolefa.

Bɔkɔwa wa lotimbana la ewa booshaosha

¹¹Okäka'iyɔ ebaoi-ba, Yesu loonga imɔ ko liasi, Inde lotel'iyɔ bombila eoka asoya oko tina la Yelusaleme la eoka mbo batangäkä nde mbo Bɔkɔta wa Mungu bosamboya kwaamao nda mbil'ao.

¹²Eokao Inde loonga mbo— Boto ɔmɔi wa bɔkökɔ wa bɔkɔta, lɔke lɔkendɔ nda yese y'esika ndokafomo isosha sha bɔkɔta, limɔ ndoinwa liasi.

¹³Nde inde lota bekɔwa yande liu lioi, inde lofaef'iyɔ mia liu ya falanga, oto la oto mia εmɔi, inde loonga lau mbo— Timbesaka bokalala la yao, konda akainweke'mi.

¹⁴Nde bato ba bokenge wande angene loiyel'inde, iyo lotoma ikomya sha wange ombisa yande okaonga lande mbo— Totilembe mbo oyo ayaleke bɔkɔta wasu.

¹⁵Loaaka mbo, ainwäk'inde ani asosila ndɔɔɔ isosha sha bɔkɔta, inde loonga mbo bekɔwa ena ebifak'inde of'iyɔ mia ya falanga bayeke oso wande, mbo aluweke botalia ebosɔɔl'iyɔ nda bokalala wau.

¹⁶Ewa oso loya, inde mbo— Ngenε, mia yaε εmɔi esokondela mia liu.

¹⁷Ngenε loonga lande mbo— Eingo ko, bɔkɔwa olau ako aε, eoka osokɔcha loaso lona lɔkekε, ɔɔkɔ isosha shokomya bekenge liu.

¹⁸Ewa ambale loya la inde mbo— Ngenε, mia yaε εmɔi esokondela mia bɔɔmwi.

¹⁹Ngenε loonga imɔ lande mbo— Aε imɔ, ɔɔkɔ isosha sha bekenge bɔɔmwi.

²⁰Limɔ wasi loya, inde mbo— Ngenε, tεne mia yaε ena, eyüchiki'mi nda itambala;

²¹eoka yawangäk'aε eoka wende boto owaü, la otolaka yeka ebititek'aε se, la ototwaka bina ebitilɔek'aε.

²²Ngenε loonga lande mbo— Ko la lioi lia bɔnɔkɔ waε angene, isotenel'aε loaso-lo, aε bɔkɔwa obe, oluwiki nde mbo yende boto owaü, la mbo itoilaka yeka ebititeke'mi se, la mbo itotwaka bina ebitilɔeke'mi;

²³eokao monito otiafäkä bieto yami ende bato ebatoisaka yao la bɔsεeli, mbo akainweke'mi, yaɔɔ eyami bieto la bɔsεeli lisanga?

²⁴Ngene loonga la ebande ebemaläkä omao mbo— Ɔnɔkɔɛɛk'inde mia ena, faka inde oyayali la mia liu.

²⁵Nde bamɔi loonga lande mbo— Ngene ale to la mia liu.

²⁶Ngene lomutola mbo— Itoonga lanu mbo inde oyaseli yeka, efomoko yasi; nde oyatisɛɛ yeka, atɔnɔkɔɛɛɔmɔ ko yao eyesel'inde.

²⁷Nde loaso loa ebaiyeläkä'mi, ebatialembekɛ mbo iyaleke Bɔkɔta wau, eshaka iyo eyamaya, singesa iyo oso wami!

Yesu loiya nda Yelusaleme

²⁸Asiläkä Yesu ndoonga, Inde loetel'iyo oso okake likolo nda Yelusaleme.

²⁹Iyak'Inde tina la Betefange I la Betania nda löngo eloatangomökö Löngo loa Elaya, Inde lotoma baeki bambale bande lotomo,

³⁰Inde mbo— Takendɛke nda bokenge ebole oso wanu, la akatɛk'ino ina, otoosha efembeli ya punda ekandomu, boto ayayali kɔni nda bɔkɔngɔ wa yao, faikolaka yao, eshaka yao lono.

³¹Boto efel'ino mbo— ¿Monito otofaikola yao? ongoma ino koonga lande mbo— Ngene asoeno yao

³²Baeki ebatomomökö, lɔke, iyo loosha loaso cha kwa aongi Yesu lau.

³³Afaikoläkä'iyo efembeli ya punda, bangene ba yao loonga lau mbo— ¿Otofaikola efembeli ya punda monito?

³⁴Iyo loonga mbo— Ngene asoeno yao.

³⁵Limɔ iyo loesha yao ende Yesu; iyo lotalia bisinda yau nda bɔkɔngɔ wa yao la iyo loyalesa Yesu olikolo.

³⁶Aek'Inde ongoma, iyo lofalola bisinda yau se nda mboka.

³⁷Asishanäk'Inde tina la bokenge, olo asulwi mboka se nda löngo loa Elaya, ekuke etotina ya baeki loakola ndoficha limengɔ la ndoinakela Mungu la limiki lifi eoka ya bisisho ebienäk'iyo,

³⁸iyo mbo— Limengɔ la Bolau ende Bɔkɔta oyasoya nda lina lia Ngene; Lilatemi olo nda Use la loomalo lofi anamana nda isɔkɔ sha Use.

³⁹BaFalusi bamɔi ebayaläkä nda ekuke loonga lande mbo— Boekesi, imaka baeki baɛ.

⁴⁰Inde lomutola lau mbo— Isoonga lanu mbo ango beyala ngo tau, ambo batale nde koanjanja.

⁴¹Iyäkä Yesu tina, Inde lotangela bokenge, Inde loleela wao,

⁴²Inde mbo— Aε Yelusaleme, Eya mbo boluwa ambo louse-lo, ko yao ebisikioeshel’æ lilatemi! Kongo ko bisoisomo mbo otene yao.

⁴³Kongo ko mbile eyaka nde ani biyani laε beswelaka likula lia bita liolingel’æ; bekufesak’æ la ndokuswaka la ndɔɔtɔkɔ;

⁴⁴betulunga bokenge la bana baε, angomacha litale olikolo lia litale ango limɔi, eoka otilembeeke yose ya lotichako loaε.

Lotaneso loa balεε ba Tempelo

⁴⁵Lamao Inde lɔɔɔ nda Ndakɔ ya Mungu, Inde loakola ndokusola bato ebatoungesa yeka omao.

⁴⁶Inde mbo— Losɔnɔmu nda lokasa mbo Ndakɔ yami etotangomo ndakɔ ya lisomboli, nde ino nd’asokela la yao, ko lisekɔ lia eba biya.

⁴⁷Yesu loekekesäkä bato lise la lise omao nda Ndakɔ ya Mungu. Kongo ko kanga ebieti la baekesi ba Bikela amamwito la betoli oso ya bato imɔ, iyo loluka fofe yool’Inde,

⁴⁸kongo ko batienëkë yao eoka bato batotina loweε Inde bonono wookamela lioi liande.

Luka 20

Lofelo eoka ya Isosha sha Yesu

¹Lise limɔi aekesäk’Inde bato nda ndakɔ ya Mungu, la anangoeläk’iyo Mboli Ilau, kanga ebieti la baekesi ba Bikela la biange loosh’Inde,

²iyo loonga lande mbo— Kambesak’iso, ¿Otokelaka njasɔ-bi la sini isosha? ¿Ale to ndai oyasof’Aε isosha-si?

³Inde lomutola lau mbo— Imi imɔ nd’atofel’ino lofelo; kambesaka’mi to; ¿Lilufi lia Yoane moni, liaäkä lia Use, kwa lia bato?

⁵Iyo angene lotafelakana, mbo— Eya mbo toonga mbo liaka elia Use, limɔ Inde koonga lasu mbo— ?Eokao, monito otiaimelak’inde?

⁶Nde toonga mbo— Elia bato, limɔ batotina batokushel’iso batale, eoka basoimela mbo Yoane aaka Bɔtɔndɔli.

⁷Iyo lomutoela Yesu mbo batiluwe olo asokwi la liao.

⁸Yesu loonga lau mbo— La Imi imɔ angokambes’ino isosha esitokela’mi la njasɔ-bi.

Bombila wa Balɔi babe

⁹Limɔ Inde loakola ndotela bato ebombila-bo. Oto ɔmɔi alɔökö elanga ya tuma inde lomachela balɔi elanga, limɔ inde lɔkε yese yasi okaumwa omao.

¹⁰Ayäkä mbile ya eula ya tuma, inde lotoma bókɔwa ende balɔi mbo bafaefek'inde tuma twa elanga yande, kongo ko balɔi lokuchak'inde, iyo losaya bókɔwa besamba wawa.

¹¹Limɔ Inde lotomel'iyo bókɔwa wasi, iyo lokuchak'imɔ ko inde, iyo lokeel'inde sɔni, iyo losay'inde besamba wawa.

¹²Liasi imɔ, inde lotoma ewa asatɔ, iyo loswel'Inde bafwa, iyo loilya inde lousa loa elanga.

¹³Limɔ ngenɛ wa elanga loonga mbo— Yekelaka nd'iyɛ? Yetomaka wana wami ebosamomu, eluwa batolites'inde.

¹⁴Kongo ko ɛnëkë balɔi wenɛ wana iyo loongana mbo— Oyo ende bosangesi wa botiko, toolek'inde mbo botiko boyaleke ewasu.

¹⁵Ongoma iyo loumbol'inde lousa loa elanga, iyo lool'inde. ¿Ngenɛ wa elanga ekeelaka balɔi moni?

¹⁶Eyaka nde la atosɛɛsɛlɛsɛ balɔi ana la efaka bato basi elanga yande. Okäkä bato ongoma, iyo loonga mbo— Loyalëke ongoma!

¹⁷Nde Yesu lowelɛ iyo bonono, Inde mbo— Ongoma to, litina moni lia lioi-li eliatomökö nda Lokasa (loa Mungu) mbo— Litalɛ lina elisofeka baswi, Liao lisoswomo nda botö wa ndakɔ?

¹⁸Boto oyatokwa likulya nda litalɛ-li, inde kounya; liao likwa likolo lia boto, liao komiak'inde kwa fututi.

¹⁹Kanga ebieti la baekesi ba Bikela lokotaka ndoundes'Inde ko nda mbile-ao kongo ko iyo lowänga bato eoka iyo lolüwa mbo Yesu asotombol'iyo nda bombila-bo.

Bosɔmbi wa Kaisala

²⁰Iyo lowelɛ Yesu baiso lamao iyo lotoma tɔtɔmbi ebakwekeläkä bato ba momongo ebatoyalaila baɔi bande mbo ko l'eoka ya lioi, iyo kowamb'Inde ende oyo w'issha la likomyi ako Komanda.

²¹Eba lofel'Inde mbo— Boekesi, tosolüwa mbo otoongaka la mbo otoekekesa ko yao ebiengani chaa la oitokwelakwela bɔmbɔ wa boto nde otoekekesa mboka ya Mungu la wewe;

²²¿Losoengana lasu ofaefa Kaisala bɔsɔmbi, kwa angofa?

²³Kongo ko Yesu loleembela bɔlɔwäne wau, Inde loonga lau mbo— Tambaka'mi lofalanga.

²⁴¿Lole la bolendela wa ndai la lisɔni lia ndai? Iyo mbo— Eya Kaisala.

²⁵Yesu loonga to lau mbo— Eokao, inolaka to ende Kaisala ko eya Kaisala, inolaka ende Mungu ko eya Mungu.

²⁶Batiakəkəkək'imo ndound'Inde nda lioi lina oso wa bato nde iyo lomwaala limutoli liande, iyo loyalaka tau.

Litemwi nda Liwa

²⁷Limɔ bamɔi ba BaSadoke loya end'Inde ebaitoimela litemwi nda liwa; iyo lofela Yesu mbo—

²⁸Boekesi, Mɔsɛ nd'atetak'iso lokasa mbo, boloo ewa la wali ani atiotte wana, limɔ etungani atosangola lotika loa boloo mbo aoteleke boloo wana.

²⁹Baäkä nde batolome bosambale, bana ba sango ɔmɔi; boloo wau losongɔ wali la inde lowa, angwene wana,

³⁰limɔ ewa ambale losangola lotika,

³¹la ewa asato ko ongoma, iyo bosambale ko ongoma nde batiote wana;

³²limɔ otomali lowa liili.

³³¿Eokao, nda litemwi nda liwa, otomali atoyala wali wa ndai, eoka iyo batotina bosambale basongökö ko inde?

³⁴Yesu loonga lau mbo— Bana ba wenda-bo batosongɔ la batosongɔmɔ,

³⁵kongo ko ebaondu nde ndoiyela wenda ona la litemwi nda liwa, iyo ana baitosongɔ la baitosongɔmɔ;

³⁶la batikəkəkɛ imɔ ndowa liasi, eoka bengani bakitomo; bende bana ba Mungu eoka mbo bende bana ba litemwi nda liwa.

³⁷Ko Mɔsɛ angene nd'aluwesäk'iso nda lokasa loande loaso loa Isasandu mbo ebasowa batotemwa nda liwa; omao inde loonga mbo Ngene Mungu wa Abalayama, Mungu wa Isaka, Mungu wa Yakobo.

³⁸Ati to Mungu wa ebawi, kangä wa ebale la liwawi, eoka end'Inde batotina bale la liwawi.

³⁹Limɔ bamɔi ba baekesi ba Bikela lomutoel'Inde mbo— Boekesi, oongi nde lioi lilau fine,

⁴⁰eoka batiatendeläkä imɔ ofel'Inde lofelo ango lomɔi.

⁴¹Limɔ Yesu loonga lau mbo— ¿Monito batoonga mbo Masiya ende wana wa Dawidi?

⁴²eoka Dawidi angene nda Lokasa loa Bɛɛɛ loonga mbo— Ngene loonga la Ngene wami mbo— Yalaka se nda bosamba wami wa olome,

⁴³Kond'atosel'emi baiyani baɛ ose ya batindi baɛ kwa esolo.

⁴⁴Ongoma Dawidi lotang'Inde mbo Ngenε; ¿Ale to wana wande imo la moni?

⁴⁵Nda batoi ba bato batotina Inde loonga la baeki bande mbo—

⁴⁶Lambaka batikasa ebalembi okendekende la bisinda bisa la mbo balamolomoko nda baongo la mbo bafomoko kangala ya betoli oso nda bisongomelo la bilela ya oso nda bilambo.

⁴⁷Batowoko ndako ya ebawelu olome; la batosombolaka basomboli ba yumwa ko la bolimbake wau. Nde belafomoko se la likuchi lioeta.

Luka 21

Lifaefi lia Oyawelu Olome

¹Ilak'Inde baiso likolo, Inde loene bato ani batotaka lifaefi liau nda sanduku ya lifaefi, bamoi bafoka,

²nde Inde loene imo ko otomali oyawelu olome iuwe ani atota bakute ambale ina.

³Yesu mbo— Wewe itoonga lanu mbo lotika-lo ende iuwe nde asota yao yoeta eya batotina;

⁴eoka iyo ana batotina, basokusola sinyo sha lilya liau nda lifaefi, kongo ko inde oyale la iuwe asokusola bitotina, ango yao imo ebilendeluku inde.

Lambaka la weli-Boimo wa Yesu

⁵Aongaka bamoi loaso loa ndako ya Mungu mbo eswomu nde la batale bafi ba bokoko la biengo ebikusolomu nda lifaefi, Yesu mbo—

⁶Yao ina ebisomwaal'ino, ambo mbile elayaka olo angwene litale ango limoi lilmachomoko likolo lia liasi, batotina belaukolomoko.

⁷Iyo lofelak'Inde mbo— ¿Boekesi, eni to mbile eyekayeke njaso-bi la eni ndembe yolembeela mbo bisamboya?

⁸Inde loonga to mbo— Lambaka la weli mbo botalimbomo, eoka bato wike batoya nda lina liami, ani batoonga mbo— Imi yende Inde; la mbo— Mbile esamboya. Otutēke to iyo!

⁹Nde atook'ino mboli ya bita la liyeye lifi, owēke la iwaesa eoka yao bilayaka nde, kongo ko losilo loitoya lisasaya.

¹⁰Limoi Inde loonga lau mbo— Yese la yese bitowesana, la bokota la bokota batowesana;

¹¹lotukeso loa nyele lofi la elela la elela, fondo la totoko twa loo la towaesa la tokesa twa use toyaka.

- 12**Nde oso wa ebitotina-bi batotel'ino njala yau, batokongolak'ino, batokes'ino nda bisongomelo la nda benyololo, batosulyak'ino oso wa bekota la bakomanda eoka ya lina liami.
- 13**Yao nd'atoya la fofe yanu yoongela'mi oso wau.
- 14**Enyelaka to, otakelēke to olenda eoka ya baoi bomutoel'iyo,
- 15**eoka Imi nd'atofaef'ino liasala la weli ebitialonge biyani bitoti lanu ofenyakana ango ofekela.
- 16**Kongo ko otowambomo ko l'ebaot'ino la bitungani yanu l'eba bekoko yanu la baina lanu la bamoi banu batoolomo lau;
- 17**batotina batoiyana lanu eoka ya lina liami.
- 18**Nde angwene loswee ango lomoi loa beto yanu kosesele.
- 19**Ko la boliliya wanu ino bolakokomesē balimo banu la liwawi.
- 20**Akenek'ino wene Yelusaleme bolingelomu la bikuke ya bita, limo waluwa mbo bololo wa lioma bosamboya.
- 21**Lamao eba Yudea bakweke mangu konda fongo la ebatoyalaka atiteni ya okenge bakuswakusweke la ebatoyalaka nda lousa nda bilanga bainwek'imo okenge.
- 22**Eoka ebacho-ba bende bacho ba likundeli la likuchi, nda bao bitotina eyatomoko nda Lokasa loa Mungu bilakochomoko.
- 23**Aeko wale ende batomali ba lieme la ebatomwesa bana baese nda bacho ana! Bifembi bifi nde bilayalaka nda yese etotina-ye la luno lolayalaka ende bato-ba.
- 24**Bato-ao belatindomoko la chaka, belaindomoko kala ndokesomo bekowa nda biese yasi bitotina; bokenge wa Yelusaleme bolamatekelomoko la batindi ba ebatu BaYuda kond'akasileke mbile ya ebatu BaYuda.
- 25**Bisisho bileneleke nda liso lia use, nda tengai, la nda tolonge la nda wenda-bo toloi la loeyaeyo bilakwaka ende bato ba yese bitotina, eoka ya balundi ba balia la batutu ba eliya eyefi.
- 26**Bato belalekwaka la bowa woenyelaka njaso ebikayeke nda wenda-bo, eoka befoka ya use belatukatuka.
- 27**Limō beleneke Wana wa Boto atoya nda bafita la befoka la bofeko fine.
- 28**Nde akaakoleke ebitotina-bi ndoya, limo yaimwaka yai la ilaka beto yanu likolo, eoka loendolomo loanu losamboya.
- 29**Limō Yesu lotel'iyo bombila, Inde mbo— Tichaka bosau, ango ko isandu shasi imo;

³⁰atofete wao la kasa, osene la ino angene otoluwa mbo mbile ya eula esamboya.

³¹Ko ongoma akenek'ino wene enjaso-bi bisoya, lüwaka mbo Bökota wa Mungu bosoya tina.

³²Itoonga lanu wewe mbo— E-feto-ye eitosila oso ani ebitotina-bi bikayi;

³³use la se bilawanjwaka bao, kongo ko baoi bami batilawanjwek'im.

³⁴Lambaka la weli mbo betema yanu bitawa kwa afofa yeka la liwa änä la bifembi ya liwawi-li la bocho ona botaundes'ino futuku kwa lisongo lia ilonga,

³⁵botoosha nde batotina ebatoyala fangi la fangi nda wenda-bo.

³⁶Eokao yalaka la botengu la sombolaka mbile bitotina, mbo bolongeke ndosokwaka bitotina-bi ebisamboya la ndoemesana oso wa Wana wa Boto.

³⁷Lise la lise Yesu loekekesa bato nda ndako ya Mungu, nde la ocho Inde lokuswaka okaingala nda Löngo loa Elaya.

³⁸Bato batotina lokesene end'Inde la nongonongo nda ndako ya Mungu ndokok'Inde.

Luka 22

Yenga ya Elambo ya BaYuda

¹Elambo ya lituma yayäkä tina, yao lotangomo Elambo ya Lieti.

²La kanga ebieti la batikasa loluka fofe yool'Inde; nde iyo lowanga to bato.

³Limö Satana lötele botema wa Yudasi wa Keliote oyatangomökö omoi wa eba liu la ambale.

⁴Inde löke okaongane la kanga ebieti la betoli oso ya basilikani litina mbo awambeke Yesu end'iyo.

⁵Iyo loomala fine, la iyo lotikel'inde lisakä liofaef'inde bieto.

⁶Yudasi lokulia loaso la inde lolukä fofe yowamba Yesu ani ekuke ya bato etiyale lau.

Elambo ya BaYuda

⁷Limö lise lia elambo ya lituma loya, eloakä lau ndoola bökökö wa Lieti.

⁸Yesu lotoma Petelo la Yoane, Inde mbo— Kendeke okakomyel'iso Lieti mbo toleke liao.

⁹Iyo lofel'Inde mbo— Olambi mbo tokomyeke liao anima?

¹⁰Inde loonga lau mbo— Toka, akattek'ino nda okenge, lamao ototowana la botolome oyatoli tei ya balia, tutak'inde nda ndakɔ eyekatek'inde.

¹¹Limɔ ino koonga la ngenɛ wa ndakɔ-ao mbo— Boekesi asoonga laɛ mbo ꞤKuku ya ndakɔ eyetola'mi Elambo ya Lieti amawito la baeki bami, anima to?

¹²Limɔ boto-ao atotamb'ino kuku efi ya likolo eyesotonjomo la baonga, kompielak'iso omao.

¹³Iyo lokɛ, iyo loɛnɛ kwa aongiki Yesu lau, iyo lokomya Elambo ya Lieti.

Elambo ya Bokota

¹⁴Ayäkä mbile ya bieka, Inde loyala se amawito la batomomu liu la ambale,

¹⁵Inde loonga lau mbo— Ko la yemɛ efi, ilembi nde ndola Elambo-ye ya Lieti oso wa tokange etokokeke'mi;

¹⁶isoonga nde lanu mbo— Itialek'imɔ liao kond'akakɔchɔmɔkɔ litina lia liao nda Bokota wa Mungu.

¹⁷Limɔ Inde loaela kɔpɔ, Inde lofa Mungu kelekälä, Inde mbo— Ɔsɔkɔ yao, kaelanaka yao, ino angɛnɛ;

¹⁸eoka itoonga lanu mbo— Itiamwe imɔ liamɔ lia boliki kond'akayeke Bokota wa Mungu.

¹⁹Lamao Inde loɔɔɔ lituma, Inde lofa Mungu kelekälä, Inde louna liao la Inde lofaef'iyo liao, Inde mbo— Liende bindo yami, ebifomu loasɔ loanu, kelaka ani ndoenyekela'mi.

²⁰Inde loɔɔɔ imɔ ko kɔpɔ ongoma mbisa yola, Inde mbo— E-kɔpɔ-ye yende Ngela Eyai eyetinyomu la bakila bami, ebatosendɔlɔmɔ eoka yanu.

²¹Tɛnɛ ngo! Bosamba wa ona oyatowamba'mi bole eya amawito lami nda lionga.

²²Wana wa Boto atɔkɛ okakɛ kwa atomökö loaso loande, nde aeko wale ende boto ona oyatowamb'Inde!

²³Iyo loakola ndofelakana, iyo angɛnɛ, mbo ndai wau oyakakeleke eloasɔ-lo.

²⁴La iyo lowesakana imɔ mbo ndai wau atotangomo ewoeta ebamɔi.

²⁵Nde Yesu loonga lau mbo— Bekota ya biese yasi batokakales'iyo la eb'isosha likolo liau batotangomo mbo Bakelaolau.

²⁶Kongo ko loti ongoma end'ino; nde oyo wanu oyaetami, ambo inde ayaleke kwa itungangɔlo, la botoli oso wanu, ayaleke kwa bosali.

²⁷¿Ndai to nd'atolongela, kwa inde oyatoyala se nda bieka kwa inde oyatokuwekel'inde nda lionga? Ati inde oyatoyala se ndola bieka? Kongo ko Imi yende sisi yanu kwa oyatokuwel'ino.

²⁸Wende to ebasoumwaka lami nda bakotolomu bami;

²⁹ongoma Imi nd'atof'ino isosha, kwa Sango wami nd'afäkä Imi Bökota,

³⁰mbo ino boleke la bomweke nda lionga liami nda yakakaelo yami ya Bökota la ino bolayalaka nda kangala y'isosha ndokomya tukela liu la imbale ya Balsalaele.

³¹Simona, Simona, toka, Satana asofelak'ino mbo afefek'ino kwa atofefomoko bofonga,

³²kongo ko Imi nd'asosombola Mungu loaso loae, mbo liimeli liae litalewa, la akakalanganek'ae, wakokomeseke basao baε.

³³Petelo loonga lande mbo— Ngenε, yengani ndoke amamwito lae, angoko nda bonyololo, ango nda liwa.

³⁴Yesu mbo— Petelo, Imi nd'asoonga lae mbo koko angotata lokokoloko louse-lo, oso ani okaanganyi'mi baanganya basato mbo otiluwe'mi.

³⁵Inde loonga lau mbo— ¿Atomäkä'mi ino lokendo angwene litanga lia bieto, angwene buku, angwene tokwaka, waenoko nde yeka angomoi? Iyo mbo— Totiaenoko yeka angomoi.

³⁶Inde loonga to lau mbo— Nde kwani, oyale la litanga lia bieto, εseke liao la buku imo lisanga; nde oyati la chaka, atambeseke bisinda yande mbo asombeke emoi.

³⁷Eoka isoonga lanu mbo biengani mbo yao ebiatomoko nda Lokasa bilakokomoko lami, biko mbo— Atangomoko nde omoi w'eba totefola twa bikela; eoka eyami bikochomoko nde.

³⁸Iyo mbo— Ngenε, tene to chaka bimbale-bi! Nde Inde loonga lau mbo— Seleke eya!

Elanga ya Ngetesemane

³⁹Akuswäkä Yesu, Inde loko nda löngo loa Elaya, kwa akék'Inde lise la lise la baeki bande lotut'Inde.

⁴⁰Iyäk'Inde nda elanga, Inde loonga lau mbo— Sombolaka mbo otakwa nda lisoshelomu.

⁴¹Inde loko sumbu isisika lau, kwa atokokolo okushomo lisase, amao Inde loswa balui se, Inde losombola mbo—

⁴²Sango, bosanga ongoma, sokoelaka'mi ekɔpɔ-ye, inga to lisangi liami, kangä eliaɛ likelomoko.

⁴³Lamao bokitomo oyasekwi nda use lɔɛɛɛ end'Inde, inde lɔɔɛɛɛ Yesu bofoka.

⁴⁴Ayalak'Inde la bonui wa likama, Inde losombokola la bofiimbi, la bilungu lotɔɔɔ se nda nyɛɛ kwa baongö ba bakila.

⁴⁵Emaläk'Inde mbisa ya lisomboli, Inde lɔkɛ ende baeki bande, Inde loosh'iyɔ baingali ilo sha ikɛɛɛɛ;

⁴⁶Inde loonga lau mbo— ¿Oingali nde moni? Emalaka la sombolaka mbo otatɔɔ nda lisoshela.

Liwambomu la liundomu lia Yesu

⁴⁷Aäkä Inde atoonga, kwaamao, ekuke ya bato loya amamwito lande oyatangomu Yudasi, ɔmɔi w'eba liu la ambale, inde lotol'iyɔ oso; inde losishana la Yesu okaumb'Inde ichɔu.

⁴⁸Nde Yesu loonga lande mbo— ¿Yudasi, ko la ichɔu otowamba nde Wana wa Boto?

⁴⁹Limɔ enëkë ebakeseni lande loaso eloyi oko tina, iyɔ mbo— Ngenɛ, Tosw'iyɔ la ambɔtɛ?

⁵⁰ɔmɔi wau loswa bɔkɔwa wa kanga eyeti, inde lotena litoi liande lia fangi y'olome.

⁵¹Yesu mbo— Taofe, macha eya! Inde lomata litoi, Inde losäsesa liaɔ.

⁵²Limɔ Yesu loonga la kanga ebieti la betoli oso ya basilikani ba ndakɔ ya Mungu la biange ebayäkä oyundes'Inde, Inde mbo— ¿Oyeli nde'mi la chaka la totumbe, kwa mbo yende booni?

⁵³Ayaläkä'mi lanu lise la lise nda ndakɔ ya Mungu, otisisheke'mi besamba yanu; kongo ko mbile-ye ende fofe yanu la eya bofoka wa lilima.

Lianganyi lia Petelo

⁵⁴Iyɔ loundesa Yesu, iyɔ lɔkɛs'Inde nda ndakɔ ya kanga eyeti; nde Petelo lotuta esika.

⁵⁵Anesäk'iyɔ bösä atiteni ya lömbɔ, iyɔ loyala se la Petelo loyala se amamwito lau.

⁵⁶Nde boseka ɔmɔi lɔɛn'inde ani ayali se nda liangangi lia bösä, la boseka losw'inde bonono, limɔ inde mbo— Oyo imɔ ayaliki lande.

⁵⁷Nde Petelo loanganya mbo— Botomali, itiluwe Inde.

⁵⁸Mbisa ya mbile sinyo, wasi lɔnɛ inde, inde mbo— Aɛ imɔ wende ɔmɔi wau. Nde Petelo mbo— Boto, iti wau.

⁵⁹Mbisa ya saa ɛmɔi, boto wasi loonga la boliliya mbo— Wewe, la boto-yo ayaliki imɔ lande, la ale imɔ wa Ngalilai.

⁶⁰Kongo ko Petelo loonga mbo— Boto, itiluwe elosoonga aɛ. Kwaamao, ani Petelo akoonga, kɔkɔ lota lokɔkɔlɔkɔ.

⁶¹Ngene lokikwa, Inde lotichaka Petelo, lamao Petelo loenyela lioi eliaongäkä Yesu lande, mbo— Oso ani kɔkɔ ekati lokɔkɔlɔkɔ louse-lo, otoanganya'mi baanganya basato.

⁶²Inde lokuswa lousa, inde lolela keleleleleli.

⁶³Limɔ batolome ebaundäkä Yesu lomuchamucha Inde, iyo lokuchak'Inde;

⁶⁴limɔ alinjäk'iyo baiso bande, iyo lofelak'Inde mbo— Tɔndɔlɔkɔ; ¿Oyo ndai oyasokuch'Aɛ?

⁶⁵Iyo losungakel'Inde la baoui basi wike.

⁶⁶Atwäkä bonyanya, limɔ biange ya bato la kanga ebieti la baekesi ba Bikela losɔngɔkɔmɔ la iyo lɔkesɛ Yesu nda ikumbɛ shau, limɔ iyo mbo—

⁶⁷Eya mbo wende Masiya, kambesaka to iso. Inde loonga to lau mbo— Yekambes'ino, ino angoimela;

⁶⁸yefelak'ino, ino angomutoela'mi.

⁶⁹Ko kwani Wana wa Boto eyalaka se nda bosamba w'olome wa bofoka wa Mungu.

⁷⁰Batotina loonga mbo— ¿Aɛ wende to Wana wa Mungu? Inde loonga lau mbo— Ino nd'aongi mbo yende ongoma.

⁷¹Limɔ iyo mbo— ¿Twende imɔ la boeno wa tɔtɔmbɔ twasi? Iso angene, tosooka ko nda bɔnɔkɔ wande angene.

Luka 23

Yesu la Pilato

¹Lamao ikumbɛ sitotina loemala, iyo lɔkesɛnɛ lande ende Pilato.

²Iyo loakola ndowanjel'Inde, iyo mbo— Tosoosha eboto-yo ani atoengolesa bato ba tukela yasu; atofekel'iyo ndofa bɔsɔmbɔ ende Kaisala la atoonga mbo Inde angene ale Masiya ako Bɔkɔta.

³Pilato lofel'Inde mbo— ¿Aɛ wende to Bɔkɔta wa BaYuda? Yesu lomutoel'inde mbo— Aɛ nd'aongi ongoma.

⁴Pilato loonga la kanga ebieti la bikuke ya bato mbo— Itiene litwanelo ango limɔi ende eboto-yo.

⁵Kongo ko iyo lofëfë ndoonga mbo— Atofɔkɔlɔ bato la liekesi liande la nda Yudea, konda Ngalilai ko eyamaya.

⁶Okäkä Pilato ebaoi-ba, inde lofela kwa mbo boto-yo ayali nde wa Ngalilai.

⁷Aluwäk'inde mbo Yesu ale wa yakakaelo ya Helodi, inde lotom'Inde ende Helodi oyayaläkä imɔ nda Yelusaleme nda bacho bana.

Yesu la Helodi

⁸Eneke Helodi wene Yesu, inde loomala fine, eoka ko la yumwa, inde looka yeme yene Yesu loaso loa lokuku elook'inde; inde loleme imɔ ndwene esisho eyekakeleke Yesu.

⁹Inde lofelaka to Yesu felo wike kongo ko atimutoel'inde lioi ango limɔi.

¹⁰Kanga ebieti la baekesi ba Bikela loemakala ina, iyo lowanjakel'Inde la bolengi.

¹¹La Helodi la basilikani bande loseɔkɔl'Inde, iyo lomuchamucha Inde, iyo lowates'Inde bisinda ya bɔfekɔ fine, limɔ iyo loinol'Inde ende Pilato liasi.

¹²La lise-ao Pilato la Helodi losukana basao, eoka oso iyo loiyelanaka.

BaYuda la Pilato lofa Yesu se

¹³Lamao Pilato losongomesɛ kanga ebieti la betoli oso la bato imɔ

¹⁴inde loonga lau, mbo— Oeshiki eboto-yo oso wami oyawanjel'Inde mbo atoengolesa bato, tene ngo, isokɔtɔl'Inde oso wanu, itiene litwanelo ango limɔi ende boto-yo nda njasɔ eyawanjelak'ino Inde;

¹⁵imɔ ko la Helodi ongoma eoka asoinol'Inde end'iso. Tene ngo, angwene loaso ango lomɔi loengana liwa lokelomu lande.

¹⁶Eokao, itokuch'Inde, limɔ itofaikol'Inde.

¹⁷Nda mbile ya Elambo to, inde loyala la eyaelo yofaikoel'iyo omɔi wa bonyɔlɔlɔ.

¹⁸Bato batotina loanjanja la limiki limwito mbo— Sokola eboto-yo; faikoelak'iso Balaba!

¹⁹Balaba atomökö nda bonyɔlɔlɔ eoka ya bosho la lioli lia bato.

²⁰Eokao Pilato loonga la bato liasi eoka alembeke ndofaikola Yesu.

²¹Kongo ko bato loanjanja mbo— Olak'Inde nda lieka, Olaka!

²²Inde lofel'iyo to lifela lia asato, mbo— ¿Eoka iye to; boni obe ebosokel'Inde? Itiene Inde la loaso ango lomoi loengana la liwa; eokao itokuch'Inde, limo itofaikol'Inde.

²³Nde iyo loanjanja la bofiili la bamiki bafi; iyo lofelak'inde mbo aolomoko nda lieka. Bamiki bau la eba kanga ebieti lolongela bofoka bofi.

²⁴Pilato loluwes'iyo likomyi mbo lokelomoko kwa asosang'iyo.

²⁵Inde lofaikoel'iyo ona oyafel'iyo ako boto wa boshu la lioli la boto oyatomökö nda bonyololo, kongo ko inde lofaef'iyo Yesu mbo bakeelek'Inde kwa asosang'iyo.

Liwa nda lieka

²⁶Akendäk'iyo la Yesu, nda mboka iyo loundesa Simona oto wa Kulene ani atosekwa nda bilanga, iyo lotalia lieka nda batotoko bande mbo atoleke liao ombisa ya Yesu.

²⁷Ekuke efi ya bato lotuta Inde, la batomali loomaka beküku la iyo loleel'Inde.

²⁸Kongo ko Yesu lokikwel'iyo, Inde mbo— Baseka ba Yelusaleme oleleke'mi, leelak'ino angene la bana banu.

²⁹Tenengo, becho belayaka ebelaongaka la bato mbo— Bende la limengo bako eba bikomba la solo ebiteote bana, la baese ebatimwese bana.

³⁰Limo batoakola ndoonga la fongo mbo— Welekememe se olikolo liasu, la nda tolöngolöngo mbo— Linjakak'iso.

³¹Eya to mbo bekela njaso-bi nda isandu shesi, bini bikakelomoko to nda eshomi?

³²Bato basi bambale, bato babe fine, bakesomoko imo amawito lande ndokaolomo.

³³Ayak'iyo nda elela eyatangomökö mbo Longö, iyo loanyemesa Yesu nda lieka, l'ebato babe lisanga, omoi nda osamba wa olome la oyomoi nda osamba wa wali.

³⁴Limo Yesu loonga mbo— Sango, meselek'iyo, eoka batiluwe kwa atokel'iyo. Iyo lokaana bisinda yande ko ndota ngongo nda likao.

³⁵Bato loemesana ko ndotichaka, la betoli oso imo lomuchamuchel'Inde, mbo— Auwekesäkä basi, auweseke Inde angene to, eya mbo ende Masiya, Boaomu wa Mungu.

³⁶Basilikani imo losungakel'Inde ani bayäkä end'Inde oyatamb'Inde bänä ba ngai amweke,

³⁷iyo mbo— Boyala Bokota wa BaYuda, uwesaka to Ae angene.

³⁸Lionga liäkä imo olikolo lia botö wande elisonomu mbo— Oyo ende Bokota wa BaYuda.

³⁹Imoi wa ebabe ebakakemäkä nda lieka, inde losungakel'Inde, mbo— ¿Ae, oti to Masiya? Uwesaka l'Ae angene lasu lisanga!

⁴⁰Kongo ko oyomoi lof'inde liengo mbo— ¿Ae otiwange ango Mungu, ani ae imo okowa la likuchi-ao?

⁴¹Iso nd'afomu se la litina, eoka tosokuchomo litina lia batwanelo basu, nde eboto-yo atikele shaso ango simoi sibe.

⁴²Ona loonga mbo— Yesu, enyelaka'mi ani akayeke Ae nda Bokota wae.

⁴³La Yesu loonga lande mbo— Wewe, isoonga lae mbo louse-lo otoyala lami nda Use (Paladiso).

⁴⁴Ayäkä ifitika tina, lilima lokwa nda yese etotina konda lilongolongo,

⁴⁵la löwa lotufaka'la esinda (yolinjaka Euchelo) ya Ndako ya Mungu losalya yaki imbale.

⁴⁶Yesu loamama la limiki lifi, Inde mbo— Sango, isota bolimo wami nda besamba yae. Limo aongäk'Inde ongoma, Inde lokusola luli nda liwa.

⁴⁷Enëkë to Komanda wa basilikani eloakelomökö, inde loinela Mungu, inde mbo— Eingo, eboto-yo ayali nde wa liengani.

⁴⁸Bato batotina imo ba ekuke ebasongomökö okatichaka ilombo, enëkë iyo ebikelomu, iyo loinwa okenge ani batoomaka bekükü.

⁴⁹Nde basaso bande la batomali ebatutäk'Inde konda Ngalilai, iyo loene bitotina-bi ani bemaläkä esika.

Liombomu lia Yesu

⁵⁰Aäkä omao boto, lina liande liko Yosefa, ayaläkä wa ikumbe, boto olau wa liengani oyatiakuliäkä likeli la kuko ya ikumbe; aäkä wa bokenge wa BaYuda, boko Alimatayo, awelëkë loyo loa Bokota wa Mungu baiso.

⁵²Boto-yo lke ende Pilato okaomba bolyo wa Yesu;

⁵³inde losulola wao se, inde lolingela wao la bisinda, limo inde loingesa wao nda losai eloafuwomökö nda batale, olo angotaombomo koni boto.

⁵⁴Lise lina liäkä elia litionji lia Elambo la Yenga ya Mungu esamboya.

⁵⁵Limo batomali ebasokwäkä nda Ngalilai amamwito la Yesu, iyo lotuta mbisa ya Yosefa, iyo loene losai la boombeli wa bolyo wande omao.

⁵⁶Limo iyo loinwa okenge, iyo lotonja yeka ya shokana kwa mwemwe la baningo ba bolyo. Nde la lise lia Yenga, iyo loema kwa atäkä Bikela.

Luka 24

Litemwi lia Yesu nda Liwa

¹Limɔ nda lise lia osooso, la nɔngɔnɔngɔ iyo loya nda losai, iyo loesha imɔ mwemwe la baningo ebitonji nd'iyo;

²iyo loosha litale lisoundukolomo nda losai.

³Iyo loɔɔ atiteni ya losai nde batiaoshäkä bolyo wa Ngenε Yesu.

⁴Aäkä iyo batoeumele la loaso-lo, futuku iyo lɛne batolome bambale bemali tina lau la bawati bisinda ya ngelingeli,

⁵la batomali lowangaka fine; atuliäkä biɔmbɔ se ndoticha nyele, batolome loonga lau mbo— ¿Monito otoluka ewa liwawi sisi ya ebawi?

⁶At'imɔ eyamaya, asotemwa; enyelaka kwa aongäk'Inde lanu ani akoyali nda Ngalilai,

⁷mbo— Wana wa Boto ewambomoko nda besamba ya bato babe, eolomoko nda lieka, la mbisa ya bacho basato etemweke liasi.

⁸Limɔ iyo loenyela baoida ebaongäk'Inde,

⁹la iyo losokwa nda losai, iyo loinwa okenge okakambesa eba liu la ɔmɔi la basi batotina, enjasɔ-bi bitotina.

¹⁰Batomali baäkä nde Malia wa Mangandala, la Yoana, la Malia nyango wa Yakobo, la batomali basi amamwito lau, iyo lokambesa batomomu bitotina-bi;

¹¹baoida baaka nda batoida bau kwa beongaonga la batiaimelaka batomali.

(¹²Kongo ko Petelo loemala, inde lofata mangu konda losai, inde loinama se, inde lɛne bisinda bifufu biyali oko yao angene wawa; inde lokuswa okake eyande ani atomwaala njaso ebiakelomökö.)

Yesu lɛnele ende bambale ba Emau

¹³Nda lise-ao bambale bau bakendökë nda bokenge boko Emau ebole esika la Yelusaleme ko kilometa liu la emɔi.

¹⁴Iyo loonganaka loaso loa bitotina bina ebiakelomökö,

¹⁵la aonganäk'iyo ndofelakana litina, Yesu angene looshana lau, Inde lɔkesene lau.

¹⁶Nde baiso bau lokufesomo mbo bataluw'Inde.

¹⁷Inde loonga to lau mbo— ¿Bani baoida ebatoongakanak'ino ani atoeta ino la mboka? Iyo losikama la yɔmbɔ yuno,

- 18 la ɔmɔi wau, lina liande liko Keleofa, inde lomutola lande mbo— ǀKo Ae kongo w'eba feteti nda Yelusaleme oyatiluwe njaso ebisokelakomo ina la ebacho-ba?
- 19 Yesu mbo— ǀBini to njaso? Iyo mbo— Eya Yesu wa Nasaleta oyasɔenele Botɔndɔli wa bofoka nda yao ebisokelak'Inde la ebisoongak'Inde imɔ nda baiso ba Mungu la eba bato lisanga;
- 20 la kanga ebieti la biange yasu lɔkes'Inde nda liwa la iyo lool'Inde nda lieka;
- 21 la tokesiki nde iyeli mbo Inde nd'atoendola BaIsalaele, kongo ko yao bisoeta la kwani louse lole lise lia asato mbisa ya njaso-bi.
- 22 Nde to loaso lomɔi lole mbo batomali basu bamɔi lomwaales'iso eoka aɛkɛ iyo la nɔngɔnɔngɔ nda losai,
- 23 batienɛkɛ bolyo wande nde iyo loya oyakambes'iso mbo benekɛ oko bakitomo ebaongaka lau mbo akoyali la liwawi,
- 24 limɔ batolome bamɔi basu, iyo lɔke konda losai, iyo lɔene imɔ ongoma kwa aongaka batomali, kongo ko batienekɛ to Inde angene.
- 25 Limɔ Inde ako Yesu loonga lau mbo— Ino ba elemolemo la botembu woimelaka baoi batotina ebaongakɛ betɔndɔli;
- 26 ǀLotiaaka ende Masiya mbo okeke etokange-to limɔ ndɔto nda tala yande?
- 27 Limɔ Yesu loakola ko la lokasa loa Mɔse la kasa ya betɔndɔli yasi, Inde losanoel'iyo baoi batotina ebatomökɔ loaso loande angene.
- 28 Asishanäk'iyo tina la okenge olo atɔke lau, Inde asiakoetaka nde iyo
- 29 lolɔmbɔkɔl'Inde, iyo mbo— Tikalaka lasu, likɔlɔse lisoya to tina la löwa losɔke. Limɔ Inde lɔto lau ndakɔ, Inde lotikala lau.
- 30 Ayaläk'Inde se ndola bieka amamwito lau, Inde lɔaso lituma, Inde lofa Mungu kekekɛlɛ, Inde louna liao, limɔ Inde lofaef'iyo liao,
- 31 la baiso bau loliolomo, iyo lolembeel'Inde, limɔ Inde angɔenele'imɔ nda baiso bau.
- 32 Iyo loongana mbo— ǀBetema yasu betiyaimweke atiteni yasu ani Inde atoonganaka lasu nda mboka, l'ani alioelak'iso litina lia baoi ba lokasa loa Mungu?
- 33 Nda mbile-ao, iyo loemala, iyo loinwa nda Yelusaleme, omao iyo loosha eba liu la ɔmɔi basɔngɔmökɔ etunda amamwito la basi, iyo ana loonga l'eba bambale mbo—
- 34 Ngene asɔtemwa wewe la asɔenele ende Simona.

³⁵Limɔ ebambale lokambes'iyɔ atotina ebiakelomökö la mboka l'ani asolembeel'iyɔ Yesu ko la bounyeli lia lituma.

Yesu loenɛɛ ende baeki bande

³⁶Aongäk'iyɔ baɔi-ba, Yesu angene loemala sisi yau, Inde loonga lau mbo— Lilatemi end'ino!

³⁷Nde iyo losisimwaka, iyo lowanga fine, iyo lotanga mbo basɔene bolimo.

³⁸Inde loonga lau mbo— ¿Monito osowa tolöi? ¿Monito bototanaka fee nda betema yanu?

³⁹Tichaka bangasa bami la batindi bami mbo yende Imi angene; matakaka'mi la eneke, mbo bolimo ati la winyo la tokwa ebiyali lami kwa atɔene ino.

⁴⁰Aongäk'Inde ongoma, Inde lotamb'iyɔ bangasa bande la batindi bande.

⁴¹Aäk'iyɔ batitaimeläkä kɔni eoka ya limengɔ la asisimwäk'iyɔ, limɔ Inde loonga lau mbo— ¿Wende la yeka yola eyamaya?

⁴²Lamao iyo lof'Inde botüku wa swi botumbe,

⁴³la Inde loɔɔ, Inde lola oso wa baiso bau.

Yesu losanoela baeki baɔi ba Lokasa loa Mungu

⁴⁴Inde loonga lau mbo— Baɔi-ba bami ebaongäkä'mi lanu, eyayaeläkä'mi amamwito lanu, bende mbo losoengana mbo bitotina ina bikɔchɔmökɔ kɔke, biko eyatomökö loasɔ loami nda Bikela ya Mɔse la nda kasa ya batɔndɔli, la nda Beɛɛ ya BaYuda.

⁴⁵Limɔ Inde loliola baenyeli bau mbo baluweke litina lia kasa ya Mungu;

⁴⁶Inde loonga lau mbo— Losotomo nda lokasa ongoma, mbo loengani nde ende Masiya mbo okeke tokange la mbo atɛmwεε nda liwa nda bocho wa isatɔ,

⁴⁷la mbo likalangani la limɛsɛli lia njasɔ ibe binangolomoko nda lina liande ende bato ba biese bitotina. Akakolek'ino nda Yelusaleme,

⁴⁹ino wende ebasɔene njasɔ-bi la Imi nd'atotomel'ino lisakä elia Sango wami end'ino; ino nd'atotikala nda bokenge-bo konda akawatesomoko ino la bofoka ebotosokwa nda Use.

⁵⁰Yesu lokesene imɔ lau ko tina la Betania, la Inde loilaka besamba yande, Inde loongel'iyɔ baɔi ba lifoti,

⁵¹la aongäk'Inde ongoma, Inde losenyana lanu, Inde loilomo nda Use.

⁵²Iyo lotulamel'Inde se, iyo loinwa nda Yelusaleme la limengɔ fuu,

⁵³iyɔ lokayalake nda ndakɔ ya Mungu ani bainakelak'Inde.

Yoane

Yoane 1

- ¹Nda baakoelo Lioi liyaläkä. Lioi liaäkä nde amawito la Mungu, la lioi liäkä ngo nde Mungu.
- ²Inde ayaläkä la Mungu nda baakoelo.
- ³Bitotina biakelomöko ko lande, aenaka Inde, ani angɔɛɛ yeka yakelomökö.
- ⁴Eyakelomökö end'Inde, yaäkä nde liwawi; la liwawi-ao liaäkä Löwa loa bato.
- ⁵E-Löwa-lo lotoanganga nda lilima, la lilima angotiamesa Loao.
- ⁶Boto ayäkä oyatomömökö la Mungu; lina liande liko Yoane.
- ⁷Inde loya oyayala boongeli woongela Löwa, mbo bato batotina bimeleke ko l'eoka yande.
- ⁸Boto ona atiäkä Löwa, nde ayäkä mbo aongeleke Löwa.
- ⁹Loäkä nde Löwa loa wewe elotoangangela bato batoti ani atoyaka Loao nda wenda.
- ¹⁰Ayaläkä nde nda wenda, la wenda wayalesomökö lande, nde wenda botialuwäk'Inde.
- ¹¹Inde loya eyande, nde ebande batianyangeläk'Inde.
- ¹²Kongo ko Inde lofaef'iyoyebanyangeläk'Inde, bako ebalendelökö lina liande, isosha shoyalesomo bana ba Mungu;
- ¹³iyoyana baotomöko, inga la bakila, inga la yeme ya bindo, inga la yeme ya botolome, kangä la Mungu.
- ¹⁴La Lioi lokinjwa bindo, la Inde loyalana lasu; twenëke tala yande tala kwa eya wana omwitoto wa Sango; atumäkä la booto la wewe.
- ¹⁵Yoane loonga loaso loande, inde lota boeki mbo— Oyo ende Inde oyaongeläkä'mi Inde mbo, Inde oyatoya mbisa yami, nd'aselömu oso wami, eoka Inde nd'ayali oso wami,
- ¹⁶eoka iso yatotina tosoo booto la booto ko la lifafu liande.
- ¹⁷Eoka Bikela yafomökö la Mɔsɛ, nde booto la wewe biyi ko la Yesu Masiya.
- ¹⁸Angɔɛɛ boto angomɔi nd'eneke Mungu lise angɔ limɔi, wana omwitoto, Mungu imɔ, oyayali bosamomu wa Sango, inde nd'asosanoel'iso Inde.

Boeki ewatäkä Yoane Bolufi eoka ya Yesu

¹⁹Liao to lile lioi eliaongäkä Yoane Bolufi liomutoela BaYuda nda mbile eyatomäk'iyó kanga la BaLewi ba Yelusaleme oyafel'inde mbo— ¿Ae wende to ndai?

²⁰Inde loaola, atiaanganäkä, inde loaola mbo— Imi, iti ango Masiya.

²¹Limó iyo lofel'inde mbo— ¿Ndai to, wende Eliya? Inde mbo— Im'iti inde. Iyo mbo— ¿Wende Bõtöndöli oyaluwani? Inde lomutola mbo— Mbayo.

²²Eokao, iyo loonga lande mbo— ¿Wende ndai to? Eoka tofeke limutoli ende ebatomäk'iso; ¿Otoonga nde moni loaso loae angene?

²³Inde mbo— Imi yende limiki elitoamama nda liömbéle mbo— Komyaka mboka ya Ngene; kwa aongäkä Bõtöndöli Yesaya.

²⁴Ebatomomökö baaka nde BaFalusi.

²⁵Iyo lofelak'inde mbo— ¿Eya to mbo ae oti Masiya, ango ko Eliya, ango ko Bõtöndöli oyaluwani, otolufia bato eoka iye to?

²⁶Yoane lomutoel'iyó mbo— Imi nd'atolufia la balia; ömóí aemali sisi yanu oyatilu'ino oluw'Inde,

²⁷ko Inde oyatoya liili liami, imi itiengane ndofaikola ikulu sha ikwaka shande.

²⁸Loaso-lo loaaka nda Betania, fangi yasi ya Yaladane, olo alufieläkä Yoane.

Lolembelesomo loa Yesu

²⁹Lelengó Yoane löene Yesu ani atoya end'inde la inde loonga mbo— Tene Bökökó wa Mungu oyatotolaka bobé wa wenda!

³⁰Oyo end'Inde oyaongelaka'mi mbo— Mbisa yami atoya Boto oyaselömu oso wami, eoka Inde nd'ayali oso wami.

³¹Nde Imi angene itiluwék'Inde, kongo ko im'isoya oyalufia la balia mbo eneéke fololo ende Balsalaele.

³²La Yoane loonga la wewe mbo— Yeneké Bolimo botoaa se kwa ekükü esokwi nda use, bosotalema end'Inde.

³³Nde Imi angene itiluwék'Inde, kongo ko oyatomäkä'mi oyalufia la balia, Inde nd'aongäkä lami mbo— Oyatoene ae wene ani Bolimo botoa se la ndotikala lande, ambo ende Inde oyatolufia la Bolimo Botanu.

³⁴La yeneké la isoongaka wewe mbo Inde ende Wana wa Mungu.

Baeki ba Oso

³⁵Limó lelengó aemaläkä Yoane la baeki bande bambale, inde loticha Yesu ani atoeta, Yoane mbo— Tene, Bökökó wa Mungu!

³⁷Baeki bambale bande looka ani aongi Yoane la iyo lotuta Yesu.

³⁸Limɔ Yesu lokikwa, la enekë Inde ani iyo batotuta, Inde loonga lau mbo— ¿Otolukä iye? Limɔ iyo loonga lande mbo— ¿Labi, (litina mbo— Boekesi) otoingala kw'anima?

³⁹Inde loonga lau mbo— Yauku oyenë! Eokao iyo lɔkɛ la iyo lɔenɛ olo aingal'Inde, iyo loyala kɔni lande lise-ao, konda mbile ya lilöngölöngö.

⁴⁰Andelo etungani ya Simona Petelo aaka ɔmɔi w'ebambale ebokakä kwa aongäkä Yoane la ebatutäkä Yesu;

⁴¹inde lokosha oso boloo wande angenɛ ako Simona la inde loonga lande mbo— Tosoosha Masiya (litina mbo— Oy'üchomu).

⁴²Inde loesha Simona ende Yesu. Yesu lɔwel'inde baiso, Inde mbo— Aɛ wende Simona, wana wa Yona, botangomoko mbo Kefa (litina mbo— Petelo ako Litalɛ).

⁴³Lɛlengɔ Inde losanga oketa nda Ngalilai, la Inde loosha Filipino nda mboka; Yesu loonga lande mbo— Tutaka'mi!

⁴⁴Filipo aäkä nde boto wa Betesaida, bokenge wa Andelo la Petelo.

⁴⁵Filipo lokosha Natanaele la inde loonga lande mbo— Tosooshana la Inde oyatelomoko la Mɔsɛ nda Bikela la oyatelomoko la Batɔndɔli, ako Yesu wana wa Yosefa, boto wa Nasaleta.

⁴⁶Natanaele loonga lande mbo— ¿Bolau botokɔkɔlɔ nde osokwa nda Nasaleta? Filipino loonga lande mbo— Yauku la wenekɛ!

⁴⁷Yesu lɔenɛ Natanaele atoya end'Inde, Inde loonga loaso loande mbo— Tɛnɛ, Walsalaele wa wewe oyati la bolimbake!

⁴⁸Natanaele loonga lande mbo— ¿Oluwi nde'mi la moni? Yesu lomutola lande mbo— Oso ani Filipino atitateke aɛ lioi, ani okoyali ose ya bosau, yeniki nde aɛ.

⁴⁹Natanaele lomutola lande mbo— Labi, Aɛ wende Wana wa Mungu, Aɛ wende Bɔkɔta wa Isalaele!

⁵⁰Yesu lomutola lande mbo— ¿Ko l'eoka mbo isoonga mbo yeniki aɛ ose ya bosau, ambo osoimela? Wenekɛ nde yao yolongela ebi.

⁵¹Inde loonga imɔ mbo— Wewe, wewe, Imi mbo ino wenekɛ nde buse boliolomu la bakitomo ba Mungu batolila la batosulwa se ko ende Wana wa Boto.

Yoane 2

Liäla nda Kena

- ¹Nda lise lia asato aaka nde liäla nda Kena bokenge wa Ngalilai, la nyango wa Yesu loyala omao;
- ²Yesu la baeki bande imo batomökö lioi nda liäla.
- ³Aomelökö bamo, nyango wa Yesu loonga lande mbo— Bat'imo la bamo.
- ⁴Yesu loonga lande mbo— ¿Lole loni to loaso ende'mi lae, Iya? Mbile yami ekayi koni.
- ⁵Nyango wande loonga la ebakaeli bieka mbo— Elokongek'Inde lanu, kelaka ngo ko ongolo.
- ⁶Yaselomökö omao mbuté bifi liambe eyatumäkä la balia bosola njala la bosoleli wa BaYuda. Mbuté lösele loketi loa biangola litinda.
- ⁷Yesu loonga lau mbo— Tumesaka mbuté la balia, la iyo lotumesa yao ko la biongo fuu.
- ⁸Limö Inde loonga lau mbo— Angolaka kwani la keseke bao ende ikomya sha elambo, iyo löke la bao.
- ⁹Alailäkä ikomya elala ya balia ebasokinjwa koni bamo, angoluwa olo asosokwa la bao (nde bakaeli ba bieka ebaangoläkä bao nd'aluwäkä) inde lota bosongi lioi,
- ¹⁰inde loonga lande mbo— Batolome batotata bamo balau nda mesa, limo ani basowa bamo, batota eba ngai, kongo ko ae nd'asoisa ebasoeta l'olau ko nda kwani.
- ¹¹Yesu loakola ndembe ya tolimbo ko la shao eshakeläk'Inde nda Kena, bokenge wa Ngalilai; ongoma Inde loisolaka tala yande, la baeki bande lolendeloko Inde.
- ¹²Mbisa yamao Inde löke nda Kafenauma, la nyango wande, la bitungani yande, la baeki bande; iyo lotikala omao bacho bamoi.

Lotaneso loa balele ba Tempelo

- ¹³Elambo-ya-Lieti ya BaYuda yaäkä tina, limo Yesu löke nda Yelusaleme,
- ¹⁴la nda balele ba Ndako ya Mungu Inde loosha ebatoungkesa mbolo la bekoko la biküku, la bafetekwani ba bieto ebyalaka se omao;
- ¹⁵la Inde lokela inyöli la tokulu, Inde losayaka iyo batotina lousa loa Ndako ya Mungu, la bekoko la mbolo imo, Inde löwele bieto ya bafetekwani se, Inde loukola mesa yau ukwa.
- ¹⁶Ende ebaungesi ba biküku, Inde loonga mbo— Kusokolaka ebi lousa, okindölöke Ndako ya Sango wami kwa eölö ya liongo!
- ¹⁷Baeki bande loenyela mbo losotomo nda Lokasa mbo— Boliliya wolitesa ndako yae bosoola'mi itoo.

- ¹⁸Eokao BaYuda lomutoel'Inde la lofelo mbo— Ototamb'iso eni ndembe ya isosha esitokel'ae la njasɔ-bi?
- ¹⁹Yesu lomutoel'iyo mbo— Ukolaka Ndakɔ-ye ya Mungu, la itoemesa yao liasi nda bacho basatɔ!
- ²⁰Limɔ BaYuda loonga mbo— Miaka kama inei la liambe yengani nde la liswi lia Ndakɔ-ye ya Mungu; ɔNde Ae koemesa yao la bacho basatɔ kongo?
- ²¹Nde Inde nd'aongäkä loasɔ loa Ndakɔ ya Mungu eko bindo yande.
- ²²Eokao akatemwek'Inde nda liwa, baeki bande loenyela mbo aongäkä lioi-li la iyo loimela Lokasa loa Mungu la lioi eliaongak'Inde.
- ²³Ayaläk'Inde nda Yelusaleme nda mbile ya Elambɔ-ya-Lieti bato wike lolendelo lina liande ani benëkë ndembe ya tolimbo etwakelak'Inde;
- ²⁴nde Yesu angene atialendeloko iyo, eoka aluwäkä bato batotina la mbo atiaenökö mbo boto aluwesek'Inde loasɔ loa balomboki eoka Inde angene nd'aluwäkä betema ya balomboki.

Yoane 3

Lioi lia Yesu ende Nikodemo

- ¹Yaäkä boto wa BaFalusi, lina liande liko Nikodemo, ayaläkä Bokumi wa BaYuda.
- ²Boto-yo loya ende Yesu la ocho, inde loonga lande mbo— Labi, toluwi nde mbo wende Boekesi oyasokwi ende Mungu; angwene to boto angomɔi wokɔkɔlɔ okelaka ndembe ya tolimbo ebitokelak'Ae, sakolo ngo Mungu koyala lande.
- ³Yesu lomutoel'inde mbo— Wewe, wewe, itoonga lae mbo, Sakolo ko boto kootomo lɔɔɔ loa Use, ani inde angokɔkɔlɔ ndɔene Bɔkɔta wa Mungu.
- ⁴Nikodemo loonga lande mbo— ɔBoto kokɔkɔlɔ nde ndootomo ani asoya inunu la moni? Atokɔkɔlɔ ndɔɔɔ liasi nda sɔlɔ ya nyango wande la ndootomo?
- ⁵Yesu lomutola mbo— Wewe, wewe, itoonga lae mbo, sakolo ko boto kootomo la balia la Bolimo, ani aitokɔkɔlɔ ndɔɔɔ nda Bɔkɔta wa Mungu.
- ⁶Eyeotomu la bindo, ele ko bindo, la eyeotomu la Bolimo, yende ngo Bolimo.
- ⁷Omwalëke mbo iongiki mbo— Loengani nde lanu ndootomo lɔɔɔ loa Use.
- ⁸Lofofa lotofofa l'olo l'olo atosanga loao, la otoka limiki lia loao, nde otiluwe olo asokwi la loao, kwa olo atɔke la loao; lole ongoma la boto la boto oyaotomu la Bolimo.
- ⁹Nikodemo lomutoel'Inde mbo— ɔLotokɔkɔlɔ oyala ongoma moni?

¹⁰Yesu lomutoel'inde mbo— ¿Ae wende Boekesi wa Isalaele, nde otiluweke eloaso-lo?

¹¹Wewe wewe, itoonga lae mbo tosoonga ko baoi ebasoluwak'iso, la tosokambekesa bato ko yao ebisœen'iso; kongo ko ino botikulye inango shasu.

¹²Yekambes'ino eya ono se ani otiimele; ¿Otoimela to moni eya Use ebitokambesa'mi ino?

¹³La angwene imo boto oyasoilama nda Use, sakolo ngo ko Inde oyasosulwa se nda Use, ako Wana wa Boto angene.

¹⁴Kwa iläkä Mœse njœ nda liombele, ongoma loengani la Wana wa Boto mbo Inde ilomoko imo koilomo,

¹⁵ko mbo oyakalendeloko Inde eoloko nde liwawi lia loiko.

¹⁶Mungu asamäkä to bato ba wenda la losamo loeta, eokao afäkä Wana œmwitoto wande mbo oyatolendelo Inde, atiangosœeseleke, kongo ko eoloko nde liwawi lia loiko.

¹⁷Mungu atiatomäkä Wana wande nda wenda ko mbo afeke bato ba wenda se, kangä mbo eba wenda buwesomoko ko lande.

¹⁸Oyakalendeloko Inde, aitofomo se, nde oyatialendeloko Inde akofomo se ko kwani, eoka atilendelo lina lia Wana œmwitoto wa Mungu.

¹⁹Lifomu se lina lile mbo löwa losoya nda wenda, kongo ko bato basosama lilima la losamo loeta eloa löwa, eoka bekeeli yau bende imo ibe.

²⁰Eoka boto la boto oyatokelaka bekeeli ya bœwewe, atœene löwa mbo bobbe, la aitoyaka nda löwa mbo bekeeli yande bitatombolomo;

²¹nde inde oyatokelaka ko eya wewe, eyaka nde nda löwa, mbo bekeeli yande yeneleke fololo mbo bikelomu l'issha sha Mungu.

Yesu nda yese ya Yudea

²²Mbisa yamao Yesu la baeki bande lœke nda yese ya Yudea la Inde lolengela omao amawito lau, Inde lolufia bato.

²³Yoane imo lolufiaka bato omao nda Ainona tina la Salema eoka balia baaka wike omao, la bato lœkesekene end'inde ndokalufiomo,

²⁴ani Yoane akakushomu kœni nda bœnyœlœ.

²⁵Ongoma baeki ba Yoane la BaYuda bamœi lofenyakana lioi loaso loa lisooli liko lilufi,

²⁶la iyo lœke ende Yoane, iyo loonga lande mbo— Labi, tœne ngo, Inde oyaaka lae fangi y'ona ya Yaledene, oyaongelak'ae eongel'Inde, atolufia bato la batotina batokœke end'Inde.

- ²⁷Yoane lomutola mbo— Boto angokəkəkəɔ ndɔsɛɛ isosha sakolo ko mbo shao kofomo inde ko la Use.
- ²⁸Ino angɛɛ nd'atokɔcha lioi liami mbo iongiki mbo— Imi iti Masiya, kangä mbo yatomomökö oso wande.
- ²⁹Oyaundi bowai, ende ko bɔsɔngi; nde wina wa bɔsɔngi oyatoemala lande, atookaka inde lioi liande, inde koomala fine eoka ya limiki lia bɔsɔngi; eokao limengɔ liami nda loasɔ-lo lisɔɔɔɔɔ hɔɔ.
- ³⁰Loengani nde lande mbo asɛngɛkɛ, nde lami mbo yɔndwɛkɛ se.
- ³¹Inde oyasokwi nda Use nd'alongeli batotina; nde oyasokwi ono se, nd'ayali ewa se la inde nd'atoonga eya ono se. Inde oyasokwi nda Use nd'alongeli batotina,
- ³²la atoluwesa bato yao ebieni la ebiokak'Inde, kongo ko angwɛɛ boto wokulya inango shande.
- ³³Oyatoimela inango shande, ambo ona asokɔcha lioi mbo Mungu ende wewe.
- ³⁴Oyatomomökö la Mungu, nd'atoonga inango sha Mungu la Mungu nd'atofaef'Inde Bolimo wande l'angwɛɛ ikai.
- ³⁵Sango asoniya Wana la asɔsɛɛ bitotina nda bosamba wande.
- ³⁶Oyatolendelo Wana, ambo inde ayali la liwawi lia loiko, nde oyatotefola Wana, atilɛnɛkɛ liwawi, nde efango ya Mungu esɔɔnwɛɔ inde.

Yoane 4

Botomali wa Samalia

- ¹Aluwäkä Ngɛɛ mbo BaFalusi bokäkä mbo Inde ako Yesu aseli nde baeki wike la mbo asolufia bato bolongela Yoane,
- ²(nde Yesu angɛɛ atialufiäkä, kanga baeki bande)
- ³Inde losokwa nda Yudea okakɛ liasi nda Ngalilai,
- ⁴la ləkendɔ loeta la tukela ya Samalia.
- ⁵Inde loiya to nda bokenge wa Samalia boko Sukala, tina la botungu ewafäkä Yakobo ende wana wande ako Yosefa, la isolu sha Yakobo shaäkä omao.
- ⁶Kwa alewäkä Yesu la ləkendɔ, Inde loyala se tina la isolu sha balia ndɔɛuma ani buse bosoiya ifitika.
- ⁷Otomali wa Samalia loya oyatoka balia. Yesu loonga lande mbo— Faka'mi sumbu imweke.
- ⁸Baeki bande bakɛkɛ nda okenge okasomba bieka yola.

⁹Botomali wa Samalia loonga to lande mbo— ¿Monito Aε ako WaYuda, nd'aombi balia bomwa ende'mi botomali wa Samalia? (Eoka BaYuda la BaSamalia angoluwana)

¹⁰Yesu lomutoel'inde mbo— Eya to mbo waluwa nde bofäfa wa Mungu, la waluwa Inde oyafeli nd'aε mbo Faka'mi imweke, ani aε nd'afelik'Inde la Inde nd'afiki aε balia ba liwawi.

¹¹Botomali loonga lande mbo— Bwana, oti la εεngɔ yotoka balia la liyondo lile la bolundu; ¿Otocɔɔ to balia ba liwawi anima to?

¹²¿Aε nd'alongeli Tata wasu ako Yakobo, oyafaefäk'iso eliyondo-li, la oyamwäkä balia ba liao inde la bana bande la mbolo yande lisanga?

¹³Yesu lomutola la botomali mbo— Oyatomwa ebalia-ba, eokaka yεmε yomwa liasi,

¹⁴nde oyatomwa balia ebakafeke'mi ef'inde, atilokek'imɔ yεmε yomwa liasi, kongo ko balia ebakafeke'mi inde, bao koyalaka isolu sha balia esitofulwafulwa la liwawi lia lokato.

¹⁵Botomali loonga lande mbo— Bwana, faka to'mi ebalia-ba mbo itaokak'imɔ yεmε yomwa, mbo itayak'imɔ oyatoka balia eyamaya.

¹⁶Yesu loonga lande mbo— Kendεke okata bolome wae lioi, limɔ inwaka eya.

¹⁷Otomali lomutola mbo— Iti la bolome. Yesu mbo— Oongi nde wewe, mbo oti la bolome,

¹⁸eoka oyaliki nde la batolome bɔɔmwi la botolome oyayali laε kwani, ati to ewae bolome, ongoma oongi nde wewe.

¹⁹Botomali loonga lande mbo— Bwana, isɔεnε mbo Aε wende Bɔtɔndɔli;

²⁰bangau basu basemoläkä Mungu nda elöngo-lo nde ino BaYuda mbo Yelusaleme kongo ende elela eyengani mbo bato basemoleke Mungu.

²¹Yesu loonga lande mbo— Botomali, imelaka'mi, mbile etoya eyeitosemol'ino Sango kwa ono nda elöngo-lo, kwa nda Yelusaleme;

²²ino BaSamalia botosemola oyaitoluw'ino oluwa Inde, nde iso nd'asosemola inde oyasoluw'iso, eoka liuwesi litoya ko la BaYuda.

²³Kongo ko mbile eyaka, esoya nde kwani, eyetosemola bato ba wewe Mungu Sango ko la bolimo la wewe, eoka Mungu akoluka nde bɔfɔnɔ-bo wa bato mbo basemolek'Inde.

²⁴Mungu ende Bolimo, ebatosemol'Inde basemolek'Inde la bolimo la wewe.

²⁵Botomali loonga lande mbo— Iluwi nde mbo Masiya (oyatangomu mbo Oyuchomu) atoya la akayek'Inde atokambes'iso bitotina.

- 26**Yesu loonga lande mbo— Imi oyatoonga lae, yende Inde.
- 27**Lamao baeki bande loya, iyo lomwaala mbo atoongana la botomali, kongo ko angwene angomoi nd'afelak'Inde mbo— ¿Oluki nd'iye? kwa mbo— ¿Oongani nde lande moni?
- 28**Limɔ botomali lomacha wangola wande, inde lɔke nda bokenge, inde loonga la bato mbo—
- 29**Yauku oyene boto oyakambesi ndemi bitotina ebisokela'mi; eluwa Inde atayala Masiya?
- 30**Iyo lokuswaka nda bokenge, iyo lɔkesene end'Inde.
- 31**Nda mbile-ao baeki bande lolɔmbɔkɔl'Inde mbo— Labi, laka sumbu yeka.
- 32**Nde Inde loonga lau mbo— Imi yende la bieka yola ebitiluwe ino.
- 33**Eokao iyo longana mbo— ¿Mbo boto asoeshel'Inde bieka yola?
- 34**Inde loonga lau mbo— Bieka yami yende ndokela kwa asangi oyatomäkä'mi la ndɔlɔlese eliande likuwa.
- 35**Mbo ino oitoonga mbo— Ko tengai inei limɔ eula etoya? Tene ngo, Imi mbo— Liolaka baiso banu, tichaka bilanga mbo bisotela kwani ko la eula.
- 36**Oyatotenaka bangwindi asɔlɔ bieka la atosɔnja tuma konda liwawi lia loiko mbo bɔlɔ la oyatotwa eula basanganeke limengɔ.
- 37**Nda loasɔ-lo ikɔkɔ sile wewe siko mbo— ɔmɔi atɔlɔɔ, wasi kotwa eula.
- 38**Imi nd'atom'ino ndotwa eula ya elanga eyetikuwek'ino; basi nd'asokuwaka la ino nd'aɔli ebikuw'iyɔ.
- 39**Bato wike ba bokenge ona wa Samalia lolendelo Yesu eoka ya inango sha otomali oyaluwesak'iyɔ mbo— Akambesi ndemi bitotina ebisokela'mi.
- 40**Ayäkä to eba Samalia end'Inde, iyo lolɔmbɔkɔl'Inde mbo atikaleke lau la Inde lotikala omao bacho bambale.
- 41**Limɔ basi wike loimela eoka ya lioi liande angene,
- 42**iyo loonga la botomali mbo— Eti imɔ eoka ya lioi liae elisoimel'iso, eoka iso angene nd'asoka la toluwi nde mbo Inde ona ende Bouwesi wa wenda bototina.

Yesu lonyangelomo nda Ngalilai

- 43**Mbisa ya bacho bambale to, Inde losokwa omao okake nda Ngalilai,
- 44**eoka Yesu angene lokulia mbo Botɔndɔli ati la lokuku nda yese yande angene.

⁴⁵Iyak'Inde nda Ngalilai, eba Ngalilai lonyangel'Inde eoka benekε bitotina eyakeläk'Inde nda Yelusaleme nda Elambo eoka lau imo baekε omao nda Elambo.

⁴⁶Ani Inde loya liasi nda Kena ya Ngalilai, olo akindoläk'Inde balia liamo.

Louweso loa wana wa Bonyafala

Bonyafala omoi wa Bokota ayaläkä la wana wande botolome la loo nda Kafenauma.

⁴⁷Okäk'inde mbo Yesu asosokwa nda Yudea oyaiya nda Ngalilai inde lōke end'Inde la inde lolombokol'Inde mbo aekε okuwesa wana wande, eoka inde loyala oko tina lowa.

⁴⁸Yesu loonga lande mbo— Sakolo ko wene ndembe la bisisho, ino angoimela.

⁴⁹Bonyafala wa Bokota loonga lande mbo— Bwana, yauku to oso wa liwa lia wana wami.

⁵⁰Yesu loonga lande mbo— Kendekε eyae, wana wae akoyala la liwawi. Boto loimela lioi eliaongäkä Yesu lande, inde lōke.

⁵¹Aek'inde la mboka, bekowa yande loyatowana lande, iyo mbo wana wande akoyala la liwawi;

⁵²inde lofela to iyo mbile eyasäsäkä wana. Iyo lokambesa to inde mbo— Lelengo mbisa ya ifitika, etao lomach'inde.

⁵³Ongoma sango loluwa mbo yaaka ko mbile eyaongäka Yesu lande mbo— Wana wae akoyala la liwawi, la inde la bofindi wande bototina loimela Yesu.

⁵⁴Eye yende ilombo sha tombale eshakeläkä Yesu, ani asokwäkä Inde nda Yudea ndokake nda Ngalilai.

Yoane 5

Louweso loa boto nda lyaa lia Betesata

¹Mbisa yamao yaäkä Elambo ya BaYuda la Yesu akendäkε Yelusaleme.

²Nda bokenge wa Yelusaleme to, tina la liongo lia bekoko, loaaka lyaa lia balia eliatangomökö nda lioi lia BaYuda mbo Betesata, la yaäka la balele boomwi ba batale omao.

³Nda balele ana likama lia bato ba kambo loingakala se, bako eba etuku, l'eba bikoti, l'ebalembeiti.

⁵Boto omoi loyala nde amao oyaäkä la lokambo miaka kama isato la bonanei.

⁶Yesu lōene inde ani aingal'inde se ina, la aluwäk'Inde mbo asoumwa mbile yumwa ongoma, Inde loonga lande mbo— ¿Olembi nde ndoolo bosäsu?

⁷Boto wa lokambo lomutoel'Inde mbo— Bwana, iti la boto bota'mi nda lyaa ani liela lia balia litoya, atɔkɛ'mi omao boto wasi atokwela'mi oso.

⁸Yesu loonga lande mbo— Emalaka, ilaka tange yae, tangwaka.

⁹Lisasaya inde losäsesomo, inde loila tange yande, inde lotangwaka.

Lise lia Yenga

Lise-ao liäkä nde elia Yenga.

¹⁰Eokao BaYuda loonga la boto oyasäsesomökö mbo— Louse ende lise lia Yenga la lotiengane lae ndoilaka tange yae.

¹¹Nde inde lomutola lau mbo— Oyasäsoliki'mi, nd'aongi lami mbo— Ilaka tange yae, tangwaka.

¹²Iyo lofel'inde mbo— ¿Boto ndai oyaongi lae mbo— Ilaka tange yae, tangwaka?

¹³Nde inde oyasäsesomökö atialuwäkä imɔ Inde, eoka Yesu loengwa bokamu wa bato omao.

¹⁴Mbisa yamao, Yesu looshana lande nda Ndakɔ ya Mungu, Inde loonga lande mbo— Tene ngo, ososäsesomo, okeläk'imɔ bobɛ, mbo loasɔ lolongela loo la owau, lotaweleme end'ae.

¹⁵Boto lɔkɛ la inde lokambesa BaYuda mbo ale ko Yesu oyasäsesik'inde.

¹⁶Eokao BaYuda loakola ndokongola Yesu eoka atokelaka njasɔ-bi la lise lia Yenga.

¹⁷Nde Yesu lomutoel'iyo mbo— Sango wami akokelaka likuwa liande, la Imi imɔ ikokeli likuwa liami.

¹⁸Eoka ya baoui-ba to BaYuda lookel'Inde yeme yool'Inde, yoeta eya oso, inga eoka asotefola liti lia Yenga kongo, nde simbi to eoka atangi nde Mungu mbo Sango wande, anyo aenganesi Inde angene la Mungu.

¹⁹Yesu lomutoel'iyo to mbo— Wewe, wewe, itoonga lanu mbo Wana angokɔkɔɔ okela loasɔ angolɔmoi ko Inde angene, sakolo ko yao eyeni Inde mbo Sango nd'akeli yao; eoka yao ebitokelaka Sango, Wana nd'atokela imɔ ko yao.

Lioi lia Yesu eoka ya liwawi la liwa

²⁰Sango asoniya Wana la atɔenese Wana bitotina ebitokelak'Inde angene la eneseke Wana bekeeli yolongela-bi mbo ino omwaleke.

²¹Kwa atotemwese Sango ebawäkä la atofaef'iyo liwawi liasi, ko ongoma Wana atofaka liwawi ende bato ebakasangek'Inde ofa liao.

²²Ati to Sango oyatoatela boto njasɔ, nde asofa Wana isosha sha liati lia njasɔ,

²³mbo batotina baliteseke Wana, kwani atolites'iyō olitesa Sango angene. Oyaitolitesa Wana, ambo aitolitesa Sango oyatomäkä Wana.

²⁴Wewe, wewe, itoonga lanu mbo oyatoka lioi liami la oyatolendelo Inde oyatomäkä'mi, ambo asoolo liwawi lia loiko la atilaoteke nda liati, kongo ko asosokwa nda liwa okato nda liwawi.

²⁵Wewe, wewe, itoonga lanu mbo mbile eyaka nde, eingo esoya kwani eyetokaka ebawi nde limiki lia Wana wa Mungu, la iyo ebatoka belayalaka la liwawi.

²⁶Kwa Sango to ayali ngene wa liwawi, ongoma imo asofaefa Wana isosha shoyala ngene wa liwawi;

²⁷la Sango asofaef'Inde imo isosha shoataka njaso eoka Inde nd'ayali Wana wa Boto.

²⁸Omwalëke eloaso-lo, eoka la mbile eyekayeke, batotina ebayali nda sai, belokaka limiki liande,

²⁹la belatemwaka nda liwa okato nda loiko, bako bakelaki ba olau, nde bakelaki ba bobē belatemwaka ko ndofomo se.

Likochi lia lioi lia Yesu

³⁰Imi angene itikokole ndokela loaso angō lomoi; ko ani atoka'mi, itoata ongoma, la liataki liami liengani nde, eoka iitofumba ndokelaka ko lisangi liami, kangä lisangi liande oyatomäkä'mi.

³¹Eya to mbo yetaka inango shami angene, ambo inango shami siitokulyomo mbo wewe;

³²Wasi nd'atota inango eoka yami, la Imi nd'aluwi mbo inango esitot'Inde eoka yami, shende wewe.

³³Ino watomäkä ende Yoane, la inde lotaka inango sha wewe,

³⁴nde likulyi elisolembē'mi liti elia bato, nde iongi nde lioi-li lia Yoane mbo buwesomoko.

³⁵Inde ayaläka nde faka eyonganäkä foi la bolangalangu la ino watalembëkë ndoyaimwa ko mbile emoi la bolangalangu wande.

³⁶Nde Imi nd'ayali la inango sholonga esha Yoane, eoka likuwa eliafäkä Mungu efa'mi mbo yolöleseke liao, liao kongo elikokela'mi oko kwani, liao lile inango mbo Sango nd'atomäkä'mi.

³⁷La oyatomäkä'mi ako Sango, Inde nd'atota inango loaso loami. Otioke limiki liande, otiene bōfōno wande,

³⁸la lioi liande litiingale nda betema yanu eoka otiimel'Inde oyatomomökö lande.

³⁹Ototangakela kasa ya Mungu, eoka otangi nde mbo bɔsɛlɛkɛ nde Liwawi ko la yao, kongo ko yao bitotaka inango loaso loami;

⁴⁰nde ino otilɛmbɛ ndoya ende'mi mbo bɔɔlɛkɛ Liwawi.

⁴¹Lokuku loa bato, itikulye loao.

⁴²Iluwi nde mbo ino oti la losamɔ loa Mungu nda betema yanu.

⁴³Isoya ko nda lina lia Sango wami, nde otinyangele'mi; wasi nde koya nda lina liande angɛnɛ, ani ino konyangela nde ona.

⁴⁴¿Ino nd'atokɔkɔɔ ndoimela la moni, ani otokulya liineli lia baina lanu, kongo ko otiluke liineli elitosokwa ko ende Mungu ɔmwitoto?

⁴⁵Otangɛke mbo Imi nd'atof'ino se oso wa Sango, ende ko Mɔsɛ oyatof'ino se, la osokɛsɛkɛ tɔɛli twanu ko end'inde kongo.

⁴⁶Eya to mbo wimeläkä nde Mɔsɛ, ani osoimela Imi, eoka inde nd'asonökö loaso loami nda Kasa.

⁴⁷¿Eya to mbo otiimele eyasonökö inde, ani ino koimela ebami baoui la moni?

Yoane 6

Lilesi lia Bato bilefa bɔɔmwɪ

¹Mbisa yaamao, Yesu loleka eliya ya Ngalilai-eko eya Tibelia-

²nde bikuke ya bato lotutak'Inde eoka bɛnɛkɛ toloambo etokelik'Inde ende eba kambo.

³Yesu lolila to nda löngo, Inde loyala se omao amamwito la baeki bande.

⁴Elambo ya BaYuda, eko Lieti, yaaka tina.

⁵Iläkä Yesu baiso, Inde loɛnɛ bikuke ina ya bato batoya end'Inde, Inde loonga la Filipino mbo— ¿Tosombeke batuma bolesa ebato-ba ko anima?

⁶Inde loonga la Filipino ongoma ndokɔtɔɔ inde, eoka Inde angɛnɛ aluwi ani atokel'Inde.

⁷Filipo lomutola lande mbo— Batuma ba loketi loa falanga mia imbale angoengana l'ebato-ba mbo boto la boto aɔlɛkɛ ko sinyo.

⁸ɔmɔi wa baeki bande, ako Andelo, etungani ya Simona Petelo, inde loonga lande mbo—

⁹Wainenge ale ono oyaseli beila bɔɔmwi la swi imbale. ¿Kongo yende iye yokaela ende bato-ba wike?

¹⁰Yesu loonga mbo— Yalesak'iyo se. Twingi wike twäkä nda elela ena, iyo loyala to se, batolome benganäkä loketi loa bilefu bɔɔmwi.

¹¹Lamao Yesu lɔɔɔ beila, Inde lofa kekekele, Inde lofaekefa bato ebayalaka se, la swi imɔ ongoma, kwa alembek'iyo.

¹²Okanelöko iyo batotina, Inde loonga la baeki bande mbo— Sɔnjaka twinyo twa bieka ebitikali mbo yeka etalefana.

¹³Eokao, iyo losɔnja, iyo lotumesa bisaka liu la imbale la twinyo twa beila bɔɔmwi etosotikala ende ebaläkä.

¹⁴Lamao eneke bato ilombo eshakeläk'Inde, iyo mbo— Wewe, Inde ende Bɔtɔndɔli oyakayeke nda wenda.

¹⁵Aluwäkä to Yesu mbo basikioyaund'Inde mbo batalieke Inde Bɔkɔta, Inde loinwa mbisa okake nda löngo ko Inde angene.

Yesu lotanda likolo lia balia

¹⁶Iläkä buse likɔlse, baeki bande lɔke ko nda ngɔnge ya balia,

¹⁷iyo lokwa nda watɔ, iyo loilya owale okaleka eliya fangi ya Kafenauma. Nde akwäkä lilima se, l'ani Yesu akayi kɔni end'iyo;

¹⁸eliya lokwelo batutu eoka lomba lofi lofofa.

¹⁹Alükak'iyo kilometa bɔɔmwi, iyo lɔene Yesu atotandaka olikolo lia balia, tina la watɔ, iyo lowänga.

²⁰Nde Yesu loonga lau mbo— Yende Imi, owangëke!

²¹Asangäk'iyo ndot'Inde nda watɔ, kwaamao watɔ loiya nda ngɔnge olo aek'iyo.

²²Lelengɔ, batɔ ba ekuke ebatikaläkä fangi yasi ya eliya, iyo lɔene mbo angwene watɔ wasi, ko wao ebokwiki la baeki kongo, la mbo Yesu angene atikwe lau nda watɔ, la mbo baeki bande basɔke iyo angene,

²³(Nde bitumbe bimɔi ya Tibelia loya oyaelama tina la elela olo aläkä bato beila mbisa ani Yesu lofa kekekälë.)

²⁴Limɔ enök'iyo to mbo Yesu at'imɔ omao, la baeki bande imɔ ati omao, iyo lokwaka nda bitumbe bina, iyo lɔke nda Kafenauma ndokaluke Yesu.

²⁵La oshak'iyo oosha Yesu fangi yasi ya eliya, iyo loonga lande mbo— ¿Labi, oyi nde eya l'eni to mbile?

Lituma lia loiko

- 26**Yesu lomutola lau mbo— Wewe, wewe, itoonga lanu mbo, otiye oyaluka Imi eoka ya ndembe ya toumbo eyenëk'ino, kangä eoka oliki nde batuma la okaneluku.
- 27**Okuwelëke bieka ebitosëesële, kangä bieka ebitokata ko nda liwawi lia lokato, yao ebitofaefa Wana wa Boto efaef'ino, eoka Sango ako Mungu asot'Inde ndembe mbo asokuly'Inde.
- 28**Limö iyo loonga lande mbo— Tokeleke to moni mbo bekeeli yasu biomaleseke Mungu?
- 29**Yesu lomutoel'iyö mbo— Ebo bole bokeeli ebolembi Mungu, boko mbo bolendeloko Inde oyatomomu la Mungu.
- 30**Iyo loonga to lande, mbo— ¿Eokao, eni ndembe ya ilombo esitokel'Äe, mbo twenëke la twimeleke Äe; eni ndembe eyetokel'Äe?
- 31**Batata basu baläkä Mana nda liömbële, kwa atomöko nda Lokasa mbo— Afäk'iyö lituma eliasekwäkä nda Use mbo baleke.
- 32**Yesu loonga nde lau mbo— Wewe, wewe, itoonga lanu mbo— Atiäkä Möse oyafäk'ino lituma lia Use, kangä Sango wami oyakof'ino lituma lia wewe elisosekwa nda Use.
- 33**Lituma lia wewe liende liao elitosekwaka nde Use la elitofaka liwawi ende eba wenda.
- 34**Iyo loonga to lande mbo— Ngenë, faefaka'iso litumali lise la lise.
- 35**Yesu loonga lau mbo— Imi yende Lituma lia liwawi. Inde oyatoya ende'mi atilokek'imö isiyë liasi, la inde oyatolendelo'mi, atilokek'imö yemë yomwa liasi.
- 36**Nde yaongäkä lanu mbo osöene Imi, nde oitoimela.
- 37**Batotina ebatofa Sango ofa'mi, beyaka ende Imi la oyatoya ende Imi, Imi angofeka inde.
- 38**Eoka isokwi nde nda Use, inga ndoyakelaka lisangi liami angenë, kangä lisangi liande oyatomäkä Imi.
- 39**Lisangi liande oyatomäkä'mi liko mbo itialefeseke angomwito wa batotina ebafäk'Inde ofa'mi, nde yetemwësek'iyö la liwawi nda lise lia liko.
- 40**Eli liende lisangi lia Sango wami, liko mbo batotina ebatöene Wana la ebatolendelo Inde, ambo beölkö nde liwawi lia layalaya la mbo Imi yetemwësek'iyö la liwawi nda lise lia liko.
- 41**Limö BaYuda loimaimel'Inde eoka aongäkä mbo Imi yende Lituma elisosekwa nda Use.

⁴²Iyo mbo— ?Oyo ati Yesu, wana wa Yosefa, toisoluwa sango la nyango wande? Monito asoonga kwani mbo— Isokwi nde nda Use?

⁴³Okimakimanëke;

⁴⁴angwene oto wokokolo oya ende'mi, sakolo ko Sango oyatomäkä'mi nd'asosuly'inde la Imi nd'atotemwese inde la liwawi nda lise lia liko.

⁴⁵Losotomo nda Kasa ya batondoli mbo— Batotina bekesomoko ko la Mungu. Oyasoka limiki lia Mungu la asoekesomo lande, inde atoya ende'mi.

⁴⁶Eti to mbo boto aeni nde Sango, sakolo ngo ko Inde oyayali wa Mungu, Inde nd'enëkë Sango.

⁴⁷Wewe, wewe itoonga lanu mbo— Oyasoiwela asoko liwawi lia lokato.

⁴⁸Imi yende Lituma lia Liwawi;

⁴⁹batata banu baläkä Mana nda liombele la bawäkä.

⁵⁰Eli liende lituma lia Use elisulwi nde se mbo boto oyatola liao, angow'imö.

⁵¹Imi yende Lituma lia liwawi elisosokwa nda Use; eyambo boto elaka e-litumali, eyalaka nde la liwawi konda layalaya; la lituma elitofa'mi of'inde, liende bindo yami ebitofa'mi loaso loa loiko loa wenda.

⁵²Eoka ya loao, BaYuda lowesakana, iyo mbo— ¿Botoyo atokokolo ndof'iso bindo yande yola ko moni?

⁵³Yesu loonga to lau mbo— Wewe, wewe, itoonga lanu mbo, sakolo ko bola bindo ya Wana wa Boto la bomwa bakila bande, ani ot'imö la liwawi nd'atiteni yanu.

⁵⁴Oyatolaka bindo yami la oyatomwaka bakila bami, inde aseli nde liwawi lia loiko la yetemwesek'inde nda lise lia liko.

⁵⁵Eoka bindo yami yende bieka ya wewe, la bakila bami bende limwi lia wewe.

⁵⁶Oyatolaka bindo yami la oyatomwaka bakila bami, atoyalaka lami la Imi nd'atoyalaka lande.

⁵⁷Kwa atomäkä Sango, oyale la liwawi, otoma Imi, la iyali nde la liwawi ko l'eoka yande, ko ongoma oyatolaka'mi, eyalaka nde la liwawi ko l'eoka yami.

⁵⁸Eli liende lituma eliasekwaka nda Use, inga kwa elialäkä batata banu ebawäkä; oyatolaka lituma-li, eyalaka nde la liwawi konda layalaya.

⁵⁹Aongäkä baoui-ba ani atoekekesa bato nda esongomelo nda Kafenauma.

Baeki bamoi loene tale nda liekesi

⁶⁰Ongoma baeki bande bamoi, okakä'iyo elioi-li lia Yesu, iyo mbo— Elioili lile la tale fine. ¿Ndai to atokokolo ndokulya liao?

- ⁶¹Aluwäkä to Yesu mbo baeki bande basoimaimela elioi-li, Inde loonga lau mbo— ¿Mbo elioi-li lisokes'ino botema wale?
- ⁶²¿Eya to mbo wene Wana wa Boto ani atoilama likolo olo ayaläk'Inde oso, ino moni?
- ⁶³Bolimo nd'atosεε boto la liwawi, bindo kongo angosung'iso; baio bami ebaongäkä'mi lanu, bao bende bolimo la liwawi end'ino.
- ⁶⁴Nde bende bamoi banu ebaitoimela. Nde Yesu loluwa konda liako ebatiimeleke la oyakawambek'Inde;
- ⁶⁵la Inde loonga mbo— Ko l'eokao yakambesak'ino mbo angwene boto wokokolo ndoya ende'mi sakolo ko efomo isosha sha Sango.
- ⁶⁶Laamao baeki bamoi wike loinwainwa la batikende-kendek'imɔ lande.
- ⁶⁷Limɔ Yesu loonga la eba liu la ambale mbo— ¿La ino imɔ olɛmbi ko ndosokwa?
- ⁶⁸Simona Petelo lomutoel'Inde mbo— Ngenε, tεεke to ende ndai? Aε wende la baio boluwesa loiko loa layalaya,
- ⁶⁹la iso nd'asoimela la toluwi nde kwani mbo Aε wende Ebotanu wa Mungu.
- ⁷⁰Yesu lomutola lau mbo— ¿lisoaa ino, eba liu la ambale? Nde ɔmɔi wanu ende bolimo obe.
- ⁷¹Inde loonga loaso loa Yudasi wana wa Simona wa Keliota, eoka inde, ako ɔmɔi wa eba liu la ambale, akawambek'Inde ende BaYuda.

Yoane 7

Liengɔ lia bitungani yande

- ¹Mbisa yamao, Yesu akendekendökë nda Ngaililai; atilembεε okendekende nda Yudea eoka BaYuda loluka fofe yool'Inde.
- ²Nde Elambo ya BaYuda eko eya Kumbo loya tina,
- ³eokao bitungani yande loonga lande mbo— Sokwaka nda yese-ye, kendεke nda Yudea mbo baeki baε omao benεke ebitokelak'Aε,
- ⁴eoka boto oyalembi ndoluwana fololo, aitokelaka likuwa liande wisakumbo. Bokela yao, εnεεke Aε angene nda wenda fololo.
- ⁵Eoka bitungani yande angene bitiimelek'Inde.
- ⁶Yesu loonga to lau mbo— Yose yami ekayi kɔni, nde eyanu yengani mbile la mbile.

⁷Bato ba wenda batikəkəle ndoiyana lanu, batoiya nde Imi eoka Imi nd'atokambes'iyo wewe mbo bekeeli yau bende ibe.

⁸Ino kəndekə nda Elambə, Imi ititakə kəni nda Elambə-ye eoka mbo yose yami ekiiyeli kəni.

⁹Aongək'Inde ongoma ani Inde loyala kəni nda Ngalilai.

Yesu ləkə nda Elambə ya Kumbo

¹⁰Nde asiläkä bitungani yande ndəkə Yelusaleme nda Elambə, limə Inde imə ləkə, inga to fololo, kangä wisakumbo.

¹¹BaYuda loakola ndoluk'Inde nda Elambə, iyo mbo— ¿Boto ona ale to anima?

¹²Bato ba bikuke angene loimaima fine loaso loande; bamci loonga mbo— Ale boto olau. Nde basi mbo— Mba, atolimbaka bato!

¹³Kongo ko angwene boto woonga loaso loande fololo eoka bawangi nde BaYuda.

¹⁴Lise limci atiteni ya Elambə, Yesu ləkə nda Ndakə ya Mungu la Inde loakola ndoekekesa bato ina.

¹⁵Eokao BaYuda lomwaala, iyo mbo— ¿Boto-yo aluwi nde kasa la moni ani atiyaläkä boeki wewe?

¹⁶Eokao Yesu lomutola lau mbo— Eliami liekesi-li liti liami angene, kangä lia Oyatomäkä'mi.

¹⁷Boto esanga nde ndokela lisangi lia Mungu, atoluwa kwa mbo liekesi liami liende lia Mungu, kwa mbo isoonga l'isosha shami angene.

¹⁸Oyatoekesa la isosha shande angene, ona atoluka tala yande angene; nde oyatoluka ko tala ya oyatomäk'Inde, ona ale wewe; atitefole Bikela.

¹⁹¿Ati Mose oyafäk'ino Bikela? Nde angwene angomci wanu oyatolitesa Bikela. ¿Olembi nde ndoola'mi eoka iye to?

²⁰Bato ba ekuke loonga mbo— Wende la bolimo obe; ¿Ndai alembi nde ndool'Ae?

²¹Yesu lomutoel'iyo mbo— Likuwa limwito kongo elikeliki'mi, la batotina banu basomwaala;

²²Mose afäk'ino liteni lia itombe (nde litiäkä elia Mose, kangä elia batata banu) la nda lise lia yenga ototena boto itombe.

²³¿Boto etenomo to itombe la lise lia yenga mbo Bikela ya Mose bitatefolomo, ino ososomaka lami moni ani isosasesa bindo bitotina ya boto la lise lia yenga?

²⁴Watēke loaso faufau, kangä la liengani lilau!

- ²⁵Bato bamɔi ba Yelusaleme loonga mbo— ¿Mbo oyo ati Inde oyatoluka bamɔi mbo bolek'Inde?
- ²⁶Tɛnɛ ngo, atonangola fololo, nde baitoonga lande lioi. ¿Ende to wewe mbo Bekumi nd'aluwi mbo Oyo ende Masiya?
- ²⁷Nde toluwi olo asokwi nde boto-yo, nde akayeke Masiya, angwɛnɛ boto woluwa olo akasokwek'Inde.
- ²⁸Eokao Yesu loanjanja nda liekesi liande nda Ndakɔ ya Mungu, mbo— Oluwi nde Imi la oluwi imɔ olo asokwaka'mi, la itiyɛ la isosha shami angɛnɛ, kangä la shao sha wewe sha Inde oyatomäkä'mi, ino angoluw'Inde.
- ²⁹Imi nd'aluw'Inde, eoka isokwi nde end'Inde la Inde nd'atomi Imi.
- ³⁰Limɔ iyo loluka fofɛ yound'Inde nde angwɛnɛ boto wotel'Inde bosamba eoka lisho liande likayi kɔni.
- ³¹Nde bato wike lolendelo Inde, iyo mbo— ¿Akayeke Masiya, ekelaka nde ndembe ya tolongo yolongela yao ebisokela boto-yo?
- ³²BaFalusi looka ani atoimaimaka bato loasɔ loande, limɔ kanga ebieti la BaFalusi lotoma benyafala ya betingani mbo baundesek'Inde.
- ³³Limɔ Yesu loonga mbo— Ko mbile sinyo kongo itoyala lanu lamao itɔkɛ end'Inde oyatomäkä'mi.
- ³⁴Bolukaka'mi nde otienɛkɛ'mi; la olo atoyalaka'mi ino angokɔkɔlɔ ndoia omao.
- ³⁵Eokao BaYuda loongana mbo— Boto-yo asangɔkɛ to anima mbo iso angooosh'Inde? ¿Atɔkɛ to ende ebasomelana okalimela nda yese ya BaHela, okaekesa BaHela omao?
- ³⁶¿Lioi-li moni eliongi nd'Inde mbo— Bolukaka'mi nde otienɛkɛ'mi; la olo atoyalaka'mi ino angokɔkɔlɔ ndoia omao?

Balia ba Loiko

- ³⁷Nda lise lia liko lia Elambɔ elile lise lifi, Yesu loemakala, inde loanjanja mbo— Boto eoka yɛmɛ yomwa ayeke to ende'mi la amweke.
- ³⁸Oyatolendelo'mi, baande ba balia ba liwawi bechaka nde okuswa nda botema wande, kwa aongäkä Lokasa loa Mungu.
- ³⁹Ongoma, Yesu loonga loasɔ loa Bolimo ebokasɛkɛ ebatolendelo Inde, eoka Bolimo bokafomu kɔni ende bato, eoka Yesu akaɔli kɔni tala yande.
- ⁴⁰Okäkä to bamɔi ba ekuke ebaoi-ba, iyo mbo— Wewe, Oyo ende Bɔtɔndɔli.
- ⁴¹Bamɔi mbo— Oyo ende Masiya. Nde basi mbo— ¿Mbo Masiya atosokwa nda Ngallilai?

- ⁴²¿Lokasa loa Mungu lotiaongäkä mbo Masiya eotomoko nde nda boköko wa Dawidi, nda bokenge wa Betelehemu, ewayaeläkä Dawidi?
- ⁴³Eokao bato ba ekuke angokulyana loaso loande;
- ⁴⁴bamöi bau balembeke ndoundes'Inde, nde angwene boto wotel'Inde bosamba.
- ⁴⁵Benyafala ya betingani loinwa to ende kanga ebieti la BaFalusi, iyo loonga lau mbo— ¿Monito otiesh'Inde?
- ⁴⁶Benyafala lomutola mbo— Angwene ango oto woonga kwa asoonga eboto-yo.
- ⁴⁷Eokao, BaFalusi lomutoel'iyo mbo— La ino imo osolimbakomo?
- ⁴⁸¿Oni to wa bekumi kwa wa BaFalusi oyasolendelo Inde?
- ⁴⁹Kongo ko bato ba ekuke-ye batiluwe Bikela, basosendomo bieo!
- ⁵⁰Nikodemo (ako inde oyaeke ende Yesu oso la ocho) oyaäkä omöi wau, inde loonga mbo—
- ⁵¹¿Bikela yasu bitofa nde oto se, oso ani totitaoke ani atoong'inde, la ndoluwa ebitokel'inde?
- ⁵²Iyo lomutoel'inde mbo— ¿Lae imo wende wa Ngalilai? Tatangaka nda Lokasa, wene nde mbo angwene Botöndöli bokuswa nda Ngalilai.
- ⁵³Limö iyo lomelana oto la oto ko nda ndako eyande.

Yoane 8

Ndai kofa boto wasi se?

- ¹Nde Yesu löke nda löngo loa Elaya.
- ²Lelengö la nongö Inde löto liasi nda Ndako ya Mungu la batotina loya end'Inde omao, Inde loyala se ndoekes'iyo.
- ³Batikasa la BaFalusi loeshel'Inde otomali oyaoshomu lau ani asotwa nyongo. Iyo loemesa botomali atiteni yau,
- ⁴limö iyo loonga la Yesu mbo— Boekesi, botomali-bo looshomo ani akotwa nyongo;
- ⁵Möse nda Bikela lotel'iso ndola mbo tooleke eböföno-bo wa boto ko la föngu ya batale; ¿Ae nd'atoonga moni loaso loande?
- ⁶Iyo loonga ongoma ko ndokötölo Inde mbo beneke loaso lowanjel'Inde. Nde Yesu lotulama se, Inde lotaka ndembe nda nyele la isangakala;

⁷nde afelakäk'iyö imö liasi, Inde loila botö liasi, Inde loonga lau mbo— Boto ona wanu oyati la litwanelo, atakushaka litale lia oso.

⁸Limö Inde lotulama se liasi ndotaka ndembe nda nyelε.

⁹Okäk'iyö ani, iyo loakola ndokuswakuswa, oso biange limö basi, ko nd'atikaläkä ko Yesu angene la otomali omao nd'atiteni.

¹⁰Yesu loilaka botö, Inde loonga lande mbo— ¿Botomali, bende to anima; Angwene botö wofa aε se?

¹¹Botomali loonga mbo— Angwene oto, Bwana. Yesu mbo— Imi imö, iitof'aε se; kendeke eyaε, okeläk'imö obe liasi.

Löwa loa Wenda

¹²Yesu loonga lau liasi, Inde mbo— Imi yende Löwa loa wenda; boto oyatotuta'mi, aitokendekende nda lilima, kongo ko atoyalaka nda löwa loa loiko.

¹³Eokao BaFalusi loonga lande mbo— Otokambesa bato loaso loaε angene, inango shaε siti to wewe.

¹⁴Yesu lomutoel'iyö mbo— Ambo yekambesa to bato loaso loami angene, inango shami shende wewe, eoka iluwi nde olo asokwäkä lami la olo akaεke lami, nde ino otiluwe olo asokwäkä lami la olo akaεke lami.

¹⁵Ino osoata loaso kwa asene ino lokomba loa oto, nde Imi angota loaso loa oto angömöi;

¹⁶nde ambo yeata loaso, liati eliami liengani nde, eoka itiyale ko Imi kongo, kangä Imi la Inde imö oyatomäkä'mi.

¹⁷Nda Bikela yanu angene losotomo mbo tonango twa bato ambale tole wewe.

¹⁸Imi nd'atota inango loaso loami angene, la Inde oyatomäkä'mi ako Sango atota inango sha'mi.

¹⁹Iyo loonga to lande mbo— ¿Sango waε ende to anima? Yesu mbo— Otiluwe angö Imi, angoko Sango wami; eya boluwa nde Imi, ani boluwa imö ko Sango wami.

²⁰Yesu loonga ebaoi-ba tina la εsonjelö ya lifaefi ani aekesak'iyö nda ndakö ya Mungu, nde boto angömöi woundes'Inde eoka likayi eliande lisho.

Wike lolendelo Yesu

²¹Yesu loonga lau liasi mbo— Im'itosokwa eyamaya, limö ino bolukaka'mi la bowaka nde nda obe wanu. Olo akaεke lami, ino botiakököleke ndoya.

²²Eokao BaYuda loonga mbo— Mbo atokakwa linga eoka Inde mbo, Olo akaεke lami, ino botiakököleke ndoya?

²³Yesu loonga lau mbo— Ino wende ba ono se, Imi yende w’olikolo; ino wende wa ewenda-bo, Im’iti wa ewenda-bo.

²⁴Iongi nde lanu mbo bowaka nde nda obe wanu, eyambo botiimele mbo yende Inde, ambo ino kowa nda obe ebotokelelak’ino.

²⁵Lamao iyo loonga lande mbo— ¿Aε wende ndai? Yesu loonga lau mbo— Ko nda liako, kwa aongiki’mi lanu oso.

²⁶Yende la wike woonga loaso loanu la ndoatakel’ino. Nde oyatomäkä’mi ende wewe la yao eyaokäkä’mi end’Inde ambo yao ebitorokambesa’mi nda wenda.

(²⁷Nde batialuwäkä mbo aongäkä lau loaso loa Sango.)

²⁸Akilek’ino Wana wa Boto, ani boluwaka nde mbo yende Inde, la mbo iitokela loaso ko la isosha shami angene, kangä kwa aekesäkä Sango oekesa’mi, ambo Imi nd’atoonga ko ongoma.

²⁹Inde oyatomäkä’mi ale amamwito lami, atimache Imi ikendi, eoka Imi nd’atokelelaka ko yao ebitorokambesa’mi.

³⁰Aongäkä’Inde ongoma, bato wike loimela Inde.

Bana ba Abalayama bende bandai?

³¹Eokao Yesu loakola ndoonga la BaYuda ebimeläk’Inde, mbo— Bokokomo to nda lioi liami, ambo wayala nde baeki bami wewe,

³²la ongoma waluwa nde njaso ya wewe, la wewe botokindol’ino toote.

³³Iyo lomutola lande mbo— Iso twende eba lioti lia Abalayama, totiayaläkä bekowa ya boto. ¿Monito osoonga mbo— Botokindolomo toote?

³⁴Yesu lomutola lau mbo— Wewe, wewe itoonga lanu mbo oyatokelelaka bobo ende ko bokowa wa obe.

³⁵Bokowa aitoyalaka to nda litumbe lia Ngene layalaya, kangä wana nd’atoyalaka layalaya.

³⁶Eokao, eya to mbo Wana ekindol’ino toote, ambo wende toote wewe.

³⁷Iluwi nde mbo wende lioti lia Abalayama, kongo ko otoluka nde fofe yoola’mi, eoka mbo Lioi liami liti la elela nda betema yanu.

³⁸Imi nd’atoonga loaso loa yao eyenekä’mi ende Sango wami, nde ino nd’atokelelaka ko yao ebisok’ino ende ewanu sango.

³⁹Iyo lomutola lande mbo— Abalayama ende sango wasu. Yesu loonga lau mbo— Eya mbo boyala bana ba Abalayama, ani bokelaka nde yao eyakeläkä imo Abalayama.

- ⁴⁰Kwani to wende la yeme yoola'mi oyasokambes'ino eya wewe ebiaokäkä'mi ende Mungu, Abalayama atiakeläkä ongoma.
- ⁴¹Ino nd'atokelaka bekeeli ya sango wanu. Iyo loonga lande mbo— Iso totiaotomökö la nyongo, tole la Sango omöi ako Mungu.
- ⁴²Yesu loonga lau mbo— Mungu eyala nde Sango wanu, ani ososama nde Imi, eoka yasekwäkä nde ende Mungu, la yende eya; itiyäkä l'isosha shami angene, nde Inde nd'atomäkä Imi.
- ⁴³¿Monito otiluwe litina lia lioi liami? ende eoka otikökölε ndooka lioi liami.
- ⁴⁴Ino wende bana ba sango wanu ako Satana, la ino ososanga ko ndokelaka yeme yande. Ona ayaläkä ko booli w'ato konda liakoli, inde atiyale fii nda wewe, eoka angwene wewe end'inde ango sinyo. Atotak'inde nanga, wende ko boyaeli wande, eoka inde ende boti wa nanga la ende ko sango wa lolanga.
- ⁴⁵Nde atoonga Imi ko wewe, otiimele Imi.
- ⁴⁶¿Ndai wanu atotombola'mi nda bekeeli ibe? Yeonga nde la wewe, monito ino otiimele'mi?
- ⁴⁷Oyayali ewa Mungu, inde atooka nde baöi ba Mungu; ¿Monito ino otioke bao? Ambo otiyale eba Mungu.
- ⁴⁸BaYuda lomutoel'Inde mbo— ¿Iso toisoonga wewe mbo wende Ewa Samalia la ole la bolimo obe?
- ⁴⁹Yesu lomutola mbo— Im'iti la bolimo obe, nde itolitesa Sango wami, la ino ototefwesa'mi.
- ⁵⁰Im'itiluke nde tala yami angene, nde Omöi nd'atoluka yao, Inde nd'atoata loaso loami.
- ⁵¹Wewe, wewe, itoonga lanu mbo— Boto elitesa lioi liami, atileneke imö liwa.
- ⁵²BaYuda loonga lande mbo— Kwani toluwi nde mbo wende la bolimo obe. Abalayama lowa la Batöndöli imö nde Ae nd'atoonga mbo— Boto elitesa lioi liami, atilawek'imö.
- ⁵³¿Ae nd'alongeli to sango wasu ako Abalayama oyawäkä? Batöndöli lowa imö kowa; ¿Otangi nde mbo wende ndai to?
- ⁵⁴Yesu lomutola mbo— Yetalia ko Imi angene, tala yami eti eya wewe. Ende Sango wami oyatotalia'mi tala, ako Inde oyatangi ino mbo ende Mungu wanu,
- ⁵⁵l'ani otiluw'Inde. Nde Imi nd'aluw'Inde la yeonga mbo itiluw'Inde, ambo yeyala kwa ayali ino, ako ewa lolanga; kongo ko isoluw'Inde la itolitesa lioi liande.

⁵⁶Tata wanu ako Abalayama loomala mbo elenēke mbile yami, la inde lēne la okākā limengɔ.

⁵⁷BaYuda loonga to lande mbo— Okiyeli kōni miaka kama bōmwi la Aε mbo Abalayama enēkē nd'Aε?

⁵⁸Yesu loonga lau mbo— Wewe, wewe itoonga lanu mbo, oso wa Abalayama, Imi nd'ayali.

⁵⁹Kwaamao iyo loilaka batale mbo bakushelek'Inde, nde Yesu loisamel'iyo, Inde losokwa nda Ndakɔ ya Mungu.

Yoane 9

Boto oyaotomökö la botuku, lololomo baiso

¹Etākā Yesu nda mboka, Inde lēne boto oyaākā la botuku konda baotelo bande,

²la baeki bande lofel'Inde mbo— ¿Labi, ndai yakelākā obe, kwa botoyo kwa ebaot'inde, mbo aotomökö la botuku?

³Yesu lomutola mbo— Ati ango inde angene, ango ebaoti inde lokela bobē kangā mbo ebikakeleke Mungu yenēleke end'inde.

⁴Lole loami ndokela yao ya Inde oyatomākā'mi ani löwa lokoyali; akayeke lilima lia bocho, boto angokɔkɔlɔ ndokela likuwa.

⁵Akoyali'mi nda wenda, yende löwa loa wenda.

⁶Aongäk'Inde ongoma, Inde lotwēle sɔi nda nyēle ndokela baïti, Inde lolɔkɔ inde baïti nda baiso.

⁷Yesu loonga lande mbo— Kēndēke okasoola bindo yaε nda lyaa liko Siloa (litina mbo Oyatomomu), inde lōke to inde losoola bindo, inde losokwa omao ani akōene liasi.

⁸Bayalani lande la bato ebēnēk'inde oso mbo Ewa shomba, iyo lofelana mbo— ¿Ati ona oyayalakākā se nda mboka shomba yeka?

⁹Bamɔi mbo— Ale ko inde. Basi mbo— Mba, nde akwelu nde bɔfɔnɔ wande. Nde boto angene loonga mbo— Imi-yo.

¹⁰Limɔ iyo lofel'inde mbo— Baiso baε to baliolomu nde moni?

¹¹Inde lomutola lau mbo— Boto oyatangomu mbo Yesu lokela baïti, Inde lolɔkɔ bao nda baiso bami, Inde loonga lami mbo— Kēndēke nda Siloa, soolaka bindo omao; imi lōke to, la asoolakā'mi, imi lēne liasi.

¹²Limɔ iyo lofel'inde mbo ¿Boto ona ale to anima? Inde mbo— Itiluwe.

¹³Iyo loesha oyayaliki oso la botuku ende BaFalusi.

- ¹⁴Lise lina eliakeläkä Yesu baiti, la elialioläk'Inde baiso bande, liaäkä elia Yenga.
- ¹⁵Eokao BaFalusi imo lofel'inde liasi ani enesomökö inde. Inde loonga to lau mbo— Inde lota baiti nda baiso bami, imi losoola bao la kwani itöene.
- ¹⁶Bamöi ba BaFalusi to loonga mbo— Ona ako Yesu ati wa Mungu, eoka atilitese lise lia Yenga. Nde basi bamöi mbo— Boto oyatokelaka obe nd'atokökölo ndokela ndembe ya ilombo ya bōfōnō-bo? Ongoma iyo batisangane kuko.
- ¹⁷Eokao iyo lofelaka ewa botuku liasi mbo— ¿Ae angene nd'atoonga iye loaso loande, eoka alioliki nde ebae baiso? Inde mbo— Ende Bötöndöli.
- ¹⁸Nde BaYuda batiaimeläkä mbo ayaläkä la botuku la mbo enesomökö liasi, kond'atäk'iyö ebaot'inde lioi, ako oyaenesomökö liasi,
- ¹⁹iyö lofela iyo mbo— ¿Oyo ende to wana wanu oyatoong'ino mbo aotomökö la botuku? ¿Asöene to kwani la moni?
- ²⁰Ebaot'inde lomutola mbo— Toluwi nde mbo ende wana wasu la mbo aotomökö nde la botuku,
- ²¹nde totiluwe ani asöene inde oko liasi, la iso angene totiluwe oyaliolik'inde baiso; felak'inde angene, ende otowange, atoalel'inde angene.
- ²²Ebaot'inde loonga ongoma eoka bawangakäkä BaYuda, eoka BaYuda lotwana kuko mbo boto eaola mbo Yesu ende Masiya, ambo ona kosokolomo nda esöngömelö.
- ²³Liao to lile litina eliongiki ebaot'inde mbo— Ale otowange, felak'inde angene.
- ²⁴Eokao iyo lota oyaäkä la botuku, lita lia ambale, iyo loonga lande mbo— Ongaka ko wewe wa Mungu, eoka iso nd'aluwi mbo eboto-yo atokelaka bobé.
- ²⁵Boto loonga to mbo— Eya boto oyatokelaka obe, im'itiluwe, loaso lömöi eloluwi nde imi, loko mbo yaäkä la botuku, nde kwani isöene.
- ²⁶Iyo lofela inde mbo— ¿Akeeliki nd'ae moni? ¿Alioliki nde baiso baé l'iyé?
- ²⁷Inde lomutoel'iyö mbo— Ikambesiki nd'ino, nde otiokeke; ¿Olömbi nde ndoka liasi moni? Mbo ino imö nd'alömbi oyala baeki bande?
- ²⁸Limö iyo lömöl'inde, iyo mbo— Ae wende boeki wa boto ona, nde iso nd'ayali baeki ba Möse.
- ²⁹Iso nd'aluwi mbo Mungu aongäkä la Möse, kongo ko loaso loa oyo-boto-yo totiluwe ango olo asokwäkä lande.
- ³⁰Boto lomutola lau mbo— Loaso lömwaalomo to loko mbo ino angoluwa olo asokwaka lande, l'ani alioli nde baiso bami!

- ³¹Toluwi nde mbo Mungu angolaila ebatokelaka bobbe; nde boto esemolak'Inde, ekelaka lisangi liande, ambo Mungu kolail'inde ona.
- ³²Ko layalaya lotiaokomökö mbo boto nd'alioläkä baiso ba boto oyaotomu la botuku.
- ³³Aenaka mbo boto ona ayäkä ende Mungu, ani Inde angokökö okela yeka.
- ³⁴BaFalusi lomutoel'inde mbo— Ko la obe æ nd'aotomökö fæ! ¿Æ nd'atoekes'iso? Limö iyo losokol'inde nda esöngömelo.
- ³⁵Okäkä Yesu mbo basosokol'inde la oshäkä Yesu oosh'inde, Yesu loonga lande mbo— ¿Osolendelo to Wana wa Mungu?
- ³⁶Boto ona loonga mbo— ¿Bwana, ale to ndai mbo ilendeloko Inde?
- ³⁷Yesu loonga lande mbo— Osöene Inde la akoonga imö lae kwani, Inde kongo.
- ³⁸Inde mbo— Bwana, isoimela. Inde lotulamela Yesu se.
- ³⁹Limö Yesu loonga mbo— Imi nd'asoya nda wenda-bo ndoyaataka wao, mbo ebatiene, beneke, la mbo ebatöene bakinjweke eba botuku.
- ⁴⁰Okäkä BaFalusi bamöi ebayaläkä lande ebaoi-ba, iyo loonga lande mbo— ¿Iso imö twende eba botuku?
- ⁴¹Yesu lomutola lau mbo— Wayala nde la botuku, ani otiyaleke bato ba obe, nde kwaani atoong'ino mbo, Totöene; ambo ino okoyali bato ba obe.

Yoane 10

Botingani bolau wa Bekökö

- ¹Wewe, wewe, itoonga lanu mbo— Boto oyaitöökö ko la bome nda likula lia bekökö, kangä ndoakala liao la elela yasi, ambo ona ende wiya la booni,
- ²nde oyatöökö kola bome ende botingani wa bekökö.
- ³Bolambi wa bome atoliokoel'inde bome la bekökö bitoka limiki liande; atotaka eyande bekökö lina, ömöi l'ömöi, limö atotol'iyo oso ko lousa.
- ⁴Asoumesa eyande bekökö lousa; limö atoeteel'iyo oso la bekökö bitotutak'inde eoka bisoluwa limiki liande,
- ⁵biitotuta böenda; bitokwel'inde botili eoka bitiluwe limiki lia böenda.
- ⁶Yesu lotel'iyo bombila-bo, kongo ko batialuwäkä litina eliaongäk'Inde lau.
- ⁷Eokao Yesu loonga lau liasi mbo— Wewe, wewe itoonga lanu mbo Imi yende bome ende bekökö.

⁸Batoti ebayäkä oso wami bende biya la beoni, kongo ko bekəkō bitioke bamiki bau.

⁹Imi yende Bome; boto ɛtəkō ko lami, inde kotekama, atɔtəkō la atokuswakuswa, l'ani atoosha bieka yola.

¹⁰Wiya aitoya sakolo ngo mbo iyeke la mbo aoleke la mbo asɛɛsɛlɛsɛkɛ bekəkō; Imi nd'ayiki mbo bayaleke la liwawi la bayaleke la lilya.

¹¹Imi yende Botingani bolau; Botingani bolau atomacha liwawi liande ko ndowela bekəkō.

¹²Bokuwi wa bosombo oyati botingani, oyatisɛlɛ bekəkō eyande angɛnɛ, atɛn'inde ngɔi etoya, inde komacha bəkəkō, kokwa botili; limɔ ngɔi koungwakela bekəkō, inde komelekesa yao mya.

¹³Atokwa botili ongoma eoka ale ko bokuwi wa bosombo, aitotakela bekəkō bolenda.

¹⁴Nde Imi yende Botingani Bolau la iluwi nde eyami bekəkō la eyami nd'aluwi ko Imi;

¹⁵kwa Sango nd'aluwi Imi, ko Imi imɔ nd'aluwi Sango la isomacha liwawi liami ko ndowela bekəkō.

¹⁶Yende imɔ la bekəkō yasi ebiti ya e-liasa-li, lole loami ndotola imɔ ko yao oso la bekəkō yokaka nde limiki liami, limɔ beyalaka nde ko liasa limwito la Botingani ko ɔmwito.

¹⁷Eokao Sango asoniya Imi eoka Imi nd'amachi liwawi liami mbo yɔlɛkɛ liao liasi.

¹⁸Angwɛnɛ boto wɔnɔkɔlɔ liao ende'mi, nde Imi nd'atomacha liao ko Imi angɛnɛ. Yende l'isosha shomacha liao la yende imɔ l'isosha shɔɔlɔ liao liasi. Sango angɛnɛ nd'atelaka'mi ekela-ye.

¹⁹Eoka ya baoui-ba BaYuda batisanganeke kuko ko liasi;

²⁰wike loonga mbo— Asɔɔtɛlɔmɔ la bolimo obe, ongoma asowa loseka. ǀOtok'Inde ko l'eoka iye to?

²¹Nde basi mbo— Tonango twande toti twa boto oyɔɔtɛlɔmu la bolimo obe. ǀBolimo obe nd'atokɔkɔlɔ oliola baiso ba eba botuku?

BaYuda lokota ndoundesa Yesu

²²Yaäkä nde mbile ya Elambɔ ya Liuchi lia Ndakɔ ya Mungu nda Yelusaleme nda mbile ya bondiya,

²³Yesu lɔkɛndekɛndɛ nda lilele lia Ndakɔ ya Mungu, liko elia Solomo.

Yoane 11

Lasalo wa Betania

- ¹Boto ɔmɔi ayalaka la loo, ako Lasalo wa Betania, bokenge wa Malia la boloo Wande ako Maleta.
- ²Malia aaka nde otomali oyasingɔlɔkɔ Ngenɛ la baningo ba liɛɛ, la oyaɔmbɔkɔlɔkɔ batindi bande la swee yande la Lasalo oyaaka la loo aaka welo wande.
- ³E-baelo-ba lotomela Yesu wendi mbo— Ngenɛ, oyasamomu laɛ ale la loo.
- ⁴Okakä Yesu ongoma, Inde loonga mbo— E-loo-lo loti to eloa liwa, kangä elɔɛnɛɛ tala ya Mungu mbo Wana wa Mungu ataliomoko tala ko la loao.
- ⁵Yesu asamaka Maleta la etungani yande la Lasalo,
- ⁶okakä to Inde mbo Lasalo ale la loo, Inde lotatikala kɔni bacho bambale omao nda elela eyayalak'Inde.
- ⁷Mbisa yaamao Inde loonga la baeki mbo— Tɔɛkɛ nda Yudea liasi.
- ⁸Baeki loonga lande mbo— Labi, ko kwani kongo, BaYuda lokota ndokushel'Aɛ batale; ¿Otoinwa k'omao liasi?
- ⁹Yesu lomutola mbo— ¿Saa biisoyala liu la imbale la löwa? Boto ɛkɛndɛkɛnde la löwa, aitowa likulia, eoka atɔɛnɛ nde löwa loa e-wenda-bo,
- ¹⁰nde ɛkɛndɛkɛnde la ocho, inde kowa likulia eoka löwa loti lande.
- ¹¹Inde loonga ongoma, limɔ mbisa Inde loonga lau mbo— Wina lasu ako Lasalo asokwa ilɔ, nde isɔkɛ okasisɔl'inde.
- ¹²Baeki loonga to lande mbo— Ngenɛ, eya to mbo asokwa ilɔ, ambo esäsaka nde.
- ¹³Yesu loonga loasɔ loa liwa liande nde iyo loenyela mbo aongi nde loasɔ loa lɔɛumɔ nda ilɔ.
- ¹⁴Eokao Yesu lokambes'iyɔ fololo mbo— Lasalo asokwela se,
- ¹⁵la isooka limengɔ loasɔ loanu mbo itiyaleke omao, mbo wimeleke; kongo ko tɔɛkɛ end'inde.
- ¹⁶Eokao Tomasa, oyatangomu mbo Liasa, loonga la baina lande bako baeki, mbo— Tɔkɛsɛnɛkɛ lande imɔ mbo toweke amamwito lande.
- ¹⁷Iyakä to Yesu omao, Inde loosha Lasalo asoingala oko bacho basatɔ nda losai.
- ¹⁸Betania waaka tina la Yelusaleme, esika kwa yiso bilɛfu imbale,

- ¹⁹la wike wa BaYuda loya ende Maleta la Malia ndɔɔnjɔnj'iyɔ nda ewa ya welo wau.
- ²⁰Okakä to Maleta mbo Yesu asoya, inde lɔkɛ okatowana lande, ani Malia akoyala se nda ndakɔ.
- ²¹Maleta loonga to la Yesu mbo— Ngenɛ, yambo wayala eyamaya, ani welo wami atikwelo se.
- ²²Nde ango kwani iluwi nde mbo lona elokafelek'Aɛ Mungu, Inde kofa aɛ ngo ko loao.
- ²³Yesu loonga lande mbo— Welo waɛ atotɛmwa liasi la liwawi.
- ²⁴Maleta loonga lande mbo— Iluwi nde mbo atotɛmwa nda litemwi lia lise lia liko.
- ²⁵Yesu loonga lande mbo— Imi yende litemwi la liwawi; oyatolendelo Imi, eyambo ekwela se, inde koyala la liwawi.
- ²⁶Boto la boto oyayali la liwawi la elendelo Imi, atilawek'imɔ layalaya. ¿Oimeli nde ongoma?
- ²⁷Inde loonga la Yesu mbo— Eingo, Ngenɛ. Imi nd'aimeli mbo Aɛ wende Masiya, Wana wa Mungu oyatoya nda wenda.
- ²⁸Limɔ aongak'inde ongoma, Maleta lɔkɛ okata etungani yande ako Malia lioi wisisa, inde mbo— Boekesi ale eya la asofel'aɛ.
- ²⁹Okakä Malia ongoma, inde loemala lisasaya okakɛ ende Yesu.
- ³⁰Nde Yesu atitiyeke nda okenge, nde akoyali nda elela ena olo atowanak'Inde la Maleta.
- ³¹BaYuda ebayalaka nda ndakɔ amamwito la Malia ndɔɔnjɔnj'inde, ɛnɛk'iyɔ mbo aemali futuku, la mbo asokuswa, iyo lotutak'inde, eoka batangaka nde mbo atɔkɛ nda losai okalela ina.
- ³²Ayaka to Malia nda elela olo ayali Yesu, la ɛnɛkɛ Malia wɛnɛ Inde, inde loswa balui se nda bakolo bande, inde loonga lande mbo— Ngenɛ, yambo wayala eyamaya, ani welo wami atikwelo se.
- ³³Limɔ ɛnɛkɛ Yesu kwa atolela Malia la BaYuda imɔ ebayali lande, Inde losumasuma la Inde looka ngandi finɛ,
- ³⁴Inde mbo— ¿Osoinges'inde anima to? Iyo loonga lande mbo— Ngenɛ, yauku oyɛnɛ.
- ³⁵Yesu lolela foo.
- ³⁶BaYuda loonga to mbo— Tɛnɛ, aina losamɔ elosam'Inde la Lasalo!

- ³⁷Nde bamɔi bau loonga mbo— ɔOyalioliki nde baiso ba boto wa botuku, inde angokɔkɔɔ ango okufesa mbo e-boto-yo ataweke?
- ³⁸Limɔ Yesu losumasuma liasi l'ikenene, Inde lɔke konda losai loko lowa la litalɛ lifi lolinjaka loao.
- ³⁹Yesu loonga mbo— Sokolaka litalɛ! Welo wa oyawi nde, ako Maleta, loonga mbo— Ngenɛ, asokungwa oko liti eoka asowa ko bacho bane!
- ⁴⁰Yesu loonga lande mbo— ɔItionge laɛ mbo wimela ani wenɛke nde tala ya Mungu?
- ⁴¹Limɔ iyo losokola to litalɛ. Lamao Yesu loila baiso likolo, Inde mbo— Sango, isofaef Aɛ kelekɛlɛ eoka osooka Imi.
- ⁴²Iluwi nde mbo otokaka'mi mbile la mbile, kongo ko isoonga ongoma ko l'eoka ya ekuke ya bato ebemali tina mbo bimeleke mbo Aɛ nd'atomaka'mi.
- ⁴³Aongaka'Inde ongoma, Inde loamama la limiki lifi mbo— Lasalo, kuswaka lousa!
- ⁴⁴Inde oyawiki lokuswa ani akandomu la besamba la bakolo la bisinda la bombo wande bolinjomu la itambala. Yesu loonga lau mbo— Faikolak'inde la machak'inde akɛke eyande.
- ⁴⁵Wike wa BaYuda ebayaka nda ndeli ende Malia, enekɛ iyo eloakelaka Yesu, iyo lolendelo Inde,
- ⁴⁶nde bamɔi bau lokakɛ ende BaFalusi, la iyo lokambesa iyo loasɔ eloakelaka Yesu.

Ikumbɛ sha BaYuda eoka ya bisisho ya Yesu

- ⁴⁷Eokao Kanga ebieti la BaFalusi lɔsongɔmɛɛ ikumbɛ lamao iyo loonga mbo— ɔTotokela nd'ie, eoka boto-yo nd'atokelaka ndembe ya bisisho wike?
- ⁴⁸Tomach'Inde ongoma, batotina batolendelo Inde, limɔ BaLoma beyaka nde oyasokoel'iso elela la yakakaelo yasu.
- ⁴⁹Limɔ ɔmɔi wau ako Kayafa oyayalaka Kanga eyeti nda mwaka ona, inde loonga lau mbo— Ino b'ikumbɛ otuluwe loasɔ ango sinyo,
- ⁵⁰otienye mbo loengani nde mbo boto ɔmɔi kongo aweleke bato batotina la mbo tukela yasu etotina etasɛɛɛɛɛɛ.
- ⁵¹Ationge ongoma l'isosha shande angene, kongo ko kwa ayalak'inde Kanga eyeti nda mwaka-ao atɔndɔlɔkɔ mbo Yesu ewelaka ngo ko tukela etotina,
- ⁵²inga eoka ya tukela ya BaYuda kongo, kangä mbo awacheke la tukela emwito ko bana ba Mungu ebamelakana nda wenda.
- ⁵³Ongoma konda lise lina, iyo lotwana kuko mbo bolel'Inde.

⁵⁴Eokao Yesu atiakendelek'imɔ sisi ya BaYuda nde Inde losokwa omao okake nda okenge boko Efulaima tina la yese ya liɔmbɛɛ; Inde lotikala omao amamwito la baeki bande.

⁵⁵Elambɔ ya Lieti ya BaYuda yaaka nde tina la bato wike ba yese lɔkɛ nda Yelusaleme oso wa Elambɔ ndokasaesomo.

⁵⁶Iyo loluka to Yesu omao la aemelak'iyo nda Ndakɔ ya Mungu, iyo lofelakana mbo— ¿Oenyeli nde moni; mbo aitoya nda Elambɔ?

⁵⁷Kanga ebieti la BaFalusi bataka ndola mbo boto eluwa olo ayali Yesu, akambeseke iyo, mbo baundesek'Inde.

Yoane 12

Yesu nda Betania

¹Yesu loya nda Betania becho liambɛ oso wa Elambɔ ya Lieti, okenge ona olo ayalaka Lasalo oyatɛmɔlɔkɔ Inde nda liwa.

²Iyo lokomiela to Yesu bieka ya ocho, la Maleta lotel'iyo yao nda mesa olo ayalaka imɔ ko Lasalo amamwito lande.

³Malia lɔɔɔ isakɔ sha baningo ba liesɛ ba loketi lofi fafo, inde losingɔlɔ batindi ba Yesu, inde lɔɔmbɔkɔlɔ batindi bande la swee yande la ndakɔ lotuma la liesɛ lia baningo.

⁴Nde ɔmɔi wa baeki bande, ako Yudasi wa Keliote oyakawambek'Inde, inde mbo—

⁵¿Monito e-baningo-ba batitambesomo nda bieto mia isatɔ la yao kofaefomo eba touwe?

⁶Inde loonga ongoma, inga eoka mbo atakeli nde eba touwe bolenda, kangä eoka aaka wiya la ɔɔkɔkɔ bieto eyatakomokö nda sanduku eyaundak'inde.

⁷Yesu loonga to mbo— Machaka otomali, mbo atinganeke la bao konda liombomu liami;

⁸eoka wende l'eba touwe lanu mbile bitotina, kongo ko oti lami amamwito lanu mbile bitotina.

⁹Aluwaka ekuke efi ya BaYuda mbo Yesu ale omao, iyo loya, inga oyene Yesu kongo, kangä Lasalo imɔ oyatɛmɔlɔmökö la Yesu nda liwa.

¹⁰Ongoma Kanga ebieti lokuliana l'ikumbɛ mbo beolaka imɔ ko Lasalo,

¹¹eoka ko loasɔ loa Lasalo BaYuda wike losokwa end'iyo okalendelo Yesu.

¹²Lɛlɛngɔ ekuke efi ya bato wike ebayaka nda Elambɔ looka mbo Yesu atoya nda Yelusaleme,

¹³Iyo looso bakanga ba batoko, iyo lokuswa okatowana lande. Iyo loweleke lielo mbo— Hosana! Limengo la Bolau ende Inde oyasoya nda lina lia Ngenε, Ende Bokota wa Isalaele.

¹⁴Limε Yesu loosha efembeli ya punda, Inde loyalala se nda yao, kwa loatomoko nda Lokasa mbo—

¹⁵Boseka wa Siona, owangεke! Tεnε, Bokota waε atoya, Ani atalemi nda efembeli ya punda!

¹⁶Baeki bande atialuwaka litina lia baoui-ba oso, nde akataliomoko Yesu tala, limε iyo loenyela mbo ebaoi-ba batomökö nda Lokasa loaso loande la mbo bakeelak'Inde ko ongoma.

¹⁷Bato ebayalaka lande nda mbile eyataka Yesu ota Lasalo lioi liokuswa nda losai, la ani atemölkö Yesu etemöl'inde nda liwa, iyo lokambekesa bato ongoma.

¹⁸Liao liaaka litina eliakεke ekuke okatowana lande, eoka mbo basooka mbo Yesu akeliki nde e-ndembe-ye ya ilombo.

¹⁹BaFalusi loongana to mbo— Osoεnε to mbo ebitokel'iso bende ko likeela, tεnε ngo wenda bototina bosotut'Inde.

Yesu la BaHela

²⁰Bamöi ebayaka nda Elambo bayalaka to BaHela,

²¹eokao iyo löke ende Filipino wa bokenge wa Betesaida nda Ngaililai, iyo lofel'inde mbo— Bwana, tolembi nde ndoyεnε Yesu.

²²Filipo lokakambesa Andelo, limε la Andelo la Filipino lokambesa Yesu.

²³Yesu lomutola lau mbo— Mbile esoya to eyetotaliomo Wana wa boto tala;

²⁴wewe, wewe itoonga lanu mbo— Loköto loa bofonga, sakolo ko lokwa nda nyεle ko ndowa, ani loyalaka ngo ko lokötö ko lömwito kongo, nde eyambo lowa ndowa, ani loao koota befonga wike.

²⁵Oyasami nde liwawi liande angεnε, atolefesa nde liao, nde oyatoiyla liwawi liande nda wenda-bo, ambo inde koikesa liao nda loiko.

²⁶Boto εlembε ndoyala bokuwi wami, atuteke ngo ko Imi, limε olo ayali nde Imi, ko omao imε nd'atoyalaka bokuwi wami. Boto ekuwela'mi, Sango wami koinel'inde.

²⁷Kwani botema wami bosowa ngandi finε; ¿longeke to moni? ¿Mbo uwesaka'mi nda bifembi ya mbile-ye; kongo ko Imi nd'asoia nda mbile-ye ko l'eoka ya litina-li. Sango, taliaka to lina liaε tala. Limε limiki losokwa nda use mbo— Isotalia liao tala, la yetaliaka nde liao ko liasi.

- 29**Ekuke ya bato ebaemalakä omao ebokakä liao, iyo loonga mbo ende elundi eyesokuma, nde bamɔi mbo bokitomo aongi nde lande.
- 30**Yesu nde lomutola mbo— Limiki-li litiye l'eoka yami, kangä ko l'eoka yanu.
- 31**Ko kwani eba wenda batoatomo njasɔ, ko kwani Bɔkɔta wa wenda-bo atoumbolomo lousa,
- 32**nde Imi angene, atoilomo Imi likolo, yelutaka bato batotina ende'mi.
- 33**Yesu loonga ongoma ndoluwesa bato bɔfɔnɔ wa liwa elikaweke Inde.
- 34**Bato ba ekuke lomutola lande mbo— Toeki nde nda Lokasa loa Bikela mbo Masiya elayalaka nde ko layalaya; ¿Monito Aɛ nd'atoonga mbo loengani nde la Wana wa boto mbo ailomoko? ¿E-Wana wa boto ende to ndai?
- 35**Yesu loonga to lau mbo— Ko mbile sinyo löwa lokoyala kɔni sisi yanu, Takendeke to nda lowa ani lokoyala lanu mbo lilima litaosh'ino, eoka oyatokende nda lilima aitoluwa olo atɔke lande.
- 36**Akoyali nde löwa lanu, lendeloko ko loao mbo bokinjweke bana ba löwa. Aongakä Yesu ebaoi-ba, Inde losokwa okaisamel'iyo.
- 37**Kwa akelaka Inde ndembe ya bisisho wike oso wau, iyo angolendelo Inde
- 38**la ongoma baoi ba Bɔtɔndɔli ako Yesaya lokɔchɔmɔ mbo—
¿Ndai asoimela wendi wasu, Bosamba wa Ngene bosɔenele ende ndai?
- 39**Eoka ya litina-li batiakɔkɔlɔkɔ ndoimela eoka Yesaya nd'aongakä liasi mbo—
- 40**Asotufesa baiso bau la botuku, Asɔsele betema yau la botufele Mbo batene la baiso bau la Mbo bataluwa litina nda betema yau, Mbo batakiwa ende'mi mbo itasäses'iyo.
- 41**Yesaya loonga baoi-ba eoka enekë nde tala yande la aongaka loasɔ loande.
- 42**Wike w'eba tososha lolendelo Yesu; kongo ko eoka ya BaFalusi batiaaolakä Inde eoka iyo lowanga mbo batasokolomo nda esɔngɔmelo
- 43**basamakä nde loinelomo loa bato oso wa eloa Mungu angene.
- 44**Limɔ Yesu loamama mbo— Oyatolendelo Imi, aitolendelo ko Imi kongo, kangä ko Inde oyatomakä'mi,
- 45**la oyatɔene Imi, atɔene imɔ ko Inde oyatomakä'mi.
- 46**Imi nd'asoya nda wenda-bo kwa Lowa, mbo oyatolendelo ko Imi, atiyalek'imɔ nda lilima.
- 47**Eyambo boto eokaka baoi bami nde angolitesa bao, Imi angoata loasɔ loande, eoka itiyeye ndoyaatakela wenda-bo kangä mbo yuweseke wao.

⁴⁸Oyatotefokola'mi la atikulie baoi bami, ale la ɔmɔi oyatoatakɛl'inde njaso, ako lioi angene elisoonga'mi, liao kongo litoatakɛl'inde nda lise lia liko.

⁴⁹Eoka Imi itionge ko l'isosha shami angene, kangä Sango oyatomakä'mi nd'afaka'mi ekela yotel'ino la baoi boonga lanu.

⁵⁰La iluwi nde mbo ekela yande ele ko loiko loa layalaya ende bato; eokao lioi elitoongaka'mi, itoonga lioi kwa aongaka nde Sango lami.

Yoane 13

Yesu losoola batindi ba baeki

¹Loaaka nde oso wa Elambo ya Lieti mbo Yesu aluwakä mbo mbile esoya eyetosokwa lande nda wenda-bo ndoinwa ende Sango; asamaka nde baina lande nda wenda-bo, Inde loɔlwa osamak'iyo hoɔɔ.

²Alak'iyo bieka ya ocho, ani Satana asosila ndofɔɔɔ botema wa Yudasi wa Keliote, wana wa Simona, mbo awambeke Yesu,

³l'ani Yesu aluwakä mbo Sango asofaef'Inde bitotina nda besamba yande, la mbo asokwak'Inde ende Sango la mbo atoinwa imɔ ko ende Sango,

⁴limɔ Inde losokwa nda bieka, Inde lowatola kanjo, Inde loɔso itambala ndowata shao nda loteta.

⁵Inde lowele balia nda isako, Inde loakola okasöökole batindi ba baeki bande la ndɔɔmbɔkɔɔɔ bao la itambala esiwati Inde nda loteta.

⁶Nde iyak'Inde ende Simona Petelo, Petelo loonga lande mbo— ¿Ngene, Ae nd'atosöola batindi bami?

⁷Yesu lomutola lande mbo— Elotokela nde Imi kwani, otiluwe, nde mbisa boluwaka nde litina.

⁸Petelo loonga lande mbo— Otiasöole batindi bami ko layalaya. Nde Yesu lomutoel'inde mbo— Eyambo itisöole ae, ambo otisangane lami.

⁹Simona Petelo loonga lande mbo— Ngene, inga to batindi bami kongo, kangä imɔ besamba la botö.

¹⁰Yesu loonga lande mbo— Oyasokwa ikuli ati la boeno bosöölomo, sakolo ko batindi, nde asotana bindo fee; ino nd'atani nde inga to batotina.

¹¹Eoka aluwaka nde oyakawambek'Inde, ko la litina-li Inde mbo— etiangi ino yaatotina nd'ayali batanu.

¹²Asilakä Yesu ndosöola batindi bau, Inde lowata esinda yande, Inde loyalala se liasi; Inde loonga lau mbo— ¿Oluwi nde litina lia loao elosokeela'mi okeel'ino?

- ¹³Ino osotanga'mi mbo Boekesi, la Ngenε, ongoma osokela olau eoka yende ongoma.
- ¹⁴Eya to mbo Imi ako Ngenε la Boekesi, nd'asosöola batindi banu, ambo lole lanu ndosöölana batindi.
- ¹⁵Isotamb'ino etichelo, mbo ino imo okeleke kwa akeliki nde Imi end'ino.
- ¹⁶Wewe, wewe itoonga lanu mbo bokowa aitolongela ngenε wande la oyatomomu aitolongela oyatom'inde.
- ¹⁷Boluwa to njaso-bi, wende la limengo ani otokocha to yao.
- ¹⁸Itionge to loaso loanu yaatoti, isoluwa ebasoaa'mi ndoaa iyo, nde yende kwa atomoko nda Lokasa mbo bikochomoko biko mbo— Oyasola lituma liami, atoilia Imi la batindi.
- ¹⁹Isokambes'ino loao ko kwani, oso ani lokayi, mbo akayeke loao, ino koimela mbo Imi nd'ayali ko Inde kongo.
- ²⁰Wewe, wewe itoonga lanu mbo— Oyatoaela oyakatomeke'mi, ambo aeli nde Imi angene; la oyatoaela Imi, ambo aeli nde Inde oyatomaka Imi.

Yudasi losokwa nda Elambo

- ²¹Aongaka Yesu ongoma Inde looka ngandi fine, Inde loonga liölo mbo— Wewe, wewe itoonga lanu mbo omoi wanu nd'atowamba'mi.
- ²²Limö baeki lotichakana, iyo lotana fee mbo ndai wau asoongelomo lande.
- ²³Omöi wa baeki bande ako oyasamomu la Yesu, aekemeke nda bokuku wande;
- ²⁴Simona Petelo lomekoel'inde mbo akambeseke to inde oyatoongomo la Yesu.
- ²⁵Aekemeke to inde tina la bokuku wa Yesu, inde loonga lande mbo— Ngenε, ale to ndai?
- ²⁶Yesu lomutola mbo— Ale boto ona oyatofaefami ofaef'inde yaki eyetolufiela'mi; la Inde lolufia yaki ya lituma nda bosusu limö Inde lofaefa Yudasi wana wa Simona wa Keliote.
- ²⁷Mbisa ya yaki, Satana lotele Yudasi. Yesu loonga to lande mbo— Elotokel'ae, kelaka oko lisasaya.
- ²⁸Nde angwene omöi wa ebayalaka nda bieka oyaluwaka litina eliaongaka Yesu lande;
- ²⁹bamöi loenyela mbo Yesu loonga lande mbo— Sombeläk'iso yao ebile lasu la boeno nda Elambo; kwa mbo afeke eba touwe bieto, eoka Yudasi atolaka sanduku ya bieto.

³⁰Ongoma aelaka Yudasi yaki la lituma, kwaamao inde louma lousa la yaaka mbile ya ocho.

Baai ba Yesu ende Baeki bande liu la ɔmɔi

³¹Asilaka Yudasi ndokuswa, Yesu loonga lau mbo— Kwani Wana wa boto asotaliomo tala, la Mungu imɔ asotaliomo imɔ ko lande,

³²la Mungu etaliomo ko lande, Mungu imɔ atotalia Inde tala eyande angene la atotalia Inde kwanikwani.

³³Bana ba booi, ko mbile sinyo Imi ikoyali lanu, bolukaka'mi nde kwa aongaka'mi la BaYuda mbo— Olo akaeke lami, ino botiakokoleke ndoya; kwa atoonga'mi lanu imɔ ko kwani.

³⁴Isofaef'ino ekela eyai, eko mbo— Samanaka, kwa asosama'mi osam'ino.

³⁵Bosamakana, ambo lisamakani lianu koyala ndembe yoluwesa bato batotina mbo wende baeki bami.

³⁶Simona Petelo loonga lande mbo— Ngene, ɔtɔke to anima? Yesu lomutola mbo— Olo atɔke lami, ae angokokolo otuta'mi kwani, nde botutaka mbisa.

³⁷Nde Petelo loonga lande mbo— ¿Ngene, monito itikokole ndotut'Ae ko kwanikwani? Yemachaka nde liwawi liami ko l'eoka yae!

³⁸Yesu lomutola mbo— ¿Bomachaka nde liwawi liae ko l'eoka yami? Wewe, wewe itoonga lae mbo— Koko angota kokokoko oso ani okaanganyi'mi baanganya basato.

Yoane 14

Yesu ale Mboka la Wewe la Loiko loasu

¹Omacheke mbo botema botatemeke; lendeloko Mungu la lendeloko imɔ ko Imi.

²Nda ndako ya Sango wami biyaelo wike biyali; etiyale nde ongoma, ani isokambesa nd'ino, eoka itɔke okatonjel'ino elela.

³Yeke okatonjel'ino elela, yelainwaka ndoyos'ino olo eyami, mbo olo atoyala Imi, ino koyala imɔ ko omao. Ino oluwi nde olo atɔke lami la oluwi imɔ ko mboka.

⁵Tomasa loonga lande mbo— Ngene, totiluwe olo atɔke lae, totoluwa to mboka la moni?

⁶Yesu loonga lande mbo— Imi yende Mboka la Wewe la Loiko, angwene boto wɔke ende Sango, sakolo ngo ko eke ko lami.

- ⁷Boluwa Imi, ani ino koluwa imɔ ko Sango wami; ko kwani osoluw'Inde, osɔene Inde.
- ⁸Filipo loonga lande mbo— Ngenɛ, enesɛkɛ to iso Sango limɔ betema bitoa se.
- ⁹Yesu lomutola lande mbo— ɔKwani asoumwa Imi amamwito lanu ko mbile yumwa, mbo aɛ Filipo otuluwe'mi? Oyasɔene'mi asɔene imɔ ko Sango; ɔMonito aɛ otofela mbo enesɛkɛ iso Sango?
- ¹⁰ɔOitoimela mbo Imi yende la Sango la mbo Sango ale imɔ lami? Baölo ebatoonga'mi eonga lanu, itionge lanu l'issha shami angene, nde Sango oyayali lami, Inde nd'atokelaka bekeeli yande.
- ¹¹Imelaka to Imi mbo Imi yende la Sango la Sango imɔ lami; ango ko l'eoka ya bekeeli angene ebitokelaka'mi.
- ¹²Wewe, wewe itoonga lanu mbo— Oyatolendelo Imi, ko bekeeli ebitokelaka'mi, inde kokelaka imɔ ko yao, la inde kokela imɔ ko bekeeli yolongela yao, eoka ikokende ende Sango.
- ¹³La bitotina ebikafelek'ino ko la lina liami, Imi kokela ngo ko yao, mbo Sango ataliomoko tala ko la Wana.
- ¹⁴Bofela'mi yeka ko la lina liami, Imi nd'atokela yao.
- ¹⁵Bosama'mi, ambo bolitesaka nde bikela yami,
- ¹⁶limɔ Imi nd'atofela Sango, la Inde efaefak'ino wasi oyatoyala Boongeli wanu woyalaka lanu layalaya
- ¹⁷ako Bolimo wa wewe; eba wenda batikɔkɔle ndofomo Bolimo-bo, eoka baitoene Inde la baitoluwa Inde, nde ino nd'aluwi Inde, eoka Inde ayali lanu la eyalaka lanu.
- ¹⁸Iitomach'ino kwa bana ba booi, yeyaka nde end'ino.
- ¹⁹Ko mbile sinyo kongo, limɔ wenda botienekɛ imɔ Imi, nde ino wenekɛ nde Imi; eoka Imi yende la liwawi, ino imɔ boyalaka nde la liwawi.
- ²⁰La lise-ao, ino boluwaka mbo Imi yende la Sango, la mbo ino wende lami la Imi imɔ lanu.
- ²¹Inde oyalitesi nde bikela yami, ambo inde ona oyatosama Imi, oyatosama'mi esamomoko nde la Sango wami; yesamaka inde la yenekɛ Imi angene end'inde fololo.
- ²²Yudasi-inga ewa Keliote-lofela Inde mbo— ɔNgenɛ, loyi nde moni mbo wenekɛ Aɛ angene end'iso fololo, inga to ende eba wenda?

²³Yesu lomutola lande mbo— Boto esamaka nde Imi, ani elitesaka lioi liami limo Sango wami esamaka nde inde la iso toyaka nde end'inde la toseleke inde kwa eyaelo yasu.

²⁴Oyatisame Imi, aitolitesa baoi bami; nde lioi elitokak'ino liti liami kangä elia Sango oyatomakä'mi.

²⁵Isoonga ebaoi-ba lanu ani ikoyali lanu.

²⁶Nde Boongeli ako Bolimo Botanu oyakatomeke Sango otomel'ino ko la lina liami, Inde nd'atoekekes'ino bitotina la eenyelesak'ino bitotina eyakambesak'ino Imi angene.

²⁷Isotikel'ino lilatemi, isofaef'ino eliami lilatemi; nde itifaef'ino kwa akafeke wenda of'ino. Omachëke mbo botema botatemeke, ofëfëke la bowa.

²⁸Osooka kwa aongiki'mi lanu mbo isoke la yeinwa end'ino liasi; eyambo wasamaka Imi, ani wokaka limengo eoka isoke ende Sango; eoka Sango alongeli nde Imi.

²⁹Isotakambes'ino oso ani lokayi, mbo akayeke loao, wimeleke nde Imi.

³⁰Itiaong'imö lanu baoi wike, eoka Bokakalesi wa wenda-bo atoya, nde ati lami la loaso angö lomoi;

³¹kongo ko itokelaka ngo kwa atelaka Sango otela'mi bikela mbo wenda boluweke mbo isosamaka Sango. Emalaka to, totangweke!

Yoane 15

Boliki wa tuma wa wewe

¹Imi yende Boliki wa tuma, ewa wewe, la Sango wami ende Ngene wa elanga.

²Bota wami ako Boliki, botite tuma, Inde atotena wao; nde bota ebotota tuma, Inde kotonjaka wao la kembë mbo boteke tuma twasi.

³Ino nd'asotanesomo ongoma ko l'eoka ya lioi eliaongaka'mi lanu.

⁴Watemaka mbate lami la Imi ko lanu. Kwa bota botikokole ndotaka tuma ko wao angene sakolo ko bowatema la boliki, ko ongoma ino imo otikokole ndotaka tuma, sakolo ko bowatema nde lami.

⁵Imi yende boliki, ino wende beta; oyatoyala lami la Imi imo lande, ko inde kongo nd'atotaka tuma wike, nde bosenyana lami shei, ino angokokolo yeka.

⁶Oyatiyale mbate lami, ekushomoko tungi kwa bota la atobeele; limo batosonjaka beta, batokusha yao nda bösä limo betofya.

⁷Ino boyala mbate lami la tonango twami totikala nda betema yanu, felaka ebikalembek'ino, la yao kokeelomo ino.

- ⁸Sango wami atotaliomo tala ngo ko la litina-li, liko mbo boteke tuma wike la boyalaka nde ebami baeki.
- ⁹Kwa Sango nd'asami Imi, Imi imo nd'asami ko ino, tikalaka nda losamo loami.
- ¹⁰Bolitesa bikela yami, ino kotikala nda losamo loami, kwa Imi nd'asolitesa bikela ya Sango wami la isotikala nda losamo loande.
- ¹¹Isoonga baioi-ba end'ino mbo limengo liami liyaleke lanu la mbo limengo lianu liyeleke.
- ¹²Ekela yami yende mbo bosamaneke kwa asosama'mi osam'ino.
- ¹³Angwene boto oyatoyala la losamo loeta e-losamo-lo, loko mbo boto komacha liwawi liande ko l'eoka ya baina lande.
- ¹⁴Ino nd'atoyala baina lami eya mbo otokelaka ebitotela Imi otel'ino ekela.
- ¹⁵Imi iitotang'ino imo mbo bokwa, eoka bokwa atiluwe lona elotokela ngene wande, nde isotang'ino mbo baina eoka bitotina eyokakä'mi ende Sango wami, isoluwes'ino yao.
- ¹⁶Ino botiaaka nde Imi, kongo ko Imi yaaka nd'ino la Imi yuchak'ino mbo boeke okata tuma, la mbo tuma tumweke yumwa la mbo lona elokafelek'ino ofela Sango nda lina liami, Inde kofaef'ino loao.
- ¹⁷Isotel'ino bikela-bi mbo bosamaneke.
- ¹⁸Eyambo eba wenda beiyana lanu, luwaka to mbo basotaiyana lami oso;
- ¹⁹eya mbo wayala eba wenda, ani eba wenda basosama ko ewau angene, nde eoka mbo oti ba wenda-bo la mbo isoaa ino nda wenda-bo, ongoma to eba wenda basoiyana lanu.
- ²⁰Enyelaka to liölo elisoonga'mi end'ino mbo— Bokwa aitolongela ngene wande; eyambo bakongoli Imi, ani bekongolaka imo ko ino. Eya mbo balitesi lioi liami, ani belitesa imo ko elianu.
- ²¹Nde batokeelak'ino bitotina-bi ko l'eoka ya lina liami eoka batiluwe oyatomaka'mi.
- ²²Aenaka yayaka oyaonga lau, ani batiyalaka la batwanelo, nde kwani bati ango la lioi liomesel'iyo batwanelo bau.
- ²³Oyatoiyela'mi, asoiyela imo ko Sango wami.
- ²⁴Aenaka yakelaka bikeeli ya bokwono ebatiakelaka boto wasi, ani batiyalaka la batwanelo, nde basene la basoiyela la Imi la imo ko Sango wami lisanga.
- ²⁵Ongoma to lioi elisotomo nda Lokasa loa Bikela yau lisokochomo, liko mbo— Basoiyana lami ko l'angwene eoka.

Bolimo Botanu ako Boongeli la Bosungi

²⁶Akayeke Boongeli ako Bolimo wa wewe, oyatotoma'mi otom'Inde ende ino, atosokwa ko ende Sango, Inde oyatokuswa ende Sango, nd'atokambesa bato loaso loami;

²⁷la ino imo wende to ebatokambekesa bato loaso loami, eoka osoyalaka lami ko nda liakoli.

Yoane 16

¹Isoonga lanu ongoma mbo botaoka botema wale wa toloi,

²eoka batosokol'ino nda bisongomelo la mbile eyaka nde ani oyatool'ino, inde kotanga nde mbo asokuwela Mungu.

³Bekelaka nde ongoma eoka batiluwe ango ko Sango ango Imi.

⁴Nde isotakambes'ino njaso-bi mbo akayeke mbile ya yao, ino boenyeleke mbo Imi nd'aongaka lanu ongoma.

⁵Itiaongaka nde lanu nda yao la liakoli eoka yayalaka lanu, nde kwani isoinwa end'Inde oyatomaka'mi la angwene angomoi wanu oyatofela'mi mbo— ¿Doke to anima?

⁶Nde ko l'eoka mbo isokambes'ino njaso-bi, ikenene sisotumesa betema yanu.

⁷Kongo ko isoonga lanu wewe mbo bolau end'ino mbo isokweke eoka eyambo itisokwe, ani Boongeli atiayeke end'ino; nde yekendeke limo yetomaka nde Inde end'ino.

⁸Akayek'Inde, atotombola eba wenda loaso loa batwanelo la liengani la loaso loa likomyi imo;

⁹loaso loa batwanelo mbo batialendeloko'mi;

¹⁰loaso loa liengani mbo isoke ende Sango la oitene imo Imi;

¹¹loaso loa likomyi mbo bokakalesi wa wenda-bo asofomo se.

¹²Yende la njaso wike yoonga lanu, nde boitokokolo ndokaka yao kwani,

¹³nde akayeke Inde, ako Bolimo wa wewe, atotol'ino oso nda mboka ya wewe bototi; eoka aitoonga l'issha shande angene nde yao ebikokek'Inde, ko yao ebitoongaka'Inde la atotaluwes'ino yao ebikayeke kani.

¹⁴Atotalia'mi tala, eoka ataso eyami limo atoluwes'ino ko yao.

¹⁵Bitotina ebiseli nde Sango, yende eyami, eokao yongiki mbo asaso eyami atoluwes'ino ko yao.

¹⁶Ko mbile sinyo, limo oitene'mi, mbile yasi sinyo limo weneke nde Imi liasi.

¹⁷Eokao bamɔi ba baeki bande lofelana mbo— Iye to eyetoonga Inde lasu mbo Mbile sinyo la oitɔɛɛ'mi, limɔ mbile yasi sinyo la wenekɛ nde Imi liasi? la imɔ mbo Isɔkɛ ende Sango, ende to iye?

¹⁸Iyo loonga imɔ mbo— ¿Iye eyetoong'Inde, mbo Mbile sinyo? Totiluwe litina elisoong'Inde.

¹⁹Aluwaka to Yesu mbo balembekɛ ndofelak'Inde, limɔ Inde loonga lau mbo— ¿Osofelakana loasɔ loa lioi eliongiki'mi mbo Mbile sinyo la oitɔɛɛ'mi, limɔ mbile sinyo la wenekɛ nde Imi liasi?

²⁰Wewe, wewe itoonga lanu mbo otoleela la ngandi la ndeli ani eba wenda batoomakala. Ino bowaka nde l'ikenɛɛ sifi, kongo ko ikenɛɛ shanu sikindolomoko limengɔ fuu.

²¹Botomali nda iyelo atookaka ikenɛɛ sifi, eoka mbile yande esoengana, kongo ko asoot'inde wana, atienyel'imɔ iyelo eoka ya linengina mbo boto asoya okenge.

²²Lanu imɔ eoka kwani wende l'ikenɛɛ sifi, nde yenekɛ ino liasi, limɔ betema yanu beomakaleke la angwenɛ boto angɔmɔi wosokoel'ino limengɔ lianu.

²³Limɔ nda lise lina otiafeleke nde Imi loasɔ ango lomwito nde wewe wewe itoonga lanu mbo boomba Sango yeka, Inde kofaef'ino nda lina liami.

²⁴Konda kwani okɔmbi yeka nda lina liami, ombaka, limɔ ino kɔɔɔ mbo limengɔ lianu liɔlwekɛ hɔɔɔ.

²⁵Isokambes'ino njasɔ-bi ko la bembila nda mboka nde mbile etoya eyetokambesa'mi ino njasɔ ya Sango ko fololo, angoonga imɔ lanu la bembila.

²⁶Nda lise lina boombaka nda lina liami nde itionge lanu mbo yesombokolaka Sango loasɔ loanu,

²⁷eoka Sango, Inde angɛɛ asami nd'ino eoka ino nd'asamaka'mi la ino nd'asoimela mbo Imi yasokwaka ko ende Sango.

²⁸Yasokwaka ende Sango la yayaka nda wenda-bo; itosokwa nda wenda la itɔke ende Sango liasi.

²⁹Baeki bande loonga mbo— Tenengɔ, kwani otoonga nde fololo, oitooonga imɔ nda bembila.

³⁰Kwani tosoluwa mbo oluwi nde bitotina, boto ati ango la boeno wofelak'As felo, ko ongoma tosoimela mbo wasokwaka ende Mungu.

³¹Yesu lomutola lau mbo— Wimela nde kwani,

³²tɛɛ, mbile eyaka nde, esoya oko kwani eyekamelesomoko lanu boto la boto eyande la bomachaka Imi ko ikendi nde Imi iti ikendi, eoka Sango ale nde lami.

³³Isokambes'ino njaso-bi mbo ino booleke lilatemi ko lami, nde nda wenda-bo booleke to bemusi, nde sambokolaka betema yanu eoka Imi nd'asolonga wenda.

Yoane 17

Lisomboli lia Yesu eoka ya Inde angene la baeki la baina

¹Aongakä Yesu ongoma, limo Inde loila baiso bande nda use, Inde mbo— Sango, mbile esoya, taliaka to Wana waε tala mbo Wana atalieke Aε tala;

²kwa afakä Aε of'Inde isosha sholongela bato batotina mbo afeke loiko loa layalaya ende batotina ebafak'Aε of'Inde.

³Loiko loa layalaya lole ko ndoluwa Aε, Mungu omwito wa Wewe la oyatomomu laε ako Yesu Masiya.

⁴Imi nd'asotalia Aε tala ono se, isokela yao eyafak'Aε ofaefa'mi ndokela.

⁵Kwani to Sango taliaka Imi tala amamwito laε, ko la tala eyaoloko Imi amamwito laε oso wa loyaleso loa wenda-bo.

⁶Ende bato ebafak'Aε ofa'mi nda wenda, isoisola lina liaε. Baaka nde ebaε, la wafaka'mi iyo, la basolitesa lioi liaε.

⁷Kwani basoluwa mbo bitotina eyefak'Aε efaefa'mi, biasokwaka ko ende Aε;

⁸eoka isofaef'iyo liekesi eliafak'Aε efaefa'mi la basoimela liao, la basoluwa wewe mbo yasokwaka end'Aε la basoimela mbo Aε nd'atomaka Imi.

⁹Isosomboel'iyo, iitosomboela wenda kangä ko loaso loa bato ebafak'Aε efaefa'mi,

¹⁰bende to ebaε la bitotina ebiseli nde Imi, yende imo ko eyaε, la ebile eyaε yende imo eyami la isotaliomo tala ko lau.

¹¹Nde kwani iti'mo nda wenda-bo, kongo ko iyo bakoyali nda wenda ani Imi nd'atoya end'Aε, Sango Botanu, temyak'iyo nda lina liaε eliafaefak'Aε efaefa'mi mbo bayaleke ko omwito, kwani ayali ko Iso omwito.

¹²Ayalakä Imi amamwito lau, Imi yatemyak'iyo temya nda lina eliafak'Aε ofaefa'mi la yatinganaka lau, angwene omoi wau woseesele sakolo ngo ko wana ona wa loseesele, mbo lioi lia Lokasa loa Mungu likochomoko koke.

¹³Nde kwani isoya end'Aε, nde itoonga baioi-ba ani ikoyali nda wenda mbo baoleke limengo liami liotumesa betema yau fuu.

¹⁴Isifaef'iyo lioi liaε la eba wenda basoiyana lau eoka mbo bati ba e-wenda-bo, kwa Imi angene iti wa e-wenda-bo.

¹⁵Itisomboel'Aε mbo osokolek'iyo nda wenda, kangä mbo otekames'iyo ende ewa bobbe.

- ¹⁶Bati ba wenda-bo kwa Imi angene iti wa wenda-bo.
- ¹⁷Uchak'iyō nda Wewe; Lioi liae liende Wewe.
- ¹⁸Kwa atomak'Æ otoma'mi nda wenda, ko ongoma Imi isotoma iyo nda wenda,
- ¹⁹la isüchama Imi angene mbo iyo imo büchomoko lisanga nda Wewe.
- ²⁰Itisomboel'iyō kongo, kangä imo ko ebakalendeloko Imi ko l'eoka ya lioi liau,
- ²¹mbo iyo yaatotina bayaleke ko omwito, kwa Æ Sango, wende lami ko omwito, lami yende lae ko omwito mbo iyo imo bayaleke omwito lasu mbo eba wenda bimeleke mbo Æ nd'atomaka'mi.
- ²²Imi nd'asofaef'iyō tala eyafak'Æ efaefa'mi, mbo bayaleke omwito kwa ayali imo ko Iso Omwito.
- ²³Imi batebate lau, l'Æ batebate lami mbo baololoko oyala ko omwito mbo wenda boluweke mbo Æ nd'atomaka'mi la mbo Æ nd'asosamak'iyō kwa asosamak'Æ osama'mi.
- ²⁴Sango, Ilambi nde mbo iyo imo ebafak'Æ efaefa'mi bayaleke amamwito lami olo akayaleke'mi, mbo beneke tala eyataliak'Æ etalia'mi ani wasamaka'mi oso wa baswelo ba e-wenda-bo.
- ²⁵E Sango wa Liengani, ko wenda angene angoluw'Æ, kangä Imi nd'asoluw'Æ, la eba basoluwa mbo Æ nd'atomaka Imi;
- ²⁶la isoluwes'iyō lina liae la yeluwesak'iyō ngo ko ongoma, mbo losamo eloasamak'Æ osamaka'mi loyaleke nda betema yau la mbo Imi iyaleke ngo ko nda betema yau.

Yoane 18

Elanga ya Ngetesamane

- ¹O Asilaka Yesu e-lisomboli-li, Inde lokuswa amamwito la baeki bande okaleka botima boko Kedelona olo ayalaka elanga, la Inde la baeki bande looto omao.
- ²Yudasi imo oyasokawamb'Inde aluwaka elela-ao eoka Yesu lotowakanaka la baeki bande omao.
- ³Ongoma Yudasi lokoso botuka wa basilikani la polisi ya kanga ebieti la BaFalusi, iyo loya omao la tomweli la täla la biela.
- ⁴Yesu aluwaka bitotina ebisamboya end'inde limo Inde lokuswa nda elanga okaonga lau mbo— ¿Otoluka to ndai?
- ⁵Iyo lomutola mbo— Yesu wa Nasaleta. Inde loonga lau mbo— Imi-yo. Yudasi oyawamb'Inde loemala amamwito lau;

- ⁶aongaka to Yesu mbo— Imi-yo, iyo loinwa mbisa, iyo loomana la se.
- ⁷Eokao Yesu lofel'iyo liasi mbo— ¿Otoluka to ndai? Iyo loonga mbo— Yesu wa Nasaleta.
- ⁸Yesu lomutola mbo— Isokambes'ino mbo Imi-yo. Eya mbo boluka nde Imi, machaka e-bato-ba bakεε eyau.
- ⁹Mbo lioi lia Lokasa loa Mungu likεchεmεkε liko mbo— Itilefese ango εmwito w'ebafak'Αε efaefa Imi.
- ¹⁰Petelo to oyaseli ambεε lεmεlε wao, inde loswa bεkεwa wa kanga eyeti, inde lotinyel'inde litoi lia fangi y'olome; lina lia bεkεwa liko Maluku.
- ¹¹Yesu loonga to la Petelo mbo— εtesεke ambεε nda ekoko. ¿Imi angomwa kεpε ya bomusi eyesofa Sango efaefa'mi.

Yesu oso wa Kanga ebieti

- ¹²Limε botuka wa basilikani la Komanda wau la polisi ya BaYuda lounda Yesu, iyo lokand'Inde.
- ¹³Iyo loesh'Inde oso ende Ana eoka inde ako Ana aaka boili wa Kayafa ako Kanga eyeti nda mwaka-ao.
- ¹⁴Aaka nde Kayafa oyaongaka la BaYuda nda ikumbε mbo loengani nde mbo boto εmεi aweleke bato batotina.

Lianganyi lia Petelo

- ¹⁵Simona Petelo la boeki wasi lotutaka Yesu; boeki ona loluwana la Kanga eyeti to, ongoma inde lεtε amamwito la Yesu ko nda lεmbε loa Kanga eyeti,
- ¹⁶nde Petelo loemala lousa tina la bome. Limε boeki ona oyaluwanaka la Kanga eyeti lokuswa, inde loonga la boseka oyalambaka bome, limε inde lεtεse Petelo.
- ¹⁷Kongo boseka oyalambaka bome loonga la Petelo mbo— ¿L'ae imε oti boeki wa boto ona? Inde loonga mbo— Iti wande.
- ¹⁸Nde bεkεwa la polisi ebemalaka omao, iyo loanesa bosa wa baāla eoka bocho waaka la bondiya, limε iyo lεtε wao; la Petelo loemakala imε omao amamwito lau ndεtε bosa.
- ¹⁹Limε Kanga eyeti lokεtεlε Yesu loasε loa baeki bande la liekesi liande.
- ²⁰Yesu lomutoel'inde mbo— Imi isoonga fololo ende eba wenda, isoekekesa mbile la mbile la nda εsεngεmεlε la nda Ndakε ya Mungu olo atosεngεkεmε BaYuda batotina, itiekekese ango lomεi wisakumbo.
- ²¹¿Otofela to Imi moni? Felaka ebokaka njasε eyaekekese Imi oekes'iyo; tεne baluwi nde eyaongaka'mi.

²²Aongaka Yesu ongoma, polisi ɔmɔi oyaemali tina, inde looma Yesu lobaka, inde mbo— Otomotola la Kanga eyeti ongoma?

²³Yesu lomutola lande mbo— Eya mbo iongi nde lioi libe, kambesaka to liao. Nde eya mbo lilau, monito osooma'mi lobaka?

²⁴Lamao Ana lotoma Inde ani akandomu ende Kayafa ako Kanga eyeti.

²⁵Petelo akoemali to ndɔtɔ bosa, bato loonga to lande mbo— ¿Aε imɔ oti ɔmɔi wa baeki bande? Inde loanganya mbo— Iti wande.

²⁶Bɔkɔwa ɔmɔi wa Kanga eyeti, oyayali wa bofindi wa boto oyatenomoko litoi la Petelo, inde loonga la Petelo mbo— ¿Imi iisɔɛnɛ aε amawito lande nda elanga?

²⁷Petelo loanganya to liasi, lisasaya kɔkɔ lota lɔkɔkɔlɔkɔ.

Yesu la Pilato

²⁸Iyo lɔkese to Yesu nda ndakɔ ya Komanda ani basokwaka ende Kayafa, yaaka nda mbile ya bakangwelo ba use. BaYuda angene batiaɔtɔkɔ nda ndakɔ ya Komanda mbo batawa bokili kangä mbo baleke Elambo ya Lieti.

²⁹Eokao to Pilato angene lokuswa lousa end'iyo la inde loonga mbo— ¿Otowanjela e-boto-yo nda loni to loaso?

³⁰Iyo lomutoel'inde mbo— Aenaka mbo boto-yo ende boto obe, ani iso angoyamach'Inde end'aε.

³¹Pilato loonga to lau mbo— Ino angene undaka to Inde la ataka loaso loande ko la Bikela yanu. BaYuda loonga lande mbo— Iso toti la isosha shoola boto.

³²Ongoma lioi eliaongaka Yesu loaso loa bɔfɔɔnɔ wa liwa elikaweke'Inde likɔchɔmɔkɔ.

³³Limɔ Pilato lɔɔtɔ liasi nda ndakɔ ya Komanda, inde lota Yesu lioi, inde loonga lande mbo— ¿Aε wende Bɔkɔta wa BaYuda?

³⁴Yesu lomutola mbo— ¿Oongi nde ongoma ko loaso loaε angene, kwa mbo basi nd'aongi laε loaso loami?

³⁵Pilato mbo— ¿Imi yende to waYuda? Bende bato ba yese yaε angene la Kanga ebieti basomach'Aε nda besamba yami. ¿End'iye eyekeli Aε?

³⁶Yesu lomutoel'inde mbo— Yakakaelo yami etiomane la e-wenda-bo; eya to ya wenda-bo ani basungi bami konanakela'mi la bafumbaka mbo BaYuda bataundesam'i, nde kwanio yakakaelo eyami eti ya wenda.

³⁷Pilato loonga to lande mbo— ¿Oisoyala to Bokota, ako Aε? Yesu lomutola mbo— Aε nd'aongi mbo yende Bokota; Imi nd'aotomoko la yayaka nda wenda

mbo ikambekeseke bato loaso loa Wewe. Batotina ebale bana ba Wewe batokaka limiki liami.

³⁸Pilato loonga lande mbo— ¿Iye ende Wewe? la aongak'inde ongoma inde lokuswa lousa liasi ende BaYuda, inde loonga lau mbo— Imi itiene litwanelo angolimwito ende Inde.

³⁹Bole to boyaeli wanu mbo ifaikoelek'ino boto ɔmɔi la mbile ya Elambo ya Lieti; ¿Olambi to mbo ifaikoelek'ino Bɔkɔta wa BaYuda?

⁴⁰Iyo loamama liasi la limiki lifi mbo— Mba, inga oyo, kangä Balaba! Balaba ayalaka to booni.

Yoane 19

¹Limɔ Pilato loundesa Yesu ndonyɔɔ Inde la tososola

²la basilikani lotaka likala lia kɛkɛ, iyo lotel'Inde liao nda botö, iyo lowates'Inde esinda etelu;

³iyo lokekɛ end'Inde okaonga mbo— Liseeli end'Aɛ Bɔkɔta wa BaYuda! Limɔ iyo loomak'Inde mbaka.

⁴Pilato lokuswa lousa ko liasi, inde loonga lau mbo— Tɛnɛ ngo, isoeshel'ino Inde lousa ndoluwes'ino mbo itiene litwanelo angolimwito ende Inde.

⁵Yesu lokuswa to lousa ani awati likala lia kɛkɛ la esinda etelu, limɔ Pilato loonga lau mbo— ɛnɛke to boto!

⁶Nde ɛnɛkɛ Kanga ebieti la polisi wɛnɛ Yesu, iyo loamama likama mbo— Bola nda lieka, bola nda lieka! Pilato mbo— Ino angɛnɛ undesak'Inde okaol'Inde nda lieka, eoka imi angɛnɛ itiene litwanelo end'Inde.

⁷BaYuda lomutoel'inde mbo— Iso twende l'eyasu ekela, la ko la ekela ena aengani ko ndowa, eoka mbo asokelaka kwa mbo ende Wana wa Mungu.

⁸Okakä to Pilato e-lioi-li, inde lowanga la bɔwa loeta,

⁹inde loinwa liasi nda ndako ya Komanda, inde loonga la Yesu mbo— ¿Osokwi to l'anima? Nde Yesu atiafek'inde limutoli.

¹⁰Ongoma Pilato loonga lande mbo— ¿Oitoonga lami? ¿Otiluwe mbo yende l'isasha shota Aɛ se la isasha shooll'Aɛ nda lieka?

¹¹Yesu lomutola mbo— Otiyaleke l'isasha ende'mi sakolo ngo ko wafomo shao ko la Use; eokao oto ona oyati nde Imi nda besamba yaɛ, inde nd'ayali la loaso eloeta.

¹²Kwaamao Pilato lokotaka ndofaikola Yesu, nde BaYuda loamama mbo— Bofaikola Oyo, aε oti wina la Kaisala; oyatolukaka inde angene oyala Bɔkɔta, inde nd’atotefokola Kaisala.

¹³Nde okaka Pilato ebaoi-ba, inde loesha Yesu lousa, limɔ Pilato loyala se nda keka ya likɔmɔnyi, nda elela eyatangomu Lɔmbɔ-loa-bataε (BaYuda mbo Ngabata).

¹⁴Liaaka nde lise liotonja Elambo ya Lieti la saa liambe. Limɔ Pilato loonga la BaYuda mbo— Eneke to Bɔkɔta wanu!

¹⁵Iyo loamama to mbo— Sokola, sokola, bola Inde nda lieka! Pilato loonga lau mbo— ¿Yoleke Bɔkɔta wanu nda lieka? Kanga ebieti lomutola mbo— Toti ango la Bɔkɔta sakolo ko Kaisala.

¹⁶Lamao Pilato lomach’Inde nda besamba yau mbo aolomoko nda lieka.

Liwa nda Lieka

¹⁷Iyo loundesa to Yesu, la Inde lotola lieka liande angene, Inde lokuswa nda okenge okake nda elela eyatangomu mbo Ngolongota nda baoi ba BaYuda, litina mbo Elela ya longö loa otö.

¹⁸Omao iyo loanyames’Inde nda lieka amamwito la bato basi bambale, oyo nda fangi, oyo nda fangi eyemɔi la Yesu atiteni yau.

¹⁹La Pilato lota nda lionga mbo— Yesu wa Nasaleta, Bɔkɔta wa BaYuda; inde lowacha loao nda lieka.

²⁰Wike wa BaYuda lotanga baoi nda lionga eoka elela olo aolomöko Yesu nda lieka yaaka tina la bokenge, la baoi basɔngɔmökö nda lioi lia BaEbele, la elia BaLoma, la elia BaHela.

²¹Eokao Kanga ebieti ya BaYuda loonga la Pilato mbo— Ɔsɔnëke mbo Bɔkɔta wa BaYuda, kangä mbo— Oyo asoonga mbo Imi yende Bɔkɔta wa BaYuda.

²²Pilato lomutola mbo— Isosɔnɔ ko liao elisɔni nde’mi.

²³Awachaka basilikani owacha Yesu nda lieka, iyo lɔɔɔ bisinda yande, iyo lokaa yao bakao banei, bosilikani likao, bosilikani likao, la kanjo lisanga; nde kanjo etiaaka l’εsɔleɔ, yasɔlɔmɔkɔ ko likolo ko se, ko esinda emwito.

²⁴Eokao iyo loongana mbo— Osalakëke yao, nde toteke ngongo nda yao ndoluwa oyakaɔleke yao. Ongoma lioi lia Lokasa loa Mungu liakɔchɔmɔkɔ mbo— Basokaana bisinda yami bakao, eb iwati’mi basotela yao ngongo.

²⁵Basilikani lokela ngo ko ongoma. Baemalakä nde tina la lieka lia Yesu, la nyango wande, la etungani ya nyango, la Malia wali wa Kelofa, la Malia wa Mangandala.

- 26** Ɛnekë to Yesu nyango wande la boeki ona oyasamak'Inde bemesani tina, Inde loonga la nyango mbo— Iya, tene wana waε-yo!
- 27** Limɔ Inde loonga la boeki ona mbo— Tene nyango waε-yo! Ko la mbile ena boeki ona lɔke lande nda ndakɔ yande angene.
- 28** Mbisa yamao, aluwakä Yesu mbo bitotina bisoiyela mbo lioi lia Lokasa loa Mungu likɔchɔmɔkɔ, Inde mbo— Isoka yeme yomwa.
- 29** Tei eyetumi la bänä ba ngai lɔselɔmɔ omao, iyo lofɔese lilamba nda bänä, lota liao nda ifende, iyo lotamb'Inde liao nda bɔnɔkɔ.
- 30** Aelaka Yesu bänä ongoma, Inde loonga mbo— Lososila! Limɔ Inde lotulia botö se, Inde loinola bolimo wande.
- 31** Eoka lise lina liaaka eliotonja Elambɔ, BaYuda batialembekë mbo belyo bitikaleke nda baeka nda lise lia Yenga (eoka yenga-ao yaaka nde Yenga efi), iyo lofela Pilato mbo bakolo bau baunakomoko la mbo belyo bisokolomoko.
- 32** Eokao basilikani loya, iyo louna bakolo ba ewa oso la bao ba oy'ɔmɔi, bako ebolomökö nda baeka amamwito lande.
- 33** Nde iyaka iyo ende Yesu, ɛnekë iyo mbo asokwelo oko se, batiaunaka bakolo bande.
- 34** Nde ɔmɔi wa basilikani loswa Yesu likonga nda likuka, lisasaya bakila la balia losenjwa se.
- 35** Boto oyenekë nde la baiso nd'asokambesa loasɔ-lo, la likambesi liande liende ngo ko wewe, la aluwi nde mbo asoonga nde wewe ko mbo ino wimeleke.
- 36** Bitotina-bi yakelomoko mbo lioi lia Lokasa loa Mungu likɔchɔmɔkɔ, liko mbo— Ikwa shande ango simɔi sitilaunomoko.
- 37** La lioi liasi lia Lokasa loa Mungu, liko mbo— Betichaka nde Inde oyasotwele iyo otwele Inde.

Liombomu lia Yesu

- 38** Mbisa yamao, Yosefa wa Alimatayo oyayali boeki wa Yesu ko wisakumbo eoka awangaka BaYuda, inde lofela Pilato isosha shosokola bolyo wa Yesu la Pilato lokulia. Eokao Yosefa loya oyasokola bolyo wande.
- 39** La Nikodemo imɔ loya oyayaka ende Yesu oso ko la ocho, inde loesha lisɔbyi lia baningo la baese, bolito wa kilo kama inei.
- 40** Iyo loasɔ bolyo wa Yesu la iyo lokandaka wao la totambala twa bisinda amamwito la lisɔbyi lia baese, kwa ayali boömbeli wa BaYuda.
- 41** Elanga yaaka omao nda elela olo aolomoko Inde nda lieka, la nda elanga losai loyai olo angotaömbomo kɔni oto.

⁴²Eoka mbo lise lina liyali elia litonji lia Elambo ya BaYuda la mbo losai loaka tina, iyo loingesa Yesu omao.

Yoane 20

Litemwi lia Yesu nda Liwa

¹Nda lise lia oso lia yenga, ani lilima likoyali, Malia wa Mangandala loya nda losai la inde lɛnɛ litale lisosokolomo nda losai.

²Inde lokwaka mangu ende Simona Petelo la ende boeki wasi ona oyasami Yesu osam'inde limɔ inde loonga lau mbo— Basosokola Ngenɛ nda losai la totiluwe olo asoingesomo Inde.

³Limɔ Petelo la boeki oyɔmɔi iyo loakola ɔkɛ nda losai.

⁴Iyo yaambale lokwa mangu lilenga, nde boeki ebɔmɔi loetela Petelo mangu, inde loiya oso nda losai.

⁵Inde lotulama se, inde lɛnɛ bisinda bifufu oko nda nyelɛ, nde atiaɔtɔkɔ kɔni nda losai.

⁶Nde Simona Petelo, inde lotuta la ayaka'inde, inde lɔtɔ nda losai, inde lɛnɛ bisinda bifufu nda nyelɛ

⁷la itambala eshalingelomu botö wande, nde sisiami la bisinda la shao loundukwakana nda elela ɛmɔi.

⁸Limɔ boeki ebɔmɔi oiyaka oso nda losai, inde lɔtɔ imɔ, inde lɛnɛ la inde loimela.

⁹Eoka batitaluweke litina lia Lokasa loa Mungu mbo lole loande ndokuswa liasi nda liwa.

¹⁰Baeki-ba losokwa okakɛ liasi eyau.

Malia wa Mangandala lɛnɛ Yesu

¹¹Nde Malia loemakala lousa loa losai ani atolelaka; la alelak'inde ongoma, inde lotulama se ndoticha nda losai,

¹²inde lɛnɛ bakitomo bambale ebawati bisinda bifufu, bayalaka se, ɔmɔi nda fangi ya botö, ɔmɔi nda fangi ya bakolo, olo ayalaka bolyo wa Yesu.

¹³Iyo loonga la Malia mbo— ¿Otomali, otolela moni? Inde loonga lau mbo— Basosokola Ngenɛ wami la itiluwe olo asoinges'iyoy Inde.

¹⁴Aongaka inde ongoma, Malia lokikwa mbisa, limɔ inde lɛnɛ Yesu emali nde atialuwaka mbo ende Yesu.

¹⁵Yesu loonga lande mbo— ¿Otolela moni, otomali? ¿Otoluka ndai? Malia atangaka nde mbo ende Botingani wa elanga, inde loonga lande mbo— Bwana,

eya to mbo end'ae oyasoila bolyo wande, kambesaka'mi olo osoinges'Inde limo imi kɔke lande.

¹⁶Yesu loonga lande mbo— Malia! Limɔ Malia lokikwa, inde loonga lande nda baoi ba BaEbele mbo— Laboni! (Litina mbo Boekesi)

¹⁷Yesu loonga lande mbo— Omatēke'mi eoka ikaki kɔni ende Sango wami, nde kendeke ende beoto yami, kambesaka iyo mbo ikɔke ende Sango wami la Sango wanu, Mungu wami la Mungu wanu.

¹⁸Malia wa Mangandala lɔke okakambesa baeki mbo— Isɔene Ngene, la mbo asoonga lande ongoma.

Baeki liu lɔene Yesu

¹⁹Nda lise-ao to, la litele, liko lise lia oso lia yenga, ani biome ya ndako eyayalaka baeki bikandakomu eoka bawangaka BaYuda, Yesu loya, Inde loemala sisi yau, Inde loonga lau mbo— Lilatemi liyaleke lanu!

²⁰Aongak'Inde ongoma, Inde lotamb'iyo bangasa bande la likuka liande, limo baeki loyaimwa la limengɔ ani basɔene Ngene.

²¹Limɔ Yesu loonga lau liasi mbo— Lilatemi liyaleke lanu! Kwa atomaka Sango otoma'mi, kwani Imi nd'asotom'ino.

²²Aongaka'Inde ongoma, Inde lokusoel'iyo luli, Inde loonga lau mbo— ɔlɔko Bolimo Botanu!

²³Bomesekele batwanelo ba bato ambo bao komeselɔmɔ; bofeka limeseli ambo bao kofekelomo.

²⁴Nde Tomasa, ɔmɔi w'eba liu la ambale, oyatangomoko Liäsa, inde atiyalaka lau nda mbile eyayaka Yesu.

²⁵Eokao ebamɔi loakola ndoonga lande mbo— Tosɔene Ngene! Nde inde loonga lau mbo— Sakolo ngo ko yene loelo loa bakɔkɔ nda bangasa bande la kotaka isangakala shami nda elela ya bakɔkɔ la kota lingasa liami nda likuka liande ani imi angoimela.

Baeki liu la ɔmɔi lɔene Yesu

²⁶Mbisa ya bacho bonanei baeki bande loyala liasi omao nda ndako la Tomasa imɔ amawito lau. Akandomoko biome, Yesu loemala sisi yau, Inde mbo— Lilatemi liyaleke lanu!

²⁷Limɔ Inde loonga la Tomasa mbo— Eshaka to isangakala shaε eyamaya, eneke bangasa bami, eshaka lingasa liaε la taka liao nda likuka liami, oyalēke la fee, kangä boto wa liimeli.

²⁸Tomasa lomutola lande mbo— Ngene wami la Mungu wami!

²⁹Yesu loonga lande mbo— ¿Osoimela ko eoka mbo osɔɛnɛ'mi? Ebasoimela ani batitenekɛ bende la lokɛmɔ loeta.

³⁰Yesu lokelaka ndembe yasi wike ya toloombo oso wa biɔmbɔ ya baeki bande ebititomo nda lokasa-lo,

³¹nde ebi bisotomo mbo wimeleke mbo Yesu ende Masiya, Wana wa Mungu, la mbo ko la liimeli, ino bɔɔlekɛ loiko, ko la lina liande.

Yoane 21

Baeki loɛnɛ Yesu nda Ngalilai

¹Mbisa yamao Yesu loɛnɛɛ, Inde angɛnɛ, ende baeki liasi nda Eliya ya Tibelia, la Inde loɛnɛɛ ko ani,

²bayalaka elela ɛmɔi la Simona Petelo la Tomasa oyatangomoko Liäsa, la Natanaele wa Kana nda Ngalilai la bana ba Sebedai, la baeki basi bambale ba Yesu.

³Simona Petelo loonga lau mbo— Isɔkɛ okaluwa swi. Iyo loonga mbo— Lasu imɔ tɔɔkɛ laɛ. Iyo losokwa nda okenge, iyo lokwa nda watɔ, nde la bocho-ao batirole yeka.

⁴Asɔswaka bonyanya, Yesu loemala nda ngɔngɛ, nde baeki batiluwe mbo ende Yesu.

⁵Yesu loonga to lau mbo— ?Ban'atolome, wende la swi? Iyo lomutola mbo— Mbayɔ!

⁶Inde loonga lau mbo— Taka to wengɔ nda fangi ya olome ya watɔ, limɔ otosha yao. Iyo lota to nde batilongɛ ndosamba wao eoka ya bokamu wa swi.

⁷Ongoma boeki ona oyasamomu la Yesu, inde loonga la Petelo mbo— Ende Ngɛnɛ! Okakä to Simona Petelo mbo ende Ngɛnɛ, inde lowata esinda, eoka ayali nde wase, limɔ inde loungwa nda balia

⁸nde baeki ebamɔi loya se la ndɛli, eoka batiaaka esika la ngɔngɛ, kwa yiso kama bɔɔmwi kongo, iyo losulya wengɔ ombisa ani botumi la swi.

⁹Akwak'iyo nda boili, iyo loɛnɛ bösä wa bala la swi eyechakomu nda wao la batuma.

¹⁰Yesu loonga lau mbo— Eshaka swi bimɔi ya yao ebioliki ino kwani.

¹¹Lamao Simona Petelo loke okasamba wengɔ nda ngɔngɛ, wao lotuma la swi bifi. Yaaka mia la kama bɔɔmwi la swi isatɔ nde ayalaka swi wike, ongoma wengɔ angoachacha.

¹²Yesu loonga lau mbo— Yauku otalaka bieka. Angwene angomwito wa baeki lotendela ndofel'Inde mbo— ¿Ae wende ndai? Baluwaka mbo ale ko Ngenε.

¹³Yesu loya, Inde looso lituma, Inde lofaef'iyo liao la swi lisanga.

¹⁴Eli liende lienεε lia asato elienεεke Yesu ende baeki bande ani asotemwa nda liwa.

Yesu lofela Petelo mbo— ¿Osami nde'mi?

¹⁵Asilak'iyo ndola bieka, Yesu loonga la Simona Petelo mbo— ¿Simona wana wa Yona, osami nde'mi la losamo loeta ebamoi? Inde mbo— Eingo, Ngenε Ae nd'aluwi mbo isami nd'Aε. Yesu loonga lande mbo— Lesaka bana ba bekoko yami.

¹⁶Yesu loonga lionga lia ambale mbo— ¿Simona wana wa Yona, osami nde Imi? Inde mbo— Eingo, Ngenε, Ae nd'aluwi mbo isami nd'Aε. Yesu mbo— Kukiaka bekoko yami.

¹⁷Yesu loonga lande lionga lia asato mbo— ¿Simona wana wa Yona, osami nde'mi? Petelo looka ikeneεε sifi eoka mbo aongi nde elia asato mbo— ¿Osami nde'mi? Limo inde loonga la Yesu mbo— Ngenε, oluwi nde bitotina, Ae nd'aluwi la weli mbo isami nd'Aε. Yesu loonga lande mbo— Lesaka bekoko yami.

¹⁸Wewe, wewe, itoonga laε mbo— Ayalak'ae isenge, ae angene lokandaka bokoli wae, la wakendekendeke olo alembek'ae, nde akayalek'ae inunu, otonanola besamba yae la wasi nd'atokanda bokoli wae, la betolak'ae olo atasangek'ae.

¹⁹Yesu loonga ongoma ndoluwesa boweli ebokaweke lande ani atotalia Mungu tala. Limo asilak'Inde ndoonga ongoma, Inde mbo— Tutaka'mi.

Lofelo loaso loa boeki oyasamomoko la Yesu

²⁰Petelo lokikwa, inde loene boeki ona oyasamomoko la Yesu ani atotut'iyo ako inde oyaekemeke nda bokuku wa Yesu nda elambo, la oyaongaka lande mbo— ¿Ngenε, ende ndai oyatowamb'Aε?

²¹Limo enekε Petelo wene inde, inde loonga la Yesu mbo— ¿Ngenε, oyo moni to?

²²Yesu loonga lande mbo— ¿Eya mbo isosanga mbo atikaleke kond'akayeke Imi, lole to loaso loaε? Ae angene tutaka'mi.

²³Eokao lioi-li lomelana ende beoto mbo boeki-bo atilawek'im; kongo ko Yesu atiaongaka lande mbo atilaweke, kangä mbo— ¿Eya mbo isosanga mbo atikaleke kond'akayeke Imi, lole to loaso loaε?

²⁴Boeki ona ale ngo ko inde oyeneke la oyakambesaka njaso-bi la oyasosono yao, la toluwi nde mbo yao ebiong'inde yende ko wewe.

²⁵Yaaka la bekeeli yasi wike imɔ eyakelaka Yesu, la bisɔnɔmɔkɔ bitotina, lɔmɔi la lɔmɔi, itangi nde mbo wenda bototina angoina kasa ebikasɔnɔmɔkɔ.

Tomo Ya Batomomu

Tomo Ya Batomomu 1

¹Nda lokasa loami loa oso, Teofilo, yataka njaso bitoti eyakolaka Yesu la ndokelaka la ndoekekesa,

²konda lise eliaailomoko lande nda use, ani ko la Bolimo Botanu asosila ndotela batomomu ebaaka Inde, bikela yokelomo lau.

³Mbisa ya tokange twa liwa liande, Inde lotambaka bindo yande la liwawi ko la ndembe wike, Inde lɛnɛkɛɛ end'iyo ko bacho kama inɛi ani aonganaka lau njaso ya Bɔkɔta wa Mungu.

Liinwi lia Yesu nda Use

⁴Ayalaka Yesu lau, Inde lotel'iyo ndola mbo batasokweke nda Yelusaleme, kongo ko baumbakeleke lisakɛ eliatikaka Sango otikel'iyo mbo—

⁵Liende liao eliaokak'ino ende Imi, liko mbo Yoane nd'alufiaka la balia, nde ino bolufiomoko la Bolimo Botanu mbisa ani becho wike bitiete.

⁶Asɔngɔmɔkɔ to iyo, batomomu lofel'Inde mbo— ¿Ngɛnɛ, otokɔkɔmɛsɛ isosha sha Bɔkɔta ende Isalaele liasi ko la mbile-ye?

⁷Inde loonga lau mbo— Loti loanu ndoluwa mbile ango ko yaa ebisota Sango ko l'isosha shande angɛnɛ;

⁸kongo ko bɔɔkɔ nde bofoka ani akataliomoko Bolimo Botanu end'ino, limo boyalaka nde ebatonangokole tonango twami nda Yelusaleme la nda Yudea yatotina, la nda Samalia, la konda liko lia wenda-bo.

⁹Aongak'Inde ongoma, l'ani batotich'Inde, Yesu loilomo nda use, la lifita lois'Inde batɛnɛ la baiso bau.

¹⁰Awɛɛɛk'iyo liseme nda use ani atɔkɛ lande, kwaamao bato bambale bemakalaka tina lau la bisinda bifufu,

¹¹iyo loonga mbo— Bato ba Ngalilai, monito wemesani ani ndowɛɛ liseme ngo ko nda use? E-Yesu-yo oyasoilelomo ino nda use, eyaka nde liasi ko la bɔfɔɔnɔ-bo ebosɔɛn'ino wen'Inde ani atɔkɛ nda use.

¹²Limɔ asokwak'iyo nda lɔngo elotangomu Elaya, iyo loinwa nda Yelusaleme eyele esika kwa lɔkendɛ loengana la lise lia yenga.

¹³ɔtɔk'iyo nda okenge, iyo lolila nda ndakɔ y'olikolo olo ayalakak'iyo, bako Petelo la Yoane, la Yakobo, la Andelo, la Filipino, la Tomasa, la Batolomayo, la Matayo, la Yakobo wana wa Alufayo, la Simona Selote, la Yuda wana wa Yakobo.

¹⁴Batotina bana bayalaka la botema ɔmwito nda lisomboli la bofiili amamwito la batomali bamɔi, simbi to Malia nyango wa Yesu la bitungani ya Yesu lisanga.

Matia loaomo nda lifa lia Yudas

¹⁵Lise limɔi nda bacho bana, Petelo loemala sisi ya beoto (ekuke ya bato loengana loketi loa mia la kama imbale), inde mbo—

¹⁶Beoto, loengani nde mbo baoida Lokasa loa Mungu bakɔchɔmɔkɔ, bako ebaongaka Bolimo Botanu ko la bɔnɔkɔ wa Dawidi, loaso loa Yudas oyatolaka oso ebaundesaka Yesu.

¹⁷Yudas atangomoko ɔmɔi wasu la ayalak'imo la likao lia e-likuwa-li.

¹⁸(Boto-yo losomba kɔndo ko la bieto eyaɔɔk'inde la obe ewakelak'inde, limo inde lokwa se kpuu la bindo loachacha atiteni la nduka yande bitotina loweleme se.

¹⁹Loaso-lo loluwana la bato batotina ba Yelusaleme la ani elanga ena lotomo lina nda lioi liau mbo Akeladama, liko mbo, Elanga ya Bakila.)

²⁰Loatomoko to nda Lokasa loa Bɛɛɛ mbo— Bokulu wande boyaleke ko isimo, Angwɛɛ oto woyalaka nda wao; la mbo— Isosha esiaundak'inde sha bonyafala, wasi ɔsekɛ shao.

²¹Eokao loengani nde lasu mbo ɔmɔi wasu w'ebasanganaka lasu ko nda mbile bitotina eyakendekendekɛ Yesu lasu,

²²konda liakoli lia lilufi lia Yoane, konda lise eliaailomoko Yesu nda use osenyana lasu, mbo boto ona ayaleke oyatonangokola lasu losokwo loa Yesu nda liwa.

²³Iyo loemesa bato ambale, bako Yosefa oyatangomu Balasaba wa ngau ako Yuseto la ɔmɔi ako Matia.

²⁴Limɔ iyo losombola mbo— Aɛ Mungu, Ngɛɛ oyaluwi betema ya batotina, ɛnɛsek'iso boni oto wa e-bambale-ba oyaso Aɛ oa'inde,

²⁵mbo afomoko lifa lia Yudas nda likuwa-li liosungana la litomomu elisosokwa la Yudas oyasokake ko elela eyande angɛɛ.

²⁶Iyo lota ngongo, la ngongo lokwela ko ende Matia, limo inde lotomo isosha amamwito la batomomu liu la ɔmɔi.

Tomo Ya Batomomu 2

Loyo loa Bolimo Botanu

¹Limɔ ayaka lise lia Pentekosete, liko lise lioücha buka wa eula, beoto bayalaka amamwito nda elela ɛmɔi.

²Futuku elundi efi losokwa nda use kwa mbo fömba bitoeta, yao lotumesa ndakɔ etotina olo ayalak'iyoo.

- ³La iyo lɔɛɛ ndame kwa eya bösä ebisokaelakana, lɔmɔi lɔmɔi loaa se ende boto la boto wau,
- ⁴la batotina lotumesomoko la Bolimo Botanu, la iyo yaatotina loakola ndoonga la baoui ba kanda yasi kwa afaefaka Inde ofaef'iyo baölo boonga.
- ⁵BaYuda to balimelaka nda Yelusaleme, balitesi ba Mungu ebasokwaka nda biese bitotina ya wenda.
- ⁶Okanakä to etondo-ye iyo losɔngɔmɔ etanda efi ya bato, iyo loeyaeya finɛ ani okak'iyo beoto batoonga ngɔlu ya oto la oto,
- ⁷la iyo lowa liena, iyo lɔmwaala, iyo loonga mbo— ¿Tɛɛ ngo, ebatoonga-ba bati ba Ngalilai?
- ⁸¿Monito iso tootooka boto la boto ngɔlu eyande eyaotomoko lande?
- ⁹Twende BaPalatia, BaMedea, BaElama, la ebayali nda yese ya Mesopotamia, BaYudea, BaKapodokia, l'Eba Ponto la Asia,
- ¹⁰BaFulugia, la bato ba Pamfulia, ba Ejipeto, ba yese ya Libwe tina la Kulene, la bato ba feteti ba Loma la BaYuda la eba ndimela,
- ¹¹la bamɔi ba Kulete, la BaAlaba, iso yaatotina tosooka iyo batoonga la baoui basu angɛɛ ko tokesa twa Mungu.
- ¹²Iyo lowa to liena batotina, iyo lowa toloi, iyo lofelakana mbo— ¿Litina moni nda loasɔ-lo?
- ¹³Nde bamɔi lomuchamucha, iyo mbo— Basookanelo la bänä bayai.

Inango sha Petelo

- ¹⁴Kongo ko Petelo loemesana l'eba liu la ɔmɔi, inde lokusola limiki liande, inde loonga lau baölo mbo— Ino bato ba Yudea la batotina ebaingali Yelusaleme kwani, eloasɔ-lo loluwaneke lanu la ɔtesɛkɛ baoui bami ko nda batoi banu,
- ¹⁵eoka ebato-ba batiwe bänä, kwa atoenyel'ino, eoka ele ko bonyanya oku;
- ¹⁶kongo ko löle ngo ko loao eloatɔndɔlɔkɔ Yoele ewa Bɔtɔndɔli mbo— Mungu asoonga mbo,
- ¹⁷Nda bacho ba liko, yewekekɛ Bolimo wami ende balomboki batoti; La bana banu batolome la batomali bɛtɔndɔlɔkɔ, La tosenge twanu bɛnɛkɛ baeni, La biuwa yanu betaka saki;
- ¹⁸Eingo, yewekekɛ Bolimo wami la bacho bana Ende bekɔwa yami batolome la batomali, la bɛtɔndɔlɔkɔ.
- ¹⁹Yetambaka tokesa nda use likolo, La ndembe ya bisisho nda nyɛɛ ose, Bakila la bösä la ngungu ya bölilya.

- ²⁰Liso lia use likinjwaka nde lilima La tengai etufaka kwa bakila, Oso wa loyo loa lise lina lifi lia Ngenε Mungu elitoεnele swa.
- ²¹Nde oyakasingweke lina lia Ngenε, inde kouwesomoko.
- ²²Ino Balsalaele, okaka ebaoi-ba mbo Yesu wa Nasaleta Inde oyalembeesaka Mungu elembees'ino ko la tokesa la befoka ya bisisho la ndembe eyakelaka Mungu ko lande sisi yanu, kwa aluw'ino angene,
- ²³Inde kongo, oyawambomokö la likomyi la loluwo loa Mungu, ino nd'awachak'Inde nda lieka, ososεεsεles'Inde ko la besamba ya bato ebatilitese bikela;
- ²⁴Mungu asotεmwεs'Inde nda liwa, asofaikola tokängε twa liwa eoka atikököle ndokanjomo la liao.
- ²⁵Dawidi loonga loasö loande mbo— Yεnekε Ngenε oso wa baiso bami bacho batotina, Eoka ayali nda bosamba wa olome wami mbo italelelele;
- ²⁶Eokao botema wami bosoomala la lolame loami losoyaimwa la limεngö, La lokomba loami imö lotoyalaka l'iyeli sha liwawi,
- ²⁷Eoka oitomacha bolimo wami nda ewelo, La oitomacha oyasamomu laε mbo eneke liöli lia liwa.
- ²⁸Osεεneεε'mi mboka ya liwawi, Ototumesa botema wami la linεgina oso wa baiso baε.
- ²⁹Beoto, isokökölö oonga lanu fololo loasö loa Dawidi ngau wasu mbo awaka la aombomoko la losai loande lokoyali ono eyasu konda eweuse.
- ³⁰Kongo ko ayalak'inde bötöndöli la eoka mbo aluwaka mbo Mungu atinyaka ekano yosele ömci wa lioti liande Bököta,
- ³¹ongoma Dawidi lotaluwa la atöndölökö eoka ya losokwo loa Yesu nda liwa, mbo atiamachaka bolimo wande nda ewelo ango mbo bindo yande ndoεne liöli lia liwa.
- ³²Yesu-yo kongo nd'asokusolomo la Mungu nda liwa ko la liwawi la iso-ba nd'ayali ebenekε loasö-lo.
- ³³Ataliomoko Inde tala ko la bosamba wa Mungu, atikelomöko lisakä lia Bolimo Botanu ko la Sango, eokao asowele kwani loao elosεene la elosok'ino.
- ³⁴Dawidi atiakendεke likolo nda use, nde inde angene loonga mbo— Bököta Mungu loonga la Bököta wami mbo— Yalaka se Nda fangi ya bosamba wami wa olome,
- ³⁵kond'akateke Imi Baiyani laε kwa esolo ya batindi baε.

³⁶Eokao tukela etotina ya Balsalaele baluweke fololo mbo Mungu asotalia ngo ko Yesu-yo, oyaolak'ino nda lieka mbo Ngene la Masiya.

Lilufi lia oso lia Etanda

³⁷Okaka bato ebaoi-ba, iyo lokaka betema wäle fine, iyo loonga la Petelo la batomomu ebamoi mbo— ¿Tokeleke to moni?

³⁸Petelo loonga lau mbo— Kalanganaka la lufiomoko ino yaatotina nda lina lia Yesu Masiya eoka ya limeseli lia batwanelo banu limo bɔɔkɔ lifaefi liko Bolimo Botanu,

³⁹eoka lisakä lile lianu la elia bana banu la elia batotina ebayali esika ebatotaka Mungu wanu ot'iyio lioi.

⁴⁰Ko la baölo basi wike inde lokambes'iyio la inde lofumbes'iyio mbo— Uwesomoko nda fetɔ-ye ya bato ebatiengane.

⁴¹Ongoma ebimelaka inango shande, iyo lolufiomo, la nda lise lina bato bilefu isato lowatema lau,

⁴²Iyo lokɔkɔmɔ kɔke ko la liekesi lia Batomomu la lisukani lia beoto la nda liuni lia lituma la nda basomboli.

⁴³Bato batotina lokwelo bɔwa la ndembe ya bisisho wike yakelomoko ko la Batomomu.

⁴⁴Batotina ba liimeli losɔngɔkɔmɔ la iyo lokaana bieto yau bitotina,

⁴⁵la bilanga la biengo yau, iyo loungekesa yao, iyo lokaana la basi batotina kwa aenoko oto.

⁴⁶Lise la lise iyo lɔɔkɔkɔ nda Ndakɔ ya Mungu amamwito, iyo lounaka lituma la ndakɔ la ndakɔ yau olo alak'iyio bieka la bɔfɔmu la limengɔ nda betema;

⁴⁷iyio loinakela Mungu, la bato batotina loyalana lau la booto. La Ngene lowatekemesa lau ko ebatouwesomo lise la lise.

Tomo Ya Batomomu 3

Louwesolo boto wa ekoti

¹Aeke to Petelo la Yoane nda Ndakɔ ya Mungu nda mbile ya lisomboli lia lilongolongo,

²boto ɔmɔi oyaaka la ekoti ko nda sɔɔ ya nyango wande lotolomo la bato bamoi, iyo losele inde se lise la lise tina la bome wa Ndakɔ ya Mungu ewatangomoko mbo Bɔfekɔ, mbo ömbakeke sumbu bieto ende ebatɔɔkɔ nda Ndakɔ.

³Enek'inde Petelo la Yoane batɔɔɔ nda Ndakɔ ya Mungu, inde lömbel'iyio sumbu bosombo.

- ⁴Nde Petelo la Yoane lotichak'inde, Petelo mbo— Wɛlɛk'iso baiso!
- ⁵Inde lowel'iyo bonono ani atoumbakela mbo atɔɔɔ bieto end'iyo.
- ⁶Nde Petelo loonga mbo— Iti ango la bieto ebikɛkɛ kwa ebifi, kongo ko yao eyele lami, itofaef'æ ngo ko yao; nda lina lia Yesu wa Nasaleta, tangwaka.
- ⁷Petelo lounda bosamba wande wa olome, inde loemes'inde, kwaamao batindi la bakakalaka bande lowangema.
- ⁸Limɔ inde lotondwa likolo, inde loemesana, inde loakola ndɔkɛndɛ, inde lɔɔɔ nda Ndakɔ ya Mungu amamwito lau ani atokɛndɛkɛndɛ, l'ani atotondwatondwa, l'ani atoinakela Mungu.
- ⁹Bato batotina lɛnɛ ani atotangwak'inde l'ani atoinakel'inde Mungu,
- ¹⁰iyo lolembeel'inde mbo ende boto ona oyayaliki ndɔmba bosombo nda bome ofi wa Ndakɔ ya Mungu boko Bɔfekɔ, iyo lowanga finɛ la limwaali lifi eoka ya loasɔ elosoyel'inde.
- ¹¹Boto lokuamela Petelo la Yoane, limɔ bato batotina losɔngɔkɔmɔ bokamu nda lilelɛ eliatangomokɔ mbo Elia Solomo, iyo lomwaala finɛ.
- ¹²La ɛnɛkɛ Petelo ongoma, inde loonga lau mbo— ¿Bato ba Isalaele, monito osomwaala la osowel'iso bonono kwa mbo iso angɛnɛ ko la bofoka wasu, ango ko la liengani liasu, tosokɛndɛsɛ inde?
- ¹³Mungu wa Abalayama la wa Yisaka la wa Yakobo, Mungu wa batata banu asotalia Wana wande tala, ako Yesu, oyawambak'ino, la oyafekak'ino oso wa Pilato ani Pilato losanga ofaikol'Inde,
- ¹⁴kongo ko ino nd'afekak'Indɛ ewa Botanu la Wengani la wafelaka mbo boli wa bato afomoko ino,
- ¹⁵nde waolaka Bɔkɔta wa Liwawi; kongo ko Mungu nd'atɛmɔɔk'Inde nda liwa, la iso nd'ale baeni ba loasɔ-lo.
- ¹⁶Yende ko la liimeli oimela lina liande mbo boto-yo asowangema oyasɔnɛ la oyasoluw'ino; la liimeli liande lisouwɛs'inde la bosasu bototina-bo oso wanu yaatotina.
- ¹⁷Kwani to beoto, isoluwa mbo ino wakelaka ongoma ko la botutuku, kwa akelaka imɔ ko benyafala yanu.
- ¹⁸Nde ongoma Mungu asokɔcha lona eloangak'Inde kwala ko la bɛnɔkɔ ya batɔndɔli, loko mbo Masiya wande okaka nde tokange twa liwa.
- ¹⁹Kalanganaka to la kikwaka, mbo batwanelo banu bafanjakomoko,
- ²⁰mbo Ngɛnɛ Mungu afek'ino baɛumɛɔ, mbo atomek'ino Masiya, Yesu oyatomelomoko ino.

²¹Loengani nde mbo Use bonyangelek'Inde konda mbile eyekakachomoko bitotina eyaongaka Mungu ko la benoko ya batondoli bande kwalakwala.

²²Mose nd'aongaka mbo— Ngene Mungu wanu atotaliel'ino omoi wa beoto yanu Botondoli, Kwa ataliaka Inde imi angene. Bolailaka bitotina ebikaongek'Inde lanu,

²³la batotina ebaitolaila Botondoli ona Belaseselesomoko sisi ya bato.

²⁴Eingo, batondoli batotina imo ko Samwele ko eba mbisa yande, bataka boeki wa e-bacho-ba.

²⁵Ino wende bana ba batondoli la ba Ngela eyatinyaka Mungu la batata banu, ani aongak'Inde la Abalayama mbo— Nda lioti liae befindi bitotina ya wenda bifotesomoko.

²⁶Ataliaka Mungu otalia Wana wande, Inde lotoma Inde end'ino oso, mbo afotesek'ino ko la likikwi liosokol'ino nda batwanelo banu.

Tomo Ya Batomomu 4

Petelo la Yoande nda bonyololo wa BaYuda

¹Aongaka Petelo la Yoane la bato, limo BaKanga la Komanda wa ba-polisi ba Ndako ya Mungu la BaSadoke, iyo yaatotina loyaosh'iyu,

²la iyo losoma fine eoka batoekesa bato la eoka batokambesa loaso loa losokwo nda liwa ko la Yesu.

³Iyo loundesa batomomu, iyo lokand'iyu bonyololo ko nda lelengo eoka buse bosoke oko litele.

⁴Nde wike w'ebokaka inangö, iyo loimela, loketi loa bato loenganaka kwa bilefu bomwi.

⁵Lelengo benyafala yau la biange la batikasa losongokomo nda Yelusaleme,

⁶amamwito la Ana ako Kanga eyeti la Kayafa la Yoanane la Alesandelo la ebamoi ba bokoko wa kanga eyeti.

⁷Limo iyo loemesa batomomu atiteni, iyo lofela mbo— ¿Osokela loaso-lo ko la boni bofoka la lini lina, bako ino?

⁸Limo atumesomoko Petelo la Bolimo Botanu, inde loonga mbo— Benyafala la biange ya bato-ba,

⁹eyambo iso tokotolomo louse loaso loa liuwesi lia boto wa eleme la ani asouwesomo inde,

¹⁰ino yaatotina la tukela etotina ya Isalaele, luwaka mbo ende ko nda lina lia Yesu Masiya wa Nasaleta, oyaolak'ino nda lieka, la oyakusolaka Mungu nda liwa, ko lande kongo e-boto-ya aemali oso wanu la bosasu.

¹¹Inde nd'ale Litalɛ elisofekomo lanu baswi, elisoswomo nda botö wa ndakö.

¹²Angwɛnɛ imö liuwesi ko la wasi eoka angwɛnɛ to lina liasi ose ya use elifomu ende bato la eliengani lasu mbo tuwesomoko.

¹³Enɛkɛ iyo mbo Petelo la Yoane basotendela ndoonga fololo la aluwak'iyö mbo batiaekesomoko la mbo bayalaka ko bato ba okenge, iyo lomwaala; iyo loleembela mbo bayalakaka la Yesu.

¹⁴Nde ɛnɛkɛ iyo boto oyauwesomoko aemali lau, batiyalaka la limutoli lioonga;

¹⁵nde iyo loonga lau mbo baumeke lousa loa ikumbɛ, limö iyo lotwana kuko, iyo mbo—

¹⁶¿Tokeleke to iye la bato-ba? Losoɛnɛ to fololo ende bato batotina ebasolimela nda Yelusaleme mbo esisho ya lokuku esokelomo lau la totikököle ndoanganya.

¹⁷Kongo ko mbo bitafafana imö ende bato, tosishek'iyö la boimo mbo bataonga imö la boto angömöi loasö loa e-lina-li.

¹⁸Limö iyo lota batomomu lioi, iyo loimak'iyö mbo bataonga ango sinyo, bataekesa ango nda lina lia Yesu.

¹⁹Kongo ko Petelo la Yoane lomutoel'iyö mbo— Ango engani nde nda baiso ba Mungu, kwa ndokak'ino, kwa ndokaka Mungu, ino angɛnɛ ataka loao,

²⁰nde iso totikököle ndokufa ndoonga bina ebisöɛnɛ'iso la ebisok'iso.

²¹Limö asishak'iyö liasi la boimo, iyo lofaikol'iyö eoka batiɛnɛkɛ fofe yokel'iyö loasö, eoka ya bato ebainakelaka Mungu eoka ya loao eloakelomoko.

²²Eoka boto oyauwesomoko la esisho ayalaka la miaka yoeta kama binɛi.

Petelo la Yoane loinwa ende Beoto

²³Afaikolomoko iyo, iyo lökɛ ende bato bau, iyo lokambes'iyö bina eyaongaka kanga ebieti la biange eonga lau.

²⁴Okakä iyo ongoma, iyo losangana la limiki limöi ndoinela Mungu, mbo— Ngenɛ Mungu, Aɛ wende Bokeli wa use la nyɛɛ, la balia bafi la bitotina ebiyali nda yao,

²⁵ako Inde oyaongaka la batata basu la bönkö wa bököwa wae ako Dawidi mbo—

¿Bato ba tukela ya wenda batotaka boulu eoka iye; Batoenyaka ko njaso ebile wawa? Bekota ya wenda basotongomo la olenga,

²⁶Benyafala besotongomo likwakulu lia bita Mbo bananeke la Ngenε Mungu la Masiya wande.

²⁷Wewe, basotongomoko to nda bokenge-bo ndonana la Wana Botanu wae ako Yesu oyuchomoko lae, bako Helodi la Pontio Pilato la tukela ya Isalaele la tukela ya wenda,

²⁸ndokela bina eyasangak'Æ la bofoka la likomyi liae oso mbo bikelomoko ko mbisa.

²⁹Kwani, Æ Ngenε Mungu tichaka to nganyä yau, lembeleke mbo bekowa yae baongeke lioi liae la lotendela,

³⁰l'ani atonanola Æ bosamba wae ndouwesa bato, ndokela tokesa la bisisho ko la lina lia Wana Botanu wae ako Yesu.

³¹Limō asombolak'iyo, elela olo asotongomok'iyo lotukatukesomoko la iyo yaatotina lotumesomo la Bolimo Botanu, iyo lotendela ndonangola wendi wa Mungu la lotendela.

Beoto ya Etanda loyala la botema omwito

³²Botukä wa ebaimelaka baaka la botema la bolimo ko omwito la angwenε boto woonga mbo yeka eyasel'inde yende ko eyande angenε, nde bitotina yau loomana lau batotina.

³³Batomomu lokambekesa bato mboli ya losokwo loa Ngenε Yesu nda liwa, ko la bofoka finε; booto wa likama wayalaka lau batotina.

³⁴Angwenε angomoi wau waenoko yeka, eoka batotina ebaseleke bilanga kwa ndako, iyo loungesa yao, iyo loesha belili eyasombak'iyo,

³⁵iyo loyataka yao se oso wa Batomomu, limō likao lokaomo ende boto la boto kwa aenganaka la boeno.

³⁶Ongoma Yosefa, oyafomokö lina liasi liko Balanaba ko la Batomomu, (litina mbo— Wana wa lifumbesi) oyaaka wa bokoko wa Lewi, boto wa bosanga wa Kupolio,

³⁷inde loungesa elanga eyaaka lande, inde loesha bolili bototina, inde loyata wao oso wa Batomomu.

Tomo Ya Batomomu 5

Bolimbake wa Anania la Safila

¹Nde oto omoi, lina liande liko Anania, iyo la wali wande ako Safila loungesa elanga.

²Inde loisa botüku wa bolili, ani wali imo akulyi nde, inde loesha e-botüku, inde loyata wao oso wa Batomomu.

³Nde Petelo loonga mbo— ¿Anania, monito Satana asotumesa botema wae mbo olimbeke Bolimo Botanu la lolanga la ndoisa botüku wa bolili wa elanga?

⁴¿Ayaliki yao angotaungesomo, elanga etiyaleke eyae? ¿Aungesomu yao, etiyaleke imo nda isosha shae angene? ¿Monito osoisa loaso-lo nda botema wae? Otilimbe bato la lolanga, kangä Mungu.

⁵Okakä Anania ebaoi-ba, inde lokwa se, inde lowa. Limo bowa wa likama loundesa bato batotina ebokakä loaso-lo.

⁶Baemba to loemala, iyo lolingela bolyo la bisinda, iyo loomba wao.

⁷Etaka saa isato, wali wande looto ina ani atiluweke elokelomu.

⁸La Petelo loonga lande mbo— ¿Kambesaka'mi, mbo ino boungesiki elanga ko la bolili-bo? Otomali mbo— Eingo, la bolili-bo.

⁹Petelo mbo— ¿Monito osokulyana ndososhela Bolimo Wa Ngene Mungu? Toka, batindi ba ebaombiki olome wae bakoto bome la batotola ae lousa.

¹⁰Kwaamao otomali lokwa se nda bakolo ba Petelo, inde lowa la otoko baemba, iyo loosh'inde oko ani asowa, lamao iyo loila bolyo, iyo loomba wao tina la olome wande.

¹¹Limo bowa wa likama loundesa batotina ba Etanda la batotina ebokakä loaso-lo.

Bato wike louwesomo nda bindo la nda botema

¹²Ko la Batomomu ndembe ya bisisho wike lokelomo sisi ya bato la iyo losongokomo nda lilele lia Solomo,

¹³nde angwene wasi wotendela ndowatema lau, nde bato angene loinakel'iyofine,

¹⁴la bato boeta eba oso lolendelo Ngene, la batolome la batomali.

¹⁵Eokao iyo loeshaka eba kambo ango nda mboka, iyo loingekes'iyofine nda tange la tokala mbo, aketeke Petelo ango elimi yande ekweke ende bamoi bau.

¹⁶Ongoma bokamu wa bato ba kenge ebitimbi Yelusaleme, iyo loeshakana l'eba kambo la ebawaka la belimo ya bowewe, la batotina bana louwesomo.

Petelo la Yoane nda bonyolob liasi

¹⁷Kongo ko Kanga eyeti losoma fine, inde la batotina ebaaka lande, bako botuka wa BaSadoke, iyo lotuma la lisiela, iyo loundesa Batomomu,

¹⁸iyo lot'iyofine nda bonyolob wa bokenge.

- 19**Nde la bocho, bokitomo wa Ngeṅe loliola biome ya bonyɔɔɔ, inde lɔkɛs'iyɔ lousa,
- 20**inde mbo— Kɛndɛkɛ, emalaka nda Ndakɔ ya Mungu, kambesaka bato wendi bototina wa Liwawi-li.
- 21**Okak'iyɔ ongoma, iyo lɔɔɔ nda Ndakɔ ya Mungu la bonyanya, iyo loekesa bato. Ayaka Kanga eyeti la ebaaka lande ndoyasɔngɔmɛsɛ ikumbɛ la benyafala ya bana ba Isalaele, iyo lotoma wendi nda bonyɔɔɔ ndokɔsɔ Batomomu.
- 22**Kongo ko iyaka ba-polisi omao, batiɛnɛkɛ imɔ iyo nda bonyɔɔɔ; ainwak'iyɔ, iyo loonga mbo—
- 23**Tooshiki ndakɔ ya bonyɔɔɔ eliakami biome ngwi, la betingani bemakali nda biome, kongo ko aliol'iso wao, angoosha boto ina.
- 24**Okakä to Komanda wa ba polisi ba Ndako ya Mungu la kanga ebieti ebaoi-ba, iyo lowa toloi nda loasɔ-lo, la mbo loni lokayeke nda loao.
- 25**Nde ɔmɔi loya oyaluwes'iyɔ mbo— Tɛnɛ ngo, bato ana ebatɛsɛk'ino nda bonyɔɔɔ, iyo ana nda Ndako ya Mungu, bemali ani batoekesa bato.
- 26**Lamao Komanda la polisi amamwito, iyo lɔkɛ okaesha Batomomu, nde inga to la bolengi, eoka bawangaka mbo bato batakushak'iyɔ batale.
- 27**Aeshak'iyɔ batomomu, iyo loemes'iyɔ oso wa ikumbɛ, limɔ Kanga eyeti lofel'iyɔ mbo—
- 28**¿Toisoimak'ino la itinjo mbo otaekesa bato nda e-lina-li? Nde, tɛnɛ ngo, osotumesa Yelusaleme la liekesi lianu, la ososanga mbo bakila ba e-boto-yo baomaneke oko end'iso.
- 29**Petelo la Batomomu lomutola mbo— Loengani nde ndotalitesa ko Mungu, inga bato.
- 30**Mungu wa batata basu afaka Yesu isosha, nde ino nd'asɛɛsɛlɛsɛkɛ Inde ko ndokakames'Inde nda isandu.
- 31**Mungu nd'asotalia ko Inde kongo, mbo ayaleke Bokota la Bouwesi nda bosamba wande wa olome mbo afeke Balsalaele fofe ya likalangani la limeseli lia batwanelo;
- 32**la iso nd'ale baeni ba njasɔ-bi, imɔ ko la Bolimo Botanu oyasofomo ko la Mungu ende ebatolites'Inde.
- 33**Okak'iyɔ ongoma, iyo lotwaka belengi ya likama la basangaka ndoola Batomomu;

³⁴kongo ko ɔmɔi wa BaFalusi, ako Ngamaliele, boekesi wa Bikela, oyatemyɔmɔkɔ ko la bato batotina, inde loemala nda ikumbɛ, inde loonga mbo Batomomu bumesomoko lousa sumbu.

³⁵Limɔ inde loonga l'ikumbɛ mbo— Bato ba Isalaele, la weli-o nda yao ebikakelek'ino ende ebato-ba,

³⁶Eoka sumbu oso wa mbile-ye, oto ɔmɔi ako Teudayo loya, inde lotakema mbo ende wana wa oto la bato kwa mia inɛi lowatema lande. Kongo ko inde loolomo la batotina ebalendeloko inde lomelesomo, angolonga ango sinyo.

³⁷Mbisa yande Yuda wa Ngaililai loya nda mbile ya lotango loa bato, inde loengokolesa bato mbo batutek'inde, inde imɔ loolomo, la batotina ebalendeloko inde lomelesomo mia.

³⁸La kwani ko ongoma, imi mbo, senyanaka la ebato-ba, machak'iyo, eoka eyambo e-kuko-ye la bakeli-ba bende ya bato, ani bitiangelonga; nde beyala eya Mungu,

³⁹ani ino angokɔkɔɔ ndokwesa yao, ango eyata mbo otooshomo mbo osonana ngo ko la Mungu. Ikumbɛ loimela lioi liande.

⁴⁰Limɔ iyo lota Batomomu lioi, iyo lokuchak'iyo, iyo loim'iyo mbo bataong'imo liasi nda lina lia Yesu, limɔ iyo lota Batomomu se.

⁴¹Limɔ iyo losokwa nda ikumbɛ, iyo loomala fine eoka mbo batangomu mbo baondu ndookesomo sɔni loaso loa lina-li.

⁴²Kongo ko la lise la lise nda Ndakɔ ya Mungu la nda ndakɔ ya oto la oto, batiamachaka ndoekesa la ndonangola Mboli Ilau ya Yesu Masiya.

Tomo Ya Batomomu 6

Etanda loaa Basungi bosambale

¹Nda mbile ena eyaulwaka loketi loa baeki, BaHelɛnɛ lokimakimela BaEbele eoka mbo ebawelu balome bau baomelesomökö nda bakao ba lise la lise.

²Eokao eba liu la ambale losɔngɔmɛsɛ etunda ya baeki, iyo loonga lau mbo— Lotiengane lasu mbo tomacheke ndonangola Lioi lia Mungu ndokakela likuwa lia mɛsa;

³eokao, Beoto, aaka bato bosambale banu ba lokuku lolau, ebasotuma la Bolimo Botanu la weli la totof'iyo isosha sha e-likuwa-li.

⁴Nde iso nd'atotimbanaka la lisomboli la linangoli lia lioi.

⁵Batotina ba etunda looka olau nda baoui-ba; iyo loaa e-bato-ba, bako-Setefano, boto oyatumaka la liimeli la Bolimo Botanu, la Filipino, la Pɔlɔkɔɔ, la Nikanola, la Timona, la Pamena, la Nikolau ewa ndimela wa Antiokia.

⁶Iyo loemesa e-bato-ba oso wa Batomomu, limo mbisa ya lisomboli, iyo lotelel'iyo bangasa nda botö.

⁷Lamao lioi lia Mungu losenge fine la loketi loa baeki nda Yelusaleme loulwaka likama la bokamu wa kanga lolitesa liimeli-li.

Lotendela loa Setefano

⁸La Setefano oyatumesomoko la booto la bofoka, inde lokela ndembe ya bisisho wike sisi ya bato.

⁹Nde bamoi ba esongomelo ya ebatotangomu Libetino la eba Kulene la eba Alesandulea, la eba Kilikia la Asia, iyo loemakala ndowalana la Setefano,

¹⁰nde batiakokokoko ndolongela weli la bolimo ewaongaka lande.

¹¹Eokao iyo lofolo bato ba fokki mbo baongeke mbo— Tosok'inde atoonga baoui boseolo Mose la Mungu imo.

¹²Ongoma iyo lofumbesa bato la biange la batikasa, limo iyo loyaosha Setefano, iyo loundes'inde la shongolo, iyo loesh'inde oso w'ikumbe.

¹³Limmo bawanjeli ba nanga loemesana ebaongaka mbo— E-boto-yo angomacha ndoonga totefola loaso loa Elela-ye etanu la Bikela imo.

¹⁴Tosok'inde atoonga mbo Yesu wa Nasaleta-yo efandolaka elela-ye la ekindolaka biyaelo yasu eyafomoko iso la Mose.

¹⁵Batotina ebayalaka se nda ikumbe lowele inde bonono, iyo loene bombu wande kwa bokono wa bombu wa Bokitomo.

Tomo Ya Batomomu 7

Inango sha Setefano oso wa Ikumbe

¹Limmo Kanga eyeti loonga mbo— ¿Loaso lole ngo ko ani?

²Setefano mbo— Beoto la batata, toka koni, Mungu Oyalongeli loenele ende tata wasu ako Abalayama ani ayalak'inde nda yese ya Mesopotamia oso ani akalimel'inde nda Halana, Inde loonga lande mbo—

³Sokwaka nda yese yae la bofindi wae, yauku nda yese eyetenes'mi wenes'ae.

⁴Lamao inde losokwa nda yese ya Kaladea, inde lolimela nda Halana, limo mbisa ya liwa lia sango wande, Mungu losokol'inde omao konda yese olo ayali ino kwani.

⁵Nde atiafak'inde botiko nda yao, ango litaka limwito lia bakolo; kongo ko atikelak'inde lisaka liof'inde yese ena yoyaela, end'inde la ende lioti liande mbisa yande, ani atiyaleke koni ango la wana.

- ⁶Mungu loonga ani, mbo lioti lia Abalayama liyalaka nde beenda nda yese ya bato basi ebatoundesa iyo bekɔwa la ebatokongol'iyo la obe ko miaka mia inei.
- ⁷Mungu loonga imɔ ko mbo— Imi nd'atofa bato ana se ebatoundes'iyo kwa bekɔwa, la mbisa iyo belasokolomoko ina la belasemolaka Imi nda elela-ye.
- ⁸Limɔ Mungu lofaef'inde ngela ya itombe, ongoma Abalayama loota Isaka la inde lotena inde itombe nda lise lia bonanei, Isaka loota Yakobo, Yakobo loota bangau basu liu la ambale.
- ⁹Limɔ bangau basu lOUNgesa Yosefa nda Ejipeto ko l'eoka ya lisiela, kongo ko Mungu loyalaka lande;
- ¹⁰Inde louwes'inde nda bifembi yande bitotina, Inde lofaef'inde elame la weli oso wa Falao, Bɔkɔta wa Ejipeto, oyataliaka Yosefa Komanda nda Ejipeto la nda bokulu wande bototina.
- ¹¹Kongo ko londo lofi lokwa nda yese etotina ya Ejipeto la Kanana la bifembi ya likama, ongoma batata basu batiaoshaka bieka omao.
- ¹²Nde okakä Yakobo mbo befonga yaaka nda Ejipeto, inde lotoma batata basu litoma lia oso.
- ¹³Limɔ nda lɔkendɔ loa imbale, Yosefa loluwesa baloo bande mbo ale to inde angene, la bofindi wa Yosefa loluwana fololo ende Falao.
- ¹⁴Limɔ Yosefa lota sango wande ako Yakobo la eba bofindi wande batotina lioi, baaka bato kama bosambale la bɔɔmwi, mbo bæke end'inde,
- ¹⁵la Yakobo lɔke konda yese ya Ejipeto, Inde la batata basu lowela ko omao,
- ¹⁶iyo lotolomo ko omao nda yese ya Shekeme, iyo loingesomo nda losai eloasombaka Abalayama la bieto ende bana ba Hamola nda Shekeme.
- ¹⁷Kongo ko ayaka mbile yokɔkɔmese lisakä tina, lisakä lina eliatikaka Mungu ende Abalayama, bato loulwa wike, iyo losenge nda Ejipeto,
- ¹⁸konda mbile eyaɔlɔkɔ Bɔkɔta wasi isosha, oyatialuwaka Yosefa.
- ¹⁹Nde inde lokelaka tukela yasu ko bɔlɔwänε, inde lokongola batata basu mbo bakusheke banaoli bau tungi mbo batauwa.
- ²⁰Mɔse aotomoko nda mbile ena, inde lɔenele litutuku ende Mungu; ko la tengai isatɔ inde loongolomo nda ndakɔ ya sango wande.
- ²¹Nde inde lokushomo tungi, lamao boseka wa Falao loil'inde, la inde lokɔsɔl'inde kwa wana wande angene.
- ²²Ongoma Mɔse loekesomo bieli bitotina ya BaEjipeto la ayalaka fɔti ya lioi la elalaka nda likuwa liande.

- 23** Akondak'inde otowange wa miaka kama inei, botema wande losanga ndoke feteti ende beoto yande bako bana ba Isalaele.
- 24** Limɔ enek'inde oto ɔmɔi wau atokongolomo, inde losungak'inde, inde lokundela oyakongolomu likundo, inde looma ewa Ejipeto kwu.
- 25** Mɔsɛ loenyela mbo beoto yande baluwi mbo Mungu asouwes'iyo ko la bosamba wande, kongo ko batialuwaka ongoma.
- 26** Limɔ lelengɔ, inde lɔkɛ liasi end'iyo ani batonana, inde lokota ndɔngese bolengi wau, inde loonga mbo— Batolome, ino wende beoto; ¿Monito otolukana bɔfi?
- 27** Kongo ko inde ona oyalukaka wina lande bɔfi, inde mbo— ¿Ndai aseli aɛ bɔkɔta la bokomyi wasu?
- 28** Oisɔlɛmbɛ ndoola'mi kwa oliki aɛ ewa Ejipeto lelengɔ? Okaka Mɔsɛ e-lioi-li inde lokwa botili, inde lokayala ndimela nda yese ya Midiana, la omao inde loota bana batolome bambale.
- 30** Asilaka miaka kama inei, bokitomo lɔenɛɛ ende Mɔsɛ nda liɔmbɛɛ lia lɔngo loa Sinai, nda isasandu esiafyaka la wambe wa bɔsɔ.
- 31** Enɛkɛ Mɔsɛ ongoma, inde lomwaala lieni lina, la asishanak'inde tina mbo aluweke litina, limiki lia Ngɛnɛ Mungu lookana mbo—
- 32** Imi yende Mungu wa batata baɛ, Mungu wa Abalayama, la wa Isaka, la wa Yakobo; Mɔsɛ loilima la bɔwa, atitendel'imɔ ndotichaka;
- 33** Limɔ Mungu loonga lande mbo— Sokolaka tokwaka nda batindi baɛ, eoka elela olo emali aɛ ende nyɛɛ itanu.
- 34** Isɔnɛɛ ndwɛnɛ bobɛ ebosokelakomo bato bami nde Ejipeto la isooka besumo yau la isoya se ndɔɔnɔkɔl'iyo omao. Yauku kwani, itotom'aɛ nda Ejipeto.
- 35** E-Mɔsɛ-ao oyafekak'iyo oso mbo— ¿Ndai aseli aɛ bɔkɔta la bokomyi? Mungu nd'atomaka ko inde ndoyala la bɔkɔta la boendoli ko la isosha sha bokitomo oyenɛɛɛ end'inde nda isasandu.
- 36** Ende inde oyatolak'iyo oso, oyakelaka ndembe ya bisisho nda Ejipeto la nda Eliya ya Balia batelu, la nda liɔmbɛɛ ko la miaka kama inei.
- 37** Ende ko e-Mɔsɛ-yo oyaongaka la bana ba Isalaele mbo— Mungu atotaliela ino Bɔtɔndɔli, ambo ɔmɔi wa beoto yanu kwa ataliaka Inde imi.
- 38** Ende ko inde oyaaka la etanda nda liɔmbɛɛ amamwito la bokitomo oyaongaka lande nda lɔngo loa Sinai amamwito la batata basu; inde lofomo baɔlo ba loiko bofaef'iso.

³⁹Batata basu batialembeke ndok'inde, iyo loiliak'inde, iyo lokikwa nda betema yau kiko nda Ejipeto,

⁴⁰ani batoonga la Alana mbo— Keelak'iso mungu oyatokendel'iso oso, eoka e-Mose-yo oyasokolak'iso nda Ejipeto, totiluwe ani esokelomo lande.

⁴¹Nda bacho bana, iyo lokela bɔfɔɔɔ wa efembeli ya mbolo, iyo lotamba nyama yofechomo ende bɔfɔɔɔ ona, limɔ iyo loomala eoka ya likuwa lia besamba yau angene.

⁴²Nde Mungu loemboel'iyɔ bɔmbɔ wande, Inde lomach'iyɔ ndosemola tolonge twa use, kwa atomoko nda lokasa loa Bɔtɔndɔli mbo—

¿Mbo watambaka'mi nyama yoolomo la yotumbomo kwa lifaefi Ko miaka kama inei nda liombeɛ, ino bɔkɔkɔ wa Isalaele?

⁴³Mba, nde waswaka kumbo ya Moloko la ilonge sha mungu eko Lefana, La tokwelo etwakelak'ino okasemokola twao, Limɔ yeundolak'ino omao okakes'ino fangi eyemɔi ya Babela.

⁴⁴Batata basu baaka la hema olo asɔngɔmɔk'iyɔ ndokambesomo bikela nda liombeɛ kwa aongaka inde oyakambesaka Mose mbo akeleke yao ko la bɔfɔɔɔ ewenesɔmɔkɔ inde.

⁴⁵Batata basu loelakanaka hema ena, iyo lotola yao ani iyo amamwito la Yoshua loyɔɔ e-yese-ye ani basayaka tukela yasi oso wau. Loaaka ongoma ko nda mbile ya Dawidi,

⁴⁶oyabɔkɔ booto wa Mungu la oyaomba isosha shoswela Mungu eyaelo eoka ya bɔkɔkɔ wa Yakobo,

⁴⁷nde aaka Solomo oyaswelaka Inde ndakɔ angene.

⁴⁸Kongo ko Mungu Oyalongeli aitoyala nda ndakɔ eyekelomu la besamba ya bato, kwa aongaka Bɔtɔndɔli mbo—

⁴⁹Buse wende kɛka yami, Wenda bole esolo ya batindi bami; Ngene Mungu mbo—

¿Boni bɔfɔɔɔ wa ndakɔ botokeel'ino Imi; Bosamba wami angene boisokela bitotina-bi?

⁵⁰Ino bato ba kingo ya betakwa, la ba betema la batoi ba betekɔ, ongoma ko fetɔ la fetɔ ino nd'atofekaka Bolimo Botanu kwa batata banu, ko ino imɔ ko ongoma.

⁵²¿Boni Bɔtɔndɔli atiakongolomoko la batata banu? Baolaka imɔ ebataka boeki wa loyo loa Wengani, ako Inde oyasowamb'ino la oyasool'ino oko kwanikwani,

⁵³ino kongo ebafo moko Bikela ko la bakitomo ba isosha, nde otilitese yao.

Loolomo loa Setefano la batäle

⁵⁴Okak'iyō e-baōi-ba iyo looka betema wale finε, iyo lonyangakelesa Setefano bainyo bau.

⁵⁵Nde atumesomoko inde la Bolimo Botanu, inde lotichaka nda use, inde lɔenε tala ya Mungu la Yesu oyemali nda fangi ya olome ya Mungu,

⁵⁶inde loonga mbo— Tεnε ngo, isɔenε buse boliolomu la Wana wa Boto emali nda fangi ya olome ya Mungu.

⁵⁷Nde iyo loamama la limiki lifi, iyo loliaka batoī mbo bataoka la batotina losungamel'inde limbilititi,

⁵⁸iyo lokushak'inde lousa loa bokenge, iyo loakola ndokushak'inde batāle, la ebawanjel'inde losεleke bisinda yau se nda bakolo ba liemba ako Saulo.

⁵⁹Akushak'iyō batāle, ani Setefano atosombola mbo— Ngenε Yesu, aelaka bolimo wami.

⁶⁰Limɔ inde loswa balui se, inde loamama la limiki lifi mbo— Ngenε, otangelek'iyō e-likeli-li libe. Aongak'inde ongoma, inde lokwa ilɔ. Nde Saulo lokulya liolomu liande.

Tomo Ya Batomomu 8

Lomelesomo loa Etanda ya Yelusaleme

¹Likongolomu lifi liakolaka ko lise-ao ndoya ende bato ba Etanda nda Yelusaleme; batotina, sakolo ngo ko Batomomu, lomelesomo nda biese ya Yudea la Samalia.

²Bato bamɔi ba bɔfɔɔmu loila Setefano okaōmb'inde, iyo loleel'inde lileeli lifi lia ewa.

³Nde Saulo lobebesa Etanda, inde lɔkɔtε ndakɔ la ndakɔ, inde losulyaka iyo okakes'iyō nda bɔnyɔlɔlɔ.

⁴Limɔ bato ebamelesomoko loketeta ndokanangole Mboli Ilau.

Filipo nda Samalia

⁵Nde Filipo lɔkekonda bokenge wa Samalia okatel'iyō boekī wa Masiya.

⁶Bikuke ya bato lolailaka la botema ɔmwito inango sha Filipo ani bokakā iyo l'ani benεk'iyō ndembe ya bisisho eyakelak'inde.

⁷Eoka belimo ya bɔwεwε losokwa end'iyō la beulo ya likama la bato wike ebalembetεke l'eba bikoti losāsolomoko sāso,

⁸yaaka to linengina lifi nda okenge ona.

- ⁹Boto ɔmɔi ako Simona ayalaka omao nda bokenge ko oso, oyakelaka bisisho yosisimwesa bato ba Samalia la inde loonga la bato mbo ende boto wa lokuku lofi.
- ¹⁰Batotina loweɛɛmɛ end'inde, ko ebafi la ebakɛkɛ, iyo mbo— Boto-yo ende bofoka wa Mungu ebotangomu Wesesi.
- ¹¹Iyo loweɛɛmɛ end'inde eoka ko La mbile yumwa inde losisimwesak'iyo ko la bisisho yande.
- ¹²Kongo ko akambesaka Filipino okambes'iyo Mboli Ilau ya Bɔkɔta wa Mungu l'eya lina lia Masiya Yesu, iyo loimela la iyo lolufiomo batolome la batomali.
- ¹³Limɔ angɔ Simona angɛnɛ loimela, inde lolufiomo limɔ inde lowatema la Filipino, la ɛnɛkɛ Simona ndembe ya bisisho eyakelomoko inde lomwaala.
- ¹⁴Okakä Batomomu ebayalaka nda Yelusaleme mbo bato ba Samalia basoaela lioi lia Mungu, iyo lotoma Petelo la Yoane end'iyo.
- ¹⁵Ongoma iyo loya, iyo losomboel'iyo mbo bɔɛkɛ Bolimo Botanu,
- ¹⁶eoka bokakwi ende boto angɔmɔi; balufiomokö kongo nda lina lia Yesu.
- ¹⁷Lamao Batomomu lotel'iyo besamba nda botö la iyo ɔɔɔ Bolimo Botanu.
- ¹⁸Nde ɛnɛkɛ Simona mbo Bolimo Botanu bosofomo iyo ko la lotalio loa besamba ya Batomomu, inde lotamb'iyo bieto, inde mbo—
- ¹⁹Faka to imi imɔ isosha-si mbo oyakatalieke'mi otalia inde besamba yami, ona ɔɛkɛ Bolimo Botanu.
- ²⁰Nde Petelo loonga lande mbo— Bieto yaɛ bisɛɛsɛɛkɛ amamwito laɛ angɛnɛ, eoka otangi nde mbo otɔɔɔ lifi lia Mungu ko la bieto.
- ²¹Oti la likɔ, angoko botiko nda loasɔ-lo, eoka botema waɛ botiengane chaa nda baiso ba Mungu.
- ²²Eokao kalanganaka nda loasɔ-lo loaɛ lobe, sombolaka Ngenɛ Mungu mbo eluwa lisangi lia botema waɛ limeselɔmɔkɔ,
- ²³eoka isɔɛnɛ mbo wende la bololo wa shungu nda botema la mbo osokandakomo nda njasɔ ibe.
- ²⁴Simona lomutola mbo— Tasomboelaka Ngenɛ Mungu loasɔ loami, mbo angɔ ɔmɔi loa yao ebisoong'ae lotayela'mi.
- ²⁵Asilaka to Batomomu ndokambekesa la ndoongana la bato wendi wa Ngenɛ Mungu, iyo loinwa nda Yelusaleme la iyo lokanangokole Mboli Ilau nda kenge ya Samalia la mboka.

Filipa la Bonyafala wa Etiope

- ²⁶Bokitomo wa Mungu loonga to la Filipino mbo— Emalaka, tangwaka la ifitika nda mboka eyesokweli Yelusaleme okake konda Ngasa; ele mboka ya liombe.
- ²⁷Limɔ inde loemala, inde lotangwa. Omao tene ngo, boto wa Etiope, Bonyafala wa Bɔkɔta Otomali ako Kandake wa Etiope, aaka bɔfenja la ayalaka botingani wa lifoka litotina liande. Ayaka nde ndosemola Mungu nda Yelusaleme,
- ²⁸la kwani atoinwa eyande ani ayali se nda elutelo ya punda ani atotanga lokasa loa Yesaya ako Bɔtɔndɔli.
- ²⁹La Bolimo loonga la Filipino mbo— Kendeke okawatema la elutelo-ye.
- ³⁰Filipo lokwa mangu la inde lok'inde atotanga lokasa loa Yesaya ako Bɔtɔndɔli. Filipino mbo— Otiluwe litina lia loao elokotang'ae?
- ³¹Limɔ inde lomutola mbo— ¿Itokɔkɔ to moni sakolo ko boto atosanoela'mi litina? Inde lofela to Filipino mbo akweke ina okayala se amawito lande.
- ³²Botuku wa lokasa ewatangak'inde waaka mbo— Kwa bɔkɔkɔ ebotokeɔmo okaolomo, La kwa efembeli ya bɔkɔkɔ atoyalaka tau ani atotenakomo fuu, Ko ongoma inde atialiolaka bɔnɔkɔ wande;
- ³³Ayalak'inde mbuwa, lokomyomo losofekelomo inde; Ndai kota mboli ya fetɔ yande Ani liwawi liande lisosokolomo nda wenda-bo?
- ³⁴Limɔ ewa bɔfenja loonga la Filipino mbo— Kambesaka'mi sumbu, ¿Bɔtɔndɔli aongaka ongoma eoka ya ndai; eoka yande angene, kwa eoka ya boto wasi?
- ³⁵Limɔ Filipino loakola ndoonga ko loasɔ elosɔnɔmu nda Lokasa loa Yesaya, la inde lokambes'inde Mboli Ilau ya Yesu,
- ³⁶la æk'iyo nda mboka, iyo loiyela balia, limɔ ewa bɔfenja loonga mbo— Tene, balia eya! ¿Loni lotokufesa mbo italufiomo?
- ³⁷Filipo mbo Boimela la botema wæ bototina, æ kolufiomo; inde lomutola mbo— Isoimela mbo Yesu Masiya ende Wana wa Mungu.
- ³⁸Limɔ inde loonga mbo elutelo esikameke, la iyo yaambale lɔkesene nda balia, la Filipino la ewa bɔfenja; inde lolufya inde.
- ³⁹Asawak'iyo nda balia, Bolimo wa Ngene lɔnɔkɔkɔ Filipino la ewa bɔfenja atienek'inde imɔ liasi, nde inde lotangwa eyande la limengɔ fine.
- ⁴⁰Filipo nde lɔenene nda Asedodo, inde loetaka okanangole Mboli Ilau nda okenge la okenge konda aiyak'inde nda Kaisalia.

Tomo Ya Batomomu 9

Yesu lɔeneɛ ende Saulo, bokongoli wa Etanda

- ¹Kongo ko Saulo loyowayowaka nganyä yosingsa baeki ba Ngenε, inde lōke ende Kanga eyeti,
- ²okafel'inde kasa ende eba bisōngōmēlō nda Damaseke mbo eosha ebimeli Mboka ya Liuwesi, kwa batolome ango batomali imō, inde koesh'iyō nda benyōlōlō konda Yelusaleme.
- ³Nda lōkēndō loande, iyak'inde tina la Damaseke, futuku liangangi lia ibalibali sha use loangangel'inde la inde lokwa se kwu nda nyēlē,
- ⁴la inde looka limiki elitoonga lande mbo— ¿Saulo, Saulo, otokongolaka'mi monito?
- ⁵Inde mbo— ¿Bwana, wende to ndai? Inde mbo— Imi yende Yesu oyatokongolomo laε.
- ⁶nde emalaka, ɔtɔkɔ nda okenge, limō lona elokakeleke aε kokambesomo aε.
- ⁷Kongo ko ebakēndēni lande loemakala ko tau; bokakā nde limiki, batiēneke nde boto.
- ⁸Saulo loemala ani ayalaka nda nyēlē, nde aliolak'inde baiso, atienēke yeka, limō iyo lounda inde la osamba okakes'inde nda Damaseke.
- ⁹La ko la becho esatō atienēke, atialaka la atiamwaka yeka.
- ¹⁰Boeki ɔmōi ayalaka nda Damaseke, lina liande liko Anania; la Ngenε loonga lande nda lieni mbo— Anania! Inde mbo— Imi-yo, Ngenε.
- ¹¹Limō Ngenε mbo— Emalaka, kēndēke nda mboka eyetangomu mbo Mboka ya fii la felaka nda ndakō ya Yudasi loasō loa boto ako Saulo wa Talusu, akosombola ko kwani,
- ¹²la asōenε nda lieni mbo boto ako Anania asoya oyatel'inde besamba mbo enēke liasi.
- ¹³Anania lomutola mbo— Ngenε, isoka ko ende bato wike, njasō ya eboto-yo, njasō ibe finε eyakelaka'inde ende bato baε nda Yelusaleme;
- ¹⁴la eyamaya ale la isosha sha Kanga eyeti shokandaka batotina ebatosingwaka lina liaε.
- ¹⁵Ngenε loonga lande mbo— Kēndēke, eoka ale εengō yami eyesoaa'mi yotolaka lina liami ende tukela ya wenda, la ende bekōta la bana ba Isalaele.
- ¹⁶Eoka Imi nd'atoluwes'inde biale bifi ebikokek'inde ko l'eoka ya lina liami.
- ¹⁷Anania lōke, inde lōtō nda ndakō, inde lotalia besamba ende Saulo inde mbo— Saulo etungani yami, Ngenε Yesu oyenēliki ende aε nda mboka ani ayiki aε, asotoma'mi mbo wenēke liasi la mbo otumesomoko la Bolimo Botanu.

¹⁸Kwaamao yeka kwa mboso losokwa nda baiso bande, limo inde loene liasi; inde loemala, inde lolufiomo.

¹⁹Limō alak'inde bieka, inde lowangema bindo.

²⁰Saulo loyala bacho bamoi amawito la baeki ba Damaseke la inde lonangoela Yesu nda bisongomelo ko la mbile-ao, mbo Inde nd'ale Wana wa Mungu.

²¹Batotina ebokak'inde lomwaala, iyo mbo— Oyo ati inde oyabebesaka bato ebatosingwaka e-lina-li? ¿Atiyeke eya mbo akeseke iyo ende Kanga ebieti ani basokandakomo bonyololo?

²²Kongo ko Saulo lokokomo la bofoka, Inde lolonga BaYuda ebayalaka nda Dameseke la tonango twande, ani aesak'inde batina se mbo Oyo ako Yesu ende Masiya.

²³Mbisa ya bacho sumbu wike, BaYude looto ikumbe shool'inde,

²⁴Kongo ko Saulo lokambesomo kuko yau; iyo lolamba biome ya okenge iyole, la löwa la ocho, mbo bolek'inde.

²⁵Nde baeki bande loos'inde la ocho, iyo losulol'inde se k'olikolo lia likula nda bofalo.

²⁶Iyak'inde nda Yelusaleme, inde lokota ndowatema la baeki, nde iyo batotina lowang'inde, eoka batiimelaka mbo ale boeki wewe.

²⁷Nde Balanaba loesh'inde ende Batomomu, inde lokambes'iyoyani eneke Saulo wene Yesu nda mboka la ani aongaka Yesu lande, l'ani anangolaka inde la lotendela nda lina lia Yesu nda Damaseke.

²⁸Limō Saulo loyalaka lau, inde loke lau l'olo l'olo ani atonangokole fololo nda lina lia Ngeue,

²⁹la inde lowalana la BaHela, nde iyo lokota ndool'inde.

³⁰Nde aluwaka beoto ongoma, iyo loesh'inde konda Kaisalia, limo iyo lotom'inde nda Talusu.

Etanda lolatema la likokomele

³¹Ongoma Etanda nda Yudea la Ngaililai, la nda Samalia, nda biese bitotina-bi, yao loyala la lilatemi, yao lokokomo keke, yao loke la oso yowanga Mungu nda lilitesi la ko la lisungi lia Bolimo Botanu yao loulwaka.

Tomo bimoi ya Petelo nda linangoli

³²Akendekendeke Petelo inde loiya ende beoto ya Etanda nda Luda,

³³la omao inde loosha boto moi lina liande liko Ainea oyaingaelaka tange ko miaka bonanei la loo loa lonyango.

³⁴Petelo loonga lande mbo— Ainea, Yesu Masiya asosäsol’æ, emalaka, komiaka tange!

³⁵Inde loemala lisasaya. Batotina ebayalaka nda Luda la Shalona, iyo læne inde la iyo lokikwa ende Ngenε.

³⁶Nda Yopa botomali ɔmɔi oyaaka boeki, lina liko Tabita (litina mbo Dokase ako Kenge) la aaka botomali wa bofiimbi wokelaka tomo ya booto la bolau.

³⁷Nda bacho ana inde loaelo loo, limɔ inde lowa. Asoolak’iyo bolyo, iyo loingesa wao nda litenya olikolo lia ndakɔ.

³⁸Kwa ayalaka bokenge wa Luda tina la Yopo, okakä baeki mbo Petelo ale nda Luda, iyo lotoma bato ambale end’inde okat’inde lioi mbo— Olenjëke oya end’iso mangu.

³⁹La Petelo loemala okake amamwito lau. Iyak’inde nda ndakɔ, iyo lækε’inde nda litenya olikolo lia ndakɔ, la eba tika ya olome batotina loemakala ndolingela bolyo ani batolela, iyo lotambaka kanjo la bisinda eyakelaka Dokase ani ayali inde oko amamwito lau.

⁴⁰Kongo ko Petelo lokusola batotina lousa, limɔ inde loswa balui se ndosombola. Limɔ inde lokikwa ende bolyo, inde loonga mbo— Tabita, emalaka! Otomali loliola baiso, limɔ enekë inde Petelo, inde loemesa bɔkɔngɔ.

⁴¹Petelo lof’inde bosamba la inde loemes’inde fii. Limɔ ani asota ebaimeli la eba tika ya olome lioi, inde loemes’inde oso wau oko la liwawi.

⁴²E-loasɔ-lo loluwana nda bokenge bototina wa Yopa la bato wike loimela Ngenε.

⁴³La Petelo lotikala bacho wike nda Yopa la boto ako Simona oyaaka wömesi wa kofo ya nyama.

Tomo Ya Batomomu 10

Lieni eliεnekë Kolenelio

¹Aaka nda Kaisalia boto ɔmɔi lina liande liko Kolenelio, ako Komanda wa botükä wa basilikani ewatangomoko mbo Botükä wa Italia.

²Ayalaka boto wa liengani la bolitesi wa Mungu, inde la eba bofindi wande batotina; boto wa lifafu liofaefa bato bakao la oyasombokolaka Mungu la bofiili.

³La lilongolongo, inde læne lieni ko swa mbo Bokitomo wa Mungu atɔɔɔ ndakɔ l’ani atoonga lande mbo— Kolenelio.

⁴Nde inde loweε inde liseme la bowa fine, inde mbo— Bwana, end’iye to? Bokitomo mbo— Basombokoli bæ la lifafu liaε wike basoiya oso wa Mungu ndoenyelomo lande.

⁵Tomaka to kwani wendi nda Yopa ndokɔɔ Simona, boto oyatangomu imɔ mbo Petelo;

⁶akoyali bɛnda ende Simona wɔmesi wa kofɔ ya nyama, ndakɔ yande ele tina la balia ba bokwa.

⁷Asokwaka bokitomo oyaongaka lande, limɔ inde lota bɛkɔwa imbale ya ndakɔ la bosilikani ɔmɔi wa liengani oyatinganaka lande lise la lise,

⁸limɔ inde losanoel'iyo loasɔ lototina, la inde lotom'iyo yaatotina nda Yopa.

Liɛni eliɛɛkɛ Petelo nda Yopa

⁹Lɛlɛngɔ aɛk'iyo nda lɔkɛndɔ, l'ani iyak'iyo tina la okenge, nda ifitika Petelo lolila olikolo lia ndakɔ okasombola omao.

¹⁰Limɔ inde lowa l'isiye la inde loka yɛmɛ yola, nde akolamb'iyo olambel'inde bieka, inde lowa itɔɔ,

¹¹la inde lɛnɛ liɛni, buse loliolomo la yeka kwa lündü lofi loa esinda losulwa se, eloakandomoko bekulu nda tokululu tɔnei.

¹²Bɛfɔnɔ bitotina ya nyama la ebitolandalanda la nɔli imɔ yayalaka omao atiteni ya loao.

¹³Limɔ limiki lookomo mbo— Petelo, emalaka, olaka, laka!

¹⁴Nde Petelo loonga mbo— Mbayo, Ngɛnɛ, eoka itileke yeka ango sinyo, ani ekasaesomu bokili, l'ani ekatanesomu.

¹⁵La limiki lookomo lande liasi, mbo— E-yeka-ena eyesotanesa Mungu, aɛ angotanga mbo ende bokili.

¹⁶Bitotina-bi lokelakomo bakela basatɔ la mbisa yeka ena losulio mo futuku nda use.

¹⁷Awaka Petelo toloi toluwa litina lia liɛni eliɛɛk'inde, kwaamao bato ebatomomoko la Kolenelio la ebafeliki ndakɔ ya Simona, iyo loemala oko nda biome.

¹⁸Iyo loamama ndofela kwa mbo Simona oyatangomo Petelo aingali bɛnda onomono.

¹⁹Limɔ aenyalaka Petelo e-liɛni-li, Bolimo loonga lande mbo—

²⁰Tɛnɛ, bato bambale bakoluk'aɛ; emalaka, sulwaka se la kɛndɛkɛ lau, angwɛnɛ ifɔki eoka Imi nd'atomak'iyo ende aɛ.

²¹Ongoma Petelo losulwa se okaonga la bato mbo— Tɛnɛ, imi yende boto oyatoluk'ino! ¿Lini litina elisoy'ino?

²²Iyo loonga nde mbo— Kulenelio, Komanda wa botükä wa basilikani, oto wa liengani la oyatolitesa Mungu, oyatotangomo boto bolau ko la tukela etotina ya

BaYuda, oyaongelomu la bokitomu botanu mbo atomeke wendi end'ae mbo ɔɛke nda ndakɔ yande mbo inde okeke inango shaɛ.

²³Ongoma Petelo lofel'iyo mbo bɔtɛke okaingala nda ndakɔ.

Petelo nda ndakɔ ya Kulenelio ewa Loma

Lɛlɛngɔ Petelo loemala okake amamwito lau la bamɔi ba beoto ya Yopa lokɛsɛnɛ lande;

²⁴limɔ lɛlɛngɔ eyemɔi iyo loiya nda Kaisalia. Omao Kulenelio lɔwɛɛ loyo loau baiso ani asosɔngɔmɛsɛ eba bofindi wande la baina bande ba losamɔ.

²⁵Limɔ aɔtɔkɔ Petelo nda ndakɔ Kulenelio loyatowana lande, inde lotulama se nda bakolo bande ndosemol'inde.

²⁶Kongo ko Petelo loilak'inde likolo, inde mbo— Emalaka, imi imɔ yende ko boto kongo.

²⁷Limɔ aonganak'iyo, Petelo lɔɔtɔ nda ndakɔ, limɔ inde loosha bato wike basɔngɔmu;

²⁸inde loonga lau mbo-Ino angɛnɛ nd'aluwi la wɛli mbo boto wa BaYuda asotomo liti mbo angowatema la bato ba tukela yasi, angokɛ fɛtɛti end'iyo. Nde Mungu asoluwesa ambo imi mbo angotanga boto angɔmɔi bokili kwa mbo atitane.

²⁹Eokao, atomoko'mi lioi, iyi nde angofeka ango sinyo. Kwani isofela to mbo— ɔOti nde'mi lioi litina moni?

³⁰Kolenelio loonga mbo— Nda lise lia anɛi elisoeta la mbile-ye ya lɔwa aaka'mi atosombola nda ndakɔ yami la lilongolongo, limɔ futuku boto oyawatiki bisinda ya tongelingeli loemala oso wami, inde loonga mbo—

³¹Kolenelio, lisomboli liaɛ la lifafu liaɛ wike, basoenyakelomo la Mungu.

³²Tomaka to wendi nda Yopa, okata Simona oyatangomu imɔ Petelo lioi, akoyali nda ndakɔ ya Simona wɔmesi wa kofo ya nyama, tina la balia ba bokwa.

³³Lisasaya to, itomiki wendi end'ae la kwani ko la booto waɛ osoya to. Ongoma to, iso yaatotina tososɔngɔmɔ eya kwani nda baiso ba Mungu, ndolaila bitotina ebisokambesa Mungu okambes'ae mbo oongeke yao.

Wendi wa Mungu lonangolomo ende ehati BaYuda

³⁴Limɔ Petelo loakola ndoonga lau mbo— Isɔnɛnɛ wewe mbo Mungu aitokwelakwela biɔmbɔ ya bato,

³⁵kongo ko nda tukela bitotina boto oyatolitesa Mungu la oyatokelaka eyengani, Mungu kokulya inde.

³⁶Ino nd'aluwi lioi eliatomaka Mungu ende Balsalaele, liko wendi wa lilatemi ko la Yesu Masiya (ende Ngenε wa yaatotina),

³⁷wendi-bo wanangolomoko ko la yese etotina ya Yudea, liakoli ko nda Ngalilai la mbisa ya lilufi elianangolaka Yoane,

³⁸mbo Yesu wa Nasaleta louchomo la Mungu ko la Bolimo Botanu la bofoka, la mbo Yesu lokakendekendekε okakele bolau la booto okuwese bato batotina ebakakalesomoko la Satana, eoka Mungu nd'ayalaka lande.

³⁹Iso nd'ale ebaeni bitotina eyakelak'Inde la nda yese ya Yudea la nda Yelusaleme. Nde iyo lokakames'Inde nda isandu mbo bolek'Inde.

⁴⁰Mungu atemoloko ko E-Yesu-yo la liwawi nda lise lia asato mbisa ya liwa la asenes'Inde fololo ende bato,

⁴¹inga ende batotina, kangä ende ebaeni ebaaomu la Mungu oso, ambo iso ebasola la ebasomwa amamwito lande mbisa ya litemwi liande nda liwa.

⁴²La akambesak'iso mbo toteke boeki la tosanoeleke bato mbo ende ko Inde oyaselomu la Mungu Bokomyi wa ebakoyala la liwawi la ebasowa imo.

⁴³Batondoli batotina batondoloko loaso loande mbo boto oyakaimelik'Inde, eoloko limeseli lia batwanelo bande ko la lina liande.

⁴⁴Ani Petelo angotasila ndoonga, Bolimo Botanu lokwa end'iyo yaatotina ebokaka wendi.

⁴⁵Limε BaYuda ebimelaka ebayaka amamwito la Petelo, iyo lotwaka liena liomwaala mbo Bolimo Botanu bosoweleme imo ko ende ebati BaYuda.

⁴⁶Eoka bokak'iyo batoongana la baoi basi la batoinekela Mungu. Limε Petelo loonga liasi, inde mbo—

⁴⁷¿Ndai to atokokolo ofeka balia bolufia e-bato-ba ebasofomo Bolimo Botanu kwa asofomo imo ko iso?

⁴⁸La inde loonga lau mbo balufiomoko nda lina lia Yesu Masiya. Limε iyo lofela Petelo mbo atatikalaka lau bacho bamoi sumbu.

Tomo Ya Batomomu 11

Etanda lokambesomo mbo ebati BaYuda basoimela Yesu

¹Okakä to Batomomu la beoto ebayalaka nda Yudea mbo bato ebati BaYuda imo basoimela wendi wa Mungu,

²la ainwaka Petelo nda Yelusaleme, ebalitesaka iongo sha itombe, iyo lofenyana lande, mbo—

³Waεke ende eba losunga la walaka lau bieka.

- ⁴Nde Petelo loakola ndosanoel'iyō loasō la weli, inde mbo—
- ⁵Imi loyala nda okenge wa Yopa nda lisomboli, awaka'mi itōō, imi loene lienī, yeka kwa lündü lofi loa esinda losulwa se, eloakandomoko bekulu nda tokululu tōnei, yao loya ko tina lami.
- ⁶Atichaka'mi yao la weli mbo iluweke yao, limō yeneke nyama ya okenge la eya lokonda la ebitolandalanda la noli imō.
- ⁷Limō imi looka limiki elitoonga lami mbo— Petelo, emalaka, okaka, laka!
- ⁸Limō imi mbo— Mbayō, Ngenē, eoka angwene yeka eyekasaesomu bokili la eyekatanesomu ekaoti nda bōnōkō wami.
- ⁹Kongo ko limiki lomutola nda use ko liasi mbo— Yeka ena eyesotanesa Mungu, aē angotanga mbo ende bokili.
- ¹⁰Bitotina-bi lokelakomo bakela basatō, limō bitotina losuliomo liasi konda use.
- ¹¹Tene, kola mbile-ao bato basatō loiyela ndakō eyeyael'iso, ebatomomoko ko nda Kaisalia oyaluka'mi nda Yopa,
- ¹²la Bolimo loonga lami mbo ikēke lau, angwene ifōki; e-beoto-bi liambe imō lokesene lami, la iso atotina loōtō nda ndakō ya Komanda,
- ¹³limō inde lokambes'iso ani enek'inde wene bokitomo emali nda ndakō yande oyaongaka lande mbo— Tomaka wendi nda Yopa ndokōsō Simona oyatangomu imō mbo Petelo;
- ¹⁴inde atoonga laē inango shouwes'aē la bofindi waē bototina.
- ¹⁵Anangolaka'mi, Bolimo Botanu lokwa end'iyō kwa imō ko end'iso nda baakoelo.
- ¹⁶Limō imi loenyela baoi ebaongaka Ngenē mbo— Yoane nd'alufiaka la balia, nde ino bolufiomoko la Bolimo Botanu.
- ¹⁷¿Eya to mbo Mungu afaka end'iyō ko lifaefi-ao eliafak'Inde imō ko iso ani aimelak'iso Ngenē Yesu Masiya, ani imi yende to ndai wokōkōlō ndokufesa Mungu?
- ¹⁸Okak'iyō ongoma, iyo loyala tau, iyo loinela Mungu, iyo mbo— Mungu asofaefa imō ko bato ba wenda likalangani la loiko elosoya la liao.

Liakoli lia Etanda nda Antiokia

- ¹⁹Nde ebamelanaka fangi la fangi ko l'eoka ya likongolomu eliyaka loasō loa Setefano, iyo lokēke ko nda Foinike la Kupolio la Antiokia, nde batianangolaka wendi ende bato, sakolo ngo ko BaYuda kongo.
- ²⁰Kongo ko bamōi bau, bato ba Kupolio la Kulene, iyak'iyō nda Antiokia, iyo loonga imō la BaHela, iyo lokambes'iyō Mboli Ilai ya Ngenē Yesu.

- ²¹La bofoka wa Ngenε Mungu wayalaka lau la loketi loa bato ebimelaka la ebakikwaka ende Ngenε loaaka lofi.
- ²²Okomokö e-mboli-bi nda batoi ba Etanda nda Yelusaleme, iyo lotoma Balanaba nda Antiokia,
- ²³la iyak'inde omao, inde loomala la limengo fine ndwene bootaota wa Mungu end'iyo, la inde lofumbes'iyo batotina mbo bakökomesεke betema yau ndowatema la Ngenε,
- ²⁴eoka aaka boto bolau oyatumaka la Bolimo Botanu la liimeli, ongoma bikuke wike lowatema la Ngenε.
- ²⁵Limö Balanaba löke nda Talusu okaluka Saulo;
- ²⁶la oshak'inde, inde loesha Saulo nda Antiokia. Limö ko la mwaka bototina iyo losöngökömö la Etanda, la iyo loekesa bikuke ya bato wike omao. Baeki batomoko lina liko Eba Masiya ko oso nda Antiokia.
- ²⁷Nda bacho-ba to batöndöli basokwaka nda Yelusaleme, bæke nda Antiokia,
- ²⁸limö ömöi wau ako Angabo oyaekesomu la Bolimo ongoma, inde loemala ndotöndölo mbo londo lofi loyaka nde nda wenda bototina. Loao loya nde wewe nda mbile ya Kalaudio Kaisala.
- ²⁹Baeki losangana to ndotoma bieto, oto la oto kwa akökölkö inde, ndosunga beoto ebiyali nda Yelusaleme;
- ³⁰la iyo lokela ongoma, iyo lotoma yao ende biange ko la besamba ya Balanaba la Saulo.

Tomo Ya Batomomu 12

Helodi lokongola Baeki nda Yelusaleme

- ¹Nda mbile ena, Bököta Helodi loundesa bamöi ba Etanda la olengi.
- ²Inde loola Yakobo boloo wa Yoane la chaka,
- ³limö εnek'inde mbo BaYuda basoka bolau fine nda loaso-lo, inde losangana imo loasi loko oundes'imö ko Petelo; yaaka nde bacho ba lituma eliti la fulo,
- ⁴la aundesak'inde Petelo, inde lokandak'inde bönyöLö, la betükä binεi ya basilikani banεi banεi bolambak'inde; inde losanga ndokusol'inde oso wa bato, mbisa ya Elambo ya Lieti.
- ⁵Ongoma to Petelo lomachana nda bönyöLö, kongo ko Etanda losombokola Mungu ko la bofili loaso loande.

Petelo lokusolomo nda bönyöLö

⁶Nde la bocho ewasangaka Helodi ndokusol'inde, Petelo loingala ilo atiteni ya basilikani ambale ani akandomu la benyɔɔɔɔ imbale l'ani basilikani ambale loemala nda biome ndolamba ndakɔ ya bɔnyɔɔɔɔ.

⁷Futuku bokitomo wa Mungu lɔenɛɛ la liangangi loangangela litenya; inde looma Petelo nda likuka, inde losisɔɔɔɔ inde yai, inde mbo— Emalaka mangu! Limɔ benyɔɔɔɔ losɔngwasɔngwa nda besamba yande.

⁸Limɔ bokitomo loonga lande mbo— Wataka bɔkɔli la wataka tokwaka twaɛ. Inde lokela ongoma limɔ bokitomo loonga lande mbo— Wataka imɔ ko kanjo, tutaka'mi!

⁹Petelo lokuswa okatut'inde, nde atiaenyelaka mbo loao eloakelaka bokitomo loende wewe, atangaka nde mbo asɔenɛ lieni.

¹⁰Limɔ iyo loeta botükä wa oso, l'ewa imbale wa betingani, iyo loiyela bome wa yeto ewa lousa, wao loliolama wao angene mbo beteke; iyo lokuswa nda okenge, la akendeke iyo nda mboka, lamao bokitomo losenyana lande.

¹¹Aluwaka Petelo oluwa loasɔ la weli, inde loonga mbo— Kwani iluwi nde wewe mbo Ngenɛ asotoma bokitomo wande la asɔɔɔɔkɔɔ'l'mi nda besamba ya Helodi la nda loao lototina eloasangaka BaYuda.

¹²Aenyeläk'inde ongoma, inde lɔke nda ndakɔ ya Malia, nyango wa Yoane oyatangomu imɔ mbo Malako, olo asɔngɔmɔkɔ bato wike nda lisomboli.

¹³Atitaka Petelo bome wa lileɛ, boseka wa likuwa ako Loda loya oyaoola,

¹⁴limɔ alembeelaka inde limiki lia Petelo, atitalioelak'inde bome ko l'eoka ya limengɔ finɛ, nde inde lokwa mangu okakambes'iyo mbo Petelo aemali nda bome.

¹⁵Nde iyo loonga lande mbo— Osowa loseka! Kongo ko boseka lokɔkɔmɔ ndoonga mbo lole ongoma, nde iyo mbo— Ende bokitomo wande.

¹⁶Ani Petelo atotitaka bome lousa; nde aliolak'iyo, iyo lɔenɛ inde, iyo lomwaala finɛ.

¹⁷Limɔ inde lɔfɛfɛ bosamba wande mbo bayaleke tau, limɔ inde lokambes'iyo ani asokusola Ngenɛ okusol'inde nda bɔnyɔɔɔɔ, inde mbo— Luwesaka Yakobo la beoto loasɔ-lo. Limɔ inde losokwa, inde lotangwa ko elela yasi.

¹⁸Asɔswaka bonyanya, loeyaeyo lofi ende basilikani mbo loni loasɔ losoyela Petelo.

¹⁹Alukaka Helodi olukak'inde, angoosh'inde; limɔ inde lokotola basilikani, inde lota ndola mbo bolomoko.

Liwa lia Helodi Akulipa

²⁰Limɔ Helodi losokwa nda Yudea, inde lokayala nda Kaisalia. La inde losoma fine la bato ba Tulo la Sidona, eokao iyo losɔngɔkɔmɔ end'inde la asilak'iyɔ ndɔɔngɔɔ Bulaseto ako bonyafala wa Helodi, iyo loomb'inde ndotinya lau lilatemi eoka yese yau yalendeloko eya Helodi loasɔ loa bieka.

²¹Eokao ko la lise eliatinyomoko lisho, Helodi lowataka lilengɔ lia bɔkɔta la inde loyala se nda kɛka ya likomyi, inde loakola ndonangola end'iyɔ;

²²limɔ bato ba ekuke loamama la limiki lifi mbo— Limiki lia Mungu, inga elia boto angɛɛ.

²³Kwaamao bokitomo wa Mungu looma Helodi, eoka ataiinelaka Mungu la lilitesi; nduka yande lolomo la tɔngɔɔ, inde lokwela se.

²⁴Kongo ko wendi wa Ngɛɛ losengɛ, wao loulwaka fine.

²⁵Asilaka Balanaba la Saulo tomo eyatomomoko iyo, limɔ iyo loinwa Yelusaleme, iyo loesha amawito lau Yoane oyatangomoko Malako.

Tomo Ya Batomomu 13

Lɔkɛndɔ loa Balanaba la Paulo nda linangoli

¹Baaka nde nda Etanda omao nda Antiokia, la batɔndɔli la baekesi, bako Balanaba, la Simona Windo, la Lukio wa Kulene, la Manae oyaaka wana wa nungesa wa Helodi Antipas, la Saulo.

²Asemolak'iyɔ Mungu la akilak'iyɔ bieka nda lisomboli, Bolimo Botanu loonga mbo— Ūchelaka'mi Balanaba la Saulo nda likuwa elisotomo iyo lioi.

³Limɔ mbisa ani bakilaka bieka ko la lisomboli, iyo lotaliel'iyɔ besamba, iyo lotik'iyɔ nda lɔkɛndɔ.

⁴Atomomoko iyo ongoma ko la Bolimo Botanu, iyo lɔkɛ konda balia nda Selukia, iyo losokwa omao okake la watɔ wa lofofo konda Kupolio.

⁵Iyakä iyo nda bokenge wa Salami iyo lonangola wendi wa Mungu nda bisɔngɔmɛɔ ya BaYuda; baaka imɔ la Yoane Malako bosungak'iyɔ.

⁶Atandelak'iyɔ bosanga bototina ko nda bokenge wa Pafo, omao iyo loosha WaYuda ɔmɔi ako Baliesu Elima oyaaka kanga la bɔtɔndɔli wa bolimbake,

⁷oyayalaka la Bɔkɔmɔnyi wa bosanga ako Selengio Paulo oyaaka boto wa weli fine. Inde lota Balanaba la Saulo lioi, inde loluka fofe yoka wendi wa Mungu.

⁸Kongo ko Elima ako kanga (litina lia lina lile mbo bosinji) inde lofekel'iyɔ, inde lokota ndokufesa Bɔkɔmɔnyi mbo ataimela.

⁹Lamao Saulo oyaaka imɔ la lina liasi liko Paulo, atumak'inde la Bolimo Botanu, inde loweɛ Elima bonono,

¹⁰inde mbo— Aε oyasotuma la yεnɔ la bolimbakeli, wana wa Satana, oyasoiyela bitotina ebiengani, otiamache ndofinyaka mboka ya liengani ya Mungu?

¹¹Tεnεngɔ, bosamba wa Mungu bosotalema end'aε la wayala nde la botuku, otienε liso lia use ko mbile bimɔi. Kwaamao liumba la boundundu lokwel'inde, inde lotufatufa okaluke bosamba wa boto wokendes'inde.

¹²Limɔ εnekε Bɔkɔmɔnyi loasɔ elosokelomo, inde loimela, inde lomwaala eoka ya liekesi lia Ngenε.

¹³Limɔ Paulo la ebakeseni lande, iyo loilia owale okakε nda Pelenga nda yese ya Pamfulia, nde Yoane Malako losenyana lau, inde loinwa nda Yelusaleme;

¹⁴iyo losokwa nda Pelenga, iyo loiya nda bokenge wa Antiokia Pisidia nda yese ya Galatia.

Inango sha Paulo nda Antiokia-Pisidia

Nda lise lia Yenga, iyo lɔɔtɔ nda ndakɔ ya εsɔngɔmεlɔ, iyo loyala se omao.

¹⁵Mbisa ya litangi lia Lokasa loa Bikela la eloa Batɔndɔli, betoli oso ya εsɔngɔmεlɔ lotomel'iyo wendi mbo— Beoto, eyambo wende la lioi lia lifumbesi lioonga la bato, ongaka to sumbu.

¹⁶Limɔ Paulo loemala, inde lofefel'iyo bosamba mbo bokeke, inde mbo— Balsalaele la ino ebatolitesa Mungu, okaka to!

¹⁷Mungu wa ebato-ba ba Isalaele loa batata basu, Inde losengεs'iyo likama nda mbile eyayaalak'iyo nda Ejipeto konda asokolaka iyo omao ko la bofoka finε.

¹⁸Ko la miaka kama inεi Inde loles'iyo bieka nda liɔmbεle;

¹⁹Inde lokakalesa tukela yasi osambale limɔ Inde lofaefa batata basu yese ena yau eko Kanana eyaleke lisango liau ko miaka mia inεi la kama bɔɔmwi.

²⁰Limɔ mbisa yamao Inde lofaef'iyo Bakomyi konda mbile ya Samwele Bɔtɔndɔli.

²¹Nde mbisa iyo lofelaka Bɔkɔta, la Mungu lof'iyo Saulo wana wa Kishi, boto wa bɔkɔkɔ wa Benyamini, inde loyala bɔkɔta ko miaka kama inεi.

²²Limɔ asokolaka Inde Saulo, Inde lofaef'iyo Dawidi ndoyala bɔkɔta wau. Mungu losanoela Dawidi mbo— Isoosha Dawidi wana wa Yese, boto oyasamomuku lami finε la oyatolitesa lisangi liami litotina.

²³Kwani Mungu asoeshela Isalaele Bouwesi wa bɔkɔkɔ wa Dawidi, ako Yesu kwa atikak'Inde lisakä.

²⁴Oso wa loyo loande, Yoane loyataka boekï ende batotina ba Isalaele ko lilufi lia likalangani.

- 25**Kongo ko asambozilaka Yoane likuwa liande, inde loongaka mbo— ¿Otangi nde mbo yende ndai to? Imi iti Inde ako Masiya, nde Inde Oyatoya liili liami, imi itiengane ango ndofaikola ikulu sha ikwaka shande.
- 26**Beoto, bana ba bofindi wa Abalayama, l'ebanu ebatolitesa Mungu, e-wendi-bo bosotomomo ko end'iso yaatotina.
- 27**Eokao iyo ana ebayalaka nda Yelusaleme la betoli oso yau batialembeelaka Inde la batialuwaka litina lia baoi ba batɔndɔli ebasotangokomo Yenga la Yenga, nde bakɔchaka bao ani bafak'Inde se,
- 28**Batiɛnɛk'Inde la loaso loengana la liwa, nde iyo lotinjaka Pilato mbo olek'Inde.
- 29**Asilak'iyo ndokɔcha bitotina eyasɔnɔmɔkɔ nda Lokasa loaso loande, iyo losokol'Inde nda lieka, iyo loinges'Inde nda losai.
- 30**Kongo ko Mungu nd'akusolak'Inde nda liwa;
- 31**limɔ mbisa ko la bacho wike Inde lɛnɛkɛlɛ ende ebasokwaka lande nda Ngalilai amamwito lande ani bayaka ono nda Yelusaleme, la iyo ana bende kwani ebatokambekesa bato njasɔ yande.
- 32**La iso nd'atoeshel'ino Mboli Ilau eyatikelomoko lisakä ende batata basu,
- 33**la Mungu asofaef'iso bana bau ko yao, ko ani asokolaka Mungu osokola Yesu nda liwa, kwa atomoko nda Bɔɛɛ wa imbale mbo— Aɛ wende wana wami, Imi nd'asoot'Aɛ louse-lo.
- 34**La nda loaso loa likusolomu eliakusolaka Mungu okusola Yesu nda liwa, angofɔndɔkɔ imɔ, Mungu loonga mbo— Itofaef'Aɛ basakä batanu ebolendelomo, ebatikelomoko ende Dawidi.
- 35**La nda Bɔɛɛ wasi imɔ aongaka mbo— Oitomacha ewaɛ wa botanu mbo ɛnɛke liɔli lia liwa.
- 36**Nde Dawidi angene akelaka lisangi lia Mungu nda fetɔ yande, limɔ inde lokwa ilo sha liwa, inde loombomo amamwito la bangau bande, la inde nd'ɛnɛke liɔli lia liwa.
- 37**Nde Inde ona oyakusolaka Mungu, atienɛke liɔli lia liwa.
- 38**Eokao, beoto, loluwomoko lanu la wewe mbo, ko la e-Yesu-yo, ino nd'asokambesomo mboli ya limeseli lia batwanelo, ko lande imɔ, boto la boto oyatolendelo Inde,
- 39**asoendolomo nda yao bitotina ebitikɔkɔlɛ inde ndoendelomo ko la Bikela ya Mɔsɛ.
- 40**Eokao lambaka la weli to mbo lona eloaongaka Batɔndɔli, lotayaka end'ino, loko mbo—

⁴¹Tene ngo, ino ba liolya, mwaalaka, seeseleke, eoka Yelakelaka loaso nda bacho banu elotiaimelak'ino, Ambo ani loao lokambesomoko ino fololo.

⁴²Akuswak'iyoo nda esongomelo, bato lofelak'iyoo mbo njaso-bi bikambesomoko iyo liasi nda Yenga ya mbisa.

⁴³Amelanaka lisongomi, BaYuda wike la bandimela amamwito lau, iyo yaatotina lotutaka Paulo la Balanaba, la Batomomu-ba loongana lau ndofumbes'iyoo mbo bakokomeke nda bootoo wa Mungu.

⁴⁴Ayaka Yenga ya mbisa, tina la bokenge bototina losongomo ndoka wendi wa Mungu,

⁴⁵nde eneke BaYuda bikuke ya bato, iyo lotuma la lisiela, iyo lofenyakana baoo ba Paulo, iyo loseolo inde.

⁴⁶Lamao Paulo la Balanaba loonga lau la lotendela mbo— Loengani nde mbo wendi wa Mungu bonangolomoko ko end'ino oso, kongo ko kwa asofekel'ino wao la asotang'ino mbo otionde ndolo liwawi lia loiko, tene ngo tosokakikwa ende bato ba tukela yasi.

⁴⁷Eoka Ngene asotel'iso ndola ongoma, mbo— Isosele ae kwa tala ende bato ba tukela yasi, Mbo oyaleke yenelo ya liuwesi ko nda bako ba wenda.

⁴⁸Okaka to bato ba tukela yasi ongoma, iyo lokaka limengo, iyo loinakela wendi wa Ngene la batotina ebuchomoko ndolo liwawi lia loiko, iyo ana loimela.

⁴⁹Ongoma wendi wa Ngene lomelakana nda yese ena etotina.

⁵⁰Nde BaYuda angene lofolo batomali ba lisomboli ebalitesomu la biange ya okenge, mbo bafumbeseke bato ndokongola Paulo la Balanaba, limo iyo losaya iyo nda bolelo wa yese yau.

⁵¹Limoo Paulo la Balanaba lofufoel'iyoo liunge elisowatema la batindi bau, iyo loke nda Ikonio,

⁵²ani baeki lotuma la limengo la Bolimo Botanu.

Tomo Ya Batomomu 14

Paulo la Balanaba nda okenge wa Ikonio

¹Limoo nda Ikonio ko ongoma, Batomomu loke nda esongomelo ya BaYuda, iyo lonangola omao la ongoma bato wike loimela, la BaYuda la BaHela imoo.

²Kongo ko BaYuda ebafekaka oimela, iyo lofumbesa betema ya bato ba tukela yasi mbo bakeelek'eba beoto bobee.

³Ongoma to, iyo lotikala yumwa omao ani batonangola la lotendela loaso loa Ngenε, la Inde angene lokokomese wendi wa booto wande ko la ndembe ya bisisho eyakelomoko ko la besamba yau la isosha shande.

⁴Nde bato ba okenge loatana, bamci lowatema la BaYuda, bamci la Batomomu.

⁵Limɔ asangaka la BaYuda l'eba tukela yasi amamwito la benyafala yau ndosungamel'iyo la ndokushak'iyo batale,

⁶Batomomu loluwa loaso, la iyo lokwa otili nda bekenge ya Lusetula la Delebe, nda tukela ya Lukaonia, la nda yese bitimbi,

⁷la iyo lokanangokole Mboli Ilau omao.

Louweso loa boto wa Lusetula

⁸Nda okenge wa Lusetula boto oyatiaka la bofoka nda bakolo loyalaka se nda mboka, aaka la ekoti ko nda baotelo bande, angokokolo ndokende.

⁹Boto-yo lolaila ani atoonga Paulo, Paulo lotichak'inde la ene'inde mbo boto ale la liimeli liouwesomo,

¹⁰inde loonga lande la limiki lifi mbo— Emalaka fii nda batindi; limɔ inde loungwa likolo, inde loakola ndokendekende.

¹¹Limɔ eneke bikuke ya bato lona eloakelaka Paulo, iyo loamama la limiki lifi nda lioi lia Lukaonia mbo— BaMungu basosulwa se end'iso ko la liluku lia balomboki!

¹²Iyo lota Balanaba lina liko Sheu la Paulo lina liko Heleme eoka ayali nde ikomya sha lioi.

¹³Aaka esemoelo ya Sheu tina la okenge, kanga yande loesha mbolo la bangelete ba fototo konda biome ya okenge, iyo losanga ndosemola batomomu amamwito la bikuke ya bato.

¹⁴Nde okaka Paulo la Balanaba ongoma, iyo losalaka bisinda yau, iyo loungwela ekuke ya bato, iyo loamama mbo— ¿Bato, monito otokela ani?

¹⁵Iso imɔ twende ko balomboki ko la liluku eliyali lanu la tosoeshel'ino Mboli Ilau mbo bosokweke nda yeka-bi ya likeela ko ende Mungu wa loiko, oyakelaka la use la wenda-bo wa se la balia la bitotina imɔ ebile nda yao.

¹⁶Nda fetɔ ya kwala, amachaka bato ba tukela bitotina mbo bakendekendeki olo alembek'iyo;

¹⁷kongo ko atialenjaka ndosele iso boluwesi mbo atokelaka iso ko bolau, wofaef'iso mbula yosokwa nda use la biala ya biula ya bilanga yokanesela ino la bieka la limengɔ imɔ.

¹⁸Nde ko la baoui-ba iyo lɔɛɛ ko tale ndokufesa bikuke mbo batasemol'iyo la iyongo shau.

¹⁹Lamao BaYuda angene losokwa nda Ikonio oyafumbesa bikuke ya bato la iyo lokushaka Paulo batale, limɔ iyo losulia inde nda liko lia okenge ani iyo lotanga nde mbo asowa.

²⁰Nde mbisa baeki lolingelaka Paulo la inde loemala okainwa nda okenge; lɛlɛngɔ inde lɔkɛ amawito la Balanaba konda Delebe.

²¹Asilaka iyo ndonangoela bato nda okenge ona la ndosele baeki wike, iyo loinwa liasi nda Lusetula la Ikonio la Antiokia;

²²ani batokɔkɔmese betema ya baeki, iyo lofumbesa mbo baundeke liimeli ngwi, iyo loekes'iyo mbo lole loasu mbo tɔtɔteke nda Bɔkɔta wa Mungu ko la bifembi wike.

²³La nda bitanda bitotina, iyo loa bamɔi ndoyala benyafala yau, limɔ ko la likufi lia bieka la lisombokoli, iyo lotamb'iyo ende Ngene oyasolendelo iyo olendelo Inde.

Liinwi ende Etanda nda Antiokia

²⁴Limɔ iyo loetaka tukela ya Pisidia, iyo loiya nda Pamfulia,

²⁵iyo lonangola wendi nda okenge wa Pelenga, limɔ iyo lɔkɛ konda Atalia.

²⁶Lamao iyo lɔkɛ ko la watɔ wa lofofo konda Antiokia, olo ũchomokö iyo oso la booto wa Mungu okakelaka likuwa lisɔɔlɔɔ iyo ko kwani.

²⁷Iyak'iyo omao, iyo lɔsɔngɔmese etanda la iyo lokambesa etanda yao ina ebikeliki Mungu amawito lau nda kendo la ani aliolak'Inde bome boko fofe yoimela ende bato ba tukela yasi.

²⁸Iyo loumwa to omao sumbu amawito la baeki.

Tomo Ya Batomomu 15

Ikumbɛ sha Etanda loaso loa itombe

¹Lamao beoto bamɔi ba Yudea loakola ndoekesa bato ba etanda mbo— Sakolo ko botenomo totombe kwa boyaeli wa Mɔse ani ino angokɔkɔlɔ ouwesomo.

²Eokao Paulo la Balanaba lowesana lau, iyo lofenyakana lau fine nda loaso-lo, limɔ beoto lotoma Paulo la Balanaba la bamɔi basi bau, mbo baɛke ende Batomomu la biange nda Yelusaleme ndokafelana eloaso-lo.

³Eba Etanda lokatik'iyo nda mboka, limɔ iyo lotandela yese ya Foinike la Samalia, iyo lokambesa eba etanda omao mbo bato ba tukela ya wenda basokikwa ende Mungu, la ongoma iyo lofa beoto limengɔ fine.

⁴Iyak'iyō nda Yelusaleme banyangelomoko la etanda la Batomomu la biange, iyo lokambesa bato bitotina ebiakelaka Mungu amamwito lau nda kendo.

⁵Kongo ko bamōi ebawatemaka la botükä wa Bafalusi oso, nde kwani baimeli nde, iyo loemesana ndoonga mbo— Loengani mbo batenomoko totombe la mbo bakambesomoko ndolitesa Bikela ya Mōse.

⁶Limō Batomomu la biange looto ikumbē sha eloaso-lo

⁷limō ani basofelakana yumwa, Petelo loemala, inde loonga lau mbo— Beoto ya Etanda, ino nd'aluwi mbo ko oso oso Mungu loa imi wanu, mbo bato ba tukela yasi, bokeke wendi wa Mboli Ilau ko la bōnōko wami la mbo bimeleke.

⁸La Mungu oyaluwi nde betema ya bato asofaef'iso ndembe yolembeelesa likulyi, eko mbo asof'imō ko iyo Bolimo Botanu kwa asofomo iso,

⁹atiatwanes'iso lau, nde asotanesa betema yau imō ko la liimeli.

¹⁰¿Eokao monito otosomesa Mungu ani atokot'ino ndotaka bekuku ya bolito nda kingo ya baeki, bolito ebotikōkōle la batata basu la iso imō ndotola wao?

¹¹Kongo ko, ko la booto wa Ngenē Yesu, tosoimela mbo totouwesomo, la iso lau imō lisanga.

¹²Ongoma batotina ba lisōngōmi loyalala ko tau, la iyo lolaila Balanaba la Paulo ani basanoelak'iyō loaso loa ndembe ya bisisho ebiakelaka Mungu ende bato ba tukela ya wenda ko lau.

Inango sha Yakobo ako Bokomyi wa Ikumbē

¹³Asilak'iyō ndoonga, limō Yakobo lomutola mbo— Beoto, okaka to lioi liami;

¹⁴Simona asokambes'iso ani ayaeli Mungu oso la booto ende bato ba tukela yasi ndoyōsel'iyō botuka botangokomo la lina liande.

¹⁵La baōi-ba basangani nde la bao ebaongaka Batōndōli kwala mbo—

¹⁶Mbisa yeinwaka nde liasi, Yeemesaka eyaelo ya Dawidi eyaukwaka; Itowambaka likwengwē lia yao, ndoswa liao liasi,

¹⁷Mbo bato ebakasandeloko se balukeke Mungu Ambo bato ba bienda batotina ebatotangomo la lina liami.

¹⁸Ngenē aongaka ongoma, ako Inde oyaluwesaka bato njaso-bi ko kwaala.

¹⁹Eokao, imi nd'atoata loaso ko ani, mbo lotiengane lasu ndoeyaeyesa eba tukela yasi ebatokikwaka ende Mungu;

²⁰kongo ko totomelek'iyō lokasa mbo bakileke yeka ebisoseyama la toongo twa mungu-ya-bēfōnō, la bafekeke nyongo la bakileke ndola nyama eyolomoko la lokuwamelo loa kingo, la bakila.

²¹Eoka konda kwalakwala bikela ya Mōse lonangolomoko nda bokenge la bokenge olo atangomoko lokasa loande Yenga la Yenga nda bisongomelo.

²²Limō Batomomu la Biange la bato batotina ba Etanda lokuliana ndoaa bamōi bau la ndotom'iyō nda Antiokia amawito la Paulo la Balanaba. Iyo lotoma Yuda oyatangomu Balasaba la Sila bako betoli oso ya beoto ya Etanda,

²³iyo lotom'iyō la lokasa-lo nda besamba yau— Iso Batomomu la Biange ya beoto, tosotoma losamō ende beoto ya tukela yasi nda Antiokia, la nda Sulia, la nda Kilikia.

²⁴Eoka tosooka mbo bato bamōi basu basookes'ino toloi ko la baōi bau ebasoeyaeyesā betema yanu, (ani iso totit'iyō ndola)

²⁵tosokuliana nda ikumbe ndoaa bato bamōi la ndotom'iyō end'ino amawito l'ebasamomu lasu bako Balanaba la Paulo,

²⁶bato ebasokulya elikanela ya bawawi bau loaso loa Ngenē wasu Yesu Masiya.

²⁷Eokao tosotoma Yuda la Sila mbo basanoelek'ino loaso-lo la bōnōkō ko iyo angene.

²⁸Ko la Bolimo Botanu lasu tosokuliana mbo toitolak'ino bolito wa baiti basi, sakolo ngo ko eba, bako mbo—

²⁹bokileke bieka ebisūchomoko ende mungu-ya-befōnō, la bakila, la nyama eyolomo la lokuwamelo loa kingo la nyongo. Bokilaka njaso-bi, ino kokelaka ko olau. Kōkōmōmō la weli!

³⁰Atomomoko iyo, ongoma iyo lōke nda Antiokia, iyo losongomese eba Etanda, iyo lofaef'iyō lokasa.

³¹Atangak'iyō loao, iyo lookaka limengō lifi nda tokakanelo twa loao.

³²Limō Yuda la Sila ebaaka imō batōndōli, iyo lofumbes'iyō ko la linangoli lifi, iyo lowangemesa betema yau.

³³Atikalak'iyō sumbu yumwa omao, eba beoto loinol'iyō la lilatemi ende ebatomak'iyō.

³⁵Kongo ko Paulo la Balanaba lotikala nda Antiokia ndokaekese la ndokanangokole Mboli Ilau ya wendi wa Ngenē Mungu, amawito la bato basi wike.

Lōkēndō loa imbale

³⁶Mbisa ya bacho bamōi Paulo loonga la Balanaba mbo— Toinweke liasi oketaeta feteti ende eba beoto nda kenge bitotina olo anangolak'iso wendi wa Ngenē mbo twenēke ani ayali iyo.

³⁷Balanaba losanga ndokesene la Yoane oyatangomu Malako amawito lau,

³⁸nde Paulo loenyela mbo etiengane ndowatema la oto oyasenyanka lau nda Pamfulia, oyatiakendeke lau nda likuwa.

³⁹Iyo lowesana to, la ongoma iyo losenyana; Balanaba lokesene la Malako, iyo lke la wato wa lofofo nda bosanga wa Kupolio,

⁴⁰nde Paulo loa Sila ndeke lande; limo uchomoko iyo nda booto wa Ngenko ko la beoto ya Etanda,

⁴¹iyo loetaka nda Sulia la Kilikia iyo lowangemesa betema ya eba bitanda.

Tomo Ya Batomomu 16

Timoteo wa Lusetula

¹Limmo Paulo loiyela Delebe la Lusetula imo, la omao yaaka la boeki omo ako Timoteo, wana wa otomali wa BaYuda wa liimeli, nde sango wande aaka WaHela;

²Timoteo lotangomo boto wa lokuku lolau ko l'eba beoto nda Lusetula la Ikonio.

³Paulo losanga mbo boto-yo akewe lande nda lkekendo, limo inde lomo Timoteo, inde loten'inde itombe loaso loa BaYuda ebayalaka nda yese ena, eoka iyo yaatotina loluwa mbo sango wande aaka WaHela.

⁴Etak'iyona nda bokenge la bokenge, iyo lofaekafa beoto lokasa loa baiti ebataka Batomomu la Biange nda Yelusaleme, mbo baliteseke bao.

⁵Ongoma bitanda lokokomoko nda liimeli, la loketi loa yao loulwa lise la lise.

⁶Lamao iyo loetaka yese ya Felungia la Galatia, ani batakufesomu la Bolimo Botanu okanangola wendi nda yese ya Asia.

⁷Iyak'iyona nda liko lia yese ya Misia, bakotaka ndeke nda Bitunia, kongo ko Bolimo wa Yesu atialembek'iyona ongoma,

⁸eokao iyo loetela Misia, iyo lke nda Tuloa.

Lkekendo loa Paulo nda biese ya Poto

⁹Limmo la ocho lieni kenele ende Paulo, boto wa Makedonia loemala ani atolombokolo Paulo mbo— Lekaka nda Makedonia oyasung'iso!

¹⁰Eneke Paulo lieni, lisasaya iso loluka fofe yoke nda Makedonia eoka totangiki nde mbo Mungu asotak'iso lioi mbo tokokanangokole Mboli Ilau ende bato omao.

¹¹Ongoma iso loilia owale la wato wa lofo, iso lkesomo fii la fofokonda bosanga wa Samotulake, la lengo iso loiya nda Neapoli,

¹²osokwa omao konda Filipoi, bokenge woeta wa yese ya Makedonia la olo ayalaka koloni ya BaLoma. Iso loumwaka omao mbile bimɔi.

¹³Nda lise lia Yenga, iso lokuswa lousa loa bome wa likula lia okenge tina la liyande olo aenyelak'iso mbo ende esomboelo; iso loyala se omao amamwito la batomali ebasɔngɔmɔkɔ ina.

¹⁴Otomali ɔmɔi ako Ludia boungesi wa langi ya bisinda ya bokenge wa Tuatila, inde looka wendi, la ayalaka botomali wosemokola Mungu; Ngenɛ lolioel'inde botema mbo alaileke baai ebaongaka Paulo.

¹⁵Alufiomoko inde la bofindi wande, inde lofelak'iso mbo— Eyambo botanga mbo imi yende wimeli wa Ngenɛ, yauku oyayalaka nda ndakɔ yami, ongoma inde lotinj'iso ndokulya.

¹⁶Lise limɔi æk'iso nda esomboelo, iso lotowana la boseka ɔmɔi wa likuwa oyatɛlɔmɔ la bolimo wa litɔli la oyaɔlɛsɛke bangenɛ bande bondanda finɛ ko la baai ba litɔli,

¹⁷inde lotutak'iso la Paulo, ani atoamama mbo— E-bato-ba bende bekɔwa ya Mungu Oyalongeli, ebatonangoel'ino mboka ya liuwesi.

¹⁸Inde lokelaka ongoma ko bacho wike, nde Paulo lotɛkwa, inde lokikwa okaonga la bolimo mbo— Isotel'æ ndola ko la lina lia Yesu Masiya mbo okusweke ende boseka, limɔ wao lokuswa end'inde ko la mbile-ao.

¹⁹Nde enɛkɛ bangenɛ bande mbo bati imɔ la fofe yɔɔlɔ bondanda loasɔ loande, iyo loundesa Paulo la Sila, iyo losulia iyo nda eolo ya liongo ende benyafala ya okenge.

²⁰Iyo lɔkɛs'iyo ende Bekumi, iyo loonga mbo— E-bato-ba ebatoswanel'iso bosho ono nda bokenge wasu, bende BaYuda,

²¹la batonangokola biyaelo ebitiengane lasu ndokulia kwa ndokela eoka tole BaLoma.

²²Limɔ eba ekuke losungamel'iyo la Bekumi losalaka bisinda yau, yao losokolomo limɔ iyo loonga mbo banyɔlɔmɔkɔ la tososola.

²³Asilak'iyo okuchak'iyo la banyɔlɔ wike, iyo lokush'iyo nda bɔnyɔlɔlɔ, iyo lotela botingani wa bɔnyɔlɔlɔ ndola mbo atinganeke lau ko ngwi.

²⁴Limɔ ko l'eoka asotomo ndola ongoma, inde loundes'iyo, inde lokush'iyo nda tindo y'atiteni, inde lokandaka bakolo bau nda bombele ngwi.

Paulo la Sila lokusolomo nda bɔnyɔlɔlɔ nda Filipoi

²⁵Nda ɛsɔkɔ ya ocho, Paulo la Sila losombola Mungu, iyo lochwaka bæɛɛ ani basi ebakandomu omao lolaila iyo.

²⁶Limɔ futuku lotukeso loa nyɛɛ lolɛɛɛɛ bataɛ ebaswomoko la ndako ya bɔnyɔɔɔ, la biome bitotina loliokolomoko futuku la bakala ba ebakandomu lofaikwa.

²⁷Asiswaka botingani nda ilo, inde loɛɛ oko biome bisoliwaliwa, inde loɔmɔɔ chaka la asiaka owa la yao eoka atangi nde mbo ebakandomu basolɔmwa.

²⁸Kongo ko Paulo loama la limiki lifi mbo— Obebesɛke lokomba loɛ angɛɛ, eoka iso yaatotina tole ko eyamaya.

²⁹Limɔ botingani lotaka faka lioi, inde loɔɔ ko mangu ani anyangaka la bɔwa, inde lokwa se oso wa Paulo la Sila,

³⁰limɔ inde lümes'iyo lousa, inde mbo— Bwana, ¿Lole loami ndokela to iye mbo yuwesomoko?

³¹Iyo loonga to mbo— Imelaka Ngɛɛ Yesu, limɔ otouwesomo, l'ɛ la bofindi waɛ.

³²Lamao, iyo lokambes'inde la batotina ba bofindi wande, wendi wa Mungu.

³³Inde lound'iyo ko la saa ena ya bocho, inde losoolaka bakambili bau, la inde la bato bande batotina lolufiomo lisasaya.

³⁴Limɔ inde loesh'iyo nda ndako yande, inde lotaka bieka nda mesa oso wau, iyo loomalaka finɛ amawito la ebande batotina eoka basoimela Mungu.

³⁵La bonyanya, Bekumi lotoma polisi la wendi mbo— Faikolaka bato ana!

³⁶Limɔ botingani lokambesa Paulo mbo— Bekumi basotoma polisi mbo bofaikolomoko. Kuswaka to kwani la kɛɛɛɛ eyanu la lilatemi!

³⁷Nde Paulo loonga lau mbo— Bakuchik'iso fololo nda baiso ba bato ani totikomyomo loaso, iso bato ba Loma, la basokush'iso nda bɔnyɔɔɔ. ¿Kwani to batokush'iso lousa ko wisakumbo? Mbayo, kangä iyo angɛɛ bayeke oyakusol'iso la weli.

³⁸Limɔ polisi lokambesa Bekumi e-baoi-ba, la okak'iyo mbo— Bende BaLoma, iyo lokwelo bɔwa.

³⁹Lamao iyo loya oyaɔngɔɔ'iyo, iyo lokusol'iyo la weli ani bafelak'iyo mbo basokweke nda okenge.

⁴⁰Akuswak'iyo nda bɔnyɔɔɔ, iyo lokɔɔ nda ndako ya Ludia, limɔ ɛɛk'iyo wɛɛ beoto, iyo loɔɔɔɔ'iyo, limɔ iyo lotangwa.

Tomo Ya Batomomu 17

Bosho nda Tesalonika

- ¹Akendek'iyó la mboka ya Amfipoli la Apolonia, iyó loiyela bokenge wa Tesalonika, olo ayalaka esongomelo ya BaYuda.
- ²Paulo, kwa aaka boyaeli wande, inde looto omao ko yenga bisato, inde lofelakana lau eoka ya Kasa ya Mungu,
- ³inde losanoel'iyó la baói boaesá loao se, mbo loengani nde la Masiya mbo okeke tokange la mbo atemweke liasi nda liwa, la mbo— E-Yesu-yo oyatonangola'mi end'ino, inde nd'ayali Masiya.
- ⁴Bamoi bau lokulia baói bande, iyó lowatema la Paulo la Sila, imo ko la BaHela ebasemolaka Mungu wike fafo la batomali wike ba betoli oso.
- ⁵Kongo ko BaYuda lowel'iyó lisiela, iyó looso batolome bamoi ba baeteti, limo iyó losongomes'iyó nda limbilititi, iyó lofocolo bimo nda okenge, iyó lokutukana la ndako ya Yasona ndoluka Paulo la Sila mbo basuliek'iyó nda ikumbe sha okenge.
- ⁶Nde atienek'iyó, iyó lokasulia Yasona angene la beoto bemoi ende Bekumi ya okenge, iyó loulaula baói ba liwanjeli mbo— Ebasoyombayombesa wenda basoya imo onomono,
- ⁷la Yasona asof'iyó ndako yande; iyó yaatotina batotefokola baiti ba Kaisala eoka basoonga mbo wasi nd'ayali Bokota ako Yesu.
- ⁸Okaka Bekumi la ekuke ya bato e-lioi-li, iyó looka betema wale,
- ⁹limo osoko iyó tuka ende Yasona la ebamoi, iyó lomach'iyó mbo bakeke.

Beloya

- ¹⁰Limó beoto lotoma Paulo la Sila ko la ocho mbo baeke nda Beloya. Iyak'iyó omao, iyó lokato nda esongomelo ya BaYuda.
- ¹¹BaYuda-ba balongaka eba Tesalonika la bootó, banyangelaka wendi la yeme fine la iyó lotichaka Kasa ya Mungu ndene kwa mbo bitotina-bi bende ngo ko ani.
- ¹²Ongoma wike wau loimela to, la batomali bamoi eba lokuku lolau ba BaHela la batolome imo sumbu wike.
- ¹³Nde aluwaka BaYuda ba Tesalonika mbo wendi wa Mungu bosonangolomo imo ko nda Beloya, iyó loya imo, iyó lofocolo bikuke ya bato mbo baswaneke boshó.
- ¹⁴Limó beoto lotoma Paulo lissaya konda balia ba bokwa l'ani Sila la Timoteo lotikala ko omao.
- ¹⁵Nde ebaeke okatika Paulo nda mboka, iyó loke lande konda Atenai limo afomoko iyó ndola ende Sila la Timoteo mbo bayek'ende inde la mangu fine, iyó loinwa.

Atenai

- ¹⁶Aumbakelaka Paulo oumbakel'iyō nda Atenai, inde looka botema wale fine ani ɛnɛk'inde mbo bokenge bosotuma la mungu-ya-befɔnɔ.
- ¹⁷Eokao inde lofelakana nda ɛsɔngɔmɛlɔ la BaYuda la bato ebasemolaka Mungu la lise la lise nda eolo ya liɔngo imɔ amawito la bato ebakatowaneke lande omao.
- ¹⁸Bamɔi ba sukulu ya Epikulio la eba wɛli bako BaStoa lotowana lande, iyo lofelana mbo— ʒE-boto-bo wa botendelɛ asosanga ndoonga to iye? Basi mbo— Eluwa ende bonangoli wa balimo ba yese yasi, ko eoka mbo Paulo loluwes'iyō Mboli Ilau ya Yesu la litemwi nda liwa.
- ¹⁹Limɔ iyo lounda Paulo okakɛ lande nda eolo eko Aleopago, iyo mbo— ʒToluweke sumbu litina lia liekesi liyai elitoongak'æ?
- ²⁰Eoka osoeshel'iso mboli ebikaluw'iso; eokao tole la yɛmɛ yoluwa litina lia yao.
- ²¹Eba Atenai la bɛɛnda ebatoyalaka nda bokenge wau, batoetekesa mbile yau bitotina ko ndoongana la ndokaka ko njasɔ biyai.

Inango sha Paulo nda Atenai

- ²²Limɔ Paulo loemala atiteni ya eolo ya Aleopago, inde loonga mbo— Ino bato ba Atenai, im'isɔɛnɛ mbo wende bato woimelaka njasɔ bitotina.
- ²³Eoka etaka'mi la mboka ya bokenge wanu, la atichakaka'mi yao ebitosemokol'ino, imi loosha litumbo limɔi elitomu la baɔi-ba mbo— Lile elia Mungu Oyatiluwane. Eokao, Imi nd'atoluwes'ino Inde oyatosemol'ino ani otiluwe Inde.
- ²⁴Mungu oyakelaka wenda la bitotina ebile nda wao, Inde nd'ayali Ngɛnɛ wa use la nyɛlɛ, aitoyalaka nda esemoelo eyekelomu ko la besamba;
- ²⁵aitokelakomo likuwa la besamba ya balomboki ko l'eoka mbo aenu nde yeka, eoka Inde angɛnɛ atofaekefa bato liwawi la luli la bitoti imɔ.
- ²⁶Ko la boto ɔmwito akelaka tukela bitotina ya balomboki mbo bayaleke nda wenda bototina, asokaelɛl'iyō lisho la belelo ya biyaelo yau.
- ²⁷Alɛmbi nde mbo balukeke Mungu mbo akatufatufek'iyō, iyo koosh'Inde, kongo ko ati esika lasu boto la boto;
- ²⁸Eoka yande to tole la liwawi la totowawawawa la tokoyali balomboki, kwa asoonga imɔ ɔmɔi wanu angɛnɛ nda bɔɛlɛ mbo— Twende imɔ ko eba lioti liande.
- ²⁹Eokao kwa ayal'iso lioti lia Mungu, lotiengane lasu ndoenyela mbo Mungu akwelu nde bɔfɔɔnɔ wa mbela, kwa ewa bieto ya falata, ango kwa litale elikwetɔmu ko la liluwani la baenyeli ba bato.

³⁰Kongo ko Mungu atienyel'imɔ mbile ena ya botutuku wasu, nde kwani asotoma wendi ende bato batotina nda biese bitoti mbo bakalanganeke,

³¹eoka asotinya lisho elikaatek'Inde wenda bototina la liengani ko la Boto oyasüch'Inde, la asosunga bato ndoimela ko la litemwi ndotemɔɔ Inde nda liwa.

³²Okaka iyo lioi lia litemwi lia ebasowa, bamɔi bau lolimbokol'inde, nde basi mbo— Totooka lioi liaε nda loaso-lo ko mbile yasi.

³³Ongoma Paulo losokwel'iyo nda ikumbε;

³⁴kongo ko batolome bamɔi bau lowatema lande, iyo loimela; Dionusio boto w'ikumbε sha Aleopago aaka wau, la botomali ako Damali, bamɔi basi imɔ.

Tomo Ya Batomomu 18

Paulo nda bokenge bofi wa Kolinto

¹Mbisa yamao Paulo losokwa nda Atenai, inde lɔkε nda Kolinto,

²la omao inde lotowana la ɔmɔi wa BaYuda, lina liande liko Akwila wa yese ya Ponto. Inde la wali wande ako Pulisekila basokwi ko kwani nda Italia, eoka Kaisala Kulaudia lota ndola mbo BaYuda batotina basokweke nda Loma.

³Paulo lɔkε feteti end'iyo, limɔ eoka bayalaka nde bato ba likuwa ko limwito, inde loyalaka amamwito lau la iyo losangana nda likuwa, eoka baaka basoli ba hema.

⁴Nde Yenga la Yenga Paulo loonganaka lau nda εsɔngɔmɔɔ la mbo BaYuda la BaHela imɔ loimela.

⁵Asokwaka Sila la Timoteo nda Makedonia la iyak'iyo ende Paulo, inde lokɔkɔmɔ ko nda linangoli lia wendi, inde lolongamesela BaYuda mbo Masiya ale ko Yesu.

⁶Kongo ko afekaka iyo la limɔli, inde lofufoel'iyo esinda yande, inde loonga lau mbo— Bakila banu basowεlɛmε ngo ko end'ino angεnε, imi iti'mo la loaso loanu, kwani itɔkε ko ende bato ba tukela yasi.

⁷Eokao Paulo losokwa omao, inde loɔtɔ nda ndakɔ ya boto ako Tito Yusetu oyasemolaka Mungu. Ndakɔ yande lowatemana la εsɔngɔmɔɔ.

⁸La Kilisipo, bokumi wa εsɔngɔmɔɔ loimela Ngεnε amamwito la bofindi wande, la bato wike ba Kolinto lokaka, iyo loimela, iyo lolufiomo.

⁹Limɔ la ocho ɔmɔi, Ngεnε loonga la Paulo ko nda lieni, mbo— Owangεke, ongaka to ndoonga, oyalεke tau,

¹⁰eoka Imi nd'ayali amamwito lae, angwene oto oyatolukak'ae bofi nde kokeel'ae loaso lobe, eoka Imi yende la bato wike nda okenge-bo.

¹¹Ongoma Paulo lotikalaka ko omao ko tengai liu la bonanei, ani aekesak'iyo wendi wa Mungu.

¹²Nde ayalaka Galio Bokomonyi woeta wa yese ya Akaiya, BaYuda losangana la botema omwito ndoundesa Paulo, la iyo loesh'inde oso wa yatelo ya njaso.

¹³Iyo loonga mbo— E-boto-yo asofolo bato mbo basemoleke Mungu la lisemoli elitikuliomo la baiti.

¹⁴Nde aliolaka Paulo bonoko wande, Galio loonga la BaYuda mbo— Yambo lole litwanelo ango ko loaso loetela lobe, ani yeni nde litina liokaka loaso loanu, BaYuda;

¹⁵nde eya lole loaso loa baio la baina la bikela eyanu angene, ino angene komiaka loao; imi angene itikulie ndoyala wati wa loao.

¹⁶Limɔ inde losayak'iyo nda yatelo ya njaso.

¹⁷Limɔ iyo yaatotina lokuwamela Sostene botoli oso wa esongomelo, iyo loomak'inde omao oso wa yatelo. Kongo ko Galio atiakeseleke loaso iyeli ango sinyo.

Paulo loinwa nda Yelusaleme la Antiokia

¹⁸Ongoma Paulo lotikala omao bacho sumbu wike, limɔ inde losenyana la beoto, inde lɔke nda Sulia la wato wa lofofo amamwito la Pulisikila la Akwila; inde lotena swee nda Kenekela eoka asotinya ekanɔ ongoma.

¹⁹Limɔ iyo loiya nda Efeso, la Paulo lotika ebamoi ko omao, nde inde angene lotoko esongomelo okaongakana la BaYuda omao.

²⁰Limɔ afelak'iyo mbo Paulo umweke koni lau, atiakuliaka,

²¹kongo ko asenyanaka inde lau, inde lotikel'iyo lisaka mbo— Mungu esanga ongoma, imi koinwa end'ino liasi.

²²Lamao inde losokwa nda Efeso la wato wa lofofo; asaowak'inde nda Kaisalia, inde lɔke okaseela Etanda, limɔ inde loinwa ko nda Antiokia.

Lokendo loa isato loa Paulo

²³Umwak'inde omao mbile bimoi, inde lɔke nda yese etotina ya Galatia la eya Pelungia ko la bokenge la bokenge, inde lokokomesa baeki batotina.

²⁴Boto wa BaYuda ako Apolo wa bokenge wa Alesandulia loiyela Efeso nda mbile ena; aaka elala nda lioi la oyaluwaka Kasa ya Mungu la weli fine.

²⁵Boto-yo aekesomoko nda njaso ya Ngenε la eoka botema wande bosokimela, inde lokakambese la ndokekese bato njaso ya Yesu la weli, nde aluwaka ko lilufi lia Yoane.

²⁶Inde loakola to ndoonga nda εsongomelo la lotendela; okaka Pulisikila la Akwila ongoma, iyo lɔɔɔ'inde eyau, iyo losanoel'inde liekesi lia njaso ya Mungu sanosano.

²⁷Asangak'inde okaleka nda Akaiya, beoto lokulia fine, iyo lɔɔɔ lokasa ende baeki nda Akaiya mbo banyangelek'inde; iyak'inde omao, inde losungaka fine ebimelaka ko la booto wa Mungu,

²⁸eoka inde lolongaka BaYuda fεε ko fololo nda baiso ba bato, inde loaesa loao se ko la baio ba Kasa ya Mungu mbo Yesu ende Masiya.

Tomo Ya Batomomu 19

Wike looka Mboli Ilau nda Efeso

¹Ayalaka Apolo nda Kolinto, Paulo loeta ko la yese ya likolö, limo inde loiya nda Efeso, omao inde lotowana la baeki bamoi,

²inde lofel'iyo mbo— ¿Waalökö Bolimo Botanu nda mbile eyimelak'ino? Iyo mbo— Mba, la totiokaka mbo Bolimo Botanu ayali nde.

³Inde mbo— ¿Lini to lilufi elialufiomoko lanu? Iyo loonga to mbo— La lilufi lia Yoane.

⁴Limo Paulo mbo— Yoane lolufia bato la lilufi lia likalangani, la inde lokambesa bato ndoimel'Inde oyakayeke mbisa yande ako Yesu.

⁵Okakä iyo ongoma, iyo lolufiomo nda lina lia Ngenε Yesu,

⁶limo ataliakä Paulo otaliel'iyo bangasa, Bolimo Botanu loya end'iyo la iyo loakola ndoonga baio ba kanda yasi la ndotondolo,

⁷baaka bato ango liu la ambale.

⁸Limo Paulo lɔɔɔ nda εsongomelo la ko la tengai isato inde lonangokola la lotendela ndofelakana la ndofumbesa bato loaso loa Bɔkɔta wa Mungu.

⁹Kongo ko akweloko bamoi lotale la litefoli, la atongok'iyo botuteli-bo nda batoi ba bokamu wa bato omao, inde losokwa end'iyo, inde lɔke amamwito la baeki, limo lise la lise inde lokasanokoela njaso-bi nda sukulu ya boekesi ako Tulano.

¹⁰Inde lokelaka ani ko miaka imbale, ongoma batotina ebayalaka nda tukela ya Asia looka wendi wa Ngenε, la BaYuda la BaHela lisanga.

¹¹Mungu lokelaka bisisho yoetela ko la besamba ya Paulo,

¹²eoka ya totambala la befali ya likuwa lia Paulo eyɔsɔmɔkɔ okakesɔmɔ ende eba kambo, la ngwo losokwa la belimo ibe lokuswak'end'iyo.

¹³Kongo ko BaYuda bamɔi betetaka nda likusoli lia belimo ibe, iyo loakola ndosingwaka lina lia Ngenɛ Yesu ende bato ebatoelɔmɔkɔ la belimo ibe, iyo mbo— Isotel'ino ekanɔ ko la lina lia Yesu oyatotomo boekɔ ko la Paulo!

¹⁴Ebakelaka ongoma baaka batolome bosambale, bana ba Kanga eyeti wa BaYuda ako Sekewa.

¹⁵Nde Bolimo obe loonga lau mbo— Iluwi nde Yesu, la isolembeela Paulo; ɔino wende to bandai?

¹⁶Limɔ e-boto-yo oyayali la bolimo obe, inde loungwel'iyo, inde lolonga ndokakales'iyo yaatotina, iyo lokwa otili okasokwa nda ndakɔ ena ko wase l'ani batumaka la bafwa.

¹⁷Loasɔ-lo loluwana la batotina ebayalaka nda Efeso, la BaYuda la BaHela lisanga, la bɔwa lounda iyo yaatotina, nde lina lia Ngenɛ Yesu loinakelomo finɛ.

¹⁸Limɔ bato wike ebimelaka loya oyaaola la ndosanokola tinjela eyakelak'iyo,

¹⁹la wike imɔ ebaluwaka fɔnɔli, iyo losɔnja kasa yau, iyo lofechaka yao nda bɔsɔ oso wa bato batotina. Atangak'iyo loketi loa yao, iyo lɔenɛ mbo yenganaka ko pata bilefu litinda.

²⁰Ko ongoma Wendi wa Ngenɛ lɔsenge la lokuku la bofoka.

Kɛndɔ eyasangaka Paulo

²¹Mbisa ya njasɔ-bi, Paulo losanga nda isosha sha Bolimo ndotandela yese ya Makedonia la Akaiya okake konda Yelusaleme; inde mbo— Mbisa ani isɔke ko omao, lole loami okake ndɔenɛ imɔ Loma.

²²Limɔ atomaka Paulo basungi bande bambale, bako Timoteo la Elaseto nda Makedonia, inde angene lotatikala kɔni mbile emɔi nda Asia.

Bosho bofi nda Efeso

²³Yaaka nde bosho ofi la mbile ena, ko l'eoka ya Liimeli-li.

²⁴Boto ɔmɔi ako Demetulio, botuli wa bieto ya pata, akwelaka bɔfɔnɔ wa Diana ko la bieto ya pata, la likuwa-li lɔlɛsɛ betuli ya weli ko bieto wike.

²⁵Inde lɔsɔngɔmɛsɛ betuli-bi la basi imɔ ebakelaka bakuwa kwa liao; inde loonga mbo— Batolome, oluwi nde mbo bondanda wasu bosolendelo ko likuwa-li,

²⁶la osoenɛ la osoka mbo e-boto-yo ako Paulo asolonga ndolimbaka bokamu wa bato wike, inga ono nda Efeso kongo, kangɔ imɔ nda yese ya Asia etotina ani atoongaka'inde mbo mungu ebikelomu la besamba ya bato biti mungu wewe.

- ²⁷Ongoma likuwa liasu lile nda tale, liko mbo litawa sɔni la mbo esemoelo ya mungu efi ako Diana lotangomo mbo wawa la mbo lokuku loande lofi loweke, loko eloande oyasemolomoko nda yese etotina ya Asia.
- ²⁸Okak'iyɔ baɔi-ba, iyɔ losomasoma finɛ, iyɔ loamama mbo— Diana wa Efeso oyalongeli!
- ²⁹Ongoma bokenge bototina loyombayomba la iyɔ yaatotina lokwa mangu amamwito nda eolo ya bisha, iyɔ losuliaka lau, Ngayo la Alisetalako ba Makedonia bako bakendɛni ba Paulo.
- ³⁰Limɔ Paulo losanga ndokɔtɔ limbilititi lia bato, kongo ko baeki bakufesak'inde.
- ³¹Bekumi bimɔi ya yese ya Asia ebaaka baina la Paulo, iyɔ lotoma wendi end'inde ndolombɔkɔl'inde mbo ataɔtɔ nda eolo ya bisha.
- ³²Limɔ bamɔi loama la lioi limɔi, basi la lioi liasi, etunda loeyaeya finɛ ani wike angoluwa ango litina eliasɔngɔmɔkɔ lau.
- ³³Bamɔi ba ekuke lotanga mbo lole loa Alesandelo, eoka BaYuda lotinjak'inde oso ndoonga, nde afɛfɛk'inde la bosamba mbo bokek'inde eoka alembeke ndoonga lau,
- ³⁴bato lolembeela mbo ende ngo ko WaYuda, iyɔ loamama ko la saa imbale la limiki limwito mbo— Diana wa Efeso oyalongeli!
- ³⁵Asilaka ikomya la botikasa wa okenge ndoyalesa ekuke ya bato tau, inde mbo— ¿Ino bato ba Efeso, boni oto atiluwe mbo bokenge wa Efeso wende botingani wa mungu ofi ako Diana oyakwakwa se nda use?
- ³⁶Eoka mbo njasɔ-bi biti yoanganyomo, loengani lanu ndoyalaka tau, angokela bofaofao.
- ³⁷Eoka osoesha e-bato-ba l'ono ani batibebese esemoelo ya mungu wasu la batisɛɔle mungu otomali wasu.
- ³⁸Eokao eya to mbo Demetulio la ebasangani lande nda likuwa beyala la oto la loasɔ lɔmɔi, tole la baatelo nda lise lia liongo la twende la Bakomi, bawanjelaneke to ko omao.
- ³⁹Kongo ko bolembe ndokomia loasɔ loasi, loao koongomo nda etunda eyengani la boyaeli wasu;
- ⁴⁰eoka tole nda tale mbo totawanjelomo loasɔ loa loyombayombo louse-lo, eoka toti ango la litina lioengana la loao.
- ⁴¹Aongak'inde ongoma, inde lomelesa etunda ya bato.

Tomo Ya Batomomu 20

Paulo loinwa nda Makedonia la Hela

- ¹Aɔngɔkɔ boshɔ, Paulo lota baeki lioi, limɔ aongak'inde baɔi bofumbes'iyɔ, inde losenyana lau, inde lɔkɛ konda Makedonia.
- ²Limɔ etetak'inde nda biese bina, inde lofumbekesa bato la tonango wike, limɔ inde loiya nda yese ya Hela,
- ³inde loyala omao ko tengai isatɔ, nde atwanaka BaYuda kuko youndes'inde ani asiakaɔkɛ la watɔ wa lofofo nda Sulia, limɔ inde losanga ndoinwa liasi la mboka ya Makedonia.
- ⁴Sopatelo wana wa Pulo, boto wa Beloya la Alisitaluko la Sekundu ba Tesalonika, Ngayo wa Delube, la Timoteo la Tukiko la Tulofimo ba Asia, ito yaatotina lɔkɛsɛnɛ lande,
- ⁵iyɔ loetel'iso oso ndoumbakel'iso nda Tuloa.
- ⁶Nde iso lokwa nda watɔ wa lofofo nda Filipoi mbisa ya bacho ba Elambɔ ya lituma, la nda bocho wa bɔɔmwi iso lotowana lau nda Tuloa; iso lotikala omao bacho bosambale.
- ⁷Nda lise lia Yenga, asɔngɔmɔkɔ iso ndouna lituma, Paulo loongana lau eoka inde losanga ndosokwa la nɔngɔ, ongoma inde loumwesa inango ko nda ɛsɔkɔ ya ocho.
- ⁸Yaaka nde faka wike yoanesa litenya lia likolo olo asɔngɔmɔkɔ iyo.
- ⁹Isenge simɔi loyala se omao nda lililisa, lina liande liko Eutuku; eoka ya linangoli lia Paulo liumwaka, inde lokwa ilo, limɔ eoka ilo lolongak'inde, inde lokwa ko nda ekala ya isatɔ ko nda nyɛɛ, la inde loilomo oko ani asowa.
- ¹⁰Nde Paulo lɔkɛ se ko end'inde, inde lɔlɔlɔnɔ lande, inde lotukumel'inde, inde mbo— Ofichɛke etondo, liwawi likoyali nde lande!
- ¹¹Limɔ Paulo lolila likolo liasi, inde louna lituma, inde lola, inde loongana lau liasi konda yombe, limɔ inde lɔkɛ.
- ¹²Iyo lɔkɛsɛ wana eyau oko la liwawi, la betema yau lɔɔngɔ hɔngila.
- ¹³Iso loetel'iyɔ oso ndɔkɛ ko la watɔ nda Aso, eoka iso losanga ndota Paulo nda watɔ omao, eoka inde lokomia ongoma, mbo inde angɛnɛ loeta la boili.
- ¹⁴Limɔ atowanak'inde lasu nda Aso, iso lot'inde nda watɔ, iso loiyela Mitulene.
- ¹⁵Asokwak'iso omao la watɔ, lelɛngɔ iso loiya nda Kio, limɔ yose iso loleka nda Samo, la yose yambale iso loiya nda Mileto.
- ¹⁶eoka Paulo losanga ndoeta Efeso fwa eoka atialɛmbɛkɛ ndoumwaka nda yese ya Asia, kangä ndoendesa, mbo ɛkɔkɔlɔ, inde koiya nda Yelusaleme la lise lia Elambɔ ya Pentekosete.

Inango sha Paulo ende eba Efeso

- ¹⁷Nda Mileto Paulo lotoma wendi ende biange ya Etanda nda Efeso, mbo bayeke,
- ¹⁸limo ayak'iyō end'inde, inde loonga lau mbo— Ino nd'aluwi mbo konda lise lia oso eliatelaka'mi litindi nda yese-ye ya Asia boyaeli ewayalaka'mi sisi yanu ko mbile bitotina;
- ¹⁹yakuwelaka Ngenε la liikami se, la foo nda baiso, la biale eyayaka ende'mi eoka ya toole twa BaYuda;
- ²⁰itiakufaka ndokambes'ino loaso ango lomoi losungak'ino, la itiamachaka ndoekekes'ino fololo nda baiso ba bato, la nda ndako la ndako yanu,
- ²¹la ndosanokoela la BaYuda la BaHela likalangani ende Mungu la liimeli lioimela Ngenε wasu ako Yesu.
- ²²Tene ngo, kwani isoundomo la Bolimo mbo ikeke nda Yelusaleme, la itiluwe elokakelomoko ende'mi omao;
- ²³sakolo ko mbo nda kenge bitotina Bolimo Botanu asoluwesa'mi mbo bonyololo la tokange bikoumbakela'mi.
- ²⁴Kongo ko, eya mbo yekokolo ndosilesa lokendo loami la ndokolo likuwa eliafaefaka Ngenε Yesu ofa'mi, liko ndokanangokole Mboli Ilau ya booto wa Mungu, ongoma ani iitotanga liwawi liami mbo liende la loketi mbo ikeseleke liao iyeli.
- ²⁵Tene ngo, kwani imi angene nd'aluwi mbo ino ba bekenge eyakendeleke'mi ndotaka boeki wa Bokota wa Mungu, otieneke imo bombō wami liasi.
- ²⁶Eokao, isotel'ino tele louse-lo mbo iti ango la loaso loa liwawi lia boto ango omoi wanu,
- ²⁷eoka itiakufaka ndokambes'ino lisangi litotina lia Mungu.
- ²⁸Tinganaka la betema yanu angene la weli, imo la batotina ba liyasa eliseli Bolimo Botanu esel'ino betingani mbo ino boleseke Etanda ya Mungu bieka, Etanda eyaloko Inde ko la bakila ba Ewande angene.
- ²⁹Imi nd'aluwi mbo mbisa ya losokwo loami, ngoi ya funo bitotoko sisi yanu angokela liyasa ngandi,
- ³⁰la bamoi banu angene bemalaka ndoonga tofenya toengolesa baeki mbo batutelek'iyō.
- ³¹Eokao, lambaka; enyelaka mbo ko la miaka isato, itiamachaka ndofumbes'ino oto la oto la ocho la löwa ko la foo nda baiso.

³²Kwani to isotik'ino ende Ngenε Mungu la nda lioi lia booto wande, elitokokolo ndokokomes'ino la ndosangoles'ino botiko amawito la batotina ebasoüchomo ende Mungu.

³³Itialolaka kwa pata kwa falanga kwa bisinda ya boto ango omoi;

³⁴ino angene nd'aluwi mbo bangasa-ba bami bakuwelaka beeno yami la yao ya ebayalaka lami.

³⁵Nda bitotina yenesek'ino mbo ko la likuwa angene lole lasu ndosungaka eba belembu, ndoenyakela baoui ba Ngenε Yesu ani aongaka Inde mbo— Limengo liofaka yeka, litolongakela eliookoko.

³⁶Aongaka Paulo ongoma, inde loswa balui se, inde losombola amawito lau batotina.

³⁷Limoi iyo yaatotina lolela fine, iyo lokusamela Paulo kingo, iyo loumb'inde bokoko la losamo,

³⁸nde loaso eloafak'iyo ikene shoeta, loaka lioi eliaongak'inde mbo batienek'imoi bombo wande liasi. Limoi iyo loke okatik'inde nda wato.

Tomo Ya Batomomu 21

Lokendo loinwa nda Yelusaleme

¹Asenyanak'iso lau, iso lokwa nda wato wa lofofo okaila lokendo ko fii nda Kosa, limoi lelengo iso loiyela Lode, okasokwa omao okake nda Patala.

²Limoi oshak'iso wato woke nda Foinike, iso lokwa nda wao, iso loilia owale.

³Lamao enek'iso bosanga wa Kupolio, iso lomacha wao nda bosamba wa wali, iso loeta okake nda Sulia, iso loelama nda ngonge ya Tula, eoka wato wasaolomoko biengo ko omao.

⁴Oshak'iso baeki, iso loyala lau becho osambale la baeki ana loonga la Paulo ko la Bolimo mbo atakek'imoi nda Yelusaleme.

⁵Nde asilaka bacho basu botikala, iso losokwa omao okaila lokendo, la baeki batotina amawito la bali la bana bau, iyo loyatik'iso lousa loa bokenge; limoi iso loswa balul se nda ngonge, iso losombola.

⁶Limoi iso losenyana lau, iso lokwa nda wato nde iyo loinwa olo eyau.

⁷Asokwak'iso nda Tula, iso loila lokendo liasi, iso loiyela Petolemai, iso loseela beoto, iso loyala lau ko bocho omoi.

⁸Lelengo iso losokwa omao okake nda Kaisalia. Omao iso lokoto nda ndako ya Filipino, ewa Bonangoli la omoi wa Basungi osambale, iso loyalaka lande.

⁹Inde aaka la baseka banai ebatondokoko.

- 10**Umwak'iso omao bacho bamɔi, botɔndɔli ɔmɔi ako Agabo wa Yudea loya,
- 11**inde loyaɔɔ bɔkɔli wa Paulo, inde lokandaka bakolo la besamba yande angene la wao, inde loonga mbo— Bolimo Botanu asoonga ani, mbo— Ko ongoma BaYuda batokandaka botolome oyale ngene wa bɔkɔli-bo nda Yelusaleme, la batokes'inde ko nda besamba ya bato ba tukela yasi.
- 12**Okak'iso la beoto omao, ebaoi-ba, iso lolɔmbɔkɔlɔ Paulo mbo ataek'imɔ nda Yelusaleme.
- 13**Limɔ Paulo lomutola mbo— ¿Litina moni elitoleel'ino liosele botema wami l'ibeeli ani? Imi nd'aengani nde, inga ko ndokandomo kongo, kangä ndowa imɔ nda Yelusaleme, ko l'eoka ya lina lia Ngene Yesu.
- 14**Eoka atikulie ndokufesomo, ongoma iso loyala tau, iso mbo— Lisangi lia Ngene likelomoko!
- 15**Mbisa ya bacho ana, iso lokomia lɔkendɔ, limɔ iso lɔke ko nda Yelusaleme.
- 16**Bamɔi ba baeki ba Kaisalia lɔkesene lasu, iyo lokatik'iso nda ndakɔ ya Menasona wa Kupolio, ɔmɔi wa baeki ba oso, olo akayaleke iso.
- 17**Iyak'iso nda Yelusaleme, beoto lonyangel'iso la limengɔ.

Paulo lotowana la Yakobo la Biange ya Etanda

- 18**Lelengɔ Paulo lɔɔɔ amamwito lasu olo ende Yakobo ani Biange ya Etanda loyala imɔ ko omao.
- 19**Aseelak'iso beoto, inde lokambes'iyo, tunya la tunya ya bitotina eyakelaka Mungu ende bato ba tukela yasi ko la tomo yande.
- 20**Okak'iyo mboli-bi, iyo loinela Mungu; iyo loonga lande mbo— Osoene to, booto, aina bilefu ya BaYuda ebatoimela, la iyo yaatotina batolitesa Bikela la bofiili;
- 21**la basoluwesomo loasɔ loaɛ mbo otoekekesa BaYuda ebatoyalaka la eba tukela yasi mbo bamacheke Bikela ya Mɔse, la mbo batatena bana bau totombe la batatutaka biyaelo ya kwala.
- 22**¿Totokela to moni? Wewe, batokaka mbo osoya.
- 23**Eokao, wakela lona elosoonga iso laɛ. Tole la bato banei onomono ebasotinya ekanɔ,
- 24**Kendeke lau okasaesa iyo la bosalu amamwito laɛ angene, kambelak'iyo bieto mbo bamwomoko swee ya otö, limɔ batotina batoluwa mbo ebisoluwesomo iyo loasɔ loaɛ biti to wewe, kangä mbo aɛ angene wengani nde wolitesaka Bikela.

²⁵Kongo ko nda loaso loa bato ba tukela yasi ebasoimela, twatomelak'iyio lokasa la likomyi liasu mbo bakileke yeka ebisüchomoko ende mungu-ya-befono, la bakila, la nyama eyolomo la lokuwamelo loa kingo, la nyongo.

²⁶Ongoma Paulo loke la bato ana la lelengo inde lokasaesaka iyo la bosalu, limo inde looto nda Ndako ya Mungu ndoluwesa mbo bacho ba ekanö yau basosila, la lisho elikatambomoko bafaefi ba oto la oto, liko mbisa ya bacho osambale.

Bosho nda Ndako ya Mungu nda Yelusaleme

²⁷Asambosilaka bacho osambale bana, BaYuda ebasokwaka nda yese ya Asia, enekë iyo Paulo nda Ndako ya Mungu iyo loyombayombesa batotina ba ekuke, iyo lokusamel'inde la besamba yau,

²⁸iyo loamama mbo— Batolome ba Isalaele, sung'iso! Ale ko boto-yo oyatoekekesa bato nda wenda bototina mbo batefoleke BaYuda la Bikela la Ndako-ye, la asoesha imo BaHela ono nda Ndako ya Mungu; ongoma asobebesa elela-ye etanu.

²⁹Eoka batangaka mbo Paulo asotese Tulofimo wa Efeso nda ndako ya Mungu, oyenek'iyio wen'inde amamwito la Paulo nda okenge.

³⁰Ongoma bokenge bototina loyombayomba la bokamu losongokomo mangumangu, iyo loundesa Paulo, iyo losuliak'inde lousa loa Ndako ya Mungu; limo lisasaya biome bifi ya Ndako loliakomo.

³¹Akotaka iyo ndoola Paulo, wendi loke ende Komanda wa basilikani mbo bokenge bototina wa Yelusaleme bososwana bosho.

³²Lisasaya inde looso basilikani la betoli oso yau, inde loke lau mangu ende eba Paulo. Limo enek'iyio Komanda la basilikani, iyo lomacha ndokuchaka Paulo.

³³Lamao, ayaka Komanda tina, inde loundesa Paulo, inde lotoma bato bande mbo bakandeke Paulo la benyololo bimbale, limo inde lofela mbo— ¿Ende to ndai? ¿End'iyeye eyekel'inde?

³⁴Kongo ko bamoi ba ekuke loamama lioi limoi, basi nde lioi liasi, ongoma inde angokokolo ndoluwa loaso chaa eoka ya bosho, inde loonga la basilikani mbo bakeseke Paulo nda ndako ya basilikani.

³⁵Iyak'inde nda kili, Paulo lotolomo la basilikani eoka ya bolengi wa limbilititi,

³⁶la eoka mbo bokamu wa bato lotutak'inde ani iyo loamama mbo— Sokola inde, bola!

³⁷Asambokesomoko Paulo nda ndako ya basilikani, inde loonga la Komanda mbo— ¿Yongeke sumbu lae? Komanda mbo— ¿Oluwi nde lioi lia BaHela?

³⁸¿Oti ango ewa Ejipeto oyayombayombesaka bato nda mwaka wa oso la oyakendeke la baoni bilefu binei nda liombele?

³⁹Paulo loonga mbo— Imi yende boto wa BaYuda, wa bokenge boko Talusu nda yese ya Kilikia; yende wa bokenge wa lokuku. Itoomb’ae mbo omacheke sumbu imi yongeke la e-bato-ba.

⁴⁰Afomoko Paulo isosha, inde loemala nda kili, inde lofefele bato bosamba, lamao ayalak’iyo ko hai, inde loonga lau nda lioi lia BaYuda—

Tomo Ya Batomomu 22

Inango sha Paulo ende bato ba Yelusaleme

¹mbo— Beoto la Batata, okaka kwani sumbu inango shami shotungelesa liwanjeli lianu.

²Okak’iyo mbo atoonga lau nda lioi lia BaYuda, iyo loyala hai ko bii.

³Paulo mbo— Imi yende otolome wa BaYuda, yaotomokö nda Talusu nda yese ya Kilikia, nde yakoswaka ono nda bokenge-bo, nda bakolo ba Ngamaliele, yaekesomokö Bikela ya batata basu hεε, yende la bofiili fine nda njaso ya Mungu kwa ayali imo ko ino yaatotina louse.

⁴Yakongolaka eba liimeli-li konda lioli lia bato, yakandaka la yatomaka nda bonyololo la batolome la batomali lisanga;

⁵Kanga eyeti la biange bitotina baluwi nde loaso-lo loami mbo wewe, eoka yaoloko kasa y’isosha ende beoto bako BaYuda nda Damaseke la yakeke ko omao okaundes a ebayalaka omao la okaya lau nda benyololo nda Yelusaleme mbo bakuchomoko.

⁶Nde aεε’mi lokendo lona, la iyaka’mi tina la Damaseke la ifitika, liangangi lifi lia use loangangela’mi, imi lokwa se kwu nda nyεε;

⁷imi looka limiki elitoonga lami mbo— εSaulo, Saulo, otokongokola’mi monito?

⁸Limε imi lomutola mbo— εBwana, wende to ndai? Inde loonga lami mbo— Imi yende Yesu wa Nasaleta oyatokongolomo laε.

⁹Nde bato ebayalaka lami benεε liangangi, kongo ko batiokaka limiki lia oyaongaka lami.

¹⁰Imi loonga mbo— εIkeleke to moni, Bwana? Ngenε loonga lami mbo— Emalaka, kendeke nda Damaseke, limε aε kokambesomo loaso loa bitotina ebisokomielomo aε yokela.

¹¹Ongoma itiakokokoko ndwεε eoka ya liangangi lia tongelingeli, eokao ebayalaka lami loundaka’mi bosamba, imi loiya nda Dameseke.

¹²Boto εmεi ako Anania, boto oyasemolaka Mungu kwa asoonga Bikela, boto wa lokuku lolau ende BaYuda batotina ebayali nda okenge ona,

- ¹³inde loya ende'mi la aemalak'inde tina, inde loonga lami mbo— Booto Saulo, olɔkɔ lieni liae liasi! Ko la mbile-ao imi loila baiso likolo la imi lɔene inde.
- ¹⁴Limɔ inde loonga lami mbo— Mungu wa batata basu loaa aε mbo oluweke lisangi liande la mbo wenεke Wengani la mbo wokeke lioi lia bɔnɔkɔ wande angene;
- ¹⁵eoka boyalaka boeki wande ende balomboki batotina nda yao bitotina ebisɔene la ebisok'aε.
- ¹⁶¿Kwani, okoumbakela to iye? Emalaka, lufiomoko, soolomoko batwanelo baε, ani otosingwa lina liande liko Yesu.
- ¹⁷Ainwaka'mi nda Yelusaleme la asombolaka'mi nda Ndakɔ ya Mungu, imi lokwa ilo shoene liene,
- ¹⁸imi lɔene Inde ani atoonga lami mbo— Endesa, sokwaka lisasaya nda Yelusaleme, eoka baitokulia inango shaε loasɔ loami.
- ¹⁹Imi loonga mbo— Ngene, simbi to iyo nd'aluwi imi nd'akuchaka ebaimelak'Aε la mbo yakandak'iyo bɔnyɔlɔlɔ ko ndoetaka εsɔngɔmelɔ la εsɔngɔmelɔ.
- ²⁰Limɔ asondwesak'iyo bakila ba bonangoli waε ako Setefano, imi angene nd'aemali omao ndokulia la ndotingana la bisinda ya ebolak'inde.
- ²¹Nde Yesu loonga lami mbo— Kendeke, itotoma nde aε ko esika ende bato ba tukela yasi.

Paulo loundomo la Komanda wa Loma

- ²²Ko nd'asoonga Paulo lioi-li bato lolaila inango, limɔ iyo loama likama mbo— Sokola bɔfɔnɔ-bo wa oto nda wenda, lotiengane mbo atikaleke la liwawi ono!
- ²³Iyo loamama, iyo loumbokola bisinda yau, iyo lokushaka liunge nda use;
- ²⁴limɔ Komanda lota ndola mbo baɔtεsεke Paulo nda ndakɔ ya basilikani, inde loonga mbo bakɔtɔlek'inde ko la liomi lia sikɔte mbo aluweke litina elisoamamel'iyo wamamela Paulo.
- ²⁵Nde akandomoko inde la bekulu, Paulo loonga la bosilikani oyaemali tina mbo— ¿Engani nde lanu ndoomaka boto sikɔte oyale iote sha Loma l'ani akafomu se la wati?
- ²⁶Okaka bosilikani e-lioi-li, inde lɔke okakambesa Komanda, inde mbo— ¿Osambokela nde moni? E-boto-yo ende iote sha Loma.
- ²⁷Limɔ Komanda loya oyaonga la Paulo mbo— Ongaka lami, wende to iote sha Loma? Paulo mbo— Eingo!
- ²⁸Komanda lomutola mbo— Imi nd'asombaka isosha sha iote ko la loketi lofi. Nde Paulo mbo— Imi nd'aotomoko ko iote.

²⁹Kwaamao ebasiakoomak'inde sikote, iyo lot'inde se; la Komanda imo lokwelo bowa ani aluwak'inde mbo Paulo ale iote sha Loma la mbo asokandak'inde.

³⁰Nde lelengo eoka Komanda alembeke ndoluwaka fololo litina lia liwanjeli lia BaYuda owanjela Paulo, inde lofaikol'inde, inde lotela kanga ebieti la ikumbe sha BaYuda lioi mbo basongomeke, limo inde loesha Paulo, inde loemes'inde oso wau.

Tomo Ya Batomomu 23

Paulo la Ikumbe sha Bayuda nda Yelusaleme

¹Limoo Paulo lotichaka eba Ikumbe, inde mbo— Bitungani yami, botema bosolembelesa'mi angene mbo isolitesaka Mungu la weli konda louse-lo.

²Nde Kanga eyeti ako Anania lotel'ebemali tina lande mbo bomeke Paulo nda bonoko.

³Lamao Paulo loonga lande mbo— Mungu nd'atom'ae, ako etutu eyesiomu fembe! zOyali nde se omao ko ndoataka loaso loami ko la Bikela ani ae angene ototwanelo Bikela ko ndoonga mbo yomomoko?

⁴Ebemali tina loonga la Paulo mbo— zOtomoko nde Kanga Eyeti ya Mungu?

⁵Paulo loonga mbo— Bitungani, itiluweke mbo ende Kanga Eyeti eoka loatomoko nda Lokasa mbo— Oseoloko bokomi wa bato ba.

⁶Limoo aluwaka Paulo mbo bamoi ba Ikumbe bale BaSadoke la bamoi bale BaFalusi, inde loamama mbo— Bitungani, imi yende WaFalusi, la wana wa WaFalusi, isoemala ono ndokomio mo ko loaso loa iyeli sha litemwi nda liwa.

⁷Aongaka Paulo ongoma, BaFalusi la BaSadoke lofenyakana la Ikumbe loatakana.

⁸Basadoke nde baongaka mbo angwene imo litemwi nda liwa, la angwene bokitomo, angwene ango bolimo, kongo ko BaFalusi baongaka mbo iyo yaatotina biyali.

⁹Limoo etondo efi lookana la batikasa bamoi ba botuka wa BaFalusi loemakala, iyo lofenyana mbo— Totiene litwanelo ango limoi ende e-boto-yo; eluwa ende bolimo oyasoonga lande, ango ko bokitomo.

¹⁰Limoo akeke tofenya la bosho la oso, Komanda lowanga mbo batasalaka Paulo la bolengi, inde loonga la basilikani mbo bakeke okakonoko Paulo end'iyo la mbo bayeke lande nda ndako ya basilikani.

¹¹Limoo la bocho wa mbisa, Ngene loemala tina la Paulo, inde loonga mbo— Sambolaka botema wae, kwa asokambes'ae okambesa bato loaso loami ono nda Yelusaleme, ongoma otokambesa bato imo ko yao nda Loma.

¹²Asɔswaka bonyanya, limɔ BaYuda lotwana kuko, iyo lotana tele mbo angola bieka, angomwa ani bakoli ko Paulo;

¹³ebatwanaka kuko baaka bato boeta kama inei.

¹⁴Iyo ana lɔke ende Kanga ebieti la biange, iyo loonga mbo— Tosotinya ekano ko la tele mbo iso angolɛte yeka ani tokoli ko Paulo.

¹⁵Eokao to ino angene amawito la Ikumbe luwesaka kwani Komanda mbo aeshaka Paulo oso wanu kwa mbo bokomielek'inde e-loaso-lo liasi la weli, la iso toengani nde ndool'inde ani akayi ango tina.

¹⁶Kongo ko wana wa welo wa Paulo looka loaso loa iɔle-si, ongoma inde lɔto nda ndako ya basilikani okaluwesa Paulo,

¹⁷la Paulo lota ɔmɔi wa betoli oso wa basilikani lioi, inde mbo— Kεseke isenge-si ende Komanda, eoka ale la lioi lioonga lande.

¹⁸Ongoma to, inde lɔke lande ende Komanda, inde mbo— Oyakandomu ako Paulo, asota'mi lioi, asofela'mi mbo yesheke isenge-si end'ae, ale la lioi lioonga lae.

¹⁹Komanda lounda to isenge la bosamba, inde lɔke lande sumbu wisakumbo, inde lofel'inde mbo— ɔIye to eyetokambes'ae okambesa'mi?

²⁰Isenge mbo— BaYuda basotwana kuko yofelak'ae mbo wesheke Paulo ende Ikumbe lelengɔ mbo bakomielek'inde nda loaso-lo liasi la weli.

²¹Nde ae angoimelel'iyo, eoka bato boeta kama inei bakolamba iɔle la basotinyana bikanɔ mbo angola yeka, angomwa ani bakoli ko Paulo; la basoengana kwani, basoumbakela ko lisakä liae.

²²Ongoma Komanda lomach'isenge akeke ani asoim'inde mbo— Okambesëke oto loaso elosois'ae ende'mi!

Paulo lɔkɛsɔmɔ ende Felika nda Kaisalia

²³Limɔ inde lota betoli oso ya basilikani, bato ambale lioi, inde mbo— Komiaka basilikani mia imbale amawito la bato kama bosambale ebatalekemi nda funda la bato mia imbale ba bakonga mbo bakeke ko la ocho,

²⁴la funda yotola Paulo mbo biyeseke'inde la weli ko ende Felika ako Gouverneur.

²⁵Inde losɔnɔ lokasa la ebaoi-ba, mbo—

²⁶Imi Kalaudio Lusia, isoseela Gouverneur Oyalongeli ako Felika.

²⁷E-boto-yo ako Paulo akuwamelomökö ko la BaYuda ebasiakool'inde ani iso la basilikani bami loyaomana lau, iso loɔnɔkɔl'inde atiteni yau ani yokakä mbo ende iote sha Loma.

²⁸La eoka yalembekε ndoluwa litina lia liwanjeli liau owanjela Paulo, imi lεke lande nda Ikumbe shau.

²⁹Imi loluwa mbo awanjelomökö loaso loa tofenya twa Bikela yau angene, inga eoka ya loaso loengani la liwa angoko bonyɔɔɔ.

³⁰Limɔ aluwesomokö'mi mbo basotwana kuko yool'inde, lissaya isotom'inde end'ae la isokambesa bawanjeli bande mbo baongeke loaso loande ko end'ae.

³¹Ongoma basilikani lounda Paulo, iyo lεkese inde, kwa akambesomokö iyo, ko la ocho nda Antipatuli;

³²limɔ lelengɔ basilikani ebakendεke la bakolo, iyo loinwa nda ndakɔ yau nda Yelusaleme, iyo lomacha ebatalemi nda funda mbo bakeseneke lande,

³³limɔ iyo ana loiyela Kaisalia, iyo lofaefaka Gouverneur lokasa, iyo loemesa Paulo oso wande.

³⁴Atangak'inde lokasa, Felika lofela Paulo yese yande la aluwesomokö inde mbo ende wa Kilikia, inde mbo—

³⁵Itooka loaso loae la weli eyakiyeleke ebatowanjel'ae. Inde lokambesa basilikani ndotingana lande nda ndakɔ ya Bɔkɔta Helodi.

Tomo Ya Batomomu 24

Paulo lowanjelomo oso wa Felika nda Kaisalia

¹Mbisa ya bacho bɔɔmwi, Kanga Eyeti ako Anania loya amamwito la biange la ikomya ako Telutulo, iyo lokambesa Gouverneur loaso loa Paulo.

²Limɔ atomoko Paulo lioi nda likomyi, Telutulo loakola ndowanjel'inde, inde mbo— Bwana Felika Oyalongeli, eoka ya lokele lofi elosokokɔmes'ae la mbo tosokomielomo njaso wike ko la weli wae nda yese-ye,

³tosoaolela yao la kekekεle ya likama mbile bitotina la nda yese etotina.

⁴Kongo ko mbo itaokes'ae esole, itosombol'ae kwa ayali ae la bɔfɔɔmu, mbo wokeke sumbu sinyo sha inango nda loaso-lo.

⁵Tosɔene to e-boto-yo wa bɔfenɔa, mbo ende bɔfɔɔli wa liyombayombesi lia BaYuda nda wenda bototina la botoli oso wa botuka wa eba Nasaleta,

⁶oyakotaka ango ndobebesa Ndakɔ ya Mungu, nde iso loundes'inde,

⁷mbo tokomielek'inde ko la bikela yasu; kongo ko Komanda Lusua loyaɔnɔkɔl'inde nda besamba yasu la bofoka, inde loonga mbo loaso loyeke oso wae,

⁸nde akakɔtεleke ae inde angene; ae kokɔkɔɔ ndoluwa loaso loande lototina elosoesh'iso end'ae.

- ⁹La BaYuda imɔ lokuliana lande nda baoi batotina mbo lole ango ko ani.
- ¹⁰Limɔ amekulaka Gouverneur mbo aongeke, Paulo lomutola liwanjeli, inde mbo— Ko la limengɔ itotungelesa liwanjeli lia loasɔ loami eoka isolembeela mbo ko la miaka wike æ nd'asoyala wati wa eba yese-ye.
- ¹¹Otokɔkɔɔ ndofela la boluwaka mbo bacho baketi ango liu la ambale, ani aiki'mi ndosemola Mungu nda Yelusaleme,
- ¹²la batiosheke'mi ani isofenyakana la boto, ango ani isofɔɔɔ limbilititi lia bato, kwa nda Ndakɔ ya Mungu, kwa nda bisɔngɔmelo, kwa nda bokenge,
- ¹³la batikɔkɔɔ ndokɔcha nda batoi baæ liwanjeli liau owanjela'mi kwani.
- ¹⁴Nde itoaola oso waæ mbo itosemokola Mungu wa batata basu ko la Mboka eyetotang'iyɔ mbo botuka wa tofenya; isoimela bitotina eyaekesomoko nda Bikela la eyatomoko nda Kasa ya Batɔndɔli;
- ¹⁵yende la iyeli sha Mungu esile imɔ ko l'ebatowanjela'mi, siko mbo lilayalaka nde litemwi nda liwa lia ebengani l'ebatiengane.
- ¹⁶Eokao, isotakela bolenda mbo iyaleke la botema wa esaela ende Mungu la ende bato lisanga ko mbile bitotina.
- ¹⁷Imi yayaka, ani isoetesa miaka bimɔi, ndoyakusola lifaefi la bakao ende bato ba tukela yami;
- ¹⁸nde akelaka'mi ongoma, iyo loosha'mi nda Ndakɔ ya Mungu ani yende la bosalu, itiyaleke la limbilititi lia bato, itiyaleke la bosho;
- ¹⁹kongo ko BaYuda bamɔi ba Asia omao-beyala nde lami la loasɔ ani lole loau mbo bemesaneke oso waæ ndowanjela'mi.
- ²⁰Eya loti ani, ebato-ba angene baongeke litwanelo elienek'iyɔ wene lami ani ayalaka'mi oso wa Ikumbe; sakolo ngo ko liolo limwito eliaongaka'mi,
- ²¹ani amamaka'mi eyemalaka'mi sisi yau, liko mbo— Loende ko loasɔ loa litemwi nda liwa elosokomielomo'mi louse oso wanu.
- ²²Nde Felika, oyaluwaka sumbu la weli, njasɔ-bi ya botuteli wa Yesu, inde lotaombakeles'iyɔ, inde mbo— Akayeke Komanda Lusua ko ono, itoaesa loasɔ loaæ se la weli.
- ²³Inde lota botoli oso wa basilikani ndola mbo batinganeke la Paulo la weli la booto imɔ, angokufesa bato bande ndoyasung'inde.
- ²⁴Mbisa ya bacho bamɔi, Felika loya amamwito la wali wande ako Dulusila, boseka wa BaYuda; inde lota Paulo lioi, limɔ inde looka inango shande loasɔ loa liimeli lioimela Yesu Masiya.

²⁵Kongo ko anangolaka Paulo njaso ya liengani la likakalesi lia yeme la likomyi elikayeke, limo Felika lotalimwa la bowa, inde mbo— Takendeke kwani, yene fofe, itot’ae lioi liasi.

²⁶Felika akeseke imo iyeli mbo Paulo efaka nda inde bosombo, eokao inde lotak’inde lioi mbile la mbile mbo ayeke oyaongana lande.

²⁷Kongoko mbisa ya miaka imbale, Polokio Feseto lofomo isosha nda lifa lia Felika; limo Felika angene lomacha Paulo nda bonyololo eoka ya iyambacha shookesa BaYuda bolau.

Tomo Ya Batomomu 25

Paulo lowanjelomo oso wa Feseto nda Kaisalia

¹Afomoko to Feseto isosha likolo lia yese, la asilak’inde ko becho isato, inde losokwa nda Kaisalia okake nda Yelusaleme.

²Omao kanga ebieti la betoli oso ya BaYuda lokambesa Feseto loaso loa Paulo, iyo losombola Feseto,

³mbo akeelek’iyo booto boko mbo atomek’inde nda Yelusaleme, nde iyo angene lokomya ndolamba iole shool’inde nda mboka.

⁴Nde Feseto lomutola mbo Paulo akandomu bonyololo nda Kaisalia la mbo inde ako Feseto asosanga okake omao mbisa ya mbile ko sinyo.

⁵Inde mbo— Bamoi banu ba isosha bakeseneke lami, eya mbo boto-yo eyala la litwanelo, iyo kowanjel’inde ko omao.

⁶Inde lotikala lau bacho bonanei ango ko liu, limo inde loinwa nda Kaisalia. Lelengo Feseto loyala se nda keka ya likomonyi, inde loonga mbo Paulo eshomoko nda likomyi.

⁷Ayak’inde BaYuda ebasokwaka nda Yelusaleme lolingel’inde, iyo lowanjel’inde bawanjeli wike bawaü, nde batiakokokoko ndokocha bau.

⁸Paulo lomutola la baoi-ba mbo atungeseleke bawanjeli mbo— Ititwanelo litwanelo ango limwito nda Bikela ya BaYuda, kwa loaso loa Ndako ya Mungu, kwa ende Kaisala.

⁹Nde Feseto lolembe ndoetela BaYuda liambilo, eokao inde lofela Paulo mbo— ;Olembi nde ndoke nda Yelusaleme ndokakomielomo ko lami omao?

Paulo angolemba Likomyi lia BaYuda kangä elia Kaisala nda Loma

¹⁰Limo Paulo loonga mbo— Yemali nde kwani nda ekomyelo ya Kaisala, olo engani nde mbo ikomielomoko loaso-lo; ititwaneloko litwanelo ango limoi ende BaYuda, kwa aluwi nd’ae la weli la weli.

¹¹Nde eya to mbo yakela loaso lobe kwa litwanelo lioengana la liwa, iitoluka mboka yofeka liwa, kongo ko eya mbo bewanjelaka'mi ko wawa, ani angwene boto wokokolo ndofa'mi end'iyoy lifaefela. Isotela Kaisala bosako, akomieleke'mi loaso.

¹²Limoy Feseto lofelana la Ikumbe shande, limoy inde lomutola la Paulo mbo— Osetela Kaisala bosako, waeke ngo end'inde.

Bokota Akulipa la Belunike lokambesomo loaso loa Paulo

¹³Etaka bacho bamoy, Bokota Akulipa la Belunike loya feteti yoseela Feseto nda Kaisalia;

¹⁴umwak'iyoy omao bacho wike, Feseto lokambesa Bokota loaso loa Paulo, inde mbo— Boto moy ale eya, oyamachaka Felika nda bonyololo,

¹⁵la ayalaka'mi nda Yelusaleme, Kanga ebieti la biange ya BaYuda lowanjel'inde oso wami mbo ifek'inde se,

¹⁶la imi lokambes'iyoy mbo etiengane la boyaeli wa BaLoma ndofa oto se wawa ani akatowani l'omboy l'omboy l'ebatowanjel'inde la fofe yomutoela bawanjeli ebasowanjelomo inde.

¹⁷Eokao ayak'iyoy eyamaya, itiaumbakelaka, nde lelengoy imi loyala se nda keka ya likomonyi, imi loonga mbo boto-yoy aeshomoko nda likomyi.

¹⁸Emalaka bawanjeli, batiawanjel'inde la njasoy ibe eyaenyelaka'mi;

¹⁹kongo ko bafenyakanaka loaso loa yoy ebisoimelomo lau angene la loaso loay moy ako Yesu oyawaka, oyaongaka Paulo mbo akoyala la liwawi.

²⁰Alefaka'mi mboka yooshaka batina bay loaso mbo ikomyele loay, imi lofel'inde kwa mbo atolembey ndoke nda Yelusaleme, ndokakomielomo loay ko omaoy.

²¹Nde afelaka Paulo mbo atatikala ko ndokakomielomo ko la Kaisala, imi lota ndola mbo aundomoko nda bonyololo konda mbile eyekatomeke'mi otom'inde ende Kaisala.

²²Akulipa loonga la Feseto mbo— Imi angene ilembi ndok'inde. Feseto mbo— Lelengoy kongo, wokak'inde.

²³Ongoma lelengoy Agulipa la Belunike loyay la balengoy la bokoko fine amamwito la eba Komanda la biange yoy okenge, iyoy lotoy nda eateloy yoy njasoy; limoy Feseto loonga mbo baesheke Paulo.

²⁴Limoy Feseto loonga mbo— Bokota Agulipa la inoy batolome batotina ebayali amamwito lasuy, boswene e-boto-yoy; BaYuda batotina basofelaka'mi loaso loande, la nda Yelusaleme la onoy moy, basoanjanjay mbo lotiengane mbo atikaleke ango la liwawi moy.

²⁵Nde imi angene yenekë mbo atikele loaso ango lomoi loengana la liwa, kongo ko inde angene asofela ndokakomyomo la Kaisala, eokao isosanga ndotom'inde nda Loma.

²⁶Nde itiene loaso angene losonele nda lokasa lotoke ende Ngene wasu ako Kaisala, eokao isoesh'inde oso wanu, simbi to oso wae Bokota Agulipa, litina mbo akakotolomok'inde, yene to lioi liosono nda lokasa,

²⁷eoka itangi nde mbo ende efinole ndotoma boto nda bonyololo angoluwesa loaso elotowanjelomo inde.

Tomo Ya Batomomu 26

Inango sha Paulo oso wa lokendo loka nda Loma

¹Limso Agulipa loonga la Paulo mbo— Wende la yose yota inango shae. Limso Paulo loninolo bosamba wande, inde loakola ndotungesela bawanjeli ko la limutoli liande,

²inde mbo— Bokota Agulipa, yende la limengo fine louse ndota inango shami oso wae shotungelesa bawanjeli ba BaYuda owanjela'mi,

³simbi to eoka mbo beyaeli la tofenya twa BaYuda bisoluwomo lae fololo; eokao itolombokol'aembo olaileke'mi ko la boliliya.

⁴Ongoma to, boyaeli wami ko nda isenge shami, kwa ayalaka'mi sisi ya ebami angene ko nda liotomu, la nda Yelusaleme, bosoluwana la BaYuda batotina.

⁵Basotaluwa ko oso, bekulia ndoluwes'ae ongoma, mbo isolitesa boyaeli wa BaFalusi ebole botuka eboeti la fine nda liimeli la lilitesi lia Mungu.

⁶La kwani isoemala ono nda likomyi lia liwanjeli ko l'eoka ya iyeli sha lisaka eliatikaka Mungu ende batata basu,

⁷lisaka elisosemokola tukela yasi liu la imbale la lowa la ocho mbo bosheke liao. E Bokota, isowanjelomo la BaYuda ko l'eoka ya iyeli-si.

⁸¿Monito ino otangi nde mbo lotiloimelomo mbo Mungu atokusola ebasowa nda liwa?

⁹Ongoma to imi angene loenyela nda botema wami mbo loengani mbo ikeleke njaso wike yotwana la lina lia Yesu wa Nasaleta. Yakelaka ko ani nda Yelusaleme;

¹⁰imi nd'akandaka wike wa ebaimeli nda bonyololo ko la isosha eshafomoko'mi ende Kanga ebieti, la nda Ikumbe imo yakuliaka mbo baolomoko.

¹¹Yakuchakak'iyu nda bisongomelo bitotina, imi lokota ndoseles'iyu lina lia Yesu, yawelek'iyu luno loa likama, yakongolak'iyu imo ko nda bekenge ya yese yasi.

- 12**Akendεke'mi ongoma nda mboka ya Damaseke, ko la isosha sha Kanga ebieti ebatomaka'mi,
- 13**la ifitika, Bɔkɔta, nda mboka imi lɔɛɛ liangangi elisolongela elia liso lia use, elisosokwa imɔ nda use, liao loangangela'mi fangi la fangi imɔ ko ebakendeneke amamwito lami.
- 14**Akwak'iso yatotina kwu nda nyεε, imi looka limiki litoonga lami la lioi lia BaEbele mbo— ¿Saulo, Saulo, otokongokola'mi monito? Oisoka lobaba ndosibiaka bokolo nda bosiki?
- 15**Limɔ imi loonga mbo— ¿Bwana, wende ndai? Limɔ Ngenε loonga mbo— Imi yende Yesu oyatokongolomo laε.
- 16**Kongo ko emalaka nda bakolo baε, eoka isɔɛɛɛ end'ae litina lia mbo isεlek'ae bokuwi wami la bonangoli wa yao ebisɔɛɛ aε la yao imɔ ebikenεseke'mi wenes'ae mbisa;
- 17**itosokol'ae nda besamba ya bato baε angene la ende eba biese yasi, olo akatomeke'mi otom'ae,
- 18**mbo olioleke baiso bau, la mbo basokweke nda lilima ndokene liangangi lia löwa, mbo basokweke nda bofoka wa Satana ndokakwa nda bofoka wa Mungu mbo bameselɔmɔkɔ batwanelo, bafomoko botiko amamwito l'ebasotanesomo ko la liimeli lioimela'mi.
- 19**Eokao, Bɔkɔta Agulipa, itiafekaka ndolitesa lieni elienεleke nda use,
- 20**nde oso imi lotanangola ende bato ba Damaseke la mbisa ende eba Yelusaleme la nda yese ya Yudea etotina la ende eba biese yasi mbo bakalanganeke ndokikwa ende Mungu la mbo bakelakeke ko yao ebiengani la likalangani liau.
- 21**Eoka ya njaso-bi, BaYuda lokuwamela'mi nda Ndako ya Mungu, la iyo lokota ndoola'mi.
- 22**Konda eweuse isosungomo la Mungu, eokao ikoemala eyamaya ndonangoela bato, l'ebafi l'ebakeke, nde iitoonga lioi angolimɔi, sakolo ngo ko eyaongaka Mɔse la batɔndɔli mbo yao bilayaka mbisa,
- 23**biko mbo, loengani nde la Masiya mbo okeke tokange, limɔ eoka Inde atemwaka oso nda liwa, Inde akoluwesa la BaYuda la bato ba biese yasi mbo löwa losoangangel'iyo.
- 24**Anangolaka Paulo inango shande, Feseto loamama la limiki lifi mbo— Paulo osowa loseka! Weli wa kasa bosoola'ae loseka!
- 25**Nde Paulo mbo— Itiwe loseka, aε Feseto Oyalongeli, nde baolo ebakoonga'mi bende ko wewe la weli;

²⁶eoka Bɔkɔta nd'aluwi njasɔ-bi, itoonga oso wande la lotendela, eoka itienyele mbo njasɔ-bi bisoisomo end'inde, eoka bitiakelomoko wisisa.

²⁷¿Bɔkɔta Agulipa, oisoimela Batɔndɔli? Iluwi nde mbo osoimela!

²⁸Limɔ Agulipa loonga la Paulo mbo— Ko la sinyo sha lioi osotinja'mi mbo iyaleke boto wa Masiya?

²⁹Paulo mbo— Ango la sinyo ango ko la yumwa, imi kosombokola Mungu mbo inga æ angene kongo, kanga imɔ ko batotina-ba ebatoka'mi louse, bayaleke kwa ayali nde'mi, sakolo ngo ko benyɔlɔ-bi.

³⁰Lamao Akulipa loemala amamwito la Gouverneur la Belenike l'ebayalaka se amamwito lau.

³¹Iyo lɔke okaongana mbo— E-boto-yo atikeleke loasɔ loengana la liwa, ango ko bɔnyɔlɔ.

³²Agulipa loonga la Feseto mbo— Aenaka e-boto-yo afelaka mbo akomyomoko la Kaisala, ani asofaikolomo.

Tomo Ya Batomomu 27

Lɔkɛndɔ loa Paulo la watɔ nda Loma

¹Akomyak'iyɔ mbo tɔkɛke ko la watɔ wa lofofo ko nda yese ya Italia iyo lota Paulo la ebakandomu basi nda besamba ya botoli oso wa basilikani, ako Yulio wa botuka wa basilikani ebotangomu mbo Wa Augusetɔ.

²Iso lokwa nda watɔ wa okenge wa Adulamutio ewasangaka ndoetaeta bekenge ebile nda boili wa Asia, limɔ iso loilia owale; Alisitalako, boto wa bokenge wa Tesaloniko nda Makedonia, inde lɔkɛsɛnɛ lasu nda watɔ.

³Lɛlɛngɔ iso loelama nda Sidona, lamao Yulio lookela Paulo bootɔ, inde lomacha Paulo mbo æke baina mbo bakukyeke inde sumbu.

⁴Iliak'iso owale liasi, iso loeta fangi eyemɔi ya bosanga wa Kupolio, eoka lofofo lokufesak'iso ndoleka ko la fangi ya wali.

⁵Alekak'iso eliya eyele owale wa Kilikia la Pamfulia, iso loiyela bokenge ɔmɔi wa Lukia boko Mula.

⁶Omao botoli oso wa basilikani loosha ɛɛndɔ ya watɔ wa okenge boko Alesandulia eyetɔke nda Italia, inde lot'iso nda wao.

⁷Æk'iso la lofofo ko tenenetenene, bacho bamɔi, iso loiya ko la tale nda Kinido, limɔ eoka mbo lofofo lokufesak'iso ɔke ko fii, iso loeta fangi ya bɔlɔkɔ wa bosanga boko Kulete, tina la kolo eko Salomone.

⁸Ko la bowau, iso lotakela bosanga se, la ongoma iso loiyela elela eyatangomoko mbo Beloko-belau tina la bokenge boko Lasea.

⁹Etaka mbile yumwa ongoma, lokendo loa wato loya la tale fine eoka bolanga (nda mbile ya Lokufu-loa-yeka) bosota la fomba bitoyala,

¹⁰ongoma Paulo lofaef'iyu likakanelo mbo— Batolome, isoene mbo lokendo-lo lotoyala nde la tale la bifembi fine, inga nda biengo la wato angene kongo, kanga imo ko nda komba yasu bato.

¹¹Nde Yulio etemeleke baio ba kapiteni la ngene wa wato, inga baio ba Paulo.

¹²Limu eoka boloko botiengane wotikala ko la tengai ya bafeyu, bato ebalongeli basangaka ndoiliaka owale liasi, mbo bakoteke eluwa bekoko ndoiyela Foinike eko lifoto elile nda bosanga wa Kulete la elitenele fangi eyetofofa fofu imbale, mbo batayalaka omao la mbile ya bafeyu.

Wato wa lofofo lowa la lombu loa likama

¹³Limu afofaka lofofo lolau loa fangi ya Afilika, iyo loenyela mbo basoko fofe eyelembi'iyu, eokao iyo losomboko tondo, iyo lokatakele ngenge ya Kulete se.

¹⁴Nde mbisa ya mbile ko sinyo, lombu loa likama loko elotosokwa nda fongo ya bosanga, loao loomani'iyu, lototangomo lina mbo Eulakulo.

¹⁵Limu eoka wato lokoko, angokoko otambak'imu bombu nda lofofo, iso lomacha wato ndotinjomo la lofofo;

¹⁶limu iso koto boloko wa bosanga bokoke boko Kauda, limu iso losulia etumbe ya wato ko la owau.

¹⁷Ilak'iyu etumbe nda balia, iyo koto bangwanda ba bekulu, iyo lokandakana wato la bao, buu ko la bokoko. Limu eoka mbo iyo lowanga mbo wato botaswama se nda boke boko Sulutisi, iyo losulola hema ya lofofo se, iyo lochaa ko ongoma.

¹⁸Nde kwa aomanelo iso batutu fine, lelengo iso loakola ndowele biengo ebisoaa wato se nda balia;

¹⁹limu nda lise lia asato iyo loweleke hema la bekulu ya wato se nda balia.

²⁰Ko la bacho wike liso-lia-use la tolonge angenele la ngumba loetela likama, yao loomakana lasu, ongoma totiakesek'imu iyeli liasi mbo touwesomoko nde.

²¹Lamao, eoka batialaka imu bieka ko la mbile yumwa, Paulo loemala sisi yau la inde loonga mbo— Batolome, wakuliaka kwa aongaka'mi mbo iso angotasokwa nda Kulete, ani totiweke efembi la e-lituwami-li.

²²Nde yaimwesaka kwani betema yanu, eoka angwene angomoi wanu woseesele, sakolo ngo ko wato kongo,

- ²³eoka la ocho-bo bokitomo wa Mungu, oyale Ngenε wami la oyatosemokola'mi osemol'Inde, inde loemala tina lami,
- ²⁴inde mbo— Owangēke, Paulo, lole loaε ndoemala oso wa Kaisala, tene ngo Mungu asofaef'ae bawawi ba batotina ebasokeseεe laε nda watɔ.
- ²⁵Ko l'eokao, Batolome, yaimwesaka betema yanu, isoimela nde Mungu mbo lotoyak'end'iso oko ani akambesomoko'mi,
- ²⁶Kongo ko iso la watɔ toomelaka nde nda bosanga ɔmɔi.
- ²⁷Bocho ona waaka ewa liu la anei ewasokwak'iso nda Belɔkɔ, la iso lochacha nda eliya ya Adelia, limɔ tina la εsɔkɔ ya ocho, basali ba watɔ lotanga nde mbo boili bokoya oko tina;
- ²⁸eokao iyo lokweela bolundu wa balia, iyo lota yiso litinda limɔi. Limɔ mbisa sumbu, iyo lokweela liasi, iyo lota yiso liu la bɔɔmwi.
- ²⁹Limɔ awangak'iyo mbo watɔ botaomela ko nda ngɔnge ya batalε, iyo lokushaka tondo binei nda wendo, iyo losombola mbo bonyanya boyeke.
- ³⁰Nde basali ba watɔ loluka fofe yokwa botili, iyo lota etumbe nda balia liasi, iyo lokwela la bolimbake mbo batokakusha tondo yasi nda bɔmbɔ wa watɔ.
- ³¹Kongo ko Paulo loonga la Komanda Yulio la basilikani mbo— Sakolo ko e-bato-ba kotikala nda watɔ, ani ino angokɔkɔlɔ ndouwesomo.
- ³²Kwaamao basilikani lotenaka bekulu ya etumbe, iyo lomacha yao ndokwa se nda balia.
- ³³Oso wa bonyanya sumbu, Paulo lɔɔnjɔnj'iyo yaatotina mbo baleke bieka, inde mbo— Ko la becho liu la inei ino osoumwaka ndoombakela, angola bieka;
- ³⁴eokao itolɔmbɔkɔlɔk'ino mbo boleke sumbu bieka, eoka louweso loanu losolendelo ngo ko yao, eoka angwene loswee ango lɔmɔi loa botɔ wa ɔmɔi wanu koseεese.
- ³⁵Aongaka Paulo ongoma, inde lounda lituma, inde lofaefa Mungu kekekēle oso wau yaatotina, limɔ inde louna liao, inde loakola ndola liao.
- ³⁶Limɔ iyo batotina loyaima betema, iyo imɔ lola bieka.
- ³⁷Iso yaatotina nda watɔ twaaka bato mia imbale la kama bosambale la bato liambe.
- ³⁸Okaneloko iyo bieka, iyo lokushaka bofonga nda balia eoka ndolefese watɔ.

Watɔ wa lofofo loomela nda bosanga, wao lowa

- ³⁹Asɔswaka bonyanya, batialebbeelaka boili, nde iyo lɔene bɔnɔkɔ wa botima la ngɔnge ya boke, iyo losanga mbo, bekɔkɔlɔ, iyo koswamesa watɔ se ko omao;

⁴⁰limo iyo lotenaka bekulu ya tondo, iyo lomacha yao nda balia, la mbile-ao iyo lofaikola bikandelo ya bowacheli. Limo iyo loemesa hema ya lofofo ya bomboboo fii, iyo lotamba wato boomaneke nda ngongee.

⁴¹Nde iyo loiyela nda nyee atiteni ya boeso la botalangu, iyo loswamesa wato se la bomboboo loundana angokokolo ndosongwa omao, nde wendo loakola ndoachaacha eoka ya batutu ebasoomakana la wao.

⁴²Limo basilikani losanga mbo boleke bato ba boonyokolo mbo bataungwa nda balia nde kokwa otili.

⁴³Kongo ko Komanda Yulio lokufesa lisangi liau eoka alembeke ndouwesa Paulo. Inde lota ndola mbo ebaluwi balia, bungweke nda bao oso ndokake nda boili,

⁴⁴limo ebatikali batalemeke nda baonga la biengo yasi ya wato. Ongoma batotina loiya nda boili la louweso.

Tomo Ya Batomomu 28

Paulo la batotina lonyangelomo nda Melita

¹Uwak'iso yaatotina ongoma, iso loluwa bosanga mbo bosotomo lina liko Melita.

²Bato ba yese ena ebatiaongaka baio basu, iyo lokeel'iso booto wa likama, iyo loanesa boosa, iyo lonyangel'iso batotina eoka ya botoko wa mbula la bofefyo.

³Paulo losonjaka bangbokale ba tokolokolo la atak'inde twao nda boosa, njo lokuswa nda twao eoka ya etao la yao loundana la lingasa liande.

⁴Limo eneke bato ba bosanga njo esokakema nda lingasa liande, iyo angene loongana mbo— Eingo nde, botolome-yo ende booli wa bato, asouwa nda balia, kongo ko Oyengani atimach'inde ndoika imo!

⁵Kongo ko Paulo bofefee njo nda boosa, atiokaka lobaba;

⁶nde bato lowee Paulo baiso mbo atotemeteme ango atokwa se kwu la losingo. Limo aweleke iyo baiso ko yumwa batieneke ango loaso lowau losoya end'inde, iyo lokikola lienyeli, iyo loonga mbo Paulo ende mungu.

⁷Nda fangi ena ya bosanga yaaka la bilanga bifi ya Gouverneur ya bosanga ako Pubelio, inde lonyangel'iso nda ndako yande, inde lofaef'iso beenda bieka bacho basato ko la booto fine.

⁸Loaaka nde mbo sango wa Pubelio loingalaka se la etao la bokolo wa bakila, Paulo loke okene inde, inde losomboel'inde, la ataliak'inde besamba yande, inde louwes'inde.

⁹Lamao eba ngwo basi nda bosanga loyaka, iyo losasesomo.

¹⁰Iyo loinakel'iso la besombo wike limo asokwak'iso liasi la wato wa lofofo, iyo lotaka nda wato bieka ebisoeno iso.

¹¹Yaaka nde mbisa ya tengai isato eyailak'iso lokendo nda wato wa lofofo wa Alesandulia ewayalaka nda bosanga nda mbile ya bofefyo, lina lia wato liko Batolome Baasa.

¹²Iso loelama nda bokenge wa Sulakuse, iso loumwa omo ko bacho basato;

¹³asokwak'iso omo, iso lotimbela sumbu ndokaiyela Legio, limo lelengo lofofo loa fangi ya Afilika lofofa, loao loiyes'iso lelengo nda elamelo ya Puteoli,

¹⁴olo atowanak'iso la beoto bemoi ebafelak'iso ndotikala lau bacho bosambale.

Paulo nda Banyololo nda Loma

¹⁵Ongoma iso loiya nda Loma la boili. Beoto ba omo, okak'iyoyo mboli yasu, iyo loya oyatowana lasu nda eolo ya Liongo lia Apio, nda elela eko Kumbo isato. Limoko eneke Paulo wen'iyoyo, inde lofaefa Mungu kekekela, inde loyaimwesa botema.

¹⁶Iyak'iso nda bokenge wa Loma, Paulo lomachomo ndoyalaka eyande angene amawito la bosilikani oyalambak'inde.

¹⁷Mbisa ya bacho basato Paulo lota betoli oso ya BaYuda lioi mbo bayeke end'inde, limoko asongomok'iyoyo, inde loonga lau mbo— Beoto, ani ititefole bato basu angoko beyaeli ya batata basu, imi nd'akesomoko nda besamba ya BaLoma nda banyololo nda Yelusaleme;

¹⁸iyoyo ana lokotolo'mi la basangaka ndofaikola'mi eoka batieneke'mi la litwanelo lioengana la liwa.

¹⁹Nde eoka BaYuda batiakuliaka, ongoma yatinjomoko ndotela Kaisala bosako, nde itiaaka la loaso lowanjela eba yese yami angene.

²⁰Eoka ya litina-li to, isot'ino lioi mbo yenek'ino la mbo iongeke lanu, eoka isokandomo la e-banyololo-bo ko la loaso loa iyeli sha Isalaele.

²¹Limoko iyoyo loonga lande mbo— Iso totiole lokasa ango lomoi loa Yudea loaso loa, la angwene omoi wa beoto yasu woya ono ndotel'iso mboli kwa ndoongana lasu loaso lobe loa.

²²Kongo ko tolemi nde ndooka ko end'ae ko yao ebisoenyakel'ae; eoka nda loaso loa e-botuka-bo toluwi nde mbo bosotangokomo obe nda wenda bototina.

²³Iyo lokuliana lande lisho lia lise elikayek'iyoyo la iyoyo loya bato wike end'inde nda ndako eyayal'inde; ko la nongo buse tuu inde losanoel'iyoyo, la inde lonangoel'iyoyo loaso loa Bokota wa Mungu, inde lokota ndoimeles'iyoyo loaso loa Yesu ko la Bikela ya Mose la Kasa ya Batondoli.

²⁴Bamoi loimela inango shande nde bamoi angoimela.

- 25** Ongoma iyo lofenyakana la iyo loakola ndomelana, ani Paulo loonga lau ko liolo-li limɔi mbo— Baoi ebaongaka Bolimo Botanu ende batata banu ko la Yesaya ewa Bɔtɔndɔli bende ko wewe, bako mbo—
- 26** Kɛndɛkɛ ende e-bato-ba, ongaka lau mbo— La batoi ino bokaka, nde angolüwa litina; La baiso, ino botichaka, nde angotɛnɛ swa.
- 27** Eoka betema ya e-tukela-ye bisokwelo itɔka, La batoi bau batooka ko ilao kongo; La basolinja baiso bau ndi, Mbo batɛnɛ la baiso la mbo batoka la batoi, Batalüwaka batina la betema la batakalangana, La mbo itauwes'iyɔ.
- 28** Eokao luwaka to mbo liuwesi-li lia Mungu lisotomomo ende bato ba tukela yasi, la iyo nd'atokaka liaɔ.
- 29** Aongak'inde ongoma, BaYuda losokwa okafelakana iyo angɛnɛ nda yao.
- 30** Paulo loyalaka ko miaka imbale nda ndakɔ eyakambak'inde angɛnɛ la inde lonyangela batotina ebayaka fetɛti end'inde,
- 31** inde lotaka boeki wa loyo loa Bɔkɔta wa Mungu la inde loekekesa njaso ya Ngɛnɛ Yesu Masiya ko fololo angokufesomo.

Baloma

Baloma 1

¹Oyasota lokasa-lo ale ko'mi Paulo, bokowa wa Yesu Masiya la oyatomoko lioi ndoyala Botomomu, yuchomokö ndonangola Mboli Ilau ya Mungu,

²eyatikak'Inde lisakä ko kwalakwala ko la Batondöli bance nda Lokasa loa Mungu.

³Mboli Ilau-bi yende loaso loa Wana wande oyaotomokö wana wa bofindi wa Dawidi nda lokomba loa bolomboki,

⁴Inde aselomokö Wana wa Mungu ko la bofoka nda bolimo wa botanu ko loaso loa litemwi nda liwa, Inde ako Yesu Masiya Ngenε wasu;

⁵ko l'eoka yande tosöölö elame la isosha sha Botomomu shöölεε bato ba wenda bototina lilendelu eoka ya lina liande,

⁶la ino imö osotomo lioi amamwito lau mbo oyaleke eba Yesu Masiya.

⁷Ende batotina ebasamomu la Mungu nda Loma bako ebasotomo lioi ndüchakomoko ende Mungu, isotomel'ino bootaota la lilatemi, bako eba Mungu Sango wasu la ba Ngenε wasu Yesu Masiya.

⁸Oso, isotafaefa Mungu wami kekekälä ko la Yesu Masiya eoka yanu batotina eoka mbo lilendelu lianu lioimela Yesu lisotomo lokuku nda wenda bototina.

⁹Mungu Inde angenε nd'aluwi to, eoka isokuwel'Inde la bolimo wami ani itonangokola Mboli Ilau ya Wana wande, mbo iitomacha ndosingwaka baina banu nda basomboli bami,

¹⁰ani itolombökölö mbo yendesomoko ndoyenε ino ko la lisangi lia Mungu.

¹¹Eoka yende la yemε yæn'ino mbo ifek'ino lifaefi limöi lia Bolimo mbo bokökömεε köke,

¹²litina mbo iso lanu lami tosongakanεke nda lilendelu liasu.

¹³Ilεmbi nd'ino beoto, ndoluwa mbo yasangaka mbile wike ndoya end'ino mbo yölεke eula omolo eyanu kwa aölökö'mi nda yese yasi, kongo ko isokufesomo köni ndoya konda eweuse.

¹⁴Yende la bolima bokambela BaHela la Basenje, ende eba weli l'eba bibεbe lisanga,

¹⁵eokao yende la yemε kwa atökökölö'mi ndonangola Mboli Ilau imö ko end'ino ebale nda bokenge wa Loma.

Batotina nda wenda bende la boeno wa liengani ko la lilendelu

- ¹⁶Iti to la sɔni loaso loa Mboli Ilau; eoka yende ko bofoka wa Mungu bouwekesa batotina ebatolendelo Yesu Masiya, BaYuda oso limɔ BaHela.
- ¹⁷Eoka ko la Mboli Ilau liengani lia Mungu lisoisolomo ko la lilendelu likeke konda lilendelu lifi; kwa atomokö loao nda Lokasa loa Mungu mbo— Eba liengani beikaka ko la lilendelu.
- ¹⁸Efango ya Mungu losokwa nda use, yao loisolomo ende batotina ebatotefola Mungu la ebatiengane ebatokufesa wewe ko la njasɔ ibe yao.
- ¹⁹Eoka, yao ebile yoluwomo loaso loa Mungu bisoenele end'iyoy eoka Mungu nd'asoenes'iyoy yao.
- ²⁰Eyande ebitienele to konda lokelomu loa wenda, biko bofoka wande wa layalaya la boyaeli wande wa Mungu, bitoluwana ko la yao ebisokelomo lande; eokao bati la lioi ango limɔi lia liasala,
- ²¹eoka kwa aluwaka'iyoy Mungu, batialitesak'Inde la batiainakelak'Inde, kongo ko basolefaka nda baenyeli la betema ya ebisoomelo liluwani bisotufatufa nda lilima.
- ²²Aongak'iyoy mbo bende ba weli, iyoy lokinjwa ko bibebe
- ²³la iyoy lofangola bofekɔ wa Mungu wa lokato ko la bilimi ya bato la nɔli la nyama ya bakolo baneɪ la yao ebitokaowaowa nda nyele.
- ²⁴Eokao, Mungu lomach'iyoy nda bɔwewe wa yeme ibe ya betema yau ndotombokolana bindo yau angene,
- ²⁵eoka basofangola wewe wa Mungu ko la lolanga limɔ basosemokola la basolitesa yao ebikelomu nda lifa lia Bokeli angene— Inde ainelomoko la loomalo layalaya, ongoma.
- ²⁶Eokao, Mungu lomachel'iyoy nda yeme ibe ya sɔni fine; batomali lofetekwana boyaeli wa batomali la wao eboti wa botomali angene,
- ²⁷la batolome ko ongoma lomachaka ndɔtɛle batomali bau, iyoy lofefɛ la bolɛfɛ wokelana la batolome basi njasɔ ya sɔni, ongoma iyoy loaelo nda bindo yau angene bosombo wa litwanelo liau.
- ²⁸Limɔ kwa iyoy batikulie ndoluwa Mungu, ko ongoma Mungu asomachel'iyoy boenyaenya wa bobeb ebotikuliomo la ndokelaka boendu.
- ²⁹Bato ana basotuma la njasɔ; bitotina ebitiengane, la bobeb la bolole la luno, basotuma imɔ la lisiɛlä la lioli lia bato, la bosho, la bolimbake, la bolalo,
- ³⁰baseɔli ba basi, biyani la Mungu, eba tofälä, bɔmetɔ, bɔfenɔa, bafɔli ba obe, batefoli ba sango la nyango,
- ³¹bibeb, batomboli ba basakä, ebati la booto, eba angwene liwa-ngandi.

³²Bɔfɔnɔ-bo wa bato nd'aluwi likomyi lia Mungu, liko mbo, ebatokelaka njaso ya bɔfɔnɔ-bo bengani nde ndowa, kongo ko iyo angene batokelaka yao, nde batoimela imɔ ko la olau basi ebatokelaka imɔ ko yao.

Baloma 2

BaYuda imɔ bende la boeno wa Liengani

¹Eokao, aɛ oyatofaka boto wasi se, oti ango la lioi lia liasala lioonga eoka atof'aɛ wasi se, aɛ angene imɔ osofomo se; eoka otokelaka aɛ angene ko ongoma.

²Toluwi nde mbo likomyi lia Mungu lile ngo ko wewe elitofaka bato se ebatokelaka bɔfɔnɔ-bo wa obe.

³¿Aɛ boto oyatofa bato ebatokelaka yao se, ani aɛ angene otokelaka yao, otangi nde mbo otolonga ndotila likomyi lia Mungu?

⁴¿Mbo osoolya booto la limeseli lifi lia Mungu la liombakeli liande eliti la esole? ¿Otiluwe mbo booto bofi wa Mungu botokɔkɔlɔ ndoinwes'aɛ ko nda likalangani?

⁵Kongo ko eoka ya bowau wa botema waɛ ebotikalangane, aɛ angene osoukamesa bondanda wa efango eyekawelemeke end'aɛ nda lise lia efango elitoenele nda likomyi lia Mungu,

⁶oyatɔɔlɛɛ boto la boto bondanda woengana la bekeeli yande;

⁷ende ebasokɔkɔmɔ nda bekeeli bilau yolukaka tala la loliteso la loiko, atof'iyo ko liwawi lia layalaya;

⁸nde ende tochocho etoitolitesa momongo, kangä ko yao ebitiengane, bɛwɛlɔmɔkɔ efango la lisomi.

⁹Bifembi la bomusi bilawɛlɔmɔkɔ nda botema wa boto oyatokelaka bobɛ, ende BaYuda oso la BaHela lisanga.

¹⁰Nde tala la loliteso la lilatemi ende boto la boto oyatokelaka bolau, ende BaYuda oso la BaHela lisanga.

¹¹Eoka Mungu aitokwelakwela bɔmbɔ wa boto nda likomyi liande.

¹²Eoka batotina ebasokelaka obe, ani batiluwe Bikela ya Mɔsɛ, belakuchomoko, nde inga to la bieo ya Bikela; kongo ko batotina ebasokelaka obe ani baluwi Bikela, ambo belafomoko se ko la Bikela.

¹³Bati to ebatolaila Bikela kongo ebatoengana nda baiso ba Mungu, kangä ebatolitesa yao nd'atofomo likolo nda likomyi.

¹⁴Eoka atolitesa bato ba wenda olitesa Bikela ko la betema yau angene, ani bati to la Bikela, ambo betema yau yende bikela end'iyo;

- ¹⁵ambo batotamba bato basi mbo bikela bisotakomo kwa yao ya Lokasa nda betema yau, olo eluwanelo ya olau la obe etokuliana ndoluwesa la weli, angoko baenyeli bau bataf'iyio se angoko ndof'iyio lioi lia liasala,
- ¹⁶nda lise lina elitokomya Mungu okomyela njaso ebiisami nda betema ya bato ko la Yesu Masiya-kwa atoekesomo ko la Mboli Ilau ebisonangola'mi.
- ¹⁷Nde eya to mbo watomo lina liko WaYuda la bolendelo ngo ko Bikela ya Mose la boomalaka la bometo nda lina lia Mungu,
- ¹⁸mbo oluwi nde lisangi liande la otangi nde mbo Bikela bisoeta la olau ebisoekesomo ae,
- ¹⁹la boluwa ndoluwaka mbo ae wende botoli oso w'eba botuku woenes'iyio mboka, la mbo wende imo imweli shofachela ebale nda lilima,
- ²⁰la mbo wende imo boluwekesi w'ebati la liluwani la boekesi wa bainenge eoka wende la boyaeli wa liluwani la wewe nda Bikela yanu,
- ²¹ae boekesi wa boto wasi, oitokesa botema wae angene? ¿Oyatotaka boeki mbo— Wiyëke! Ae angene wiyaka nde?
- ²²¿Oyatoonga mbo angotwa nyongo, ae angene ototwaka nyongo? ¿Oyatooka bakëngë la fengö bôlëb, ae angene otoiya yeka ya ndako ya mungu ya bôfônô?
- ²³Oyatoomala l'ifäälä eoka ya Bikela, ototefwesa Mungu ani ototefola Bikela?
- ²⁴Kwa asonömökô nda Lokasa, ko ongoma-Lina lia Mungu litotomo bôkecha nda tukela bitotina ko l'eoka yanu.
- ²⁵Liteni lia itombe lile la litina lilau ani osolitesa Bikela ya Mose, nde botefokola Bikela, limo liteni liae lia itombe lile ngo ko losunga wawa.
- ²⁶¿Eokao to, eya mbo boto wa losunga elitekesa baiti ba Bikela, losunga elole lande angotangomo to mbo liteni lia itombe?
- ²⁷Ongoma oyatikali ngo losunga, nde kolitesa Bikela, inde nd'atokomyel'ae oyale la Lokasa loa Mungu la liteni lia itombe lisanga, nde ototefokola Bikela.
- ²⁸Eoka boto ati to WaYuda oyakweli nde bôfônô wande ko lousa, la liteni elisoenele nda lokomba liti elia wewe;
- ²⁹kongo ko boto ale WaYuda oyayali ongoma ko nda botema wande, la liteni lia itombe lile loaso loa botema imo, ndembe ya bolimo, inga ndembe eyetomu nda lokasa. WaYuda wa wewe atiinelomo la bato, kangä ko la Mungu.

Baloma 3

Lisanoli lia tofenya loaso loa BaYuda

- ¹¿Eya to ongoma BaYuda bafoti nde l'iyē? ¿Boni bondanda bofomu nde la liteni lia itombe?
- ²Wike, ko la batina wike; elia oso ko mbo ende BaYuda Baoi ba Mungu basotikomo mbo batinganeke la bao.
- ³Ko la moni to? ¿Bamɔi beyalaka la boeno wa lilendelu; fee yau kosēsēsēlikōchi lia Mungu liokōcha basakā bande?
- ⁴Mbayo, ango sinyo! Kangä mbo batotina baluweke mbo Mungu ende ko momongo, ani basi batotina bende ko la nanga; kwa atomoko nda Lokasa mbo— Mbo wenganesomoko wewe ko la baoi baē, La bolongesomoko ani otokomyielomo loasɔ.
- ⁵Nde ango batwanelo basu benekese liengani lia Mungu, ¿iso koonga moni? ¿Mbo Mungu atiengane ani atokuchak'iso la efango yande? Imi bolomboki nd'atoonga kongo.
- ⁶Mbayo, ango sinyo! Eya ongoma, ani Mungu kokomya njasɔ ya wenda-bo la moni?
- ⁷¿Eya to mbo wewe wa Mungu angene bosotaliomo tala ko l'eoka ya ewami bolimbakeli, monito imi nd'atofomo se mbo yende boto obe?
- ⁸Monito iso angokelaka bobē ko mbo bolau boyeke, kwa atoonga bato bamɔi ba liseɔli libe mbo iso nd'asoonga ongoma? Bato ana basofakomo se ko wewe.
- ⁹¿Monito, iso BaYuda nd'alongeli to? Mbayo, ango sinyo! Iso nd'asotaaesa loasɔ-lo se mbo BaYuda la BaHela lisanga batotina fee bende ko nda eundelo ya bobē;
- ¹⁰loisotomo nda Lokasa mbo— Angwene oto angɔmɔi wengani,
- ¹¹Angwene woluwa, angwene wolukaka Mungu.
- ¹²Kongo ko batotina basoengwa mboka, basoeyaeya ko wawa; Angwene wokelaka bolau la weli, angɔmwito.
- ¹³Kingo yau bile kwa losai elokoliolomo, Ndamē yau yende la bolimbakeli; Lisäkä lia imamoā lile nda bikwekwebu yau.
- ¹⁴Benɔkɔ yau bisotumaka la limɔli la luno.
- ¹⁵Bakolo bau batotangwaka mangu okasendola bakila;
- ¹⁶Lɔsēsēlɔ la tokange bisomachomo nda mboka ebietelak'iyō.
- ¹⁷Batiluwe mboka ya lilatemi;
- ¹⁸Liwangi liowanga Mungu lititichomo la baiso bau.

¹⁹Toluwi nde mbo Bikela ya Mose bitoonga loaso loa ebatokanjomo la Bikela; ani benoko bitotina belinjomoko la mbo bato batotina ba wenda batokomyiomo ko la Mungu kongo.

²⁰Eoka nda baiso bande angwene bolomboki wofomo likolo ko l'eoka yolitesa Bikela, eoka Bikela bisoesha lilembelesi lia batwanelo.

Lilendelu liolendelo Masiya Yesu litoenganesa bato

²¹Nde kwani lienganesi lia Mungu lioenganesa bato lisoenele mbo litikandomo ko la Bikela nde Lokasa loa Bikela la eya Batondoli bitokambes'iso loaso loa lia;

²²liengani lia Mungu ko l'eoka ya lilendelu lia Yesu Masiya ende batotina ebatolendelo Inde, bato batitwane,

²³eoka batotina basotwanelo la basoomelo bolau wa tala ya Mungu.

²⁴Batoenganesomoko ko la booto wande, lifaefi elitofomo ko la liendoli lia Masiya Yesu.

²⁵Mungu aselek'Inde Boendoli wa bato abe, ko la lilendelu liolendelo bakila bande. Ongoma Mungu loenese liengani liande mbo ko la limeseli lia batwanelo ba oso asomacha bao,

²⁶eoka ndoenese mbo Inde angene ale liengani nda mbile-ye kwanikwani la mbo ale Wenganesi wa ebatolendelo Yesu.

²⁷Bometo wasu BaYuda anima to? Bosotunga tuu. ¿Eoka ya eni ekela to? ¿Eoka ya bekeeli yasu? Mbayo, kangä eoka ya ekela ya lilendelu.

²⁸Eokao, tosotanga mbo boto atofomo likolo mbo engani nde, ko l'eoka ya lilendelu kongo, inga eoka ya lilitesi lia Bikela.

²⁹¿Nde Mungu ende to wa BaYuda kongo? ¿At'imö ko Mungu wa tukela yasi lisanga? Eingo, imö ko wa tukela yasi,

³⁰ani ende ko Mungu omwito, la atoenganesa ebatotena totombe loaso loa lilendelu la eba losunga imö ko la lilendelu.

³¹¿Ongoma to, mbo tosoambokola Bikela ko l'eoka ya lilendelu-li? Mbayo, ango sinyo, nde tosekökomesë Bikela.

Baloma 4

Lilendelu lia Abalayama ngau wa BaYuda

¹¿Toongeke to moni loaso loa Abalayama, ngau wasu, mbo aoloko to iye?

²Eya to mbo Abalayama aenganesomokö eoka ya bekeeli yande, limö ale la litina liomala, nde inga to nda baiso ba Mungu.

- ³¿Lokasa loa Mungu lotoonga moni? Abalayama alendeloko ko Mungu, la lilendelu liande liatangomokö mbo liengani.
- ⁴Likambi lia boto oyakeli likuwa lititangomo to mbo lifaefi kangä mbo likambi lia bolima;
- ⁵kongo ko boto oyatikele likuwa, nde asolendelo Inde oyatoenganesa ebatilitese Mungu, ambo lilendelu liande lisotangomo mbo liengani.
- ⁶Ongoma to Dawidi imo asosono loaso loa lokemo loa oto oyatangomu la liengani ko la Mungu oyatitange bekeeli yande;
- ⁷Lokemo lole end'inde oyasomeselomo batefoli bande, la oyasofanjakomo batwanelo bande.
- ⁸Lokemo lole end'inde ani Ngene Mungu atitang'imo batwanelo bande.
- ⁹¿Lokemo-lo losofomo ko ende oyasotena itombe kwa ende ewa losunga imo? Eoka tosoonga mbo— Lilendelu lia Abalayama lisotangelomo inde mbo liengani.
- ¹⁰¿Lisotangomo mbo liengani la moni? ¿Ani atenomoko itombe kwa nda mbile ya losunga? Inga nda mbile ya itombe, kangä nda losunga.
- ¹¹Limö inde lofomo itombe kwa ndembe ndokokomesse liengani lia liimeli liande ani akatenomu itombe mbo ayaleke Sango wa batotina ba lilendelu ani batitenomo itombe nde lisotangelomo iyo mbo liengani,
- ¹²la ale imo Sango wa ebatotenomo totombe inga ko l'eoka ya itombe kongo, kangä ebatotutaka imo boyaeli wa lilendelu lia sango wasu ako Abalayama ani akatenomu.
- ¹³Eoka lisakä eliatikomoko ende Abalayama la ende lioti liande, liko mbo elayalaka bosangoli wa tukela bitotina ya wenda, litiatikomoko ko l'eoka ya Bikela, kangä l'eoka ya liengani elisoja ko la lilendelu.
- ¹⁴Eyambo bende eba lilitesi lia Bikela ebatosangola wenda, ani lilendelu lile to wawa la lisakä lile liyaälä.
- ¹⁵Eoka Bikela nd'atoesha efango ende ebatotefokola yao; nde angwene bikela, ambo angwene litefoli lia yao.
- ¹⁶Eokao lisakä liatikomokö ko la lilendelu mbo likokomeke ko la booto wa Mungu koke ende bana batotina ba Abalayama, inga ko ende ebatolitesa Bikela kongo, kangä imo end'iyo ebale la lilendelu kwa elia Abalayama (ale sango wasu batotina,
- ¹⁷kwa loatomoko mbo— Isosela ae ndoyala sango wa tukela wike). Nda baiso ba Mungu ale sango wasu, alendelokö ko Mungu oyafaka loiko ende ebawi la oyatota ndola mbo ebityale bikinjweke yao ebile la liwawi.

¹⁸Ongoma Abalayama lokesele iyeli ani angwene imo iyeli sha lioti, la inde lolendelo mbo eyalaka nde sango wa tukela wike, kwa aluwesomoko inde mbo— Lioti liae liyalaka nde ko, ongoma.

¹⁹La lilendelu liande litialeleke la bolembu ani bindo yande yasiakowa eoka aaka la miaka kwa kama liu, la Sala atiak'imo botomali woota.

²⁰Kongo ko atialeleke la fee nda botema loaso loa lisaka lia Mungu, nde inde lowangema la lilendelu, inde loinela Mungu,

²¹eoka aluwaka wewe mbo Mungu atokoko ndokocha lisaka eliatikak'Inde.

²²Ko la eoka-ye lilendelu liande liatangomoko mbo liengani liande.

²³Baoi-ba bako-Liatangelomoko inde, batiasomoko ko l'eoka yande kongo,

²⁴kanga eoka yasu imo lisanga; litangelomoko imo ko end'iso ebatolendelo Inde oyatemoko Yesu Ngene wasu nda liwa,

²⁵oyaolomoko ko eoka ya batwanelo basu la oyatemoko eoka ya loenganesomu loasu.

Baloma 5

Lokemo elosoeshelomo iso ko la Lilendelu

¹Aenganesomoko iso to ko la lilendelu, ongoma twende la lilatemi ende Mungu ko l'eoka ya Ngene wasu Yesu Masiya;

²ko lande tosoesomoko nda eyaelo ya lilendelu ko nda elame ya Mungu olo asokomoko iso la tosoomalaka eoka ya iyeli shoyala nda tala ya Mungu.

³Inga yao kongo, kanga imo liomali lile lasu eoka ya bifembi yasu, eoka toluwi nde mbo bifembi bitoeshel'iso likomeme;

⁴la likomeme litoeshel'iso bofoka wolembeela bobo; la wao botoeshel'iso iyeli sha losamo loa Mungu;

⁵la iyeli-si siitookes'iso soni eoka losamo loa Mungu losowelomo nda betema yasu ko la Bolimo Botanu oyafomoko iso.

⁶Eyayaelak'iso ko mbuwa nda lisho lioengana, Masiya lowel'iso bato ba obe.

⁷Eoka ende tale ndowela ango oto wa liengani, nde eya boto bolau angene, ambo komo kotendela ndowel'inde.

⁸Nde Mungu loenekes'iso eloande losamo mbo eyayaelak'iso ko bato babe Masiya awelak'iso.

⁹Nde simbi to kwa aenganesomu iso eoka ya lisendwi lia bakila bande, Inde nd'atouwes'iso nda efango eyetoya.

¹⁰Kwa eyayaelak'iso biyani la Mungu, liwa lia Wana wande lisootwanes'iso lande la lilatemi liasi, simbi to kwani tosootwana lande, totouwesomo ko l'eoka ya loiko loande.

¹¹Inga to la litina-li kongo, kangä imo mbo tosoomala la Mungu ko la Ngenε wasu Yesu Masiya oyasootwanes'iso kwani liasi la lilatemi.

Bobε wa Adamu bosofanjomo la Liendoli lia Yesu

¹²Eokao, kwa ayaka bobε nda wenda-bo ko l'eoka ya bolomboki omoi kongo, la liwa imo loaso loa bobε, ko ongoma liwa lisoyaka ende bato, boto la boto, eoka batotina basotwanelo.

¹³Bobε wayalaka nde nda wenda oso wa Bikela, kongo ko bobε botitangomo ende bato ani Bikela bititayalaka.

¹⁴Nde liwa liakakalesäkä wenda ko nda Adamu, boto wa oso, konda Mose, angō wokakalesa ebatiakelaka bōfōnō ona wa obe ewakelaka Adamu, oyaaka ndembe ya Inde oyakayeke.

¹⁵Kongo ko litwanelo lina litikweele lifaefi liko liengani eoka angō wike basowa eoka ya litwanelo lia boto omoi, nde booto wa Mungu la lifaefi lia booto wa boto ona ako Yesu Masiya bosowlwaka finε ende bato wike.

¹⁶La lifaefi lina litikweele fendelo ya litwanelo lia boto omoi ona; eoka litwanelo eliafaka boto omoi se litiengane la lifaefi lifi elitoesha lienganesi lia batwanelo wike.

¹⁷Eoka ya litwanelo lia boto omoi liwa lisolongela ko la boto ona, nde simbi to ebasolo lilya lia booto la lifaefi lia lienganesi liande, belallengaka la loiko eoka ya Boto omoi ako Yesu Masiya.

¹⁸Ongoma, eoka ya litwanelo lia boto omoi, bato batotina basofomo se, ko ongoma lienganesi lia boto omoi lisofaka batotina likolo, lisoemes'iyō liasi, ambo nda loiko loa liengani.

¹⁹Eoka ya litemoli lia boto omoi, bato wike basoyalesomo eba batwanelo, ongoma ko l'eoka ya litemoli lia Boto Omoi bato wike batoyalesomo eba liengani.

²⁰Nde Bikela bisoyatuta ko mbisa ko ndokondesa litwanelo, kongo ko akondaka litwanelo, ongoma booto imo akondakondaka likama,

²¹ani ayalaka bobε bokakalesi amamwito la liwa, ko ongoma booto bosokakalesa bato la lienganesi lioshaka loiko loa layalaya buu ko la Yesu Masiya Ngenε wasu.

Baloma 6

Liwa lia Masiya litoesha liwa lia Bobε

- ¹¿Toongeke to moni, mbo— Totikakaleke nda batwanelo basu mbo booto bulwesomoko?
- ²Mbayo, ango sinyo! Iso tosowanjwa nda batwanelo kwa ebasowela bao; ¿Totoyalaka to nda bao la moni?
- ³¿Otiluweke mbo iso yaatotina ebasolufiomo ende Masiya Yesu, tosolufiomo imo nda liwa liande?
- ⁴Ongoma to tosoombomo amamwito lande nda kito ko la lilufi, mbo, kwa atemwesomoko Masiya nda liwa ko l'eoka ya tala ya Sango wande, ko ongoma iso imo kotutaka boyaeli boyai wa loiko.
- ⁵Ango iso tosowatemaka lande la liwa kwa eliande angene, ongoma iso kowatemaka lande nda litemwi liande.
- ⁶Tosoluwa mbo boyaeli wasu wa oso bosoolomo amamwito lande nda lieka mbo bindo ya batwanelo biseselesomoko mbo totayala imo bekowa ya bobo.
- ⁷Oyasowa at'imo la loaso lokuwela bobo ewakakalesak'inde.
- ⁸Ango tosowa amamwito la Masiya, ambo tosoimela mbo totoyala lande nda loiko;
- ⁹eoka tosoluwa mbo Masiya oyatemwesomoko nda liwa, atiawek'imo liasi, liwa litiakakalesek'Inde imo liasi.
- ¹⁰Eoka awaka nde ndowa loaso loa bobo, angowel'imo wao liasi, kongo ko loiko elosoyala lande lole oko l'eoka ya Mungu.
- ¹¹Ino imo ko ongoma, luwaka mbo osowela bobo, kongo ko wende la loiko loaso loa Mungu ko la Masiya Yesu.
- ¹²Bobo bokakaleseke to bindo yanu ebitowa mbo otalitesa yeme ibe ya yao;
- ¹³Ofaefeke bilengo yanu nda bobo ndoyalaka biela ya obe yonana la bolau, kongo ko faefaka betema yanu ende Mungu kwa ebasotemwa nda liwa la bilengo yanu biyaleke biengo yokelaka likuwa eliengani elia Mungu.
- ¹⁴Eoka bobo boitokakales'ino imo liasi, eoka oti'mo bekowa ya Bikela, kangä eya Booto wa Mungu.

Ikweelo sha Bökowa

- ¹⁵¿Moni to, tokeleke bobo, ko l'eoka mbo tot'imo nda isosha sha Bikela, kangä esha booto? Mbayo, ango sinyo!
- ¹⁶Otiluweke mbo bokulya ndoyalaka bekowa ya oto ndolites'inde, ambo wende bokowa wa boto oyatokakales'ino; angoko bokowa wa bobo, ndokawa; angoko bokowa wa lilitesi, ndokaenganaka?

¹⁷Nde kelekëlë ende Mungu eoka mbo ino ewayalaka oso bekɔwa ya bobbe, nde kwani osolitesa la betema betotina ko Liekesi elisüchomu ino;

¹⁸la asosɔmbɔɔmɔ ino nda eundelo ya bobbe, osoya bekɔwa ya liengani kwani.

¹⁹Isoonga la bɔfɔno-bo wa loaso loa bato, ko l'eoka mbo wende sumbu la bɔlembu. Kwa afaefaka to ino bilengo yanu mbo biyaleke bekɔwa ya bɔlelo la litefoli, ko ongoma kwani faefaka bilengo yanu ndoyalaka bekɔwa ya liengani liotanesomo tanelele.

²⁰Eoka ayalak'ino bekɔwa ya bobbe, otiakakalesomoko la liengani.

²¹¿Nda mbile ena, waɔɔkɔ to boni bosombo wa njaso ina ebisok'ino ko sɔni kwani? Bina bitotungama ngo ko nda liwa.

²²Nde asosɔmbɔɔmɔ ino kwani nda bobbe, osoya bekɔwa ya Mungu otɔɔkɔ bosombo boko lotanekeso loa bobbe, lototungama ngo ko nda loiko loa layalaya.

²³Eoka liɔli lia bɔkɔwa wa bobbe ende ko liwa; kongo ko lifaefi lia booto wa Mungu lile loiko loa layalaya bu ko la Masiya Yesu Ngenɛ wasu.

Baloma 7

Ikweelo sha Lisɔngɔni

¹Bitungani yami, isofel'ino ebaluwi nde Bikela, mbo— ¿Oisoluwa mbo ekela etokanjaka boto ko nda mbile eyekoyali inde la liwawi?

²Eoka otomali oyale wali wa boto, akoyali botolome la liwawi, liti lisokufes'inde ndosenyana la olome. Nde bolome ewa, limɔ botomali asosɔmbɔɔmɔ nda liti lia botolome.

³Ongoma to, ani olome akoyali, wali ɛsɔngɔɔ la botolome wasi, inde kotangomo ewa nyongo; nde olome ewa, wali asosɔmbɔɔmɔ nda liti, limɔ ɛsɔngɔɔ la botolome wasi, at'imɔ ewa nyongo.

⁴Bitungani yami, ko ongoma end'ino, osokwela se nda Bikela ani osowatema la liwa lia bindo ya Masiya, mbo oomaneke la Wasi oyasosokwa nda liwa mbo tooteleke Mungu lioti lia eula.

⁵Ayalak'iso ko la boyaeli wa bindo kongo, yemɛ ya bindo eyaluwak'iso ko l'eoka ya Bikela, yao lofumbekes'iso nda bilengo yasu ko ndoota lioti elikatungeke ko la liwa;

⁶nde kwani tososɔmbɔɔmɔ liti eliakandak'iso eoka tosowela liao mbo totayala imɔ bekɔwa ya bikela ya oso eyasɔɔmɔkɔ, kangä bekɔwa ya Bolimo boyai.

¿Mbo Bikela yende Bibe?

⁷¿Toongeke to moni, mbo— Bikela yende ko bibe? Ango sinyo! Aenaka Bikela, ani itiluweke litina lia batwanelo. Aenaka Bikela mbo— Ololëke, ani itiluweke mbo bolole bole bobé.

⁸Nde bobé bosoené fofé ko la liti, limo bosofwóló'mi ndolola la yeme finé. Aenaka to liti, ani bobé bot'imo.

⁹Imi nd'ayalaka oso shei la Bikela, nde ayaka Bikela limo Bobé lowawa la imi lowa;

¹⁰la liti lioluwesa mboka ya loiko, imi lóené ko liao mbo mboka ya liwa kongo.

¹¹Nde bobé bosoené fofé ko la liti yolimbaka'mi, limo liti lisoola'mi ko ndofa'mi se.

¹²Ongoma to Bikela bisüchomo ende Mungu, la liti lisüchomo imo, lile la liengani la bolau.

¹³¿Loende to loaso lolau elotoeshela'mi liwa? Mbayo, ango sinyo! Kangä bobé angené ko la mboka ya bolau bosoeshela'mi liwa mbo bobé wenele wewe ko mbo bobé la mbo wao bolembeelomoko mbo bobé woeta ko la liti.

¹⁴Toluwi nde mbo Bikela bile ngo ko ya Bolimo, nde imi angené yende ko boto wa bindo, la isotambesomo kwa bokowa wa Bobé oyatokakalesa'mi.

¹⁵Itiluwe to litina lia bekeeli yami, eoka iitokelaka yao ebitosanga'mi okela; nde isokela ko yao ebisokaka'mi efu.

¹⁶Yekela to yao ebitisange'mi okela, ambo isoala mbo liti lile lilau finé.

¹⁷Kwani ati to imi angené oyatokela bobé, kangä Bobé eboingali atiteni yami.

¹⁸Eokao, iluwi nde mbo nda bindo yami, biko lokomba angené, angwéné bolau boyali nd'ina, eoka yende la lisangi liosanga bolau, nde iti ango la bofoka wokelaka wao.

¹⁹Eoka itikele bolau ebososanga'mi okela, kangä bobé ebotisange'm wao angené imi nd'asokelaka.

²⁰Eya to mbo imi yekela wao ebotisange'mi, ambo ati to'mi oyakeli, kangä Bobé oyaingali lami.

²¹Isoosha to litina lia boyaeli-bo, mbo ani asosanga'mi okela bolau, limo bobé botoyalakana lami tina.

²²Isoomalaka to nda botema wami loaso loa Bikela ya Mungu,

²³kongo ko isoené bikela yasi nda bilengo yami bitonanaka la botema wami la ebitoundesa'mi kakau nda bikela ya Bobé, ebile nda bilengo yami.

²⁴Imi yende bolomboki nda tale fine! ¿Ndai to atɔɔnokɔlɔ'mi nda bindo-bi ebisoundomo la liwa?

²⁵Kelekëlë ende Mungu, ko la Yesu Masiya Ngenε wasu! Imi angene to nda botema yende bɔkɔwa wa Bikela ya Mungu, nde bindo bile bɔkɔwa wa bikela ya Bobe.

Baloma 8

Eba Masiya batifomo se, nde basofomo Bolimo wande

¹Eokao ebasowatemaka la Yesu Masiya baitofomo imɔ se,

²eoka bikela ya Bolimo wa Loiko ebole la Masiya Yesu bisofaikola'mi nda bikela ya bobé la liwa.

³Loasɔ elotikɔkɔle to Bikela ndokela, eoka yende la bɔlɛmbu wa bindo, Mungu angene nd'akelaka loko ndotoma Wana wande nda bindo ya bɔfɔnɔ wa bato babe ko ndowa eoka ya bobé la ndofaka bobé wa bindo se;

⁴mbo bakakanelo ba Bikela bakɔchɔmɔkɔ lasu ebatikendɛsɔmɔkɔ la yeme ya bindo, kangä ko la Bolimo.

⁵Ebatolitesa yeme ya bindo, batoenyakela ko njasɔ ya bindo, ebatolitesa eya bolimo, batoenyakela ko eya bolimo.

⁶Eoka ndoenyakela ko bindo, ende ko liwa; nde ndoenyakela bolimo, ende loiko la lilatemi.

⁷Baenyakeli ba bindo basoiyana la Mungu, baitolitekesa Bikela ya Mungu, eoka batikɔkɔle okela ongoma;

⁸ebatoyalaka ko bindo batikɔkɔle ndoomalesa Mungu.

⁹Kongo ko ino ba Masiya ot'imɔ wokakalesomo la yeme ya bindo, kangä eya Bolimo, eya to mbo Bolimo wa Mungu boyalaka end'ino. Oyati la Bolimo wa Masiya, ambo ati wande.

¹⁰Nde eya to mbo Masiya eyala atiteni yanu, bindo ewa ndowa eoka ya bobé, kongo ko belimo yanu bitoyala la liwawi ko l'eoka ya liengani.

¹¹Eya to mbo Bolimo oyatɛmɔlɔkɔ Yesu nda liwa eyalaka atiteni yanu, ambo Oyatɛmɔlɔkɔ Masiya Yesu nda liwa, efaefaka bindo yanu liwawi liasi ko la Bolimo oyatoyalaka atiteni yanu.

Tole bana ba Mungu

¹²Eokao, Bitungani yami, lole loasu mbo toyaleke kwa alɛmbi Bolimo inga kwa alɛmbi ko bindo;

¹³eoka eya mbo boyalaka kwa alembi bindo yanu limo bowaka nde; kongo ko eya mbo bosingesa yeme ya bindo ko la Bolimo ambo boyalaka la loiko.

¹⁴Eoka batotina ebasotolomo oso ko la Bolimo wa Mungu, bende bana ba Mungu;

¹⁵eoka otifomo bolimo wa bekowa mbo winweke liasi nda bowa, kangä bolimo wa bana angene (ebayalaka bekowa oso) la ko la bolimo tosoamama mbo—Abba, Sango wasu!

¹⁶Bolimo angene asotaka boekä amawito la ewasu bolimo mbo tole bana ba Mungu;

¹⁷toyala bana, ambo iso kosangola botiko wa Mungu Sango amawito la Boloo wasu ako Masiya, eya tolo liko lia bemusi yande mbo toleke imo liko lia linengina lia tala yande.

Liuwesi liyaka nde mbisa ya bemusi

¹⁸Isoenyela mbo bemusi ya mbile-ye bitiengane ango sinyo la tala ebilenesomoko end'iso mbisa.

¹⁹Yeka bitotina ebikelomu la Mungu, bisoumbakelaka la baiso nda mboka wene loneso loa bana ba Mungu;

²⁰yeka ina bitotina yayalaka ko liyaela kongo, inga la yeme ya yao angene, kangä la lisangi lia Inde oyakanjaka yao la iyeli sha Bouwesi,

²¹mbo bitotina eyakelomoko bitosombolomo nda ekanjelo ya londo ndoyalaka toote twa Mungu etwa bokoko wa tala yande.

²²Toluwi nde mbo bitotina ebiyali ono se bitosumasuma nda toelo twa mbota ko nda mbile-ye;

²³inga yao kongo, kangä imo ko iso lisanga ebasofomo eula ya oso ya Bolimo, tosumasuma nda betema ani tosoweleke baiso mbo toselomoko bana ba Mungu ko la liendolomu lia bindo yasu.

²⁴Eoka tosouwesimo ko la iyeli; nde iyeli esisene yao eyetoumbakel'iso, sit'imo iyeli; ndai kokesele iyeli sha yao eyen'inde?

²⁵Kongo ko toumbakela la iyeli yeka eyetienele, iso kowele yao baiso la likokomele elitiwe esole.

Mungu atosungak'iso la Bolimo la Wana wande

²⁶Ongoma Bolimo botokokomes'iso la lisungi liande nda bolumbu ebole lasu; eoka totiluwe ndosombola la weli, nde Bolimo angene atosombokoel'iso la besumo ebitiokane baoui.

- ²⁷Nde Oyatolukaka ebiisami nda betema, aluwi nde baenyeli ba Bolimo eoka atosomboela ebüchomoko la Mungu ko la lisangi lia Mungu.
- ²⁸Toluwi nde mbo nda njasɔ bitotina Mungu nd'atokəkəmese bolau ende batotina ebasami nd'Inde, bako ebasotomo lioi lande la lisangi liande;
- ²⁹eoka Mungu aluwaka nde ebaselek'Inde mbo bafaefomoko bofɔɔɔ ebole la Wana wande mbo Inde ako Wana ayaleke ko wana wa oso wa bitungani wike.
- ³⁰Limɔ, ebasangak'Inde oso, Inde lotak'iyo lioi, limɔ ebatomoko lioi, Inde loenganes'iyo, la ebenganesomoko lande, iyo lotaliomoko lande tala.
- ³¹¿Totoonga to moni eoka ya njasɔ-bi? ¿Mungu eyalaka lasu, ndai to kofekel'iso?
- ³²Inde kongo oyatifekel'iso Wana wande angene, nde Oyamach'Inde ndoyawel'iso yaatotina, ¿aitofaef'iso imɔ ko bitotina bofäfä?
- ³³¿Ndai atowanjela ebaaomu la Mungu? Ende Mungu oyasotang'iyo mbo bengani;
- ³⁴¿Ndai kof'iyo se? Ende Masiya Yesu oyawaka, eingo oyatemwaka imɔ, oyale nda fangi ya olome ya Mungu la oyatoongel'iso.
- ³⁵¿Ndai atosenyanes'iso shei la losamɔ loa Masiya? ¿Mbo bomusi, kwa tale, kwa likongolomu, kwa londo, kwa boeno wa bisinda, kwa bifembi, kwa bita?
- ³⁶Loatomoko nda Lokasa ongoma mbo— Tosoolomo ko la nɔngɔ buse tu ko loasɔ loae, tosotangomo mbo bekəkɔ yoolomo.
- ³⁷Kongo ko nda bitotina-bi tosolonga ndolonga fεε ko la bofoka wa Inde Oyasami nd'iso.
- ³⁸Iluwi to ndoluwa mbo loti la loasɔ, ango liwa, ango liwawi, ango bakitomo, ango eba tososha, ango eya mbile-ye, ango ebikayeke, ango befoka,
- ³⁹ango botalemu wa use, ango bolundu wa balia, ango yeka ya kanda yasi, angwene eyetokəkɔɔ ndosenyanes'iso shei la losamɔ loa Mungu elosoomana tɔɔ la Masiya Yesu Ngene wasu.

Baloma 9

Ikenene sha Paulo eoka ya ebände bako Balsalaele

- ¹Nda lina lia Masiya isoonga wewe, itite lolanga, mbo eluwanelo yami ya olau la obe etokulia lioi liami ko la Bolimo Botanu liko mbo—
- ²Ile la ikenene sifi la bomusi ebotimacheke botema wami.
- ³Isikiosombola mbo imi isendomoko bieo yosenyanesomo shei la Masiya loasɔ loa bitungani yami ya tukela yasu;

- ⁴bende Balsalaele, basotangomo bana ba Mungu; tala ya eyaelo ya Mungu la ngela yande la likomyi lia Bikela yande la lisemoli liande la basakä bande, bitotina bisoomana lau;
- ⁵bangau bende ebau, la Masiya ende wa tukela yau nda loaso loa bindo, oyatalemi likolo lia yaatotina ako Mungu, ainelomoko ko nda layalaya, ongoma.
- ⁶Loti to mbo Lioi lia Mungu end'iyo lisowa liwela, eoka batotina ba tukela ya Isalaele batiomane wewe la Isalaele,
- ⁷batotina bati bana ba Abalayama ko l'eoka ya lioti liande, kangä mbo— Ko la Isaka kongo lioti litotangomo eliaε.
- ⁸Litina mbo bati to bana ba lioti lia bindo ebatangomu bana ba Mungu, kangä bana ba lisakä batangomu lioti liande.
- ⁹Baoi ba lisakä-li bende mbo— Nda mbile-ye la mwaka wa mbisa, yeyaka nde, la Sala eotaka wana otolome.
- ¹⁰Inga to loaso lona kongo, kangä imo ko Lebeka oyayalaka la lieme ko la sango wasu ako Isaka,
- ¹¹eoka ani bana bakaotomu kōni, l'ani batitakelaka loaso ango lolau angoko lobe, mbo likomyi lia Mungu lioaa bana likoχhomoko,
- ¹²inga eoka yolitesa bikela, kangä eoka yota oto lioi. Lebeka lokambesomo mbo— Boloo atokuwela etungani;
- ¹³kwa loatomoko nda Lokasa ongoma mbo— Yasamaka nde Yakobo, nde itiluweke Esau.

Lofekelomo loa Isalaele loti loaso loa Mungu

- ¹⁴¿Toongeke to moni, mbo— Angwεε to liengani ende Mungu? Mbayo, ango sinyo!
- ¹⁵Mungu loonga la Mōse mbo— Itowεε booto ende boto kwa alembi nde'mi, la itowela boto shota kwa alembi nde'mi.
- ¹⁶Eokao to loti loaso loa lisangi angoko loa lifumbi lia boto, kangä loa booto wa Mungu.
- ¹⁷Lokasa loa Mungu loonga la Bōkōta Falao mbo— Isoemes'ae la tala, ko la litina-li, liko mbo yenεεke bato bofoka wami la mbo lina liami liluwesomoko nda yese bitotina.
- ¹⁸Ongoma to mbo— Mungu atowεε booto ende boto kwa alembi nd'Inde la atosεε boto la lotale oyakalembek'Inde.
- ¹⁹Ango bofela'mi mbo— ¿Monito Mungu atofaka kōni bato liengo? Ndai to kofekel'Inde lisangi liande?

- ²⁰¿Aε bolomboki wende to ndai oyatofenyana la Mungu tofenya? ¿Yeka eyekokelemu koonga la oyakokel'mde mbo— Okokeli'mi anyo moni?
- ²¹¿Bokuki-tei ati l'isosa shokela la ibo simwito sha ilongo ango tei ya bofeko, ango ko tei ya bokecha?
- ²²¿Mungu εembe to ndwenese bato efango yande loaso loa bobo la ndoluwesa bato bofoka wande bofi, la eombakela la bofiili bofi ko tei ina ebikukiomu la bokecha ndoseeselesomo la efango,
- ²³ko la litina mbo aluweseke bondanda wa tala yande ebotowek'Inde nda tei ya booto ebisotakomia Inde eoka ya bofeko,
- ²⁴bako iso angene ebatomoko lioi, inga BaYuda kongo kangä imo eba yese yasi?
- ²⁵Kwa aongak'Inde nda Lokasa loa Hosea mbo— Ebatiaaka bato bami, imi yetak'iyo mbo bato bami; La oyatiasamomoko, yetak'inde mbo bosamomu.
- ²⁶Limö nda elela olo aongomoko mbo— Ino oti bato bami, Ko omao betangomoko nde mbo Bana ba Mungu wa loiko.
- ²⁷Yesaya lota boeki loaso loa Balsalaele mbo— Ango loketi loa bana ba Isalaele loyala wike kwa eloa nyele yoke nda balia, ko bosandelo se wau kongo bouwesomoko;
- ²⁸eoka Mungu atokochaka lioi liande chaa la atotenaka likomyi liande shoo nda wenda.
- ²⁹Kwa atondokö imo Yesaya mbo— Aenaka mbo Mungu wa bikuke amachelak'iso koto ya bosandelose, Ani tosokinjwaka kwa Sodoma, ani tosokelomo bofomo wa Gomola.
- ³⁰¿Toongeke to moni? Mbo bato ba wenda ebatiaengaka liengani, iyo basoosha liengani, liko liengani elisoya ko l'eoka ya lilendelu;
- ³¹kongo ko Balsalaele ebaengaka liengani lia lilitesi lia Bikela, iyo batiosheke liao.
- ³²¿Basoomelo la moni? Eoka baengaka liao, inga ko la lilendelu, kangä ko la bekeeli ya Bikela; basokwa ilango nda litale lia likulya, kwa loatomoko nda Lokasa mbo— Tenengo! Nda Siona isota litale liokwesa bato likulya, Ango lituka liokwes'iso ilango; Kongo ko oyatolendelo Inde aitookesomo soni.

Baloma 10

Balsalaele batiaaka la Lilendelu

- ¹Bitungani yami, yende la limengo fine nda botema la nda lisomboli liami eoka ya bato, bako Balsalaele, mbo buwesomoko,

- ²eoka isoaoala wewe mbo bende la bofimbi fine wolitesaka Mungu, nde angwene liluwani to.
- ³Eoka batialuwaka liengani lia Mungu, nde basoluka mboka yokokomese liengani eliau angene la batilitese liengani lia Mungu.
- ⁴Eoka Masiya nd'atokocha Bikela ndoenganesa batotina ebasolendelo Inde.
- ⁵Mose nd'asonoko mbo boto oyatokocha Bikela ko la bekeeli inde atoko loiko.
- ⁶Nde liengani elia lilendelu lisoonga mbo— Oongeke nda botema wae mbo, ¿Ndai atolila ko nda use? (eoka ndokasulola Masiya se), oongeke mbo—
- ⁷¿Ndai atokwaka se mbi nda olundu wa ewelo? (ndokatemo Masiya nda liwa).
- ⁸Nde losoonga to moni? Mbo liölo lile tina lae, nda bokoko wae la nda botema wae, la liölo lina lile elia lilendelu elisotomo lasu boeki,
- ⁹mbo eyambo boaola la bokoko wae mbo Yesu ale Ngene, la boimela nda botema wae mbo Mungu asotemo Inde nda liwa, ani buwesomoko.
- ¹⁰Eoka boto atoimela la botema ko ndoenganesomo, la atoaola ko la bokoko ko ndouwesomo.
- ¹¹Lokasa loa Mungu mbo— Batotina ebatolendelo Inde baitookesomo soni.
- ¹²Batitwane to, bako BaYuda la BaHela, eoka Ngene omwito ale ko Ngene wa yaatotina, oyale to la bofafa ende batotina ebatosingwaka lina liande.
- ¹³Eoka mbo— Batotina ebatosingwaka lina lia Ngene belauwesomoko.
- ¹⁴¿Nde batosingwaka lina liande moni ani bakimel'Inde? ¿Batoimel'Inde to moni ani bakoki wendi wande? ¿Batoka wendi wande moni, ani batitatom boeki?
- ¹⁵¿Boeki atotaka wendi sakolo ngo ko asotomomo la moni? Kwa asonoko nda Lokasa mbo— Aina bolau mbo basoyanangoel'iso mboli ilau!
- ¹⁶Kongo ko batotina batialailaka mboli ilau la weli, eoka Yesaya aongaka mbo— ¿Ngene, ndai asoimela wendi wasu?
- ¹⁷Ongoma to, liimeli lisoya ko la lioki lia wendi la lioki lia wendi ko la inango sha Masiya.
- ¹⁸Kongo ko imi mbo— ¿Mbo bakoki to? Eingo nde— Bamiki bau basoiyela yese bitotina la tonango twau ko nda bako ba wenda.
- ¹⁹Imi mbo— ¿Balsalaele angoluwa la weli to? Mose nd'aongaka ko kwaala mbo— Imi nd'atookes'ino bokole loaso loa bato ebati ango tukela, Itosomes'ino ko loaso loa bato ba mbuwa la bibebe.

²⁰Yesaya nde lotendela ndoonga mbo— Isooshana l’ebatilukeke’mi; isoenele ende bato ebatifeleke’mi.

²¹Limɔ inde loonga l’eba Isalaele mbo— Ko nɔngɔ buse tuu isonanoel’ino besamba yami la losamɔ, End’ino bato ba tukela ya litefokoli la tofenya.

Baloma 11

Bosandelose wa Isalaele botouwesomo ko la Lilendelu

¹Itofela to mbo— ¿Mungu asofeka to bato ba tukela yande? Mbayo! Imi imo yende wa Isalaele, yende wa lioti lia Abalayama, wa bofindi wa Benyamina.

²Mungu atifeke bato bande ebaluwanaka lande ko oso. ¿Ango otiluwe elotoonga Lokasa loa Mungu loaso loa Eliya? Inde lokatata eoka ya Balsalaele ende Mungu mbo—

³Ngene Mungu, Basoola batɔndɔli baε, basoukola bitambelo yas, la itikali ko imi kongo la batoluka fofe ndoyaola’mi.

⁴¿Nde limutoli lia Mungu end’inde lile moni? Mungu mbo— Bakotikali ende’mi bato bilɛfu bosambale ebatiswe balui se ndosemola Baala.

⁵Ko ongoma imo nda mbile-ye botuku bosandelu nde se ebosoamo ko la booto wa Mungu.

⁶Eya to mbo ko la booto, ambo inga eoka ya bekeeli yau; aenaka ongoma, ani booto botifomo lifaefela.

⁷¿Limɔ to moni? Isalaele loomelo lona eloalukak’inde, nde botuku ona ebosoamo la Mungu iyo lofomo loao, kongo ko ebamɔi lowa bɔsenɔ fine.

⁸Kwa asɔnɔmɔkɔ nda Lokasa mbo— Mungu asowelek’iyo bolengelenge nda baiso mbo batene la mbo batoka la batoi, ko nda eweuse.

⁹La Dawidi imo mbo— Mesa olo atolak’iyo elambo ekinjweke ilonga, kwa elɔngo; Mbo bakweke tolango tokundel’iyo likundo,

¹⁰Baiso bau batufatufefe mbo batene la weli Ani bekɔngɔ yau beinyakameke mbile la mbile.

¹¹Eokao, imi mbo— ¿Basokwa ilango sha lifongolitule angoemal’imo liasi? Mbayo, ango sinyo! Kongo ko, ko la litwanelo liau, liuwesi lisoya ende eba tukela yasi mbo BaYuda bokesomoko bokelɛ.

¹²Eya to mbo litwanelo liau lisofotesa eba wenda bototina, la ilango shau sisofotesa tukela yasi, nde simbi to ani Bayuda batotina basoimela.

¹³Isoonga to nde ende eba tukela yasi, eoka kwa ayali nde imi botomomo ende eba tukela yasi, isotalia sumbu likuwa liami tala,

- 14 mbo yefɔɔ sumbu bokelë wa eba lioti liami angene la mbo bamɔi bau buwesomoko.
- 15 Eoka eya mbo lofeko loau lootwanesa eba wenda la Mungu liasi, ongoma lonyangelomo loau loisoeshela eloeta, loko mbo loiko losokwa nda liwa?
- 16 Eya to botɔmɔ wa lituma büchomo ende Mungu, simbi to litotina koküchomo; eya mbo wili büchomo, simbi to beta imɔ ko ongoma.
- 17 Ango beta bimɔi beunakomo nda isandu, limɔ æ ako bota w'isandu sha lokonda kɔtesɔmɔ nda lifa lia yao ya bokuma, limɔ beta bitotina koyala la wili ɔmwito, kokaana bofoka wa bülu w'isandu, otakemëke loasɔ loa beta.
- 18 Nde botakema nda loasɔ-lo, luwaka mbo æ otisuche wili, kangä wili nd'atokɔkɔmese æ.
- 19 Boonga to mbo— Beta lounakomo mbo imi yɔtesɔmɔkɔ nda lifa lia yao.
- 20 Bolau to, nde yao lounakomo eoka basolengela lilendelu, æ angene osokɔkɔmɔ ko l'eoka ya lilendelu. Eokao oyalëke la bɔmetɔ, kangä la bɔwa.
- 21 Eoka eya to Mungu angomesele beta eyakondaka nda isandu angene, asa kɔni Inde angomesele æ.
- 22 Tenekë to booto wa Mungu la imɔ ko efango yande; atotulunga ebasokwa se, nde end'æ ko booto wa Mungu ani otokɔkɔmɔ nda booto wande, nde aenaka ongoma ani æ kotinyomo.
- 23 Ebamɔi imɔ bemachaka litefoli liau, iyo kɔtesɔmɔ ndowachomo nda isandu eoka Mungu atokɔkɔɔ ndowach'iyɔ nda bokuma liasi.
- 24 Eya to mbo æ watinyomo nda isandu sha lokonda ndokawachomo nda bokuma wa isandu sha tuma, eoka ongoma ende efinole, simbi to beta ina kowachomo nda isandu sha yao angene.
- 25 Kongo ko, bitungani, itilembë mbo oyaleke botutuku nda loasɔ-lo eloisami sumbu litina, mbo otayala la bɔmetɔ, eoka boseno wa betema bosounda sumbu BaIsalaele ko nda akɔteke eba tukela yasi ndɔɔlɔlese lisangi lia Mungu,
- 26 limɔ BaIsalaele batotina beuwesomoko. Kwa loasɔnɔmɔkɔ nda Lokasa mbo— Boendoli ekuswaka nda okenge wa Siona, Atosokola litefoli lia Mungu ende bana ba Yakobo;
- 27 Elo loyalaka nde ngela yami end'iyɔ, Ani isosokoel'iyɔ batwanelo bau.
- 28 Nda loasɔ loa Mboli Ilau bende biyani ko l'eoka yanu, nde loasɔ loa mbo basoaamo, basosamomo ko l'eoka ya batata.
- 29 Lifaefi la likomyi lia Mungu liotaka bato lioi, liao angokikolomo imɔ.

⁸oyasofomo lifumbesi, aongeleke bato la lifumbesi; bokusokoli wa lifaefi, ambo ko la bofäfä; oyasofomo botoli oso, ambo ko la itinjo; oyatokeke feteti ya booto, akeke la bofömu la limengö.

⁹Losamö loanu lotayala la bolimbake,

¹⁰siyamaka la bobbe sia; wachanaka la bolau, ino beoto ya Etanda samanaka kwa bofindi ömöi; wina atalieke wina lande tala.

¹¹Yalaka l'itinjo, inga l'ilemolemo; yalakaka ko la Bolimo, kuwelaka Ngené la bowangemu.

¹²Omalakaka la iyeli, kökömökö nda bakongolomu; sombokolaka la boliliya.

¹³Kaelaka ebaEtanda yao ebile lau la boeno, sungak'iyö la bieka nda këndö yau.

¹⁴Samboelak'iyö ebatokongol'ino, sambolaka, osendëke bieo.

¹⁵Omalaka amamwito l'ebatoomala, lelaka l'ikenene amamwito l'ebatolela.

¹⁶Yalanaka la lisangi la botema ko ömöi; oyalëke la bofenö, nde keseneke l'eba touwe. Oyalëke l'ifäälä shoenyela mbo welï wae bosoetela.

¹⁷Okundanëke bobbe ko la bosakane, enyaka ko ebiliami nda baiso ba bato batotina.

¹⁸Bökökö, ino koyalakanaka la batotina la lilatemi.

¹⁹Ebasamomu lami, okundakanëke bakundo, nde faka efango ya Mungu fofe, eoka loasökömökö nda Lokasa loande mbo— Ngené Mungu mbo— Likundeli lile ko loasö loami, Imi nd'atosakanesa njasö.

²⁰Kongo ko wiyeli wae eokaka isiyé, fak'inde bieka; eokaka yeme ya balia, fak'inde amweke. Ongoma otowele bösä wa söni nda botö wande. Okwesomöko liangö elitonana bobbe, kongo ko kwesaka bobbe ilangö ko la bowangö boko bolau.

Baloma 13

Bakakanelo ba lotimbana loa eba Etanda

¹Batotina, boto la boto, baliteseke ebale l'isosha shokakalesa wenda, eoka angwene isosha sakolo ngo ko esisofomo la Mungu, la ebale la shao basotomo ko la Mungu.

²Eokao oyatotefola isosha, asotefola imö ko likomyi lia Mungu, la ebatotefola, iyo angene batofomo se.

³Eoka bekomyi biti to ewaesa yowaesa ebakeli bolau, kangä ebakeli obe. ¿Otilembe to owangaka ewa isosha? Kelaka to bolau, limö inde koomales'ae,

⁴eoka ale bokomyi wa Mungu ndoyales'æ la bolau. Bokela to obe, wangaka, eoka atifomo chaka ko wawa; ende to bonyafala wa Mungu wowekeke oyasokelaka obe ko efango ya Mungu.

⁵Eokao lole loasu ndolites'iyo, inga eoka yowanga efango ya Mungu kongo, kangä imɔ ko l'eoka ya eluwanelo yasu ya olau la obe.

⁶Ko l'eoka-ye otokambaka bɔsɔmbi, eoka bakomyi bende ebasofomo ko likuwalili ko la Mungu.

⁷Faka to ende batotina yao eyengani, biko bɔsɔmbi ende ebengani ndosɔnja yao, bosɔmbo ende ebengani ndɔsɔ wao, wangaka oyengani ndowangomo, tɛmyaka oyengani ndotɛmyɔmɔ.

⁸Oyalëke la bolima ende boto angɔmɔi, sakolo ngo ko bolima wosamaka bato basi; eoka oyatosamaka boyalani lande asokɔcha Bikela.

⁹Eoka mbo baiti-ba bako-Otwëke nyongo, wolëke boto, wiyëke, ololëke yeka, ango liasi imɔ, batotina basosanoelomo ko la liölo-li limɔi liko mbo— Samaka boyalani lae kwa ani otosama æ angene.

¹⁰Losamɔ loitokɔkɔlɔ ndokelela boyalani loasɔ ango lɔmɔi lobe, likɔchi lia Bikela liende ngo ko losamɔ.

¹¹Oisoluwa imɔ ngo ko mbo mbile-ye ende lisho lianu liosiswaka nda ilo esiingal'ino, eoka kwani liuwesi liasu lisosishana oko tina, ani liayalaka sumbu esika nda lise lina eliaimelak'iso osooso;

¹²Bocho bosambosila, linyanya lisambosɔswa, eokao towatoleke to bekeeli ya lilima, biko eya sɔni, la towateke ko biela yonana nda löwa;

¹³tokendekendekë la löwa la boyaeli eboeliامي nda baiso ba bato, inga ndotinyaka tosumbe, la liwa lia bänä, inga la bolëfë la bolefela, inga la liwesani la liya;

¹⁴kongo ko wataka boyaeli wa Ngenë Yesu Masiya la otakelëke bindo bolenda wa yemë ya yao.

Baloma 14

Ofëke bato basi ba Etanda se ko lifela

¹Nyangelaka ewa lilendelu lilumbu nde inga to ko ndowesana lande eoka ya baenyeli bande.

²Boto ɔmɔi asoimela mbo engani nde ndola bieka bitotina, kongo ko wasi wa bɔlembu atolaka ko yeka ya elanga, angola nyama.

³Oyatolaka aseɔlëke wasi oyatile, oyatokilaka yeka afëk'inde se oyatola yeka ena, ani Mungu asonyangela oto ona.

- ⁴¿Ae wende to ndai oyatofa bokuwi wa oto wasi se? Ko Ngenε ewande kongo nd'atof'inde kwa se, kwa likolo; atofomo nde likolo to, eoka Ngenε wasu atokɔkɔlɔ ndoemes'inde likolo.
- ⁵Boto ɔmɔi atotanga nde lise limɔi lisolongela liasi, kongo wasi atangi nde bacho batotina batitwane; nde boto la boto akɔkɔmεseke lienyeli eliande angεε.
- ⁶Oyatotanga lise limɔi mbo yenga, asoenyela ongoma ko loaso loa Ngenε; la oyatola yeka, atolaka ko l'eoka ya Ngenε eoka asofa Mungu kekekēlē, la oyatileke eoka ya Ngenε, asofa imɔ ko Mungu kekekēlē.
- ⁷Eoka angwεε boto wasu oyatoyalaka eoka yande angεε, la angwεε boto kowa eoka yande angεε.
- ⁸Eoka toyala to la liwawi, ango tosoyala eba Ngenε; la eya mbo towa, tosowa ko eba Ngenε; eokao to toyala la liwawi, la towa, twende ango koa eba Ngenε.
- ⁹Liende ngo ko la litina-li mbo Masiya awaka la auwaka liasi, mbo ayaleke ko Ngenε wa eba liwa l'eba liwawi lisanga.
- ¹⁰¿Ae nd'atofa etungani yaε se eoka iye? ¿Ae nd'atoseɔlɔ imɔ etungani yaε eoka iye? Eoka iso yaatotina totoemakala oso wa keka ya likomanyi lia Mungu;
- ¹¹kwa asɔnɔmɔkɔ loao nda Lokasa mbo— Mungu mbo— Kwa ayali Imi, batotina batoswakela'mi balui se, La benɔkɔ bitotina bitoaolela Mungu mbo Ngenε.
- ¹²Ongoma to ɔmɔi la ɔmɔi wasu atokasanoela Ngenε Mungu loaso loande angεε.
- ¹³Eokao totakomyianεk'imɔ boto la boto wina lande, nde komyiaka baenyeli banu mbo angotak'imɔ loaso nda mboka ya etungani lokwes'inde ango ilango, ango likulya.
- ¹⁴Isoenyela la isoluwa imɔ ko l'isosha sha Ngenε Yesu mbo angwεε yeka eyele bokili ko yao angεε, sakolo ngo ko end'inde oyatangi nde mbo ende bokili, ambo ende bokili end'inde.
- ¹⁵Nde eya mbo etungani yaε eokesomoko botema wale eoka ya bieka ebitol'ae, ani otikesεne lande la losamɔ imɔ; oseεselesεke inde ona oyawelomoko la Masiya, ko l'eoka ya bieka eyaε.
- ¹⁶Omachεke mbo eyaε bilau bisendakomoko bieo,
- ¹⁷eoka Bɔkɔta wa Mungu boti loaso loa yeka yola kwa yomwa, kangä eloa liengani la lilatemi la bootaota wa Bolimo Botanu;
- ¹⁸eoka oyatokuwela Masiya la boyaeli-bo inde nd'atoomalesa Mungu, la atokuliomo lokuku lolau ende bato.

- ¹⁹Eokao to, totutakeke ko njaso ya lilatemi la ebitokokomesε baina lasu.
- ²⁰Owelēke likuwa lia Mungu se ko loaso loa bieka. Bitotina bisosāsa, angwene bokili, kongo ko bobε fine ende boto ona oyatokwesa boto se ko l'eoka ya bieka yola.
- ²¹Bolau ko ndokila nyama ya kanda bitoti la bānā ango yeka yasi imo ebitokwesa etungani yaε.
- ²²Lilendelu liaε liyaleke nda botema wae olo Mungu kongo nd'atōene liao; lokemō lole ende inde oyatikokole ndofa botema Wandε se eoka ya yeka ena eyetangi inde mbo elau.
- ²³Nde oyatotaka fee, limō elaka yeka ena, asofomo se eoka atileke la lilendelu; bitotina to ebiti la liimeli bile ko batwanelo.

Baloma 15

Tosungeke bato basi kwa akelaka imo Masiya

- ¹Iso to ebale la bosangwu nda lilendelu tosungeke eba bōlembu ndotolaka belito ya fee ebile lau angoluka fofε yoomala ko iso angene;
- ²nde oto la oto wasu aomaleseke boyalani nda njaso bilau ndokokomesε Etanda.
- ³Eoka Masiya atiaomalesaka Inde angene, nde lole kwa asōmōkō nda Lokasa, mbo— Baengō ebafofoko end'aε, basokwa ko ende Imi.
- ⁴Eoka eyasōmōkō kwala, losōmō eoka ndoekes'iso mbo ende ko la likokomele la lisungi lia Kasa ya Mungu mbo toyaleke la iyeli angene.
- ⁵Mungu to oyale Ngenε wa bokokomu la lisungi lia otema afek'ino fofε yoyalaka la botema omwito kwa alembi ko Masiya Yesu,
- ⁶mbo ko la botema omwito la limiki limwito ino kotaliaka Mungu tala, ako Sango wa Ngenε wasu Yesu Masiya.

Bato ba tukela bitoti bawatianeke mbate eoka ya Masiya

- ⁷Eokao nyangelanaka kwa asokela imo ko Masiya ndonyangel'ino mbo Mungu ataliomoko tala.
- ⁸Imi mbo Masiya ayaka to ende BaYuda eba iongo sha itombe nda boyaeli wa bosungi ndokokomesε wewe wa Mungu la ndokokomesε imo basakā ebafofoko batata,
- ⁹la mbo eba tukela yasi baineleke Mungu eoka ya booto wandε end'iyo, kwa asōmōkō nda Lokasa mbo— Eokao, itoalaka lina liaε la liineli ende eba wenda bototi, La itotwa bōle woinela lina liaε.

¹⁰Liasi imɔ mbo— Omalaka la limengo, ino ba wenda bototi, Amamwito l'eba tukela ya Mungu.

¹¹Liasi imɔ mbo— Inelaka Yawe, ino ba wenda, Ino bato batotina yaimweselak'Inde.

¹²La Yesaya imɔ mbo— Oyaotomökö nda bofindi wa Yese eyaka nde, La oyatotaliomo atokakalesa eba wenda; Iyeli sha tukela bitotina sile ko end'Inde.

¹³Mungu to Ngenε wa iyeli shasu, atumesekek'ino la bootaota la lilatemi ko la lilendelu mbo ofoteke la iyeli shanu ko la bofoka wa Bolimo Botanu.

¹⁴Bitungani yami, iluwi to ndoluwa imi angene loaso loanu mbo ino angene osotuma fuu la bolau, la liluwani la weli la mbo otokokolo imɔ ndoekesa basi.

¹⁵Isosonel'ino la lotendela nda botüku omoi ko ndoenyakeles'ino njaso bimoi ko la booto ebosofomo'mi ko la Mungu,

¹⁶oyasota'mi lioi ndoyala wendi wa Masiya Yesu ende tukela ya wenda; yende sumbu kwa kanga wa Mboli Ilau ya Mungu oyatotambela Inde eba wenda kwa lifaefi elitokuliomo olau la elitoüchomo ko la Bolimo Botanu.

¹⁷Yende to la litina liomala la bometo sumbu loaso loa likuwa liami lia Mungu ko l'eoka ya Masiya Yesu.

¹⁸Iitotendela ndoonga loaso loasi, sakolo ngo ko nda yao ebisokela Masiya angene ko lami ndokesa eba tukela ya wenda, ko la lioi la bekeeli imɔ

¹⁹ko la ndembe ya tokesa twa bofoka wa Bolimo Botanu; ongoma nda Yelusaleme la nda yese bitimbi konda yese olo ayali Makedonia, isoololo ndonangokola Mboli Ilau ya Masiya;

²⁰ongoma to yasamaka sumbu fine fofe yonangola Mboli Ilau olo atianangoelomoko lina lia Masiya oso, mbo itaswa likolo lia lionda lia oto wasi,

²¹kangä kwa asonömoko nda Lokasa mbo— Ebatianangoelomoko mboli yande, beleneke to Inde, La ebatiokaka, belaluwesomoko litina.

Mboti ya kendo ebisosanga Paulo ko mbisa

²²Ko la litina-li isotakufesomo bakufa wike mbo itaya end'ino

²³nde kwanikwani itiene imɔ fofe ya likuwa nda yese-ye, isoyala la yeme fine yoen'ino ko la miaka wike;

²⁴ongoma to akakeke'mi nda yese ya Isipanya, iyeli shami sile mbo yenek'ino ani atoeta'mi la mbo ino okatikake'mi nda mboka mbisa ani isookana lanu limengo sumbu.

²⁵Kongo ko isotake nda Yelusaleme okatika lisungi liko lifaefi ende ebaEtanda,

- ²⁶Eoka eba tukela ya Makedonia la Akaiya basosanga osɔnjaka lifaefi la limengo ndokaela liao ende eba touwe ba Etanda nda Yelusaleme;
- ²⁷basokela to ongoma la limengo la bende lau la bolima eoka ango eba tukela yasi beɔɔ likɔɔ lia lifaefi lia bolimo elisoesha BaYuda, ongoma lole loau ndosunga imɔ ko BaYuda la yeka eyele la bindo yau la boeno.
- ²⁸Akasileke'mi lotomo-lo, la akaɔlek'iyo lifaefi-li elisomonya'mi, limɔ itoketa eyanu okake nda Isipanya.
- ²⁹Iluwi nde mbo akayeke'mi end'ino, itoeshel'ino ambole ya lifotesi lia Masiya.
- ³⁰Bitungani yami, isolɔmbɔkɔl'ino ko la Ngenɛ wasu Yesu Masiya la ko la losamo loa Bolimo mbo iso lanu lami tofumbakanekɛ nda lisomboli ende Mungu loaso loami,
- ³¹mbo yɔnɔkɔlɔmɔkɔ nda besamba ya ba Yudea ebatiimele, la mbo lotomo loami losung'iyo loomaleseke eba Etanda nda Yelusaleme,
- ³²la mbo iyek'end'ino la bootaota, la Mungu elɛmbɛ ongoma, imi koɛumaka sumbu amamwito lanu.
- ³³Mungu Ngenɛ wa lilatemi ayaleke to lanu yaatotina. Ongoma.

Baloma 16

Baseeli ba Paulo ende beoto

- ¹Itoomb'ino ndonyangela welo wasu, bosungi otomali wa Etanda, ako Foibe wa Kenekelea oyasoya end'ino la lokasa-lo.
- ²Nyangalak'inde ko eoka ya Ngenɛ la bonyangeli woengana eba Etanda, la sungak'inde la bitotina ebikayaleke'inde la boeno eoka inde angenɛ ayali nde bosungi bolau wa bato wike lami imɔ lisanga.
- ³Seelaka Pulisika la Akwila, bakuwakani lami nda tomo ya Masiya Yesu,
- ⁴ebasikiotenomo kingo loaso loami, eokao lami la eba Etanda nda tukela yasi bitotina, tosofaef'iyo kekekɛlɛ fine;
- ⁵seelak'imɔ ko eba Etanda omolo nda ndakɔ yau. Seelaka imɔ Epeneto oyasamomu lami la oyayalaka ewa oso wokalangana nda yese ya Asia nda njaso ya Masiya.
- ⁶Seelaka Malia oyasokuwel'ino la likuwa lifi.
- ⁷Seelaka Andeloniko la Yunia eba bofindi wasu l'ebakandomoko amamwito lami nda bɔnyɔlɔlɔ ebale la lokuku sisi ya Batomomu la ebaaka eba Masiya oso wami.
- ⁸Seelaka Ampuliato oyasamomu lami la losamo loa Ngenɛ wasu.

⁹Seelaka Ulabano bokuwani lami nda tomo ya Masiya, la Sitaku oyasamomu lami.

¹⁰Seelaka Apele oyakuliomu nda likuwa lia Masiya, la seelaka eba bofindi wa Alistobulo.

¹¹Seelaka Helodione wa bofindi wami. Seelaka eba Ngenε Yesu ba bofindi wa Nalekiso.

¹²Seelaka Tulufina la Tulufosa ebatokuwekela Ngenε. Seelaka Pelusi botomali bosamomu oyatokuwela Ngenε la bofiili.

¹³Seelaka Lufu boto olau wa Ngenε la nyango wande oyale imo kwa nyango ende'mi.

¹⁴Seelaka Asunkilito la Felengona la Helemese la Pateloba la Helema la bitungani yau ebile omao.

¹⁵Seelaka Filolongo la Yulia Neleo la welo wande, la Olumpa la batotina ebuchomu ebale amamwito lau.

¹⁶Lamolalanaka la tuchou etuchomu ende eba Etanda kongo; bitanda bitoti ya Masiya bitoseela ino.

Boimo wa Paulo eoka ya eba bolimbakeli

¹⁷Bitungani yami, isolombakol'ino ndwenεke sumbu ebatofokolo liwesani l'ebatokufesa lokendo loa eba Etanda mbo batakεke fii nda yao ebiaekesomoko ino; engwaki bato ana.

¹⁸Bato ba bokono-bo baitolitesa Masiya Ngenε wasu nda likuwa liande, kangä ko solo yau angene; baoui bau ba ngwasu la boletelete batolimbaka betema ya eba ndundu.

¹⁹Lokuku loa lilitesi lianu losofafana ende batotina, eokao isoomala to loaso loanu, kongo ko ilembi ino ndoyala la weli fine nda njaso bilau la esaela nda njaso bibe.

²⁰Limō Mungu Ngenε wa lilatemi atomatekela Satana mate lisasaya ose ya batindi banu. Booto wa Yesu Masiya, Ngenε wasu, boyalakeke lanu!

Baseeli basi ba Paulo

²¹Timoteo bokuwani lami, aloseel'ino imo ko Lukia la Yasona la Sapatulo ba bofindi wami basoseel'ino.

²²Imi Teleteo oyasoni lokasa-lo itoseel'ino la losamo loa Ngenε wasu.

²³Gaiyo oyasofa'mi ndako la eba Etanda batotina, basoseel'ino. Elaseto botingani wa bieto ya bokenge-bo la Kulato etungani yasu basoseel'ino.

Lisomboli lia tuu ya lokasa

²⁵Tala end'Inde to oyasokəkəɔ ndokəkəmɛɛ ino kəkɛ ko la lilendelu lia Mboli Ilau ebisonangola'mi, biko wendi wa Yesu Masiya, wao bole lɛnɛsɔ loa njaso eyaisamaka la ebitiaongomökö kwalakwala,

²⁶nde kwani bisoisolomo ko la baai ebataka batɔndɔli la bisoluwesomo kwani ende bato ba wenda bototina ko la isosha sha Mungu wa lokato, ko mbo baliteseke yao ko la lilendelu,

²⁷tala to ende Mungu, Inde kongo Ngenɛ wa weli, ko l'eoka ya Yesu Masiya tala ko layalaya. Ongoma.

1 Bakolinto

1 Bakolinto 1

- ¹Imi Paulo oyatomu lioi ndoyala Botomomu wa Masiya Yesu ko la lisangi lia Mungu, la etungani ya Etanda ako Sosetene,
- ²tosotoma liseeli liasu end'eba Etanda ya Mungu eyayali nda Kolinto end'ebasüchomo ko ende Masiya Yesu, ebatomu lioi lioyalaka ebatanu amamwito la batotina ebatosingwaka lina lia Ngenε wasu ako Yesu Masiya nda bilela bitotina, Ngenε wau la ewasu lisanga;
- ³tosotomel'ino bootaota la lilatemi lia Mungu Sango wasu la elia Ngenε wasu ako Yesu Masiya.
- ⁴Isofaekafa Mungu kekekälë eoka yanu ko mbile bitotina loaso loa booto wa Mungu ebosofomo ino nda liwatemani lanu la Masiya Yesu,
- ⁵la eoka mbo osofotesomo nda beyaeli bitotina ko lande, la nda liekesi la nda liluwani,
- ⁶l'ani inango sha Yesu siakökomesömökö end'ino;
- ⁷ongoma ino angolengeela lofo angolömöi loa bafi ba Bolimo, ani atolombakelak'ino lönesö loa Ngenε wasu Yesu Masiya,
- ⁸ako Inde oyatokökomesë ino ko nda liko, ani oti la litwanelo nda lise lina lia Ngenε wasu Yesu Masiya.
- ⁹Mungu ale wolendelomo, end'Inde oyasot'ino lioi ndosangana la Wana wande ako Yesu Masiya Ngenε wasu.

Loaso loa liwesani lia eba Etanda

- ¹⁰Bitungani yami, isömb'ino to ko la lina lia Ngenε wasu Yesu Masiya, mbo bokulianeke ino batotina la mbo bawesani batayala sisi yanu, kangä mbo bowachaneke la nda baenyeli la nda likomyi lia njaso yanu.
- ¹¹Eoka, bitungani yami, bamöi ba Kuloe basokambesa'mi fololo mbo ino wende la besho.
- ¹²Imi mbo boto la boto wanu atoonga mbo— Imi yende ewa Paulo. Bamöi mbo— Nde imi yende wa Apolo; ango ko mbo— Imi ewa Kefa; ango ko mbo— Imi ewa Masiya.
- ¹³¿Mbo Yesu asoatana? ¿Mbo Paulo aolomökö nda lieka eoka yanu? ¿La walufiomökö nda lina lia Paulo?
- ¹⁴Isofa Mungu kekekälë mbo itilufieke boto angömöi wanu sakolo ko Kelisipo la Gayo kongo,

¹⁵mbo boto ataonga mbo osolufiomo ko la eliami lina liko Paulo.

¹⁶(Ambo yalufiakä imo ko eba bofindi wa Setefano; nde itiluwe kwa mbo isolufia wasi.)

¹⁷Eoka Masiya atitomeke'mi ndolufia bato, kangä ndonangoel'iyö Mboli Ilau; la inga to la weli wa lioi mbo lieka lia Masiya litayala ko liyaälä wawa.

Litina lia Lieka lia Masiya la weli wa Mungu

¹⁸Eoka lioi lia linangoli lia lieka liende ko ebebe ende ebakoseesele, kongo ko end'iso ebasouwesomo liende bofoka wa Mungu.

¹⁹Losotomo to nda Lokasa mbo— Itoseeselese weli w'ebale la weli, la itoseolo liluwani lia eba elälä.

²⁰¿Ewa weli ende to ndai? ¿Botikasa wa Bikela ende ndai? ¿Boto wa ngwasu ende to ndai? ¿Mungu aisotombola weli wa wenda eoka wende ko ebebe?

²¹Eoka ya weli wa Mungu to, eba wenda angoluwa Mungu ko la mboka ya weli, limo Mungu löene mbo bolau ndouwekesa ebasoimela ko la mboka ya bibebe ya linangoli.

²²BaYuda to nd'atofelaka ndembe ya bisisho; BaHela nd'atolukaka weli,

²³kongo ko iso nd'asonangola Masiya oyaolomökö nda lieka; ende BaYuda liende ko söni fine, ende BaHela la eba wenda, liende ko ebebe;

²⁴kongo ko ende ebasotomo lioi, la BaYuda la BaHela, Masiya ende ko bofoka wa Mungu la weli wa Mungu.

²⁵Eoka ebebe ya Mungu esolongela weli wa balomboki fwaa la botembu wa Mungu bosolongela bofoka wa balomboki.

²⁶Bitungani yami, eneke to, lotomo loanu lioi ende Masiya, mbo bamyo kongo ba weli wa bato basotomo lioi, ko bamyo kongo ba bofoka, ko bamyo kongo bende bana ba bato b'isosha;

²⁷kongo ko Mungu asoaa bibebe ya wenda-bo mbo atomboleke eba weli, la Mungu asoaa bileli ya wenda-bo mbo atomboleke eba bofoka;

²⁸Mungu asoaa mbuwa ya wenda-bo la twao etoti ango la litina, etoti ango yeka mbo aseleke yao ko wawa ko lau ebayali,

²⁹ongoma angwene bolomboki koomakala nda baiso ba Mungu.

³⁰Nde ino wende bana bande ko eoka ya Yesu Masiya oyasoya weli wa Mungu end'iso, oyasoeshel'iso liengani la litanesi la liendoli;

³¹ongoma to kwa asonömökö nda Lokasa mbo— Oyatoomala, aomaleke ko l'eoka ya Ngenε.

1 Bakolinto 2

Weli wa bato la ewa Mungu bitisangane

- ¹Nde ayaka'mi end'ino, bitungani, itiyaka la baai b'issha sifi angoko ba weli bonangoel'ino inango sha wewe sha Mungu,
- ²eoka yasangaka mbo imi angoluwa loaso loasi lonangoel'ino sakolo ngo ko eloa Yesu Masiya la liwa liande nda lieka.
- ³Nde imi nd'ayaka end'ino la bolembu wa bindo, la bowa la liwangi fine;
- ⁴ongoma lioi liami la inango shami sitiayalaka la baai boimelomo wimelaimela, kangä baai boenese ino Bolimo la bofoka wa Mungu,
- ⁵mbo lilendelu lianu litalendelo weli wa bato kangä bofoka wa Mungu.
- ⁶Totoonga ndoonga to njaso ya weli ende batowange nda liimeli, nde boti weli wa wenda-bo ango ewa bakakalesi ba wenda-bo ebelaseseleke;
- ⁷kongo ko totoonga loaso loa weli wa Mungu angene ebotiaaka woongomo oso, ewaisomökö kwala, ewasangak'Inde likomyi osooso, ko oso wa wenda, mbo aiyesek'iso nda tala yande.
- ⁸Angwene angomoi wa bakakalesi ba wenda-bo nd'aluwaka wao, eoka eyambo baluwa ani batiaolaka Ngene wa Tala nda lieka;
- ⁹kongo ko kwa asonomoko nda Lokasa mbo— Liso likeni, litoi likoki, botema wa bolomboki bokaenyeli Njaso ebisokomya Mungu eoka ya ebatosamaka Inde,
- ¹⁰nde Mungu asoisoel'iso yao ko la Bolimo eoka Bolimo atolelele mbo aluweke bitotina, imo ko eya Mungu ebiisomu mbii.
- ¹¹¿Boni oto nd'alui baenyeli ba oto sakolo ko bolimo wa boto nd'atiteni yande angene? Ko ongoma angwene nd'alui baenyeli ba Mungu, sakolo ko Bolimo wa Mungu.
- ¹²Iso totialokö to bolimo wa wenda-bo, kangä Bolimo wa Mungu mbo toluweke yao ina ebiafaefomoko iso ko la Mungu,
- ¹³yao ina ebitonangol'iso, inga to ko nda baai boekesomo ko la weli wa bato angene, kangä eboekesomoko la Bolimo wa Mungu, la nda liekesi ndokweela eya Bolimo ende ebaseeli Bolimo.
- ¹⁴Bolomboki angene angolembeela to njaso eyafaefomoko ko la Bolimo wa Mungu eoka end'inde bende ko bibebe, la atikokole ndoluwa yao eoka bitolembeelomo ko la lisungi lia Bolimo kongo.
- ¹⁵Nde boto oyasosungomo la Bolimo atolembeela boyaeli wa bitotina, nde inde angene atikotomö la boto angomoi.

¹⁶¿Ndai to aluwi baenyeli ba Ngenε, ndai kotwa lande kuko? (Yesaya 40,13) Iso nd'aluwi to baenyeli ba Masiya.

1 Bakolinto 3

Liekese lia Etanda ya Masiya

¹Nde, Bitungani yami, itikakoleke ndoonga lanu kwa atoonga'mi la bato ebasoluwana la Bolimo, kangä kwa mbo wende balomboki kongo, ango ko kwa mbo bana baoli ba Masiya;

²yamwesak'ino ko baεε kongo, itilesek'ino yinjo ya nyama eoka otitakakoleke ndola yao.

³Eingo ko kwanikwani imo okakakole ndola yao, eoka okoyali nde balomboki, inga eba Bolimo. Kwa ayali ino la liya la liwesani sisi yanu, ¿loti to la litina mbo wende ko bato angene ebati la Bolimo, ani otokelaka kwa atokela balomboki?

⁴¿Atoonga omoi mbo— Imi nd'ale to wa Paulo, la wasi mbo— Imi yende wa Apolo, eti to mbo wende ko balomboki kongo?

⁵¿Apolo ale to ndai? ¿Paulo ende ndai? Tole ngo ko basungi ba Ngenε ebatosung'ino nda liimeli kwa asofa Ngenε ofaefa oto la oto.

⁶Imi isoloo koto; Apolo asoweε yao balia, kongo ko Mungu nd'atokondesa yao.

⁷Ongoma la boloi la boweli wa balia bati yeka, kangä Oyatokondesa yao ako Mungu.

⁸Nde boloi la boweli wa balia bende ko omwito, batitwane, nde oto la oto atofomo ewande bondanda eoka ya eliande likuwa.

⁹Twende to bakuwani amamwito la Mungu; ino wende elanga ya Mungu, wende imo ndako eyetoswomo la Mungu.

¹⁰Kwa bonyafala wa elalaka oyasoakola ndoswa lionda lia ndako, imi imo isoswa lionda lia ndako ya Etanda ko la isosha esifomu'mi la Mungu, la wasi nd'atoswa likolo lia liao. Oto la oto asweke likolo lia liao la weli la weli to!

¹¹Eoka lionda elisoswomo nda nyεε, oto wasi atikakole ndoswa liasi, sakolo ko elisoswomo oso liko Yesu Masiya.

¹²Nde boto eswa ndako likolo lia lionda, ango bieto ya loketi, kwa pata kwa batale ba bafeko, kwa baonga, kwa bangala, kwa kasa kongo, nde

¹³likuwa lia oto la oto litεenεε fololo; Lise lina lifi litotombola liao eoka litoisolomo ngo ko la bösä la bösä botokotolo bafono wa likuwa lia oto la oto.

¹⁴Eyambo likuwa elisoswa oto nda lionda likakomo, ani oto-yo koolo bondanda;

- ¹⁵nde eyambo likuwa lia oto lifechomo, likuwa angene lisowa, kongo ko inde angene atouwesomo, ambo kwa oto oyasɔɔnɔkɔlɔmɔ nda wambe wa bösä.
- ¹⁶¿Otiluweke mbo wende eyaelo ya Mungu la mbo Bolimo wa Mungu akoyali atiteni yanu?
- ¹⁷Boto ebebesa eyaelo ya Mungu, Mungu kobebesa oto ona, eoka eyaelo ya Mungu esüchomo ko eoka yande la ino wende eyaelo ena.
- ¹⁸Boto atalimba botema wande angene; ɔmɔi wanu eenyela mbo ende la weli fine nda njaso ya wenda-bo, akinjweke ko ebebe mbo ayaleke la weli wa Mungu.
- ¹⁹Eoka weli wa e-wenda-bo bole ko bibebe nda baiso ba Mungu, eoka kwa asɔnɔmɔkɔ loao nda Lokasa, mbo— Atokusamela eba weli nda shɔngɔlɔ shau angene; la liasi mbo—
- ²⁰Mungu nd’aluwi tofenya twa eba weli, mbo tole ngo ko wawa kongo.
- ²¹Ongoma to, oomalêke loaso loa bato, eoka bitotina yende eyanu,
- ²²angoko Paulo, kwa Apolo, kwa Kefa, kwa wenda-bo, kwa liwawi, kwa liwa, kwa njaso ya mbile-ye, kwa ebikayeke mbisa, ambo bitotina fεε yende yanu;
- ²³kongo ino wende eba Masiya, la Masiya ale wa Mungu.

1 Bakolinto 4

Boyaeli wa betoli oso wa Etanda ya Masiya

- ¹Tenengo, taenyelaka mbo iso twende ko basali ba Masiya la ebatoisokoela bato njaso ya Mungu ebiisomu ko mbiso;
- ²nde oyatofomo likuwa-li, ambo aondu nde wolendelomu nda liao.
- ³Ende’mi lole ngo ko loaso lɔkεkε ani likuwa liami lisotichakomo lanu ango ko la ikumbe sha bato basi, la imi angene imɔ itikɔtɔle likuwa liami.
- ⁴Itiluwe mbo eliami likuwa lile la litwanelo, kongo ko ititange mbo iti to la litwanelo; oyatokɔtɔlɔ’mi ale ko Ngenε Yesu.
- ⁵Eokao otafêke loaso se oso wa mbile ya loyo loa Ngenε oyatɔenese fololo yao ebikoisama nda botufele, atoisola kuko ya betema ya bato; kwaamao oto la oto atokaelomo loomalo eloande ko la Mungu angene.

Liengo eoka ya bɔmεtɔ

- ⁶Bitungani yami, nda njaso-bi isoonga kwa mbo bile ko loaso loasu la Apolo ko l’eoka yanu kongo, mbo boekeke ko lasu litina lia liölo-li, liko mbo— Angoakala lioi lia Lokasa; mbo ɔmɔi atayala la bɔmεtɔ wolongela wasi.

⁷¿Ndai to nd'asolongesa ɔmɔi wanu likolo lia wina? ¿Loni elole lae elotifomo oso end'ae? ¿Wafomo to; monito otofaema la bɔmetɔ kwa mbo otifomo lifaefela?

⁸Oisokanelo! Oisoyala oko bafoka! Oisoya bekɔta angotasungomo ko lasu batomomo! Aina to bolau mbo boyaleke bekɔta, ongoma la iso lanu toyalaneke imɔ l'isosha sha bekɔta!

⁹Itangi nde mbo Mungu asotamb'iso Batomomo liili kwa bato ebasamboolomo ko bɔkecha nda baiso ba wenda bototina, la ende bakitomo la bato lisanga.

¹⁰Iso twende bibebe eoka ya Masiya; nde ino wende bato ba liluwani eoka ya Masiya. Iso twende bileli ya bato, nde ino wende to baesesi. Ino wende bato bolitesomo; nde iso twende bichambelo ya bato.

¹¹Konda eweuse tole la boeno wa yeka yola la yomwa, tosolengeela bisinda yowata; tootomakomoko mbaka, twende tɔkendi twa bato, angwene bokenge.

¹²Tosoya imɔ basali, totokela bakuwa la besamba yasu angene; atomɔɔmɔ iso, totosambola bato; atokongolomo iso, tosoikamaka se;

¹³Atotɔngɔmɔ iso, tosoɔnjɔjel'iyɔ. Tosotangokomo ko wisi la lialala lia bokenge konda eweuse.

¹⁴Itisɔnel'ino ebaoi-ba ko ndokes'ino sɔni kangä ndofaef'ino bana basamomu bami ko liengo,

¹⁵eoka ambo boyala la ambɔle wa baekesi ba Masiya, kongo ko boti to la basango wike; imi nd'asokinjwa oyaot'ino ko la Mboli Ilau nda lina lia Yesu Masiya.

¹⁶Isotinjak'ino to mbo bokweekela'mi.

¹⁷Eokao isotomel'ino Timoteo oyale imɔ ko wana wami bosamomu wa lilendelu lia Ngene, la oyatoenyeles'ino bekendeli yami yotuta Yesu Masiya, chaa kwa atokekesa'mi lolo lolo nda bitanda bitotina.

¹⁸Bamɔi basoonga la bɔmetɔ mbo imi angoya end'ino,

¹⁹nde eyambo Ngene esanga ongoma, yeyaka to lisasaya limɔ yeluwaka bofoka angene wa bato ana ba bɔmetɔ, inga baoi ebatoong'iyɔ;

²⁰eoka Bɔkɔta wa Mungu boti loaso loa boongaonga kangä loa bofoka wa Bolimo.

²¹¿Olembi to iye? ¿Mbo iyeke end'ino la likuchi kwa mbo iyeke la losamɔ la botema sambo?

1 Bakolinto 5

Loaso loa nyongo elotikomyomo nda Etanda

- ¹Mboli ya nyongo ya ɔmɔi wanu bisomelana fine, ende nyongo ibe eyetiluwane ango ende basenji, mbo ɔmɔi wanu asosongo wali wa sango wande,
- ²la osoënda la esaela! ɔLotiete olau mbo oweke sɔni la mbo oyasokela loaso-lo asokolomoko sisi yanu?
- ³Imi moni? Bindo yami yende esika lanu, nde bolimo wami bole tina lanu, la kwa asoyala to'mi tina lanu, isosila ndotena loaso loa boto oyasokela ongoma,
- ⁴atosongomɔ'ino nda lina lia Ngenɛ Yesu la akayaleke ino amamwito la bolimo wami ko la bofoka wa Ngenɛ wasu ako Yesu,
- ⁵kokesɛ botoyo obe ende Satana mbo bindo yande eseseleke mbo bolimo wande angene buwesomoko nda Lise lifi lia Ngenɛ wasu.
- ⁶Baioi banu ba esaela bati balau. ɔOtiluwe mbo sinyo sha bänä ba lilaka sitokɔkɔɔ ndokakesa lituma litotina elisobiomu la shao?
- ⁷Tasokolaka to lilaka elisokaka mbo oyaleke kwa lituma lina litanu liesi; Masiya asoolomo to loaso loasu kwa aolomoko nyama ya Elambo ya Lieti.
- ⁸Ongoma, toleke to Elambo, inga la lituma elisoɔɔ, elile la lilaka lia yeme ibe, kangä la lituma elitisobiomo la yeka, nde lile elia momongo angene.
- ⁹Yasɔnɔkɔ nda lokasa loami mbo— Oyalanëke l'ebatotwa nyongo;
- ¹⁰nde inga to loaso loa eba wenda angene ebati b'Etanda, kwa eba bolole, l'eba booni, kwa ebatosemola befɔnɔ ya mungu, eoka ongoma engani nde ko ndosokwa nda wenda-bo.
- ¹¹Nde isɔni nde kwani mbo— Oyalëke la etungani w'Etanda oyale oto wa nyongo, wa bolole, wa lisemoli lia befɔnɔ ya mungu, oyatomɔkɔ bato, oyatowaka bänä, la booni, oyalanëke la bɔfɔnɔ-bo wa boto, angola ango lande bieka!
- ¹²ɔIkomyeke bato ebati ba Etanda litina moni? ɔLoisoyala loanu ndokomya bato angene b'Etanda?
- ¹³Mungu nd'atokomya ebale lousa loa Etanda. Kusolaka boto ona obe lousa loa Etanda.

1 Bakolinto 6

Bato b'Etanda bakomyeke njaso yau nda Ikumbe sha Etanda

- ¹ɔNdai wanu eyala la loaso ende wasi w'Etanda kotendela ndɔke okakomya loao nda likita, inga nda ikumbe sh'Etanda?

- ²¿La otiluwe mbo eb'Etanda nd'atokomya njaso ya bato ba wenda? ¿Eya to mbo wenda bototi bokomyiomoko ko lanu, otiengane ndokomya tonja njaso angene?
- ³¿Otiluwe mbo totokomya njaso ya bakitomo, asa kɔni eya liwawi-li?
- ⁴¿Boyala to la njaso ya bɔfɔnɔ-bo, monito otoke la yao ende ebatilitesomo lanu nda Etanda?
- ⁵Isoonga ongoma mbo okeke sɔni. ¿Mbo boti la boto angɔmɔi wa weli oyatokɔkɔlɔ ndokomyel'ino bitungani ya Etanda njaso;
- ⁶kangä mbo oto w'Etanda kɔkesɛ loaso loa wina nda likomyi ko oso wa bato ebatiimele?
- ⁷Ongoma wende to la litwanelo eoka mbo otokeseɛɛ nda likita la njaso yanu. ¿Loisoeta olau ndokelomo obe, lotiengane ndolimbomo la ndomesɛle loao?
- ⁸Kongo ko ino angene nd'atokela obe la otolimbaka ango baina ba Etanda angene.

Beimo eoka ya njaso ya bɔwɛwɛ

- ⁹¿Otiluwe mbo ebati la liengani batisangole elela nda Bɔkɔta wa Mungu? Olimbomöko nda betema yanu; eba belëfë, ebatosemola bɛfɔnɔ, eba nyongo, l'ebatotombolana bindo la tosumbe,
- ¹⁰l'eba biya, eba bolole, ebatowaka bänä, ebatomɔlɔkɔ bato, eba booni, ambo batotina-ba batisangole Bɔkɔta wa Mungu.
- ¹¹Wayalaka nde bamɔi banu, ko l'ebɔfɔnɔ-bo, kongo ko ososoolomo batwanelo, osüchomo nda Etanda, osoenganesomo eoka ya lina lia Ngenɛ Yesu Masiya la eoka ya Bolimo wa Mungu wasu.
- ¹²Boto eonga mbo— Bitotina biengani nde lami ndokela; nde bitotina bitisangele la bolau. Beonga mbo— Bitotina biengani lami ndokela; kongo ko imi itiyokakalesomoko la yemɛ ango emɔi.
- ¹³Bieka yola biyali loaso loa sɔlɔ la sɔlɔ ko loaso loa bieka, la Mungu atosɛɛɛɛɛɛ yao imbale. Bindo etikelomo ko eoka ya bolëfë, kangä eoka ya Ngenɛ la Ngenɛ wasu imɔ ko l'eoka ya bindo.
- ¹⁴Mungu nd'atemwɛɛkɛ Ngenɛ wasu nda liwa, limɔ etemwɛɛkɛ imɔ ko iso ko la bofoka wande.
- ¹⁵¿Otiluwe mbo bindo yanu bende bilengo ya Masiya? ¿Yɔɛkɛ to bilengo ya Masiya ndowachaka yao l'ewa bolëfë? Mbayo, ango sinyo!
- ¹⁶¿Oisoluwa mbo boto oyatowatema la botomali wa bolëfë, ambo iyo yaambale bende ko bindo emwito? Eoka Lokasa loa Mungu mbo— Iyo yaambale beyalaka nde ko bindo emwito.

¹⁷Nde oyatowatema la Ngenε ale lande ko bolimo ɔmwito.

¹⁸Kwelaka bolēfē botili fwaa! Njasɔ ibe yasi bitotina ebitokela boto bitikelakomo nda bindo angenε, nde botwaki wa bolēfē bosobebesa bindo yande angenε.

¹⁹Otiluwe imɔ mbo bindo yaε ende eyaelo ya Bolimo Botanu oyale atiteni lae Oyasokwaka ende Mungu?

²⁰Otiomane lanu angenε, wasombomoko la bolili. Eokao omalesaka Mungu ko la bindo yanu.

1 Bakolinto 7

Boyaeli wa Lisɔngɔni w'eba Etanda

¹Nda loasɔ lona to eloasɔnk'ino, bolau woeta bole ko mbo boto angowatema la botomali nda lisɔngɔni.

²Kongo ko kwa asoya belēfē likama, botolome la otolome aseleke ewande wali, la wali la wali aseleke ewande olome.

³Bolome la bolome afaefeke wali wande yao ebiengani la lisɔngɔni, ko ongoma wali ende olome wande;

⁴wali ati ngenε wa bindo yande angenε, kangä olome. Ko ongoma bolome imɔ ati ngenε wa bindo yande, kangä wali.

⁵Ofekelanēke lisɔngɔni, ambo ani osokuliana ongoma ko la mbile sinyo, mbo wenεke fofe ya lisomboli, limɔ mbisa koyalana liasi mbo Satana atasoshel'ino ko la boeno wanu wɔɔngεε yeme yanu.

⁶Isoonga ongoma ko ndolembel'ino sumbu, inga mbo Mungu nd'ateli nde'mi ekela nda loasɔ-lo.

⁷Kongo imi nd'alembi mbo batotina bayaleke kwa ayali nde imi ko bɔkɔɔ; nde oto la oto afomu nde boyaeli ewande bolau ko la Mungu.

⁸Ende bekɔɔ la ende ebawelu balome isoonga mbo losoeta la olau ani batikaleke kwa ayali nde'mi angosɔngɔ imɔ;

⁹nde eyambo batikɔkɔε ndofeka yeme, batasɔngɔkɔ to, eoka ndosɔngɔ esoeta ndofefe la bolēfē.

¹⁰Ende ebasosɔngɔ isotela ekela, inga to'mi kangä Ngenε nd'ataka yao, mbo wali angosenyana la olome wande—

¹¹nde eya mbo basosila oko ndosenyana ani botomali angosɔngɔɔ imɔ, angoko koinywa liasi ende bolome— la otolome angosokola wali wande.

¹²Ende ebamɔi, imi angene nd'asoonga, inga to Ngene, mbo ango oto wa Etanda eyala la wali oyatiimele, nde wali ekulia ndoyala lande, ongoma bolome angosokol'inde.

¹³Ko ongoma imɔ, otomali w'Etanda eyala la olome oyatiimele, nde bolome ekulia ndoyala lande, ongoma wali angosenyana lande.

¹⁴Eoka botolome oyatiimele asuchomo ko l'eoka ya wali wande, la wali imo oyatiimele asuchomo ko l'eoka ya olome wande oyasoimela; aenaka ongoma ani bana banu kokwa bokili wa nyongo, kongo ko basuchomo nda Etanda.

¹⁵Nde oyatiimele elembe ndosenyana, ambo basenyaneke; nda bɔfɔnɔ-bo wa loasɔ, oto wa Etanda, otomali kwa otolome, atikandomo; Mungu asot'iso lioi mbo toyaleke la lilatemi.

¹⁶¿Wali wa oto, oluwi nde kwa mbo otouwesa bolome waɛ; l'ae imɔ bolome, oluwi nde kwa mbo otouwesa wali waɛ?

¹⁷Kongo ko bolau ngo mbo boto la boto ayaleke la boyaeli ewafomoko inde la ani atomoko inde lioi ko la Ngene Mungu. Isotela bitanda bitotina ekela-ye ongoma.

¹⁸¿Watinyaka to itombe ani Mungu atak'ae lioi? Angosokola imɔ loelo loa itombe. ¿Ndai ayalaka ko losunga ani Mungu atak'inde lioi? Atinyomoko itombe!

¹⁹Itombe sitiya le loasɔ; losunga imɔ lotiyale loasɔ. Kongo ko lilitesi lia Bikela ya Mungu lile nde loasɔ loeta.

²⁰Kwani ayalaka boto la boto nda mbile eyatomoko inde lioi, bolau mbo atikaleke ngo ko ongoma.

²¹¿Wayalaka bɔkɔwa ani watomoko lioi? Otakelēke loao bolenda, kongo ko bokɔkɔlɔ ndoendolomo, wenēke fofe, ambo bolau.

²²Bɔkɔwa oyasotomo lioi la Ngene Yesu, ambo ale ko iote sha Ngene; ongoma imɔ iote oyasotomo lioi ale ko bɔkɔwa wa Yesu.

²³Wasombomokö la bolili; oyalēk'imɔ bekɔwa ya bato kongo.

²⁴Bitungani yami, kwani ayalaka boto la boto eyatomoko inde lioi, atikaleke ngo ko ani amamwito la Mungu wosungak'inde.

Likomyi lia baseka la bakɔlɔ nda lisɔngɔni

²⁵Nda loasɔ loa baseka, iticɔle ekela ya Ngene, nde itof'ino liölo lia loasɔ-lo kwa boto wolendelomo ko l'eoka ya booto wa Ngene ende'mi.

²⁶Im'isoenyela to mbo, eoka ya bifembi ebikayeke nda mbile-ye, bolau mbo boto atikaleke ko la boyaeli ebole lande kwani.

²⁷¿Wende la wali? Olukëke fofe yosenyana lande. ¿Otiyale imo la wali? Olukëk'imo wali wasi.

²⁸Nde eyambo bōsōngō imo, liti to litwanelo la boseka esōngō, liti to litwanelo. Kongo ko ebatōsōngō bēnēkē nde bifembi ya liwawi-li la imi nd'alēmbi ndokufesēl'ino yao.

²⁹Litina elitoonga'mi lanu, bitungani yami, lile mbo mbile ebisotikala bit'imo yumwa. Ko la yao ebitikali nde, mbo ebasōngō bayaleke kwa mbo bati la wali,

³⁰ebasolela batayalaka kwa mbo batilele oto, ebasoyaimwaka batayalaka kwa mbo batioke limēngō; ebatōkēkē bokalala, batayalaka kwa mbo batisēle bieto,

³¹la ebasofomo isosha nda wenda-bo kwa mbo batikakalese wao, eoka likōmōnyi lia wenda-bo likosekwasekwa fwaa.

³²Itilembē mbo ino oyaleke la tolōi twa wenda; oyati la wali atokesele njaso ya Ngēnē iyeli mbo aomaleseke Ngēnē,

³³nde oyale la wali atokesele njaso ya wenda iyeli mbo aomaleseke wali wande,

³⁴ongoma asoeyaeya. Ongoma to la bosanga la boseka batokesele njaso ya Ngēnē iyeli shoüchel'Inde la bindo la botema lisanga. Nde botomali oyale la olome akokesele eya wenda iyeli mbo aomaleseke olome wande.

³⁵Isoongel'ino baölo-ba ko ndofotes'ino, inga ndokufesēl'ino, kangä mbo oliteseke likōmōnyi lilau la mbo okuweleke Ngēnē angōeyaeya nda botema.

³⁶Nde eyambo boto etanga nde mbo atikomye boseka wande loaso loa liäla la weli ani engani nde ndosōngō eoka mbo boseka asōfete bindo, ambo loti la loaso, iyo la liäla basōngōneke.

³⁷Kongo ko ango boto ekōkōmō nda botema wande, la ani loaso loasi lotitakomyomo, la ani boto ale l'isosha shokela ani, esanga nda botema ndotikala la wana wande ko boseka kongo, lole imo ko lolau elosokel'inde.

³⁸Ongoma to, boto oyasosōngēsē boseka wande asokela olau, la oyatisōngēsē wana wande asokela bolau woeta.

³⁹Wali asokandomo la olome wande la mbile bitotina ebial'inde la liwawi, nde bolome ewa, wali atikandomo imo, asōngōneke oyatosang'inde, ko botolome wa Etanda kongo.

⁴⁰Nde nda botema wami isoenyela mbo etikala ani angosōngōmō imo, eyalaka nde la limēngō; la itangi nde mbo yende imo la Bolimo wa Mungu nda botema wami.

1 Bakolinto 8

Loaso loa bieka ebisotambomo nda bēfōnō ya mangu

¹Kwani to loaso loa bieka ebisotambomo oso wa befono ya mungu; toluwi nde mbo iso yaatotina tole la weli nda loaso-lo. Kongo ko weli angene bototumesa bato la bometo, nde losamo lotokokomesa bato la olau.

²Boto etanga nde mbo asoolo weli, ambo akaluwi wao ewengani lande ndoluwa.

³Nde boto esama nde Mungu, boto ona asoluwomo la Mungu.

⁴Nda loaso loa bieka ebisotambomo nda lisemoli lia befono ya mungu, toluwi to mbo angwene mungu ya befono ya wewe nda wenda-bo, la angwene Mungu sakolo ngo ko Omwito.

⁵Nde yao ebisofomo lina mbo mungu, kwa nda use angoko ono se nda nyelebende bamungu la bangene wike,—

⁶kongo ko iso nd'ayali la Mungu ko Omwito ako Sango oyakelaka bitotina la iso yaatotina tosoomana lande, la Ngenene ko Omwito ako Yesu Masiya oyakokomesake bitotina la iso bato lisanga.

⁷Nde weli-bo botiyale la batotina, nde bamoi basotanga mbo befono yende wewe konda wainenge ko kwani la batolaka bieka ina mbo bisotambomo ende mungu ya befono limo eoka mbo elembeelo ya botema ele la bolembu, iyo ana basobeba eoka ya bokili ebosowang'iyu.

⁸Nde bieka biitoiyes'iso ende Mungu; tokila bieka toitoomelo la tola iso angofota.

⁹Kongo ko tichaka la weli mbo lisokoli lia bokili wanu litakwesa basi ebatikokome.

¹⁰¿Ango boto to enene ae, boto wa weli nda loaso-lo, ani otolaka bieka nda mesa ya esemoelo ya befono ya mungu ani inde angola ko l'eoka mbo elembeelo yande etikokome loaso loa bieka nda esemoelo ya befono?

¹¹Ongoma etungani yae oyatikokome asoseesele eoka ya weli wae ani Masiya awelaka nde etungani ena.

¹²Ko ongoma asokeel'ino bitungani yanu obe ko ndoswak'iyu baswa nda elembeelo eyetikokome, osokeel'imu ko Masiya obe.

¹³Eokao eyambo yekwesa etungani yami se ko l'eoka ya bieka ina ebisola'mi, itialek'imu yao liasi ko layalaya, mbo itakwesa etungani yami se.

1 Bakolinto 9

Boyaeli wa Paulo angene

¹¿Boyaeli wami angene moni? ¿Iisofaikolomo bokili wa bikela ya Mose? ¿Iti to Botomomu? ¿Itieneke Yesu Ngenene wasu? ¿Oisowatekema la Ngenene Yesu ko l'eoka ya likuwa liami?

- ²Ambo bamoi basi beenyela mbo imi iti Botomomu nde yende ewanu Botomomu; ino wende ndembe ya chapa ya lotomomo loami la Ngenε end'ino.
- ³Isomutoela to ebatokotolomi ko la baai-ba.
- ⁴¿Mbo iso Batomomu toti l'isosha shoolo yeka yola la yomwa?
- ⁵¿Mbo toti l'isosha shokesene la wali oyale l'Etanda, kwa atokelaka batomomu ebamoi la bitungani ya Ngenε la Kefa imo?
- ⁶¿Mbo iso lami la Balanaba kongo toti l'isosha shomacha likuwa lia besamba yasu angene?
- ⁷¿Boni to bosilikani atolaka bieka ebisomb'inde angene? ¿Oyatokuwa elanga aitolaka yeka ya eula? ¿Botingani wa liasa lia mbuli angotamwa baele ba liasa?
- ⁸¿Mbo isoonga ongoma ko l'isosha sha bato kongo? ¿Kwa mbo bikela ya Mose biisoonga ko ongoma?
- ⁹Nda Lokasa loa bikela ya Mose loasonomoko mbo— Okandεke bolomba wa mbolo oyatomatekela befonga nda etwangelo.
- ¹⁰¿Mbo Mungu asokese ko mbolo iyeli kongo? ¿Mbo aisoonga ongoma ko l'eoka yasu? Lioi-li losonomo nde eoka yasu mbo bokuwaki w'elanga la oyatotwaka eula bakeleke likuwa ko l'iyeli sholaka bieka ya eula.
- ¹¹¿Iso toloko koto ya Bolimo nda eyanu betema, lole to loaso lofi mbo iso koolo likao lia eyanu bieka ya bindo?
- ¹²¿Ango basi befomo to likao ko l'isosha shanu, simbi to iso kofomo i? Kongo ko totifote ko l'eoka ya Isosha shoolo likao nde tosotendela boeno mbo totakufesa likendesi lia Mboli Ilau ya Masiya.
- ¹³¿Botiluweke mbo ba kanga ebatokuwela esemoelo ya Mungu nd'atoolo likao lia bieka omao la mbo ebatotambaka bafaefi nda etambelo nd'atoolo likao lia bafaefi?
- ¹⁴Ko ongoma imo Ngenε wasu ataka ekela mbo ebatonangokola Mboli Ilau beneke yeka yoengana beeno yau ko nda yao.
- ¹⁵Kongo ko im'itiole anga shaya eoka ya isosha-si la itisone baai-ba mbo yoleke bieka ongoma; losoeta la olau mbo itawaka, inga to mbo boto kotombola liomali liami lionangola wawa;
- ¹⁶eoka anga yenangolaka Mboli Ilau, iti to la litina lioyala la bometo eoka lwende ngo lotimbana loami kongo la lioma liwelemeke ende'mi ani itinangole Mboli Ilau.
- ¹⁷Yenangola to la lisangi liami, ani imi koolo bondanda olau, nde la wuno likuwa lile kwa elia bokowa.

¹⁸¿Boni to bondanda ebokɔleke'mi? Ebo kongo, mbo itonangola Mboli Ilau lifaefela angofota l'issha nda linangoli lia yao.

¹⁹Eoka kwa asoyala'mi iyote sha boto, isoyala bokɔwa wa batotina ko la lisangi liami angene mbo yoleke ambɔle wa bato botuta Ngene.

²⁰Yakeke ende BaYuda kwa WaYuda mbo yoleke BaYuda, yakeke ende ebatolitesa Bikela ya Mɔse kwa ɔmɔi wau angene-ani iti wau wewembo yoleke balitesi ba Bikela;

²¹yakeke ende ebatilitesa Bikela kwa ɔmɔi oyatilitesa Bikela inga mbo itilitesa Mungu, eoka itolitesa Bikela ya Masiya angene— mbo yoleke ebatilitesa Bikela.

²²Ende eba elɛli, yayalaka l'elɛli mbo yoleke eba elɛli. Isotayala kwa beɔno ya batotina mbo yuweseke bamɔi bau batotina.

²³Itokelaka ongoma ko l'eoka ya Mboli Ilau mbo yoleke likɔ lia Mboli Ilau la liuwesi lia yao amamwito lau.

²⁴¿Botiluweke mbo nda fɔmbi yokesene mangu batotina nd'atokwaka mangu, ko ɔmɔi kongo nd'atɔɔɔ bondanda wa bolongi; kwaka to ongoma mbo ɔseke wao!

²⁵Oso wa lise lia fɔmbi batotina ebatofumba ndolonga batokakalesa yeme ya bindo; iyo batofumba mbo baɔleke bondanda ebotoberɛkele nde iso ko wao ebotalaseesele imɔ.

²⁶Imi nd'atokwaka mangu ko ongoma, fii nda mboka; asonana'mi liango, iitofaliana ko besamba wawa,

²⁷nde itonana la bindo yami angene ndokakalesa yao kwa bokɔwa wami, litina mbo imi ako ikomya sha linangoli, itafekomoko.

1 Bakolinto 10

Beimo eoka ya bieka la bolɛfɛ la lisemoli lia beɔno

¹Bitungani yami, itilemb'ino ndoosala mbo basango basu baaka kwala iyo batotina ebalinjomoko la lifita nda liɔmbele la iyo batotina loeta Balia batelu,

²la batotina fee lolufiomo la nda balia la nda lifita ko la issha sha Mɔse.

³Iyo yaatotina lolaka bieka ya bolimo la

⁴iyo lomwaka limwi eliafomoko iyo yaatotina la Bolimo, eingo eoka batoti bamwaka balia ba litalɛ lia Bolimo eliatutak'iyo, Litalɛ lina liaaka ko Masiya angene.

⁵Kongo ko Mungu atiaomalaka loaso loa wike wa bato ana la iyo lokwakwa se belyo wike nda liɔmbele.

- ⁶Njasɔ-bi yende to beimo end'iso, ndoim'iso mbo totafëfë la yeme ya bobbe kwa akelaka iyo.
- ⁷Eingo, oyalëke basemoli ba befɔnɔ ya mungu kwa ayalaka bamɔi bau; ongoma lososɔnɔmɔ nda Lokasa mbo— Bato loyalaka se ko ndola la ndomwa, limɔ aemalak'iyo ko ndoinaka bisha.
- ⁸Tokelëke bolëfë kwa akelaka bamɔi bau limɔ iyo lowaka ko bilefu kama imbale la bilefu isatɔ ko la lise-ao.
- ⁹Tokotëke ndososhela Ngenε Mungu kwa akelaka bamɔi bau limɔ baseeselesɔmɔko la njɔ;
- ¹⁰totaimaima ndofekela Mungu kwa akelaka bamɔi bau limɔ baseeselesɔmɔko ko la Boombesi.
- ¹¹Beimo bitotina-bi yawelëmëkë end'iyo nde yasɔnɔmɔko nda lokasa ndoekekes'iso ebasooshomo kwani ko la tuu ya mbile-ye.
- ¹²Eokao oyasoenyela mbo asokɔkɔmɔ kɔkë, atawelëkë baiso mbo atakwa se.
- ¹³Lisoshela liitoyak'end'ino sakolo ko liao elitoundana la balomboki. Mungu ale wolendelomo to, la aitomachel'æ ndososhelomo la lisoshelomu liolonga bofoka wæ nde amamwito la liao atoeshel'æ imɔ ko esokwelo mbo okɔkɔlëkë ndotendela liao.
- ¹⁴Eokao, basamomu lami, kwelaka lisemoli lia befɔnɔ botili.
- ¹⁵Isoonga lanu kwa ende bato ebatolaila la weli; ino angene kweelaka litina lia baɔi ebatoonga'mi.
- ¹⁶¿Kɔpɔ eyetosomboel'iso lifoti nda Elambɔ eti to mbo tosokaana liuwesi lia bakila ba Masiya? ¿Lituma elitounak'iso liti to likao lia biale ya bindo ya Masiya?
- ¹⁷Kwa ayali lituma ko limɔi, ko ongoma iso ebale ko wike, twende kwa bindo imwito, eoka iso yatotina totokaa ko lituma limɔi.
- ¹⁸Tichaka to Balsalaele la beyaeli yau; ¿Ebatolaka nyama ebisotambomo lifaefi, baisokaana imɔ ko eya etambelo?
- ¹⁹¿Iongi to nd'iye? ¿Mbo lifaefi elitambomu befɔnɔ liende yeka? ¿Kwa mbo bɔfɔnɔ wa mungu wende to la litina?
- ²⁰Mbayɔ. Nde isoonga mbo lifaefi elisotamba balomboki nda lisemoli lititambomo Mungu, kangä balimo. Itilembë to ino ndoyala basao ba balimo.
- ²¹Otikɔkɔlë ndomwa kɔpɔ ya Ngenε la kɔpɔ ya balimo lisanga; otikɔkɔlë ndoyala se nda bieka ya Elambɔ ya Ngenε la nda eya balimo lisanga.
- ²²¿Kwa mbo tosofɔɔɔ bokelë wa Ngenε? ¿Mbo tosolongel'Inde la bofoka?

²³Mbo bitotina biengani nde lami ndokela? Kongo ko bitotina biitosung'iso. Mbo bitotina biengani nde lami ndokela, kongo ko bitotina biitokokomese Etanda;

²⁴boto alukëke ko bolau wande angene, kangä ewa bato basi.

²⁵Laka to bieka ya kanda bitotina ya liongo, angotafelaka litina loaso loa botema wae,

²⁶eoka mbo— Bitotina ebile nda wenda-bo bile ngo ko eya Ngene wasu.

²⁷Eyambo omoi w'ebatiimele et'ino lioi nda bieka, bolembe, ae koke okala bitotina ebisofomo ae, angotafelaka litina nda botema wae.

²⁸Kongo ko eya to mbo boto eonga lae mbo— Bieka-bi biuchomu nde loaso loa befono ya mungu, olök'imö eoka yande oyasoluwes'ae la eoka ya botema.

²⁹Itionge loaso loa botema wae angene kangä eoka ya elembeelo ya botema wa wina lae. ¿Mbo losokolomo loa bokili wami lotolendelo likomyi lia botema wa boto wasi?

³⁰¿Ango imi yela bieka ko la bootaota wa Mungu, monito batoseolo'mi ko l'eoka ya bieka ina ebisoongomo kekekële?

³¹Eokao, bola yeka, bomwaka, bokela loaso angolomoi, kelaka bitotina ngo ko ndoomalesa Mungu.

³²Oyalëke to ebatokwesaka basi tolango, kwa BaYuda, kwa BaHela, kwa eba Etanda ya Mungu;

³³la imi ko ongoma itokota ndosunga bato basi batotina ko la njaso bitotina, itiluke bondanda wami angene kangä ewa basi wike mbo buwesomoko! Yalaka to batutaki ba boyaeli wami kwa atotutaka'mi ewa Masiya.

1 Bakolinto 11

Boyaeli wa batomali nda esongomelo

¹Isoinel'ino to eoka otoenyakela'mi la baii batotina bami la ndola bitotina ebisoaekelana'mi ndotel'ino ko yao;

³kongo ko ilembi nde mbo oluweke la weli mbo Masiya ale Botö wa bato batotina, botolome ale botö wa wali wande, Mungu ale Botö wa Masiya.

⁴Botolome ewata yeka yolinjaka botö wande ani atosombola, ango ani atonangola, ambo asotefwesa botö wande la soni;

⁵nde botomali oyatosombola, ango atonangola ani atilinjeke botö wande, ambo asotefwesa botö wande la soni-lole kwa mbo asomwomo swee ya botö loaso loa soni.

⁶Ango botomali atilinjeke botö wande, ani bolau ko mbo amweke swee yande, kongo ko eya to mbo lole söni ende otomali ndomwomo swee ango ndoyala litunu, atawataka to esinda yolinjaka botö.

⁷Nde botolome ati l'isosha sholinjaka botö eoka ale la bɔfɔnɔ la bɔfɛkɔ wa Mungu nde botomali ale bɔfɛkɔ wa botolome.

⁸Nde otolome atiakelomokö ko ndokuswa ende otomali, kangä otomali nd'akuswaka ende otolome.

⁹La imɔ mbo otolome atiakelomoko litina lia otomali, kangä otomali litina lia otolome.

¹⁰Ko l'eoka-ao lole ende otomali ndolinjaka botö wande kwa ndembe y'isosha la eoka ya bakitomo.

¹¹Nde luwaka imɔ mbo nda lisangi lia Ngenɛ wasu botomali atiyale ko inde angenɛ kongo, la otolome angoyala ko inde kongo;

¹²eoka kwa asokwaka otomali wa osooso atiteni ya otolome, ongoma to kwani botolome asootomo ko la otomali, la yaatotina bitosokwaka ko ende Mungu angenɛ.

¹³Ino angenɛ kɔtɔlɔkɔ loasɔ-lo nda betema yanu. ¿Mbo ende to olau mbo otomali asomboleke Mungu ani atilinje botö wande?

¹⁴¿Mbo botolome wa wanganga oyatitene swee aitoka söni? ¿Nde botomali eyala la swee bisa biisoyala ko bɔfɛkɔ wande?

¹⁵Swee bifomu nd'otomali kwa yeka yolinjak'inde—

¹⁶Nde e-loasɔ-lo loti loasɔ loa bosho, oyatolɛmbɛ ndowalana nda loao, aluweke mbo iso totikulier beyaeli wasi la Bitanda ya Mungu ko ongoma imɔ.

Ikumbɛ sha Etanda

¹⁷Nde nda loasɔ loa lisɔngɔmi lia Etanda, atofa'mi of'ino likakanelo, itiinel'ino eoka otisɔngɔmɛ la weli kangä la libebesi.

¹⁸Loasɔ loa oso, isooka mbo atosɔngɔmɔ ino nda Etanda, otoatakana botuka la botuka, la im'isoenyela sumbu mbo ende ongoma.

¹⁹Eoka loengani nde mbo wataneke botuka la botuka mbo ebasolembeelomo mbo bengani, baluwomoko wewe.

Elambɔ ya Ngenɛ Yesu

²⁰Atosɔngɔkɔmɔ ino nda elela emɔi eti to ko ndola Elambɔ ya Ngenɛ;

²¹eoka boto la boto atotaɔsɔ eyande yeka kwa elambɔ yande, limɔ ɔmɔi atoka isiye la wasi asokanelo la limwi.

²²¿Monito, mbo oti la ndakɔ olo atola ino bieka la atomwak'ino? ¿Mbo ototefwesa Etanda ya Mungu la otochambola bato ebati la yeka? ¿longeke to moni; mbo iinelek'ino? Nda loasɔ-lo iitoinel'ino!

²³Imi nd'afak'ino kwa afaka Ngenɛ ofa'mi, loko mbo Ngenɛ Yesu nda ocho ona ewawambomoko Inde nda liwa, Inde lounda lituma;

²⁴Inde lofaefa Mungu kekekëlë, limɔ Inde louna liao, Inde loonga mbo— Eli lile bindo yami ebile eoka yanu; kelakaka ani ko ndoenyakela'mi.

²⁵Ko ongoma mbisa yola, Inde lofaef'iyɔ kɔpɔ, Inde mbo— E-kɔpɔ-ye yende Ngɛla Eyai eyetinyomu nda bakila bami; atomwak'ino kɔpɔ-ye, kelakaka ani ko ndoenyakela Imi.

²⁶Eoka mbile bitotina ebitolak'ino lituma-li la ebitomwak'ino e-kɔpɔ-ye ele ko yota boeki wa litina lia liwa lia Ngenɛ wasu konda loyo loasi loande.

²⁷Eokao oyatola lituma-li, ango oyatomwa kɔpɔ-ye la bɔfɔnɔ ebotiengane ambo asoyala la nyongo nda bindo ya Ngenɛ la bakila bande.

²⁸Boto atatchaka botema wande angenɛ, limɔ aleke lituma la amweke kɔpɔ la bɔfɔnɔ eboöndu olau.

²⁹Eoka oyatola la oyatomwa angoenyela bindo la welɪ, asola la asomwa lokomyo loande angenɛ.

³⁰Ko la litina-li wike banu basolele la kambo la bamɔi basoingala tɔɔ twa liwa.

³¹Nde eya to mbo tokomya betema yasu angenɛ wewe, ani iso angofomo se.

³²Kongo ko asokomyomo iso, tosokuchomo la Ngenɛ kwa asokuchomo bainenge mbo totafomo se amamwito la wenda-bo.

³³Ongoma to, bitungani yami, akasɔngɔmek'ino ndola Elambɔ, umbakelanaka—

³⁴ango ɔmɔi ewa l'isiye atalaka bieka olo eyande-litina mbo otasɔngɔmɔ ko ndofomo se. Itoaesa njasɔ ebimɔi se, eyekayeke'mi end'ino.

1 Bakolinto 12

Bafi ebasofomo iso ko la Bolimo Botanu

¹Bitungani yami, itilembe mbo oyaleke la botutuku nda loasɔ loa bafi ebasofomo la Bolimo.

²Oluwi nde mbo ani ayalak'ino ko basenji walimbomoko, kwa alimbakomoko ino mbile la mbile, ko ndosemola bɛfɔnɔ ya mungu ya biuma.

³Eokao kwani isoluwes'ino la welɪ mbo boto oyasɔtelɔmɔ la Bolimo wa Mungu angokɔkɔɔlɔ ndoonga mbo— Yesu asendomoko bieo! Boto angokɔkɔɔlɔ ndoonga mbo— Ngenɛ wasu ko Yesu! sakolo ngo ko l'issha sha Bolimo Botanu.

- ⁴Bafaefi ebafo mu la Bolimo bende la bɔfɔnɔ la bɔfɔnɔ, nde Bolimo angene ale ko ɔmwito,
- ⁵la bɔfɔnɔ ya bekuweli yokuwela Ngene bile to wike, nde Ngene ale ko ɔmɔi kongo.
- ⁶Bofoka wa Mungu bɔle la bɔfɔnɔ wike, nde ale ko Mungu ɔmwito oyatokɔkɔlese yao bitotina ende batotina ebasele yao.
- ⁷Bolimo bosɔenele ende boto la boto wa Masiya litina mbo batotina bafotesomoko lande.
- ⁸Ende boto ɔmɔi Bolimo asofa lioi lia weli; ende wasi ko lioi lia liluwani ko la Bolimo-ao;
- ⁹ende wasi ko liimeli lifi imɔ ko la Bolimo; ende wasi asofa bofoka wouwesaka ngwo imɔ ko la Bolimo-bo;
- ¹⁰ende wasi asofa bofoka wokelaka bisisho yolongela eya bato; ende wasi ko isosha shonangola; ende wasi isosha sholuwa balimo ebalau l'ebati balau; ende wasi isosha shoonga la baoui ebatiluwane la batotina; ende wasi isosha shokikola baoui bana nda baoui ebaluwani.
- ¹¹Nde Bolimo ko ɔmwito nd'asokɔkɔlese ebafaefi-ba batotina la Inde nd'asokaela bao ende boto la boto kwa asosang'Inde.
- ¹²Kwa ayali bindo ya oto ko imwito, ani bile la bilengo wike la kwa bilengo-bi ya bindo yende ya bindo imwito, ko ongoma Masiya la Etanda imɔ.
- ¹³Eoka mbo iso imɔ yaatotina tosolufiomo ko la Bolimo ɔmwito ko la lilufi limɔi— la BaYuda la BaHela la bekɔwa la tootekwa bindo imwito la batotina basɔlo ko Bolimo ko ɔmɔi.
- ¹⁴Bindo ya boto biti ko elengo emɔi kongo, kanga wike.
- ¹⁵Limɔ litindi lionga mbo— Iti bosamba, ongoma imi iti wa bindo; ko la lioi-li liitosenyana la bindo.
- ¹⁶Litoy imɔ lionga mbo— Eoka imi iti liso, ongoma imi iti wa bindo; nde ko la lioi-li liitosenyana la bindo.
- ¹⁷ɔEya to mbo bindo bitotina biyala ngo ko liso, lioki lia litoy anima to? ɔEya to mbo bindo bitotina biyala ngo ko lioki lia litoy, ani lumbɔ loa bowase anima to?
- ¹⁸Kongo ko Mungu nd'asota bilengo nda bindo, emɔi l'emɔi kwa asangak'Inde;
- ¹⁹ɔEya to mbo bitotina biyala ko elengo emwito, ani bindo angene anima to?
- ²⁰Nde tenengo, bilengo wike, nde bindo ko emɔi.

²¹Ongoma liso litikəkəle ndoonga la bosamba mbo— Iti la boeno wae! La botö imo angoonga la batindi mbo— Iti la boeno wanu!

²²Ongoma efinole, nde bilengo ebisotangomo ko bileli, yao bitikəkəle ndoomelo nda bindo,

²³la bilengo ebititang'iso mbo ebilitesomu, yao totowatesa bisinda ya bəfekə, nde yao ebitowaka lasu limama, yao bisofomo loliteso eloeta.

²⁴Nde ebile la bəfekə biti la boeno wa bəfekə wasi. Eingo ko, Mungu asokomya bindo yasu la welī la asofaefa ebisolengeela loliteso ko kotalia wa loliteso,

²⁵mbo bindo bitaatakana ndowesabana, kangä mbo bilengo bisangeke ko ndokukiana la bolau.

²⁶Ango elengo emoi eoka wäle, ambo bilengo eitotina imo kooka wäle amamwito la yao; elengo emoi blitesomo la bəfekə, ambo bitotina imo kooka limengo amamwito la yao.

²⁷Ino wende to bindo ya Masiya, emoi la emoi ko bilengo ya bindo yande.

²⁸Nda Etanda Mungu asotaka bilengo biko, eba oso Batomomu, limo Batöndöli, limo Baekesi, limo ebatokela bisisho, limo ebasofomo bofoka wouwekesa eba ngwo, ebasofomo isosha shosungaka basi, isosha sha bekumi, la welī woonga baio ebatilwane la batotina.

²⁹¿Mbo batotina bende Batomomu, batotina Batöndöli, mbo batotina Baekesi, batotina batokelaka bisisho,

³⁰batotina basofomo welī wouwekesa eba ngwo, batotina batoonga baio ebatilwane, batotina batosanola batina ba baio ana?

³¹Talolaka nde bafi ba Bolimo ebalongeli. Nde itotamb'ino mboka yoiyela boyaeli ewetela.

1 Bakolinto 13

Litina lia losamo

¹Ango yelonga ndoonga la baio batotina ba bato, angoko eba Bakitomo, nde angwene losamo, ambo yende kwa elundi ya liuti, kwa tonjinjei kongo.

²Ango yefomo isosha shota loka, yeluwa njaso bitotina ebiisami la welī bototina, yeyala la liimeli lioeta elioumbola föngo angene, nde angwene losamo, ongoma yende ko wawa.

³Ango yefaefaka bato likao lia yeka bitotina ebisoomana lami, yefaka angö bindo yami mbo bifechomoko, nde angwene losamo, ongoma itiafote angö shaya.

- ⁴Losamɔ lole la liumbakeli, lole la booto; loti la bɔmetɔ, losamɔ loti la ifaala;
- ⁵losamɔ loitotaka nganyä, lotifɔle njasɔ ya sɔni, loitokota ndolongesa ko ebisolɛmb'inde angene, loitosoma sasa, loti la bofɛla eoka ya bɔfi.
- ⁶Losamɔ loitoomakala eoka ya yao ebitiengane, nde lotoomala la eya momongo.
- ⁷Losamɔ lototendela bobe, lotolendelo bitotina, lotokɛsɛkɛle bitotina iyeli silau, lotokɔkɔmɛle ebiwau bitotina.
- ⁸Losamɔ lotilasɛsɛleke; kongo ko linangoli nd'atomachomo, liongi lia baoui ebatiluwane litina nd'atosila, liluwani nd'atomachomo.
- ⁹Eoka liluwani liasu bato likaɔlwɛ la linangoli liasu litiyele wewe;
- ¹⁰nde akayeke yao ebisɔɔlwa, limɔ ebitiyele chaa, yao kosilasila fɛɛ.
- ¹¹Ayalaka'mi wainenge yaongaka kwa wainenge, yaenyelaka kwa atoenyela wainenge, yakomyaka batina ba njasɔ kwa atokomya wainenge nda botema wande, kwani asoya'mi otolome oku, isotamacha biyaelo ya wainenge.
- ¹²Kwani to tosɔene wenda kwa atɔene boto wene elimi nda wɛli wa talatala la botufele, nde mbisa tolenɛke sandelele la ɔmbɔ la ɔmbɔ. Kwani liluwani liami litiɔlwɛ, nde mbisa yeluwaka hɔɔɔ imɔ kwa imi angene isoluwomo hɔɔɔ.
- ¹³Tene ebitikali ngo ko ebisatɔ, biko liimeli la iyeli la losamɔ, nde elosolongela lole ngo ko losamɔ.

1 Bakolinto 14

Litɔndɔli la linangoli la liekesi

- ¹Fumbaka ndoosha losamɔ-lo la lolaka imɔ bafaefi ba Bolimo, nde simbi to mbo boyaleke Batɔndɔli;
- ²eoka oyatonangola nda baoui ebatiluwane, ationge la bato kangä la Mungu; angwene to boto boluwa litina lia lioi liande eoka ko la Bolimo asoonga njasɔ ebisoisomo ende bato.
- ³Kongo ko oyatotɔndɔɔ, asoonga la balomboki baoui bokɔkɔmɛsɛ la bofumbesa la bolatemesa betema yau.
- ⁴Oyatoonga la baoui ebatiluwane atokɔkɔmɛsɛ botema wande angene, nde oyatotɔndɔɔ atokɔkɔmɛsɛ Etanda.
- ⁵Ilɛmbi nde ino yaatotina ndoonga la baoui ebatiluwane, kongo ko elosolongela fine lole mbo boyaleke Batɔndɔli. Oyatotɔndɔɔ alongeli nde oyatoonga la baoui ebatiluwane, sakolo ngo ko boto kɔkikola baoui-ba mbo Etanda baɔleke bokɔkɔmu ongoma.

- ⁶¿Kongo ko, Bitungani yami, ango yeya end'ino ndoyaonga baoi bana, imi kooles'ino boni bolau ani itionge lanu baoi boisokola litina, kwa boluwes'ino loaso, kwa litondoli, kwa liekesi?
- ⁷¿Ongoma imo bofilingi la likwengu ebile ko yeka ebite la liwawi, eyambo bitikusole limiki la limiki lia eliande kanda, ndai koluwa boele kwa ewa bofiling kwa ewa likwengu?
- ⁸¿Eya to mbo ifonge sha bita siyowana limiki, ndai kotonja biela yonana?
- ⁹End'ino ko ongoma; ¿Eyambo boonga baoi ebatiluwane litina, bato koluwa ebiongomu la moni? Ani otoonga ngo ko la lofofo kongo.
- ¹⁰Baoi ba kanda la kanda bayali nda wenda-bo, angwene fee, angwene eliti la eliande litina,
- ¹¹nde ani itiluwe litina lia baoi-ba, yende ko boto boyowayowa nda baoi, la oyatoonga imo ale ko boenda ende'mi.
- ¹²End'ino ko ongoma; bolola bafaefi ba Bolimo, fumbaka ndolongela ko ndokokomesese Etanda koke.
- ¹³Eokao oyatoonga la baoi ebatiluwane, atasombolaka mbo afomoko imo ko bofoka wokikola baoi-ao;
- ¹⁴eoka yesombola la baoi ebatiluwane, bolimo wami nd'atosombola, nde botema wami botiluwe litina.
- ¹⁵¿Loaso lole to moni? Itosombola la bolimo, itosombola imo ko la botema wami; itochwa boele la bolimo, itochwa ko la botema imo.
- ¹⁶Ango bofaefa Mungu kekelele ko la bolimo, limo boto wasi oyati la fofe yoluwa litina, inde koaola Ongoma mbisa ya lisomboli liae lia kekelele? Eoka boto ona atiluwe elitoonga ae.
- ¹⁷Ambo osoonga kekelele la olau fine, nde boto wasi ona atikokomesomo ongoma.
- ¹⁸Isafaefa Mungu kekelele eoka mbo imi nd'asoonga la baoi bana, bolongel'ino yaatotina;
- ¹⁹kongo ko ende'mi, isotalembe ndoonga baoi boomwi boluwana litina nda Etanda, mbo bato basi imo baekesomoko, inga ndoonga baoi bilifu liu ebatiluwane litina la weli.
- ²⁰Bitungani yami, oyaloke kwa bana'oli nda baenyeli banu; kongo ko nda njaso ibe yalaka bana'oli, nde nda baenyeli banu yalaka ko batowange baoku.

²¹Lososɔŋɔmɔ nda Lokasa loa Bikela mbo— Itoonga la tukelaye ya bato ko la baoi ebatiluwane lau La ko la benɔkɔ ya beenda, kongo ko baitokaka'mi, Mungu nd'aongaka ongoma.

²²Ongoma to, Bolimo asof'iso baoi ebatiluwane kwa ndembe end'iyo ebatimele inga eoka ebasoimela kongo ko litɔndɔli liti eoka ya ebatimele, kangä ebasoimela Lioi lia Ngenɛ.

²³¿Atosɔŋɔmɔ to Etanda nda ɛsɔŋɔmɛlɔ; eyambo batotina beongaka la baoi ebatiluwane, atɔtɔkɔ ebatiluwesomo njaso yanu l'ebatiimele, iyo baitoonga mbo bosowa loseka?

²⁴Kongo ko eyambo batotina betɔndɔlɔ, ɔmɔi l'ɔmɔi, limɔ oyatiimele angoko wembela wa oto ɛtɔ, atotombolomo njaso ibe yande ko lanu, atolembeela obe wande,

²⁵la ebiisami nda botema wande bitoisolomo, limɔ atotulia bɔmbɔ se, atoinela Mungu la atoala fololo mbo— Wewe, Mungu ale sisi yanu.

Likomyi lia bosemoeli wa Mungu

²⁶¿Bitungani yami, loaso lole to moni? Tenengo, atosɔŋɔkɔmɔ ino, ɔmɔi ale la bɔɛɛ, wasi ale la linangoli lia litina, wasi atoisola loaso lowau, wasi atoonga la baoi ebatiluwane litina, wasi atokikola lioi lina; nde bolau mbo bitotina bikelomoko ko mbo Etanda ekɔkɔmesɔmɔkɔ kɔkɛ.

²⁷Eyambo boto eonga la baoi ebatiluwane, ambo ambale ango ko basatɔ kongo, angoetela; baongeke la lisho, limɔ wasi akikoleke baoi.

²⁸Nde eya to mbo angwenɛ ikɔmi shokikola baoi, limɔ oyatoonga baoi ebatiluwane ayaleke ngo ko tau nda lisɔŋɔmi lia Etanda, aongeke ko inde angenɛ la Mungu.

²⁹Ebatotɔndɔlɔ baongeke kwa ambale, kwa asatɔ, limɔ ebamɔi balembeeke litina kwa ayali liao.

³⁰Nde eyambo Bolimo boisoela boto oyali se loaso lɔmɔi, limɔ oyasoonga oso koyala tau.

³¹Ongoma to batotina batokɔkɔlɔ ndotɔndɔlɔ, ɔmɔi la ɔmɔi mbo batotina baekesomoko la mbo batotina bafumbesomoko;

³²la belimo ya ebatotɔndɔlɔ bitokɔkɔlɔ ndotonjomo ko la batɔndɔli.

³³Eoka Mungu ati wa liyeyɛ, kangä wa lilatemi, nda bitanda bitotina y'eba liimeli ko ongoma.

³⁴Batomali batayalaka tau nda lisɔŋɔmi lia Etanda, eoka batimachomo ndoonga nda ɛsɔŋɔmɛlɔ, nde bakomiomoko kwa asoonga Bikela ya Mɔsɛ.

³⁵Nde belembe ndoluwesomo loaso lomoi, bafeleke batolome bau angene nda ndako, eoka ende sɔni ende otomali ndoonga nda esɔngɔmelo.

³⁶¿Mbo lioi lia Mungu lisoya ko lanu, kwa mbo lisoiyela ko ino kongo?

³⁷Boto etanga nde mbo ale botɔndɔli, ango ko mbo afomu nde Bolimo, aluweke ndolembeela bai ebakosɔnɔ'mi end'ino mbo bende ekela ya Ngenɛ kongo.

³⁸Nde ango boto atiluwe ndolembeela liao, ambo inde angene atilembeelomo.

³⁹Ongoma to, Bitungani yami, lolaka fine ndotɔndɔlo la okufesɛke boto ndoonga bai ebatiluwane;

⁴⁰kongo ko bitotina bikelomoko la weli la likomɔnyi.

1 Bakolinto 15

Litina lia Litemwi nda liwa

¹Bitungani yami, ikoenyeles'ino Mboli Ilau ebisonangoela'mi ino, la ebisoael'ino, la ebisokɔkɔmɛle imɔ lanu;

²osouwesomo ko la yao biko linangoli lia Mboli eyanangolaka'mi ino, bokɔchaka liao; aenaka ongoma ani bosomela liimelela.

³Yafak'ino liolo-li lioeta, kwa afomoko imɔ ko'mi, liko mbo Masiya awaka eoka ya batwanelo basu, kwa asoonga Lokasa loa Mungu,

⁴la mbo aombomoko nda kito la mbo atemwesomɔkɔ nda lise lia asato, kwa asoonga Lokasa loa Mungu,

⁵la mbo enomɔkɔ la Kefa, limɔ l'eba Liu la ambale.

⁶Mbisa Inde enomɔkɔ la beoto boeta mia bɔɔmwi nda lise limoi, la wike wa beoto ina bakoyali konda eweuse, nde bamoi bau basokwa ilo siko liwa.

⁷Mbisa enomɔkɔ la Yakobo, limɔ la Batomomu batotina.

⁸Limɔ liili lia yaatotina enomɔkɔ ende litaeli ambo ko imi.

⁹Eoka imi yende itungangolo sha Batomomu, im'itiöndo ndotangomo botomomu eoka yakongolaka Etanda ya Mungu.

¹⁰Nde ko la lifafu lia Mungu yende kwa ayali'mi oko kwani, la booto wa Mungu ende'mi botiyale wawa, kongo ko isokuwaka la owau wolongela iyo yaatotina, nde ati to imi kangä booto wa Mungu amamwito lami.

¹¹Eokao, kwa mbo ale ko imi kwa iyo ana, ongoma tosota boeki wa Mboli Ilau la ongoma ino nd'asoimela yao.

¹²¿Eya to mbo inango sha litemwi lia Masiya sikonangokolomo, monito bamoi banu batoonga mbo Litemwi nda liwa liti wewe?

- 13**Eya mbo Litemwi lia ebawi liti wewe, ani Masiya atiakuswaka nda liwa;
- 14**eya to mbo Masiya atiakuswaka ani linangoli liasu la liimeli lianu lile ko wawa.
- 15**Ongoma to tosoenele kwa ebasoongela Mungu la lolanga eoka mbo tosokambekesa bato mbo Mungu nd'atemołoko Masiya nda liwa ani atiatemołok'Inde wewe, eya to mbo ende wewe mbo ebasowa baitotemołomoko.
- 16**Eya to mbo ebasowa baitotemołomoko, ani Masiya atiakuswaka nda liwa;
- 17**eya to mbo Masiya atiakuswaka, liimeli lianu lile ko wimelaimela la ino bokoyala nda batwanelo banu.
- 18**Ongoma to ebasokwa ilo sha liwa ani basolendelo Masiya, basoseesele!
- 19**Eya to mbo tosokeseke teli mbo toyalaka la Masiya nda wenda-bo kongo, ani simbi to iso, twende bato bowelołoko ngandi ko la bato batotina!
- 20**Efinole ina! Nde Masiya asotemwa ndotemwa nda liwa, ale oyasotakuswa oso w'ebasokwa ilo sha liwa.
- 21**Eoka kwa ayaka liwa loaso loa boto, ongoma to litemwi nda liwa lisoya loaso loa Boto.
- 22**Eoka kwa asowaka batotina loaso loa Adamu, ko ongoma imo batotina bewawesomoko liasi loaso loa Masiya.
- 23**Nde tototemwa omoi la omoi tunya la tunya, Masiya asotola oso, limo eba Masiya nda mbile eyekayek'Inde liasi.
- 24**Limom batungelo ani Inde asofa yakakaelo yande ende Mungu Sango l'ani asotombola likakalesi liasi la isosha shasi la bofoka wasi bototina tomboo.
- 25**Eoka lole loande ndoyalaka Bokota kond'atosela Mungu biyani bitotina yande ose ya batindi bande.
- 26**Wiyani ewa lili wotombolomo bole ko Liwa;
- 27**eoka asosele bitotina ose ya batindi bande, kongo ko nda lioi liko mbo— Bitotina bisoselomo ose yande, ambo Inde asosakoelomo ako oyasosele bitotina ose yande angene.
- 28**Limom ani bitotina bisoselomo ose yande, wana angene atotulamel'Inde se oyasosele bitotina ose yande, mbo Mungu aolweke holoo nda wenda bototina.
- 29**¿Aenaka ongoma, monito bamoi basolufiomo ko loaso loa ebasotawa oso? ¿Eya to mbo ebasowa angotemwa imo ango sinyo, monito basolufiomo loaso loau?

- 30 ǀIso imɔ tosoyala nda bifembi ya liwa lise la lise moni?
- 31 Fufu! Bitungani, kwa asoomala'mi loaso loanu ende Yesu Masiya, im'isowa lise la lise.
- 32 ǀToenyela kwa asoenyela balomboki, ananaka'mi la nyama nda Efeso, boni bondanda ebole lami? Eya to mbo ebasowa angotemwa liasi, iso mbo— Toleke la tomweke eoka lelengɔ tosowa!
- 33 Nde olimbomöko to! Basaɔ babe basobebesa boyaeli bolau.
- 34 Siswa wewe! Okeläk'imɔ batwanelo! Eoka bamɔi banu otiluwe Mungu ango sinyo, Isoonga ongoma ko ndokes'ino sɔni finɛ.
- 35 Nde ɔmɔi atofela mbo— Ebasowa batotemwa liasi la moni? ǀBatoya la boni bɔfɔnɔ wa bindo?
- 36 Wende to botutuku ako æ oyatolɔɔ lokoto nda elanga; elosolɔɔ æ loitoötö sakolo ko losotawa;
- 37 la elosolɔɔ æ nda nyelɛ loti bindo eyekaöteke kangä lokoto wasë, angoko loa bofonga ango ko loa yeka yasi.
- 38 Ale nde Mungu oyatofa loao bindo kwa asosang'Inde, nda lokoto la lokoto ko bindo eyande angɛɛ.
- 39 Komba bitotina biti to la bɔfɔnɔ ɔmɔi, kongo ko biyali lokomba loa bato, l'eloa nyama, l'eloa nɔli, l'eloa swi.
- 40 Bindo ya use la bindo ya nyelɛ bitisangane, nde bɔfekɔ wa eya use la bɔfekɔ wa eya se bitisangane;
- 41 bɔfekɔ wa liso lia use la bɔfekɔ wa songe la bɔfekɔ wa tolonge bitwanani la bɔfekɔ wa ilonge la ilonge botisangane.
- 42 Boyaeli wa litemwi lia ebasowa bole ko ongoma. Bindo bisolɔɔmɔ kwa lokoto, bisolɔɔmɔ la liɔli nde bitotemwa angɔɔɔ imɔ.
- 43 Bisolɔɔmɔ nda nyelɛ la bɔsenɔ nde bitotemwa la bɔfekɔ; bisolɔɔmɔ la ɔlembu nde bitotemwa la bɔfoka.
- 44 Bisolɔɔmɔ la bindo ya bolomboki, nde bitotemwa ko la bindo ya bolimo.
- 45 Loasɔnɔmɔkɔ nda Lokasa mbo— Bolomboki wa oso ako Adamu aaka boto wa liwawi; Adamu wa liili ende Bolimo Bofaefi wa loiko.
- 46 Kongo ko eya bolimo etiaaka oso, kangä eya bolomboki limɔ eya bolimo mbisa.
- 47 Boto wa oso losokwa nda nyelɛ ko ilngɔ, nde ewa mbisa asosokwa nda Use.

⁴⁸Kwa ayalaka oyo wa ilongo, ko ongoma imo atoyalaka bana ba ilongo; la kwa ayalaka Oyo wa Use, ko ongoma imo atoyalaka bana ba Use.

⁴⁹Kwa ayalak'iso la bɔfɔnɔ wa boto wa ilongo, ongoma tolalayaka imo la bɔfɔnɔ wa Boto wa Use.

⁵⁰Bitungani yami, isokambes'ino mbo— Binjo la bakila bitikɔkɔle ndosangola eyaelo nda Bɔkɔta wa Mungu la lioli litikɔkɔle ndosangola eyaelo amamwito la ebatilaɔlek'imɔ.

⁵¹Tene ngo, isokambes'ino loaso elosotaisama loko mbo— Iso toitoingala tɔlo twa liwa iso yaatotina, kongo ko iso yaatotina tolakindolomoko la bɔfɔnɔ wasi,

⁵²nda mbile ko ekeke kwa libebyi lia liso, ani akaomeke ifonge sha liili. Ifonge silaomomoko nde, limo ebasowa belatemwaka angɔɔlo imo la iso ebatitaweke, iso tolakindolomoko la bɔfɔnɔ wasi.

⁵³Lole ende bindo-bi ebitofɔndɔ mbo biwateke yasi ebiti yofɔndɔ imo la bindo-bi ebitosinga kowataka yasi ebitilaweke imo.

⁵⁴Lamao akawateke bindo-bi owata yasi ebiti yofɔndɔ la akawateke bindo-bi eyetosinga ko yasi ebitilaweke imo, kwaamao lioi lia Lokasa loa Mungu lilakɔchɔmɔkɔ mbo— Liwa lisolindesomo ko la Lilongeli lia Masiya.

⁵⁵Ee Liwa! Lilongeli liae anima to? Ee Liwa! Linyo liae anima to?

⁵⁶Linyo lia Liwa liende ko Bobe, Isosha sha Bobe sile Bikela.

⁵⁷Nde kekekele ende Mungu oyatofak'iso Lilongeli ko la Ngene wasu ako Yesu Masiya!

⁵⁸Eokao, Bitungani ebisamomu lami, kɔkɔmɛleke, oeyaeyek'imɔ, ɔlɔlɔkɔ likuwa lia Ngene la boliliya, eoka osoluwa mbo likuwa lianu lia lotawo elitokelak'ino eoka ya Ngene, litikelomo likeela.

1 Bakolinto 16

Lisonji lia Lifaefi

¹Nda loaso loa lifaefi liokesomo ende eba Etanda ebale la boeno, kwa asokambesa'mi okambesa bitanda ya Galatia, ino imo kelaka ko ongoma.

²Lise lia oso lia yenga, boto la boto wanu, ucheke likao lia bondanda ebosɔɔl'inde ndokukia liao mbo lifaefi litasonjokomo nda mbile eyekayeke'mi.

³Limo akayeke'mi end'ino, itotoma lifaefi lianu lia booto nda Yelusaleme ko la besamba ya bato ebatoson'ino baina nda lokasa.

⁴Eya to mbo loengana lami angene ndoke la liao, limo iyo kokesene amamwito lami.

Mboli ya kendo ya Paulo

⁵Itoya end'ino feteti ani akaeteke'mi nda yese ya Makedonia eoka isosanga oeta nda Makedonia,

⁶nde eluwa imi koyala lanu sumbu, ango ko la tengai ya bɔfɛfyɔ, limɔ ino nd'atokɔkɔlɔ ndokatika'mi olo akaɛke'mi.

⁷Itilembɛ ndoya ko feteti kongo, nde Ngenɛ ekulia, iyeli shami sile mbo itikaleke lanu mbile sumbu yumwa.

⁸Nde itoyalaka nda Efeso ko nda Elambo ya Pentekosete,

⁹eoka bome wa fofe ya likuwa bosoliolomo fololo oso wami, la ebalembi ndokufesela'mi bende wike.

Wendi la baseeli ende Bakuwani la Paulo

¹⁰Akayeke Timoteo end'ino, tinganaka mbo batawänges'inde ani atoyala inde lanu, eoka inde atokelaka likuwa lia Ngenɛ kwa atokelak'imo ko'mi.

¹¹Eokao boto ataseɔlek'inde, nde kesek'inde lɔkendo ko la lilatemi mbo ainyweke end'mi; eoka itotaumbakela inde amamwito la beoto ya Etanda.

¹²Nda loaso loa etungani yasu ako Apolo, isolombɔkɔl'inde balombɔkɔlɔ wike mbo ayeke amamwito la bitungani ebitoya end'ino, kongo ko atisangeke ndoya ko kwani, nde eyaka oko ani akenek'inde fofe.

¹³Lambaka bitungani, kɔkɔmɔkɔ nda liimeli, wangemaka la bofoka kwa batolome baoku!

¹⁴Nde bitotina yanu bikelomoko ko la losamɔ nda betema yanu.

¹⁵Oluwi nde bato ba bofindi wa Setefano mbo baaka eba Etanda ba oso nda Akaya, la mbo iyo angene basoundaka likuwa liosungaka eba Etanda;

¹⁶la isolombɔkɔl'ino bitungani mbo oliteseke bato ana la basi imɔ ba bɔfɔnɔ-bo la batotina ebatosungana lasu nda bakuwa bawau-ba.

¹⁷Yende la limengɔ fine mbo Setefana la Folutunato la Akaiko basoya eoka basosilesa boeno wami wene ino,

¹⁸la basoyaimwesa to botema wami la eyanu betema lisanga; luwanaka to la bato ba bɔfɔnɔ-bo.

¹⁹Eba Bitanda nda Asia basoseel'ino la losamɔ loa Ngenɛ, la Akwila la Pulisika imɔ ko la bato b'Etanda ebatosongomɔ nda ndakɔ yau basoseel'ino.

²⁰Bitungani bitotina ono batoseel'ino; lamolanaka la tɔchɔu etüchomu end'eba Etanda.

²¹Liseeli-li lisɔnɔmu la bosamba wami angene ako Paulo.

²²Eya to boto atisame Ngeṅe, oyo asendomoko! Ngeṅe wasu atoya!

²³Bootō wa Ngeṅe wasu boyalakeke lanu!

²⁴Losamō loami loa Masiya loyaleke lanu batotina.

2 Bakolinto

2 Bakolinto 1

¹Imi Paulo, ko la lisangi lia Mungu yende Botomomu wa Masiya Yesu, la Timoteo etungani yasu, liseeli end'eba Etanda ya Mungu nda Kolinto la ende ebasüchomo batotina nda yese etotina ya Akaya,

²bootaota end'ino la lilatemi lia Mungu Sango wasu la elia Ngenε wasu ako Yesu Masiya.

³Mungu la Sango wa Ngenε wasu Yesu Masiya ainelomoko la loomalo, ako Sango wa Booto la Mungu wa liöngesi litotina,

⁴oyatöngεkεεε betema yasu nda bifembi yasu bitoti, mbo tokököleke ndöngεεε betema ya bato basi nda bifembi eyau ko la liöngesi elisöngεsömökö iso ko la Mungu.

⁵Mbo kwa asoelwa bemusi ya Masiya end'iso, ko ongoma liöngesi lia Masiya lisoelwel'iso.

⁶Tookesomo bifembi, ele ko litina mbo böngεsömökö la mbo buwesomoko nda yao, la töngεsömökö nda bifembi eyasu ele imö ko l'eoka ya elianu liöngesi, ndökökämεεε ino ndotendela bifembi ebitokak'iso imö ko kwani.

⁷Iyeli shasu eoka yanu sitieyaeye, eoka tosoluwa mbo kwa asowatema ino lasu nda bemusi, ko ongoma otowatema ino ko lasu nda liöngesi lia yao.

⁸Bitungani yami, totilembε ino ndoyala botutuku loasö loa bifembi biwau eyayaka end'iso nda Asia, mbo twanyelömökö nyei ndolongela bofoka wasu, ongoma angwεεε imö iyeli sha liwawi shatikalaka lasu.

⁹Eingo nde, nda betema yasu angεεε twokakä lofomu se loa liwa; litina mbo totalendelo bofoka wasu angεεε, kangä ko Mungu oyatotεmölö ebasowa.

¹⁰Ende Inde oyasöönököl'iso nda liwa libe la atöönökölö iso imö liasi la tosolendelo ko Inde mbo eläönökölökö iso nda liwa.

¹¹Ani ino otosungakan'imö lasu ko la basomboli banu mbo bato wike bafaekefeke Mungu kekelele eoka yasu loasö loa bondanda ewafomoko iso eoka ya basomboli wike.

¹²Eoka loomalo loasu lole mbo botema bosoenyeles'iso wewe mbo beyaeli yasu ende eba wenda-bo, simbi to end'ino, biengani nde la botanu la liengani lia Mungu angεεε, inga nda weli wa balomboki, kangä la booto wa Mungu.

¹³Eoka totisönel'ino loasö ango lömöi sakolo ngo ko loao elosotangak'ino la elosolembeel'ino wewe, la iyeli shami sile mbo olembeeleke loao ko nda tuu fololo,

¹⁴kwa asolembeela ino botuku wa njaso kongo, la mbo wende la litina liomala eoka yasu, kwa iso imo tolaomalaka nde loaso loanu nda lise lina lia Ngenε wasu ako Yesu.

Loaso loa lokendo eloasiakoya Paulo nda Kolinto oso

¹⁵La eoka yaluwaka ongoma la weli, yasiaka ndotayene ino ko oso, mbo yolesek'ino limengo liasi imo

¹⁶nda lokendo ko nda Makedonia la liasi nda liinywi liami ndosokwa nda Makedonia limo ndotikomo lanu nda lokendo loami nda Yudea.

¹⁷Asangaka to imi ani, ɔmbo isoeyaeyaka? ɔMbo itotika lisaka la Eingo ee, la Mbayo, kwa atokelaka basenji kongo?

¹⁸Kwa ayali nde Mungu wolendelomo, ko ongoma lioi liasu end'ino litieyaeye, Eingo ee, la Mbayo!

¹⁹Eoka Wana wa Mungu ako Yesu Masiya oyanangolomoko end'ino ko lasu ako Silwano la Timoteo, Inde atieyaeye nda Eingo ee la Mbayo, nde Inde ale wewe ko Eingo ko.

²⁰Inde nd'atokochaka basaka batotina ba Mungu mbo Eingo. Eokao ko la Yesu, iso mbo— Ongoma ende Mungu la lotaliomo tala yande.

²¹Ale ko Mungu oyasokokomes'iso lanu imo lisanga nda liuwesi lia Yesu, Oyasuch'iso,

²²la oyasot'iso ndembe ya chapa yande la oyasof'iso Bolimo wande kwa tuka nda betema yasu.

²³Imi nd'atosingwa lina lia Mungu mbo lioi liami lile wewe mbo itiaeke nda Kolinto mbo itaokes'ino soni fine.

²⁴Loti to mbo tosolembe ndoyala ngenε wa liimeli lianu, kongo ko tosolembe ndosungana lanu loaso loa bootaota wanu eoka ino osokokomo nda liimeli lianu.

2 Bakolinto 2

¹Yasangaka to mbo imi angoya imo end'ino ndokes'ino botema wale liasi.

²ɔYokes'ino botema wale, ndai to komalesaka'mi liasi sakolo ngo inde angene oyasokesomoko wale ko lami?

³Eokao isotomel'ino lokasa mbo akayeke'mi itaoka botema wale loaso loa bato ebasokokolo ndokesa'mi limengo; yaimelaka loaso loanu yaatotina mbo limengo eliami lile imo ko limengo lianu.

- ⁴Yasonelek'ino lokasa la efembi la botema wale fine la foo wike imo, inga to mbo yokesek'imo ko ino botema wale, kangä ndoluwes'ino losamo lofi fine eloami end'ino.
- ⁵Eya to mbo boto omoi asokes'iso botema wale, atiokese ko imi angene kongo, kangä ino batotina sumbu, mbo itakese loaso la oso.
- ⁶Likuchi elisokuchomo lande ko lanu batotina, lisoengana to lande,
- ⁷lole loanu to ndomesel'inde la ndonjonj'inde mbo atalongomo la ikenene sifi.
- ⁸Eokao isoombel'ino mbo okokomeseke losamo loanu end'inde liasi,
- ⁹eoka ko la litina-li imi losonel'ino lokasa-lo mbo ikotolek'ino kwa mbo wende la lilitesi nda njaso bitotina.
- ¹⁰Bomesele asisa loaso, imi imo komesele inde; la oyasomeselomo lanu, asomeselomo imo ko lami ko l'eoka yanu nda baiso ba Masiya,
- ¹¹mbo totafa Satana fofe yolong'iso; eoka totiunge shongolo shande.
- ¹²Aeke'mi nda Tuloa ndokanangokola Mboli Ilau ya Masiya, bome wa fofe ya likuwa bosolioelomo'mi loaso loa Ngenε;
- ¹³kongo ko botema wami botiae se eoka itieneke etungani ako Tito. Eokao asenyanaka'mi la bato b'omao, imi loke nda Makedonia.
- ¹⁴Nde kekelele ende Mungu oyatokesekene lasu mbile bitotina nda bolenga wa bowango ko la Masiya la oyatofafanesa liluwani lia njaso yande ko lasu nda bilela bitotina kwa atofafana liese lilau.
- ¹⁵Twende to liese elisofecha Masiya ofechela Mungu la elisoeloka ebasouwekesomo la ebasoselek'imo;
- ¹⁶ende ebasoselele, kwa liese lia liwa liokesene lau nda liwa, kongo ko ende eba liuwesi, liese lia liwawi liokesene lau nda loiko. ¿Ndai to atoengana ndokesene nda bolenga-bo?
- ¹⁷Toti to kwa ayali wike, ebatokendekende bokalala wa Lioi lia Mungu, kongo ko twende ebatonangola amawito la Masiya ko la momongo kwa ebatoyala oso wa baiso ba Mungu.

2 Bakolinto 3

Toomaleke eoka ya Ngela Eyai ya Masiya

- ¹¿Mbo tosoakola ko ndoongel'iso angene? ¿Mbo twende la boeno wa lokasa, kwa bato bamoi bende la boeno wa lokasa, loko lokasa loongela iso end'ino, kwa lokasa loanu ndoongel'iso ende basi?

- ²Ino angene wende lokasa loasu loongel'iso, elososonomo ko nda betema yanu, lokasa elosoluwana la elosotangokomo la bato batotina;
- ³la lokasa-lo losonele fololo mbo lole loa Masiya la losoeshomo lami, lotisonomo la wino, kangä la Bolimo wa Mungu wa Loiko; lotisonomo nda batale kwa asonomoko bikela, kangä nda betema ya balomboki.
- ⁴Nde iso tosoluwa ndoluwa ongoma ko l'eoka ya Masiya loaso loa Mungu angene;
- ⁵loti to mbo toondu nde iso angene ndotanga mbo loende ko loaso loasu, kangä ko loaso loa Mungu angene.
- ⁶Mungu nd'asof'iso isosha shoyala baekesi ba ngela eyai, eko ngela eyetitomo nda lokasa, kangä nda Bolimo; eoka bikela eyasonomoko bitoola bato, kongo ko Bolimo ale bofaefi wa loiko.
- ⁷Eya to mbo isosha sha liwa eshatomoko la bikela nda batale loeshomo la bofeko wa use bokufesa bana ba Isalaele mbo batatichaka bombu wa Mose ko l'eoka ya liangangi lifi, ani liangangi lisambotiyama,
- ⁸monito bofeko wa isosha sha Bolimo angolongela esha liwa ko fee?
- ⁹Ango bofeko wa isosha shofaka bato se shaaka sifi, nde simbi to isosha shoenganesa bobo wa bato sisolongela la bofeko wa likama.
- ¹⁰Eingo, eshaaka la bofeko oso, kwani siti 'mo la bofeko, ko la litina-li liko mbo bofeko wa kwani bosoeta fee;
- ¹¹eoka ango yao eyesosesele eyala la bofeko, simbi to eyelatikalaka koyala la bofeko woeta.
- ¹²Eoka ya iyeli sifi esile lasu tosotendela ndoonga fololo,
- ¹³inga kwa Mose oyalinjaka bombu wande l'esinda mbo bana ba Isalaele batawele losilo loa bofeko ebosambotiyama bonono.
- ¹⁴Nde betema yau loyala betutuku; ko ongoma ko nda eweuse ani atotangomo lokasa loa Ngela ya oso, esinda ekotikala angosokolomo nda betema yau, eoka etosokolomo ko l'eoka ya Masiya kongo.
- ¹⁵Eingo, ko nda eweuse ani atotangomo Lokasa loa Mose, ende kwa mbo esinda esolinja betema yau;
- ¹⁶kongo ko atokikwa boto ende Ngene wasu, lamao esinda esowatolomo.
- ¹⁷Ngene wasu ende to Bolimo, nde olo ayali Bolimo wa Ngene ko omao bato batikandakomo imo.
- ¹⁸Nde iso yaatotina ani bombu yasu bitilinjakomo imo, limo tosene bofeko wa Ngene wasu kwa mbo weli wa talatala la tosokolomo nda bofono wande wa

bɔfɛkɔ ko ndomacha bɔfɛkɔ wa oso, eoka wao bosoyael'iso ko la Ngenɛ Bolimo angɛnɛ.

2 Bakolinto 4

Tonangoeleke bato Mboli Ilau fololo

- ¹Eokao ani ayalak'iso la isosha-si ko l'eoka ya booto, toitowa esole;
- ²nde tosomachaka njaso ya wisakumbo ebile la sɔni, tosofeka ndotimbana la bolimbake, la ndofenyaka wendi wa Mungu, kongo ko ani atoisokol'iso wendi wa wewe, tosolembeelesa batotina nda betema yau mbo toengani nde la likuwa-li nda baiso ba Mungu.
- ³Nde ango Mboli Ilau ebitonangol'iso belinjakomo, ambo bisolinjakomo ko end'iyo ebasokaseesele.
- ⁴Limɔ mungu wa wenda wa mbile-ye asolinjaka betema ya ehatiimele Ngenɛ mbo bataɛnɛ bonyanya wa Mboli Ilau ya tala ya Masiya, Oyayali la liluku lia Mungu angɛnɛ.
- ⁵Eoka totiteke boeki wa njaso yasu angɛnɛ, kangä eya Masiya Yesu Ngenɛ wasu, iso tole ko bekɔwa yanu loaso loa Yesu.
- ⁶Eoka ale ko Mungu oyaongaka mbo— Bonyanya wa löwa botosɔswa nda lilima. Inde angɛnɛ asoanesa betema yasu ndoangangesa liluwani lia tala ya Mungu eyesoanganga nda bɔmbɔ wa Masiya.

Bifembi ebitoyaka ende Botomomu wa Yesu

- ⁷Kongo ko tososele bondanda-bo wa loketi nda tei ya tɔlongɔ mbo bato baluweke mbo bofoka bofi wa wendi-bo boti wasu, kangä ewa Mungu.
- ⁸Tosokuwamelomo la fangi bitotina, nde tokamiakomu; tosowaka itɔɔ nde totiwe esole;
- ⁹basokaeng'iso, nde totimachomo la Mungu; tosokwesomo konda nyele, nde totiseeselesɔmɔ.
- ¹⁰Tosokendekende lise lia lise la nda bindo yasu ko lienyakeli lia liwa eliawaka Yesu, mbo loiko loa Yesu imɔ lɛnɛsɔmɔkɔ nda bindo yasu.
- ¹¹Lise la lise kwa ayal'iso la liwawi, tosofakomo nda besamba ya liwa ndowa loaso loa Yesu, ko mbo loiko loa Yesu lɛnɛsɔmɔkɔ nda bindo yasu balomboki ebatowaka.
- ¹²Ongoma to, liwa nd'atokuwel'iso, nde loiko lotowawes'ino.
- ¹³Ani asoyal'iso la bolimo wa liimeli ko la bɔfɔnɔ ewayalaka lande oyasɔnɔko mbo— Isoimela, eokao isoonga. La iso imɔ tosoimela, eekao tosokaongake,

¹⁴eoka tosoluwa mbo Inde oyatemweseke Ngene Yesu nda liwa, etemweseke imo ko iso amamwito la Yesu la emesaka nd'iso amamwito lanu oso wande.

¹⁵Bitotina-bi yende ko l'eoka yanu, mbo booto wa Mungu ebotoowa ndotumesa likama lia bato, bouldeseke bootaota wa liineli liomalesa Mungu angene.

¹⁶Eokao toitowa esole, ango bindo ebisenele bisoesele, nde botema ebotionele botoalesomo bofoka boyai lise la lise.

¹⁷Eoka bifembi ebisowaka lasu kwani bieshelaka nd'iso konda layalaya ambale wa liomala eliti liokwelomo,

¹⁸eoka toitowele yeka ebisenele bonono, kangä yeka ebiitenele, litina mbo ebisenele bitoumwaka ko mbile sinyo kongo, nde ebiitenele la baiso bende yao ebilakataka layalaya.

2 Bakolinto 5

¹Eingo, toluwi nde mbo ango kumbo eyesoyael'iso nda wenda-bo, eukwaka, limo iso koyalaka la ndako angene eyesoswomo la Mungu, eyetiswomo la besamba, nde ndako eyetoyalaka layalaya nda Use.

²Eoka ani ayal'iso nda kumbo ono, totosumaka la yeme yoobiamelomo la ndako ena ya Use,

³mbo akalinjomoko iso la yao, iso angooshomo ko wase.

⁴Akoyal'iso nda kumbo ya bindo yasu, tososumaka eoka ya bolito wa botema, inga eoka mbo tolemi ndosokoelomo kumbo-ye, kangä ndolinjakomo mbo ena eyekaweke kofangolomo la eyemai eyekayaleke la loiko.

⁵Inde oyasokuwel'iso nda loaso-lo ale Mungu angene, Oyasof'iso Bolimo kwa tukä ya lisakä liande.

⁶Tosoyaimwa to la lilendelu la mbile bitotina ani tosoluwa mbo bindo yasu bile ko kumbo yasu ya lokendo ani asosiana iso sia la Ngene;

⁷tosokeke kendo yasu ko la liimeli, angotene koni mboka la baiso.

⁸Nde tosoyaimwa nda betema yasu la tosotalembe ndosiana la bindo-bi la ndokayala olo eyasu ende Ngene wasu.

⁹Eokao, ango toyala amamwito lande, ango toyala esika kwa beenda, tosolembe fine ko ndoomalesa Ngene wasu.

¹⁰Eoka lole lasu, yaatotina ndoemala nda keka ya likomanyi lia Masiya, mbo boto la boto aoleke lioli lioengana la bekeeli eyakelak'inde ono nda bindo, ango ko bolau ango ko bobe.

Boyaeli wa Botomomu wa Yesu Masiya

¹¹Eokao, asoluwa iso oluwa mbo Ngenε wasu ale owangomo, tosotinjaka bato mbo balendeloko; Mungu nd’aluwi kwa ayal’iso la iyeli shami sile mbo ino nda betema yanu oluwi imo koluwa lisanga.

¹²Totiongel’iso angene liasi, kongo ko tosof’ino fofe yoomalaka loaso loasu, mbo ino weneke fofe yomutoel’iyo ebatoomalaka loaso loa weneeli wa boto inga loaso loa botema wande.

¹³Eoka towa loseka, ambo ko loaso loa Mungu, ango toyala la weli, ambo ko l’eoka yanu.

¹⁴Eoka losamo loa Masiya losotinjak’iso; la kwa asotang’iso ongoma mbo Omoi asowela batoti, ongoma to batotina basowa ndowa.

¹⁵Inde asowela batotina, mbo batoti ebasowawa batayalεk’imo ko l’eoka yau angene, kangä l’eoka ya Inde oyawelak’iyo la oyatemwaka nda liwa.

¹⁶Eokao to, toitoluw’imo boto ko loaso loa bindo; la ango twaluwaka Masiya oso ko loaso loa bindo, iso angotang’Inde ongoma imo liasi.

¹⁷Ongoma to, boto eyala wa Masiya, asoyala boto wa boyaeli boyai; ewa oso bososokwasokwa, bosokinjwa to boyai!

¹⁸Bitotina-bi bisoya end’iso ko la booto wa Mungu oyasootwanes’iso la Inde angene liasi ko eoka ya Masiya la asof’iso isosha sha likuwa-li liotwanesi lia bato la Mungu;

¹⁹mbo Mungu ayalaka la Yesu ndootwanesa eba wenda lande angene, angotang’imo batwanelo bau, nde asof’iso wendi-bo wa liotwanesi lia bato.

²⁰Eokao iso twende tokomya nda loaso loa Masiya, Mungu atotaka boeki ko la bōnōkō wasu. Iso tosolombōkōlōk’ino nda lifa lia Masiya mbo otwananeke la Mungu liasi.

²¹Yesu atialuwaka litwanelo ango limoi, nde Mungu lotang’Inde mbo ewa batwanelo ko l’eoka yasu bato, mbo iso bato tokinjweke eba liengani nda baiso ba Mungu.

2 Bakolinto 6

¹Ongoma to iso ebasokelana la Masiya elikuwa-li, tosolombōkōl’ino mbo wōlēke booto wa Mungu liōlē, eoka Inde loonga mbo—

²Nda fofe yōlē, isolail’ae, La nda lise lia liuwesi isoyasung’ae. Tenengo, kwani ele fofe yōlē booto, Tene to louse-lo lise lia liuwesi!

³Totikufese boto angōmōi ango sinyo mbo likuwa-li litafomo liengo.

⁴Kongo ko iso ebatokuwela Mungu tosokota ndoengana la weli nda likuwa; ko la likōkōmele eliti la itō, la nda bifembi, la nda baōmä,

⁵la nda bakuchomu, nda bɔnyɔɔɔ, nda besho, nda bonui, la botengu wa bocho, la nda londono;

⁶ko la botanu wa bekeeli, nda liluwanesi lia Bolimo, nda bofiili, la bɔfɔɔmu, la nda booto; nda bolimo botanu, la losamɔ eloti la bolimbake;

⁷la nda lioi lia momongo, nda bofoka wa Mungu; la biela ya liengani nda bosamba wa olome la nda bosamba wa wali;

⁸la loliteso lolau la nda sɔni, la lokuku lobe la nda lokuku lolau imɔ. Tosotangomo mbo tolimbichɔli, nde twende eba momongo;

⁹bamɔi angoluw'iso ango sinyo, nde basi basoluwana lasu la weli, tosotangomo mbo ebasambowa; nde tenengo tokowawa; tosokuchomo, nde totiolomo;

¹⁰tosowa ikenene, nde mbile la mbile tosoomala la limengo; twende touwe nde totofotekesa bato wike; toti ango la shaya, nde tososele yeka bitotina.

¹¹Ee, ino BaKolinto, isoasoel'ino bɔnɔkɔ wami la botema wami bole fololo nda baiso banu;

¹²betema yanu bitisɔɔnesɔmɔ ko lasu, nde ino angene ososɔɔnese betema yanu!

¹³Inoelaka to'mi ko ongoma, kelaka kwa bana bami, faloelaka'mi betema yanu imɔ!

Oyalēke lisao la boto oyati la liimeli lia Masiya

¹⁴Wakolēke ndowatemana la bato basi ebatimele Ngenε; ¿Liengani la litefoli lia Bikela batosangana to nda lini likao? ¿Linyanya la lilima batosangana la moni?

¹⁵¿Lini likulyani lisoyala la Masiya la Satana? ¿Boto wa liimeli, la oyatiimele kosukana la lini to lisao?

¹⁶¿Eyaelo ya Mungu la bɔfɔɔ ya mungu kokuliana la moni? Eoka iso nd'ayali to eyaelo ya Mungu wa liwawi, kwa aongaka Mungu angene mbo— Itoyalaka lau la itokendekende sisi yau, Itoyala ewau Mungu, la iyo batoyala ebami bato.

¹⁷Eokao, Mungu loonga mbo— Sokwaka sisi yau, senyanaka lau, Omatēke boto oyatitane, limɔ Imi nd'atoaela ino.

¹⁸Itoyala kwa Sango end'ino la ino koyala kwa bana bami Batolome la batomali, Mungu Ngenε wa Bofoka asoonga ongoma.

2 Bakolinto 7

¹Ino ebasamomu lami, ani afomoko iso e-basakä-ba, totaneseke to betema yasu ndosokokola bɔwewe bototina wa bindo l'ewa botema lisanga, la tükameseke betema yasu uka ende Mungu la lilitesi la bɔwa.

²Faefaka iso elela nda betema yanu, totikeele boto angomoi wanu bobbe, totibebeseke boto angomoi, la totilimbake boto angomoi.

³Itionge ani ndofino se; mba, isotaonga oso mbo ino wende nda betema yasu mbo towatemeke nda liwa la nda liwawi imo.

⁴Itokambes'ino fololo mbo isotendela ndoomala loaso loanu, botema wami bosooa se suu la bosotuma fuu la lilatemi loaso loanu; isoyaimwa yai ani ayali'mi la bifembi imo wike.

Loyo loa Tito bosungi wa Paulo

⁵Eoka ayak'iso nda Makedonia bindo yasu bitiaemaka ango sinyo, kangä ko bifembi ya befono bitotina, bita la bosho lousa la bowa nda botema.

⁶Kongo ko Inde oyatongese eba betema ya bolito, ako Mungu, Inde nd'aongeseke betema yasu eoka ya loyo loa Tito end'iso;

⁷inga loaso loa loyo kongo, kangä imo loaso loa liongesi la limengo elisok'inde end'ino la asoluwes'inde oluwesa iso eniya yanu, la ngandi eyokak'ino la yeme yanu yosungak'mi, eokao im'isooka limengo fine.

⁸Ango yeokesak'ino botema wale nda lokasa lona loami, nde kwani itio'imo ikenene ani yokaka ikenene nda loao oso, eoka isone mbo lokasa lona loafak'ino botema wale fine, ambo ko mbile sinyo kongo.

⁹Kwani isoka limengo, inga to eoka ya wale ewokak'ino, kangä eoka mbo wakalanganaka eoka ya wale wa betema yanu; wokaka nde wale ewaeshaka Mungu la ongoma otibebesomo ko loaso loasu.

¹⁰Botema wale ebososokwa ende Mungu botoesha likalangani elitofolo liuwesi, likalangani liitoesha ikenene, kongo ko botema wale ebole la eba wenda-bo botofolo liwa angene.

¹¹Tene to botema wale ebosoeshel'ino Mungu, mbo bosoles'ino bofiili, aina yeme yosokola loaso nda lokomba, aina lisomi liosoma la bobbe, aina bowa ndowanga Mungu, aina yeme ya booto, aina bafumba bokucha bofoli wa obe! Nda loaso lototina osenese mbo ot'imo se nda loao mbo otikulye bofoli.

¹²Nde ambo yasokoko lokasa end'ino, inga mbo boto ona w'obe akuchomoko, inga loaso loa boto ona oyakelomoko obe, kangä mbo yeme yanu yokokomo nda likuwa liasu lieneleke fololo, yasokoko ongoma ko nda baiso ba Mungu.

¹³Eokao tosongakomo lanu. Nde tosongakomo imo liasi eoka ya bootaota wa Tito mbo botema wande angene bosongo loaso loanu yaatotina.

¹⁴Kwa asoomala'mi loaso loanu nda batoi ba Tito, ongoma kwa baioi bami end'ino bende wewe, ongoma to loomalo loasu ende Tito eoka yanu lole imo ko wewe.

¹⁵Botema wande bosofefe la losamɔ end'ino ani asoenyakela lilitesi lianu la bɔwa la linyangi ebiɛnek'inde omolo eyanu.

¹⁶Isoyaimwa la limengɔ eoka isokɔkɔɔ ndolendelo ino nda njasɔ bitotina.

2 Bakolinto 8

Bofiili wa eba Makedonia nda loasɔ loa lifaefi

¹Bitungani yami, iluwesek'ino loasɔ loa bootaota wa Mungu ebosɔɛɛɛ nda bitanda nda Makedonia, boko mbo basokusokola lifaefi liosunga basi,

²la mbo nda mbile ya bifembi ebisokɔɔl'iyɔ, limengɔ elisok'iyɔ ango nda mbuwa yau, lisoelwaka likama nda lifaefi lifi elisofaef'iyɔ ko lifaefela.

³Imi angene nd'asoala mbo basokusokola lifaefi litotina elisokɔkɔl'iyɔ, ango ndoeta likɔ elioengana, ko la lisangi eliau angene;

⁴la iyo basolɔmbɔkɔɔl'mi la bofiili mbo yɔɔɔɔɔ'iyɔ bootaota wowatema la ebatokusola lifaefi liosunga bato ba Etanda ebale la beeno.

⁵Batikusole ko yao ebiɛnyel'iso kongo, kangä eyoeta eoka basotafa Mungu betema yau amamwito la losamɔ end'iso kwa asosanga Mungu angene;

⁶ongoma tosofela Tito mbo asileke ndosɔnjaka lifaefi lianu lia booto eoka inde nd'asoakola ndosɔnja liao.

⁷Kongo ko kwa asɔɔɔɔɔ ino nda njasɔ bitotina bilau, la liimeli, la linangoli, la liluwani la boliliya nda bakuwa batotina, la losamɔ loanu losamak'iso, bolau mbo ɔɔɔɔɔ imɔ nda likuwa-li lia bootaota lisanga.

⁸Ongoma itit'ino ekela, mba, kongo ko, eoka ya boliliya wa bato basi isolembe ndotamba basi mbo losamɔ loanu lole nde wewe.

⁹Eoka oluwi nde booto wa Ngenɛ wasu ako Yesu Masiya, mbo kwa ayalak'Inde la lifoka liota fafo, Inde lokinjwa mbuwa eoka yasu, mbo ino angene boyalakeke bafoka ko la mbuwa yande.

¹⁰Isoluwes'ino kwa asoenyela'mi mbo loengani nde lanu ndosilesa loasɔ-lo elosokel'ino la elososang'imɔ ino nda mwaka wa oso.

¹¹Ongoma to, kwani ɔɔɔɔɔ ndokelaka ongoma kwa asosang'ino la bofiili ko la yeka ebisosel'ino.

¹²Eoka boto esanga loasɔ la bofiili, ambo lole ko la yeka ebisosel'inde, inga ko la yao ebitisel'inde.

¹³Inga to mbo basi basungomoko ko l'eoka ya bifembi yanu, kangä ko la bɔfɔɔ wa likelemba eliengani,

- ¹⁴liko mbo nda mbile-ye kwani, lilya lianu litosilesa boeno wau, limo lilya liau litosilesa boeno wanu, ongoma to likelemba litoengana,
- ¹⁵kwa asonomoko nda Lokasa loa Mungu mbo— Oyatwaka eula efi, angoyala la lilya; la oyatwaka ko sinyo, angoomelo.
- ¹⁶Kelekele to ende Mungu oyasofa imo ko Tito boliliya-bo wosungak'ino,
- ¹⁷mbo inde asokulya lioi liami la limengo, nde inde angene asoya end'ino la lisangi liande angene.
- ¹⁸Tosotoma oto wasi amawito lande, ako etungani ena oyasoinelomo mbo Bonangoli bolau wa Mboli Ilau nda bitanda bitotina;
- ¹⁹la oyasokulyomo imo la bitanda mbo akesenekela lasu nda kendo yasu nda likaeli lia lifaefi lia booto, eoka ya loinelo loa Ngeni wasu la ndoendesa imo likuwa liasu,
- ²⁰eoka mbo boto ataf'iso liengo loaso loa lifaefi lia bofafu elitokael'iso,
- ²¹eoka tosotakela bolenda loaso loa lokuku lolau loasu nda baiso ba Ngeni l'eba bato lisanga.
- ²²Tosotoma imo etungani yasu amawito lau eoka tosokoto'inde mbile wike la tosen'inde boto wa boliliya fine nda njaso wike la kwani imo boliliya wande bosoetaka eoka ya lilendelu liande loaso loanu.
- ²³Bofela loaso loa Tito, ale ko bosungi la bokuwani lami okuwel'ino; bofela loaso loa bitungani yasu ebimoi, bende ebasotomomo la wendi wa Bitanda la liomala lia Masiya.
- ²⁴Enesekela to iyo, nda baiso ba eba bitanda, mbo losamo loanu lole wewe la mbo liineli liasu loaso loanu ende ebato-ba lile wewe imo.

2 Bakolinto 9

Bosonjeli wa lifaefi liosunga eba touwe

- ¹Nde nda loaso loa lifaefi liosunga bato ba Etanda ebale la boeno, ino otienu mbo isonelek'ino liasi,
- ²eoka iluwi nde mbo okulyi nde fine, kwa asoinakel'mi ino ende eba Makedonia mbo— Eba Akaiya basokomya okusola ko nda mwaka wa oso; eingo, bofiili wanu bosofumbesa wike wau.
- ³Isotatoma to e-bitungani-bi mbo baoi bami boinel'ino batayala ko baoi wawa nda loaso-lo, kangä mbo boenganeke ndosonja liao kwa aongaka'mi,

⁴mbo eluwa bamɔi ba Makedonia ebatoya amamwito lami, bataosh'ino ani okakomyi lisɔnji lia lifaefi la ongoma iso kofomo sɔni, asa kɔni ino lisanga, eoka ya baɔi ba liomala lina.

⁵Eokao itangi nde mbo, bolau mbo ilɔmbɔkɔlekɛ bitungani-bi mbo batakendekɛ end'ino ndokakɔmya lisɔnji lia lifaefi elisotik'ino lisakä liokusokola liao, nde basɔnjɛke liao kwa bɔsɔmbi, kangä kwa lifaefi lia losamɔ.

⁶Enyelaka to lioi-li mbo— Oyatolɔɔ koto la wima, etwaka eula ko ekɛkɛ; la oyatolɔɔ koto iyongoongo, etwaka imɔ ko likama.

⁷Boto la boto akusoleke kwa asosang'inde nda botema wande inga l'ikenene la mbo asotinjakomo, eoka Mungu nd'asami inde oyatofaefa lifaefi la bootaota.

⁸Mungu atokɔkɔɔ ndɔɔɔɔ bootaota bolau bototina end'ino mbo ko mbile bitotina oselekɛ lilya lia yeka bitotina, limɔ okusokoleke lifaefi liosungaka bakuwa batotina balau.

⁹Kwa asɔnɔmɔkɔ nda Lokasa loa Mungu, mbo— Atomelekesa bafaefi, atofaekefa ende eba touwe; Ongoma liengani lilau liande litotikala layalaya.

¹⁰Limɔ Inde oyatofaefa bɔɔi koto la lituma liola, efaefak'ino yeka yolɔɔ la yokondaka la eulwesaka eyanu eula ya liengani.

¹¹Ongoma otofotesomo ko la bitotina, limɔ lifaefi lianu elitokaelomo lasu, litoɔɔɛɛ ebatofomo liao ko kelekele ende Mungu,

¹²eoka likuwa-li lia lisungani litosilesa beeno ya beoto ya Etanda, nde litoelwaka ko ndoyaimwesa Mungu eoka ya kelekele end'Inde.

¹³Atoluw'iyɔ oluwa lisungi lianu, limɔ batoinakela Mungu eoka ya lilitesi lianu liolitesa bikela ya Mboli Ilau ya Masiya la eoka ya likao lianu end'iyɔ la ende batotina;

¹⁴la iyɔ ana batosombola loasɔ loanu la batosamak'ino fine ko l'eoka ya booto wa Mungu eboetaka nda bekeli yanu.

¹⁵Kelekele fine ende Mungu loasɔ loa lifaefi liande eliti liosanoelomo la baɔi!

2 Bakolinto 10

Isosha la lotendela ya Paulo

¹Imi angene ako Paulo, isolɔmbɔkɔl'ino la liikami se la botema sambo wa Masiya, imi oyasoyala la liɔndwi se oso wanu, nde oyasoyala la boendu ani ayali'mi esika lanu; bamɔi batoonga ongoma to;

²imi to nd'asolɔmbɔkɔl'ino mbo otatinjaka'mi ndoyatamb'ino lotendela loami ani akayaleke'mi lanu, ko lotendela lona elototamba'mi otamba bato ana ebatoenyela mbo twende ebatokendesɔmɔ ko la yeme ya bindo.

- ³Totokendekende ono nda bindo nde toitonana bita la bonaneli wa bindo,
⁴biela to ebitonana lasu, biti ya balomboki, nde bile la bofoka wa Mungu angene ndoseeselese bakula bafi ba bita,
⁵ndokwesa baasala ba balomboki la tofenya twa bometo etosofenya liluwani lia Mungu, ndoundesa baenya batotina kakaa la ndokakalesa bao ende Masiya, bako ebatilitese Inde,
⁶ndokokomō mbo tokucheke litefoli litotina, ko ani elianu lilitesi lisoolwa.
⁷Ototicha ko yao ebile fololo oso wa baiso banu! Ango boto koimela wewe mbo inde angene ale wa Masiya, ataenyelaka liasi nda botema mbo kwa ayal'inde wa Masiya, ko iso imō ko ongoma.
⁸Eoka angō yeomala sumbu loaso loa isosha shasu esisofomo ko la Ngenē wasu ndokokomes'ino, inga ndokwes'ino se, ani imi angofomo soni;
⁹mbo italembē ndowaes'ino ko la kasa-bi ebisoniki'mi end'ino.
¹⁰Eoka bamōi mbo— Kasa ebitosonok'inde yende biwau la bofoka fine, kongo ko atene iso wene boyaeli wande, bole ko la bolembu la boongeli wande bolelemu imō.
¹¹Oyatoonga ani, ataenyelaka liolo-li mbo, kwa ayali nde'mi ani atosonō'mi lokasa ko esika lanu, yende ko la bōfōnō-ao nda bekeeli ani yende sisi yanu.

Paulo angoeteela isosha sha Mungu esifomu end'inde

- ¹²Iso angotendela to ndosakana la ndokweekelana boyaeli wami la boyaeli wa bato ana ebatoinakelaka boyaeli wau angene. Atokweekelana iyo, la atosakana iyo angene, bati angō la liluwani.
¹³Nde toitofaala la isosha shoeta esisokweelomo'iso, kongo ko tosolitesa liko elisokweelomo iso la Mungu, la isosha esisoobiamel'imō ko ino.
¹⁴Totieteele ino oso, kwa mbo totiyel'ino; iso nd'ayali eba oso ndoiyel'ino la Mboli Ilau ya Masiya.
¹⁵Toitofaala fine loaso loa bonui wa likuwa lia bato basi, kongo ko tosokese ieli mbo, akaulweke liimeli lianu, ko ongoma tukela olo atokuwel'iso kosenge;
¹⁶mbo tonangoleke Mboli Ilau nda yese ebile fangi yasi yanu, kongo ko iso angoomala l'ifaala loaso loa likuwa elisokelomo la tukela ya boto wasi.
¹⁷Kwa asonōmōkō nda Lokasa mbo— Oyatoomala, aomaleke ko l'eoka ya Ngenē!
¹⁸Boto oyasokuliomo ati to inde oyatoinela lokuku loande angene, kangā boto oyasoinelomo la Ngenē.

2 Bakolinto 11

Boyaeli ewayalaka la Paulo ende eba Kolinto

- ¹Bomeseleke'mi sumbu nda baölo-ba ebati la weli! Eingo, talembeke'mi yongeke,
- ²eoka isookel'ino losamɔ kwa eloa Mungu ndüch'ino; isosonges'ino ende Masiya mbo itambeke ino ende bolome ɔmwito, kwa boseka oyati la loasɔ.
- ³Nde isowanga mbo otalimbomo kwa alimbomoko Ewa ko la bɔɔwane wa Njɔ, la mbo betema yanu imɔ bitaengolomo ndomacha losamɔ loanu losamaka Masiya la momongo la lilendelu.
- ⁴Nde boto wasi eya ndoyanangola Yesu wa boyaeli wasi, inga wao ewanangolak'iso, la waɔɔkɔ Bolimo wasi ebotiɔ'ino oso, ango wakuliaka Mboli Ilau yasi ebitionek'ino end'iso, ambo ino koimel'inde la olau!
- ⁵Itangi nde mbo im'iti mbisa ya ebatomomu ana ba lokuku, ango sinyo.
- ⁶Ango yeyela ebebe angoluwa ndoonga, kongo ko imi angoomelo liluwani la isoluwes'ino yaatotina e-njasɔ-bi bitotina ko fololo.
- ⁷¿Mbo isotwanelo to eoka mbo yaikamaka se, ko mbo ino otalemeke likolo? ¿Litwanelo mbo yanangoelak'ino Mboli Ilau ya Mungu ko wawa, angɔɔsɔ bieto yanu?
- ⁸Yaɔɔkɔ bieto kwa wiya ende bitanda yasi mbo isombeke bieka yola mbo ikuweleke ko ino.
- ⁹Limɔ ayalaka'mi eyanu nda Kolinto, yaenoko bieka yola, nde itiayalaka la bolito ende boto angɔmɔi wanu, eoka bitungani ya Makedonia ɔɔlesɔ'mi yao ebisoeno ani ayak'iyo ono. Itiayalaka to bolito end'ino ango sinyo, la kwani imɔ iitoyala bolito end'ino.
- ¹⁰Wewe wa Masiya bole lami la lole wewe mbo loomalo-lo loami loitokufa ndookana nda yese etotina ya Akaiya.
- ¹¹¿Eok'iye to? ¿Mbo itisam'ino wewe? Mungu angene nd'aluwi mbo isami nd'ino!
- ¹²Nde elosokela'mi, yekelaka ngo ko ongoma, litina mbo itafaef'iyo fofe mbo bataosha fofe yoomala kwa asoomala iso.
- ¹³Bato ba bɔfɔnɔ-bo bati batomomu wewe, bende basali ba bolimbake, batokweekela boyaeli wa Batomomu ba Masiya.
- ¹⁴Siti to ilombo, eoka Satana imɔ atokweekela bokitomo wa löwa.

¹⁵Loti to loaso lomwaala mbo basungi bande kokweekela ebatosungaka Ngenε wa liengani. Lotungamo loau lotoengana la bekeeli yau!

¹⁶Itoonga liasi mbo— Boto atatanga'mi ebebe; nde botanga'mi ongoma, okaka'mi sumbu kwa atookomo ebebe, mbo yomaleke l'ifaala sumbu, imo ko'mi.

¹⁷Elitoonga'mi kwani, iitoonga liao l'isosha sha Ngenε, kangä kwa mbo ebebe ya boto ani isolendelo ifaala-si;

¹⁸ango bato wike kofaala loaso loa boyaeli nda wenda-bo, ambo imo ko imi nd'atofaala.

¹⁹Ko la limengo ino nd'atolaila eba ebebe eoka ino wende la weli fine!

²⁰Ino otolaila to iyo ani batosel'ino bekowa yau, ani batolaka yeka yanu, ani batolimbak'ino la shongolo, ani batotambak'ino lofolo, la ani batotefwesa biombo yanu.

²¹Isoaola loaso-lo la soni, kwa mbo twende bileli ya bato. Kongo ko ango betendela ndoomala l'ifaala nda loaso lomoi, ambo imo ko imi nd'atotendela ongoma. Nde atoonga'mi wa, yende ko ebebe!

Bifembi la tokeneε ya Paulo angene

²²¿Bende BaYuda? Imi imo ko ongoma. ¿Bende bana ba Isalaele? La imi imo. ¿Bende ba bokoko wa Abalayama? La imi imo.

²³¿Bende bakuweli ba Masiya? Isoonga kwani loseka; simbi to'mi yende bokuweli wa Masiya. Isoetel'iyi fwaa, la nda bonui wa bakuwa wike, la nda bonyololo mbile la mbile, isokuchakomo likama, isowa imo bawa wike.

²⁴Mbile ko bomwi, BaYuda loomaka'mi baoma kama inei, koomelo lioma limoi;

²⁵mbile ko isato imi lonyolomoko la tonyoli; mbile emoi imi lokushakomo batale; mbile bisato wato wa lofofo ewayalaka'mi lolinda, la löwa la ocho imi locha nda balia ba olundu;

²⁶nda kendo wike angouma, la bifembi eoka ya fela, bifembi eoka ya eba wiya, eoka ya bato ba tukela yami angene, la eoka ya bato ba biese yasi, bifembi nda ngima ya okenge, la nda lombele, la nda balia ba bokwa, bifembi eoka ya bato ebalimbakelaka'mi mbo eba liimeli;

²⁷nda bonui la likati lia likuwa, nda litenga la ocho, la isiye sha bieka la yeme yomwa, la fondo wike, la nda bofefyo la boeno wa bisinda yowata,

²⁸la yasi imo ebititomo, limo isowamakomo lise la lise ko la ikenene sha bifembi ya bitanda bitotina.

²⁹¿Ndai to ale la bolumbu, ani imi angok'imo ko bolumbu? ¿Ndai to atokwesomo ilango, ani imi angosoma eoka yande?

³⁰Ango engani nde mbo yongeke la ifaala, ambo ko loaso loa bɔlembu wami elotofaala'mi.

³¹Mungu angene, Sango wa Ngene wasu ako Yesu, oyatoinakelomo layalaya, Inde asoluwa mbo itite lolanga.

³²Nda Damaseke Komanda wa Bɔkota Aleta alambaka biome ya bokenge wa Damaseke mbo aundeseke'mi;

³³kongo ko imi losulolomo se ko la lililisa lia ndako nda likula lia batale, nda bofalo, la ongoma imi lolomwa nda besamba yande.

2 Bakolinto 12

Lienesu eliaeneke Paulo

¹Ango yeomala l'ifaala, shao angɔlesɛ'mi olau; itɔke la oso okaluwes'ino loaso loa lieni la lɔenesomu loa Ngene eyeneleke ende'mi.

²Iluwi nde boto oyaundomoko la bofoka wa Masiya, kwani miaka liu la inɛi bisoeta; elua ayalaka bolomboki, elua atiayalaka la bindo yande, itiluwe, kangä Mungu angene nd'aluwi, nde aundomoko inde ongoma la Masiya, inde loilomo likolo konda buse wa isato.

³Iluwi imɔ mbo boto-ao, elua ayalaka bolomboki, elua atiayalaka la bindo yande, itiluwe, kangä Mungu angene nd'aluwi, nde inde loilomo konda Paladiso.

⁴Limɔ inde looka baai ebati boongomo, bati bosingwomo la bɔnɔko wa boto.

⁵Itoomala l'ifaala loaso loa boto-ao, kongo ko iitoomala l'ifaala loaso loami angene sakolo ngo ko loaso loa bɔlembu ebole lami.

⁶Ango yesanga ndoomala, imi angoyala ebebe eoka itoonga ko wewe. Nde itokufa ndoonga mbo boto atatanga nde boyaeli wami bosolongela wao ebosɛn'inde la bosok'inde ende'mi;

⁷limɔ eoka ya ambɔle wa lɔenesomɔ, mbo itaomala fine, yafomoko bakëke wa lowelo fine nda lokomba loami, botomomu wa Satana wolukaka'mi bofi mbo itaomala likama.

⁸Yasombolaka Ngene basombola basato nda loaso-lo, mbo asokoeleke'mi wao;

⁹nde Inde loonga lami mbo— Boto wami boengani nde lae, eoka bofoka wami bosɔlwa ko nda bɔlembu wae. Ongoma to yende la limengɔ ndoomala loaso loa bɔlembu wami, mbo bofoka wa Masiya boobyameleke'mi kwa losambo.

¹⁰Eoka ya Masiya to isoyala la limengɔ nda botema imɔ ko la bɔlembu, la bofi la bifembi, la likongolomu, la baömä; eoka atoyala'mi la bɔlembu, kwaamao yende la bofoka fine.

¹¹Isokinjwa kwa ebebe, nde ino nd'asotinjaka'mi. Loengani nde lanu ndoongela'mi ende basi eoka im'iti mbisa ya batomomu ana ba lokuku, ango sinyo; ambo iti yeka wewe.

¹²Kongo ko ndembe ya Batomomu angene bisɔenele ani bisokelomo sisi yanu la bofili ko la ndembe la bisisho la tokesa.

¹³¿Watangomoko nde mbo otiengane la bitanda ebimɔi nda loni to loasɔ, sakolo ko mbo imi angene itiyaleke bolito end'ino? Meseleke to'mi nda litwanelo-li!

¹⁴Tene ngo, litorji lia asato elikotonja'mi lokendo loami loya feteti end'ino; itiyale bolito end'ino eoka itiluke yeka yanu kangä betema yanu. Eoka bana baitosɔnjele ebaot'iyo bieto, kangä sango la nyango nd'atosɔnjela bana bau.

¹⁵Ongoma to imi nd'atomelesa bieto yami la limengo la liwawi liami imɔ eoka ya betema yanu. ¿Yesamak'ino la losamɔ loeta, mbo ino kosama nde'mi la losamɔ lomɔ?

¹⁶Loyaleke to ongoma, nde bamɔi mbo imi angene itiyaleke bolito end'ino, kongo ko isolimbakel'ino la shɔngɔlo esiyali lami!

¹⁷¿Mbo isolimbak'ino ko ndolola yeka yanu ko la bato ana ebasotoma'mi otomel'ino?

¹⁸Yafelaka Tito ndoya end'ino feteti la etungani yasi imɔ amamwito lande; ¿Mbo Tito asolimbak'ino i? ¿Iso lande toisokendekende la botema ɔmwito? Iso lande toisokendekende cha ko la mboka ko emwito?

Boimo wa Paulo oso wa lokendo loande

¹⁹¿Otangi nde mbo baio-ba wike bende ko ndomutoel'ino tofenya? Nde tosoonga kwa mbo oso wa Mungu la isosha sha Masiya, la baio batotina bende ko loasɔ loanu, ebasamomu lami, mbo ikɔkɔmeseke ino.

²⁰Iwangi nde mbo itaya oyaosh'ino la boyaeli ebobilemb'e'mi la mbo ino angoosha'mi angene la boyaeli ebosolemb'ino; iwangi nde mbo itaosh'ino la liwesani, la liya, la efango la tochocho, litɔngwi la bolao, bɔmetɔ la lieyaeyi.

²¹Isowanga mbo, akayeke'mi liasi, Mungu atachambola'mi loasɔ loanu la mbo itawa ikenene eoka yanu wike ba batwanelo ebasow'iyo angotakalangana kɔni, bako bɔwewe la nyongo la bolöfö ebisotwak'iyo.

2 Bakolinto 13

¹Lisanga lia asato-li elisosanga'mi ndoya feteti end'ino. Nda Lokasa loasɔnɔmɔkɔ mbo— Baölo batotina batokɔkɔmesɔmɔ ko la benɔkɔ ya baeni basato kwa bambale.

- ²Isotakambes'ebayalaka la njaso la isokambes'iyo kwani ko liasi ani iti lanu, kwa aongaka'mi nda lokendo loa imbale ani yayalaka lanu, mbo yeya liasi imi angomacha njaso ina la njaso ebimoi imo;
- ³eoka otikulye mbo Masiya atoonga la bonoko wami sakolo ngo ko wene ndembe; kongo ko Masiya ati la bolembu end'ino kangä la bofoka wa likama.
- ⁴Nde awaka nda lieka ko la bolembu, kongo ko kwani ale la loiko ko la bofoka wa Mungu angene. Iso imo ko ongoma, twende lande la bolembu, kongo ko tosoyala la loiko amanwito lande ko la bofoka wa Mungu angene nda likomyi lia loaso loanu.
- ⁵Kotoko betema yanu angene oluweke kwa mbo osokokomo nda liimeli; lembeelaka njaso yanu angene. ¿Otiluwe to mbo Masiya ale nde lanu? Elua otikulimo to mbo wengani.
- ⁶Yenyeli nde mbo otolembeela mbo iso tosokokomo nda likotli.
- ⁷Nde tososombokola Mungu mbo otakela obe ango sinyo, inga to mbo iso tweneleke kwa ebasolonga nda likotli, kangä mbo ino bokendeleke la mboka elau, ani iso tosoenele kwa ebasofomo se nda likotli.
- ⁸Totokokole ndokufesa njaso ya wewe, kangä ndokokomee wewe.
- ⁹Tosooka limengo ani iso tole la bolembu ani ino nd'asokokomo la bofoka. Lisomboli liasu lile ngo ko mbo wenganesomoko cha.
- ¹⁰Isosone'ino la baio-ba ani akoyali'mi esika lanu, mbo eyekayeke'mi end'ino, itakomia ino la litulungi ko la isosha esisofomo'mi la Ngene, eoka shao sisofomo ndokokomee Etanda, inga to ndomelekesa yao.

Baseeli la baio ba losilo

- ¹¹Isosila to, bitungani yami, tikalaka to la bolau. Olwaka ndoengana, okaka lionjoni liami. Okanaka la weli, yalanaka la lilatemi lilau, limo Mungu Ngene wa losamo la lilatemi eyalakaka lanu.
- ¹²Lamolana la tocho etuchomu end'eba Etanda;
- ¹³eba Etanda ono batotina batoseel'ino.
- ¹⁴Bootu wa Ngene wasu ako Yesu Masiya la losamo loa Mungu angene, la liyalani lia Bolimo Botanu, biyaleke lanu yaatotina.

Bagalatia

Bagalatia 1

- ¹Imi Paulo Botomomu, inga wa bato, la inga ko l'eoka ya bato, kangä ko la Yesu Masiya la Mungu Sango oyatemoloko Inde nda liwa,
- ²iso la bitungani bitotina ebile amamwito lami, tosotoma lokasa-lo ende eba bitanda nda Galatia.
- ³Bootaota la lilatemi lia Mungu Sango la elia Ngenε wasu ako Yesu Masiya biyaleke lanu;
- ⁴Masiya nd'afaka liwawi liande angene eoka ya batwanelo basu mbo auwesek'iso nda mbile-ye ya obe, ko la lisangi lia Mungu Sango wasu;
- ⁵Indeataliomoko tala layalaya, ongoma!

Mboli Ilaa yafomoko ko la Yesu Masiya

- ⁶Isoomwala mbo osoumama ndosenyana la Inde oyasot'ino lioi ko la booto wa Masiya okawatema la mboli ilau ya bɔfɔnɔ wasi,
- ⁷ebiti Mboli Ilaa yasi, kongo ko bato basi batoeyaeyes'ino la basolembe ndofenyaka Mboli Ilaa ya Masiya.
- ⁸Kongo ko ango iso, ango bokitomo wa Use, ekambes'ino mboli ilau ebisotwana la yao ebisokambesa'mi okambes'ino, ambo inde asendomoko bieo!
- ⁹Kwa aongiki'mi oso, kwa akoonga'mi liasi imɔ, mbo ango boto atokambes'ino mboli ilau ebisotwana la yao ebisɔɔl'ino oso, inde asendomoko bieo!
- ¹⁰¿Mbo isɔɔngɔɔ to bato kwani, kwa mbo Mungu angene? ¿Mbo isokota ndoomalesa bato? Ango yeomalesa bato kwani, ambo iti bɔkɔwa wa Masiya.
- ¹¹Iluwesek'ino, bitungani yami, mbo Mboli Ilaa ebisonangolomo lami biti ya bato,
- ¹²eoka itieleso yao ende bato, itiekesomo la bato, kongo ko biafomoko ende'mi ko la lɔenesɔmu loa Yesu Masiya.
- ¹³Osooka to boyaeli wami wa oso nda loaso loa lisemoli lia Mungu elitosemokola BaYuda, la mbo yakongolaka Etanda ya Mungu la bowau fine, yabebekesaka yao la efango fine.
- ¹⁴La yalongaka bato wike ba fetɔ yami nda loaso loa lisemoli lia Mungu la yafumbaka fine ndokɔcha ebisoimelomo la basango bami.
- ¹⁵Kongo ko asangaka Mungu oyüchaka'mi ko nda sɔɔ ya nyango wami, la oyataka'mi lioi ko la booto wande,

- ¹⁶mbo eneseke Wana wande ende'mi, litina mbo inangoleke Mboli Ilau yande ende bato ba wenda; lisanaya ititwane kuko la bolomboki,
- ¹⁷itiseke nda Yelusaleme end'ebayalaka Batomomu oso wami, kongo ko imi loke nda yese ya Alaba, limo mbisa imi loinwa nda bokenge wa Damaseke.
- ¹⁸Mbisa ya miaka isato imi loke nda Yelusaleme feteti okaluwana la Kefa, ako Petelo, la imi loyalaka lande becho liu la boomwi.
- ¹⁹Nde itieneke Botomomu wasi sakolo ngo ko Yakobo etungani ya Ngenε wasu.
- ²⁰Nda njaso-bi ebisoni'mi end'ino, tene ngo, oso wa Mungu, itite lolanga.
- ²¹Limō mbisa, imi lōke nda yese ya Sulia la Kilikia;
- ²²nde ititaluwomoko bombō ende eba bitanda ba Masiya nda Yudea,
- ²³bokakā kongo mbo— Inde oyakongolaka iso asonangola loaso loa liimeli eloabebesak'inde oso.
- ²⁴Iyo loinela imo Mungu eoka yami.

Bagalatia 2

Paulo afomoko isosha la Batomomu nda Yelusaleme

- ¹Limō mbisa ya miaka liu lainei imi lōke liasi nda Yelusaleme, amamwito la Balanaba, la iso lokesene la Tito imo.
- ²Nde imi lōke ko l'eoka ya lienesu elienekemi la imi losanoel'iyo Mboli Ilau ebisonangola'mi end'eba wenda; nde imi losanola ende ebale bolitesomo, ko wisakumbo, mbo itatimbaka la likuwa ko wawa kongo.
- ³Ango Tito oyaaka lami, kwa ayali inde boto wa BaHela, atiatinjomoko ndotena itombe;
- ⁴loaka nde loaso loa balimbakeli bamoi ebaowaowaka nda ikumbe wisakumbo mbo balaeke esaela eyele lasu eba Yesu Masiya mbo bakandakek'iso liasi nda bekili ya oso.
- ⁵Nde totikulye ndolites'iyo ango saa ango emoi, mbo wewe wa Mboli Ilau botikaleke lanu la weli.
- ⁶Kongo ko betoli oso ina—loti to loaso ende'mi kwa ayalak'iyo oso, Mungu aitoluwa bombō wa boto—betoli oso ina batiteleke'mi liti liyai.
- ⁷Kongo ko enek'iyo mbo Mboli Ilau bisofomo'mi mbo ikeke okanangola ende eba sunga, kwa asotomo Petelo ende ebasotena totombe,
- ⁸(eoka Inde oyafaka Petelo isosha sha likuwa ende eba totombe, afak'imo ko'mi isosha sha likuwa ende eba wenda)

⁹la aluwaka iyo booto ewafomoko'mi, limo Yakobo la Kefa la Yoane, ebatangomu Bakole ba Etanda, iyo lofaef'iso la Balanaba bosamba wa olome wonyangel'iso l'issha shoke ndokanangola ende eba wenda, ani iyo angene koke ende ebasotena totombe;

¹⁰kongo ko iyo lolembe mbo toenyeleke bato eba touwe, la imi lofumbaka fine ndokela ngo ko ongoma.

¹¹Nde ayaka Kefa nda bokenge wa Antiokia imi lof'inde liengo ko oso wa bombo wande eoka ayalaka ko se nda loaso-lo.

¹²Eoka oso wa loyo loa bato bamoi ebatomomoko la Yakobo, Kefa lolaka bieka amamwito l'ebati BaYuda; kongo ko ayaka bato ana ba Yakobo, limo inde loakola ndosenyana lau sumbu eoka inde lowanga ebateni totombe.

¹³Limu BaYuda ebamoi lowatema lande nda bokwelakwela ebote la momongo, ongoma ko Balanaba imo lokuliana lau nda bokwelakwela-bo.

¹⁴Nde eneke'mi mbo batikende fii nda mboka ya wewe wa Mboli Ilau, imi loonga la Kefa oso wau batotina, imi mbo— ¿Eya mbo ae, oyale waYuda osolitesa boyaeli w'ebati BaYuda, inga to imo kwa wao wa BaYuda, monito ototinjaka ebati BaYuda ndolitesa boyaeli wa BaYuda?

¹⁵Iso twende balomboki ba BaYuda, toti to bato ba batwanelo ba wenda-bo,

¹⁶nde tosoluwa mbo boto aitofomo likolo ko l'eoka yolitesa Bikela, sakolo ngo ko la lilendelu liolendelo Masiya Yesu; la iso nd'asolendelo Masiya Yesu, mbo tofomoko likolo ko la lilendelu nda lina lia Masiya, inga ko l'eoka yolitesa Bikela, litina mbo bolomboki angomoi angofomo likolo ko l'eoka yolitesa Bikela.

¹⁷Nde angu iso tokotaka ndofomo likolo ko ende Masiya, tooshomoko imo ko la batwanelo, mbo Masiya atotangomo mbo bofaekefi wa batwanelo? Mbayo, angu sinyo!

¹⁸Nde angu yeswaka liasi ndako eyesotaweleke'mi se, ambo iso enese bato mbo imi angene yende ngene wa litwanelo.

¹⁹Eoka imi nd'asowela Bikela ko l'eoka ya Bikela, mbo iyaleke la loiko ko la Mungu.

²⁰Isowa to la liwa eliawaka Yesu nda lieka, nde ati to'mi oyale la liwawi, Masiya nd'ayali too ende'mi; la liwawi elisoyala lami nda bindo kwani, lisowawa ko la lilendelu lia Wana wa Mungu oyasamaka'mi la oyafaka liwawi liande angene ko l'eoka yami.

²¹Ititombole booto wa Mungu, eoka angu liengani lilendelo ko Bikela kongo, ani Masiya awaka ko liwela.

Bagalatia 3

Bikela ya BaYuda angoenganesa bato

- ¹He! Ino BaGalatia wende bibebe! ¿Ndai asosinj'ino, ani oso wa baiso banu Yesu Masiya enelege fololo nda liwa lia lieka?
- ²Ilembi mbo omutoeleke'mi ko lofelo-lo mbo— ¿Wawokoko nde Bolimo ko l'eoka yolitesa Bikela kwa l'eoka yolaila la lilendelu?
- ³¿Wende to bibebe ani? ¿Waakolaka l'eoka ya Bolimo, kwani ototungama nde loaso loa bindo?
- ⁴¿Wokakä nde tale wike ko liokela, ango liende ko liokela?
- ⁵¿Oyasofotes'ino la Bolimo la oyatokelaka bisisho sisi yanu, akeli nde ongoma ko l'eoka yolitesa Bikela kwa l'eoka yolaila Mboli yande la lilendelu?
- ⁶Ko ongoma Abalayama alendeloko Mungu, la lilendelu liande liatangomokö end'inde mbo liengani.
- ⁷Luwaka to mbo bato ebale la lilendelu, iyo ana bende bana ba Abalayama.
- ⁸Lokasa loa Mungu loatatondoloko mbo Mungu elaenganesaka bato ko la lilendelu, loafaka Abalayama mboli ilau biko mbo— Ko l'eoka yae bato ba wenda bototina befotesomoko.
- ⁹Eokao bato ba lilendelu basofotesomo amamwito la Abalayama oyaaka ewa lilendelu.
- ¹⁰Eoka ebasolendelo lilitesi lia Bikela, basosendomo bieo; ani asosokomoko nda Lokasa mbo— Batotina ebaitokokomo nda lilitesi lia bitotina eyasokomoko nda Lokasa loa Bikela batosendomo bieo ani batikeleke ongoma.
- ¹¹Losoluwana to fololo mbo nda baiso ba Mungu angwene boto woengana ko l'eoka ya Bikela; eoka mbo— Ewa liengani eikaka ko la lilendelu;
- ¹²nde Bikela biti ko l'eoka ya lilendelu, kangä mbo— Oyatalitesa bikela eikaka ko l'eoka ya yao.
- ¹³Masiya aendolak'iso mbo totasendomo bieo ya Bikela, ani Inde angene asendomoko bieo ko l'eoka yasu, eoka lososokomoko nda Lokasa mbo— Batotina ebatokakema nda isandu basendomoko bieo!
- ¹⁴Asendomoko bieo mbo, ko la Yesu Masiya lifoti lia Abalayama liyeke ende bato ba wenda la mbo toleke Bolimo oyatikomoko lisakä ko la lilendelu.
- ¹⁵Bitungani yami, isoluwes'ino litina ko la loaso loasu bato; boto angene eta ngela, angwene boto wasi koola yao, ango kokikola litina lia yao, ani ngela esokochomoko.

¹⁶Basakä bamoi batikelomoko to Abalayama la lioti liande; Lokasa angoonga mbo— Baoti baε wike, mba, kangä mbo— Lioti liaε, litina mbo oto omwito ako Masiya.

¹⁷Litina elitoonga'mi lile mbo— Bikela ebisoya ko miaka mia inei la kama isato mbisa ani Ngela yakochomoko la Mungu ko oso wa Bikela, la yao angoola Ngela la angotombola lisakä.

¹⁸Nde ango botiko watikomoko ko l'eoka yolitesa Bikela, ambo botifomo ko la lisakä lia Mungu; kongo ko Mungu nd'afaefaka Abalayama botiko ko la lisakä.

¹⁹¿Bikela to bile la lini litina? Bikela yataliomoko nda lisakä eoka ya batwanelo ko nda akayeke lioti aliatikomoko lisakä; yao lotomo ko la bakitomo la besamba ya ikomya.

²⁰Nde ikomya atiyale ko boto omwito kongo, kangä Mungu angene ale Omwito.

²¹¿Mbo Bikela bitokufesa basakä ba Mungu? Mba, ango sinyo! Eoka eya to mbo Bikela bekoko ndofaefa bato loiko, ani liengani liafomoko end'ato ko l'eoka ya Bikela.

²²Kongo ko Lokasa loa Mungu losoluwesa mbo bitotina bisoliyakomo ko la Bobe, litina mbo lisakä eliatikomoko eoka ya lilendelu lia Yesu Masiya, lifomoko end'ebatulendelo Inde.

²³Oso ani lilendelu likafomu iso, twalambomoko la twakanjomoko ko la Bikela ko nd'akaenesomoko lilendelu angene.

²⁴Ongoma Bikela bile kwa köse ya bainenge end'iso, ndokes'iso la bosamba ende Masiya mbo toenganesomoko ko la lilendelu.

²⁵Kongo ko kwani asoya lilendelu, ongoma to'imoko nda bosamba wa köse.

²⁶Eoka ino yaatotina wende bana ba Mungu ko l'eoka ya lilendelu liolendelo Masiya Yesu.

²⁷Batotina banu ebasulufiomo to ende Masiya, osowataka boyaeli wa Masiya.

²⁸Ongoma angwen'imoko WaYuda, kwa WaHela, angwen'imoko bokowa kwa iote, angwen'imoko otolome kwa otomali; eoka ino batotina fee wende omwito ko ende Masiya Yesu;

²⁹la eya mbo wende ba Masiya, ambo ino wend'imoko ba lioti lia Abalayama la imoko ebasosangola botiko wande ko l'eoka ya lisakä.

Bagalatia 4

¹Imi mbo— Ko la mbile eyekayaleke bosangoli ko wainenge ale ko bokono wa bokowa, ani wewe ende ngene wa yatotina,

- ²asoselomɔ ose ya isosha sha betingani la benyafala ko nda lisho elisotinyomo la sango.
- ³Ende iso ko ongoma; ayalak'iso bainenge, twayalaka bekɔwa ya bolimo wa boyaläala wa wenda-bo.
- ⁴Nde enganaka mbile chaa, Mungu lotoma Wana wande ndoyaotomo la botomali, ko nda yakakaelo ya Bikela,
- ⁵mbo aendoleke ebayalaka nda isosha sha Bikela la mbo aalesek'iso ishosha shotangomo bana bande.
- ⁶Limɔ eoka mbo wende bana, Mungu asotomel'iso Bolimo wa Wana wande nda betema yasu, oyatoamama mbo— Abba, Sango wasu.
- ⁷Ongoma to, oti'mɔ bokɔwa, kangä wana angenɛ; angɔ boyala wana, ambo wende imɔ bosangoli wa botiko ko l'eoka ya isosha sha Mungu.
- ⁸Nde nda mbile ena ani atialuwak'ino Mungu, waselomɔko bekɔwa ya belimo ebite la boyaeli wa mungu,
- ⁹kongo ko kwani asoluw'ino Mungu, angoko ndoluwana la Mungu, monito osoinywa liasi nda belima ya boyaläala la eya bolumbu la mbuwa ebisolembe ino mbo boyalesomoko bekɔwa ko liasi?
- ¹⁰Ino nd'atolitekesa baise la tengai la byaa la miaka.
- ¹¹Isowanga to loaso loanu kwa mbo isookel'ino bonui wa likuwa ko liokela.
- ¹²Bitungani yami, isolombokɔl'ino mbo okinjweke kwa ayali nde'mi, eoka imi nd'asokinjwa kwa ayali nde ino. Otiakeelaka'mi obe oso;
- ¹³oluwi nde mbo ko l'eoka ya lokambo loa bindo yanangoelak'ino Mboli Ilau osooso,
- ¹⁴la kwa ayalaka boyaeli wami la tale fine end'ino, otiaolyaka'mi la otiafekaka'mi, nde wanyangelaka'mi kwa mbo yaaka bokitomo wa Mungu, eingo kwa mbo Masiya Yesu angenɛ.
- ¹⁵¿Bootoota ona wanu bole to anima kwani? Isoaola la weli mbo, yambo wakokɔɔ, ani wamɔɔo baiso banu mbo ofafeke'mi bao!
- ¹⁶¿Mbo isokinjwa wiyani lanu ko l'eoka mbo isokambes'ino ko loaso elole wewe?
- ¹⁷Bamɔi basofɔɔl'ino, inga la bolau, kangä eoka mbo basosanga ndosakoel'ino angenɛ mbo ino angenɛ ofɔɔlek'iyɔ.
- ¹⁸Lole lolau ndolukomo la bofiili nda njaso bilau ko mbile bitotina, inga ko ani eyayaelaka'mi lanu kongo,

¹⁹ino bana bami bakeke, isokel'ino ikenene liasi kwa toelo angene ko nda akaotelomoko ino Masiya.

²⁰Ilembi to fine ndoyala lanu kwanikwani, la ndoonga lanu la baölo ba bõfõnõ wasi eoka isoka botema wale loaso loanu.

Ikweelo sha loaso loa bana bambale ba Abalayama

²¹Kambesaka'mi, ino ebalembi ndokomyiomo la Bikela, ¿Mbo otioke to bakakanelo ba Bikela?

²²Loasõnõmõkõ nda Lokasa loa Bikela mbo Abalayama ayalaka la banatolome ambale, õmõi wana wa bõkõwa otomali la õmõi wana wa wali iote;

²³kongo ko wana wa otomali ako bõkõwa lootomo ko l'eoka ya isosha sha bindo, nde wana wa wali iote lootomo ko l'eoka ya lisakä lia Mungu.

²⁴Loaso-lo lole bombila ebole la litina end'iso; Batomali-ba bende kwa Ngela imbale. Ngela emõi yaaka ya löngo loa Sinai eyengani la Agala ewa bõkõwa la bana ba ngela ena basootomo ko bekõwa ya yao.

²⁵Löngo loa Sinai lole nda yese ya Alaba, la losokweelomo la Yelusaleme eyayali kwani eoka bo-kenge-bo la bana bande lisanga, bende bekõwa.

²⁶Kongo ko Yelusaleme eyele nda Use ende la bõfõnõ wa wali iote ako Sala la wao bole nyango wasu.

²⁷Loasõnõmõkõ mbo— Yaimwaka la limengõ, otomali wa ekomba oyatiaotaka wana, Anjanjaka la amamaka la linengina æ oyatiaokaka toelo; Eoka loketi loa bana ba botomali wa booi, Losolonga eloa bana ba botomali oyale la bolome!

²⁸Bitungani yami, tole to bana ba lisakä, kwa ayalaka Yisaka,

²⁹nde kwa inde oyaotomoko ko loaso loa bindo angene akongolaka kwalakwala inde oyaotomoko ko loaso loa Bolimo, lole to ongoma nda mbile-ye.

³⁰Kongo ko, ¿Lokasa loa Mungu losoonga moni? Lokasa mbo— Sayaka bõkõwa la wanaotolome wande, eoka wana wa bõkõwa aitofomo likasõ lia botiko amamwito l'ewa iote.

³¹Eokao to, Bitungani yami, toti bana ba bõkõwa otomali, kangä bana ba iote sha wali.

Bagalatia 5

Toyaleke toote twa Masiya twa wewe

¹Emakalaka to sikõkõ kwa toote ani asofaikolomo iso ko la Masiya, la okandokomõko imõ liasi ko la bõnyõlõlõ wa bõkõwa.

- ²Tene, imi Paulo nd'asoonga lanu mbo— Botinyomo itombe, ani Masiya angosung'ino nda loaso angolomoi.
- ³Eingo, isokambes'ino liasi la weli mbo batotina ebasotinyomo itombe baondu nde ndolitesa Bikela bitotina.
- ⁴Ino ebasotanga mbo wenganesomoko ko l'eoka yolitesa Bikela, ososenyana la Masiya; osoomelo booto.
- ⁵Eoka iso nd'asoombakelaka iyeli sha liengani ko la lilendelu.
- ⁶Ende ebasowatema la Masiya Yesu, itombe sile wawa, la losunga lole imo ko wawa, kangä lilendelu litofumbaka ko l'eoka ya losamo.
- ⁷Wakendekere l'olau fine nda mboka, ¿ndai to asokufesel'ino ndotutaka wewe angene?
- ⁸Lifumbesi liokufes'ino litiye ko la Inde oyatak'ino lioi liotut'Inde.
- ⁹Sinyo sha bänä ba lilaka sitokokolo ndokakesa lituma litotina elisobiomu la shao.
- ¹⁰Isolendelo Ngene wasu loaso loanu mbo ino angoenyela baenyeli basi la mbo boto ona oyasoeyaeyesa ino, kwa asisa kwa ndai, inde ona atokuchomo la bowau.
- ¹¹Kongo ko, Bitungani yami, eya to mbo imi nd'atonangoela bato mbo batenomoko itombe, ¿Monito isokongolomo imo ko kwani? Ani soni ya liwa lia lieka lisosilesomo.
- ¹²Bolau mbo ebasoleles'ino batinyek'iyoy angene lokomba.

Iote sitifomo isosha sholitesa yeme ya bindo

- ¹³Bitungani yami, ino nd'atomu lioi mbo oyaleke toote, kongo ko iote sina sitayala fofe sholitesa yeme ya bindo, kangä mbo bokuwekelaneke kwa bekowa ko la losamo.
- ¹⁴Eoka Bikela bitotina bisokochomo ko la liölo limwito, liko mbo— Samaka boyalani lae kwa ani otosama ae angene.
- ¹⁵Nde ango boichakanaka la bolakanaka komba, tichaka la weli mbo botaseesele fee!
- ¹⁶Isoonga lanu mbo— Kendekendekere ko la weli wa Bolimo, limo otiangocolese yeme ibe ya bindo.
- ¹⁷Eoka yeme ya bindo bitonanaka la Bolimo la lisangi lia Bolimo litonanaka la bindo. Yao imbale bisoiyelakana mbo otakela yao ebisosang'ino okela.
- ¹⁸Eya mbo botutaka Bolimo, ani otikakalesomo ko la Bikela.

- ¹⁹Bekeeli ebitofumbekesomo la bindo bisoluwana fololo, biko bolëfë bowewë, ifoifoi;
- ²⁰lisemoli lia beföno ya mungu, basoo, liya, liwesani, lisiyela, bifango, shenesë, lisenyani;
- ²¹toloi twa ebisoimelomo, luno, liwa lia bänä, bisha ya tosumbe la njaso yasi ya baföno-bo. Isotaonga lanu kwa aimaka'mi oimak'ino ko oso, mbo ebatokela baföno-bo wa njaso batioṭeke nda Bököta wa Mungu.
- ²²Nde tuma twa eula ya Bolimo twende losamö, limengo, lilatemi, limesekeleni, booto, boyaeli bolau, liengani, botema wolendelomo,
- ²³botema sambo, botema wokakalesa yeme ya bindo. Njaso ya baföno-bo bitikufesomo la bikela.
- ²⁴Ebasoomana la Masiya Yesu basoola ebisok'iso nda botema la yeme ya bindo lisanga ko ndoola yao nda lieka.
- ²⁵Toyala to la liwawi lia Bolimo, ambo tokendëke ko fii nda mboka ya Bolimo.
- ²⁶Toyalëke to la lomuli loa bömetö, la löfö, toyalanëke la bokelë.

Bagalatia 6

Beimo loaso loa lisungakani nda Etanda

- ¹Kongo ko Bitungani yami, eya to mbo boto wa Etanda eoshomo nda litwanelo, ino ebafo mu Bolimo Botanu kokomya boto-yo la botema sambo; la ino angene tichaka la weli mbo otakwa nda lisoshela.
- ²Tolakanaka belito, ongoma otoköcha ekela ya Masiya.
- ³Boto nde koenyela mbo ende boto wolitesomo, ani wewe ati yeka, ongoma asolimba botema wande angene.
- ⁴Bolau ko mbo boto la boto aköṭleke eliande likuwa, limö atoyala la litina lioomala eoka ya eliande likuwa, inga eoka ya elia boto wasi.
- ⁵Boto la boto atotolaka bolito wa bokuku wande angene.
- ⁶Oyatoekesomoko lioi lia Mboli Ilau, afaefeke oyatoekes'inde likao lia yeka yande bitotina.
- ⁷Olimbomöko nda betema yanu; oitotelaka Mungu kungutu, eoka kwa baföno wa koto ebitolökö boto, atotwaka ngo ko eula ya baföno-ao.
- ⁸Oyatolö elanga ya bindo yande angene, etwaka ngo ko ebiyölu; nde oyatolö elanga ya Bolimo, etwaka ngo ko loiko loa layalaya.

⁹Totatekwëke okelaka bolau, eoka akayeke lisho lioengana, iso kotwa eula ani totitaweke likati.

¹⁰Eokao akayalek'iso la fofe, tokeeleke bato batotina booto, nde simbi to end'iyo ebale bofindi wa ebasoimela.

Baia ba losilo loa lokasa eloasɔnɔkɔ Paulo angene

¹¹Tene ndembe bifi ebisɔneli'mi ino ko la bosamba wami angene!

¹²Bato ebalembi ndɔenele la olau loaso loa bindo, iyo ana basotinjak'ino mbo otinyomoko totombe, litina mbo iyo angene batakongolomo loaso loa lieka lia Masiya.

¹³Nde bato angene ebatotinyomo totombe baitolitesa Bikela, kongo ko balembi ino ndotinyomo mbo baomaleke mbo ino nd'asotinyomo nda bindo yanu.

¹⁴Nde imi angokulya loomala, ango sinyo, sakolo ngo ko eloa lieka lia Ngene wasu ako Yesu Masiya; nda lieka lina liande wenda-bo bosowa ende'mi la imi imo isowela wenda bototina.

¹⁵Itombe siti to la litina, la losunga loti ango la litina, kangä boyaeli wa liwawi liyai.

¹⁶Lilatemi la shota biyaleke la bato ebatokese ne nda mboka-ye ya fii la biyaleke imo la BaIsalaele ba Mungu!

¹⁷Ko la mbile ebikayeke, boto angomoi ataokesa'mi bonui eoka nda lokomba loami imi nd'atoli ngelo ya Yesu.

¹⁸Bitungani yami, booto wa Ngene wasu ako Yesu Masiya boyalaneke la belimo yanu. Ongoma.

Baefeso

Baefeso 1

- ¹Imi Paulo, Botomomu wa Masiya Yesu ko la lisangi lia Mungu, ende ebüchomu ebale nda Efeso la ende ebasokokomele ndoimela Masiya Yesu,
- ²booto end'ino la lilatemi lia Mungu Sango wasu la elia Ngenε wasu ako Yesu Masiya.
- ³Mungu la Sango wa Ngenε wasu ako Yesu Masiya, ainelomoko la loomalo, ako Inde oyasofotes'iso la loomalo lototina la bafaefi ba bolimo oyale nda Use, ko l'eoka ya Masiya,
- ⁴imo kwa aaka Inde iso ko l'eoka ya Masiya oso wa bakokomelele ba wenda bototina, mbo iso toyaleke ebüchomu l'ebatienele la batwanelo nda baiso bande.
- ⁵Ko la losamɔ, Mungu nd'asangaka ko kwala ndotang'iso bana bande angene ko l'eoka ya Yesu Masiya;
- ⁶ko l'eoka ya loomalo loa lisangi liande mbo booto wande wa likama ewafaefak'Inde iso lifaefela eoka ya Inde Oyasamomu la lokemɔ;
- ⁷la ko la liwatemi lande tosoendolomo eoka ya bakila bande, tosomeselelomo batwanelo basu kwa engani nde la lilya lia booto wande,
- ⁸ebosowel'Inde end'iso.
- ⁹Asoluwes'iso lisangi liande ko la weli la liluwani fafo liande, liko lisangi liande elisoisokoelomo iso kwa asoen'Inde bolau nda kuko ya Masiya,
- ¹⁰liko likomonyi lia wenda bototina eyakenganeke lisho, mbo bitotina ebile nda Use, la ono se biwatemeke ndolitesa Omwito kongo ako Masiya.
- ¹¹Ko l'eoka yande tosoala imo likao ko lande oyasosel'iso kwala, kwa asangak'Inde oyatokomya bitotina ko la lisangi liande angene,
- ¹²litina mbo toomaleseke tala yande, iso ebalendeloko Masiya oso.
- ¹³Ino imo ebasowatema la Masiya, ebasoka inango shande sha wewe, siko Mboli Ilau ya liuwesi lianu, ino osolendelo ko Inde la watomoko chapa yande eko Bolimo Botanu ewatikomoko ino lisakä.
- ¹⁴Bolimo ale tukä ya loendolomo loasu, tukä eyefomu iso konda eyekaolek'iso loao wewe, mbo tala ya lina liande einelomoko.
- ¹⁵Eokao, imi angene to oyasoka mboli ya lilendelu lianu ndolendelo Ngenε Yesu la losamɔ loanu ndosamaka ebüchomu batotina,

- ¹⁶itimache ndofaka Mungu kelekele eoka yanu la ndosingwaka baina banu nda basomboli bami,
- ¹⁷mbo Mungu wa Ngenε wasu ako Yesu Masiya, Sango wa tala, afek'ino bolimo wa welī la ewoisola litina lia njaso yande;
- ¹⁸la imo ko mbo aaneseke baiso ba betema yanu swaa mbo ino oluweke kwa ayali ieli esiafomoko ino ani atomoko ino lioi la kwa ayali imo lilya lia tala-ye eyesosangol'ino ebuchelomu Masiya,
- ¹⁹la mbo oluweke likama lia bofoka wande ewoeta ebole lasu ebasoimel'Inde, bofoka ona ebole la isosha la itinjo shofumbes'iso;
- ²⁰bofoka-bo wande ewayalaka lande ani atemoloko Masiya nda liwa, l'ani ayalesak'Inde se nda osamba wande wa olome nda Use,
- ²¹omao likolo lia kanda bitotina ya likomyi la isosha la bofoka la likakalesi la likolo lia baina batotina ebatosingwakomo, inga to nda mbile-ye kongo, kangā imo nda mbile eyekayeke.
- ²²Ongoma Mungu aseleke yaatotina ose ya batindi bande la afak'Inde isosha shoyala Botō wa njaso bitotina ya Etanda;
- ²³Etanda yende Bindo yande, yende lolwo loande oyatololo yaatotina hololo.

Baefeso 2

- ¹La ino imo osofomo liwawi liyai, ino ebawaka oso nda batwanelo la nda batongwi banu,
- ²ani akendekendek'ino ndotutaka Bokota wa isosha sha bofolalu, Bolimo Obe oyatofumbaka ko kwani sisi ya bana ba totefolo.
- ³La iso batotina imo twakendekε sisi ya bato ba bafono-bo nda yeme ya bindo la twalitesaka ko yao eyalembεke bindo la baenyeli angene, la ongoma twayalaka balomboki ebenganaka la efango ya Mungu kwa ebanji batotina.
- ⁴Nde Mungu ko l'eoka ya booto wike ebosofota lande la eoka ya losamo lofi elososamak'Inde osam'iso,
- ⁵eyayaelak'iso ko belyo nda batongwi basu, Inde lof'iso liwawi liyai ko la Masiya angene, (osouwesimo ngo ko la booto)
- ⁶la atemoloko iso la asoyales'iso se nda Use amamwito lande ko la liwatemi la Masiya Yesu,
- ⁷Mungu lokela ongoma mbo, nda mbile ebilayeke, lilya lia likama lia booto wande lienekεleke fololo, boko booto wande end'iso ebawatemi la Masiya Yesu.

⁸Eoka osouwesomo ngo ko la booto ko l'eoka ya lilendelu la liuwesi-li liti l'eoka yanu, lile ngo ko lifaefi lia Mungu angene;

⁹inga l'eoka ya yao ebisokelak'ino, mbo boto angomoi atafaala l'iomala.

¹⁰Eoka iso twende likeli liande, iso ebasotonjomo liasi ani asowatema iso la Masiya Yesu mbo tokelakeke ko yao ebisotatonja Mungu oso mbo tokendeleke ngo ko ndayao.

BaYuda l'ebati BaYuda, batotina fεε basootwana ko la Yesu

¹¹Eokao enyelaka to mbo ino ebayalaka koso ba tukela ya wenda-bo, nda loaso loa lokomba ebatangomu nde mbo Eba sunga ko la bato ebatangomu Eba totombe, loaso loa lokomba ko la besamba ya bato,

¹²enyelaka to mbo nda mbile ena wasiamaka la Masiya, otiyalaka eba tukela ya Isalaele la beenda nda loaso loa ngela ya basakä ba Mungu, l'angwene ieli sha liuwesi, angwene Mungu nda wenda-bo.

¹³Nde kwani ko l'eoka ya Masiya Yesu, ino ebasiamaka esika, ososishanesomo tinatina ko la bakila ba Masiya.

¹⁴Eoka Inde angene ende lilatemi liasu, asosanges'iso ba tukela imbale ko bofindi omwito la asowele likula elisosenyanes'iso se,

¹⁵ani ko nda bindo yande angene asoola liyani liko Bikela ya ndola la bakakanelo, ko la litina mbo akindleke yaambale ko boto omwito oyai; ongoma to lilatemi;

¹⁶la mbo aotwaneseke yaambale nda bindo omwito ende Mungu ko la liwa liande nda lieka, ongoma asotungesa liyani ko la liao.

¹⁷Limö Inde loya oyanangoel'ino Mboli Ilau ya liongesi lia njaso yanu, bako ino ebasiyamaka esika, la end'iso imö ebayalaka tina la Mungu;

¹⁸eoka ko lande ako Masiya, iso lanu yaambale tosöölö isosha shöötö ende Mungu Sango ko la Bolimo Omwito.

¹⁹Eokao, ino ot'imö beenda la ebasolimela nda yese yasi, nde osoya oko toote twa yese ya ebüchomu ba Mungu l'eba boköko wande angene.

²⁰Ino ososwomo nda lionda lia Batomomu la Batöndöli, ani Masiya Yesu angene ale litale lia ikululu sha ndakö etotina;

²¹ndakö etotina esoundakana ndokökömö ko lande ako Yesu la etokondakana ko ndoiyela esemoelo eyüchomu ende Ngene.

²²Ongoma, ino imö ososwomo amamwito ndoyala eyaelo ya Mungu ko la Bolimo wande.

Baefeso 3

Paulo ale Botomomu ende bato ba tukela ya wenda

- 1**Ko la litina-li to, imi Paulo, boto wa Masiya oyakandomu bɔnyɔɔɔ, eoka yanu ba tukela yasi,
- 2**eluwa nde osoka mbo isosha sha likuwa-li lifomu ende'mi ko la booto wa Mungu,
- 3**la imɔ mbo Mungu angene nd'aisoelaka'mi njaso yande ebaisomoko oso, kwa asɔneli'mi ino oso ko la baoi bamyo kongo;
- 4**akatangek'ino bao, ino kokɔkɔɔ olembeela liluwani liami lioluwa njaso ya mbiso ya Masiya,
- 5**ebitaluwesomoko ende bato ba fetɔ ya oso, kwa asɔenesɔmɔ nde yao fololo ende Batomomu la Batɔndɔli ebuchomu ko la Bolimo.
- 6**Ebisɔenesɔmɔ biko mbo bato ba biese yasi bende imɔ l'isosha shosangola botiko ko ɔmɔi la mbo bende ba bofindi ko ɔmɔi, la batofomo imɔ ko lisakä lia liuwesi lia liwatemi la Masiya Yesu ko l'eoka ya Mboli Ilau,
- 7**Yafomoko isosha shosungaka nda likuwa-li ko la lifi lia booto wa Mungu eliafomoko'mi ko la lifumbesi lia bofoka wande.
- 8**Booto-bo wafomoko ende'mi, ambo imi oyatiangoengana la itungangɔɔ sha ebuchomu batotina ba Masiya, mbo inangokoeleke bato ba wenda-bo Mboli Ilau ya bondanda wa Masiya ebotiango woluwana loketi,
- 9**mbo yeneseke bato batotina litina lia yao eyaisomoko ko la fetɔ ya oso nda botema wa Mungu oyakelaka bitotina;
- 10**mbo weli wa Mungu ebole la befɔnɔ wikewike boluwesomoko ende bekomyi l'eba tososha nda Use ko la Etanda,
- 11**kwa asangaka ngo ko Inde kwalakwala la kwa asokoch'Inde kwanikwani ko la Masiya Yesu Ngene wasu.
- 12**Twende la isosha shotendela ndoonga lande la ndosishana lande ko la lilendelu ndolendelo Inde ako Masiya.
- 13**Eokao isolɔmbɔkɔɔ mbo totawa esole eoka ya bifembi ebitokaka'mi loaso loanu, eoka yao bile ko liomala lianu.
- 14**Ko la litina-li to, isoswa balui se oso wa Sango,
- 15**oyasosingwomo lina-li lia Sango nda befindi bitotina, la nda Use la ono se,
- 16**isosombola mbo, kwa ayal'Inde angene la bondanda wa liomala la tala, awangemeseke ino la Bolimo wande, atiteni yanu,

¹⁷la mbo Masiya ayalakeke nda betema yanu ko la lilendelu, mbo okokomeke la ɔ̄teke nda losamɔ kwa isandu nda nyɛɛ,

¹⁸la mbo okɔkɔleke ndoluwa, amamwito la batotina ebüchomu ba Masiya, ikweelo sha losamɔ loande, siko bofalu la bosa, la bolundu la botalemu,

¹⁹ndoluwa losamɔ loa Masiya eloti loluwomo la weli wasu; mbo otumesomoko fuu ko la lotumeso loa Mungu.

²⁰Mungu oyasokɔkɔɔ ndokela yao ebisoetela basomboli la baenyeli basu,

²¹ko la bofoka eboyali nd'atiteni yasu, Inde afomoko tala la isosha sha Etanda la esha Masiya Yesu ko layalaya. Ongoma.

Baefeso 4

Bakakanelo ende Etanda eko bindo ya Yesu Masiya

¹Eokao, imi Paulo, oyakandomu bɔnyɔɔɔ eoka ya likuwa lia Ngenɛ, isolɔmbɔkɔl'ino ndokendekende la boyaeli wengani l'ebatomu lioi ndotutak'Inde,

²la liikami se la botema sambo la limesekeleni la lisambolani ko la losamɔ,

³fumbaka la bofiili wokuliana kwa boto ɔmwito nda liwatemani lia lilatemi ko la Bolimo.

⁴Bindo yende ngo ko ɛmwito la Bolimo ngo ko ɔmwito, kwa ani atomoko ino lioi la ieli ko simɔi,

⁵ko Ngenɛ ɔmwito, lilendelu limɔi, lilufi ko limɔi,

⁶ko Mungu ɔmɔi ako Sango wa yaatotina, oyale likolo lia yaatotina, oyasuchi yaatotina, la oyale atiteni ya batotina.

⁷Nde booto wa Mungu bofomu nd'iso oto la oto ko la likao lia lifaefi lia Masiya.

⁸Nda loasɔ-lo Lokasa loa Mungu loonga mbo— Ailomoko Inde likolo, Inde lokesene la limbilititi lia ebaindomoko lande, limɔ akaelaka bato bakao.

⁹¿Baoi-ba bende to la lini litina; Ailomoko, liti to mbo atasulwäkä oso ko ono se nda nyɛɛ?

¹⁰Oyasulwaka se ale ngo ko Inde oyailomoko olikolo lia Use bototina mbo atumeseke yaatotina,

¹¹la bakao ebafak'Inde, bako mbo, bamɔi Batomomu, bamɔi Batɔndɔli, bamɔi banangoli ba Mboli Ilau, bamɔi betingani ya liyasa lia Yesu, bamɔi baekesi,

¹²mbo bakomiomoko ndokelaka likuwa lia basungi ba ebüchomu, ndokokɔmese Etanda eko bindo ya Masiya,

- 13**konda akiyelek'iso yaatotina kwa omwito nda lilendelu la liluwani lia Wana wa Mungu, konda akakondek'iso botolome oku yoengana l'ikweelo sha boyaeli wa Inde oyasoolwa ako Masiya.
- 14**Mbo totayala imo kwa bana'oli bofalimana la boeyaeyaesomoko la fofobitotina ya liekesi lia bato ba bolimbakeli, ko la shongolo sha iole shau sholimbaka basi.
- 15**Kongo ko atoongan'iso ko momongo la losamo, tokondeleke ngo ko ende Masiya nda njaso bitotina, Inde ale boto angene,
- 16**la eoka ya Botö-yo bindo bitotina ani bisoonjakelakana la bisowatemana ko l'eoka ya baonge batotina ebatomu nde la bofoka woengana likuwa lia elengö la elengö ebitofumbesa likondi lia bindo, ndokokomele la losamo.
- 17**Eokao isoonga lanu liasi la isokambes'ino nda lina lia Ngene wasu, mbo otayal'imö kwa akoyali eba tukela ya wenda, la liyaälä nda betema yau;
- 18**basotufatufa nda baenyeli, basosiana sia la loiko loa Mungu eoka ya botutuku ebole nda betema yau eoka bisokwa bowäü fine.
- 19**Baitok'imö la basotaka betema yau se nda bolöfö la basolola bekeeli bitotina ya bowewe.
- 20**Nde ino otieke njaso ya Masiya ongoma;
- 21**ambo woki nde mboli yande la mbo wekesomu nde wewe wa njaso ebisoomana lande ako Yesu.
- 22**Sokolaka to boyaeli wanu wa oso kwa atosokolomo esinda eyesoya ekwele, boyaeli ebosoolo eoka ya yeme ya bolimbake,
- 23**la kindolomoko nde boyaeli boyai wa bolimo wa betema yanu;
- 24**wataka boyaeli wa boto boyai oyasotonjomo la liluku lia Mungu la liengani la botanu wa wewe.
- 25**Eokao, machaka bolimbake bototina fee, onganaka ko la wewe, eoka oto la oto ale ngo ko elengo ya bindo emwito.
- 26**Bosoma nde, okelöke litwanelo nda lisomi liae; likolöse litaosh'ino oko la lisomi lianu,
- 27**la oföke Satana fofe nda betema yanu.
- 28**Ewa wiya, wiyök'mo, kangä akelaka likuwa liwau la besamba yande angene, mbo ayaleke la yeka yofaefaka eba boeno.
- 29**Okusolöke lioi ango limoi lia bowewe nda benoko yanu, kangä lioi lilau liengana fofe mbo liokeseke ebatoka liao ko bootaota.

³⁰Wokesëke Bolimo Botanu wa Mungu botema wale, watomoko nde ndembe ya chapa ya Bolimo-ao loaso loa lise lia liendolomu lianu.

³¹Bokëlë la bolengi la efango la bosho la limöli, bitotina-bi bisokolomo end'ino la lisiela lisanga.

³²Nde yalakanaka la booto, la ngandi, la limeseleni kwa ameseleke Mungu omesel'ino ani awatemani ino la Masiya.

Baefeso 5

¹Eokao, kwekelaka Mungu ani atokelak'Inde kwa bana bande ebasamomu.

²Kendekendekë la boyaeli wa losamö, kwa Masiya asamak'imo ko iso la afaefaka liwawi liande angene eoka yasu, lifaefi la litambi ende Mungu, eliaka la liese lilau.

Beimo loaso loa yeme ya bindo

³Nde njaso-bi biko bolëfë la böwewe bototina ango bolole, bitiengnae ango ndosingwomo lanu ebüchomu la Masiya;

⁴la boendu la baoi ba söni la këka imö ebitiengane lanu, kangä liineli lia kelekele.

⁵Luwaka to la weli mbo, boto wa bolëfë, wa böwewe, kwa ewa bolole, oyale kwa bosemoli wa beföno ya mungu, ati ango la botiko nda Bökota wa Masiya la ewa Mungu.

⁶Boto angömöi ataimbak'ino la baoi ebati la litina, eoka efango ya Mungu esoyela bana ba totefola ko loaso loa e-njaso-bi.

⁷Eokao oyalanëke lau basao;

⁸wayalaka nde oso ko lilima, kongo ko kwani wende löwa ani awatemani ino la Ngene. Kendenëke to la boyaeli wa bana ba löwa,

⁹Eoka tuma etosokonda nda löwa tole njaso bitotina ebile bilau, ebile la liengani, ebile wewe.

¹⁰Kotaka ndoluwa ko njaso ebitoomalesa Ngene,

¹¹okesenëke la bekeeli ya lilima ebitioles'ino bolau, kanga kotombola yao.

¹²Eoka söni fine ango ndoongana njaso ebitokel'iyo la wisakumbo.

¹³Nde asoisolomo bitotina-bi ko la löwa, limö bisoenele fololo, eoka bitotina ebisoenele fololo bile lowa.

¹⁴Eokao, kwa asoonga böele mbo— Siswa, aë oyaingali, Kuswaka nda liwa, oyasowa; Limö Masiya nd'atoanes'aë kwa löwa!

¹⁵Tichakaka to la weli ani atokend'ino, inga kwa bibebe, kangä kwa eba weli;

¹⁶wetesëke fofe ya liuwesi eoka mbile-ye bile ibe.

¹⁷Eokao oyalëke bato ebatienyele njaso la weli, kangä koluwa kwa ayali lisangi lia Ngenë.

¹⁸Owëke bänä, eoka bao bende la libebesi, nde tumesomoko la Bolimo.

¹⁹Twelanaka bæëë la ngambi la yulwelo ya Bolimo, mbo lielo la tongolole twa bæëë ya betema yanu biiyeke ko ende Ngenë wasu,

²⁰la kelekele mbile la mbile eoka ya yeka bitotina ende Mungu Sango, ko la lina lia Ngenë wasu ako Yesu Masiya.

Boimo wa lilitesani lia bali la batolome

²¹Litesanaka eoka ya liwangi liowanga Masiya.

²²Ino bali, litesaka balome banu angënë kwa atolitesomo Ngenë,

²³eoka bolome ende botö wa wali wande, kwa ayali Masiya imö Boto wa Etanda la Bouwesi wa bindo eko Etanda.

²⁴Kwa ani atolitesa Etanda olitesa Masiya, ko ongoma bali baliteseke balome bau nda njaso bitotina.

²⁵Ino batolome, samaka bali banu kwa asamaka Masiya osama Etanda la afaka liwawi liande eoka ya Etanda,

²⁶mbo ücheke yao ko la litanesi lia lilufi iia bali la lioi lia tele,

²⁷la mbo atambeke Etanda kwa wali, la tala l'angwënë liälö, l'angwënë basushëë, l'angwënë loaso loasi lobe, sakolo ngo ko mbo ayaleke wüchomu la angwënë litwanelo.

²⁸Ongoma loengani mbo batolome basameke bali bau kwa bindo yau angënë. Oyasosama wali wande, asosama imö ko inde angënë.

²⁹Boto aitoiyela bindo yande angënë, nde atoongola yao la atotemya yao, kwa atokelaka Masiya loaso loa Etanda,

³⁰eoka tole bilengo ya Bindo yande.

³¹Eoka ya litina-li, boto atomacha sango la nyango wande la atowatema la wali wande limö iyo yaambale batoyala ko bindo emwito.

³²Loaso-lo eloisameli litina, lole lofi; nde imi nd'atangi mbo lole loa Etanda la eloa Masiya;

³³kongo ko ino imö, oto la oto, asameke wali wande kwa inde angënë, la wali mbo aliteseke bolome wande.

Baefeso 6

Boimo ende bana la ebaot'iyō

- ¹Ino bana, litesaka ebaot'ino, eoka engani nde ndokela ongoma ende ebawatemi la Ngenε.
- ²Litesaka sango wae la nyango wae, yao ende ekela ya oso eyele la lisakä,
- ³mbo oyaleke la bolau la mbo umweke yumwa ono se.
- ⁴Nde ino basango, osomesēke bana banu, kongo ko kəsək'iyō kwa atoekekesomo bana la likomyi la liekesi lia Ngenε wasu.

Boimo ende Bekōwa la Bangenε bau

- ⁵Ino bekōwa, litesaka bangenε banu ebale bato la bōwa la liilimi la botema wa momongo kwa mbo otolitesa Masiya;
- ⁶inga to kwa toambacha ko l'eoka basotichak'ino, kangä kwa bekōwa ya Masiya ebatokelaka lisangi lia Mungu la botema bototina;
- ⁷la lisangi lilau kwa mbo lile likuwa lia Ngenε wasu, inga elia bato kongo,
- ⁸osoluwa to mbo boto la boto oyasokela likuwa la olau, Ngenε koinoel'inde imo ko olau, kwa ende bōkōwa kwa iote.
- ⁹Ino bangenε kelaka imo ko ongoma end'iyō, la machaka ndowaekes'iyō eoka osoluwa mbo Ngenε wau la ewanu imo ale nda Use, la mbo aitokwelakwela biombo ya bato.

Biela ya bewangō ya Masiya

- ¹⁰Lioi lia tuu, mbo— Wangemaka ko la liwatemi amamwito la Ngenε wasu la bofoka wa isosha shande.
- ¹¹Wataka biela bitotina ya Mungu mbo okəkəkəkε ndokəkəkəmō ani otonana la fuko ya tōlē twa Satana.
- ¹²Eoka nda bita-bi, toitonana la binyo la bakila, kangä la bekumi la tososha la bakakalesi ba wenda wa botutuku la ngendi ya belimo ibe ya use.
- ¹³Eokao, undaka to biela bitotina ya Mungu mbo okəkəkəkε ndokəkəkēmēle nda lise libe, la ani osonana la bofoka bototina, ko ndokəkəkēmō.
- ¹⁴Kəkəkəkəkō to kəkε! Wataka bōkōli nda teta yanu la momongo, la libala lia liengani nda bokükü,
- ¹⁵la tokwaka nda batindi, toko liendesī lia Mboli Ilau ya lilatemi;
- ¹⁶undaka bitotina-bi, simbi to nguwa ya lilendelu, ko la yao bokəkəkəkō ndotungelesa kəkō ya bōsä bitotina ya Ewa Bobe.
- ¹⁷Aelaka imo kēmō ya yeto eko liuwesi, la chaka eyefomu la Bolimo, eko Lioi lia Mungu.

¹⁸Sombokolaka mbile bitotina la basomboli la baömbi batotina ko la Bolimo, eokao yalaka la botengu wosombokola la bofiili loaso loa ebüchomu batotina ba Masiya.

¹⁹Sombokolaka imo loaso loami mbo lioi lioengana lifomoko'mi ani akaliroleke'mi bonoko wami inangokoleke la lotendela njaso ebisoisolomo ya Mboli Ilau;

²⁰eoka ya Mboli Ilau imi nd'ale wendi la ikomya oyakandomu bonyololo, sombokolaka to mbo iteke boeki wa yao la lotendela, ani engani lami ndoke a.

²¹Mbo ino oluweke kwa ayalli'mi la ani atokela'mi, ongoma to Tukiko etungani oyasamomu lasu la bosungi wa lotimbana nda likuwa lia Ngenε, inde nd'atoluwes'ino njaso bitotina.

²²Isotoma inde end'ino ko l'a litina-li, mbo oluweke ani ayali njaso yasu la mbo afumbeseke betema yanu.

Lisomboli lia lifotesi liotungesa lokasa

²³Lilatemi la losamo, amawito la lilendelu, ya Mungu Sango la Ngenε wasu ako Yesu Masiya, bifomoko ende bitungani yasu ya Etanda.

²⁴Booto boyaleke la batotina ebatosamaka Ngenε wasu ako Yesu Masiya la losamo elotilasaek'imō.

Bafilipoi

Bafilipoi 1

¹Iso Paulo la Timoteo bekɔwa ya Masiya Yesu, tosotoma e-lokasa-lo end'ino batotina ebüchomu ende Masiya Yesu ebayali nda bokenge wa Filipoi, la ende Bekumi la Basungi b'Etanda;

²booto end'ino la lilatemi lia Mungu Sango wasu la elia Ngenɛ wasu ako Yesu Masiya!

Kelekele la lisomboli lia Paulo

³Itofaekefa Mungu kelekele mbile la mbile ani itosingwaka baina banu nda basomboli bami,

⁴eoka yanu yaatotina ko la limengɔ itosombokoel'ino la kelekele,

⁵eoka ya lisungani lianu lasu nda limelanesi lia Mboli Ilau ko nda lise lia oso eliokak'ino yao ko nda kwani.

⁶Isoimela wewe to mbo Mungu oyasoakola ndokela likuwa lilau nda betema yanu, Inde nd'atɔɔɔɔ liao hɔɔɔɔ nda lise lina lia Masiya Yesu.

⁷Engani nde lami ndoenyakel'ino yaatotina ongoma, eoka isami nd'ino nda botema wami, eoka nda bɔnyɔɔɔɔ bosoyaiaka lami la nda imutoli liomutoela bawanjeli bami, la nda likɔkɔmesi lia Mboli Ilau wasukanaka lami lisaɔ lia booto wa Mungu, ino yaatotina.

⁸Mungu nd'aluwi fololo mbo isookel'ino yaatoti eniya efi la losamɔ lona elole la Masiya Yesu,

⁹la loao elotosombokoela'mi ino lole mbo losamɔ loanu lonlweke la losengeke nda liluwani la nda weli wolembeela obe la olau,

¹⁰la mbo okulieke yao ebisolongela l'olau. Ongoma to mbo oyaleke la betema ya momongo, angokwa se nda loasɔ ko nda lise lia Masiya,

¹¹la mbo otumesomoko fuu la tuma etosokondaka nda liengani elisotela ko l'eoka ya Yesu Masiya mbo Mungu afomoko tala la iomala.

Mboli ya boyaeli wa Paulo nda bɔnyɔɔɔɔ

¹²Bitungani yami, ilembi to mbo oluweke njasɔ ebisoomana lami bisokese Mboli Ilau ko la oso, bitikufese yao.

¹³Ongoma basilikani ba Kaisala la bato basi batotina loluwa fololo mbo bɔnyɔɔɔɔ yami yende ko l'eoka ya Masiya;

¹⁴la ko l'eoka ya bɔnyɔɔɔɔ yami, lilendelu lia wike wa Bitungani liolendelo Ngenɛ lisoulwa, la basotendela ndonangola lioi lia Mungu l'angwene bɔwa.

¹⁵Nde bamɔi batonangoela Masiya ko l'eoka ya lisiela la bokele, nde basi ko la botema bolau;

¹⁶eba basokelaka ani eoka ya losamɔ, eoka basoluwa mbo isotomo ono ko ndoaolela Mboli Ilau.

¹⁷Kongo ko ebamɔi batonangoela Masiya ko la bokele la bosho inga la momongo, kangä eoka basotanga mbo batokesa'mi tale nda bɔnyɔɔɔ.

¹⁸¿Loni to loasɔ? Kangä mbo Masiya asonangokoelomo la mboka bitotina, ango ko la bokwelakwela, ango ko la momongo; nda loasɔ-lo isoka limengɔ. Eingo ko, la yokaka nde limengɔ fuu

¹⁹eoka iluwi nde mbo loao lotoeshela'mi louweso ko la basomboli banu ko la lifotesi lia Bolimo wa Yesu Masiya,

²⁰ani asotaenyela'mi la ieli silau mbo itiokesomoko sɔni nda loasɔ ango lɔmɔi, kongo ko la lotendela lofi Masiya atotaliomo tala kwanikwani la nda mbile bitotina, ko la njasɔ ebitoyaka nda bindo yami, ango ndoika, ango ndowa.

²¹Eoka, ende'mi ndoyalaka la liwawi ende ngo ko ndowatemaka la Masiya, la ndowa ende ko bondanda wa botalia.

²²Eya to mbo lole loami ndotikala nda bindo-ye, ambo likuwa liami litofota, nde itiangoluwes'ino eloa.

²³Isoeumele nda njasɔ-bi bimbale; yende la yeme yosokwa nda liwawi-li la ndokayala la Masiya eoka loao lole la olau woeta,

²⁴kongo ko loasɔ lolongela lole ngo mbo itatikalaka nda bindo eoka yanu.

²⁵Eokao, isoimela la weli la weli mbo itotikala la itoumwaka lanu yaatoti mbo ɔkeke la oso la limengɔ nda lilendelu lianu,

²⁶mbo wenেকে litina elietami ndotalia Masiya Yesu tala loasɔ loami, eoka ya loyo loami end'ino liasi.

Baai bofumbesa bɔkɔkɔmu la bofiili

²⁷Loasɔ-lo lɔmɔi loeti nde, loko mbo boyaeli wanu nda okenge boenganeke la Mboli Ilau ya Masiya, litina mbo, yeya ndoyen'ino, kwa mbo itiye, nde yokeke mboli ya boyaeli wanu mbo osokɔkɔmɔ kɔke la botema ɔmwito, ani otonanela Mboli Ilau amamwito, la lisangi limɔi nda lilendelu,

²⁸la osisimwêke ango sinyo eoka ya biyani lanu; ongoma lotendela loanu lole ndembe yɔenes'iyɔ lɔsɛsɛlo loau la liuwesi lianu, mbo liao lisofomo nde ko la Mungu.

²⁹Eoka osofaefomo isosha loasɔ loa Masiya, inga ko ndolendelo Inde kongo, kangä imɔ ndokaka biale wike eoka yande;

³⁰ino osonana bita ina eyenek'ino oso ende'mi la ebitöök'ino kwani loaso loami.

Bafilipoi 2

Liikami se la booto la botema sambo ewayalaka la Yesu

¹Eya to mbo Masiya eyala l'isosha shofumbes'ino, la losamɔ ango ko la booto wa Bolimo ango la ngandi la shota,

²tumesaka botema wami la limengo ko la liyalani lianu la botema ɔmwito, la losamɔ ko lomɔi, la lisangani limɔi la lienyakeli limɔi imɔ.

³Okelëke loaso ango lomɔi ko la lomuli loa bɔmetɔ la lɔfɔlɔ, kangä la liikami se, la boto la boto atangeke mbo wina nd'alongel'inde angene.

⁴Boto la boto atatakela ko eyande angene bolenda, kangä imɔ ko eya bato basi.

⁵Yalaka to la bolimo ona nda betema yanu ewayalaka nda botema wa Masiya Yesu,

⁶kwa ani ayalak'Inde la liluku lia Mungu angene, atiatangaka mbo ndoyala la liluku lia Mungu lole loaso lotuchomo,

⁷kongo ko Inde lɔwɛɛ tala yande se waa, Inde lɔɔɔ liluku lia bɔkɔwa ani aotomoko la bɔfɔnɔ wa boto;

⁸aoshomokö Inde la boyaeli wa boto angene, Inde loikama imɔ se la lilitesi suu ko nda liwa, ambo liwa nda lieka angene.

⁹Eokao Mungu asotalia Inde tala likolo lia yaatotina, la asofaef'Inde lina liolongela baina batotina,

¹⁰mbo nda lina lia Yesu, batotina baswakameke balwi se, ko eba Use la eba ono se, ko eba ewelo; la mbo

¹¹ndame bitotina biaokoleke mbo YESU MASIYA ale NGENE mbo Mungu Sango inelomoko la tala.

Bakakanelo ba Paulo ende baina lande

¹²Ongoma to, ebasamomu lami, kwa alitesak'ino oso, imɔ ko kwani kɔkɔmeleke nda liuwesi lianu la bɔwa la liwangi, inga ani ayali'mi lanu kongo nde simbi to ani itiyale tina lanu;

¹³eoka ale ko Mungu oyatof'ino la lisangi la bofoka wokela kwa asolemb'Inde angene nda likomyi liande.

¹⁴Kelaka bitotina ebikakelek'ino angokimakima la tofenya,

¹⁵mbo oyaleke l'esaela l'angwene litwanelo, kwa bana ba Mungu ebatienele la litwanelo atiteni ya fetɔ ya bato ba tofenya la betekɔ; sisi ya bato ana, ino nd'atoenele kwa tɔmweli nda wenda-bo,

¹⁶ani ososele Lioi lia loiko. Ongoma to mbo nda lise lia Masiya yomaleke mbo itikwe fɔmbi ko wawa, la mbo itikele likuwa lia bonui ko likeela.

¹⁷Ango liwawi liami liwɛlɔmɔ likolo lia litambi lia lilendelu lianu, imi kokaka limengɔ la imi kofichana lanu limengɔ fine.

¹⁸Ino imɔ ko ongoma, okaka limengɔ la fichanaka lami limengɔ fine.

Timoteo la Epafulotito batotomomo nda Filipoi

¹⁹Nde ieli shami, la Ngenɛ Yesu ekulya, sile shotoma Timoteo end'ino lisasaya, mbo imi imɔ yaimweke botema ani akokeke'mi mboli yanu.

²⁰Eoka iti la boto wasi wotakela bolenda wa njasɔ yanu kwa asokelak'inde;

²¹eoka basi batotina batotutaka ko eyau njasɔ kongo, inga to eya Masiya Yesu.

²²Oluwi nde mbo osokulya inde, mbo asosunga kwa sango la wana amamwito lami nde likuwa lia Mboli Ilau.

²³Ile la ieli shotom'inde nda mbile eyekaluweke'mi kwa atokomyomo loaso loami,

²⁴nde isolendelo Ngenɛ mbo imi angene itoya end'ino lisasaya.

²⁵Nde isoenyela mbo engani ndotomel'ino Epafulotito, ale etungani la bokuwani lami la bosilikani amamwito lami, al'imɔ wendi wanu oyasotom'ino otomela'mi ndoyasungaka'mi nda beeno ebile lami.

²⁶Eoka ayalaka la yeme yɔen'ino nda ikenene shande eoka ino wokaka mbo ayalaka la lokambo.

²⁷Ayalaka nde la lokambo wewe oko tina lowa, nde Mungu lookel'inde ngandi, la inga to inde angene kongo, kangä imɔ ko lami lisanga, mbo itoka ikenene sha likama.

²⁸Eokao isoumama otomel'ino inde lisasaya, mbo akeneke ino wene inde liasi, bokeke limengɔ fine la mbo eshami ikenene sisileke sumbu.

²⁹Aelaka to inde la limengɔ la booto eoka ya Ngenɛ, litesaka ebayali kwa inde,

³⁰asikiowa eoka ya likuwa lia Masiya, ani ataka liwawi liande se kwa mbele mbo inde aɔlɔleke lisungi eliomeluku ino liosunga'mi.

Bafilipoi 3

Toongo twa bato la weli wau angɔɔɔɔ likuwa lia Masiya

- ¹Nda njaso ebimoi, Bitungani yami, okaka limengo ko l'eoka ya Ngenε; itiwe likati ndosone l'ino ko njaso-ao la bile yolendelomo lanu.
- ²La welio eoka ya ebale kwa ngwa! Itoko imo ebatokelaka obe la yeno, imo ko ebatotinya totombe litinyela,
- ³eoka iso nd'ayali ebatotinya twao la wewe ebatosemola Mungu ko la Bolimo la ebatoomala ko l'eoka ya Masiya Yesu, la ebaitolendelo njaso ya bindo;
- ⁴ambo imi yende la litina liolendelo imo ko njaso ya bindo! Eya to mbo boto wasi etanga nde mbo ale la litina liolendelo njaso ya bindo, ambo simbi to imi!
- ⁵Yatinyomoko itombe nda lise lia bonanei, yende boto wa bokoko wa Isalaele, wa bofindi wa Benyamina, WaEbele wa lioti lia BaEbele, nda njaso ya Bikela yaaka WaFalusi;
- ⁶eoka ya bofimbi fine yakongolaka Etanda, la itiatwaneloko ango sinyo nda loaso loa lienganesi lia Bikela.
- ⁷Kongo ko yao ina ebilangiki lami, isotanga yao oko mbo ebisowela'mi ko l'eoka ya Masiya;
- ⁸eingo nde, ikotanga bitotina oko mbo bisowa ko l'eoka ya ambale wa bolau woluwaka Masiya Yesu, Ngenε wami. Ko l'eoka yande isolefesa bitotina la isotanga yao mbo ndelo, mbo yoleke Masiya kwa bondanda la mbo yoshaneke lande batebate,
- ⁹inga ani iseli nde liengani liami angene eliolitesa Bikela, kangä liengani liolendelo Masiya, liko liengani lia Mungu elisosekwa nda lilendelu.
- ¹⁰mbo ani asokweela'mi boyaeli wa liwa liande, iluweke Inde angene la bofoka wa litemwi liande, la likao lia lisangani lande nda bemusi yande,
- ¹¹mbo eluwa imi koiyela litemwi nda liwa.
- ¹²Ititange nde mbo isoiyela koni, kwa mbo isoolwa kwani, kongo ko isokatutake mbo eluwa itukumeleke loao elosotukumelomo'mi ko la Masiya Yesu.
- ¹³Bitungani, ititange imi angene mbo isoundaka isotukumela loao, nde loaso lomoi elotokela'mi, loko mbo itoosakala njaso ebile ombisa yami, la itonanwa nano nda fombi mbo yosheke ebile oso wami,
- ¹⁴isoengaka nda elongelo, mbo yoleke bosombo ebokafomoko bolongi boko ndotomo lioi omao likolo, ko ende Mungu ko l'eoka ya Masiya Yesu.
- ¹⁵Eokao, iso ebale batowange nda lilendelu, toenyakeleke ongoma, la eya mbo boenyela la bofono wasi, ani Mungu angene eluwesak'ino imo ko loao.
- ¹⁶Kongo ko nda loao elosoiyel'iso kwani, tokendeleke ngo ko fii nda mboka ya loao.

¹⁷Bitungani, sanganaka ndotutakela'mi la wεleke bato bana baiso, ebatotutakela etichelo yasu;

¹⁸eoka isokambes'ino bakambesa wike la isokambes'ino kwani liasi ko la fonda baiso, mbo bato wike batokendekende la boyaeli wa biyani la lieka lia Masiya.

¹⁹Bato ana batotungama ngo ko nda losεεselo, mungu yau ngo ko solɔ; iomala shau ngo ko soni, batoenyakela ko njaso ya se.

²⁰Eoka ewasu bokenge bole to nda Use, olo atokuswa Bouwesi oyatoumbakela iso oumbakel'Inde la ieli sifi, ako Ngenε wasu Yesu Masiya;

²¹Inde nd'atokindola bindo yasu ya mbuwa, nda bofɔno wa bindo yande ya tala ya iomala ko la bofoka wa isosha shande shokakalesa yeka bitotina kakala end'Inde.

Bafilipoi 4

Beimo la bakakanelo la lifumbesi ya Paulo

¹Ongoma to Bitungani yami ebasamomu la ebale lami la yεmε yɔen'ino, ebale limengɔ la boyoyo wa bowangɔ ende'mi, kɔkɔmeleke to ongoma basamomu lami, ko l'eoka ya Ngenε wasu.

²Isolombɔkɔlɔ Ewodia la isolombɔkɔlɔ imɔ ko Suntuke mbo baluwaneke ko l'eoka ya Ngenε;

³eingo la isofela'ae oyale bosungani lami wa wewe, mbo osungeke e-batomaliba, eoka iyo bakelakanaka lami likuwa lia Mboli Ilau, amamwito la Kulemento la basi imɔ ebakelanaka lami likuwa, bale la baina nda Lokasa loa Loiko.

⁴Okaka to limengɔ ko mbile bitotina ko l'eoka ya Ngenε, isoonga ko ongoma liasi, mbo— Okaka limengɔ!

⁵Bato batotina benεke mbo ino angene wende la limesekeleni. Ngenε wasu ale tina!

⁶Otakelεkε loaso ango lomɔi loanu bolenda, nde nda njaso bitotina luwesaka Mungu yao ebitofelak'ino ko la lisomboli la liombi amamwito la kelekele imɔ.

⁷Limɔ lilatemi lia Mungu elilongeli weli wasu bototina litotekamesa la betema yanu la basangi banu ko l'eoka ya Masiya Yesu.

⁸Nda njaso ebitikali, Bitungani yami, enyakelaka la weli njaso-bi, biko ebile wewe, ebile yolitekesomo, ebiangani, ebile la botanu, ebile yosamomo, ebile la lokuku lolau; beondo nde ndotaliomo la ndosemokolomo, ino koenyakela yao.

⁹Njaso imo ebisoekak'ino la ebisoael'ino ende'mi, la yao ebisokak'ino la ebisoen'ino ani yayalaka lanu, kelakaka ngo ko yao; limo Mungu Ngenε wa lilatemi eyalaka nde lanu.

Baoi ba kelekele ya Paulo eoka ya bεkεε eyatomaka baina

¹⁰Nde yende la limengo fuu eoka ya Ngenε, eoka osoakola oko liasi ndotakela bolenda wosunga'mi; watakelaka nde bolenda, kongo ko waenoko nde fofe yosunga'mi.

¹¹Inga to mbo isoonga ani ko loaso loa boeno, eoka imi isoeka ndotekama teka nda boyaeli eboyali nde'mi;

¹²iluwi nde ndoyala ko mbuwa, la ndoyala imo la lilya. Nda njaso bitotina la loaso la loaso, imi nd'asoosha litina lioyala la lisango, ango la isiye, ango la lilya, ango la mbuwa,

¹³isokokolo bitotina ko lande oyatofaefa'mi bofoka wande ako Masiya.

¹⁴Nde wakeelaka'mi olau fine ani wokelaka'mi booto nda bifembi.

¹⁵Ino ba Filipoi imo nd'aluwi to mbo nda baakoelo ba likambesi lia Mboli Ilau olo nda Makedonia ani asokwaka'mi omao, angwene Etanda yasi losukana lami lisao liofaefa la liosokoko bεkεε, sakolo ko ino kongo.

¹⁶Nda bokenge wa Tesalonika imo, watomakaka bεkεε yoengana boeno wami batoma ango bambale.

¹⁷Loti to mbo isolola likao, nde isolola tuma etosootaka kwa bosombo nda lotango loanu.

¹⁸Isosεle to bitotina la yoeta, isokanelo imo ani asokol'mi bεkεε ewatomelak'ino'mi ko la Epafulotito; bole bεkεε wa liesε lilau, lifaefi elitoaelomo la olau la elitoomalesa Mungu fine.

¹⁹Nde Mungu wami, ko la lifoka lia tala elisosel'Inde, atofaef'ino bitotina ebisoeno ino, ko l'eoka ya Masiya Yesu.

²⁰Ende Mungu ako Sango wasu, tala biomaneke ko ndalayalal Ongoma.

²¹Liseeli ende boto la boto oyuchomu nda lina lia Masiya. Bitungani ebile lami ono batoseel'ino.

²²Ebuchomu batotina batoseel'ino, nde simbi to eba ndako ya Kaisala.

²³Booto wa Ngenε wasu ako Yesu Masiya boyalaneke la belimo yanu.

Bakolose

Bakolose 1

¹Imi Paulo, Botomomu wa Masiya Yesu ko la lisangi lia Mungu la Timoteo etungani yasu,

²ende ebüchomu ende Masiya la bitungani yasu la lilendelu nda bokenge wa Kolose; booto end'ino la lilatemi lia Mungu Sango wasu.

³Totofaekefa Mungu kelekele ako Sango wa Yesu Masiya Ngenε wasu, ani atosombokol'iso osombokoel'ino,

⁴eoka tosoka mboli ya lilendelu lianu ndolendelo Masiya Yesu la losamɔ loanu ndosamaka ebüchomu batotina, loaso loa ieli esisüchomo eoka yanu nda Use.

⁵Wokakä nde oso loaso loa ieli-si nda lioi lia wewe wa Mboli Ilau,

⁶eyaiyelak'ino kwa nda wenda bototina imɔ, mboli-bi bisoota tuma la bisokondaka kwa asokelak'imɔ yao sisi yanu ko nda lise eliokak'ino la elialuwak'ino litina lia booto wa Mungu la wewe.

⁷Waekesomoko imɔ ani ko la Epafula, bokuwani lasu oyasamomu la oyale bosungi wa lotimbana wa Masiya ndosung'ino nda lifa liami,

⁸la oyasoluwes'iso losamɔ loanu lowachani la Bolimo.

⁹Eokao, ko nda lise eliaokak'iso ongoma, totimache ndosomboel'ino la ndömbel'ino mbo otumesomoko la liluwani lia lisangi liande la weli bototina la lilembeeli lia Bolimo;

¹⁰mbo oyaleke la boyaeli wengana nda baiso ba Ngenε wasu la boomales'Inde, ani bosoota tuma twa bekeeli bilau bitotina l'ani bosokonda ndoluwaka Mungu.

¹¹Bowangemeke la bofoka bototi ko la isosha sha tala yande la likökomele la bofiili amamwito la bootaota,

¹²ani otofaka kelekele ende Mungu Sango oyasof'iso isosha shosangola botiko w'ebüchomu la Masiya nda eyaelo ya löwa.

Boyaeli wa Yesu Masiya Bouwesi wasu

¹³Mungu asɔɔɔɔkɔl'iso nda isosha sha lilima la asofangola eyaelo yasu ndot'iso nda Bokɔta wa Wana wande oyasamomu lande,

¹⁴ko lande ako Wana wande, tosoendolomo la tosomεselomɔ batwanelo basu.

¹⁵Ale bɔfɔɔɔ ebosɔɔɔɔle wa Mungu oyaitɔɔɔɔle, Oyaotomu oso wa wenda bototina ewakelomoko;

¹⁶eoka ko loaso loande bitotina fee yakelomoko, la nda Use la ono se, la ebisonele l'ebitienle, ango kaka ya bekota, ango bakakalesi, ango bakomyi, ango tosoha, bitotina fee yakelomoko ko lande la eoka yande.

¹⁷Inde angene nd'ayalaka oso wa bitotina la bitotina bisoundakana ngo ko lande.

¹⁸La Inde angene ende Botö wa bindo eko Etanda, Oyaotomoko liasi, oso wa batotina ebatemwaka nda liwa, Botoli oso mbo ayeke tii ewa oso wa yaatotina fee.

¹⁹Eoka liaaka nde likomyi liengana mbo tosoha tototina toyalaka ngo ko lande,

²⁰la mbo aotwaneseke yaatotina lande angene ko lande ako Masiya, asotinya ngela ya lokele ko la bakila ba lieka liande, ndootwanesa yaatotina, ango eya se, ango eya Use.

²¹La ino, wasiamaka sia la Mungu, wiyanka lande nda baenyeli banu ko la bekeeli ibe,

²²kongo ko kwani asootwanes'ino ko la bindo ya boto nda liwa liande ndoemes'ino oso wande ani osuchomo, l'ani ososaesomo, angwene ango litwanelo,

²³ambo ani akakakmek'ino nda lilendelu, angoeaeyak'imö, angosokwasokwak'imö nda ieli sha Mboli iiau eyokak'ino la ebisotomo boeki ende yaatotina eyakelomoko ose ya Use, la imi Paulo isoya bokuwi wa Mboli-aö.

Bomusi ebokaka Botomomu wa Yesu Masiya

²⁴Isoomala to nda bemusi ebisokelaka'mi ino l'ani asoololö'mi bemusi ya Masiya ebisoomelo nda bindo yami angene loaso loa bindo yande, eko Etanda.

²⁵Yafomoko isosha shosungaka likuwa lia Etanda ko la Mungu ndokuwel'ino mbo iisoelek'ino lioi litotina fee lia Mungu,

²⁶liko lioi eliaisomökö oso ende bato ko miaka wike la fetö wike, nde kwani nda mbile-ye, lisoisoelomo ebuchomu lande.

²⁷Mungu losanga ndoluwes'iyo wike wa tala ya njaso-bi ebisoolomo ende bato ba wenda, la lioi lina lile mbo— Masiya kowatema lanu, ambo ende tuka ya ieli sha tala ena.

²⁸Ende Inde kongo oyatonangokoela iso onangoel'Inde, oimaka boto la boto, la ndoekekesa boto la boto la weli bototina, litina mbo toemeseke boto la boto oso wande ko boto oyasoowa ende Masiya oyawatemani lande.

²⁹Ko la litina-li itokelaka likuwa la bonui ani itofumbaka ko la bofoka ona ebotofumbekes'Inde ofumbesa'mi.

Bakolose 2

embi fine eoka yanu la eoka ya eba Laodikiya l'ebamoi ebakeni bombō wami angene,

²mbo betema yau bifumbesomoko ani baewatemana la losamō, mbo bayaleke la wike wa liluwi liokōkōmō nda lilembeeli lia mbiso ya Mungu, ambo Masiya.

³Bendanda bitotina ya weli la liluwani biisamani nde ko ende Inde.

⁴Isoonga lanu ongoma mbo boto atalimbak'ino ndoimela efinole ko la baoui ba bōletelete,

⁵eoka ango itiyale lanu nda bindo, ambo yende lanu nda bolimo, la isoomala ani atōene'mi likōmōnyi lianu la bōkōkōmu wa lilendelu elisolendel'ino Masiya.

⁶Kwa aelak'ino Masiya Yesu Ngene wasu, ongoma kēdenēke lande nda betema yanu,

⁷ani osokōkōmō kōke kwa isandu, ani ososwomo se suu kwa ndakō, ani osokōkōmēle nda lilendelu liande, kwa aekesomoko ino la liineli lia kekelele ya likama.

Beimo loaso loa liekesi lia njaso ebitiangane

⁸Lambaka la weli mbo boto atalimbak'ino ndoind'ino ko la baoui ba weli wa bato, ebale ko lilimbi eliti la litina; liekesi-li lisotutaka ko toongo twa bato angene, la etwa belimo ya oso ya wenda-bo, la liti liekesi lia Masiya.

⁹Eoka ambōle wa litina lia isosha sha Mungu bosoyala nda bindo ya Masiya kwa asoyala boto nda ndakō yande,

¹⁰la asoyalak'ino lande, osotumesomo fuu lande oyale Botō wa likomyi la isosha sitotina.

¹¹Asoyalak'ino lande, watinyomoko totombe etotitinyomo ko la besamba ya balomboki, kangā ko la liwatoli lia bindo ya bolomboki nda itombe sha Masiya;

¹²waombomoko lande nda lolufiomo loanu, la nda loao imō watemōlōmōko amamwito lande ko la lilendelu nda bofoka wa Mungu oyatemōlōko Inde nda liwa.

¹³La ino, ayalak'ino ko belyo nda loaso loa batongwi banu la sunga ya bindo yanu, osofomo liwawi liyai amamwito la Masiya, ani asomesel'iso batongwi basu batotina;

¹⁴asalaka lokasa loa bolima wasu loaso loa bakakanelo ebatefolak'iso, aombolaka loao tungi, la awachaka loao la likōkō nda lieka.

¹⁵Inde lotombola bakomyi la tosoha, la Inde lochambola bao chambo la Inde loomalaka fololo eoka yolong'iyō ko la lieka.

Boimo eoka ya bieka la bilāmbō la saki

¹⁶Boto angōmōi atafēk'ino se eoka yola la yomwa yeka la eoka ya lilāmbō ango elia tandole ango elia yenga;

¹⁷bitotina-bi yende ko bēfōnō ya bilimi ya njaso ebikayeke, kongo ko bindo angēnē bisoomana la Masiya.

¹⁸Boto angōmōi atakomy'ino ndotinjak'ino ndoikamela bakitomo se la liōndwi se oso wau, boto wa bōfōnō-bo atolitesa saki ebisōen'inde, atowaka bōmetō fine angwēnē litina ko l'eoka ya baenyeli ba bindo kongo,

¹⁹ani atiwateme la Botō ako Masiya oyatokondesa bindo bitotina, ebisoonjakelakana la baonge la betata l'ebitokonda la likondesi lia Mungu angēnē.

²⁰Eya to mbo osowa amamwito la Masiya, nda loaso loa belimo ya boyalaāla ya wenda-bo, monito otoyakala imō nda njaso ya wenda, ndolitesa baiti ba wao,

²¹bako-Oundēke, la oletēke, la omatēke?

²²Yeka bina ebiongomu bitōōō ani bisolomo, la ndola la baiti yende ko eya bato kongo.

²³Baiti ba bōfōnō-bo basotangomo la bato bamōi mbo weli wokakalesa, wotefokola, wokilaka yemē ya bindo, kongo ko bati ango la litina liokufesa ifoifoi sha bindo.

Bakolose 3

¹Eya to mbo osotēmōlōmō amamwito la Masiya, fumbaka ndolukaka njaso ya Use, olo ayali Masiya nda kēka nda osamba w'olome wa Mungu.

²Takelaka njaso ya use bolenda, inga to yao ebile ono se!

³Eoka osowela yao, la kwani liwawi lianu lisoisama la Masiya ko ende Mungu.

⁴Nde akeneleke Masiya oyale liwawi liasu, limō ino boleneke lande nda tala.

Beimo eoka ya yemē ya bindo la liya lia bēnda

⁵Eokao singesaka yemē ibe ebile nda bindo yanu ya ono se, biko bolēfē la njaso ya bōwewē la ifoifoi la yemē yasi ibe, la bolole ebole lisemoli lia bēfōnō ya mungu;

⁶ko l'eoka ya njaso-bi efango ya Mungu esoyela bana ba totefola,

⁷la ino imō wakelaka yao oso ani ayaalak'ino sisi ya bōfōnō ona.

⁸Nde kwani sokolaka bitotina-bi ya ekanda-ye, biko bolengi la efango, la lisiela la limoli la baoli ba boendu, angokusw'imo nda benoko yanu.

⁹Otakanëke nanga ani ino kosokola imo boyaeli wa oso la bekeeli ya oso kwa boto oyatosokola bisinda,

¹⁰la wataka boyaeli boyai ebosotonjomo la weli ko la boyaeli wa Mungu oyakelaka wao;

¹¹nde nda wao, angwene imo WaHela la WaYuda, ango ewa itombe kwa ewa losunga, ango bœnda, bosenji wa Sukutiya, ango bokowa ango iote, kangä Masiya ende yaatotina la awachani la yaatotina.

Bakakanelo ba njaso yotutelomo l'eba Masiya

¹²Eokao, ino ebasoamo, ebuchomu, ebasamomu ba Mungu, wataka botema wa shota la ngandi la liikami se, la botema sambo, la limesekeleni,

¹³la lisambolani ko la losamo; la boto eyala la wina la loaso lomoi, ino ko mesekelene kwa Ngenë asomesekete imo ko ino.

¹⁴Simbi to taliaka likolo lia bitotina-bi ko losamo eoka loao lole ngo bokoli bokandaka yao holo.

¹⁵La lilatemi lia Masiya liyaleke bokomyi wa betema yanu, eoka osotomo lioi ongoma mbo oyaleke bindo emwito. Yalakaka imo la kekekele.

¹⁶Lioi lia Masiya liyaleke la lifotesi sisi yanu, ekesanaka la imakanaka la weli bototina, ko la beele la ngambi la yuwelo ya Bolimo, la kekekele ende Mungu nda betema yanu.

¹⁷La baölo batotina ebatoong'ino la bekeeli bitotina yanu, bikelomoko ngo ko nda lina lia Ngenë Yesu, l'ani atofaekefa ino Mungu Sango kekekele ko l'eoka yande ako Yesu.

Beimo ende bali la batolome, bana la basango, bokowa la bangene

¹⁸Ino bali, litesaka balome banu kwa aondu nde l'eba Ngenë wasu.

¹⁹Ino batolome, samaka bali banu, oyalëke la loanga end'iyo.

²⁰Ino bana, litesaka ebaot'ino nda njaso bitotina, eoka engani nde ongoma l'eba Ngenë.

²¹Basango, oföläke bana banu mbo batoka likati.

²²Ino bokowa, litesaka bangene banu ebale bato, nda njaso bitotina, inga to kwa toambacha ko l'eoka basotichak'ino, kangä la botema bototina, l'ani asowangak'ino Ngenë.

²³Bakuwa ebakakelek'ino, kelaka bao ko la botema bolau kwa mbo okuweli nde Ngenë wasu, inga bato kongo;

²⁴osoluwa to mbo otɔɔɔ botiko wande kwa bosömbo wengani, wende bekɔwa nda likuwa lia Ngenε ako Masiya.

²⁵Ebatokelaka obe kokambomo imɔ bobε ebosokel'iyο, angokwelakwela bɔmbɔ wa boto.

Bakolose 4

¹Ino bangenε, keelaka bekɔwa yanu la liengani la olau, osoluwa to mbo ino imo wende la Ngenε nda Use.

Bakakanelo loasɔ loa lisomboli la bofiili

²Sombokolaka la bofiili, lambakaka la botengu imɔ amawito la kelekele ende Mungu,

³somboelak'imɔ ko iso mbo Mungu alioelek'iso bome wa linangoli lia lioi lia ebisoiolomo ya Masiya, oyakandelomu'mi bɔnyɔɔɔɔ,

⁴mbo isanoleke yao fololo kwa engani nde lami ndoonga.

⁵Yalakaka la boyaeli wa welī ende ebati b'Etanda, wetesεke fofε yoluwesa basi Mboli Ilau;

⁶la baοi banu bayalakeke mbile bitotina la bootaota, la loendo kwa loao loa bokwa nda bieka, mbo oluweke ndomutoela boto la boto la lioi liοengana lande.

Mboli la baseeli ba beoto ya Paulo

⁷Tukiko, etungani oyasamomu lasu, atoluwes'ino njasɔ yami bitotina; ale bosungi wa lotimbana la bokuwani lami nda likuwa lia Ngenε wasu;

⁸la isotom'inde end'ino ko la litina-li, mbo oluweke ani ayali njasɔ yasu, la mbo afumbeseke betema yanu.

⁹Amawito lande, isotoma imɔ Onesimo etungani oyasamomu lasu la oyale la lotimbana, ale ɔmɔi wanu angenε; beluwesak'ino njasɔ bitotina ebisokelomo ono.

¹⁰Alisitaluka oyale amawito lami nda bɔnyɔɔɔɔ, asoseel'ino la Malako imɔ ako wana wa tata ya Balanaba; wafomoko bakakanelo loasɔ loande, eya end'ino, ino konyangel'inde eyanu.

¹¹Yoswa imɔ oyatangomu Yusetο asoseel'ino; ebato-ba kongo, ba ebatenyi itombe basungani nde lami nda Bɔkɔta wa Mungu la basosucha'mi la lisungi liau.

¹²ɔmɔi wanu angenε ako Epafula, asoseel'ino, ale bɔkɔwa wa Masiya Yesu la atosombokoel'ino la bonui mbo okɔkɔmekε kɔkε ndokɔchaka lisangi litotina lia Mungu.

¹³Isoaola la wewe oso wanu mbo asokuwel'ino la bonui fine, la eoka ya eba Laodikiya la Hiyelopoli lisanga.

¹⁴Luka, bonganga bosamomu lasu asoseel'ino, la Dema imo ko ongoma.

¹⁵Seelaka bitungani bitotina nda bokenge wa Laodikiya, la Numfa l'eba Etanda ebatosongokomo omolo nda ndako yande.

¹⁶Akatangomoko lokasa-lo end'ino, keseke loao ende Etanda nda Laodikiya mbo batangek'imo ko loao, la osoko imo ko eloa Laodikiya mbo ino otangeke loao.

¹⁷La ongaka la Alikipo mbo— Tichaka to likuwa elisofomo ae eoka ya Ngenε wasu, mbo olleke liao la weli.

¹⁸Liseeli-li lile ko la bosamba wami angene ako Paulo, enyakelaka mbo ikandomu nde bonyolo. Booto boyaleke lanu!

1 Batesalonika

1 Batesalonika 1

¹Paulo la Silwano la Timoteo, iso tosotoma lokasa-lo ende eb'Etanda ya Tesalonika eyomani la Mungu Sango la Ngenε wasu ako Yesu Masiya. Booto la lilatemi biyaleke lanu!

²Totofaekefa Mungu kekelele eoka yanu mbile la mbile ani totosingwaka baina banu nda basomboli basu;

³toitomacha ndoenyakela likuwa lia liimeli lianu la bonui wa losamɔ loanu la bokokomu wa ieli shanu loaso loa Ngenε wasu ako Yesu Masiya, nda baiso ba Mungu Sango wasu.

⁴Eoka, Bitungani ebasamomu ba Mungu, tosoluwa mbo bosoaomo lande;

⁵eoka Mboli Ilau ebitonangol'iso, bitiyak'end'ino ko la lioi lia bɔnɔkɔ kongo, kangä imɔ la bofoka la isosha sha Bolimo Botanu la yao lokuliomo lanu fine, ongoma to oluwi nde bɔfɔnɔ wa bato ewayalak'iso sisi yanu ko l'eoka yanu;

⁶la ino lokweekel'iso la Ngenε wasu ani aimelak'ino wendi ko la bifembi wike, amamwito La bootaota wa Bolimo Botanu;

⁷ko ongoma ino bosoenεle kwa etichelo ende ebimeli batotina nda yese ya Makedonia l'eya Akaiya lisanga.

⁸Eoka wendi wa Ngenε bosokuswa end'ino okokana kwa ifonge, inga to nda Makedonia la Akaiya kongo, kangä imɔ nda biese bitotina, lilendelu lianu liolendelo Mungu lisomelana, la ongoma iso totieno imɔ ndoonga lioi ango limɔi.

⁹Eoka bato ana angene batomelekesa mboli ya feteti yasu olo eyanu la mbo wamachaka bɔfɔnɔ ya mungu ndokikwa ende Mungu wa wewe oyale la liwawi, ndoyala bekɔwa ya Mungu angene,

¹⁰la ndoumbakela Wana wande ani akasulweke Inde se nda Use, Mungu atemolɔk'inde nda liwa, ako Yesu oyasɔɔnɔkɔlɔk'iso nda efango eyekayeke.

1 Batesalonika 2

Lioi lia Paulo loaso loa lokendɔ nda Tesalonika

¹Bitungani yami, ino angene to nd'alui mbo feteti eyayak'iso omolo end'ino etiyaka liyälä,

²kongo ko okak'iso biale fine la akelomoko iso sɔni nda Filipoi, kwa aluw'ino, twatendelaka ko la lisungi lia Mungu ndonangoel'ino Mboli Ilau ya Mungu atiteni ya bifembi wike.

- ³Eoka lifumbesi lia inango shasu liti lia batwanelo, liti lia bɔlɛlɔ, liti ango la bolimbakeli;
- ⁴kongo ko kwa asokuliomo iso ko la Mungu angene ndolendelomo nda linangoli lia Mboli Ilau, ko ani to tosoonga, inga ndoomalesa bato angene, kangä Mungu oyatokotakela betema yasu.
- ⁵Eoka ino nd'aluwi mbo tociaɔngɔlɔk'ino la baai basu ango ko la litina liololaka yeka yanu, kwa aluwi nde Mungu;
- ⁶totalukaka lokuku loa bato, angoko end'ino, angoko ende bato basi imɔ, ani twakɔkɔlɔkɔ ndokomya ino la isosha kwa esha Batomomu ba Masiya.
- ⁷Kongo ko twayalanaka lanu la bɔfɔu kwa bana'oli la kwa nyango oyatokukia bana bande angene.
- ⁸Aniyak'iso oniy'ino ongoma twayalaka la limengo ndokael'ino, inga ko Mboli Ilau ya Mungu kongo, kangä imɔ ko bawawi basu lisanga, eoka bosoyala ebasamomu lasu.
- ⁹Bitungani yami, osoenyakela to likuwa lia bonui la likati eliakelakak'iso la ocho la löwa, litina mbo totayala la bolito end'ino ango ɔmɔi, eyanangoelak'iso enangoel'ino Mboli Ilau ya Mungu.
- ¹⁰Ino nd'aluwi la Mungu imɔ aluwi eoka osɔene mbo boyaeli wasu sisi yanu ebimeli wende la botanu la liengani la boti la litwanelo ango limɔi;
- ¹¹ino nd'aluwi imɔ ko mbo, twafumbesak'ino, boto la boto, kwa atokelaka sango ende bana bande,
- ¹²twaɔnjɔnjak'ino, twaimak'ino mbo oyalakeke la boyaeli woengana bato ba Mungu oyasot'ino lioi mbo ɔtɛkɛ nda Bɔkɔta la nda tala yande angene.
- ¹³Ko l'eoka ya litina-li, iso imɔ totimache ndofaefa Mungu kelekele eoka mbo imelak'ino wendi wa Mungu ewokak'ino end'iso, otiaaelaka wao kwa mbo wendi wa bato kongo, kangä mbo wende wendi wa Mungu wewe la mbo wao bokokelaka likuwa nda betema yanu ebasoimela.
- ¹⁴Bitungani, ino nd'asokweekela to bitanda ya Mungu ya bato ebasoomana la Yesu Masiya, ebile nda Yudea; mbo ino nd'asookesomo bifembi-ao ko la besamba ya bato ba tukela yanu, kwa aokesomoko iyo ko la besamba ya BaYuda,
- ¹⁵ebaolaka la Ngene Yesu la Batɔndɔli imɔ l'ebasokongoi'iso, ongoma batiomalese Mungu nde bende biyani la bato batotina,
- ¹⁶ani asokufes'iyo okufes'iso ndoongana la ebati ba tukela yasi mbo buwesomoko, litina mbo ko mbile bitotina baɔlɔkɛ ikweelo sha batwanelo bau; kongo ko efango esoosh'iyo nda tuu.

¹⁷Bitungani, eoka mbo tososenyana lanu ko mbile sinyo kongo, ko losenyano loa bindo ebisoenele, inga eloa betema yasu, ongoma twalembeke la yeme fine ndɔene biɔmbɔ yanu liasi,

¹⁸eingo, twalembeke ndoyen'ino, ko imi Paulo liasi la liasi, nde Satana akufesaka nd'iso.

¹⁹¿Ndai to koyala ieli shasu, kwa linengina liasu, kwa iyoyo sha iomala shasu, oso wa bɔmbɔ wa Ngenɛ Yesu nda bayelo bande, mbo bati imɔ ko ino?

²⁰Eingo, ino wende tala la linengina liasu.

1 Batesalonika 3

Lotomo loa Timoteo ende EbaTesalonika

¹Eokao, ani atiakɔkɔlɔkɔ iso ndoumwak'imɔ, twasangaka ndomachana nda Atenai ko iso angene,

²la iso lotoma Timoteo, etungani yasu la bokuwi wa Mungu nda Mboli Ilau ya Masiya, litina mbo akɔkɔmesek'ino la mbo afumbesek'ino nda lilendelu lianu,

³litina mbo boto angɔmɔi wanu ataeyaeya eoka ya bifembi-bi, eoka ino angene nd'aluwi mbo lole loaso loasu ngo ko ongoma.

⁴La ayalak'iso amamwito lanu, iso lokambes'ino oso mbo totokesomoko bifembi ongoma la kwani bisokweel'ino, kwa aluwi nd'ino.

⁵Eoka ya litina-li, ani itikɔkɔle ndoumwak'imɔ, yatomaka wendi ndoluwa ani ayali lilendelu lianu, eoka mbo Bokotakeli atakotel'ino la mbo bonui wa likuwa liasu litayala ko wawa.

⁶Kongo ko kwani asoinwa Timoteo end'iso la asoyaeshel'iso mboli ilau ya lilendelu lianu la losamɔ loanu la asokambes'inde okambes'iso mbo otoenyakel'iso la olau, mbile bitotina, la mbo otoyakala la yeme yɔen'iso, kwa iso imɔ ko ndɔen'ino,

⁷ko la litina-li, Bitungani, betema yasu bisoasomo se loaso loanu la bifembi la tale yanu, ko ol lilendelu lianu,

⁸eoka kwani asok'iso ongoma mba osokɔkɔmɔ fii ende Ngenɛ, tokoyali nde la liwawi liyai.

⁹¿Boni to bɔfɔnɔ wa kelekele ebisokɔkɔl'iso ndoinoela Mungu eoka yanu, loaso loa limengɔ litotina elitoyaimwa lasu eoka yanu nda baiso ba Mungu?

¹⁰La ocho la löwa, tososombokola la sheteseli mbo twenenekɛ lanu l'ɔmbɔ l'ɔmbɔ la mbo tokɔkɔmesekɛ bina ebisoomelo nda lilendelu lianu.

¹¹Nde Mungu angene la Sango wasu, la Ngene wasu ako Yesu alongameseke mboka yasu fii ko end'ino;

¹²la Ngene aulweseke la atumeseke losamɔ loanu losamakana la elosama batotina imɔ kwa ayali imɔ eloasu end'ino,

¹³litina mbo Inde akɔkɔmeseke betema yanu mbo biyaleke bitanu l'angwene ango litwanelo, kangä liengani nda baiso ba Mungu Sango wasu nda bayelo ba Ngene wasu ako Yesu, amamwito la ebüchomu bande batotina!

1 Batesalonika 4

Beimo la Bakakanelo ende eb'Etanda

¹TUU ya loasɔ, Bitungani, tosoomba la tosolɔmbɔkɔl'ino nda lina lia Ngene wasu ako Yesu, mbo kwa okak'ino end'iso loasɔ loa boyaeli wanu wa bɔkɛndeli wanu, la boomaleseli woomalesa Mungu, la kwa atokelaka ino ko kwani, mbo takendeleke to oso nda wao.

²Eoka oluwi nde bakakanelo ebatelak'iso etel'ino la isosha sha Ngene wasu ako Yesu.

³Eoka eli liende lisangi lia Mungu, liko liüchomu litanu lianu, mbo bokileke ndotwa nyongo;

⁴la mbo boto la boto wanu aluweke ndɔɔɔ wali wande angene ewüchomu la lolitesomo,

⁵inga to la ifoifoi sha yeme ya bolëfë kwa esha tukela yasi ya wenda ebatiluwe Mungu,

⁶mbo boto atalimba etungani yande ndokeel'inde litwanelo nda loasɔ-lo. Eoka Ngene wasu nd'ayali Bosakanesi wa njasɔ bitotina-bi, kwa asotaonga'mi lanu oso ndoaesel'ino litina se la weli.

⁷Eoka Mungu atit'iso lioi mbo toyaleke la bɔlɛɔ kangä mbo tüchomoko la botanu.

⁸Eokao, oyatotefola ekela-ye, atitefole bolomboki, kangä to Mungu oyasofaekef'ino Bolimo Botanu.

⁹Nde nda loasɔ loa lisamani lia bitungani, oti ango la boeno wɔsɔnelɔmɔ lokasa, eoka ino angene osoekesomo la Mungu ndosamakana;

¹⁰eingo ino nd'asami bitungani bitotina nda yese etotina ya Makedonia. Kongo ko tosolɔmbɔkɔl'ino Bitungani ndokelak'imɔ ongoma la ndoetela eloa oso,

¹¹la fɔɔɔkɔ ko ndɔɔngese njasɔ la lilatemi la ndotimbakana, boto la boto ko loasɔ loande angene la ndokelaka likuwa la besamba yanu angene, kwa asokambes'iso ekambes'ino oso,

¹²litina mbo boyaeli wanu boenganeke nda baiso ba bato ebati b'Etanda la mbo botaeno boto angomoi wosung'ino.

Loaso loa eb'Etanda ebasoingala tɔlɔ twa liwa

¹³Bitungani, totilembe mbo oyaleke la botutuku nda loaso loa ebasoingala tɔlɔ twa liwa, mbo ino otawa ikenene imo kwa bato basi ebati l'ieli.

¹⁴Eoka ango toimela mbo Yesu awaka la atemwaka liasi, ko ongoma ko la Yesu, Mungu atotolanesa ebasoingala tɔlɔ amawito lande.

¹⁵Eoka tosokambes'ino e-loaso-lo ko la lioi lia Ngenɛ, liko mbo iso ebakayaleke la liwawi la ebakatikaleke ko nda bayelo ba Ngenɛ, totiaetelek'iyoo oso ebaingalaka tɔlɔ;

¹⁶eoka Ngenɛ ko Inde angene nd'atoya se la liamami lia isosha, la limiki lia bokitomo wa taia, la ifonge sha Mungu oyatosokwa nda Use, limo ebawaka ko ende Yesu, belatemwaka oso;

¹⁷lamao iso ebakatikaleke la liwawi, tolailakomoko amawito lau ko nda bafita ndokatowana la Ngenɛ k'olo likolo, ko ongoma tolalalaka nde layalaya amawito la Ngenɛ.

¹⁸Eokao latemesaka betema ko la e baoui-ba.

1 Batesalonika 5

Loaso loa bayelo ba Lise lia Ngenɛ wasu

¹Nde nda loaso loa mbile la basho, Bitungani yami, oti la boeno wosonelomoko lokasa,

²eoka ino nd'aluwi la weli mbo Lise lia Ngenɛ liyaka nde kwa atoya wiya la ocho.

³Akaongek'iyoo mbo— Lilatemi kwani, tosotekama! kwaamao liseeseli litoomanel'iyoo futuku kwa atoyaka toelo ende botomali oyatoli lieme, angokwel'imo botili.

⁴Kongo ko, Bitungani, ino otiyale nda lilima, mbo lise lina koomanel'ino futuku kwa wiya,

⁵eoka ino yaatotina wende bana ba liangangi la bana ba lowa; toti bato ba ocho angoko eba lilima,

⁶Eokao to toingaleke tɔlɔ kwa atoingala bato basi, nde toyaleke la botengu, angomwa banä;

⁷eoka ebatoingala tɔlɔ batoingakala tɔlɔ ko la ocho, la ebatowa banä, batowa bao imo ko la ocho.

⁸Kongo ko asoyalak'iso bana ba löwa, totinganeke la boyaeli wasu la weli, towateke botaka wa lilendelu la losamɔ la kɔmɔ ya yeto eko ieli sha liuwesi.

⁹Eoka Mungu atiukames'iso ndowa efango, kangä ndɔɔɔ liuwesi ko la Ngenɛ wasu ako Yesu Masiya,

¹⁰oyawelak'iso, litina mbo, ango toyala la botengu, ango toingala tɔɔ, ani toyaleke ngo ko la liwawi amamwito lande.

¹¹Eokao latemesaka betema, la kɔkɔmɛleke boto la boto, kwa atokelaka nd'ino kwani.

Beimo la bakakanelo basi

¹²Tosoomb'ino liasi, Bitungani, mbo oluwaneke lau ebatokuwel'ino la bonui l'ebale Betoli oso wanu nda njasɔ ya Ngenɛ, ebatoimak'ino.

¹³Temiak'iyɔ la losamɔ finɛ eoka ya likuwa liau. Yalakanaka la lilatemi.

¹⁴Tosolɔmbɔkɔl'ino, Bitungani, mbo— Imaka eba booshaosha, fumbesaka bileɛɛ ya bato, tinganaka l'eba bɔɛmbu, owëke esole loasɔ loa boto angɔmɔi.

¹⁵Lambaka mbo otakundanëke bobɛ ko la bosakane ende boto angɔmɔi; ndɛ lise la lise engaka fofɛ yokelakane bolau la ende bato batotina lisanga.

¹⁶Okaka limɛngɔ lise la lise;

¹⁷omachëke ndosombokola,

¹⁸faekefaka Mungu kekeleke nda beyaeli bitotina, eoka lisangi lia Mungu elisoyel'iso ko la Yesu Masiya lile ngo ko ongoma.

¹⁹Otungesëke Bolimo;

²⁰osɛɔlëke litɔndɔli.

²¹Kongo ko kɔtɔkɔ bitotina mbo olembeeleke la oundeke ko yao ebile bilau,

²²la kilaka bobɛ wa kanda bitotina.

Lisomboli lia losilo loa lokasa

²³Mungu wa lilatemi, Inde angɛnɛ aukamesek'ino hukaa, la belimo la betema la bindo yanu bitekakemeke teka, angwɛnɛ ango litwanelo, nda bayelo ba Ngenɛ wasu ako Yesu Masiya!

²⁴Inde oyasot'ino lioi ende wolendelomu, la Inde nd'atokɔcha liao.

²⁵Bitungani, sombokoelak'iso;

²⁶lamokolaka bitungani bitotina y'Etanda la tɔchou etüchomu.

²⁷Isotel'ino ekano ko la lina lia Ngenɛ mbo e-lokasa-lo lotangomoko ende bitungani bitotina y'Etanda.

²⁸Booto wa Ngeᅇ wasu Yesu Masiya boyalakeke lanu.

2 Batesalonika

2 Batesalonika 1

¹Paulo la Silwano la Timoteo, iso tosotoma lokasa-lo ende eb'Etanda ya Tesalonika eyomani la Mungu Sango wasu la Ngenε ako Yesu Masiya.

²Booto la lilatemi elia Mungu Sango la Ngenε Yesu Masiya biyaleke lanu!

³Lole loasu ndofaekefa Mungu kelekele eoka yanu mbile bitotina, Bitungani, kwa aondu nde eoka ya lilendelu lianu lisokonda fine la lisamani lianu yaatotina, boto la boto, lisoulwaka fine.

⁴Ongoma tosoomala loaso loanu nda bitanda ya Mungu eoka ya likokomele lianu la lilendelu lianu nda bakongolomu la bifembi ebisokak'ino.

Loaso loa likongolomu lia eb'Etanda

⁵Ongoma, njaso-bi bile ndembe yenes'iso likomyi lia liengani lia Mungu mbo ino botangomoko ebengani ba Bokota wa Mungu, ani ino imo osoka biale eoka ya wao.

⁶Ambo Mungu nd'asokanesel'iyo bifembi ebasokes'ino ko bifembi,

⁷la atofaef'ino ebasoka bifembi ko loeumo amawito lasu imo, ani akaeneleke Ngenε Yesu ndosokwa nda Use amawito la bakitomo bande ba bofoka,

⁸ko la bosä wa loiloi, la atotena likuchi lia ebatiluwe Mungu l'ebatilitse Mboli Ilau ya Ngenε wasu ako Yesu.

⁹Iyo ana belakuchomoko la liseseli lia lokato, belasenyaka shei la bombo wa Ngenε nda tala ya bofoka wande,

¹⁰ani akayek'Inde nda lise lina ndotaliomo tala ko la ebasuchomo lande la ndomwaalomo ende batotina ebimelaka, eoka inango shasu shonangoel'ino sisoimelomo wewe.

¹¹Ko l'eoka-ye totosombokoel'ino mbile la mbile, mbo Mungu wasu atangeke ino mbo wengani nde wotomo lande lioi la mbo aoleleke basangi batotina banu balau la bekeeli ya lilendelu ebisokelak'ino ko la bofoka wande,

¹²mbo lina lia Ngenε wasu ako Yesu litaliomoko tala ko lanu, la ino imo ko lande, eoka ya booto wa Mungu wasu la Ngenε wasu ako Yesu Masiya.

2 Batesalonika 2

Loaso loa bayelo ba Ngenε wasu ako Yesu

¹Bitungani, nda loaso loa bayelo ba Ngenε wasu ako Yesu Masiya la losongomo loasu lotowana lande, tosoomb'ino

²mbo botaeyaeya futuku nda baenyeli banu, la mbo otasisimwa ango loaso loa bolimo, ango ko lioi ango ko lokasa eloongomu mbo losekwi nde ende'mi mbo Lise lia Ngenε lisoya kwani.

³Boto angomoi atalimbek'ino la mboka ango emoi, eoka lise lina angotaya koni, sakolo ngo ko inanesa sifi siya oso la Ewa litefoli koyaenesomoko oso, ako wana wa loseselo,

⁴oyatotefwesa la oyatoomala l'ifala mbo asolonga oyasotangomo Mungu la bitotina ebisosemolomo la bato, kwa mbo ayali nde nda keka ya eyaelo ya Mungu angene l'ani atotaka boeki mbo ale ko Mungu.

⁵¿Otienyel'imoi mbo yakambesak'ino njaso-bi ani ayalaka'mi oko lanu?

⁶La kwani oluwi nde bofoka ebokokufesel'inde mbo aiselomoko nda lisho elitinyomu inde.

⁷Nde litefoli elisoisama likokelaka likuwa liande kwani, ko omoi nd'atokufekesa liao kond'atosekwa liao sisi yasu.

⁸Lamao to Ewa litefoli atoisolomo fololo la Ngenε Yesu eolak'inde ko la luli lia bonoko wande la eseselek'inde ko la liameli lia bayelo bande.

⁹Bayelo bande bale ko l'eoka ya bekeeli ya Satana ko la bofoka la ndembe ya bisisho ya bolimbakeli,

¹⁰la bolwane bototina bobo wolimbaka ebatosesesomoi, eoka batiakuliaka losamoi loa njaso ya wewe nda betema mbo buwesomoko.

¹¹Eokao to, Mungu asotomel'iyoi botwanelesi wa bofoka oyatolimbak'iyoi mbo bimeleke ko lolanga lona,

¹²mbo batotina ebatiaimelaka njaso ya wewe l'ebasoomala la linengina lia njaso ebitiengane, iyoi ana bafomoko se.

Baolo ba kelekele la bakakanelo ende eb'Etanda

¹³Nde lole loasu ndofaekefa Mungu kelekele eoka yanu mbile bitoti, ino Bitungani ebasamomu la Ngenε wasu, eoka mbo Mungu nd'aak'ino nda liako mbo uwesomoko ko la loukameso loa Bolimo la lilendelu lia njaso ya wewe.

¹⁴La Mungu asot'ino lioi ko la Mboli Ilau ebisonangoel'iso end'ino, mbo ino woleke tala ebiomani la Ngenε wasu ako Yesu Masiya.

¹⁵Eokao, Bitungani, kokomeleke la undaka ko ngwi liekesi eliaok'ino end'iso ango ko la lioi lia bonoko, ango ko la lokasa loasu.

¹⁶Nde Ngenε wasu angene ako Yesu Masiya, la Mungu Sango wasu, oyasamak'iso la oyafak'iso lionjonji elitilasilek'imoi la ieli silau ko la booto wande,

¹⁷afumbeseke betema yanu ndokəkəmese yao nda bekeeli bitotina bilau la nda baoi batotina balau.

2 Batesalonika 3

¹Tuu ya loaso, Bitungani, sombokoelak'iso mbo wendi wa Ngenε wendeseke la botaliomoko tala, kwa asokelaka wao sisi yanu,

²la mbo təkəkələməkə nda besamba ya bato babe ebatiengane, eoka bati to batotina nd'ayali la lilendelu.

³Kongo ko Ngenε wasu nd'ayali wolendelomo la Inde atokəkəmes'ino kəkε la atotingana lanu mbo Ewa obe atakwes'ino.

⁴Tosolendelo imo Ngenε loaso loanu mbo bokokela la bokelak'imo ko njaso bina ebisot'iso otel'ino ekela.

⁵Ngenε wasu alongameseke to betema yanu fii nda mboka ya losamo loa Mungu la nda likəkəmele lia Masiya.

Ndola la beimo ya Paulo ende Etanda

⁶Tosotel'ino ndola, Bitungani, ko la lina lia Ngenε wasu ako Yesu Masiya, mbo əsenyanεke l'ebaitokεsεne l'ebamoi nda likuwa la ebaitolitesa liekesi elisəol'ino end'iso.

⁷Eoka ino angεne nd'aluwu mbo lole loanu ndotutel'iso; mbo ayalak'iso omolo eyanu, totiakendəkendεke wawa,

⁸la totalaka bieka ya boto sakolo ko ndokamb'inde, kongo ko twakelaka likuwa lia bonui la likati, la ocho la löwa, litina mbo totayala la bolito end'ino ango əmoi.

⁹Eti to mbo toti l'isosha ongoma, kangä to mbo boyaeli wasu angεne bofek'ino etichelo mbo otutelek'iso.

¹⁰Eoka eyayalak'iso lanu, twatelak'ino ekela mbo— Boto atikulye ndokela likuwa, alεke bieka!

¹¹Tosokaka to mbo bamoi banu baitokεsεne l'ebamoi nda likuwa, baitokelaka likuwa, batoetaeta okela ko likeälä.

¹²Tosota to bəfəno-bo wa bato ndola la tosoləmbəkəl'iyo la lina lia Ngenε wasu ako Yesu Masiya mbo bakeleke likuwa liau ko la hai la weli, mbo baleke eyau angεne bieka.

¹³Kongo ko, Bitungani, otekwεke ndokelaka bolau.

¹⁴Nde, boto atilitesε lioi elisəni nd'iso nda lokasa-lo, luwaka boto ona ko la ndembe, angoyalana lande imo lisao mbo boto ona okeke səni

¹⁵nde otangək'inde mbo wiyani, kangä koimak'inde kwa etungani yanu.

Lisomboli lia losilo loa lokasa

¹⁶Inde angene ako Ngene wa lilatemi afaefek'ino lilatemi mbile bitoti la nda beyaeli bitotina; Ngene wasu ayaleke lanu yaatotina!

¹⁷Liseeli-li ko l'ewami bosamba ako Paulo; lile to ndembe yolembeela kasa bitotina yami, itosonoko ngo ko anyo.

¹⁸Booto wa Ngene wasu Yesu Masiya boyalakeke lanu yaatotina!

1 Timoteo

1 Timoteo 1

¹Imi Paulo Botomomu wa Masiya Yesu ko l'eoka ya lioi lia isosha sha Mungu Bouwesi wasu la eoka ya Masiya Yesu oyale ieli shasu,

²ende Timoteo wana wami wa wewe nda lilendelu; booto la shota la lilatemi lia Mungu Sango la Masiya Yesu Ngenε wasu biyaleke laε!

Loaso loa bato bamoi ebatoekesa Bikela ko efinole

³Kwa alɔmbɔkɔlɔkɔ'mi aε ani aεke'mi okake nda Makedonia, ongoma tikalaka kɔni nda Efeso mbo oteke eb'asisa ndola mbo bataekekesa liekesi lia bɔfɔno wasi,

⁴la mbo batasilesa mbile yau nda bembila ya njaso ya fetɔ ya oso ebitofɔlɔ tofenya etoitokɔkɔmεsε likɔmɔnyi lia Mungu elile nda lilendelu.

⁵Nde litina lia liekesi lile ngo ko losamɔ elotokuswa nda botema botanu la eluwelo elau yolembeela njaso la lilendelu eliti la bolimbake.

⁶Bamoi basotwanelo la basolota nda mboka ya njaso-bi la basokwa nda beongaonga;

⁷bale la yεmε yoyala baekesi ba Bikela ya Mose, nde batiluwe baoui ebasoong'iyo ango ko litina imɔ lia njaso ebitoekes'iyo bato.

⁸Nde tosoluwa mbo Bikela bile bilau, eya to mbo boto kolitesa yao la welɔ,

⁹ani toluwi nde mbo Bikela bitiatelomoko eba liengani, kangä ebatiengane la eba totefolo, bato babe l'ebale la batwanelo, ebati balau, ebatokwaka baiti, batefwesi ba sango, batefwesi ba nyango la baoli ba bato,

¹⁰la bato ba nyongo, l'ebatotombolana bindo la tosumbe, l'ebatoungesa bato angε, l'eba nanga, l'ebatotombola ekanɔ yau, l'ebatokelaka ko njaso yasi ebitwani la liekesi lilau,

¹¹eliengani nde la Mboli Ilau ya tala ya Mungu wa lokemo, biko Mboli Ilau ebifomu'mi mbo inangoleke yao.

Kelekele ya Paulo ende Mungu eoka ya linangoli lia Mboli Ilau

¹²Imi nd'asofaef'Inde kelekele oyasɔlεsε'mi bofoka wokela ongoma, Inde ako Masiya Yesu Ngenε wasu, mbo atangi nde mbo yende yolendelomo ndotomomo nda likuwa liande,

¹³ani oso yayalaka bɔsɔli la bokongokoli oyabebesak'Inde fine; kongo ko yafomoko shota eoka yakelaka ongoma ani ikoyali ko botutuku l'angwεne liimeli,

¹⁴nde bootaota wa Ngenε wasu bosowlwela'mi la bosotumesa'mi fuu, bu ko la lilendelu la losamɔ loa Masiya Yesu.

¹⁵Liölo-li liende wewe la liondu ndolendelomo la batotina liko mbo— Masiya Yesu ayaka ono nda wenda-bo mbo uweseke bato abe. La imi angenε yende ewa obe wetela;

¹⁶kongo ko yawelɔmɔkɔ shota ko la litina-li liko mbo nda loasɔ loami, kwa ewa oso, Yesu Masiya enesεke iso bato liombakeli liande eliti liowa esole, kwa ekweelo end'iyō ana ebakalendeloko Inde loasɔ loa loiko loa layalaya.

¹⁷Lilitesi la tala bifomoko ende Bɔkɔta Oyatilawek'imɔ ko layalaya, oyaitɔenele, oyayali ko Inde angenε ngo ko Mungu wa lokato loa layalaya, ongoma!

¹⁸Timoteo wana wami, isotel'æ ndola-ye kwa aongelomoko æ k'oso mbo ko la isosha sha baōi ana onaneke bita bilau,

¹⁹ani okɔkɔmeli la lilendelu la eluwelo elau yolembeela njasɔ, nde bamɔi basofekela eluwelo, limɔ lilendelu liau lisolinda mbii kwa watɔ nda liande.

²⁰Humanayo la Alesandelo bende bato ba bɔfɔnɔ-bo, la isofa iyo ende Satana mbo baekesomoko ndomacha lisɔli lia Mungu.

1 Timoteo 2

Bakakanelo loasɔ loa boyaeli wa lisemoli la lisomboli

¹Isotafelak'ino oso to, mbo osomboleke, ömbeke, olɔmbɔkɔleke ko la kelekele, loasɔ loa bato ba kanda bitotina,

²la eoka ya bekɔta l'ebasotaliomo l'isosha, litina mbo boyaeli wasu boyaleke la lilatemi la liongesu la lilitesi lia Mungu la bato lisanga.

³Ongoma lole lolau la losokuliomo nda baiso ba Mungu Bouwesi wasu,

⁴oyalɔmbi mbo bato batotina buwesomoko la mbo biyeleke ko nda liluwani lia wewe.

⁵Eoka Mungu ende ko Omwito la Ikomya atiteni ya Mungu la bato ko Omwito kongo, ako Boto ko Masiya Yesu,

⁶oyafak'Inde angenε kwa liendoli lia batotina la inango-si sianangolomoko nda lisho elioengana.

⁷Imi nd'atomoko bonangoli la Botomomu nda likuwa-li, isoonga ko momongo, itite lolanga, ko ndoekekesa bato ba tukela ya wenda njasɔ ya lilendelu l'eya wewe.

⁸Isosanga to mbo batolome batolakeke oso nda lisomboli nda tukela bitotina, ani batoilaka besamba betanu l'angwenε lisomi la tofenya;

⁹la mbo batomali bawateke bisinda yoengana la weli la limama la soni, inga to la swee ya belowa, la bisinda ebile la bɔfekɔ wa falata, la tokeikeli, la bisinda ya loketi lofi,

¹⁰kongo ko bayaleke la boyaeli la bekeeli bilau kwa aondu nde la batomali ebasoaolela likuwa lia Mungu.

¹¹Botomali ayaleke la lilitesi lia boeki la tau la liikami sefinende

¹²itikulye botomali ndoekesa nda esɔngɔmelo ango ndokomya batolome, kangä ndoyala tau.

¹³Eoka Adamu akelomoko oto oso, limɔ Awa mbisa;

¹⁴la Adamu atialimbomoko, kangä otomali nd'alimbomoko mbo akweke nda bobbe.

¹⁵Nde batomali buwesomoko ngo ko nda lioti lia bana, eya to mbo bekɔkɔmele nda lilendelu la losamɔ la botanu ebowatemani la limama.

1 Timoteo 3

Boyaeli wa Betoli oso ya Etanda ya Mungu

¹Liölo-li liende wewe mbo— Boto eluka ndoyala Bokumi wa Etanda, ambo ale la yeme ya likuwa lilau.

²Eokao loengani nde mbo Bokumi ayaleke boto oyati ango la litwanelo, bolome wa wali ɔmwito kongo, boto oyatiwe bänä, oyaluwi nde njaso la weli, boto wa likomɔnyi, oyatonyangela bænda, boekesi bolau,

³inga boto wa bosho nda bänä, kwa bosaesae, kangä bɔfɔɔmu oyatilembe bosho, boto oyatisame ko bieto.

⁴Ayaleke boto oyatokomya bofindi wande angene la weli, la oyatokakalesa bana bande la lilitesi lilau.

⁵¿Eoka eya mbo atiluwe ndokomya bofindi wande angene, inde kokukya to Etanda ya Mungu la moni?

⁶Ayaleke boto w'Etanda oyakumwi sumbu, mbo atafaala la bɔmeto wokwes'inde nda lifomu se lia Satana.

⁷Nde ayaleke imɔ la lokuku lolau ende ebati b'Etanda mbo atatombolomo la mbo atakwa nda ilonga sha Satana.

⁸Basungi b'Etanda imɔ ko ongoma, bayaleke la lilitesi lia liatemi, inga la benɔko imbale, inga bawi bänä la ebasolola lisɔnji lia bieto wike;

⁹kangä ebatoundaka njaso ya lilendelu ebisoisolomo, ko la eluweelo elau yolembeela litina.

¹⁰Iyo imo batakɔtɔlɔmɔkɔ, limo ango batiyale la loaso angɔlɔmɔi, bakeleke likuwa lia Basungi.

¹¹Batomali ebale Basungi imo ko ongoma, bayaleke la lilitesi lia lilatemi, inga tomwatomwa, inga bawi bänä, kangä bolendelomo nda bitotina.

¹²Basungi batolome bayaleke nde batolome ba wali omwito, l'ebatokomya bana bau la befindi yau angene la weli;

¹³eoka ebatokelaka likuwa lia Basungi la weli batofomo loliteso lolau la batokwelo lotendela loa lilendelu liolendelo Masiya Yesu.

¹⁴Isosɔnel'æ bakakanelo-ba ani isokese ieli shoyen'æ mbisa ya mbile ko sinyo,

¹⁵nde yeumwa oya end'ino, ani isosɔnel'æ mbo oluweke boyaeli ewengani lasu nda bofindi wa Mungu, boko Etanda ya Mungu Ngenε wa liwawi eyele likole la esukameselo ya njaso ya wewe.

¹⁶Toisoaola nde mbo njaso ya lisemoli lia Mungu ebisoisoelomo iso bile ngo ko likama fafo, mbo— Masiya enesomokö nda boyaeli wasu balomboki, enganesomokö ko la Bolimo, enomokö fololo la bakitomo. Anangoelomokö ende tukela ya wenda-bo, akuliomokö la bato ba wenda; ilomokö nda Use okataliomo tala omao.

1 Timoteo 4

Boimo eoka ya Liekesi lia batwanelo

¹Bolimo atoonga to lasu fololo mbo nda bacho ba liili bamɔi basu batosenyana la Lilendelu ko ndolaikila balimo ba bolimbakeli la liekesi lia balimo babe,

²ko la shongolo sha benokö ya eba nanga. Biluwelo ya baekesi-ba bisobeba la bösä wa bobé,

³batofekela bato ndosongono la batofumbesa bokili wa yeka yola ebiakelaka Mungu mbo eba liimeli la liluwani lia wewe baaeleke yao ko la kekekélé.

⁴Eoka bitotina ebikelomu la Mungu bile bilau, angwene ango emɔi yokilomo ani esoaelomo ko la kekekélé;

⁵eoka ani esüchomo ko la lioi lia Mungu la lisomboli.

Beimo la bakakanelo-ba bekesomoko ende Etanda

⁶Bosanokoela eba Etanda bakakanelo-ba, ani otoyala bokuwani olau wa Masiya Yesu oyasokɔsɔlɔmɔ la baoi ba lilendelu la liekesi lilau elisotut'æ otutaka liao.

⁷Fekaka ndoka bishä la bembila ya batata ebiti la lisungi; fumbesaka æ angene ndoeke bosemoeli wa Mungu.

⁸Lifumbesi lia bindo lile la lisungi sumbu nde lifumbesi lia lilitesi lia Mungu litosungak'iso nda njasɔ bitotina eoka lisɔɔles'iso lisakä lia loiko loa kwanikwani la eloa mbisa imɔ lisanga.

⁹Liolo-li liende wewe la liondu ndolendelomo la batotina;

¹⁰ko l'eokao tosofumba la bonui kwa eba liangɔ, eoka mbo ieli shau sile ngo ko ende Mungu Ngenɛ wa liwawi, Oyayali Bouwesi wa bato batotina, nde simbi to wa eba lilendelu.

¹¹Taka ndola la ekesaka Etanda njasɔ-bi.

¹²Boto angɔmɔi ataolya æ eoka ya isenge shaɛ, kongo ko yalaka etichelo ende eba lilendelu, la nda baoui baɛ, la boyaeli, la losamɔ, la lilendelu, la botema botanu waɛ.

¹³Kond'akayeke'mi, tinganaka la litangi nda esɔngɔmɛɔ la linangoli la liekesi lia lioi lia Mungu.

¹⁴Olenjêke isosha esile laɛ la eshafomoko æ ko la litɔndɔli la lotalio loa besamba ya biange ya Etanda.

¹⁵Enyaka njasɔ-bi ndotimbakana la yao la bofiili mbo batotina benɛke mbo osɔke la oso.

¹⁶Tinganaka la botema waɛ angene la liekesi imɔ, kɔkɔmɔkɔ nda yao; bokelaka ongoma, otouwesa l'æ angene la ebatokak'æ lisanga.

1 Timoteo 5

Boyaeli wa Bokumi la bato b'Etanda

¹Ofêke botowange liengɔ, kangä koim'inde la weli kwa mbo sango waɛ; imaka tosenge kwa mbo bitungani yaɛ;

²biange ya batomali kwa mbo banyango, besängä la baseka kwambo baelo baɛ la botema botanu nda njasɔ bitotina.

Loasɔ loa ebawelu balome

³Litesaka la kukyaka ebawelu balome la bato bau wewe,

⁴nde eya to mbo lotika eyala la bana, ango ko bana babana bande, bataekaka mbo lole end'iyo ndokeela bofindi wau angene booto la ndoinoela ebaot'iyo ko losamɔ eoka ongoma yengani nde nda baiso ba Mungu.

⁵Nde botomali oyawelu olome la oyale lotika wewe, asokokomese ieli shande la atotumbanela liömbi la lisomboli ko la ocho la löwa.

⁶Nde lotika oyaokanelu nde bamengo bande, inde asowa ani akowawa kɔni.

⁷Komyak'imo ko loaso-lo mbo batatwanelo ango sinyo.

⁸Nde boto elenjaka ndokukya eba bofindi, simbi to ebaot'inde angene, ambo asoanganya Liimeli, l'ani ale la obe wolongela oyatiimele.

⁹Otēke lina lia lotika nda lokasa ani akaiyeli miaka kama liambε, la sakolo ko ayalaka wali wa boto ko ɔmɔi,

¹⁰la mbo ayali nde la lokuku lolau eoka ya bekeeli bilau, ambo oyasokosolo bana, oyasonyangela beenda nda lokendo loau, oyasosoola batindi b'eba Etanda, oyasosungaka eba touwe, oyasotimbana la bakuwa balau ba kanda bitotina.

¹¹Nde otēke lina lia lotika oyati wange, eoka atatekwa ndolitesa Masiya, ko ndolembe ndokε liāla liasi,

¹²limɔ atofomo se eoka mbo asotombola lisakä lia oso.

¹³La imɔ ko batokwelo bato ba bewandu oketete la ndakɔ la ndakɔ, tinga ko bewandu kongo, kangä imɔ fomboli la betendele la tolailai ebatotaka mboli ebitiengane lau.

¹⁴Eokao ilembi fine mbo ebawelu balome ebakayi biange baεke baāla basi baoteke bana la bakomanyeke bofindi wau angene mbo batafa Wiyani fofe yotombola Etanda.

¹⁵Nde bamɔi basosila oko okatute Satana.

¹⁶Eya to mbo oto w'Etanda eyala la tika ya olome olo eyande, asungek'iyoy la weli, la Etanda etafomo bolito ona, la mbo Etanda esungeke tika yasi ebati l'ato bosungak'iyoy.

Loaso loa biange la bekumi ya Etanda

¹⁷Biange y'Etanda ebitokomya likuwa liau la weli, bengani nde ndɔɔɔ loliteso lofi, simbi to ebasokelaka likuwa lifi lia linangoli la liekesi;

¹⁸eoka Lokasa loa Mungu mbo— Okandēke bolomba wa mbolo oyatomatekela befonga nda etwangelo, la imɔ mbo— Bosali engani nde ndofomo liɔli liande.

¹⁹Okuliēke liwanjeli liwanjela wange w'Etanda sakolo ngo ko la benɔko ya bato bambale kwa asato ebenekε loaso.

²⁰Nde ebasofomo se nda njaso, fak'iyoy liengɔ oso wa baiso ba batotina mbo ebamɔi imɔ bawaeke.

²¹Itoimak'ae la weli oso wa Mungu la oso wa Masiya Yesu la bakitomo ebaaomu lande, mbo okɔchekε bakakanelo-ba, angwene ikwelakwela la angokεle ɔngo ɔmɔi.

²²Otalieleke boto bosamba wae la mangu, angosangana la batwanelo ba bato basi; yalesaka ewae botema la botanu.

²³Omwék'imo ko baliä ko balia kongo, nde taka sinyo sha liamö eoka ya sölo yae la biale ebisokak'ae mbile la mbile.

²⁴Batwanelo ba bato bamöi bisöenele sandelele ndokakes'iyö ko nda lofomo se, nde eba bato basi batokatutel'iyö liili.

²⁵Ko ongoma imö bekeeli bilau bisöenele swa, la ango bitienele ongoma, yao bitikököle ndoisakama.

1 Timoteo 6

Loaso loa beköwa la bangene ebale b'Etanda

¹Bato ebaundakomu beköwa bafaefeke bangene bau lilitesi kwa aondu lau, mbo lina lia Mungu la liekesi lia njaso yande litamölokömo.

²Ango ebale la bangene ebayali b'Etanda baolyeke bangene bau eoka mbo bende beoto b'Etanda; kongo ko bakuwekelek'iyö la lilitesi lioeta eoka ebatokuwelomo la weli bende b'Etanda la ebasamomu lau. Ekesaka la fumbesaka ongoma.

Beimo la bakakanelo basi

³Eya to mbo boto ekekesa la böföno wasi la atikulye baölo-ba balau ba Ngene wasu Yesu Masiya la liekesi lilau lia Mungu,

⁴ambo ona asotuta la bömetö ani wewe atiluwe yeka, ale ko la loo nda botema elotoföölö tofenya la liwesani eoka ya baoi, elitokusola imö luno la bosho la litöngi lia bato basi la toloi tobe,

⁵bato ana batowalakana eoka betema yau bitiluw'imö wewe la batangi nde mbo lisemoli lia Mungu lile ko fofe yöölö yeka.

⁶Eingo, liende la fofe yöölö yeka ya likama bu ko la liöngesu lia yeme;

⁷eoka totiaeshaka yeka angömöi lasu nda wenda-bo la totikököle ndosokwa la yeka,

⁸kongo ko toyala la yeka yola la eyowataka, ambo toaeseke betema se la yao.

⁹Nde ebasosanga ndofota la bieto, basokwa nda lisoshela la ilonga sha yeme ibe ebitoiyesa bato nda liöma la loseeselo.

¹⁰Eoka yeme ya bieto wike ele litina lia njaso ibe wike; la eoka mbo bamöi basoongwamela yao, basolota mboka ya lilendelu la basotweleke betema yau angene la saka ya tökenene.

Liölo loaso loa Timoteo angene

¹¹Nde æ angene, Boto wa Mungu, engwaka njaso bitotina bina la botili; engelaka nde ko liengani, la lilitesi lia Mungu, lilendelu la losamo, la likokomele la botema sambo.

¹²Fumbaka nda liango lilau lia lilendelu; kusamelaka loiko loa layalaya elosotomelomo æ lioi la eloalelak'æ nda baiso ba batangeli wike.

¹³Isotel'æ likakanelo-li oso wa baiso ba Mungu oyasoseleke batotina la liwawi, la oso wa baiso ba Masiya Yesu oyaaolelaka la lisanoli lilau ende Pontio Pilato,

¹⁴mbo okocheke ekela ena l'angwene ango litongwi konda lienle lia Ngene wasu Yesu Masiya;

¹⁵lilaenesomoko nda lisho liande angene ako Inde oyale Bokakalesi wa lokemo, Ngene ko Omwito, Bokota wa bekota la Ngene wa bangene.

¹⁶Inde angene kongo nd'ayali la loiko elotilawek'imo la oyayali nda liangangi eliti liowana la boto, Oyatiensomo la boto, atikokole ndoene Inde. Loomalo la tosoha bifomoko end'Inde ko layalaya. Ongoma.

¹⁷Imaka bafoka ba wenda wa mbile-ye mbo batafaala la bometo, angokese tæli twau nda lifoka elile ngo ko wawa, kangä ende Mungu oyatofaekef'iso lifoti lia bitotina ebitoomakales'iso.

¹⁸Nde bakeleke bekeeli ya booto, bafotakeke ko la bakuwa balau la basukaneke la basi basao la bakaeleke bakao;

¹⁹la ongoma batosenjele bondanda wau bolau eoka ya mbile ebilayeke, mbo baoleke loiko loa wewe.

²⁰Ee Timoteo, tinganaka la loao elosotikomo lae! Taka bokongo nda beongaonga la tofenya ebile ko wawa, ebitotangomo la bamoi mbo weli fine.

²¹Bamoi ebasoimela weli-ao basoomelo lilendelu angene. Booto wa Mungu boyaleke lae.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

¹Imi Paulo Botomomu wa Masiya Yesu ko la lisangi lia Mungu, eoka ya lisakä lia loiko elosoomana la Masiya Yesu,

²ende Timoteo wana wami wa losamɔ; booto la shota la lilatemi lia Mungu Sango la Masiya Yesu Ngenɛ wasu biyaleke lae.

Kelekele ya Paulo eoka ya lilendelu lia Timoteo

³Itofaekefa Mungu kelekälä ani itoenyakela'ae mbile la mbile nda basomboli bami ende Mungu oyasokuwela'mi okuwel'Inde la botema botanu, kwa akelaka imɔ bangau bami.

⁴La ocho la löwa, ani atoenyakela'mi foo yae eyenenek'iso lae, itokwelo yeme yɔnɛnɛ aɛ liasi, mbo iyaleke ko la limengo fuu liasi.

⁵Isoenyelesomo loasɔ loa lilendelu liae lia momongo, lia bɔfɔnɔ ewayalaka oso la tata wae otomali, ako Loisi la elia nyango wae ako Euniki la iluwi nde mbo liyali imɔ ko lae.

⁶Ko l'eokao itoenyakeles'ae ndofumbesa isosha sha booto eshafomoko aɛ la Mungu ko la lotalio loa besamba yami;

⁷eoka Mungu atiafaefak'iso bolimo wa bɔwa, kangä ewa bofoka la losamɔ la likɔmɔnyi lia botema.

⁸Eokao owëke limama nda linangoli loasɔ loa Ngenɛ wasu, ango ko eoka yami oyakandakcmu bɔnyɔlɔlɔ eoka yande, kongo ko aelaka likasɔ lia biale ebitookak'iso eoka ya Mboli Ilau, ko la bofoka wa Mungu,

⁹oyasouwes'iso, oyasot'iso lioi lia lotanesomo, inga eoka ya bekeeli yasu, kangä eoka ya lisangi liande angenɛ la booto wande ewafomoko iso ende Masiya Yesu ko oso wa lotango loa mbile,

¹⁰ebosoisoelomo iso kwani ko la lönenɔlɔ loa Bouwesi wasu ako Masiya Yesu oyasotungamesa liwa la oyasoanesa loiko la liwawi elitilafɔndek'imɔ, ko l'eoka ya Mboli Ilau.

¹¹La imi nd'atomokö bonangoli la Botomomu la boekesi,

¹²ko l'eokao isokaka imɔ ko biale-bi. Nde itioke sɔni eoka iluwi nde ndoluw'Inde oyasolendokolomo lami la iluwi nde mbo asokɔkɔlɔ ndotingakana la yao ebisofaefa'mi efaef'inde ko nda lise lina lia Ngenɛ.

¹³Tutelaka ko eluweselo ya liekesi lilau elisok'ae ende'mi ko la lilendelu la losamɔ loa Masiya Yesu;

¹⁴tinganaka la weli la yao ya wewe ebisofaefomo aε ko la Bolimo Botanu oyayali atiteni yasu.

¹⁵Osoluwa loaso loko mbo baina batotina nda tukela ya Asia basolomwela'mi, bu ko la Fungelo la Elumongene amamwito lau.

¹⁶Ngene wasu awelake bofindi wa Onesifolo shota eoka inde nd'asoyasunga'mi mbile la mbile la atiokele bonyololo wami soni,

¹⁷nde iyak'inde nda Loma, inde lumama okaluke'mi la inde loosha'mi omao.

¹⁸Ngene wasu afek'inde fofe yoosha shota sha Ngene nda lise lina liande; la lisungi liande nda Efeso, aε nd'aluwi liao fine.

2 Timoteo 2

Boimo ende Timoteo mbo akokomeleke

¹Aε, wana wami, wangemesomoko ko la booto ebole la Masiya Yesu,

²la yao ebisokak'aε ende'mi nda baiso ba batangeli wike, weseke imo ko bato basi ebolendelomo mbo baekekeseke imo ko basi.

³Aelaka likao lia biale ebitokak'iso kwa bosilikani bolau wa Masiya Yesu.

⁴Bosilikani oyoake bita aitoluwan'imo la njaso ya okenge eoka mbo aomaleseke Komanda oyasotak'inde lina nda lotango.

⁵La boto wa liango imo, aitofofomo ikembē sha ngoi sakolo ngo ko asolitesa baiti ba liango.

⁶Bokuwi wa elanga oyatokaka bonui, aondu nde ndoolo eula ya elanga oso wa basi.

⁷Enyakelaka elotoonga'mi la Ngene wasu atolembeeles'aε litina litotina.

⁸Enyakelaka Yesu Masiya wa bofindi wa Dawidi, oyatemwesomoko nda liwa, kwa asoekesomo nda Mboli Ilau ebisonangola'mi;

⁹la eoka ya Mboli Ilau-bi isoka biale oko kwani asokandomo'mi bonyololo kwa oto obe fine, kongo ko Lioi lia Mungu litikandomo.

¹⁰Eokao isotendela bitotina mbo ebasoamo la Mungu, baoleke imo ko liuwesi elisoomana la Masiya Yesu ko la tala ya layalaya lisanga.

¹¹Liolo-li lile ngo ko wewe, mbo— Eya to mbo tosowa amamwito la Masiya, ambo tolalyalanaka lande nda loiko;

¹²Eya mbo tokokomele biale, tolaoloko likao nda yakakaelo yande. Toanganya Inde, ani Inde elaanganyaka iso;

- ¹³Eya mbo iso toti bolendelomo, Inde angene asokokomɔ ewolendelomo, eoka atikokole ndotombola lioi liande angene.
- ¹⁴Enyelesaka iyo njasɔ-bi. Nda baiso ba Ngene telak'iyɔ imɔ liti mbo bafenyakanēke tofenya twa baɔi, eoka ongoma twao angosunga loasɔ, kangä koeyaeyesaka ebatoka liekesi.
- ¹⁵Fumbaka la bofiili ndoenele oso wa Mungu kwa bokuwi oyatoomalesa ngene wande, angoka sɔni nda bokalala wa lioi lia wewe eoka atosanoela lioi la liengani.
- ¹⁶Fekaka to beongaonga la tofenya ebile wawa eoka ongoma batokēke la oso nda litefoli lia njasɔ ya Mungu, la baɔi bau batokɔnɔ kwa loo nda Etanda.
- ¹⁷Humanayo la Fileto bale bato ba bɔfɔnɔ-bo,
- ¹⁸basolota nda mboka ya wewe ani basoonga mbo litemwi nda liwa lisosila oko kwani, la ongoma basoeyaeyesa lilendelu lia bato bamɔi.
- ¹⁹Kongo ko esukameselo eyekokomu, eyaswomokö ko la Mungu ekoyali ina la esotomo ndembe ya chapa yande, mbo— Ngene nd'aluwi ebande; la imɔ mbo— Boto la boto oyatosingwa Lina lia Ngene asenyanēke la bitotina ebitiengane.
- ²⁰Nda ndakɔ ya likama, biengɔ ina biti ko eya mbela la bieto ya pata kongo, kangä imɔ ko eya tosandu la tɔlɔngɔ, la bimɔi bile yotaliomo nda likuwa, la ebimɔi biti yotaliomo.
- ²¹Eya to mbo boto etanesa botema wande ndosokola ebimɔi, inde koyala kwa εengɔ yotaliomo, eyesüchomo la eyengani nde la likuwa lia ngene wa ndakɔ la eyekomɔnyɔmu bakuwa batotina balau.
- ²²Kwelaka to yeme ya liemba botili, nde engaka liengani, la lilendelu, la losamɔ, la lilatemi amamwito l'ebatosingwaka lina lia Ngene ko la betema betanu.
- ²³Fekaka ndoka tofenya la bosho wa bibebe eoka bile wawa la oluwi nde mbo bitofɔɔɔɔ liwesani kongo.
- ²⁴Nde bokɔwa wa Ngene wasu ationdu nde ndowesakana, kangä ndoyala boto wa shɔnjɔnja ende batotina la boekesi wa weli la bɔfɔɔmu.
- ²⁵aekeseke ko la botema sambo ebatotefokol'inde, eluwa Mungu atofaef'iyɔ fofe yokalangana la yoluwa njasɔ ya wewe,
- ²⁶la mbo buwesomoko see nda ɔlonga sha Satana esisoundes'iyɔ kakau mbo bakeleke lisangi liande.

2 Timoteo 3

Boimo loasɔ loa boyaeli obe ebokayaleke la bato

- ¹Luwaka nde mbo nda bacho ba liili, mbile biwaü fine bilayaka.
- ²Eoka bato belayalaka la yeme ya njaso yau angene kongo, la yeme ya bieto wike, tofaälä, bometo, ebatoseolo basi, ebaitolitesa ebaot'iyoy, ebati la bootaota, ebati la boyaeli botanu,
- ³ebati la booto, la angwene liwa-ngandi, eba tomwatomwa, ebatiluwe ndofekela yeme yau, ebale la bolengi wa nyama, ebatilembe bolau,
- ⁴ebatowamba baina, eba bofaofao nda njaso, ebatofaala la bofeno, ebasami ko bamengo nde batisame Mungu,
- ⁵batokweela boyaeli wa basemoli ba Mungu, nde batoanganya bofoka wande nda betema. Taka to bofeno-bo w'ato bokongo!
- ⁶Bamoi bau batondokoko ndokato nda ndako mbo baongoleke totomali etosokaka bolito wa njaso ibe, la etosofefe la yeme ya befeno wike,
- ⁷ebatoekaeka liekeela, angokoko ndoosha liluwani lia wewe ango sinyo.
- ⁸Kwa afekwanaka nde Yane la Yambele ofekwana la Mose, ko ongoma, e-batoba batofekwana njaso ya wewe; betema yau bisobeba la obe la bati boimelomo nda njaso ya lilendelu.
- ⁹Kongoko baitolonga ndoke la oso eoka bibebe yau bitoluwana la batotina kwa ayalak'im loaso loa bato ana kwaala.
- ¹⁰Nde ae Timoteo, osotuta liekesi liami la weli, boyaeli wami, la yao ebisosangaka'mi, lilendelu liami, liombakeli liami angowa esole, losamo loami, la likokomele liami,
- ¹¹la likongolomu la biale eyokaka'mi, la nda Antiokia la nda Ikonio la Lusetula. Aina bakongolomu ebokaka'mi! Nde Ngeni kokokoko'mi nda bao batotina fee.
- ¹²Eingo ko, batotina ebasangi ndoyalaka la lilitesi lia Mungu ko la Masiya Yesu nda liwawi-li, bekongolomoko nde;
- ¹³kongo ko bato babe la balimbakeli batokaetama nda obe, batolimbaka la batolimbokomo imo.
- ¹⁴Nde ae angene, kokoko nda yao ebisoek'ae la ebisoimel'ae mbo yende wewe ani asoluwak'ae bato ebasoekekes'ae,
- ¹⁵la mbo, ko nda shainenge shae osoluwa Kasa ya Mungu ebisokoko ndoles'ae liluwani lia lilendelu liolendelo Masiya Yesu.
- ¹⁶Lokasa lototina losotomo ko la Bolimo wa Mungu la loondu nde ndosungak'iso nda liekesi lilau, la nda boimo la litomboli lia yao ebiti wewe la ndokoko ebale kwa bainenge nda liengani,

¹⁷mbo Boto wa Mungu aɔlweke hɔlɔɔ ani asosungomo ndokela bakuwa balau batotina.

2 Timoteo 4

Bakakanelo basi loaso loa likuwa lia Timoteo

¹Isotel'æe likakanelo nda baiso ba Mungu la Masiya Yesu oyatoatakela ebakoyala la liwawi, l'ebasowa; ko la loyo loande la Bɔkɔta wande,

²taka boeki wa Lioi liande; emaelaka likuwa liae la nda mbile ya fofe, l'ani fofe etienele, imakaka, faka liengo, fumbesaka, owëke esole ango sinyo nda liekesi liae.

³Eoka mbile elayaka nde eyetiokeke bato liekesi lia wewe, kongo ko, l'eoka ya yeme yau angene, batotaka likama lia baekesi lioi eoka batoi bau angene bende la longo lokaka njaso biyai,

⁴la batoimbokola batoi bau nda liekesi lia wewe la batokatute bembila ya batata.

⁵Nde æe angene, aekesaka botema se, tendekelaka biale, kelaka likuwa lia Bonangoli wa Mboli Ilau, ɔlɔlɔkɔ lotimbana loae loa bosungi.

Mboli ya Paulo la baina omolo ayali Paulo

⁶Nde loaso loami angene, Imi ikowelomɔ se, kwa lifaefi elisoweleme se nda etambelo la mbile ya lokendo loami losamboiya;

⁷isolonga ndonana liango lilau, isoiya la lilongi nda fombi, isokɔcha tele yami ya lilendelu;

⁸ko la mbile eyekayeke iyoyo sha bowango sisüchelomo'mi; la Ngenne wasu elafaka'mi shao nda lise lina liande, Inde nd'ale Bokomyi ewengani. Tinga'mi angene kongo, kangä imɔ ko batotina ebasolombakela loyo loande la losamɔ, iyo belafomoko imɔ ko shao.

⁹Fumbaka ndoya ende'mi lisasaya,

¹⁰eoka Dema, oyasami nde njaso ya wenda-bo, asomacha'mi okake nda Tesalonika; Kelesekene asoke nda Galatia la Tito nda Dalamatia.

¹¹Ko Luka kongo ayali lami ono; taosoko Malako, yauku lande amamwito lae, eoka asosunga'mi la lotimbana nda likuwa.

¹²Isotoma Tukiko nda Efeso.

¹³Eyekayek'æe, eshaka kanjo eyamachaka'mi olo eya Kalapo nda Tuloa la kasa ina imɔ, nde simbi to kofo yosonelomɔ kasa.

¹⁴Alesandelo botuli wa mbela asotamba'mi bokondo finε; Ngenε elaolεεk'inde likundo lioengana la bekeeli yande.

¹⁵Aε imɔ kolamb'inde la weli eoka afekelak'iso inango finε;

¹⁶Boto angɔmɔi ationgele'mi nda limutoli liami lia oso liomutola liwanjelomu, nde batotina bamacheliki'mi; lotatangelomo iyo mbo loaso!

¹⁷Nde Ngenε wasu ayalanaka lami ndɔlεεε'mi bofoka, mbo ko lami linangoli lia wendi wande limelesomoko nda wenda la mbo tukela ya bato batotina bokeke wao; la isɔɔnɔkɔlɔmɔ nda bɔnɔkɔ wa simba,

¹⁸Ngenε wasu atɔɔnɔkɔlɔ'mi nda bobε bototina la atouwesa'mi yɔtεkε nda Bɔkɔta wande wa Use. Ataliomoko tala ko layalaya, ongoma.

Baseeli ende baina ba Paulo

¹⁹Seelelaka'mi Pulisika la Akwila la bofindi wa Onesifolo.

²⁰Ela seto asotikala nda Kolinto la isomacha Tulofimo nda Mileto ani ayali la loo.

²¹Fumbaka ndoya ono oso wa tengai ya bondiya. Eubulu asoseel'ae, la Pudeno la Lino la Kalaudia la bitungani bitotina ya Etanda imɔ basoseelak'ae.

²²Ngenε wasu ayaleke la bolimo waε. Booto boyaleke lanu.

Tito

Tito 1

¹Imi Paulo bɔkɔwa wa Mungu la Botomomu wa Yesu Masiya, eoka yokondesa lilendelu lia ebasoamo la Mungu, la yokondesa liluwani liau lia wewe wa njaso ya Mungu,

²ko la ieli sha liwawi lia layalaya eloatikaka Mungu lisakä ko oso wa lotango loa mbile, (Mungu aitota lolanga).

³Nda lisho elienganaka, Inde loenese Lioi liande ko la linangoli lia wendi ebosofomo ende'mi ko la isosha sha Mungu Bouwesi wasu.

⁴Ende Tito wana wami wa wewe oyangani lami nda lilendelu limɔi, booto la lilatemi lia Mungu Sango la Masiya Yesu ako Bouwesi wasu.

Boyaeli wa Betoli oso ya Etanda ya Mungu

⁵Yatikak'æ nda bosanga wa Kulete ko la litina-li, liko mbo wenganeseke la weli njaso ina ebimachani la mbo oteke Bekumi nda okenge la okenge kwa atelaka'mi angene otel'æ ndola.

⁶Boto oyati la litwanelo, oyangi wali ko ɔmɔi, oyale la bana ebasoimela Yesu, ebatiwanjelomo mbo bale bifembesi la totefola;

⁷eoka loondu nde mbo Bokumi w'Etanda oyale kwa Bonyafala wa bofindi wa Mungu, ayaleke boto oyati la loaso ango lomɔi, anga ichocho la etenge, inga boto wa bosho nda bänä kwa boto bolola bieto wike.

⁸Kongo ko ayaleke oyatonyangela bænda, oyangi nde bolau, oyaluwi nde njaso la weli, wa liengani ende bato la ende Mungu, la oyatokakalesa botema wande angene;

⁹boto oyatokokomele liekesi lia wewe elisoimel'iso mbo akokoleke, inde angene, ndoekekesa basi liekesi eliengani la ndotombola bato ebatotefokola liao.

¹⁰Eoka eba totefola la beongaonga la belimbake bende wike, asa kɔni ebasoimela liteni lia totombe.

¹¹Loengani nde mbo balinjomoko benɔko eoka basoeyaeyesa befindi bitotina bimɔi ani asoekekes'iyō liekesi eliti lau l'isosha shoekesa, mbo bokoleke bieto kongo.

¹²ɔmɔi wau angene ako botɔndɔli wau loonga mbo— Eba Kulete bende bato ba nanga, nyama ibe, bafofa bieka eba bowandu ko mbile bitotina.

¹³Liölo-li liande lile ngo ko wewe; eokao fak'iyō liengo liwau mbo bakokomeke nda lilendelu lilau,

¹⁴la mbo batalaila bishä ya BaYuda la baiti ba bato ebasolota mboka ya wewe.

¹⁵Ende ebasotana betema, bitotina bisosäsa la botanu, kongo ko ende bato ba bɔwɛwɛ la ehati la lilendelu, ambo loasɔ angɔ lɔmɔi loti lotanu, nde baenyeli bau la bienyelo yau bile la bɔwɛwɛ.

¹⁶Basoaolaka mbo basoluwa Mungu, kongo ko batoangany'Inde ko la bekeeli yau, bende bato ba efu, ba litefoli la basoomekelo bakuwa balau batotina.

Tito 2

Liekesi elikekesomoko ende Etanda

¹Nde aɛ angɛnɛ, Tito, nda liekesi, ongaka lau ko njasɔ ebisoondo liekesi lilau;

²mbo biange bitolome bayaleke la boyaeli wa wɛli la liengani lia biuwa, la bɔkɔkɔmu nda lilendelu la losamɔ la bofiili.

³Ekesaka biange bitomali mbo bayalek'imɔ la boyaeli ewengani l'ebatokuwela Mungu, angotomwatomwa, angowaka bänä;

⁴kangä ebatoekesa njasɔ bilau mbo bakɔsɔleke besanga la baseka la wɛli mbo basameke balome bau la bana bau,

⁵ndoluwa njasɔ la wɛli ndoyalaka la limama, ndokelaka bakuwa ba ndakɔ, ndoyala la booto, la ndolitesa balome bau, mbo lina la lioi lia Mungu litatomo bɔkecha.

⁶Tosenge tooku ko ongoma, fumbesaka iyo mbo bayaleke la boyaeli wa wɛli;

⁷nda njasɔ bitotina, aɛ angɛnɛ yalaka etichelo ya bekeeli ilau, la nda liekesi la momongo la boyaeli, l'angwɛnɛ isekesi,

⁸kangä la liekesi eliti liotombolomo eoka liengani la olau, mbo wiyani lae okeke sɔni eoka atioshe lioi libe lioonga loasɔ loasu.

⁹Ekesaka bekɔwa ndolitesa bangɛnɛ bau mbo baomalesek'iyo nda njasɔ bitotina, angofenyana lau tofenya,

¹⁰angoiya bokwangä; kangä ndɔɛnɛɛ bangɛnɛ bau lotimbana lolendelomo la wɛli mbo baɔlesɛkɛ liekesi lia Mungu Bouwesi wasu ko lokuku lolau nda njasɔ bitotina.

¹¹Eoka booto wa Mungu bosɔɛnɛle ndoeshela bato batotina liuwesi,

¹²la bosoekekes'iso ndotika lisakä liofekaka njasɔ ebiti ya Mungu, la yɛmɛ ya wenda-bo, kangä ndoyalaka la boyaeli ewengani la lilendelu lia njasɔ ya Mungu nda mbile-ye ya kwani,

¹³ani tokoumbakela la ieli sha lokemo shasu siko lɛnɛlɔ loa tala ya Mungu ofi la Bouwesi wasu ako Masiya Yesu,

¹⁴oyafak'Inde angene eoka yasu mbo aendolek'iso nda njaso ibe bitotina la mbo ataneseleke tukela ya bato boomana lande bako ebatofumbaka ndokelaka bekeeli bilau.

¹⁵Taka boeki wa bakakanelo-ba, la linangoli la liimi la isosha sitotina la boto angomoi ataoly'ae.

Tito 3

Boyaeli w'eba Etanda nda wenda-bo

¹Enyelesak'iyo mbo baliteseke bekota l'ebale l'isosha likolo liau, kuliaka baiti bau, la umamaka okela bakuwa balau batotina,

²la mbo batatongo boto angomoi, batawesana, kangä mbo bayaleke la bofomu ani batoyalana la batu batotina la bongu.

³Osooso iso nd'ayalaka imo ko bibebe, totefola, twalimbokomoko nda loeyaeyo, twalitesaka yeme ibe la bamengo ba befono wike, twatimbanaka nda bobbe la luno, twaiyomoko la basi la twaiyanak'imo;

⁴kongo ko enelekë to booto bofi la losamo lofi loa Mungu Bouwesi wasu,

⁵Inde louwes'iso, inga eoka ya bekeeli ya liengani eyakelak'iso, kangä ko l'eoka ya booto wande angene, Inde louwes'iso ko la lisooli la liotomu liyai eliafomoko iso la Bolimo Botanu,

⁶oyawelekeme end'iso ko l'eoka ya Yesu Masiya Bouwesi wasu,

⁷litina mbo toenganesomoko ko la booto wande, la tosangoleke botiko wa ieli sha loiko loa layalaya.

⁸Liölo-li lile wewe la isangi nde mbo wekesek'iyo mbo ebasolendelo Mungu batimbaneke la weli nda bakuwa balau, ongoma lole lolau la lotosungaka bato fine.

⁹Kongo ko kufaka otakana fee litela, ango ko loaso loa tunya ya fetu ya oso, ango ko loaso loa bosho wa Bikela eoka fee bina bitisung'iso la bile ko beongaonga wawa.

¹⁰Senyanaka la boto oyatolembë ko ndokomya njaso ko inde angene, ani osotaf'inde boimo omoi ango imbale;

¹¹luwaka mbo bafono-bo wa boto asofenya ebisomel'iso la batwanelo, la asof'inde angene se.

Wendi la liseeli lia losilo loa lokasa

¹²Eyakatomeleke'mi Alutema, ango ko Tukiko end'æ, umamaka oya ende'mi nda bokenge wa Nikopoli, eoka isosanga ndokayalaka omao nda tengai ya bondiya.

¹³Kotaka sumbu ndokεε Sena oyale ikomya, la Apolo, nda lɔkɛndɔ loau la mbo bataomelo yeka.

¹⁴Bato ebasu imɔ bekeke ndokelaka bakuwa balau bosilesa beeno yau mbo batalengeela bieka.

¹⁵Batotina ebale ono amamwito lami basoselak'æ; seelaka eba Etanda ebasami nd'iso. Booto wa Mungu boyaleke lanu yaatotina.

Filemona

Filemona 1

¹Imi Paulo, boto wa Masiya Yesu oyakandomu bɔnyɔlɔlɔ, la etungani yasu ako Timoteo,

²tosotoma lokasa-lo ende Filemona bokuwani lasu wa losamɔ, la ende welo wasu w'Etanda ako Apia, la ende Alikipo bosilikani lasu nda bita-bi, la ende eb'Etanda ebatosɔngɔkɔmɔ nda ndakɔ yae, Filemona.

³Booto end'ino la lilatemi lia Mungu Sango wasu la elia Ngenɛ wasu ako Yesu Masiya!

Kelekele la lisomboli lia Paulo eoka ya Filemona

⁴Itofaekefa Mungu kelekele mbile bitotina ani itosingwaka baina banu nda basomboli bami,

⁵eoka isokaka loaso loa losamɔ la lilendelu elile lae ende Ngenɛ Yesu la ende ebüchomu batotina bande;

⁶la isosombola mbo lisanganesi lia lüendelu liae lienesɔmɔkɔ nda liluwani lia bitotina bilau yanu ebile ya Masiya.

⁷Eoka yende la limengɔ la botema bosooa se eoka ya losamɔ loaɛ, mbo betema ya eba Masiya bisoyaimwaka ko eoka yae, etungani.

Loaso loa Onesimo oyayalaka bɔkɔwa wa Filemona

⁸Eokao, ango yetendela fine ndotel'ae ekela nda lina lia Masiya mbo oondu nde ndokela kwa atoonga'mi,

⁹kongo ko isɔlembɛ ndolɔmbɔkɔl'ae eoka ya losamɔ; Imi Paulo, wange fine la imɔ boto wa Masiya Yesu oyale kwani nda bɔnyɔlɔlɔ ko l'eoka yande,

¹⁰ikolɔmbɔkɔl'ae loaso loa ewami wana ako Onesimo oyooota'mi oot'inde onomono nda bɔnyɔlɔlɔ.

¹¹Oso Onesimo atiaaka bosungi wae, nde kwani ale bosungi bolau wae, la ewami lisanga.

¹²Isoinol'inde end'ae kwa mbo isotomel'ae botema wami angene.

¹³Ko'mi angene, ani isosanga ndotikala lande ono eyami, mbo akuweleke'mi loaso loaɛ angene, ono ayali'mi nda bɔnyɔlɔlɔ eoka ya Mboli Ilau;

¹⁴nde itilembɛke ndokela loaso angolɔmɔi sakolo ngo ko ani ae nd'aluwi oso, mbo booto wae botatinjakomo, kangä ko l'eoka ya lisangi liae angene.

¹⁵Eluwa ko la litina-li asenyanesɔmɔkɔ lae ko mbile sinyo, mbo oyaleke lande layalaya,

¹⁶nde inga imɔ kwa bɔkɔwa, kangä ndolongela bɔkɔwa, kwa etungani oyasamomu lami fine, nde simbi to lae, loasɔ loasu balomboki la eoka ya Ngene wasu.

¹⁷Eokao, botanga'mi mbo lisaɔ liae, ae koael'inde kwa mbo waeli nde'mi angene.

¹⁸Eyambo akeelak'ae loasɔ lobe, la eyala la bolima wae, taka to wao nda lokasa loami;

¹⁹Imi Paulo nd'asosɔnɔ la bosamba wami angene mbo— Imi itokamba. Itaonga lae mbo wende imɔ la bolima woeta ende'mi, boko liwawi liae angene.

²⁰Eingo, etungani, yɔleke sumbu bondanda end'ae nda likuwa lia Ngene wasu; yaimwesaka botema wami eoka ya Masiya.

²¹Isosɔnel'ae ongoma eoka isolendelo lilitesi liae la eoka isoluwa mbo otokela ambo loasɔ lolongela elosoonga'mi.

²²Tonjelak'imɔ imi ndakɔ yoinjala, eoka ieli shami sile mbo yeinolomoko end'ino ko l'eoka ya basomboli banu.

Baseeli ba baina ba Paulo ende Filemona

²³Epafula oyale amamwito lami nda bɔnyɔlɔlɔ eoka ya Masiya Yesu, asoseel'ae,

²⁴la Malako la Alisitaluka la Dema la Luka basungani lami nda likuwa.

²⁵Booto wa Ngene Yesu Masiya boyaleke la belimo yanu.

Baebele

Baebele 1

Mungu asoonga lasu kwani ko la Wana wande ako Yesu Masiya

¹MUNGU oyaongaka la batata basu kwala mbile la mbile, ko la benoko ya batondoli la kanda la kanda ya boongeli,

²asoonga lasu imo kwani nda bacho-ba ba liili ko la Wana, oyasosangesomo yaatotina ko la Mungu. Ko lande Mungu lokel'imo bitotina ebile nda wenda-bo.

³Ayalaka bongalikimi wa tala ya Mungu la boyaeli wa liluku eliengani chaa la elia Mungu; ayalaka Bosukamesi wa wenda bototina ko la Lioi liande lia bofoka. Asilak'Inde ndotanekes'iso batwanelo la bobo, Inde loyala se nda bosamba w'olome wa Oyaeti ako Mungu olikolo nda use,

⁴ongoma asolongela bakitomo fee, eoka asosangola lina elisolongela baina bau fee.

⁵¿Aongaka to la boni bokitomo la eni to mbile, mbo— Ae wende wana wami, Imi nd'asoot'Ae louse-lo? La liasi mbo— Itoyala nde Sango end'Inde, la Inde nd'atoyala wana ende'mi.

⁶La liasi imo, aeshelak'Inde wana wande wa oso ende balomboki nda wenda, Inde mbo— Bakitomo batotina ba Mungu basemolek'Inde.

⁷Nde nda loaso loa bakitomo, Inde loonga mbo— Inde nd'aseli fofo mbo bakitomo bande, La ndame ya bosa mbo ebatolites'Inde.

⁸Nde nda loaso loa Wana, Inde loonga mbo— Ee Mungu, keka yae elayalaka layalaya, Isosola sha isosha shaε, sile sha Bokota wande.

⁹Ososamaka liengani, nde osoiyela litefokoli lia bikela; Eokao Mungu, ako Mungu wae, asosiy'Ae la baita buch'Ae la limengo liolongela elia basao baε.

¹⁰La imo— Ae, Ngenε, waswaka bisukamelo ya wenda nda baakoelo, Buse bole ngo ko likeli lia besamba yae angene;

¹¹Wao bolaseεεεleke, nde Ae bolatikalaka la lokato, Bilaulamaka kwa bisinda ebisowa baombō.

¹²Aε bolaundukolaka wao kwa esinda ya bōsoko, La bilafangolomoko kwa shemese; Nde Ae wende ngo ko ano, La miaka yae bitilatungek'imo.

¹³¿Nde aongi to la boni bokitomo la eni mbile, mbo— Yalaka se nda fangi ya bosamba wami wa olome, Konda akateke Imi baiyani laε kwa esolo ya batindi baε?

¹⁴¿Bakitomo batotina baisoyalaka belimo ebitosemokola Munga la ebitomomu okasungaka loaso loa ebakasangoleke liuwesi?

Baebele 2

¹Eokao loengani nde lasu mbo toenyakeleke ndoenyakela ko yao ebisokak'iso, elua totacha kwa wato atocha mbole.

²Eoka eya mbo Lioi eliaongomoko lasu ko la bakitomo liyala nde wewe la eya nde wewe mbo njaso bitotina bisokuchakomo, kwa batwanelo kwa batefoli, ko la lokucho loengana,

³ani iso kokufa loao la moni, ani tosolenjalenja liuwesi lifi-li? Liuwesi-li liaongomoko la Ngenε oso la liakochomoko end'iso ko l'ebokaka Inde,

⁴la Mungu angene lokuliana lau ko la ndembe ya bisisho la tokesa twa kanda la kanda, la bakaso ebasokaela Bolimo Botanu kwa asosangak'Inde.

Yesu Oyasotaliomo tala, asotang'iso balomboki mbo Bitungani

⁵Eoka Mungu atiafaefaka bakitomo isosha shokakalesa bato ebatoyalaka nda wenda ebokayeke, ebokoongel'iso oko kwani.

⁶Nde asisa loonga nda lokasa lomoi mbo—

¿Bolomboki end'iye mbo oenyakelek'inde, La wana wa oto mbo oniyek'inde sumbu?

⁷Osowndol'inde ose ya bakitomo la mbile koni sumbu, Osowates'inde iyoyo sha tala la lilitesi;

⁸Ososelε bitotina kakala ose ya batindi bande. Nde aselek'Inde bitotina kakala end'inde, litina lile mbo atiamachaka angomoi eyetiselomo kakala end'inde. Kongo ko tokeni koni bitotina ndoselomo kakala ende bolomboki;

⁹nde tosotichak'Inde oyaowndolomoko ose ya bakitomo ko la mbile sinyo, ako Yesu Oyasotaliomo tala la lilitesi lia yaatotina eoka ya bomusi wa liwa, mbo ko la booto wa Mungu aluweke bololo wa liwa loaso loa bato batotina.

¹⁰Loaenganaka to mbo Mungu, eoka bitotina lokelomo lande la ko l'eoka yande, l'ani asoesh'Inde bana wike ko nda tala, mbo asoleke Botoli oso oyasooyes'iyoye nda liuwesi ko la bemusi fine.

¹¹Eoka Oyasucha bato la bato ebasuchomo, batotina bende ngo ko la Sango omwito; ko la litina-li, Yesu atioke soni yot'iyoye lina liko bitungani.

¹²Inde mbo— Itotaka boeki wa lina liaε ende bitungani yami Nd'atiteni ya windi w'ebasowngomoi itoinel'Aε la boelε.

¹³La imo mbo— Imi nd'atolendelo Inde. La imo liasi, mbo— Imi-yoye la bana ebasofaefa Mungu efaefa'mi.

¹⁴Ongoma, eoka ya mbo bana bende la bindo la bakila lisanga, ko ongoma asosele imo ko yao, mbo ko la liwa liande, aseeselek'inde oyayali la isosha sha liwa, ako Satana;

¹⁵la mbo aɔnɔkɔleke batotina ebaindomoko bekɔwa ko la liwawi liau litotina nda iwaesa sha liwa.

¹⁶Wewe atiunde bakitomo bosamba ndosungak'iyo, kangä bana ba Abalayama ebasosungomo lande.

¹⁷Eokao loaenganaka lande mbo akweke la liluku lia bitungani yande, mbo ayaleke Kanga Eyeti ya booto la eyolendelomo nda likuwa lia Mungu, litina mbo ameseleke batwanelo ba bato.

¹⁸Yesu asokɔkɔlɔ ndosungaka ebasokɔtɔlɔmɔ nda lisoshela, ko l'eoka mbo Inde angene aokesomoko bemusi la asoshelomoko oso.

Baebele 3

Toenyakeleke Yesu Masiya, Botomomu la Kanga Eyeti yasu

¹Eokao to, Bitungani ebasuchomo, ino ebasotomo lioi elisosekwa nda use end'ino yaatotina, enyakelaka Botomomu la Kanga Eyeti oyasoalelomo ko lasu, ako Yesu,

²oyayalaka wolendelomo nda lotimbana end'Inde oyafaefak'Inde isosha, la Mose ko ongoma loyala la lotimbana nda likomonyi litotina lia ndako ya Mungu.

³Eoka Yesu asofaefomo tala ya isosha ndolonga eya Mose, kwa boswi la bokomyi wa ndako asofaefomo tala la lilitesi yolongela eya ndako eyaswak'inde.

⁴Ndako la ndako esoswomo la boswi, nde oyaswaka la oyakomyaka yaatoti ale ngo ko Mungu.

⁵Mose ayalaka to la lotimbana lolendelomo nda likomonyi lia ndako ya Mungu, kwa Bosungi mbo aluweseke njaso ebikaongomoko end'inde mbisa,

⁶kongo ko Masiya ayalaka la lotimbana lolendelomu elole eloa Wana angene nda ndako ya Mungu. La iso nd'ayali bofindi wa ndako yande, eya to mbo tokokomele lotendela la bofili nda iyomala sha ieli shasu.

⁷Eokao lole kwa asoonga Bolimo Botanu mbo— Louse-lo boka lioi liande,

⁸Okweloko betema bewau kwa akelaka batata la litemokoli; Nda lise lia likotelomu nda liombele,

⁹Olo akotelaka batata banu okotela'mi, Limɔ iyo benekë tokesa etwakelaka'mi ko miaka kana inei.

- ¹⁰Eokao yasomaka la fetɔ ena, la imi loonga mbo— Basoeyaeyaka mbile bitotina nda betema yau, Batiluweke mboka yami.
- ¹¹Kwa atinyaka'mi ekanɔ nda lisomi liami, mbo— Batilaɔtek'imɔ nda baɛumelɔ bami.
- ¹²Bitungani, tichaka, eluwa ɔmɔi wanu atayala la botema obe wotaka fee, la wosenyanes'ino la Mungu wa liwawi.
- ¹³Nde fumbesakanaka lise la lise, ani akotangomu buse mbo Louse, mbo boto angɔmɔi wanu atakwelo botema bowaü ko la bolimbake wa bobɛ.
- ¹⁴Eoka, eya to mbo tounda lilendelu ko ngwi konda liakoli konda liko, anyo iso kootwana la Masiya,
- ¹⁵kwa asoongomo lioi mbo— Louse-lo boka lioi liande, Okwelöko betema bewaü kwa akelaka batata la litefokoli.
- ¹⁶¿Bandai to ebokaka lioi-li batefokolaka Mungu? ¿Batiayalaka nde batotina ebasokwaka nda Ejipeto ko la Mose?
- ¹⁷¿Mungu asomaka nde la yandai ko miaka kama inɛi? Batiaka ebakelaka obe la ebakwaka belyo se nda liɔmbelɛ?
- ¹⁸¿Atinyaka nde ekanɔ ende bandai, mbo batilaɔtek'imɔ nda baɛumelɔ bande, sakolo ngo ko iyo ana ebatfolak'Inde?
- ¹⁹Eokao tosɔnɛ mbo batiakɔkɔkɔkɔ ndɔɔɔ ina eoka batiaka la lilendelu.

Baebɛle 4

Lioi lia Mungu lisofaef'iso lisakä lia liuwesi

- ¹Eokao, kwa asotikomo lisakä liɔɔɔ nda baɛumelɔ bande, towangeke mbo boto ɔmɔi wanu atatangomo mbo asoomelo bao.
- ²Eoka iso nd'asonangoelomo Mboli Ilau imɔ kwa iyo ana; kongo ko lioi eliokak'iyɔ litiaɔlɛsɛk'iyɔ yeka eoka litiasobianaka la lilendelu nda betema ya ebokaka liaɔ.
- ³Kongo ko iso ebasoimela lisakä, tosɔɔɔ nda baɛumelɔ, kwa aongak'Inde mbo— Kwa atinyaka'mi ekanɔ nda lisomi liami, mbo— Batilaɔtek'imɔ nda baɛumelɔ bami. Kongo ko tokesa twande twakelomoko konda lokelomo loa wenda-bo.
- ⁴Aongaka to olo nda lokasa, loasɔ loa lise lia osambale, mbo— Limɔ Mungu loɛuma la lise lia osambale nda bakuwa batotina ebakelak'Inde.
- ⁵Aongaka imɔ liasi mbo— Batilaɔtek'imɔ nda baɛumelɔ bami.

⁶Eokao losotikaelomo to bamɔi baɔteke nda bao, limɔ ebanangoelomoko oso Mboli Ilau ina basoomelo ndɔɔto eoka batiaaka la lilendelu,

⁷nde Inde lotinya lisho liasi mbo Louse, ani aongak'Inde ko la Bɔele wa Dawidi mbisa ya fetɔ wike, la baɔi ebasoongomo oso, mbo— Louse-lo boka lioi liande, Okwelöko betema bewäi.

⁸Eoka eya mbo Yoswa afak'iyo fofe yoεuma ani atiaongak'imɔ loaso loa lise liasi mbisa;

⁹baεumelo ba Yenga basotikala oko ende bato ba Mungu,

¹⁰eoka oyakaɔteke nda baεumelo bande, asoεuma nda bakuwa ebande, kwa aεumaka imɔ Mungu nda ebande bakuwa.

¹¹Totafumbaka to ndɔɔto nda baεumelo bana, mbo boto atakwa nyongo ko la kanda ena ya litefoli.

¹²Eoka Lioi lia Mungu likoyali la liwawi l'itinjo, lowelo loa liao losolongela eloa ambɔte ya fānga imbale, litotwele ko nd'atiteni ya botema la bolimo, la ko nd'atiteni ya baonje la bɔɔngɔ wa tokwa, la litoataka baenyeli la basangi ba betema.

¹³Angwene yeka eyakelomoko lande eyetienele oso wa bɔmbɔ wande, eoka bitotina fee bile wase la bisotambomo fololo oso wa baiso ba Inde oyale Bokomyi wasu.

Yesu Kanga-Eyeti ale kwa iso bato, nde angwene litwanelo

¹⁴Twende to la Kanga-Eyeti Efi oyasoɔto hou nda Use, ako Yesu Wana wa Mungu, eokao tokɔkɔmeke kɔke nda liaolelomu liasu oaoel'Inde.

¹⁵Eoka toti la Kanga-Eyeti oyatikɔkɔle ndokel'iso ngandi eoka ya biale yasu, nde Inde angene asoshelomoko nda njaso bitotina kwa iso, nde angwene litwanelo.

¹⁶Tosishaneke to la lotendela tina la keka yande ya booto, mbo tɔleke shota la mbo tosheke booto bosungak'iso nda mbile ya boeno.

Baebele 5

¹Eoka kanga-eyeti oyasoamo ende bato asofomo isosha shoongela bato nda njaso ya Mungu, mbo atambeke Mungu bafaefi la nyama yofechomo eoka ya batwanelo.

²Atokɔkɔlo ndowela eba botutuku ebale la batwanelo ngandi, eoka inde angene asowa imɔ ko la biale.

³Ko la litina-li aondu nde ndotamba batambi loaso loande angene imɔ ko loaso loa bato batotina.

⁴Nde boto aitotalema tala ko la isosha shande angene nda likuwa-li, kangä ani asotomo lioi ko la Mungu, kwa atomoko ko Alana lioi.

⁵Ko ongoma, Masiya atiatalemaka Inde angene tala yoyala Kanga-Eyeti, kangä Inde ataliaka Masiya oyaongaka mbo— Aε wende Wana wami, Imi nd'asoot'Aε louse-lo.

⁶La nda bœle wasi mbo— Aε wende Kanga konda layalaya, ko la liluku lia Melekisedeke.

⁷Ayalak'Inde ako Yesu la bindo ono, Inde losombola, Inde lolombokolo la bileli fine la foo wike end'Inde oyasokokolo ndouwes'Inde nda liwa la Inde lolailomo ko eoka ya lilitesi ende Mungu.

⁸Ango aaka ngo Wana, nde Inde loeka lilitesi ko l'eoka mbo Inde looka bemusi,

⁹limo aololomoko Inde, Inde loya Ngenε wa liuwesi lia lokato ende ebatotina ebatolitekes'Inde,

¹⁰l'ani asosingwomo ko la Mungu la lina liko Kanga-Eyeti ko la liluku lia Melekisedeke.

¹¹Tole la njaso wike yoonga loaso loande, njaso ebile biwau yosanoela litina eoka osoya la tolao nda batoi.

¹²Nde to wengani ko l'embile-ye ndoyala ngo baekesi, kongo ko wende la boeno wa boto woekes'ino liasi batina ba njaso ya lioi lia Mungu ko la liakoli, la wende la boeno wa baele bomwa, inga kœni bieka yotaunomo;

¹³eoka oyatomwaka baele ati la weli woluwaka njaso ya liengani, eoka akoyali nde wana oli.

¹⁴Kongo ko bieka yotaunomo bile ya bato baoku ebasoekaka la ebasoluwa ndolembeela la bolau la obe.

Baebele 6

Tœke to la oso nda liluwani lia njaso ya Masiya

¹Totamachaka to njaso ya liakoli ebiomani nde la Masiya, la tœkeseneke la oso nda yao ebisoolwa, inga ndotak'imo liekesi lia likalangani loaso loa bekeeli ebisowa, la liimeli lia Mungu,

²la liekesi lia lilufi, la lotalio loa besamba, la lotemwo nda liwa, la liataki lia njaso elia layalaya;

³Mungu elembe, ani iso kokela ongoma.

⁴Eoka nda loaso loa ebasoeshomo nda löwa, ebasofomo botömo wa lifi lia Use la ebasokaana Bolimo Botanu la beoto,

- ⁵l'ebasoaela botōmō wa lioi lilau lia Mungu la bofoka wa mbile eyekayeke,
- ⁶limō basotaka njaso-bi se, angokōkōlō imō ndoinol'imō iyo liasi la likalangani, eoka anyo basoola Wana wa Mungu nda lieka ko liasi eoka yau angene la basokes'Inde sōni nda baiso ba bato.
- ⁷Nyēē ebisomwaka mbula ebisotōnōkō ina, la ebisotēkese bieka yolesa bato ebasolōō yao, nyēē ina bitōōlō lifotesi lia Mungu.
- ⁸Kongo ko eya mbo ētēkese ko keke la toilaila, ani nyēē ina biti la litina, la bisambotutunyomo, tuu ya yao ko wambe.
- ⁹Ango toonga ngo ko ano, ino ebasamomu, tosoenyela wewe mbo njaso yolongela bina, bitoyel'ino, biko ebisoomana la liuwesi lianu.
- ¹⁰Eoka Mungu ale la liengani la aitolenja bakuwa banu la lisungi lia losamo elisotambak'ino, ko l'eoka ya lina liande, ende ebūchomu b'Etanda, la okosungak'iyo ko kwani.
- ¹¹Tolembi nde finē mbo boto la boto wanu atambeke bofiili-ao ko nd'akaiyelek'ino nda ieli esitoundak'ino kōke ko nda liko,
- ¹²mbo otayala la elemolomo, kangā bakweekeli ba iyo ebasosangola basakā ba Mungu ko la lilendelu la likōkōmēē.
- ¹³Eoka atikelaka Mungu Abalayama lisakā, Inde lotinya imō ko ekanō la lina liande angene, eoka angwene lina liasi liolongela eliande,
- ¹⁴Inde mbo— Fufu, yefotesak'ae la yelaulwesaka bofindi wae.
- ¹⁵Ongoma inde lōōlō to lisakā ko la likōkōmēē liande.
- ¹⁶Bato angene batotinyaka bikano ko la lina lia Inde oyalongel'iyo, la nda tofenya twau tototina ekanō etosilesa loaso.
- ¹⁷Ko ongoma, alēmbēke Mungu ndotamba finēfine basangoli ba lisakā lina mbo kuko yande angokikwakikwa, Inde lowacha imō ekanō la lisakā liande,
- ¹⁸mbo ko la njaso bimbale-bi ebitilakikwek'imō la ebitilatombolomoko la Mungu, iso balomboki ebasokwela Mungu botili, tosōene lisungi lia bofoka, mbo tokusameleke ieli esisoeteel'iso oso.
- ¹⁹Ieli-si sile end'iso kwa tondo ya bolimo eyeitosōngwa la eyesoswomo se suu la eyesōōtō nda kuku ombisa ya Eūchelo,
- ²⁰olo asoeteel'iso Botoli oso wasu ako Yesu, Oyasoyala Kanga-Eyeti ko l'eoka yasu, layalaya la liluku lia Mēlekisedēke.

Baebale 7

Yesu Masiya ale tuka end'iso ya Ngela Eyai eyesolonga

- ¹Oyoto'yo, ako Melekisedeke, bokota wa Salema, kanga ya Mungu Oyalongeli, atowanakä la Abalayama, ani ainwak'inde nda liömä lia bekota la inde loonga lande liölo lia lifotesi;
- ²la Abalayama lokaël'inde likao limöi nda liu lia findaka eyaindak'iyo. Ayalaka oso Bokota wa Liengani, lina liande lisosanolomo ongoma, limö ale imö Bokota wa Salema, litina mbo— Bokota wa Liöngesi.
- ³La sango la nyango wande, la bangau la batata, la baotelo la bawelo bande angoluwana, nde ayalak'inde la bōfōnō wa Wana wa Mungu, asotikala kanga konda loiko.
- ⁴Tene ngo lokuku loa likama loa oto'yo! Ngau wasu wa oso, ako Abalayama angene, lofaefak'inde likao lia liu lia ngwoko ya findaka eyaindomoko.
- ⁵La bana ba Lewi imö ebasōōō isosha sha kanga basotelomo ndola yosōnjaka bakao ba liu ende bato; batōōōōō bao ko ende bitungani yau ebale imö ko bana ba ngau ako Abalayama.
- ⁶Nde oyatiaaka wana wa ngau yau nd'afomoko bakao ana ko la Abalayama, la inde loongel'inde liölo lia lifotesi ani Abalayama nd'aaka ngene wa basakä ba Mungu.
- ⁷Lioi-li litikōkōle ndofinyomo la wee, liko mbo— Oy'ōkeke nd'atofotesomo ko la oy'ofi.
- ⁸Ono kwani, ende balomboki ebatowaka ebatōōō bakao ba liu, nde omolo nda mbile ena, oyaōōōō atangomoko mbo boto wa liwawi lia loiko.
- ⁹Ele kwa ndoonga mbo Lewi angene, oyaōōōō bakao, inde nd'akusolaka bao oso ko la Abalayama,
- ¹⁰eoka ayalaka ko nda bindo ya ngau wande eyatowanaka Melekisedeke la Abalayama.
- ¹¹Nde eya to mbo likōmōnyi lia bakanga ba Lewi liaōōōōō bato nda baiso ba Mungu (eoka mbo bato bafomoko nde Bikela ko la liao), boni to boeno wa kanga yasi ya liluku lia Melekisedeke, tinga oyatangomoko kanga ya liluku lia Alona?
- ¹²Eoka kanga befetekwanesimo, ambo Bikela kofetekwanesimo imö lisanga.
- ¹³Nde Inde oyasoongelomo njaso-bi aaka wa tukela yasi, eyetiaaka la boto wokuwela etambelo nda ndako ya Mungu.
- ¹⁴Losoluwana fololo mbo Ngene wasu atemwaka nda Yuda la Mose atiaongaka lioi ango limöi loaso loa isosha sha kanga nda tukela ena.
- ¹⁵Loaso-lo losoluwana fololo, nde simbi to mbo kanga yasi asotemwa ko la bōfōnō wa Melekisedeke,

¹⁶oyatiafomoko isosha sha kanga ko la ndola ya Bikela ya balomboki, kangä ko la bofoka wa loiko elotilaölkö imö.

¹⁷Eoka losoongelomo'inde mbo— Aε wende Kanga konda layalaya, ko la liluku lia Melekisedεke.

¹⁸Nde ekela ya oso esofangolomo eoka yaaka la bölembu la liyaela lifi

¹⁹eoka ekela etiaölkö yeka; kongo ko ieli esholongela sisoeshomo iso esitosishanes'iso tina la Mungu.

²⁰La lotiaaka ongoma sakolo ko la ekanö—

²¹eoka kwaala bafomoko isosha sha kanga l'angwene ekanö, nde Oyo wa kwani ko la ekanö ya Inde oyaongelak'inde mbo— Ngenε Mungu atinyaka ekanö la atilakalangane'imo, mbo Aε wende Kanga konda layalaya.

²²Ko l'ekanö-ye oyasoyala tuka ya Ngela yolongela, ale ko Yesu.

²³Kanga ya kwaala yaaka nde wike, eoka liwa liakufesak'iyo ndoumwaka;

²⁴kongo ko Inde akotikala konda layalaya eoka aitoaekelana isosha sha Kanga.

²⁵Eokao konda layalaya asokökölö ndouwesa ebatosishanaka la Mungu ko lande, ani atoyalaka'Inde la liwawi layalaya ko ndoongekel'iyo.

²⁶Loondu nde lasu ndoyala la Kanga-Eyeti ya böfönö wande, la botanu, ati la bolimbake, ati la loasö, asosenyana la bato ba batwanelo la asotaliomo tala olikolo lia use.

²⁷Ati ango la boeno botambaka lise la lise litambi loasö loa batwanelo bande angene oso, limö loasö loa batwanelo ba bato kwa akelakaka Kanga-Ebieti ina; akelaka nde ano likela limwitoto ani atambaka Inde liwawi liande angene.

²⁸Eoka Bikela nd'afaka balomboki isosha shoyala kanga-bieti, kongo ko liölo lia ekanö eyayaka mbisa ya Bikela, lisoücha Wana Oyasölkölmö konda layalaya.

Baebele 8

Lisakä lia Ngela Eyai liatikomoko nda Lokasa loa Yelemaya

¹Litina elisoeta nda njasö ebisoongak'iso, lile mbo, tole la Kanga-Eyeti oyayali nde la böfönö-ao, oyakoyali se nda fangi ya osamba wa olome wa keka ya Oyalongeli nda Use;

²Oyatokuwela Mungu nda Kumbo ya Etowanelo ya wewe eyaswomoko ko la Ngenε Mungu, inga la balomboki.

³Kanga-ebieti to basofomo isosha shotambaka bafaefi ba nyama yofechomo, eokao loengani nde imö la Kanga-Eyeti ye mbo ayaleke la yeka yotamba Mungu.

⁴Eya to mbo eyala ono nda wenda-bo ani atiyale kanga, eoka kanga bikoyala ndotambaka bafaefi kwa aongomu nda Bikela.

⁵Iyo nd'atokuwela ko bɔfɔnɔ la elimi ya Esemolo nda use; kwa aluwesomokö Mose eyasamboswak'inde kumbo ya esemolo, Mungu loonga mbo—Tatichaka mbo wakela bitotina kwa ayaliki ikweela esisotambomo æ nda löngo.

⁶Nde kwani Yesu asɔɔɔ isosha shokuwela Mungu esisolongela, imɔ ko mbo Inde nd'ayali Bokumi wa Ngela eyesolongela eya oso, la eyesokɔkɔmɛsɔmɔ ko la basakä bolongela.

⁷Eoka eya to mbo ngela ya oso etiaomeloko loasɔ, ani angolukak'imɔ fofe ya ngela yasi.

⁸Kongo ko Mungu oyasofak'iyɔ liengɔ eoka yao loomelo, Inde loonga mbo—Ngene Mungu asoonga mbo—Toka kɔni, bacho belayaka nde ebakatinyeke lami Ngela Eyai la bokulü wa Isalæle l'eba Yuda;

⁹Inga kwa yao eyatinyaka'mi la batata bau nda lise eliaundaka'mi iyo la osamba, Mbo isokolek'iyɔ nda yese ya Ejipto; eoka batiaumwaka ndolitesa Ngela yami, Limɔ Imi lolemol'iyɔ; Ngene Mungu loonga ewa.

¹⁰Tene ngela eyelatinyaka'mi la bokulü wa Isalæle mbisa ya bacho ana; Ngene Mungu loonga ewa. Itota bikela yami nda baenyeli bau, la itosɔnɔ yao ko nda betema yau; Limɔ itoyalaka eyau Mungu la iyo batoyalaka ebami bana.

¹¹Boto angoeekes'imɔ boyalani lande; Ango boto angoongana la etungani yande mbo—Luwaka Ngene! Eoka batotina batoluwaka'mi la welï, kond'afi kond'akεke.

¹²Yelaokelak'iyɔ booto womεεkele iyo batongwi bau, La itilaenyelek'imɔ batwanelo bau.

¹³Aongomoko lioi liko-Ngela Eyai, litina lile mbo atangaka eya oso kwa mbo esoulama la yeka eyesoulamaka ambo esokata la esambosεesele.

Baebete 9

Boyaeli wa Ngela ya Oso la Boyaeli wa Bɔkɔmɔnyi wa Ngela Eyai

¹Ngela ya Oso yaaka nde la ndola ya lisemoli la Eüchelo nda wenda-bo.

²Eoka kumbo yakomiomoko eya lousa, la nda litenya-li liaaka la etalielo ya päka, la mesa olo atambomoko batuma, litenya lina liatangomoko Eüchelo ya Botanu.

³Limɔ ombisa ya esinda ya bolelo litenya liasi liatangomoko mbo Eüchelo ya Botanu Wolongela,

- ⁴la liyalaka la litumbe lia efechelo ya toсандu twa liese la kwokwolo yoisa ngela la isako eshasелеке Mana la yeka-bi bisato yalinjomoko la yeto ya loketi fafo; la itumbe sha Alana eshaötöko batömbö, la batale ba Ngela loyala imö ko nda kwokwolo;
- ⁵la olikolo lia kwokwolo Bakeluba bambale ba tala loinamaka bafafu bau likolo lia Eyaelo ya Booto wa Mungu. Toti kwani la mbile yoonga loaso loa yeka la yeka sumbu.
- ⁶Limö atonjomoko ebitotina-bi, kanga yaotökökö nda litenya lia lousa ndokakelaka likuwa lia lisemoli;
- ⁷kongo ko Kanga-Eyeti kongo nd'aotökökö nda litenya lia kuko eko Eüchelo ya Botanu Wolongela, ko listö limwito nda mwaka la inde angöotö sakolo ngo ko asotamba bakila eoka yande la eoka ya batwanelo ba bato.
- ⁸Ongoma Bolimo Botanu asoluwes'iso mbo mboka yaotökökö nda Eyaelo ya Botanu ekeneli ani litenya lia oso likoyali,
- ⁹yao ele ko ndembe ya ikweela ende eba mbile-ye, nda loaso-lo bafaefi la nyama yofechomo bisotambakomo nde bitikököle ndöölökökö baenyeli ba betema ya ebatosemola Mungu.
- ¹⁰Nde bina bile ko l'eoka ya bieka yola la yomwa la basooli ba kanda la kanda; bile ko ndola ya bindo ebisotomo konda mbile ya lienganesi lia yao.
- ¹¹Nde ayaka Masiya ndoyayala Kanga-Eyeti ya ebilau ebikayeke, Inde löotö ko la litenya lia Eüchelo ya Botanu eyesolongela la eyesöölwa, eyetikelomo la besamba la eyeti ya balomboki kongo,
- ¹²Inde löotö to nda Eüchelo ya Botanu Bolongela, inga to la bakila ba mbuli angoko ba bifembeli ya mbolo, kanga la bakila bande angene, la ongoma Inde loosha liendolomu liasu lia layalaya.
- ¹³Eya to mbo bakila ba mbuli la mbolo la biuta ya mbolo itomali ebisomemyakomo, betanekesa ko bindo ya bato ebasokwaka bekila,
- ¹⁴nde simbi to bakila ba Masiya kotanekesa baenyelo ba betema yanu ebisoowana la bekeeli ya liwa mbo bokuweleke Mungu wa Loiko. Ko la Bolimo wa layalaya Inde angene lotamba Mungu botema wande ebötiaaka la loaso ango lömci.
- ¹⁵Masiya ale to Bokumi wa Ngela Eyai ko la litina-li, mbo ebasotomo lioi baöleke botiko wa layalaya ewatikelomoko iyo lisakä, eoka liwa lina lisoesha liendolomu lia batöngwi nda ngela ya oso.
- ¹⁶Nda loaso loa lokasa loa botiko, loti ango l'isosha sakolo ko liwa lia ngene wa loao lisotaluwana la wewe.

¹⁷Botiko bososangolomo ko la liwa lia ngenε wa wao, boitosangolomo ani ngenε akoyali la liwawi.

¹⁸Ko ano to Ngela ya oso etiatinyomoko sakolo ngo ko la bakila;

¹⁹eoka asilaka Mose ndokambesa bato batotina ndola bitotina ya Bikela, inde looso bakila ba bifembeli ya mbolo l'eba mbuli amamwito la balia la fuu ya bekoko ebisotomo langi bitelu la bafifa, inde lomemyaka bao nda Lokasa loa ngela la ende bato batotina,

²⁰inde loonga mbo— Eba bende bakila ba ngela eyateelaka Mungu ino.

²¹Limɔ inde lomemyaka bakila ko ongoma nda Kumbo eyuchomu la nda biengo bitotina yosemoela Mungu.

²²Ko la likomyi lia Bikela, tina la biengo bitotina bisosaesomo ko la bakila, etiyε to la lisendwi lia bakila, ani angwenε limeseli.

²³Eokao loaenganaka mbo tokweelo twa tutakela ya yeka ya Use bitanesomoko ko la yeka-bi nde yeka angenε ya Use kotanesomo ko la batambi bolongela bina.

²⁴Eoka Masiya atiotεke nda Euchelo ya Botanu eyaswomoko ko la besamba ya bato, eyele ko ikweela sha eya wewe, nde Inde looto nda Use angenε okenεle omao oso wa baiso ba Mungu eoka yasu.

²⁵Atiotoke ko ndotambak'Inde angenε batamba wike kwa otokoko Kanga-Eyeti mwaka la mwaka la bakila ebatiaaka ebande angenε;

²⁶ani awaka to tokange bawa wike konda bakeelo ba wenda konda eweuse. Nde kwani asenεle ko lienεle limwitoto nda basilelo ba mbile mbo aseesεleseke batwanelo fee ko la litambi lia botema wande angenε.

²⁷Balomboki baondu nde ndowa liwa limwito, la mbisa yaamao oko liati lia njaso kongo;

²⁸ko ongoma asotambomo Masiya lotambo ko lomoi mbo atoleke batwanelo ba bato wike, limɔ elaenεleke liasi ende ebatolombakel'Inde, inga imɔ la batwanelo, kangä loaso loa liuwesi liau.

Baebele 10

Yesu asowel'iso, asomεsεl'iso, eokao tosishaneke tina lande

¹Bikela yende ko elimi ya ambole wa bolau ebolayeke, biti to ikweelo angenε sha yao ebiyali nde wewe, eokao ko l'eoka ya batambi ebatotambakomo mwaka la mwaka, bitikokole ndokoloko ebatosishakana tina la yao.

²Aenaka ongoma, ani batambi baisomacha ndotambokomo, eoka betema ya basemokoli betanesomoko, ani iyo koluwa wewe mbo bende la batwanelo?

- ³Kongo ko, batambi bana batoenyakelesa bato batwanelo bau mwaka la mwaka;
- ⁴eoka bakila ba mbolo l'eba mbuli batikakale ndosokola batwanelo basu.
- ⁵Eokao, aiyelak'Inde wenda-bo, Inde loonga mbo— Otilembe batambi bofechomo la bafaefi ba bieka, Ende ngo bindo eyesotonj'Ae eoka yami;
- ⁶Otiomale nda batambi ba nyama yofechomo, La bafaefi eoka ya batwanelo basu.
- ⁷Limɔ, Imi loonga to mbo— Tenengo, Imi nd'asoya oyakela lisangi liae, Ee Mungu; Loasɔnɔmɔkɔ ongoma nda botuku wa Lokasa eoka yami.
- ⁸Aongaka oso mbo— Batambi bofechomo la bafaefi ba bieka la batambi ba nyama yofechomo la bafaefi eoka ya batwanelo, otilembe bao la otiomale nda bao, (ani batambomoko kwa asɔnɔmɔkɔ nda Bikela)
- ⁹limɔ Inde loonga mbo— Tenengo, Imi nd'asoya oyakela lisangi liae. Asotombola eloa oso mbo akakemeseke eloa mbisa.
- ¹⁰Ko la lisangi lina tosotanekesomo ko la litambi limwitoto lia bindo ya Yesu Masiya.
- ¹¹La kanga bitotina bitoemakala lise la lise ndokelaka lotimbana lotambaka batambi liasi la liasi ko litambi lia bɔfɔnɔ-ao, la bao batikakale imɔ ndosokola batwanelo basu;
- ¹²kongo ko atambak'Inde ako Masiya litambi ko limwito eoka ya batwanelo, limɔ Inde loyalala se ko nda liko nda bosamba wa olome wa Mungu,
- ¹³limɔ atoumbakela ko nd'akaselɔmɔkɔ biyani lande kwa esolo ya batindi bande,
- ¹⁴eoka ano ko la litambi limwito, asɔɔɔɔɔɔ ebasuchomo, konda layalaya.
- ¹⁵La tole imɔ la likuliomu lia Bolimo Botanu, oyasotaonga mbo—
- ¹⁶Tene ngela eyelatinyaka'mi lau mbisa ya bacho ana, Ngene Mungu loonga ongoma; Itota bikela yami nda betema yau, La itosɔnɔ yao ko nda baenyeli bau.
- ¹⁷La batwanelo bau la batongwi bau, itilaenyeleke imɔ bao.
- ¹⁸Ongoma to asomesɔɔmɔ batwanelo, ani angwene imɔ litambi eoka ya batwanelo.
- ¹⁹Bitungani, kwa ayali iso la lotendela ndɔɔtɔ nda Eüchelo ya Botanu, ko l'eoka ya bakila ba Yesu,
- ²⁰eyele mboka eyai, l'eya loiko, eyalioelak'Inde olioel'iso ko la esinda ya bolelo, eko bindo yande,

- ²¹la eoka mbo twende la Kanga-Eyeti Oyalongeli ndokomonya bofindi wa Mungu,
- ²²tosishaneke to tina lande la botema wa momongo la lilendelu lifi, ani betema yasu bisomemyakomo loaso loa limeseli lia obe, la bindo yasu bisosoolomo la balia batanu.
- ²³Tokokomeke to koke nda liaoleli lia ieli shasu, angomelaimela, eoka oyatikelak'iso lisaka ale wolendelomu.
- ²⁴Toenyakeleke ndofumbesana nda njaso ya losamo la bekeeli bilau,
- ²⁵angolenja ndosongokomo, kwa atokelaka bamoi, kangä kofumbesana, simbi to ani asoen'ino mbo Lise lina lia Ngené lisoya tina.
- ²⁶Nde tokela obe ngo ko la yeno ani tososila ndoluwesomo mboka ya wewe, ano angotikal'imö litambi loaso loa batwanelo basu, kangä ko iwaesa sha baatelo ba njaso yasu la efango ya lofio eyetoombesa biyani lande hombe.
- ²⁸Boto oyatotefola Bikela ya Mose, inde kowa angwene liwa ngandi, ko la benoko ya bato bambale ango basato ebeneke loaso.
- ²⁹Asa koni boto oyasotefwesa Wana wa Mungu la oyasotanga bakila ba ngela mbo bowewe ani basotanes'inde, la oyasotefwesa bombo wa Bolimo wa Booto; ¿Otangi nde mbo boto-yo engani nde eni kanda ya likuchi lifi to?
- ³⁰Eoka toisoluw'Inde oyaongaka mbo— Likundeli lile loaso loami, Imi nd'atosakanesa njaso. La mbo— Ngené nd'atoyala wataki wa bato bande.
- ³¹Iwaesa sina, siko ndokwa se nda besamba ya Mungu wa Lokato!

Toenyakeleke bifembi ya kwaala

- ³²Enyakelaka to mbile ya kwala eyaeshomoko ino nda löwa loa liuwesi ani aumwak'ino ndonana la bifembi liango;
- ³³mbile bimoi watambomoko bokecha la bifembi fine nda baiso ba bato la mbile bimoi wawatemaka la baina ebakelakomoko ongoma.
- ³⁴Eoka wawelak'imö eba bonyololo ngandi la wasaekelaka betema la limengo eyaindomoko biengo yanu eoka waluwaka mbo ino angene wende la biengo yolongela ebilayaleke lanu ko layalaya.
- ³⁵Omachëke to lilendelu lianu elile la bondanda wa likama ebokolek'ino.
- ³⁶Nde ende la boeno wa likokomele mbo akakelek'ino lisangi lia Mungu bokoleke ko yao eyatikomoko lisaka.
- ³⁷Eoka ko mbile sinyo sinyo, Limö oyakayeke, Inde eyaka nde la aitomongomongo.

³⁸Nde boto wami wa liengani eikaka ko la lilendelu, kongo ko einywa bituki mbisa, Ani botema wami angoomala loaso loande.

³⁹Nde iso toitoinywa bituki mbisa ndokakwa nda loseeelo, kangä mbo twende bato ba lilendelu kond'akaolek'iso betema yasu la liuwesi.

Baebete 11

Toenyakeleke imo lilendelu lia bato ba kwaala

¹Lilendelu lile to liluwi liomela njaso ebikokesekek'iso toeli, la lile liaesi se lia njaso ebikeneli koni end'iso.

²Eoka ko la liao bangau bakuliomoko la lokuku lolau.

³Ko la lilendelu tosoluwa mbo yaatotina yakelomoko ko la lioi lia Mungu, mbo yao ebisonele bitiakelomoko ko la yao ebisone'iso la baiso.

⁴Ko la lilendelu, Abele lotambela Mungu litambi elialongaka elia Kaina, ani atangomoko mbo boto wa liengani ko la Mungu oyaaelaka bafaefi bande; ongoma ko l'eoka ya lilendelu, oyawaka akoonga.

⁵Ko la lilendelu Anoka ilomoko nda Use mbo atene liwa; litiaoshak'inde eoka Mungu nd'ailak'inde. Eoka ani akilomo nda Use aongelomoko mbo boto oyaomalesaka Mungu,

⁶la aenaka lilendelu boto angokokolo ndoomales'Inde. Eoka loengani la boto oyatoya ende Mungu mbo aimeleke mbo ayali, la mbo atoles'iyoy bondanda, bako ebatolukak'Inde.

⁷Ko la lilendelu Noa oyataluwesomoko loaso loa ebikeneleke, inde lolitesa Mungu, la inde loswa wato kwa ndako eoka ndouwesa bofindi wande; ko ongoma inde lofa eba wenda se, la inde ako Noa losangola botiko wa liengani elitangolomo ko l'eoka ya lilendelu.

⁸Ko la lilendelu Abalayama, ani atomoko lioi, inde losekwa ko la lilitesi okake nda elela eyekolek'inde kwa botiko la inde losekwa ani atialuwaka olo atoke lande.

⁹Ko la lilendelu inde lolimela nda yese eyatikelomoko inde lisaka, kwa bända, la inde loyalaka nda kumbo la Isaka la Yakobo ebasanganaka lande nda lisangoli lia lisaka.

¹⁰Eoka inde loluka bokenge ebotoswomo suu nda lionda, Bosweeli la Bofoli ngo Mungu angene.

¹¹Ko la lilendelu Sala ani atiaak'imo wali woota, ambo inde aoleko bofoka woaelo lieme, eoka inde lotang'Inde wolendelomo oyatelak'inde lisaka, ako Mungu.

- 12**Ongoma to boto ɔmɔi oyaaka ngo kwa bolyo loota bato wikewike kwa bokamu wa tolonge twa use la kwa boke nda ngɔnge ya liyande angotangomo loketi.
- 13**E-batotina-ba bawaka ngo ko la lilendelu ani bakakɔchɛlɔmu lisakä, nde iyo lɔnɛ liao kwa ilimele sha okenge iyo loinela liao, l'ani iyo loaolaka mbo baaka bɛɛnda la bakɛndi nda wenda-bo;
- 14**nde bato ebatoonga ani, batoluwesa basi fololo mbo basokalukake yese yasi yolimela ina.
- 15**Eya to mbo baenyakelaka yese ena olo asekwak'iyo, ani benɛkɛ fofe yoinywa omao.
- 16**Kongo ko balɛmbɛkɛ finɛ ko yese yolongela, eko eya Use; eokao Mungu atiaokaka sɔni ndotangokomo Mungu wau, eoka Inde lotatonjel'iyo bokenge.
- 17**Ko la lilendelu, akɔtɔlɔmɔkɔ Abalayama, inde lotamba Isaka kwa litambi liofechomo ani atikelomoko lisakä, inde lotamba wana ɔmwitoto wande;
- 18**ako inde oyaongelomoko mbo— Ko la Isaka bana batotangomo ebaɛ;
- 19**eoka inde lotanga mbo Mungu atokɔkɔlɔ ndotɛmɔlɔ ango ebasowa la ainolomoko wana wande kwa mbo asouwa nda liwa.
- 20**Ko la lilendelu Isaka loonga baɔi ba lifotesi ende Yakobo la Esau nda njaso ebikayeke.
- 21**Ko la lilendelu, Yakobo ani aaka inde tina lowa, inde loonga baɔi ba lifotesi ende ɔmɔi la ɔmɔi wa bana ba Yosefa limɔ inde lotulama likolo lia itumbe shande nda lisomboli.
- 22**Ko la lilendelu, Yosefa ani atungamak'inde, inde loenyela loaso loa liunjwi lia bana ba Isalaele la inde lotel'iyo ndola eoka ya bolyo wande.
- 23**Ko la lilendelu, Mose loisomo ko tengai isatɔ ko l'ebaotak'inde, eoka iyo lɔnɛ mbo aaka wana wa litutuku la batiawangaka liti lia bɔkɔta wa Ejipeto.
- 24**Ko la lilendelu, akondaka Mose otowange, inde lofekaka ndotangomo Wana wa boseka wa Falao,
- 25**nde inde loɛtɛmɛle ndokongolomo amamwito la bato ba Mungu, inga to bamengɔ ba batwanelo ebatoumwa ko mbile sinyo.
- 26**Atangaka mbo sɔni kwa eya Masiya kolongela lifoka lia likama lia yese ya Ejipeto, eoka inde lololaka bondanda ebokakɛk'inde.
- 27**Ko la lilendelu inde losekwa nda Ejipeto, inga eoka ya bɔwa ndowanga efango ya bɔkɔta, kangä mbo akɔkɔmɔkɔ ko ndowele Oyaitɔnɛle baiso.

28Ko la lilendelu inde lokela Elambo ya Lieti la inde lomemyaka bakila mbo Boombesi wa bana ebaotomu oso atamata ango iyo.

29Ko la lilendelu bana ba Isalele loleka Eliya ya Balia Batelu kwa mbo boili, nde akotaka eba Ejipeto okela ongoma, iyo lolinda mbi.

30Ko la lilendelu bakula ba bokenge wa Yeliko loweleme se ani balingelomoko ko bacho osambale.

31Ko la lilendelu Lahaba, botomali wa bolöfö, atiaseseleke amamwito l'eba litefokoli, eoka inde lonyangela totombi la booto.

32¿longeke to bini njaso imo? Eoka mbile bitoomelo'mi ndotangela njaso ya Gideona, l'eya Balaka, l'eya Samisona, l'eya Yefeta, l'eya Dawidi, l'eya Samwele, l'eya betondöli;

33mbo ko la lilendelu, e-bato-ba bakakalesaka beköta, iyo bakomiaka njaso la liengani, iyo baoloko basakä, bakandaka benoko ya simba,

34batiamesaka bolengi wa bösä, balomwaka fanga ya chaka, baoloko bofoka ani bawaka boleka, bakweloko bewango ya bita, baunaka bikuke ya biyani ya yese yasi.

35Batomali banyangelaka bato bau ebawaka, ko la litemwi; bamoi baunakomoko tokwa tototina nde bafekaka ofaikolomo mbo baosheke lotemolomo eloeta.

36Bamoi bakotelomoko ko la lomuchamucho la likuchaki lia tososola, batomoko bakala la benyololo;

37Baolomoko ko la fengu ya batale, batenomoko yaki la besumani, baolomoko la angongono, bakendekendeki ani bawati kofu ya bekoko l'eya mbuli, la boeno bofi, nda bifembi biwau, bakelakomoko bobefine.

38bato ba wenda batiaondoko oyalana lau; baeyaeyaka nda baombele la nda fongo, la nda baseko la fowa ya nyele.

39La ango batotina-ba baluwanaka la lokuku lolau ko l'eoka ya lilendelu liau, kongo ko batitaloko koni lisakä,

40eoka Mungu nd'asotuchel'iso loaso lolongela l'olau, mbo bataololomo ko iyo, kangä iso lau lisanga.

Baebele 12

Totatinganaka la Yesu oyatendelaka liwa lia lieka

1Eokao, asolingakelomo iso ongoma la ekuke efi ya ebasoalela lilendelu liolendela Yesu, toteke belito bitotina se imo ko la bobefosowatema la bakolo basu, tokweke mangu la winikolo nda fombi eyesokomielomo iso;

- ²tokwɛlɛkɛ ngo Yesu bonono oyale Botoli oso la Oyatoɔɔɔɔ imɔ lilendelu liasu, oyatendelaka liwa lia lieka ko l'eoka ya bootaota ewüchelomoko Inde, oyaolyaka sɔni ya lieka, Inde asoyala se nda bosamba wa olome wa kɛka ya Mungu.
- ³Enyakelak'Inde oyatendekelaka tofenya tobe twa bato ba batwanelo mbo ino angɛnɛ otaoka itɔɔ la mbo otalewa nda betema yanu.
- ⁴Nda bita ebisonanak'ino la obe, bafumba banu bakasendɔli bakila banu.
- ⁵Oisoosala baoidabaongomoko lanu kwa atoimomo bana angɛnɛ? Wana wami, oolyɛke liekesi lia Ngɛnɛ Mungu, Olewɛke ani atoimakomo aɛ ko lande;
- ⁶Eoka Ngɛnɛ Mungu atoekekesa la likuchi wana ona oyatosam'Inde, Atokuchaka imɔ bana ebatotangomo ebande.
- ⁷Tendekelaka to eoka ya likuchi, ko ongoma Mungu asokeel'ino kwa mbo wende bana bande. ¿Oni to wana atikomyomo la sango wande?
- ⁸Eya mbo otikomyomo kwa atokomyomo bana batotina, ambo ot'imɔ bana wewe, kangä eba nyongo.
- ⁹Loasɔ loasi imɔ, iso balomboki twende la basango bokomya iso, tosolitekes'iyoy, nde simbi to iso kokakalesomo la Sango wa belimo la mbo toyaleke la loiko, eti wa?
- ¹⁰Basango basu nd'atokuchak'iso ko mbile sinyo kongo, kwa atosang'iyoy, nde Mungu nd'atokomya iso mbo toenganeke olau la mbo toyaleke batanu kwa ayali imɔ ko Inde.
- ¹¹Nda mbile ya lokomyo, lole ngo ko la bomusi, loti la limɛngɔ, nde mbisa ebasoekesomo la loao, batɔɔɔɔ bondanda wa lilatemi, boko liengani.
- ¹²Eokao, ilaka besamba yanu ebisolembɛlembɛ la wangekemesa balui banu ebasotatema,
- ¹³longamesaka mboka ya batindi banu ko fii, mbo eba bikoti batafelengwana, kangä mbo basäsolomoko.
- ¹⁴Kotaka ndoyalana la lilatemi, ino la basi batotina, la botanu imɔ; otiyale la wao ani otilenɛke Mungu, boto angɔmɔi.
- ¹⁵Tenɛkɛ la weli mbo boto angɔmɔi wanu ataomelo booto wa Mungu, la mbo litina lia bololo litaötö nda betema yanu ndof'ino liwesani, l'ani batotina kobebesomo;
- ¹⁶la weli imɔ mbo boto angɔmɔi atakwelo bolɛfɛ, angoko itomwela kwa ayalaka imɔ Esau oyaungesaka lisakä lia botiko ebokɔɔlɛk'inde, ko la bieka ya lila limwito.

¹⁷Oluwi nde mbo, mbisa ani aɔɔɔɔɔɔ'inde fofe yosangola lisakä lia lifotesi, inde lofekelomo, eoka atienɛke fofe yokalangana, ango kwa alukak'inde yao la foo imɔ.

¹⁸Nde otisishaneke tina la yeka yomatelomo la besamba, eko bösä wa loiloi, la boutuutu la lilima lia ndi la lomba lofi,

¹⁹angoko losongo loa ifonge la limiki lia baölo, la ebokaka liao loombaka mbo bataongelomo lioi liasi imɔ,

²⁰eoka batiakɔkɔkɔkɔ ndotendela liti eliatomoko mbo— Eya ngo nyama komata löngo, yao koolomo ko la batale.

²¹La eoka mbo wɛɛɛli ona walongaka l'iwaesa, Mose loonga mbo— Isowa bɔwa, isoilima to!

²²Nde ososishana tina la Löngo loko Siona, ngima ya Mungu wa Loiko eko Yelusaleme ya Use, la ende litunda lia likama lia Bakitomo ebasosɔngɔkɔmɔ nda basemoelo,

²³la ende Etanda y'ebaotomoko ko oso ebasotomo baina nda Use, la ende Mungu Wataki wa yaatotina, la ende belimo ya bato ba liengani ebasɔɔɔkɔkɔ hɔɔɔ,

²⁴la ende Yesu Bokumi wa Ngela Eyai, la imɔ nda bakila ebamemyɔmɔko ebatoonga njasɔ bilau yolongela eya bakila ba Abela.

²⁵Tɛɛɛke la wɛli mbo otatefokol'Inde oyasoonga; eya to mbo iyo ana batiakufaka likuchi eoka batefokolak'inde oyaimak'iyo ono nda wenda-bo, nde asa kɔni iso ebasotefwes'Inde omolo nda Use oyasoimak'iso.

²⁶Limɔ limiki liande liatukatukesa nyɛɛ, nde kwani asotika lisakä mbo— Ko liasi imɔ itotukatukesa litukesa limɔi, inga ko nyɛɛ kongo, kangä imɔ ko use lisanga.

²⁷Lioi-li liko mbo— Liasi limɔi, lile la litina mbo losokolomo loa yao ebisolɛɛɛsɔmɔ, biko yao ebisokelomo kongo, mbo yao ebitilɛɛɛsɔmɔ bitikaleke.

²⁸Eokao, asoaelak'iso Yakakaelo ya Bɔkɔta wasu eyetilalɛɛɛɛɛɛ, toyaleke la bootaota ebotosung'iso ndoomalesa Mungu la lisemoli la lilitesi la bɔwa;

²⁹eoka Mungu wasu ende bösä wa liambilo.

Baebale 13

Bakakanelo la Beimo yosungak'iso nda lɔkɛndɔ loasu

¹Beoto ya Etanda, samakanaka la bɔkɔkɔmu;

²angolenja ndokeela bæenda imo booto, eoka ongoma bamoi basonyangela bakitomo angene ani batilembeel'iyo!

³Enyakelaka ebasokandakomo bonyololo kwa mbo bosokandomo imo amamwito lau; imo ko ebasokeelomo obe fine, bende imo la bindo kwa ino.

⁴Batotina baliteseke lisongoni; ebasosongono angoingala la wasi eoka Mungu nd'atofak'eba nyongo la bolöfö se.

⁵Botema botumöke la yeme ya bieto; omala ko la yao ebisosele ino, eoka Mungu angene nd'aongaka mbo— Iitota ae se; iitomacha ae booi.

⁶Eokao tosoonga la lotendela mbo— Mungu nd'ale Bosungi wami, itiangowanga.

¿Balomboki angene batokokolo ndokeela'mi iye?

⁷Enyelaka ebyalaka Betoli oso yanu, ebaongelak'ino Lioi lia Mungu. Asoenyakel'ino boyaeli wa bawelo bau, tutelaka lilendelu liau.

⁸Yesu Masiya ale lelengo la louse la konda layalaya ngo ko boyaeli moi.

⁹Oeyaeyesomoko ko la liekesi lia kanda la kanda la elia bofono ebotiluwane lasu, eoka bolau mbo botema bokokomesomoko ko la booto wa Mungu, inga la yeka yola ebiitosungaka ebatotutaka boyaeli wa yao.

¹⁰Ebatokuwela etambelo ya Kumbo Eüchomo bati l'isosha sholaka eyele nda eyasu etambelo;

¹¹eoka akeseke Kanga-Eyeti bakila ba nyama nda Eüchelo ya Botanu kwa litambi eoka ya bobo, belyo ya nyama angene yafechomoko lousa loa likula lia okenge.

¹²Ko ongoma to, Yesu awaka biale omolo lousa loa likula lia bokenge (wa Yelusaleme) mbo ataneseke bato batotina ko la bakila bande angene.

¹³Kwani tümeke to lousa loa likula okawatemaka lande nda soni eyokak'inde,

¹⁴eoka toti la bokenge wokokomo eyamaya, nde tosokaluke ebokayeke.

¹⁵Ko la Inde ako Yesu, totambeke lifaefi lia liineli ende Mungu ko mbile bitotina, liko eula ya benoko yasu ebitoaolela lina liande.

¹⁶Olenjéke to ndokeelana bolau la ndosungakana la baka, eoka ongoma bile batambi boomalesa Mungu fine.

¹⁷Litesaka betoli oso yanu la kuliaka likomyi liau la liikami se, eoka batolamba la belimo yanu la löwa la ocho kwa bato ebatokasanoela lotimbana loau mbo batimbaneke nda likuwa ko la bootaota, inga la bokikimeli, eoka wao angosung'ino ango sinyo.

¹⁸Somboelak'iso eoka toluwi nde mbo betema yasu biti la loaso, kongo ko tolemi ndoyalaka la liengani nda njaso bitotina.

¹⁹Nde isolombokol'ino fine mbo osomboeleke'mi mbo yeinolomoko end'ino lisasaya.

Lisomboli la baseeli ba liko lia lokasa

²⁰Kwani Mungu wa lilatemi, Oyatemoloko Ngenε wasu ako Yesu nda liwa, oyale Botingani woeta wa bekoko, ko la bakila ebatinyak'Inde la Ngela ya layalaya,

²¹alesek'ino bitotina bilau yokelaka lisangi liande, ani Inde atokela end'ino yao ebitoomales'Inde angene, ko la Yesu Masiya; la tala bitotina bifomoko end'Inde ko layalaya! Ongoma.

²²Nde isoomb'ino, Bitungani, ndoka lioi lia liengo lia lokasa loami, eoka isosonel'ino ko baai bamyo.

²³Luwaka to mbo etungani yasu ako Timoteo asotomo se, la eya nde lono sumbu lisasaya, iso lande koyen'ino.

²⁴Seekelaka betoli oso yanu betotina la batotina ebuchomu ende Masiya. Eba yese ya Italia basoseekel'ino.

²⁵Booto wa Munga boyaleke lanu yaatotina! Ongoma.

Yakobo

Yakobo 1

- ¹Imi Yakobo, bɔkɔwa wa Mungu la wa Ngenε Yesu Masiya, nd'atoseela eba tukela liu la imbale ebasomelakana nda wenda mia.
- ²Bitungani yami, atotowakan'ino la bakoteli ba bɔfɔnɔ la bɔfɔnɔ, tangaka nde mbo ende litina lioka ko limengo lifi,
- ³eoka osoluwa mbo likɔtɔlɔmu lia lilendelu lianu litoeshel'ino likɔkɔmεε.
- ⁴Nde machaka likɔkɔmεε liɔlwεkε mbo ino angenε ɔlwεkε hɔlɔɔla wenganeke hele, angoomelo loasɔ angɔlɔmɔi.
- ⁵Nde eya mbo ɔmɔi wanu eomelo weli, afeleke ngo Mungu oyatofaekefa batotina lifaefela, angويمaima, ani wao bofaefomoko inde.
- ⁶Nde afeleke ko la lilendelu, angota fee; eoka oyatotaka fee ende kwa litutu nda liyande elitoeyaeya la elitonyenyenyenge la lomba.
- ⁷Boto wa bɔfɔnɔ-bo atatanga nde mbo εɔkɔkɔ nde yeka angɔ εmɔi ende Ngenε,
- ⁸eoka ale ko boto wa betema imbale l'ewa loeyaeyo nda biyaelo yande bitotina.
- ⁹Etungani wa liikami se, aomaleke eoka ya lotalio loande;
- ¹⁰nde ewa lifoka, ko l'eoka ya liikami se liande, eoka atosεεεεε kwa lɔfɔtɔtɔ loa elanga.
- ¹¹Eoka löwa lososɔswa la efanga ya loao esobεεεεε elanga, limɔ fɔtɔtɔ nda yao bitowεlekεmε se, limɔ wano wa yao botosεεεεε fεε. Ko ongoma ewa lifoka atosεεεεε oko nda kεndɔ yande.
- ¹²Boto oyatokɔkɔmɔ nda likoteli ende la limengo fuu, eoka akasilek'inde ndokɔtɔlɔmɔ, inde kofomo iyoyo sha loiko eshatikaka Ngenε lisakä liofaef'iyoy ebatosamak'Inde.
- ¹³Atokɔtɔlɔmɔ boto, ataonga mbo— Isokɔtɔlɔmɔ ko la Mungu angenε; eoka Mungu atikɔkɔε ndokɔtɔlɔmɔ nda njasɔ ibe, la Inde angenε aitososhela boto angɔmɔi;
- ¹⁴kongo ko boto la boto asososhelomo ko la yεmε yande angenε ebitokokel'inde kwa swi, la bitɔngɔl'inde kwa nyama.
- ¹⁵Lamao mbisa yεmε eyesoaelo lieme, koota litwanelo, la mbisa akaelyeke litwanelo, liao koota ngo liwa.
- ¹⁶Olimbomöko, Bitungani yami!

¹⁷Bafaefi batotina la bekεε bitoti ebile bilau l'ebisoeliama, bisosekwa olo nda Use ende Sango wa baangangi oyaitokikwakikwa ango sinyo, la angwene ango ndembe ya likikwi.

¹⁸Asangaka ndokel'iso bana bande ko la Lioi lia wewe, mbo iso toyaleke sumbu eula ya yaatotina ebikakelek'Inde mbisa.

Boyaeli wa wewe wa bana ba Mungu

¹⁹Bitungani ebisamomu lami, luwaka nde lioi-li, mbo— Boto la boto umamaka ndoka, nde ongaka l'imongi, somaka imo ko l'imongi kongo;

²⁰eoka lisomi lia balomboki liitoeshel'iso liengani lia Mungu.

²¹Eokao siamesaka njaso bitotina ya bowewe la sheteseli sha bobbe bototina, limo aelaka wendi ebosolomo nda betema yanu ko la liikami se, eoka bosokokolo ndouwesa belimo yanu.

²²Nde litesaka wendi, oyalēke ko ebatokaka la batoi kongo ndolimbaka betema yanu angene.

²³Eya to mbo boto eokaka wendi, angolitesa wao, engani nde kwa boto oyatotichaka bombo ewaotomoko lande, nda weli wa talatala,

²⁴limo ani asolembeel'inde angene, inde kosekwa, inde koosala kwa ayal'inde.

²⁵Kongo ko inde oyatoweleke Bikela baiso, biko bikela ebisoolwa l'ebisosele boto iote angene, limo ekokomele koke, angoosala ebisokak'inde, kangä bolitesi nda bekeeli yande, ambo boto ona atoyaimwaka la limengo nda yao ebitokel'inde.

²⁶Boto kotanga mbo ayali oyatolitekesa njaso ya Mungu, ani aitoaesa lolame se, inde nd'atolimbaka botema wande angene, la lilitesi liande lile ngo ko wawa.

²⁷Lilitesi lia njaso ya Mungu elile litanu, angwene litwanelo ango limoi nda baiso ba Mungu Sango lile ngo ko ano, mbo ndotingakanaka l'eba tika ya sango l'eba tika ya batolome nda mbile ya bifembi yau la ndoyala la botanu, angwene ango liälö lia wenda-bo.

Yakobo 2

Okwelakwelēke biombo ya bato ba Etanda

¹Bitungani yami, okwelakwelēke biombo ya bato nda lilendelu liolendelo Yesu Masiya, Ngenε wasu wa tala.

²Eoka boto εoto nda εsongomelo yanu ani awati toketi twa loela la bisinda ya bafeko fine, limo boto wasi wa iuwe εoto ani awati ko bisinda ya baombö,

³limo asolelia ino boto oyawati bisinda ya bɔfekɔ la otoonga lande mbo— Yalaka sumbu se eya elela elau; nde, ende oto wa iuwe, ino mbo— Emalaka onamona, ango ko mbo— Yalaka se nda batindi bami,

⁴¿Oitotwanesa bato ongoma la oisokinjwa bakomyi ba baenyeli babe?

⁵Toka, Bitungani ebisamomu lami. ¿Mungu aisoaa eba touwe nda wenda-bo mbo bayaleke bafoka nda lilendelu la mbo basangoleke isosha nda Bɔkɔta ewatikak'Inde lisakä liofaef'iyɔ ebasosam'Inde?

⁶Nde ino nd'asoseɔɔ boto-yo wa iuwe; ¿Bafoka baisokakales'ino la owau, baitosuliak'ino nda ekomyelo ya njasɔ?

⁷¿Iyo ana baisomɔɔkɔ Lina lia tala elitangelomu ino?

⁸Nde ango bokɔcha ekela ya Bɔkɔta kwa asɔnɔmɔkɔ nda Lokasa, mbo— Samaka boyalani lae kwa aε angene, ongoma otokela olau.

⁹Kongo ko eya mbo bokwelakwela biɔmbɔ ya bato, ani osokwa litwanelo, la ongoma Bikela bisof'ino se mbo batefokoli ba yao.

¹⁰Eoka boto oyasokɔcha Bikela bitoti, nde kotwanelo nda ekela ko εmɔi, ambo asofomo se nda bitotina.

¹¹Eoka Inde oyaongaka mbo— Ochweke nyongo, aongak'imɔ mbo— Olēke boto; eya to mbo, otichweke nyongo, nde osoola boto, ambo wende botefoli wa Bikela.

¹²Ongaka to la kelakaka bekeeli kwa bato ebakatelomoko ko la Bikela ya toote.

¹³Eoka boto oyatiweleke bato basi shota, ona atoatelomo njasɔ l'angwene to shota; shota sisoomala mbo sisolonga nda likomyi.

Ebitoimel'iso la ebitokel'iso

¹⁴¿Bitungani yami, boto eonga mbo ale la liimeli, ani atikele yeka yokɔcha liao, boni to bolau? ¿Mbo liimeli lina lisokɔkɔɔ ndouwes'inde?

¹⁵Boto wanu, ango ko otolome, ango ko otomali, eyala la boeno wa bisinda yowata la bieka yolaka lise la lise,

¹⁶ɔmɔi wanu koonga lau mbo— Takendεke la weli, ɔtɔkɔ sumbu bosa, okaneloko bieka; nde otifek'iyɔ yeka ebisoeno bindo yau, boni to bolau anyo?

¹⁷Liimeli imɔ ko ongoma, eya mbo litikɔchɔmɔ la bekeeli, ambo lisowa liao angene.

¹⁸Kongo ko boto ɔmɔi koonga mbo— Aε wende la liimeli, nde imi yende boto oyatokela bolau; tambaka'mi liimeli liaε elitikɔchɔmɔ la bekeeli, limɔ imi nd'atotamb'aε liimeli liami ko la bekeeli yami.

¹⁹Osoimela mbo Mungu ende ko Ɔmwito; osokela olau, nde belimo ebe bisoimela imɔ la bisotalimwa.

²⁰Boto w'ebebel ƷOlembi nde ndoluwa litina lia lioi-li, mbo liimeli elitikɔchɔmɔ la bekeeli lile ngo wawa?

²¹ƷMbo Abalayama tata wasu, atilongesomoko ko la bekeeli yande eyaselek'inde wana wande ako Isaka nda etumbelo?

²²Osoene to mbo liimeli losungana la bekeeli yande la mbo liimeli lisɔɔlwa ko la bekeeli yande;

²³la ongoma Lokasa loa Mungu lokɔchɔmɔ ani aongaka loao mbo— Abalayama alendeloko Mungu la liimeli liande liatangomokö end'inde mbo liengani, la inde lotangomoko Wina wa Mungu.

²⁴Ongoma osoene to mbo boto atolongesomo ko la bekeeli yande la inga ko l'eoka ya liimeli kongo.

²⁵ƷKo ongoma Lahaba botomali wa bolëfë, atialongesomoko ko la bekeeli yande, ani anyangelak'inde ebatomomoko tɔtɔmbi limɔ inde loinol'iyoko ko la mboka yasi?

²⁶Eoka bindo ebisosenyana la bolimo bisoya ko bolyo, bisowa; ko ongoma liimeli elisosenyana la bekeeli lisowa ndowa.

Yakobo 3

Loaso loa lolame

¹Bitungani yami, bato wike banu batayalaka baekesi, eoka kwa aluw'ino mbo iso baekesi totoatelomo njaso la likomyi lioeta elia basi l'owau.

²Eoka iso batotina totokwaka batwanelo wike, la boto oyatikwe litwanelo nda lioi liande, ambo ende elalaka wewe oyatokɔkɔɔlɔ ndoasesa lolame se la bindo bitoti imɔ.

³Totaka biwachelo nda benɔkɔ ya funda mbo balitesek'iso, limo totokendekesel'iyoko bindo bitotina.

⁴Tenek'imɔ ko bitumbe ya lofofo; ango biyali bifi fafo, la bitotinjakomo la fomba ya bolengi finɛ, nde bitowachelomo ko la kai ekeke kongo olo atosanga oyayali nda wendo.

⁵Lolame ko ongoma, lole elëngö ekeke ya bindo, kongo ko lotofɔlɔ loaso loa likama. Tene, lokëke loa liäla, ambo lëkeke, lotofechaka ngonda efi fafo.

⁶Lolame lole bösä, la atiteni ya bilëngö ya bindo yasu lotobebesa betema la likama lia bobo ebototumesa bindo; lolame lotoanesa lotunyo loa liwawi-li, la loao angene lotoana la bösä wa Ngehena.

⁷Eoka kanda bitotina ya nyama, la noli, la tolandalanda nda nyele, la nyama bitotina ya balia bitokakalesomo la bisosila ndokakalesomo kakala ko la balomboki,

⁸nde angwene bolomboki wokokolo ndokakalesa lolame. Loao loende bobeboti bokomyomo, losotuma la lisaka lia liwa.

⁹Totoinela Ngeni Mungu ako Sango ko la lolame, la loao imo totomokoko bato ebasokelomo la liluku lia Mungu.

¹⁰Liineli la limoli nd'atokuswaka ko nda bokoko omoi. Bitungani yami, lotiengane mbo loyaleke ongoma.

¹¹¿Mbo isolositokusola balia ba loete l'eba likase ko la liondo limwito?

¹²¿Mbo bosau kokokolo ndoota mbila, Bitungani yami, kwa mbo toyayoliki koota sau? Mbayo, la balia ba bokwa imo angokokolo ndokusola balia ba loete.

Weli wa Use la ewa wenda-bo

¹³¿Ndai wanu ayali nde boto wa weli la bokwafi? Boto ona eneseke to basi bekeeli yande nda boyaeli wa botema sambo wa weli ebotoimbana lande.

¹⁴Nde eya mbo boyalaka la lisiela la lisakani lia bosho nda betema yanu, oongeke la ifaala la nanga ebitokufesa momongo.

¹⁵Wao boti to weli ebokuswi nde nda Use, kangä ewa wenda-bo, ewa bindo, l'ewa belimo ebe;

¹⁶eoka olo ayali ko lisiela la lisakani lia bosho, ko omao loeyaeyo la bobeboti bitotina.

¹⁷Nde weli ebokuswi nde nda Use wende oso la botanu, limo wende la lilatemi la bokou, bosotuma la shota la bekeeli ya booto, boti l'ikwelakwela la bolimbakeli.

¹⁸Eula ya boyaeli wa lilatemi etotwomo ko la bato ebasoloko imo ko boyaeli wa lilatemi.

Yakobo 4

Yeme ya boyaeli wa bato ba wenda-bo

¹¿Bita la bawesani ebayali lanu basekwi nde lonima to? Biisosekwa nda bieme ebisotukatukana lanu mbo bikakaleseke betema yanu?

²Wende la yeme ya biengo nde otiole, otoola la otololaka nde otikokole ndosele yao, otowesakana, otonana bita; nde otiole eoka otifele yao.

³Otofelaka la oitoeala eoka otofelaka nde efinole ko mbo osileseke yao nda yeme yanu.

⁴Wende bato ba nyongo! ¿Otiluwe mbo lisaɔ lia eba wenda lile wiyani la Mungu? Eokao oyakasangeke osukana lisaɔ lia eba wenda-bo ambo asokwa wiyani la Mungu.

⁵¿Elua otangi nde mbo Lokasa loa Mungu losoonga ko liongëla mbo— Bolimo ewayalesak'Inde nda betema yasu bosolol'iso la bokelë?

⁶Nde Mungu atofaekef'iso booto woetela, kwa asoonga imɔ lokasa mbo— Mungu atofekela eba bɛmɛtɔ, nde atofaekefa eba liondwi se ko booto wande.

⁷Eokao litesaka ko Mungu kongo, fekelaka Satana, limɔ atokwel'ino botili.

⁸Sishanaka tina la Mungu, limɔ Inde atosishana tina lanu. Solaka besamba yanu, ino bato ba batwanelo la tanesaka betema yanu, ino ba betema imbale!

⁹Okaka tokenene, lelaka, wɛlekɛ foo se; twelɔ etososek'ino, tokinjweke ndeli la limengɔ likinjweke ko tolöi.

¹⁰Ɔndɔkɔlɔkɔ betema yanu se nda baiso ba Mungu, limɔ Inde elataliak'ino likolo.

Beimo la bakakanelo ende eb'Etanda

¹¹Bitungani, oseɔkɔlɔnëke! Oyatosɛɔkɔlɔ etungani, kwa oyatoata loasɔ loa etungani yande, ambo asoseɔkɔlɔ Bikela la asoataka Bikela. Nde eya mbo boataka Bikela, ambo oti imɔ bolitesi wa Bikela, kangä wataki wa yao.

¹²Oyataka Bikela la Bokomyi wa Bikela ale ko Ɔmwito, ako Inde kongo oyatokɔkɔlɔ ndouwesa la ndoseeselese bato. ¿Aɛ wende to ndai oyatoataka boyalani laɛ loasɔ?

¹³Tene ngo, ino ebatoonga mbo— Ango ko louse, ango lelengɔ tɔkɛkɛ nda bokenge boko asisa, tolaingalaka omao ko mwaka ɔmɔi okatimbasa bokalala la tolaɔlɔkɔ bondanda;

¹⁴kongo ko wende ebatiluwe kɔni ani atoyala liwawi lianu lelengɔ. Eoka wende kwa liumba elisɔenele ko sinyo sha mbile, lamao koseesele.

¹⁵Nda lifa lia baai bana, ino koonga mbo— Eya mbo Ngenɛ eɛembe ongoma, iso koyala la liwawi, iso kokela e-loasɔ-lo, ango ko lona.

¹⁶Nde kwani ino nd'atofaala la bɛmɛtɔ wanu la bɛmɛtɔ bototi-bo bole ko bobo.

¹⁷Eokao, oyatoluwa ko ndokela olau, nde angokela wao, ani lona kotangomo obe end'inde.

Yakobo 5

¹Tene ngo, ino bafoka. Lelaka, ulaulaka loasɔ loa bemusi ebikayek'end'ino.

²Bieto yanu bisofɔndɔkɔ la bisinda yanu bisobeba la fomboli;

³mbela la falata yanu bisoliakama la batale la batale bana batotikala kwa tuka yof'ino se, la bao batofechaka lokomba loanu kwa bösä; ososönjaka bondanda nda bacho ba liko.

⁴Tene, bieto ya basali banu ebatwaka eula ya bilanga yanu, biko yao ebisonökolo ino end'iyoyao to bisoamamel'ino la bamiki ba ebatwaka eula yanu basöto ko nda batoi ba Mungu Ngené wa Bikuke.

⁵Ono nda wenda walaka bieka ya bonuku la wakaneloko yeme yanu, watumesaka betema yanu l'enika la lise lia liömä lifi.

⁶Osofaefa ewa liengani se, osool'inde; atifekel'ino ango sinyo.

⁷Eokao, Bitungani, owëke esole ko nda bayelo ba Ngené wasu. Tene ngo, ngené wa elanga atoumbakela eula ya tuma etosöemb'inde fine, aitowaka esole ko nd'akatöneke mbula ya biää la mbula ya bötökö.

⁸Ino imö owëke esole, kökömesëke betema yanu eoka bayelo ba Ngené wasu basamboya tina.

⁹Bitungani, okimakimanëke mbo otafomo se nda liataki. Tene, Wataki akoemala nda bome.

¹⁰Bitungani, böluca etichelo eoka ya winikölo wa bato ebatiawaka esole, tichaka Batöndöli ebaongaka ko nda lina lia Ngené.

¹¹Tene, toisotanga bato ana ebakökömökö la bofili, mbo Eba Limengö. Osookak'imö loaso loa bökökömu wa Yobo, la osöene lisangi lia Mungu eoka yande, la ani Ngené Mungu asotuma fuu la ngandi la shota.

Bikano la baölo ba wewe

¹²Bitungani yami, loaso lömci losolongela to, loko mbo— Otinyëke ekanö, ango ko la Use, ango la se, ango la ekanö ya kanda yasi; nde Eingo eyetosingwak'ino, eyaleke ngo ko Eingo, la Mbayo ngo ko Mbayo kongo, mbo otafomo se nda liataki.

Lisomboli liouwesa bato basi

¹³¿Ömci wanu atoka wale? Asombokoleke to! ¿Ömci wanu nd'asoyaimwa olau? Achweke to böle!

¹⁴¿Ömci wanu ayali nde la loo? Ateke biange ya Etanda lioi, basombokoelek'inde, balökësek'inde baita nda lina lia Ngené;

¹⁵la lisomboli lia liimeli litouwesa boto ona wa lokambo la Ngené atosäsesa nd'inde liasi. Eya mbo asokela batwanelo, bemesëlemökö inde.

¹⁶Sanokolanaka to batwanelo banu, sombokoelanaka mbo bosasesomoko säsosäso. Lisomboli lia boto wa liengani litökökölö likuwa lia likama.

¹⁷Eliya aaka boto wa liluku kwa eliasu, la inde losombola ndosombola mbo mbula etatoneke, la mbula etiatoneko nda nyele ko la miaka bisato la tengai liambe,

¹⁸limo inde losombola liasi la buse lotonese mbula la nyele looto tuma twa yao.

Liinoli lia boto wa batwanelo

¹⁹Bitungani yami, eya mbo boto wanu esekwaka nda mboka ya wewe la wasi koinol'inde liasi,

²⁰aluweke mbo boto oyasoinola boto mbo asekweke nda mboka ya efinole, ambo atouwesa bolimo wande nda liwa la atoliaka ambale wa batwanelo.

1 Petelo

1 Petelo 1

¹Petelo ako Botomomu wa Yesu Masiya asotoma lokasa-lo ende bato ebasolimela amamwito l'ebasomelakana okayale nda Ponto, la nda Galatia, la nda Kapadokia, la nda Asia la nda Bitunia,

²ebaaomoko ko la liluwani lia oso lia Mungu Sango, ebüchomoko ko la Bolimo, litina mbo oliteseke la mbo ɔmemyakɔmɔkɔ la bakilaba Yesu Masiya. Booto la lilatemi biulweke end'ino!

³Lɔkɛmɔ loyaleke ende Mungu ako Sango wa Ngenɛ wasu, Yesu Masiya! Ko l'eoka ya shota shande sifi, aotak'iso liasi la ieli siyai ko la litemwi lia Yesu Masiya nda liwa,

⁴la mbo ɔɔleke botiko ebotilaseesele, ebotiabebe, ebotiabeselek'imɔ la ebosoisoelomo ino nda Use,

⁵ako ino ebasotekamesomo ko la bofoka wa Mungu la lilendelu lianu mbo bɔɔleke liuwesi elisotaumbakela ndoisokolomo nda mbile ya liko.

Bakoteli bawau basamboya

⁶Nda loaso-lo otoyaimwa yai nde kwani ko mbile ɛmɔi eluwa lole lanu ndokaka biale ya bakoteli ba bɔfɔnɔ la bɔfɔnɔ,

⁷mbo likoteli lia lilendelu lianu elisolongela mbela la loketi lofi la elisokotelomo imɔ ko la bösä ani etoseesele, liao liko lilendelu lianu lieshelek'ino loomalo la tala la lɔkɛmɔ nda lɔenesɔ loa Yesu Masiya.

⁸Otien'Inde, nde ososam'Inde; ambo kwani boitɔen'Inde, nde osolendelo ko Inde, la otoyaimwa la limengɔ elisolongela baai angene la elisoilakama la tala;

⁹ongoma tuu ya lilendelu lianu yende mbo osɔɔɔ liuwesi lia belimo yanu.

Liuwesi lifi lisamboya

¹⁰Batɔndɔli ebatɔndɔleleke ino loaso loa booto ebokayeke end'ino, balukaka la bafelaka liuwesi-li;

¹¹bafelakaka mbo ndai la eni mbile eyanangolaka Bolimo wa Masiya nda betema yau, ani atɔndɔlökö Inde biale ebikokeke Masiya la tala ebikayeke mbisa ya yao.

¹²Lɔenesɔmɔkɔ end'iyo mbo bakelaka ongoma, inga ndosung'iyo angene, kangä ko ino, nda njaso ebisokambesomo ino kwani ko l'ebasonangoel'ino Mboli Ilau ko la Bolimo Botanu oyatomomu konda Use oya end'ino; la bakitomo bende la yeme yotichaka imɔ ko njaso-ao.

Bakakanelo eoka ya lilitesi

⁴Yauku to end'Inde, ako litale elile la liwawi, elisofekomo la bato, nde nda baiso ba Mungu lisoaomo la lisolitesomo;

⁵ino angene imo yalaka batale ebale la liwawi, ebatoswomo la ndako ya bolimo, mbo ino boyaleke botuka wa Kanga ebiuehomu ndotambaka bafaefi ba betema ebengani ndoaelomo la Mungu ko l'eoka ya Yesu Masiya.

⁶Losotomo to nda lokasa mbo— Tene ngo, nda Siona isoswa litale lia ikululu, Elisoaomo la elisolitesomo la boto oyatolendelo Inde aitokesomo soni!

⁷Eokao, end'ino ebasolendelo Inde ale lokemo, nde ende ebaitolendelo, ale Litale elisofekelomo la baswi, Nde liao lisoswomo nda botö wa ndako.

⁸La mbo— Litale liokwes'ato tolango la litale liowaka bakulya; ebaitolitesa wendi eoka batokwa tolango, kwa akomyomoko ko oso.

⁹Nde ino wende balomboki ebasoamo, botuka wa Kanga ya Bokota, tukela ya bato ebuchomu, la bato ebasoomana la Mungu kongo, mbo oteke boeki wa tolimbo etwakelak'Inde oyatak'ino lioi liosekwa nda lilima oyatoko nda eloande löwa lomwaalomo.

¹⁰Oso otiaaka bofindi wa bato, nde kwani wende bofindi wa Mungu; oso otiaoko shota, nde kwani osoko shota.

Boyaeli wa bato ba Mungu nda baiso ba bato

¹¹Basamomu, isoombak'ino ebayali kwa bato ebasolimela la beenda nda wenda-bo, mbo ofekeke yeme ya bindo ebitonana bita la belimo yanu.

¹²Yalakaka la boyaeli bolau sisi ya bato ba wenda, litina mbo, atoseko iyo oseol'ino, mbo wende ebatokelaka obe, beneke ko bekeeli ilau la beineleke ko Mungu nda lise elikayek'Inde end'iyö.

¹³Litesaka baiti batotina bau ebale l'isosha ende bato, eoka ya Ngene wasu; ango ende Bokota oyalongeli,

¹⁴ango ende Bekumi ebasotomomo lande ndokucha ebatokelaka obe, la ndoomalesa ebatokelaka olau.

¹⁵Eoka ongoma lisangi lia Mungu lile mbo bekeeli yanu bilau biyaleseke bato ba bibebe ko tau ani atongak'iyö bai ba botutuku.

¹⁶Kwa ayal'ino toote, otangeke mbo iote shanu sile ko fofe yokelaka bobé, kongo ko yalaka beköwa ya Mungu.

¹⁷Litesaka bato batotina, samaka beoto ya Etanda, wangaka Mungu angene, litesaka Bokota oyalongeli!

Bakuwi

¹⁸Bakuwi, litesaka bangene banu la bowa fine, inga ko ebale la olau la bɔfɔu kongo, kangä imɔ ko ebakokelak'ino efinole.

¹⁹Eoka eya to mbo boto oyaenyeli nde Mungu, etendela ndoka wale ko l'angwene litina, ongoma inde koomalesa Mungu;

²⁰¿Nde bokela obe, l'ae koomakomo mbaka, botendela la bɔfɔu, otɔɔɔ loni to lokuku? Kongo ko, bokelaka bolau, l'ae kookesomoko wale, botendela wao la olau, ani ooomalesa nde Mungu.

²¹Eoka otomu nde lioi ko la litina-li, mbo Masiya looka wale ko l'eoka yanu, ongoma Inde lotikel'ino etichelo mbo otuteleke banyata bande.

²²Atiakelaka loaso lobe, la limutoli lia bolimbake litiaokomoko nda bɔnɔko wande;

²³amɔɔɔkɔmɔkɔ Inde, atiamutolaka la limɔli, okekesomoko Inde biale, atiatak'iyɔ nganyä, nde Inde lomacha loaso ko ende Mungu oyatoataka loao ko la liengani.

²⁴Inde angene atolaka batwanelo nda bindo yande nda isandu sha lieka, mbo toweleke batwanelo basu la mbo toiikeke ko la liengani.

²⁵Ko la bakambile bande, ino nd'asosäsesomo säsosäso. Eoka ino nd'alotalotaka kwa bekɔkɔ, nde kwani osoinwaka ende Botingani la Bokuki wa belimo yanu.

1 Petelo 3

Lilitesani lia batomali la batolome

¹Ongoma ino bali, litesaka balome banu angene, litina mbo, eya mbo bamɔi batiimele Lioi lia Ngene, limɔ iyo kɔɔsɔmɔ, inga la baɔi, kangä ko la boyaeli wa bali bau,

²ani atɔeneke batolome limama la boyaeli wanu botanu.

³Bɔfekɔ wanu boyalëke to ko wao ebole lousa, boko swee ya belowa, la lilengo lia mbela, la liwati lia bisinda ya bɔfekɔ kongo;

⁴kangä bɔfekɔ eboisami nda botema wa boto, lilengo elitilaseeseleke liko botema sambo la bɔfɔu, ebole la loketi lofi fafo nda baiso ba Mungu.

⁵Eoka batomali ba kwaala lokesekele ieli shau ko ende Mungu, bawataka bɔfekɔ ongoma la balitesaka batolome bau,

⁶kwa Sala alitesaka Abalayama, inde lotang'inde mbo— Ngene wami; l'ani atokelak'ino ko bolau, wende bana bande nde owangeke iwaesa ango simɔi.

⁷Ino batolome ko ongoma, yalanaka la bali banu la weli ani otoenyela mbo botomali atiengane otolome la bofoka, eoka ino lau osowachana ndosangola bootaota wa loiko mbo basomboli banu batakufesomo.

⁸Lioi lia tuu ko mbo, yalanaka la botema omwito, okelanaka ngandi, samanaka la beoto ya Etanda, la shota la liikami se.

⁹Otakundanëke bobbe ko la bosakane, angoko limoli eoka ya limoli, kangä la lifotesi lia lokemo, eoka watomoko lioi ko la litina-li mbo osangoleke lioi lia lokemo.

¹⁰Eoka, inde oyalembi ko ndosama liwawi-li la ndene bacho balau, Akufeseke lolame loande lotaonga bobbe, la bonoko nda bolowane;

¹¹Aloteke mboka ya obe, akeleke ko olau, Alukeke lilatemi ko ndotutaka liao.

¹²Eoka baiso ba Mungu basowe eba liengani bonono, Batoi bande batolaila basomboli bau Nde bombo wa Ngen e bole la wuno ani atoticha ebatokelaka bobbe.

Likongolomu loaso loa Liengani

¹³¿Ndai kokeel'ino obe eyambo bofumbaka ndokela olau?

¹⁴Kongo ko bookaka wale loaso loa liengani, ambo wende la limengo fuu! Owangëke iyo, otatemëke;

¹⁵Uchaka Masiya kwa Ngen wa betema yanu. Yalakaka la baoui ba limutoli liomutoela boto oyatofelak'ino litina lia ieli esile lanu, kongo ko mutolaka ko la liikami se la lilitesi;

¹⁶elembeelo ya njaso eyaleke ko la botanu, litina mbo eyekamolomoko ino, ebatotongoko boyaeli wanu olau wa Masiya, kofakomo ngo ko soni.

¹⁷Losolongela bolau mbo ino wokeke wale ko eoka yokelaka olau, eya to mbo Mungu esanga ongoma, inga to eoka yokelaka bobbe.

¹⁸Eoka Masiya awaka loaso loa batwanelo ba bato, ko liwa limoi, ewa liengani awelaka ebati la liao, mbo aeshelek'iso ende Mungu; aolomoko nda boyaeli wa bolomboki, afaefomoko loiko la Bolimo.

¹⁹Ko la Bolimo akeke okanangoela belimo nda ekandelo,

²⁰bako ebatefolaka lioi lia Mungu kwaala nda mbile eyaumwaka Mungu ndoumbakela angowa esole nda bacho ba Noa eyakelomoko wato wa liuwesi, nda wao ko bamyo kongo, bako bato bonanei, bauwesomoko la balia.

²¹Loende ikweelo sha lilufi elitouwes'ino kwani, inga lisooli lia lilo lia bindo, kangä tele ya elembeelo elau ende Mungu, ko l'eoka ya litemwi lia Yesu Masiya nda liwa,

²²oyakeke nda Use, oyayali kwani nda bosamba w'olome wa Mungu, omao ko bakitomo la tososha la befoka bitotina bisokakalesomo kakala ko lande.

1 Petelo 4

¹Eoka mbo Yesu okaka biale nda bindo, wangemesaka betema yanu ko la lienyeli-li mbo oyasokaka biale nda bindo asomacha batwanelo,

²litina mbo, ko la mbile ebisotikala, boyaeli boitofwɔlɔmɔ ko la yeme ya boto, kangä la lisangi lia Mungu.

³Mbile eyesoeta yaɔlesɛk'ino fofe yokelaka kwa ebilembi bato ba wenda, biko ndokwa nda mboka ya bolëfë la yeme ya obe, liwa lia bänä, bisha ibe, limwi lia bänä la lisemoli lia befɔnɔ ya mungu elisofekomo la bikela.

⁴Basomwaala kɔni eoka oitowatemana lau nda toongo twa sheteseli, limɔ basomɔɔk'ino;

⁵nde batoaolela loasɔ-lo end'Inde oyakoengani ndoatel'iyo, l'ebakoyali la liwawi l'ebasowa imɔ.

⁶Ko la litina-li, Mboli Ilaul yanangolomoko ango ende ebawakä, mbo kwa asoatelomo iyo njasɔ kwa balomboki, belimo yau biyaleke la loiko kwa Mungu.

Bakoteli la Bifembi ya liko bisamboya

⁷Nde tuu ya bitotina bisoya tina; eokao taka betema yanu se la sombokolaka la baenyeli ebatani la weli.

⁸Loasɔ elosolongela, lole ngo ko ndokɔkɔmɔ nda lisamakani, eoka losamɔ lotoliaka ambɔɛ wa batwanelo.

⁹Nyangelaka bæenda angokimakima;

¹⁰bafi ebasofaefomo ino, boto la boto, kaelanaka bao kwa basungi balau bokaela bɔfɔnɔ la bɔfɔnɔ wa booto wa Mungu.

¹¹Boto enangola, ambo ko baölo ba Mungu; boto eyala bosungi nda likuwa, ambo ko la bofoka ebɔɔlesɛ Mungu end'inde, litina mbo nda bitoti-bi Mungu ataliomoko tala ko la Yesu Masiya. Tala la isosha shokakalesa bile yande ko layalaya. Ongoma.

¹²Basamomu, omwaalëke loasɔ loa likoteli elile kwa bösä elisoyakotel'ino kwa mbo loasɔ elotiluwane losoyel'ino,

¹³nde okaka ko limengɔ eoka anyo ososangana nda lioki lia biale ya Masiya, mbo nda lɔenesɔ loa tala yande, ino bokaka imɔ ko limengɔ la linengina.

¹⁴Bomɔɔkɔmɔ eoka ya lina lia Masiya, wende la limengɔ, eoka tala la bolimo wa Mungu bisoelama end'ino.

¹⁵Nde boto angomoi wanu ataoka wale mbo ale booli wa boto, ango ko wiya, ango oyatokelaka obe, ango italaila.

¹⁶Kongo ko boto eoka wale ko l'eoka mbo ale wa Masiya, okëke soni, nde aineleke tala ya Mungu ko nda e-lina-li.

¹⁷Eoka mbile esoya elikakoleke liataki lia njaso ya bofindi wa Mungu; la eya mbo liakola end'iso, tuu ya loaso loa ebatotefokola Mboli Ilau ya Mungu koyala to moni?

¹⁸¿Ango ewa liengani euwa ko la tale, ambo oyatiluwe Mungu la ewa batwanelo kotemwa anima to?

¹⁹Eokao ebatokaka wale ko l'eoka ya lisangi lia Mungu, bateke belimo yau ko la bekeeli bilau, ko nda besamba ya Bokeli Wolendelomo.

1 Petelo 5

Bakakanelo ba tuu la liseeli

¹Ino biange ya Etanda, imi oyale imo ko wange la omoi oyeneke biale ya Masiya la oyatosangana lanu imo nda tala eyekenesomoko, isolombokol'ino mbo—

²Kukyaka liyasa lia Mungu eliyali lanu, komyaka liao, inga eoka osotinjakomo, kanga mbo osolembe ndokela lisangi lia Mungu; inga la yeme ya bieto, kangä la botema wa mengi;

³inga kwa bangene ba botiko ebosofomo ino, kangä kwa bitichelo ende liyasa lianu.

⁴Limom akeneleke Botingani Wolongela, ino komoko boyoyo wa tala ebotilabeeleke.

⁵Ino tosenge imo, litesaka biange; ino yaatotina, wataka liikami se kwa bisinda ya likuwa lianu, eoka mbo— Mungu atofekela eba bemeto, nde atofaekefa eba liondwi se ko booto wande.

⁶Eokao ondwaka se hondwa nda bosamba wa bofoka wa Mungu mbo ataliek'ino la mbile yoengana;

⁷umbolaka tokenene twanu ende Mungu eoka Inde nd'asotakela ino bolenda.

⁸Taka betema yanu se, lambaka! Wiyani lanu ako Satana atotimbatimba okaluke boto wola.

⁹Fekelaka inde, nanaka lande ko la liimeli elisokokomo koke, ani asoluw'ino mbo beoto yanu nda wenda-bo basokaka imo ko bifembi kwa ino.

¹⁰Mungu, Ngene wa booto bototina, oyasot'ino lioi mbo woteke nda tala yande ko la Masiya konda layalaka, mbisa ani asokaka biale ko mbile sinyo, Inde angene eolol'ino, ekokomesek'ino, ewangemesak'ino, efaefak'ino bofoka!

¹¹Ende Inde isosha shokakalesa ko layalaya! Ongoma.

¹²Isosɔnel'ino lokasa sumbu lɔkɛkɛ ko la bosamba wa Silwano, etungani yolendelomo (kwa atangi nde'mi), isofumbes'ino la isoekekes'ino mbo njaso-bi yende ya booto wa wewe wa Mungu; kɔkɔmɔkɔ nda wao kɔkɛ!

¹³Eb'Etanda ya Babilona, ebasoamo kwani ayali ino, basoseel'ino; la Malako wana wami ko ongoma.

¹⁴Lamolnaka la tɔchɔu twa losamɔ etũchomu. Lilatemi end'ino yaatotina ebawatemani la Masiya!

2 Petelo

2 Petelo 1

¹Simona Petelo, bɔkɔwa la Botomomu wa Yesu Masiya, asotoma lokasa-lo ende bato ebasɔɔɔ liimeli elile la lokuku lolau kwa eliasu liimeli, ko la liengani lia Mungu wasu la Bouwesi wasu ako Yesu Masiya,

²Booto la lilatemi biulweke end'ino, ko la liluwani lioluwa Mungu la Yesu Ngene wasu!

³Eoka bofoka wande ebosekwi ende Mungu bosofaef'iso bitotina ebiomani nde la loiko la lisemoli lia Mungu, ko la liluwani lia Inde oyatak'iso lioi ko la tala la likama lia bolau wande,

⁴ko la yao asotikel'iso basakä bande balau ebalongeli fafo, litina mbo oyaleke la likao lia liluku lia Mungu ani osokwela lifɔndi elikoyali ono nda wenda ko l'eoka ya yemε ibe.

Bakakanelo la beimo ya Petelo ende eb'Etanda

⁵Limɔ ko l'eoka ya litina-li, fumbaka fine ndowachaka boyaeli bolau amamwito la liimeli lianu, amamwito la boyaeli bolau imɔ ko liluwani,

⁶amamwito la liluwani imɔ ko likakalesi lia betema yanu, la amamwito la likakalesi lia botema imɔ ko likɔkɔmεε, la amamwito la likɔkɔmεε imɔ ko lisemoli lia Mungu,

⁷amamwito la lisemoli lia Mungu imɔ ko eniya ya bitungani ya Etanda, amamwito la eniya imɔ ko losamɔ.

⁸Eoka boseε nde njasɔ-bi la biulwa end'ino likama, limɔ bitokufesel'ino bowandu la εkwεε nda liluwani lia Ngene wasu ako Yesu Masiya.

⁹Eoka boto oyasoomelo njasɔ-bi, ambo ale la botuku la atɔene ko yao ebile tina lande, asoosala lotaneso loa batwanelo bande ba osooso.

¹⁰Eokao, Bitungani fumbaka fine ndokɔcha loasɔ loko mbo osotomo lioi la mbo osoaomo la Mungu, eoka bokela ongoma ani ino angokwa imɔ se;

¹¹ongoma to ofoafomo lifaefela, ko isosha shɔɔɔ nda bɔkɔta wa layalaya wa Ngene wasu ako Yesu Masiya Bouwesi wasu.

¹²Eokao, yelaenyeles'ino e-njasɔ-bi mbile la mbile, ani ososila oko ndoluwa yao la ndokɔkɔmεε kɔke nda wewe ebosoluw'ino.

¹³Itangi nde mbo losoengana lami, ko la mbile eyetikali lami nda bindo, ndofumbes'ino ko la lienyelesi lia njasɔ-bi,

¹⁴eoka isoluwa mbo mbile yosekwa nda bindo yami esoya oko tina, kwa eneseke imɔ Ngene wasu ako Yesu Masiya wenεε'mi.

¹⁵Itofumba to ndokomya mbo mbisa ya liwa liami, ino bokokoleke ko mbile la mbile ndoenyakela e-njaso-bi.

¹⁶Aluwesak'iso oluwes'ino bofoka la loyo loa Ngenε wasu ako Yesu Masiya, totiatutelaka bembila eyafolomoko la weli wa bato, kongo ko twenekε tala yande ya likama.

¹⁷Eoka afomoko Inde loinelomo la tala ko ende Mungu Sango, limiki lifi lia Ngenε wa tala loonga mbo— Oyo ende Wana wami wa losamo, oyatoomalesa nde Imi;

¹⁸la iso angene twaokaka limiki-li eliasekwaka nda Use, eyayaalak'iso lande nda löngo lotanu.

¹⁹Tole imo ko la liolo lia litondoli elisokokomesomo koke, eokao bolau ngo ko mbo botinganeke la liao kwa faka eyesoanganga nda elela ya botufele ko nd'akasoweke buse, ani üonge sha liso sisotemwa nda betema yanu.

²⁰Taluwaka to mbo angwene litondoli lia Kasa ya Mungu lisoaesomo litina se ko la weli wa boto angene kongo,

²¹eoka litondoli litiayaka ko la lisangi lia boto ko mbile angomoi, kongo ko bato angene ebatinjakomo ko la Bolimo Botanu, iyo loonga ko la isosha sha Mungu.

2 Petelo 2

Boimo loaso loa Batondoli ba bolimbakeli

¹Nde batondoli ba bolimbakeli batemwaka sisi ya bato, kwa akayek'imo ko baekesi ba bolimbakeli sisi yanu, batoeshel'ino tofenya ko wisisa tosesese Etanda, batoanganya angomoi Ngenε oyasoendol'iyoy; ongoma batoeshel'iyoy angene ko liseseli lia lisasaya.

²Limoi wike betutaka nde boyaeli wa bolofe, la eoka yau, mboka ya wewe etomokomo.

³Limoi ko la bolole wau batoko bieto yanu kwa bokalala wa baoyi ebatofenyak'iyoy la yeno; nde likuchi liau ko kwaala litiyeke l'imongi la liseseli liau litiingale la bolengenge.

⁴Eya to mbo Mungu atiameseleke bakitomo eyatwaneloko iyoy, nde koumbokol'iyoy nda eyaelo ya Satana, la atak'iyoy nda baseko ba botufele wa ndi mbo bakandokomoko ko nda liateli lia njaso;

⁵atiameseleke eba wenda wa kwaala, kongo ko auwesaka Noa ako Boeki wa Liengani buu ko la bato basi osambale ani aeshaka fela efi nda wenda wa bato ebatiluwaneke la Mungu;

²⁰Eya to mbo besekwaka nda boyaeli wa wenda-bo ko la liluwani lia Ngenε la Bouwesi wasu ako Yesu Masiya, limɔ bekandakomo liasi la belongelomo ko la wao, boyaeli wau wa mbisa bosoetela ewa oso la bobε.

²¹Eoka bolau wolongela ko mbo ani batialuwaka mboka ya liengani, inga to mbo basekweke nda bikela bitanu eyafaefomoko iyo la eyaluwak'iyο la weli.

²²Wisha wa wewe bosowanel'iyο boko mbo— Ngwa esoinwela yeka eyesosendek'inde; la wasi mbo— Ndeɪ esosoola bindo, la esoinwa okalɔkwalɔkwa nda baɪti.

2 Petelo 3

¿Lisakä lia bayelo ba Ngenε wasu anima to?

¹Ebasamomu, e-lokasa-lo loende eloa imbale elososɔnele'mi ino, la nda yaambale isofumbekesa baenyeli balau banu ndoenyeles'ino;

²mbo otaosala baölo ebaongaka Batɔndɔli batanu ko osooso, la ekela ya Ngenε la Bouwesi eyaongomoko ko la Batomomu banu.

³Taluwaka to loasɔ-lo, mbo nda bacho ba liko, ebatolimbokola beyaka la batolitekesa ko yeme yau angene,

⁴la batoonga mbo— ¿Lisakä lia loyo loande ko anima to? Eoka ko nda mbile eyakwaka batata basu tɔlɔ twa liwa bitotina bikotikala kwa ayalaka ngo ko yao ko nda liakoli lia wenda-bo.

⁵Nde basosala loasɔ-lo la yeno, loko mbo biuse yaaka kwaalakwaala la se imɔ yakelomoko nda balia la ko la balia l'eoka ya lioi lia Mungu,

⁶la ko la balia wenda ewayalaka lolindaka la fela, wao losεεselo.

⁷Nde ko la lioi-ao biuse la se ebikoyali kwani bisoukamesomo eoka yofechomo ko la bösä la bisüchelomo lise lia liataki la losεεselo loa bato ebatiluwane la Mungu.

⁸Nde ino, ebasamomu, oosalëke loasɔ-lo lomwito, loko mbo— Ende Ngenε Mungu, lise limɔi liende kwa miaka bilëfu, la miaka bilëfu yende kwa lise limwito end'Inde.

⁹Ngenε wasu ati l'imɔngi shokocha lisakä liande, ani asotanga bato bamɔi mbo imɔngi, nde atoumbakel'ino angowa esole, eoka atilembe mbo boto angɔmɔi aseεsëleke, kangä mbo batotina biyeleke nda likalangani.

¹⁰Liyaka nde, liko Lise lia Ngenε, kwa wiya; nda lise lina biuse bilawanjwaka mbao ko la liela lia wambe, liso lia use, la tengai la tolonge bilalangwalangwaka la etao ya likama limɔ wenda la yao ebikelomo ina bilaisolomoko.

Boimo la liseeli lia tuu ya lokasa

- 11**Eoka mbo bitotina-bi bilalangwaka ongoma, oondu nde ndoyala boni to bɔfɔnɔ wa bato wa boyaeli botanu la lilitesi liolitesa Mungu,
- 12**I'ani atoumbakel'ino la yemε yoendesa loyo loa lise lia Mungu, ko la loao biuse bilafyaka la bilalangwaka la liso lia use, la tengai la tolonge bilalangwaka la etao ya likama.
- 13**Nde yende ko biuse biyai la wenda boyai ebikolukak'iso la olo akayelege ko liengani, kwa atikak'Inde angene lisakä.
- 14**Eokao, ebasamomu, akolukak'ino njaso-bi fumbaka to mbo Inde oshek'ino l'angwene limeme, angwene ango litwanelo, kangä lilatemi.
- 15**Tangaka mbo liumbakeli lia Ngene wasu, liende ko liuwesi, kwani asonoko etungani oyasamomu lasu ako Paulo esonel'ino ko la weli ewafaefomoko inde,
- 16**kwa atoongak'inde imo nda kasa yande bitotina. Nda yao, bimoi yende la tale yoluwa litina; eba botutuku, l'ebatikokome batofenyaka batina, kwa atokelak'imo iyo nda kasa yasi ya Mungu ko nda loseesele loau angene.
- 17**Eokao to ino ebasamomu, kwa asotaluw'ino njaso-bi, lambaka mbo otaengolesomo ko la litwanelo lia bato babe la mbo ino otasekwa nda likokomele lianu angene.
- 18**Nde kondaka nda booto la nda liluwani lia Ngene wasu la Bouwesi ako Yesu Masiya. Tala bifomoko end'Inde la kwani la ko nda layalaya!

1 Yoane

1 Yoane 1

¹Lona eloayalaka ko nda baakoelo, eloakak'iso, la elwenek'iso la baiso basu, eloatichakak'iso, la eloamatakak'iso la besamba yasu, loko loaso loa Lioi lia Liwawi,

²(liwawi lina lienεsɔmɔkɔ to la twenεke liao la tosokambesa ino la tosonangoel'ino loaso loa Liwawi lina lia layalaya eliyalaka ko ende Sango la elienεsɔmɔkɔ end'iso).

³Lona elwenεke nd'iso la eloakak'iso, tosonangoela imɔ ko ino, mbo ino imo osukaneke lasu lisaɔ; la lisukani-li liasu lile to amamwito la Sango la amamwito la Wana wande ako Yesu Masiya.

⁴Tososɔnel'ino njaso-bi mbo bootaota wasu bɔɔlwεke.

⁵Wendi ebokak'iso ende Ngene la wao ebotonangoel'iso ino wende mbo—Mungu ende Löwa la end'Inde angwene lilima ango sinyo.

⁶Eya toonga mbo tososukana lande l'ani tokoyali nda lilima, ongoma tosoonga ko lolanga la toti bato ba wewe;

⁷nde eya mbo tokende nda löwa kwa ayali Inde nda löwa, ani tososukana boto la boto lisaɔ, la bakila ba Yesu Wana wande basotanekes'iso batwanelo batotina.

⁸Eya toonga mbo toti la bobε, ani tosolimbakel'iso angene la wewe bot'imɔ nda betema yasu;

⁹nde toaola batwanelo basu, Inde nd'ayali wolendelomo la ewa liengani mbo amεselek'iso batwanelo basu la atanekes'iso bitotina ebitiengane.

¹⁰Eya toonga mbo totikeleke batwanelo ani tosof'Inde lolanga la lioi liande lit'imɔ nda betema yasu.

1 Yoane 2

Bana ba Mungu bende la losamɔ loa Mungu

¹E bana bami bakεke, isosɔnel'ino njaso-bi mbo otatwanelo; nde eya to mbo boto etwanelo, ani tole la Boongeli woongel'iso ende Sango, ako Yesu Masiya Oyengani,

²la Inde nd'ale Likambi liendol'iso loaso loa batwanelo basu, inga ko eoka eyasu kongo, kangä eoka ya eba wenda bototi.

³Toluwi nde mbo tosolu wak'Inde ko ani asolites'iso bikela yande.

⁴Oyatoonga mbo— Isoluw’Inde, ani atilitese bikela yande, inde ale ngo la lolanga la wewe bot’imo nda botema wande;

⁵nde oyatolitesa lioi liande, wewe losamɔ loa Mungu losoengana chaa nda botema wande. Ko la loasɔ-lo tosoluwa mbo toyali nde tɔɔ end’Inde;

⁶boto oyatoonga mbo asokɔkɔmɔ tɔɔ end’Inde, ambo aondu nde ndoyala la boyaeli ewayalaka lande.

⁷Ino basamomu, itisɔnel’ino ekela eyai, kangä ekela eyesoumwaka la eyaɔɔk’ino ko nda liakoli; ekela eyesoumwa yende lioi elisokak’ino.

⁸Nde isosɔnel’ino oko ekela eyai, la end’Inde la end’ino lisanga yende ngo wewe, mbo lilima lisowanjwa la löwa loa wewe losoana oko kwani.

⁹Boto oyasoonga mbo ale nda löwa ani asoiyana la booto lande, akoyali ngo ko nda lilima ko kwani.

¹⁰Boto oyasosama booto lande, asoanyema nda löwa la at’imo la litina liokwesaka basi likulia.

¹¹Nde boto oyasoiyana la booto lande akoyali kɔni nda lilima la akokendekende nda lilima, aitoluwa olo atɔke lande eoka lilima lisotufesa baiso bande.

¹²Bana bakeke, isosɔnel’ino lokasa eoka batwanelo banu basomeselomɔ ko l’eoka ya lina liande.

¹³Basango, isosɔnel’ino lokasa eoka oluwi nde Inde Oyayali ko nda liakoli. Tosenge, isosɔnel’ino lokasa eoka osokwesa la osolonga Ewa Bobe. Bana, isosɔnel’ino lokasa eoka osoluwa Sango.

¹⁴Basango, isosɔnel’ino lokasa eoka oluwi nde Inde Oyayali ko nda liakoli. Tosenge, isosɔnel’ino lokasa eoka wende la bofoka fine, la lioi lia Mungu likoyali nda betema yanu la eoka osokwesa Ewa Bobe.

¹⁵Osamëke wenda-bo, ango ko biengo ebile nda wenda-bo; eya mbo boto esama wenda-bo, ambo ati la losamɔ loa Mungu nda botema wande.

¹⁶Eoka bitoti ebile nda wenda, biko yemɛ ya bindo, la yemɛ yolola ebitɔenɛ bato la baiso, la tofälä twa liwawi-li, yao-bi bitisekwe ende Sango kangä nda wenda-bo.

¹⁷Wenda-bo bosowanjwa mbao la yemɛ ya wao imɔ, kongo ko inde oyatolitesa lisangi lia Mungu atotikala nde ko layalaya.

Beimo ende bana ba Etanda ya Masiya

¹⁸Bana’mi, mbile ya liko esoya to; kwa okak’ino mbo Bofekwani la Masiya atoya, ongoma kwani bafekwani ba Masiya basoyala; ko ongoma tosoluwa mbo mbile ya liko esoya.

¹⁹Basekwak'end'iso nde batiyalaka ebasu, eoka eya to mbo beyalaka ebasu, ani basoumwaka lasu; nde basekwaka end'iso eoka ndwenese fololo mbo batotina bati ebasu.

²⁰La ino nd'asowelomɔ ko loücho loa Ewa Botanu, limɔ ino batotina nd'aluwi ebile wewe;

²¹isosɔnel'ino lokasa, inga eoka mbo otiluwe wewe, kangä mbo oluwi nde wao la mbo lolanga loti ango loa wewe.

²²¿Ndai to nd'ayali ewa lolanga, sakolo ngo ko inde oyatoanganya mbo— Yesu ati Masiya? Oyatoanganya Sango la Wana, boto ona ende Bofekwani la Masiya;

²³angwene boto oyatoanganya Wana, koyala la Sango. Nde oyatoaolela Wana, ale imɔ ko la Sango.

²⁴Nde ebisokak'ino ko nda liakoli, bitikaleke ngo ko lanu; eya to mbo yao ebiokak'ino nda liakoli betikala nda betema yanu, ani ono kotikala tɔɔ ende Wana la ende Sango imɔ.

²⁵La lisakä eliatikelak'Inde etikel'iso liende ngo ko mbo Liwawi lia layalaya.

²⁶Isosɔnel'ino njasɔ-bi loasɔ loa bato ebatoengoles'ino.

²⁷Nde loücho elosoweleme ino ko end'Inde, losotikala lanu, la bot'imɔ la boeno mbo boto ekeseke'ino; kangä eloande loücho lotoekes'ino njasɔ bitotina la loao loende wewe, loti lolanga. La kwani asoekesa loao oekes'ino, tikalaka ngo ko end'Inde.

²⁸Kwani, bana bakεke, yalakaka ngo ko end'Inde, litina mbo akεnek'Inde toyaleke ko la lotendela lolau, angowangatalel'Inde la sɔni nda loyo loande.

²⁹Eya to mbo boluwa mbo ende Wengani, luwaka imɔ ko mbo boto oyakakeleke ko eya liengani, ambo aotomu nde ko lande.

1 Yoane 3

Bana ba Mungu la Bana ba Satana

¹Tene ngo, aina losamɔ elosofaefa Sango efaef'iso mbo totangomoko bana ba Mungu; la twende ko ongoma! Litina elitiluweke eba wenda oluw'iso lile mbo batiluwek'Inde angene.

²Ino basamomu, kwanikwani tole bana ba Mungu, nde bɔfɔnɔ ebokayalek'iso, bokenesɔmɔkɔ kɔni; kongo ko toluwi nde mbo akεnek'Inde, tolalalaka nde ko bɔfɔnɔ wande, eoka tolεnek'Inde ani ayal'inde.

³Boto la boto oyale la ieli-si eoka ya Masiya, atotanesa botema wande angene, ani ayal'Inde angene botanu.

⁴Boto la boto oyatotwanelo, ongoma asotefola Bikela; litwanelo lile ngo ko litefoli lia Bikela.

⁵La ino nd'aluwi mbo Masiya eneleke nde mbo asokoleke batwanelo basu la mbo end'Inde angene, angwene litwanelo.

⁶Oyatoyalana lande, boto ona angotwanelo; oyatotwanelo ambo atiene Inde la atiluw'Inde.

⁷Bana bami, omachëke mbo boto alimbek'ino. Oyakakeleke ko liengani, ambo ende boto wa liengani kwa ayali Masiya Ewa Liengani.

⁸Oyatokelaka batwanelo ambo inde ale wa Satana eoka Satana asotwanekelo ko nda liakoli; Wana wa Mungu nd'eneleke ko la litina-li liko ndoseeselese ebisokelaka Satana.

⁹Boto oyaotomu nde la Mungu, aitokelaka batwanelo, eoka lokoto loa liwawi lia Mungu losotikala lande, limo aitokokolo ndokelaka batwanelo eoka asootomo ko la Mungu.

¹⁰Ko la e-litina-li losoenele fololo l'ebale bana ba Mungu, l'ebale bana ba Satana; boto oyaitokelaka liengani, ambo ona ati wana wa Mungu, la oyatisame etungani yande imo ko ongoma.

¹¹Wendi ebokak'ino ko nda liako, bole ngo ko mbo tosamaneke;

¹²angoyala kwa ayalaka Kaina oyaaka wana w'Oyo Bobe la oyaolaka etungani yande. ¿Aokal'inde litina moni? Eoka bekeeli yande angene yaaka bibe, la eya etungani yande yaaka ko eyengani.

Losamo lole ndembe ya bana ba Mungu

¹³Bitungani yami, omwalëke eya mbo eba wenda-bo beiyana lanu;

¹⁴iso nd'aluwi mbo tososekwa nda liwa okakwa nda liwawi, eoka mbo tososama bitungani. Oyati la losamo, ambo akotikali nda liwa.

¹⁵Boto oyasoiyana la etungani yande, ambo inde ale booli wa boto, la oluwi nde mbo booli wa boto ati la loiko loa layalaya lotikala nda botema wande.

¹⁶Ko la litina-li, tosoluwa losamo, mbo Masiya amachaka liwawi liande ndowel'iso; ongoma lole loasu ndomacha liwawi liasu ndowela bitungani yasu.

¹⁷¿Nde boto eyala la biengo ya wenda-bo la inde kene etungani yande la boeno la eliekelak'inde botema wa shota, ani losamo loa Mungu koyala nda botema wande la moni?

¹⁸Bana bami, tosamaneke, nde inga ko la lioi, ango ko la bonoko kongo, kangä ko la bekeeli la wewe.

¹⁹Ko la litina-li toluwi nde mbo twende bana ba wewe, la tosɔɔngɛɛ betema yasu nda baiso bande,

²⁰ani betema yasu angɛnɛ bitof'iso se; eoka Mungu nd'alongeli betema yasu la aluwi nde bitotina.

²¹Basamomu, eya mbo betema yasu bitif'iso se, ani tosoyala la lotendela lolau ende Mungu,

²²limɔ yeka eyekafelek'iso, totɔɔɔ yao end'Inde eoka mbo tosolitesa bikela yande la tosokelaka ngo ko yao ebisɔɛnɛɛ bolau nda baiso bande.

²³Eye yende ekela yande, mbo tolendeloko lina lia Wana wande, ako Yesu Masiya la mbo tosamaneke kwa atelak'Inde etel'iso ekela.

²⁴Boto oyatolitekesa bikela yande, ambo asoyalaka lande la Inde asoyalaka la boto ona; limɔ ko la loasɔ-lo toluwi mbo atoyalaka lasu, ko la Bolimo oyafak'Inde efaef'iso.

1 Yoane 4

Lembeelaka bolimo wa wewe la bolimo wa bolimbakeli

¹Basamomu, wimelɛke balimo batoti, kotɔɔkɔ bao oluweke kwa mbo basoyala ba Mungu; eoka batɔndɔli ba nanga wike basokakɛndɛɛ wenda-bo.

²Otolembeela Bolimo wa Mungu ko ano; bolimo oyatoaola mbo Yesu Masiya asoya nda bindo ya boto, ambo bolimo ona bole wa Mungu;

³nde bolimo oyaitoaola Yesu, ambo bolimo ona boti wa Mungu, la wao wende wa Bofekwani la Masiya, ewokak'ino mbo botoya nde, la kwani bole oko nda wenda-bo.

⁴Nde ino, bana bami, wende ba Mungu la osolongela iyo, eoka Inde oyale nda betema yanu, ale ofi wolonga inde oyale nda wenda.

⁵Iyo bende ba wenda-bo, eokao batoonga ko yao ebisekwi nda wenda la wenda botokak'iyoy.

⁶Iso twende bana ba Mungu, Inde oyaluwi nde Mungu, Inde nd'atokak'iso. Ko la litina-li, tosoluwa bolimo wa wewe la bolimo wa bolimbakeli.

⁷Basamomu, tosamaneke, eoka losamɔ lososekwa ende Mungu, la boto oyatoyalaka la losamɔ, aotomu nde la Mungu la aluwi nde Mungu.

⁸Boto oyatiyaleke la losamɔ, atiluwe Mungu; eoka Mungu ende Losamɔ.

⁹Losamɔ loa Mungu losɔɛnɛɛ end'iso ko la loasɔ-lo, loko mbo Mungu atomaka Wana wande ɔmwito nda wenda-bo, litina mbo tɔɔɔɔ loiko ko lande.

¹⁰Losamɔ loa wewe losɔɛɛle ko la loasɔ-lo, inga mbo iso nd'asamaka Inde, kangä mbo Inde nd'asamak'iso la mbo atomaka Wana wande mbo ayaleke Likambi lioendol'iso loasɔ loa batwanelo basu.

Losamɔ loa wewe lotosokokola bɔwa

¹¹Basamomu, eya mbo Mungu asosamak'iso ongoma, ani lole loasu ndosamakana imɔ.

¹²Angwɛɛ boto angɔmɔi nd'ɛɛɛ Mungu lise ango limɔi; eya mbo tosamakana, ani Mungu koyalaka lasu la losamɔ loande lotɔɔlwa nda betema yasu.

¹³Ko ongoma, tosoluwa mbo tosoyalaka lande la Inde imɔ ko lasu eoka mbo asofaef'iso Bolimo wande.

¹⁴La iso nd'asɔɛɛ la tosoonga fololo mbo Sango atomaka Wana wande ako Bouwesi wa wenda-bo.

¹⁵Boto oyakaaoleke mbo Yesu ende Wana wa Mungu, ambo Mungu angɛɛ asoyalaka nda botema wande la inde asoyalaka ko ende Mungu.

¹⁶La iso nd'aluwi la tosoimela losamɔ elososamaka Mungu esamak'iso. Mungu ale ngo ko Losamɔ la boto oyasoyalaka ngo nda losamɔ, ambo asoyalaka ngo ende Mungu la Mungu imɔ ko end'inde.

¹⁷Nda loasɔ-lo losamɔ loasu losɔɔlwa mbo toyaleke la lotendela lolau nda lise lia liateli lia njasɔ eoka tosoyala kwa ayali imɔ ko Inde nda wenda-bo.

¹⁸Nda losamɔ angwɛɛ bɔwa, nde losamɔ elosɔɔlɔɔ lososokola bɔwa fwa, eoka bɔwa bole ko loasɔ loa likuchaki la oyasoka bɔwa, akaɔlwi ndoka losamɔ.

¹⁹Iso nd'asosamaka, eoka Inde nd'asamak'iso ko oso.

²⁰Eya mbo boto eonga mbo— Isosama Mungu, ani asoiyana la etungani yande, ambo ale la lolanga; eoka inde oyatisame etungani yande oyasɔɛɛn'inde, ambo atikɔkɔle ndosama Mungu oyatiɛɛk'inde.

²¹Limɔ tole la ekela-ye eyatak'Inde, eko mbo— Inde oyasosama Mungu, asameke imɔ ko etungani yande.

1 Yoane 5

Oyasoimela mbo Yesu ende Wana wa Mungu asolongela

¹Boto oyasoimela mbo Yesu ende Masiya, ambo asootomo la Mungu la boto oyasosama Inde oyaot'inde, ambo asosama imɔ ko oyaotomu lande.

²Ko la loasɔ-lo toluwi nde mbo tososama bana ba Mungu, ani tososamaka Mungu angɛɛ la mbo tosolitesa bikela yande.

- ³Eoka losamɔ losamaka Mungu lole ngo ko mbo toliteseke bikela yande; la bikela yande biti ango la bolito wotola.
- ⁴Eoka ebisootomo la Mungu, yao nd'atolongela wenda-bo, la lilongeli elitolongela wenda-bo lile ngo ko liimeli liasu.
- ⁵¿Ndai asolongela wenda-bo, sakolo ngo ko inde oyasoimela mbo Yesu ende Wana wa Mungu?
- ⁶Ende Inde oyayaka ko la balia la bakila, ako Yesu Masiya, atiyaka ko la balia kongo, kanga ko la balia la bakila imɔ;
- ⁷la Bolimo ale bokambesi woluwes'iso, eoka Bolimo ale ngo ko wewe.
- ⁸Bakambesi boluwes'iso loaso-lo, bende basatɔ, bako Bolimo la balia la bakila, la yaasatɔ bende ko ɔmwito.
- ⁹Tokulia inango sha bato, ambo esha Mungu koeta esha balomboki, eoka mbo akambesak'iso loaso loa Wana wande.
- ¹⁰Inde oyasolendelo Wana wa Mungu ale ngo ko la inango nda botema wande angene; nde oyatiimele Mungu, asof'Inde lolanga eoka atiimele inango esisonangola Mungu loaso loa Wana wande angene.
- ¹¹La inango sina sile ngo ko mbo Mungu afak'iso loiko loa layalaya la loiko-lo lole ngo ko la Wana wande.
- ¹²Oyasoyalaka la Wana, asoyala la loiko, la oyatiyale la Wana, ambo atiyaleke la loiko.
- ¹³Isosɔnel'ino njaso-bi, bako ino ebasolendelo lina lia Wana wa Mungu, mbo boluweke fololo mbo wende la loiko loa layalaya.
- ¹⁴Limɔ twende la lotendela lolau loko mbo, tofel'Inde yeka ko la lisangi liande, Inde kookak'iso;
- ¹⁵eya to mbo toluwa mbo atokak'iso nda yao eyetofelak'iso, ani tosoluwa mbo tosoyala la lofelona elofel'iso inde.
- ¹⁶Eya mbo boto ene etungani yande ani atokela litwanelo elitikwe nda liwa, afeleke Mungu oyatof'inde loiko loaso loa batwanelo ebatiengane la liwa. Batwanelo bamɔi batoiya nda liwa, itionge mbo asomboleke loaso loa bao.
- ¹⁷Njasɔ bibe bitotina bile ngo ko batwanelo, nde bimɔi biitoiya ko nda liwa.
- ¹⁸Toluwi nde mbo boto oyaotomu la Mungu, aitokelaka batwanelo, nde oyasootomo la Mungu, atotinganaka lande limɔ Ewa Bobe angomata ango inde.
- ¹⁹Toluwi nde mbo tole bana ba Mungu la wenda-bo bototina bosoundomo ko la Ewa Bobe.

²⁰Kongo ko toluwi imo mbo Wana wa Mungu asoya la asofaef'iso liluwani mbo toluweke Inde oyale wewe, la tokoyala lande oyale wewe, ako Wana wande Yesu Masiya. Inde ale ngo ko Mungu wa wewe la Ngenε wa loiko loa layalaya!

²¹Bana bami, lambaka ino angεε, otalitesa befoᅇo ya mungu.

2 Yoane

2 Yoane 1

¹Imi Wange w'Etanda, nd'asosɔɔ lokasa-lo ende botomali wa elame oyaaomu la Mungu, la ende bana bande, ebasamomu lami batotina la wewe; la inga ko lami kongo, kangä imɔ ko la batoti ebaluwi njaso ya wewe,

²ko l'eoka ya wewe eboyali nda betema yasu la ebokayaleke imɔ lasu ko layalaya.

³Booto la shota la lilatemi ya Mungu Sango la Yesu Masiya ako Wana wa Sango, biyaleke lasu nda wewe la losamɔ!

Tokendeleke la lilitesi nda losamɔ

⁴Isokaka limengɔ fine eoka isoosha bamɔi ba bana baε batokendele ko nda wewe, kwa atelomoko iso ekela ko la Sango.

⁵La kwani, Botomali wa elame, isömb'æ ing'imɔ ndosɔnel'æ ekela eyai, kangä ko yao eyaaka lasu ko nda liako, eko mbo tosamaneke.

⁶La losamɔ lona lole ngo ko mbo tokendeleke ko nda bikela yande; ekela ena, kwa okakä ino ko nda liako, mbo okendeleke nda losamɔ.

⁷Eoka balimbakeli wike basokakendekε nda wenda-bo, bato ebaitoaola mbo Yesu Masiya asoya nda bindo ya boto. Bɔfɔɔ-bo ale bolimbakeli la bofekwani la Masiya.

⁸Lambaka betema yanu, mbo otalefesa yao ebisokuwel'ino, kangä mbo bɔɔleke bondanda ebosɔɔlwa.

⁹Boto oyatoetela oso, angokɔkɔmɔ ko nda liekesi lia Masiya, ambo ona atiyale la Mungu; nde oyasokɔkɔmɔ nda liekesi, ambo ona asoyala la Sango la Wana.

¹⁰Boto eya end'ino ani atieshe liekesi-li, ɔtesëk'inde nda ndakɔ, oseelëk'inde!

¹¹Eoka boto oyatoseel'inde, ambo asosangana lande nda bekeeli bibe yande.

¹²Ile la njaso wike yoonga lanu, nde itiangosɔɔ la lokasa la wino kongo ko yende la ieli shoyen'ino la ndoongana lanu l'ɔmbo l'ɔmbɔ, mbo limengɔ lianu liɔlwεke.

¹³Bana ba etungani yaε etomali oyasoamo basoseel'æ.

3 Yoane

3 Yoane 1

¹Imi Wange w'Etanda nd'asosɔnɔ lokasa-lo ende Gayo oyasamomu lami la wewe.

²Isosomboel'æ oyasamomu lami, mbo oyalakeke la ngwengwele nda njaso bitotina la nda bosasu lisanga, kwa ayal'imɔ ko bolimo wæ la ngwengwele.

³Eoka isokaka bootaota fine ani asoya bitungani bimɔi y'Etanda oyaluwesa'mi loaso loa wewe ebole lae la kwa atokendel'æ ko nda wewe.

⁴Iti ango la bootaota wolongela ebo, boko mbo bana bami batokendeke ngo ko nda wewe.

Sungaka eb'Etanda ba wewe, nde okwelêke ebabe

⁵Bosamomu lami, asosungak'æ osunga bitungani y'Etanda, simbi to bæenda, ambo lole bokeeli wa liimeli,

⁶la basokambesa Etanda loaso loa losamɔ loa; otokela bolau fine ndokatik'iyɔ nda kendo, kwa aondu nde la likuwa lia Mungu.

⁷Eoka basoila lokendo ko l'eoka ya Lina liande la batiseke yeka ende ebati basu.

⁸Eokao lole end'iso ndosungaka bato bana, mbo toyaleke ebasangani lau nda likuwa lia wewe.

⁹Yasɔnɔkɔ sumbu ende eb'Etanda, kongo ko Diotelefe oyalembi fine ndoyala botoli oso, atikulie ndolites'iso;

¹⁰Eokao, yeya, itoenyakela ebitokelak'inde la baɔi babe ebatoongaong'inde loaso loasu, nde atisele eya, inde angene angonyangela bitungani la asosokol'iyɔ nda Etanda.

¹¹Bosamomu lami, otutelêke bekeeli ebe, kanga ebilau. Oyatokelaka olau, ale wana wa Mungu; nde oyatokelaka obe ambo atienêke Mungu.

¹²Demetulio asokuliomo la batotina mbo boto olau la imɔ ko l'eoka ya wewe angene; iso imɔ nd'asokulia mbo ale bolau la oluwi nde mbo likulyi liasu lile ngo ko wewe.

¹³Iyaliki nde la njaso wike yosonel'æ, nde itilemb'imɔ ndosɔnɔ la bɔsɔni wa wino;

¹⁴nde yende la ieli shoyen'æ mbisa ya mbile sinyo limɔ iso koongana l'ombo l'ombo.

¹⁵Lilatemi liyaleke lae! Baina ono basoseel'æ. Seelaka baina lasu boto la boto ko la lina liande.

Yuda

Yuda 1

¹Yuda ako bɔkɔwa wa Yesu Masiya, la etungani ya Yakobo, asotoma lokasa-lo ende bato ebatomokö lioi, ebasosamomo la Mungu Sango l'ebasokukyiomomo la Yesu Masiya.

²Shota la lilatemi la losamɔ biulweke end'ino!

³Ino ebasamomu, ayalaka'mi la yeme yosɔnel'ino lokasa loaso loa liuwesi elisoomana lasu yaatoti, limɔ yatinjomoko ndosɔnel'ino mbo ofumbeke ndonanela liimeli elisoekesomo ebuchomu ende Masiya ko liekesa lia likɔkɔmɛɛ.

⁴Eoka bato bamɔi basɔɔtɔ nda Etanda wisisa ebafofomoko se la likuchi-li ko kwaala; bende bato ebatiluwe Mungu, batokikokola booto wa Mungu mbo fofe yokelaka bolëfë la yoanganya Bɔkɔta la Ngenɛ wasu ɔmwito, ako Yesu Masiya.

Eba kwaala ebatiaimelaka basɛɛsɛɛsɔmɔkɔ

⁵Ilɛmbi nde ndoenyales'ino loaso-lo, ani waluwesomoko loao ko oso la likɔkɔmɛɛ, mbo Ngenɛ wasu louwesa bato bande nda yese ya Ejipeto, nde mbisa Inde loombesa ebatiaimelaka hombe.

⁶Bakitomo imɔ ebatiatikalaka nda eyau ekomyelo nde basekwaka nda eyaelo yau angene, basotikakomo nda botufeɛ wa ndi, nda benyɔlɔlɔ ya lokato ko nda liateli lia njasɔ lia lise lina lifi;

⁷kwa akelomoko imɔ Sodomo la Amola la bekenge ebitimbi ani bakelakaka belëfë la ebafofokɔ lisɔngi lia efinole, iyo ana basoselɔmɔ etichelo ani bakuchomoko ko la bösä wa layalaya.

⁸Nde e-bato-ba batokelaka ko ongoma, nda saki batobebesa bindo, batotefokola tosoha la batosɛɔkɔlɔ ebatalemi tala.

⁹Nde Bokitomo oyalongeli ako Mikaele, awesanak'inde la Satana loaso loa bolyo wa Mose, atiatendelaka ndof'inde se la limɔli, kangä ndoonga lande mbo—Mungu afek'ae liengo!

¹⁰Kongo ko e-bato-ba batomɔlɔkɔ njasɔ ebitiluwek'iyo litina, nde njasɔ ina ebisoluw'iyo ko la yeme yau kwa aluw'imɔ ko nyama ebite la weli basosɛɛsɛɛsɔmɔ ko la likeli lia yao.

¹¹Aina ngandi lau! Eoka basokende ko nda mboka ya Kaina, la batoengaka litwanelo lia Balaama eoka yɔsɔ bondanda, la batosɛɛsɛɛ kwa Kola ko nda litefwesi lia isosha.

Bato ba kwani imɔ batotefokola Mungu la Ngenɛ wasu

12Bato-ba bende kwa bakɔi babe nda bilambɔ yanu ya losamɔ, batolaka kwa afofa angowa sɔni; bende kwa bafita ebasokendekendesomɔ ko la lofofo, bende kwa tosandu etosobekɛle mbisa ya eula, angwene tuma, tosowa to bawa ambale la tosouwolomo la biili;

13bende imɔ kwa batutu ba balia ebatofifaka tofi toko sɔni yau angene; bende kwa tolonge etosoeyaeyaka, nde botufɛle wa ndi bosuchelomo iyo ko nda layalaya.

14Enoka wa fetɔ ya osambale mbisa ya Adamu, atɔndɔlɔkɔ eoka ya e-bato-ba, mbo— Tene ngo, Ngene asoya la tukela ya bilefu ya ebande batanu

15ndoyaatakela batotina la ndotombokola ebatiluweke Mungu loaso loa yao ebisokelak'iyo la baoui bawau ebaongakak'iyo ebatiluweke Mungu ndoongel'Inde la lolanga.

16Bato ana bende ebatoimaimaka, bende la befele, batolitesa ko yeme yau angene, benɔkɔ yau bitoongaka betendele la toambacha ndɔngɔlɔ bato bɔlesɛk'iyo bondanda.

17Nde ino ebasamomu, enyemelaka baɔlo ebaongomoko oso ko la Batomomu ba Ngene Wasu ako Yesu Masiya;

18iyo loonga lanu mbo— Nda mbile ya liko, ebatolimbokola beyaka ko ndolitesa ko yeme yau angene ebitiluwane la Mungu.

19Eba batosenyanese beoto, batoluwa ko bindo, bati ango la Bolimo lau.

20Nde ino ebasamomu, kɔkɔmeleke kwa ndakɔ eyeswomu se suu, nda liimeli lianu elilongeli l'otanu, sombokolaka ko la Bolimo Botanu;

21tikalaka tɔɔ nda losamɔ loa Mungu, umbakelaka shota sha Ngene wasu ako Yesu Masiya ko nda loiko loa layalaya.

22Weleke bamɔi ebasotaka fee ko shota;

23uwesaka bamɔi ko ndɔɔnɔkɔlɔ iyo kwa atɔɔnɔkɔlɔmɔ isandu nda bösä, weleke basi ngandi ko la bɔwa, nde otuiyela ango bisinda yau ebisobebaka ko la njaso ya yeme ya bindo.

24Ende Inde oyasokɔkɔlɔ ndotingakana lanu mbo otawa likulya nda mboka la ndoemes'ino oso wa tala ya bɔfekɔ wande la limengo fuu l'angwene liälö ango limɔi,

25ko ende Mungu Omwito, Bouwesi wasu, ko l'eoka ya Yesu Masiya Ngene wasu, loomalo la tala ya Bokakalesi la isosha, ko oso wa mbile la kwani nda mbile-ye la ko nda layalaya! Ongoma.

Liɛnɛsu

Liɛnɛsu 1

¹Liɛnɛsu lia Yesu Masiya, eliafaefaka Mungu Inde, mbo atambeke bekɔwa yande njaso ebisamboya la Inde lotoma bokitomo wande ndoluwesa liao ende bokɔwa wande ako Yoane,

²oyakambesaka lioi lia Mungu la likambesi lia Yesu Masiya, ko bitotina eyɛnɛk'inde.

³Limɛngɔ end'inde oyatotangelaka bato l'ende ebatokaka baoui ba litɔndɔli-li l'ebatolitekesa ebisosɔnɔmɔ nda liao; eoka mbile esamboya tina.

⁴Yoane, ende bitanda osambale ebile nda yese ya Asia, Booto la lilatemi end'ino, eya Inde oyayali, la oyayalaka, la oyakayeke; la eya Belimo bosambale ebiyali oso wa keka yande,

⁵la eya Yesu Masiya, Bokambesi wolendelomo la ewa oso ewatɛmwaka nda liwa la Bokakalesi wa Bekɔta ya wenda.

⁶Ende Inde oyasosamak'iso la oyasɔnɔkɔk'iso nda batwanelo basu ko la losendwo loa bakila bande angɛnɛ la oyasoyales'iso yakakaelo la botukä wa Kanga ebüchomu ende Mungu la Sango wande, tala la isosha bifomoko ngo ko end'Inde ko layalaya! Ongoma.

⁷Tɛnɛ ngo, atoya nda bafita la baiso batotina belɛnɛk'Inde swaa, buu ko l'ebatumak'Inde likonga, tukela bitotina ya wenda elalelak'Inde etondo; ngo ko anyo, ongoma.

⁸Bokɔta Mungu asoonga mbo— Imi yende Alafa la Omega, litina mbo liako la losilo, oyayali, la oyayalaka la oyakayeke ako Ngenɛ wa Bofoka bototina.

Liɛnɛsu elienɛkɛ Yoane nda Patemo

⁹Imi Yoane, boloo wanu la ɔmɔi oyangani lanu nda bifembi la nda likakalesi la nda likɔkɔmɛɛ lia Yesu Masiya, imi loyala oko nda bosanga ewatangomoko mbo Patemo loaso loa lioi lia Mungu la likambesi lia wendi wa Yesu Masiya.

¹⁰Nda lise lia Ngenɛ, yakwaka nda Bolimo kwa nda efima, limɔ ombisa yami, imi loka limiki lifi kwa elia ifonge,

¹¹eliaongaka mbo— Sɔnɔkɔ nda lokasa ko yao ebikɛnɛk'æ la tomaka loao ende bitanda bosambale, nda Efeso, la nda Semuluna, la nda Pelagamon, la nda Tuateila, la nda Saladisi, la nda Filadelfia, la nda Laodikiya.

¹²Limɔ imi lokikwa mbo yenɛkɛ ngenɛ wa limiki eliaongaka lami, la akikwaka'mi, limɔ imi lɔnɛ bitalielo ya päka bosambale ebitulomu nda mbela,

- ¹³la atiteni ya bitalielo ya päka, imi löene ömci oyeneli kwa Wana wa Boto. Awataka kanju ko nda batindi la bököli wa mbela nda bokükü.
- ¹⁴Botö wande la swee biyali bifufu kwa fululu angene, bifufu kwa basase ba mbula la baiso bande bayali kwa bösä wa loiloi,
- ¹⁵la batindi bande bayali kwa bosongo ebosofufolomo ani bosotalangolomo la bösä, la limiki liande liyali kwa elundi ya tolimo;
- ¹⁶la nda bosamba wa olome, inde lounda tolonge osambale la amböte wa fänga imbale ebiötu lokuswa nda bönökö wande, la bömbö wande kwa liso lia use, ani liao lisoanganga nda efanga ya löwa.
- ¹⁷Limö eneke'mi wene Inde, imi lokwa se nda batindi bande, kwa mbo isowa; Inde lotaliela'mi bosamba wande wa olome, Inde loonga mbo— Owangëke, Imi yende ewa oso, l'ewa mbisa,
- ¹⁸la Oyakoyali la loiko; yawäkä, nde tenengo, ikoyali la loiko loa layalaya la isounda fungola ya liwa la eya Ewelo.
- ¹⁹Eokao sönökö njaso ebisöen'æ, la yao ebiyali la ebikayeke mbisa.
- ²⁰Feu ya loaso loa tolonge bosambale etweniki æ nda bosamba wami wa olome la bitalielo bosambale ya päka ya mbela, ambo tolonge bosambale twende bakitomo ba bitanda bosambale, la bitalielo ya päka bosambale yende bitanda bosambale angene.

Liënesu 2

Wendi wa Masiya ende Etanda nda Efeso

- ¹Ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Efeso, sönökö mbo— Inde oyaundi tolonge bosambale nda bosamba wande wa olome, oyatokendekende atiteni ya bitalielo ya päka bosambale, Inde nd'aongi mbo—
- ²Ilwi nde bekeeli yæ la bonui wa likuwa liae la likökömële liae, la mbo botikökölë ndwene bato babe nde osokotela ebasoonga mbo bende batomomu ani bat'iyö la osotombol'iyö mbo bende la lolanga.
- ³Ilwi imö mbo osökökömö la bofiili la osotendela ebiwau ko l'eoka ya lina liami, angotatekwa bonui.
- ⁴Kongo ko, yende l'æ la loaso-lo, loko mbo osotamacha losamö loa loa oso.
- ⁵Eokao, enyekelaka olo asokwel'æ se la kalanganaka la kelaka bekeeli eyakelak'æ ko oso. Nde otikele ongoma, ani yeyaka end'æ la yesukolaka etalielo ya päka yæ nda elela ya yao, sakolo ngo ko osokalangana.
- ⁶Kongo ko, wende la loaso-lo lolau, loko mbo osoiyela bekeeli y'eba Nikolaita, ebisoiyel'imö ko Imi wiyela yao.

⁷Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda. Yefaefak'inde oyatolonga, isosha sholaka tuma twa isandu sha loiko, esisoyala nda Paladiso ya Mungu.

Wendi ende Etanda nda Semuluna

⁸La ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Semuluna, sɔnɔkɔ mbo— Ewa oso, l'Ewa mbisa, oyawaka la oyauwaka liasi la loiko, Inde nd'aongi mbo—

⁹Iluwi nde bifembi yaε la mbuwa yaε, ani wewe wende lifoka, la limɔli elisomɔɔkɔmɔ ino ko l'ebasoonga mbo bende BaYuda, ani bati BaYuda, kangä esɔngɔmelɔ ya Satana.

¹⁰Owangēke to biale ebisambokesomo aε; tɛnɛ Bowanjeli ako Satana, asambokusha bamɔi banu nda bɔnyɔɔɔ mbo okotelomoko, limɔ botokaka bifembi ko bacho liu. Nde kɔkɔmɔkɔ nda lilendelu ko nda liwa limɔ yefaefak'ae iyoyo sha loiko.

¹¹Inde oyayali la litoi okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda. Inde oyatolonga atiokesomoko wale wa liwa lia ambale.

Wendi ende Etanda nda Pelagamona

¹²La ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Pelagamona, sɔnɔkɔ mbo— Inde oyaundaka ambɔtɛ wa fänga imbale ebiötu, Inde nd'aongi mbo—

¹³Iluwi nde olo ayali aε, ko olo ayali keka ya Satana; nde osokusamela lina liami ngwi la otiangane lilendelu liami ango nda mbile ya Antipa, boaoleli wami wa lilendelu, oyaolomoko sisi yanu, olo ayali Satana.

¹⁴Kongo ko yende laε la njasɔ bimyo, mbo wende la bamɔi omao ebasoimela liekesi lia Balaama oyaekesaka Balaka ndosele litale liokwesa bana ba Isalaele tolango mbo baleke bieka ebitambomu ende befɔnɔ ya mungu la mbo bakeleke bolëfë.

¹⁵Ongoma aε wende imɔ l'ebasoimela liekesi lia eba Nikolaita;

¹⁶eokao kalanganaka, eya to mbo otikalangane, ani itoya end'aε lissaya, la itonanaka la bato ana la ambɔtɛ wa bɔnɔkɔ wami.

¹⁷Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda! Yefaefak'inde oyatolonga ngo ko isosha sholaka Mana ebisoisama, la itofaef'inde itaatale sifufu esitomu la lina liyai elitiluwe boto angɔmɔi, sakolo ko inde oyatɔɔɔ liao.

Wendi ende Etanda nda Tuateila

¹⁸La ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Tuateila, sɔnɔkɔ mbo— Wana wa Mungu oyayali la baiso kwa bösä wa loloi la batindi kwa bosongo ebosofufolomo, Inde nd'aongi mbo—

¹⁹Iluwi nde bekeeli yaε la losamɔ loaε la liimeli liaε la lisungi liaε la likɔkɔmele liaε la mbo bekeeli yaε ya mbisa bisolongela eya oso.

²⁰Kongo ko yende laε la loasɔ-lo, loko mbo osomacha botomali ona ako Yesabele oyatangi nde mbo ale bɔtɔndɔli, mbo ekeseke bato, la mbo alimbeke bekɔwa yami bachweke bolēfē la baleke bieka ebitambomu ende befɔnɔ ya mungu.

²¹Yafaefak'inde fofe mbo akalanganeke loasɔ loa nyongo yande, nde atilembeke ndokalangana.

²²Toka kɔni, itoinges'inde nda tange la loo amamwito l'ebatochwaka lande nyongo ko nda bifembi ya likama, sakolo ko batokalangana bekeeli yau;

²³la yolaka bana bande la liömä lifi. Limɔ bitanda bitotina beluwaka nde mbo Imi yende Inde oyasotichaka baenyeli la betema ya bato la yefaefaka boto la boto wanu liɔli lioengana la bekeeli yanu.

²⁴Kongo ko isoonga lanu ebamɔi nda Tuateila ebatimele liekesi-li, ebatiluwe njasɔ ebisotangomo la bamɔi mbo njasɔ ya Satana ebiisomu mbii, imi mbo iitotaliel'ino bolito wasi,

²⁵nde takuamelaka ko yao ebiimel'ino, ko nd'akayeke Imi.

²⁶La end'inde oyatolonga la oyatolitesa bekeeli yami ko nda liko, yefaefak'inde isosha shokakalesa tukela ya wenda,

²⁷la atokakales'iyo la isosola sha yeto la atoataka iyo kwa tei ya tɔlɔngɔ, ani asɔɔɔ imɔ ko Imi, isosha ende Sango wami,

²⁸la yefaefak'inde ilonge sha liscɔi.

²⁹Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda!

Liεnεsu 3

Wendi ende Etanda nda Saladisi

¹Ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Saladisi, sɔnɔkɔ mbo— Inde oyayali la Balimo bosambale ya Mungu la tolonge bosambale, Inde nd'aongi mbo— Iluwi nde bekeeli yaε; osotangomo mbo wende la liwawi, kongo ko osowa.

²Lambaka to, la kɔkɔmεsεke ebitikali ebisambowa eoka itiene bekeeli yaε mbo bisɔɔlwa nda baiso ba Mungu.

³Eokao enyelaka yao ebisoimel'ae la ebisokak'ae, litesaka yao la kalanganaka. Nde eya mbo otilambe, ani yeyaka end'ae kwa atoya wiya limɔ oitoluwa mbile eyekayeke lami end'ae.

⁴Nde okoyali nde la bamyɔ nda Saladisi ebatibebese bisinda yau la bekendekendekε amamwito lami ko la bisinda bifufu, eoka bengani nde.

⁵Inde oyatolonga, ewatesomoko ongoma la bisinda bifufu, la itiafanjeke lina liande nda lokasa loa loiko, nde yeaolaka lina liande oso wa Sango wami la oso wa bakitomo bande.

⁶Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda!

Wendi ende Etanda nda Filadelfia

⁷Ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Filadelfia, sɔnɔkɔ mbo— Inde oyayali Botanu la wewe, ako Inde oyayali la lofungola loa Dawidi, la oyatoliola, angwεnε boto atolia; la oyatolia, angwεnε boto atoliola, Inde nd'aongi mbo—

⁸Iluwi nde bekeeli yaε, tεnε ngo, oso waε isota bome eboliolomu nde, angwεnε boto angɔmɔi kokɔkɔlɔ ndoliaka wao; iluwi imɔ mbo wende ko la bofoka sinyo kongo, nde osolitesa lioi liami la otianganye lina liami.

⁹Tεnε ngo, itofaef'ino eba εsɔngɔmεlɔ ya Satana ebasoonga mbo bende BaYuda, ani bati bau, nde bale la lolanga; tεnε ngo, itoiyes'iyɔ mbo bayeke oyatulama se oso wa batindi baε, la mbo baluweke fololo mbo isosama aε.

¹⁰Eoka osokɔchaka lioi liami lia likɔkɔmεlε, Imi imɔ yetinganaka laε nda mbile ya likoteli elisamboya ende bato ba wenda bototina ndoyakotela ebasoyala ono se.

¹¹Itoya lisasaya, takuamelaka to yao ebile laε, mbo boto ataɔnɔkɔlɔ iyoyo shaa sha loiko.

¹²Inde oyatolonga, itosel'inde likole nda ndakɔ ya Mungu wami, la atilasekwεk'imɔ omao la yelasɔnɔkɔ end'inde lina lia Mungu wami, la lina lia bokenge wa Mungu wami, boko Yelusaleme eyai ebotosulwa se nda Use ko ende Mungu wami, la lina eliyai liami angεnε.

¹³Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda!

Wendi ende Etanda nda Laodikiya

¹⁴Ende bokitomo ako Botingani wa Etanda nda Laodikiya, sɔnɔkɔ mbo— Inde oyayali la lina liko Ongoma, ako Bokambesi wolendelomu la Liako lia eyakelomoko la Mungu, Inde nd'aongi mbo—

¹⁵Iluwi nde bekeeli yaε, mbo oti la bondiya, oti l'etao; ani imi kolembε mbo oyaleke kwa la bondiya, kwa la etao.

¹⁶Nde ongoma, eoka wende la lotatambe, inga la bondiya inga l'etao, isambosendek'aε nda bɔnɔkɔ wami.

¹⁷Eoka mbo osoonga mbo— Imi yende lifoka la isosɔnja bieto la it'imo la boeno wa yeka, la eoka otuluwe mbo osowelɔmɔ ngandi ako aɛ, boto wa mbuwa l'iuwe, la botuku, la wase.

¹⁸Eokao isofumbes'aɛ mbo oyek'ende Imi oyasomba mbela ebisotanesomo la bösä mbo ofoteke wewe, la ndoyasomba bisinda bifufu yowataka la weli mbo sɔni ya wase ebole laɛ botenɛɛ la ndoyasomba lisoo lia baiso, liolokɔ nda baiso baɛ mbo wenɛkɛ la weli.

¹⁹Imi isoimaka la isokucha ebatosamaka'mi osam'iyo; eokao yalaka la bofiili la kalanganaka.

²⁰Tɛnɛ, isoemala nda bome la isotitaka bome kɔkɔkɔ; eyambo boto eoka limiki liami, la eliola bome, ani yɛɔtɔkɔ end'inde la yelaka lande bieka, la inde elaka amamwito lami.

²¹Inde oyatolonga, itofaefak'inde isosha shoyala se amamwito lami nda kɛka yami, kwa alongaka'mi angɛnɛ la kwa ayalaka'mi se amamwito la Sango wami nda kɛka yande.

²²Inde oyayali la litoi, okeke yao ebitoonga Bolimo la bitanda!

Liɛnɛsu 4

Lɔɛnɛsɔ loa Yoane nda Use

¹Mbisa ya njasɔ-bi, imi loticha la tɛnɛ, bome loliolomo nda Use, la limiki lia oso eliokaka'mi ani lisoonga lami kwa ifonge, liao loonga lami liasi mbo— Lilaka ono la itɔɛnɛs'aɛ yao ebiondu ndoya ko mbisa.

²Lisasaya imi lokayalake la Bolimo, limɔ tɛnɛ ngo, kɛka lotomo nda Use la boto ayali se nda yao!

³La Inde oyayali se omao, lokwelo bɔfɔnɔ wa lisasɛ lia bɔfɛkɔ liko jaspe la kwa lisasɛ liko sardoine la bonama lolingela kɛka ewɛnɛli kwa bɔfɔnɔ wa lisasɛ lia ikɛikɛli.

⁴La kɛka yasi litinda la inɛi lolingela kɛka efi la biange litinda la inɛi loyala se nda kɛka ina, bawataka bisinda bifufu la nda betö yau toyoyo twa mbela.

⁵Limɔ tobalibali la bamiki bafi la bilundi ya kaki lokuswakuswa nda kɛka efi la päka osambale ya bösä loana oso wa kɛka efi, bile balimo osambale ya Mungu,

⁶la oso wa kɛka efi loyala eliya ewɛnɛli kwa talatala ya wɛli. La ebayali la liwawi banei lolingelaka kɛka efi la fangi la fangi, iyo lotuma la baiso, la oso la mbisa;

⁷ewa oso wa liwawi loyala kwa simba, l'ewa ambale kwa mbolo, l'ewa asato loyala la bɔmbɔ kwa ewa boto, l'ewa anɛi loyala kwa elöngö eyetoungwaka.

⁸Ebayali la liwawi banɛi loyala ɔmɔi l'ɔmɔi la bafafu liambe, iyo lotuma la baiso atiteni la fangi bitotina, la löwa la ocho angotatekwa ndoongaka mbo— Botanu, Botanu, Botanu, Ngenɛ Mungu wa Bofoka bototina, oyayali, la oyayalaka la oyakayeke!

⁹La atofaekefa eba liwawi efaef'Inde oyayali se nda kɛka la oyayali la liwawi lia layalaya, ko tala la lilitesi la kelekele,

¹⁰limɔ biange litinda la anɛi batotulakamel'Inde se oyayali nda kɛka efi la oyayali la liwawi ko layalaya, l'ani batokusha toyoyo twau se oso wa kɛka efi, iyo batoonga mbo—

¹¹Ngenɛ Mungu wasu, Aɛ oondu nde ndɔɔɔ tala la lilitesi la bofoka, eoka Aɛ nd'akelaka bitotina ebiyali la yakelomoko ko l'eoka ya lisangi liaɛ.

Liɛnɛsu 5

Ndai atoliola Lokasa, ndai atosɔmbɔɔ bisɔɔɔɔɔɔ?

¹Limɔ yɛnɛkɛ nda lingasa lia bosamba w'olome wa Inde oyayali se nda kɛka efi, lokasa elosɔɔɔmɔu nd'atiteni la nda bɔkɔngɔ wa loao la elosɔɔɔɔɔmɔu la bisɔɔɔɔɔɔɔɔ bosambale;

²limɔ imi lɔɛnɛ bokitomo wa bofoka oyaamamaka la limiki lifi mbo— ¿Ndai aondu nde ndoliola lokasa la ndosɔmbɔɔɔ bisɔɔɔɔɔɔɔɔ ya loao?

³La angwɛnɛ boto angɔmɔi la nda use la nda nyɛɛ la ose ya nyɛɛ, oyasokɔkɔɔ ndoliola lokasa, ango ko ndoticha nda loao;

⁴limɔ imi lolelaka finɛ, eoka angwɛnɛ boto angɔmɔi ɛnɛli mbo aondu nde ndoliola lokasa, ango ndoticha nda loao.

⁵La ɔmɔi wa biange loonga lami mbo— Olelɛke, tɛnɛ ngo Simba ya tukela ya Yuda, la Wili wa Dawidi asolonga ndoliola lokasa la bisɔɔɔɔɔɔɔɔ ya loao.

⁶La atiteni ya kɛka efi l'eba liwawi banɛi la nd'atiteni ya biange, imi lɔɛnɛ Wana wa bɔkɔkɔ oyemali omao kwa mbo aolomu nde, la ayali la baseke bosambale la baiso bosambale ebale Balimo bosambale ba Mungu ebasotomomo ko nda biese bitotina;

⁷la Inde lɔkɛ, Inde loaela lokasa nda bosamba w'olome wa Inde oyayali se nda kɛka efi.

⁸La ɔɔkɔ Inde lokasa, eba liwawi banɛi, la biange litinda la anɛi lotulama so oso wa Wana wa bɔkɔkɔ, boto la boto lounda likwengu la biengo ya mbela ebitumi la liesɛ lia mwɛmwɛ, yengani basomboli ba ebatanu.

⁹La biange lochwa bɔɛɛ boyai boko mbo— Aɛ oondu nde ndoaela lokasa la ndoliola bisɔɔɔɔɔɔɔɔ ya loao, eoka waolomoko la waendolelaka Mungu bato ko la

bakila baε, bako bato ba tukela bitotina l'eba baoui batotina ba bato la yese bitotina;

¹⁰la ososel'iyo bekota la bakanga ende Mungu wasu la bekakalekesa nda biese bitoti.

¹¹Limɔ imi loticha la imi loka limiki lia bakitomo wike ebasolingekele keka efi, amamwito l'eba liwawi la biange la loketi loau loyala litunda lia likama la bilefu ya bilefu;

¹²iyo loonga la limiki lifi, iyo mbo— Wana wa bokoko oyaolomoko aondu nde ndofomo bofoka, la lifoka, la weli, la isosha, la tala, la lifotesi!

¹³Limɔ imi loka bitoti ebikelomu, biko ebile nda use, la ono se, l'ebile ose ya nyεε, la nda balia la bitoti ebile ina, yao loonga mbo— Lifotesi la lilitesi, la tala, la bofoka, bifomoko end'Inde oyayali se nda keka efi la ende Wana wa Bokoko ko layalaya!

¹⁴La eba liwawi banεi loonga mbo— Ongoma! Limɔ biange loswaka balui se nda lisemokoli.

Liεεsu 6

Wana wa bokoko loliokola bisolonele ya Lokasa

¹Limɔ imi lεεε ani asombokoko Wana wa bokoko εmɔi ya bisolonele bosambale, la imi loka εmɔi w'eba liwawi banεi ani atoonga la limiki kwa elundi, mbo— Yauku!

²Imi lεεε la tεεε ngo punda efufu, la boto oyatalemi nda yao lounda botaliya la inde lofomo iyoyo sha lilongi, limɔ inde lokuswa okalongela wenda.

³Limɔ asombokoko Inde εsolonele ya imbale, imi loka ewa liwawi lia ambale ani inde loonga mbo— Yauku!

⁴La punda yasi lotemwa eyetelu la boto oyatalemi nda yao lofomo isosha shokokole lilatemi nda wenda mbo bato boolakaneke, la afomoko ambote wa likama.

⁵Limɔ asombokoko Inde εsolonele ya isato, imi loka ewa liwawi lia asato ani inde loonga mbo— Yauku! Imi lεεε la tεεε ngo punda yindo, la oyatalemi nda yao lounda ikweelo sha bolito nda bosamba wande.

⁶Limɔ imi loka kwa mbo limiki, sisi y'eba liwawi banεi, elitoonga mbo— Ikweelo sha bofonga sitokwa lofalanga lomɔi la tokweela tosato twa bangwindi ko lofalanga lomɔi, nde obebesεke baita la bānā!

⁷Limɔ asombokoko Inde εsolonele ya inεi, imi loka limiki lia ewa liwawi lia anεi ani inde loonga mbo— Yauku!

⁸Imi lɔnɛ la tɛnɛ ngo punda elafwi kwa bolyo, la oyatalemi nda yao lotomo lina liko Liwa la ngenɛ wa Ewelo lotutana lande la iyo lofomo isosha shokakalesa botuku wa inɛi wa wenda, ndoola bato la ambɔtɛ la londo la loo la nyama ya lokonda.

⁹Limɔ asɔmbɔlɔkɔ Inde ɛsɔlɔnɛlɔ ya bɔɔmwɪ; ose ya etumbelo ya lifaefi, imi lɔnɛ belimo ya bato ebaolomoko eoka ya lioi lia Mungu la eoka ya likambesi liau liokambekesa basi;

¹⁰iyo loamama la limiki lifi, iyo mbo— ɔE Ngenɛ oyale Botanu la Wewe, otoumwaka to ko mbile yanga, angotaatel'iso njasɔ la angotakundel'iso bakila end'iyo ana ebayali nda wenda-bo?

¹¹Limɔ boto la boto lofomo kanjo efufu la iyo loongomo mbo bataɛumaka kɔni mbile sinyo, ko nd'akaɔlwekɛ loketi loa ebasangani lau, bako bekɔwa la bitungani ebakaolomoko kwa aolomoko imɔ ko iyo angɛnɛ.

¹²Limɔ imi lɔnɛ ani asɔmbɔlɔkɔ Inde ɛsɔlɔnɛlɔ ya liambɛ, la nyɛlɛ lotukatuka likama la liso-lia-use lowindiala kwa likunia la songe lokweelo bakila,

¹³la tolonge twa use lokwaka se nda nyɛlɛ kwa atotaka bokumo bakuka se ani botoleɛsɔmɔ ko la lofofo lofi.

¹⁴Limɔ biuse losenyakana kwa lokasa elosoundukolomo la fɔngo la besanga betotina losokolomo nda biyaelo ya yao.

¹⁵Limɔ bekɔta ya biese la benyafala la betoli oso ya bita, la bafoka la bato bafi la bekɔwa bitoti la toote imɔ, iyo loisakama nda fowa la nda batale ba fɔngo;

¹⁶'ani batoonga la fɔngo la batale mbo— Welɛkɛmɛkɛ se olikolo liasu la isamelak'iso nda bɔmbɔ wa Inde oyayali se nda kɛka efi la nda efango ya Wana wa bɔkɔkɔ,

¹⁷eoka lise lina lifi lia efango yande lisoya, limɔ ɔNdai to atokɔkɔlɔ ndoemesana fii omao?

Liɛnɛsu 7

Bato ba Mungu lotomo ndembe nda toangala twa bɔmbɔ

¹Mbisa yaamao, imi lɔnɛ bakitomo banɛi bemakali nda bako banɛi ba wenda-bo la bakufesi fofo inɛi ya wenda mbo lofofo lotafofa nda nyɛlɛ, kwa nda balia, kwa nda isandu ango simɔi.

²Limɔ imi lɔnɛ bokitomo wasi, oyatɛmwaka nda ɛsɔswɛlɔ ya bonyanya, ani aundi ndembe ya ɛsɔlɔnɛlɔ ya Mungu wa liwawi, la inde loamamela bakitomo banɛi la limiki lifi, bako ebakitomo ebafomoko isosha shobebekesa nyɛlɛ la balia,

³inde mbo— Obebesëke nyele, angoko balia, angoko tosandu, ani tokasolonesi bekowa ya Mungu wasu la ndembe nda toangala twau.

⁴Limɔ imi loka loketi loa ebasolonomoko la ndembe, loko bilefu mia la bilefu kama inei la inei, bako eba tukela bitoti ya bana ba Isalaele.

⁵Eba tukela ya Yuda ebasolonomoko la ndembe, ko bilefu liu la imbale, Eba tukela ya Lubena, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Gada, ko bilefu liu la imbale.

⁶Eba tukela ya Asela, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Nafatali, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Manase, ko bilefu liu la imbale.

⁷Eba tukela ya Simeona, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Lewi, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Isaka, ko bilefu liu la imbale.

⁸Eba tukela ya Sebulone, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Yosefa, ko bilefu liu la imbale. Eba tukela ya Benyamina, ko bilefu liu la imbale.

Etanda ya likama ya tukela bitoti ya wenda-bo

⁹Mbisa yaamao, imi loticha la tene ngo ekuke ya likama eyetikokole ndotangomo la boto angomoi, bato ba biese bitoti l'eba tukela la kanda ya bato l'eba baoui batoti, iyo loemakala oso wa keka efi l'oso wa Wana wa bokoko la bawataka kanjo bifufu la bakanga ba batoko nda besamba yau.

¹⁰La iyo loamamaka la limiki lifi, iyo mbo— Liuwesi lisoomana la Mungu wasu Oyayali se nda keka efi la imo ko la Wana wa bokoko.

¹¹La bakitomo batoti ebalingeli keka efi la biange, l'eba liwawi bansei, iyo lokwa biombo se oso wa keka efi la iyo losemokola Mungu,

¹²iyo loonga mbo— Eingo ko, lifoti la tala la weli la kekelekele la lilitesi la bofoka la isosha biyaleke la Mungu wasu ko layalaya! Ongoma!

¹³Limɔ omoi w'eba biange lofela'mi, inde mbo— ¿Bende bandai to ebasowataka kanjo bifufu la basekwi nde l'onima?

¹⁴La imi loonga lande mbo— Ngenε, Aε nd'aluwi. Limɔ Inde loonga lami mbo— Eba bende ebasosekwa nda bifembi bifi la basosoola kanjo yau la basofufola yao nda bakila ba Wana wa bokoko.

¹⁵Eokao bayali nde oso wa keka efi ya Mungu, la batosemokola Inde la löwa la ocho nda Ndako yande la Inde Oyayali se nda keka efi eobyamelak'iyo.

¹⁶Batiokek'imɔ tosiye liasi, ango ko yeme yomwa, la löwa la efanga ya loao bitiomanelek'iyo,

¹⁷eoka Wana wa bokoko Oyayali nd'atiteni ya keka efi eyalaka nde Botingani wau la ekesek'iyo ko nda tosolo twa balia ba loiko, la Mungu angene embokoloko foo bitoti nda baiso bau.

Liensu 8

Bakitomo bosambale la tofonge bosambale

- ¹Limɔ asɔmbɔlɔkɔ Inde ɛsɔlɔnelɔ ya bosambale, Use loyala ko hai ko la botüku wa saa ɛmɔi,
- ²la imi lɔɛɛ bakitomo bosambale ebemakali oso wa Mungu, limɔ tofonge bosambale lofaefomo iyo.
- ³La bokitomo wasi loya la inde loemala tina la etumbelo ya lifaefi ani aundi efechelo ya mwɛmwɛ la inde lofomo mwɛmwɛ wike ya liɛɛ mbo atambeke yao amamwito la basomboli ba ebatanu nda efechelo ya mbela eyayali oso wa kɛka efi;
- ⁴la bolilya wa mwɛmwɛ lolilaka ende Mungu eoka ya basomboli ba ebatanu ani bososekwela lingasa lia bokitomo.
- ⁵Limɔ bokitomo lotola efechelo ya mwɛmwɛ, inde lotumesa yao la bösä wa efechelo la inde lokushaka wao se nda nyelɛ; limɔ yaaka bilundi la bamiki ba tobalibali, la nyelɛ lotukatuka.
- ⁶Limɔ bakitomo bosambale ebaundi tofonge bosambale, iyo lokomiana iyo angɛɛ ndooma tofonge.
- ⁷La ewa oso looma ifonge, limɔ basasɛ ba mbula la bösä ebisosɔbiɔmɔ la bakila, yao lotɔɔ se nda nyelɛ, limɔ botüku wa isatɔ wa nyelɛ loseka la botüku wa isatɔ wa tosandu loseka la chwingi chwesi tototi loseka fɛɛ.
- ⁸La bokitomo wa ambale looma ifonge, limɔ yeka kwa löngo lofi elosoana la bösä lokushomo nda balia, la botüku wa isatɔ wa balia lokinjwa kwa bakila;
- ⁹la botüku wa isatɔ wa yao ebilyali nda balia, ebilyali la liwawi, yao lowa, la botüku wa isatɔ wa biatɔ losɛɛɛɛɛsɔmɔkɔ.
- ¹⁰La bokitomo wa asatɔ looma ifonge, limɔ ilonge sifi esiafyaka kwa imweli lokwa se, la shao lokwa se nda botüku wa isatɔ wa baande la tosolo two balia;
- ¹¹la lina lia ilonge sina lisotangomo mbo Samba. Limɔ botüku wa isatɔ wa balia lokinjwa samba la bato wike lowa la balia eoka basokinjwa ko bololo.
- ¹²La bokitomo wa anei looma ifonge, limɔ botüku wa isatɔ wa liso lia use lotufesomo, la botüku wa isatɔ wa songe, la botüku wa isatɔ wa tolonge, mbo botüku wa isatɔ wa twao botufeke ko la lilima la mbo botüku wa isatɔ wa löwa botaana la songe ko la ocho lisanga.
- ¹³Limɔ imi loticha, la imi loka elongo eyesoungwa nd'atiteni ya use la se, yao loamama la limiki lifi mbo— Aeko, aeko, aeko ende ebasoyala nda wenda, eoka ya baoma basatɔ basi ebakaomeke bakitomo basatɔ nda tofonge!

Liɛnɛsu 9

Baömä basatɔ ebatutaka baoma ba tofonge twasi

- ¹Limɔ bokitomo wa bɔɔmwi looma ifonge, la imi lɔɛɛ ilonge esiakwaka se nda nyelɛ; la inde lofomo lofungola loa liöndo eliti la tunga;
- ²la inde loliola liöndo eliti la tunga; limɔ bolilya lokuswaka nda liao, kwa bolilya wa litumbo lifi la liso lia use la buse imɔ lotufaka eoka ya bolilya wa liöndo.
- ³Limɔ bakelele lokuswaka nda bolilya, bao lomelana nda wenda la bafomoko isosha kwa shao sha tomamowa;
- ⁴la twao lofomo boimo mbo batabebesa bangala, ango ko chwingi, ango ko tosandu, ko bato kongo ebatisɔlɔnɛsɔmɔ la ndembe ya Mungu nda toangala twau.
- ⁵La bafomoko isosha shokekes'iyɔ biale ko tengai bɔɔmwi kongo, inga shoola bato; nde wale ewokes'iyɔ balomboki wayalaka kwa wao wa imamowa esitoicha boto.
- ⁶La nda bacho ana, bato belukaka liwa nde batiɛnɛke liao, la beyalaka la yeme yowa, kongo ko liwa likwakelak'iyɔ otili.
- ⁷Bakelele lɔɛɛle kwa punda ebisotonjomo okanana bita la nda betö iyɔ lowata yeka kwa toyoyo twa mbela la biɔmbɔ yau loyala kwa biɔmbɔ ya balomboki;
- ⁸la swee yau loyala kwa swee ya batomali la bainyo bau kwa bainyo ba simba;
- ⁹la mboso ya bekükü yau loyala kwa betaka ya yeto la elundi ya bafafu bau loyala kwa elundi ya bilutelo ya punda wike ani bitoengaka mangu okake bita;
- ¹⁰iyɔ loyala la bekali kwa tomamowa la bainyo nda yao la bofoka wau wobebesa balomboki ko tengai bɔɔmwi loyala ko nda bekali.
- ¹¹Bale la Bɔkɔta wokakales'iyɔ, ako bokitomo wa liöndo eliti la tunga, lina liande nda lioi lia BaYuda mbo Abadona, la nda lioi lia BaHela mbo Apolona, litina mbo Bosɛɛsɛli.
- ¹²Aeko, liömä lia oso lisoeta! Toka kɔni, baömä bambale batoya mbisa!
- ¹³Limɔ bokitomo wa liambɛ looma ifonge, lamao imi loka limiki lisokuswa nda baseke ba etumbelo ya lifaefi ya mbela eyeyali oso wa Mungu;
- ¹⁴limiki loonga la bokitomo wa liambɛ oyaundi ifonge mbo— Faikolaka bakitomo banei ebakandakomu nda liande lifi liko Eufalate.
- ¹⁵Limɔ bakitomo banei ana ebatakomiomoko ndoumbakela ko saa-ye, la lise-li, la tengai-ye, la mwaka-bo, iyɔ lofaikolomo mbo boleke botüku wa isatɔ wa balomboki.

¹⁶Loketi loa ebananaka bita ebatalemaka nda punda loko batinda ba batinda ba bilefu, imi loka loketi loau.

¹⁷Nda lɔnɛsɔ, imi lɔnɛ punda la ebatalemaka nda yao, kwa mbo bawataka betaka bitelu kwa bösä la boele, la betö ya punda loyala kwa betö ya simba la bösä la bolilya la boele lokuswaka nda bɛnɔkɔ yau;

¹⁸la botüku wa isatɔ wa balomboki loolakomo ko la baömä-ba basatɔ, bako bösä la bolilya la boele eyakuswaka nda bɛnɔkɔ yau.

¹⁹Eoka bofoka wa punda bole ko nda bɛnɔkɔ yau la nda bekali yau, eoka bekali yau loyala kwa njɔ ebile la betö eyau, la bitobebesa balomboki ko la yao.

²⁰Bato ebasandeloko se, ebatiaolokomoko ko la baömä-ba, batiakalanganaka loasɔ loa bekeeli ya besamba yau, batiangomachaka lisemoli lia belimo ibe la bɛfɔnɔ ya mungu ebisotulomo nda mbela la bieto ya pata la besongo, l'ebisokwetɔmɔ nda batale la tosandu, ebitikɔkɔle ango ndoka ango ndɔnɛ kwa ndokendekendɛ;

²¹la batiakalanganaka loasɔ loa baoli bau boolaka bato, ango ko basoo bau la bilɛfɛ yau la wiya wau.

Liɛnɛsu 10

Bokitomo oyaeshelaka Yoane ikakasa

¹Limɔ imi lɔnɛ bokitomo wasi wa ofoka ani atosulwa se nda buse, inde lolingelomo la litumba la bonama nda botö wande la bɔmbɔ wande loyala kwa löwa la bakolo bande kwa bakole ba bösä.

²La inde loyala la ikakasa esiliolomu nda lingasa liande, la inde lota litindi liande lia olome nda balia, la elia wali nda boili.

³Limɔ inde loamama la limiki lifi kwa atoulaula kwa simba; la amamak'inde ongoma, limɔ bilundi osambale lolundalunda l'ebau bamiki.

⁴Alundaka bilundi osambale, yasiaka osɔnɔ lokasa limɔ imi loka limiki nda use elisoonga mbo— Sɔlɔnɛsɛkɛ yao ebisoonga bilundi osambale, osɔnɛkɛ yao nda lokasa.

⁵Limɔ bokitomo oyenɛkɛ'mi ani emesani nda balia la nda boili, inde loila bosamba wande w'olome likolo, limɔ inde lotinya ekanɔ ko la Inde oyayali la loiko loa layalaya, oyakelaka buse la ebiyali nda wao, la wenda la ebiyali nda wao, la balia imɔ ko la ebiyali nda bao, mbo angwenɛ imɔ fofe youmwaka,

⁷kangä mbo, ani akaongeke bokitomo ko la limiki lia ifonge, limɔ njasɔ ebiisomu la Mungu, yao kɔɔlwa kwa atelak'Inde batɔndɔli bande boeki.

⁸Limɔ limiki eliokaka'mi nda use, imi loka liao ko liasi, liaongaka mbo— Kendeke okaaela ikakasa esiliolomu nda lingasa lia bokitomo oyemali nda balia la nda boili.

⁹Limɔ imi lɔke ende bokitomo, imi loonga lande mbo afeke'mi ikakasa-si. La inde loonga lami mbo— Aelaka shao la meleke shao bokekenu, sitoyala la bololo nda sɔlɔ yae kongo ko nda bɔnɔkɔ wae sitoyala la lɔete kwa eloa wee.

¹⁰La imi loaela ikakasa sina nda lingasa lia bokitomo, imi lomelɛ shao bokekenu, la nda bɔnɔkɔ wami shao lookana la lɔete kwa eloa wee, nde alaka'mi shao, sɔlɔ yami lokwelo bololo.

¹¹Limɔ imi loongomo mbo— Lole loaɛ mbo otɔndɔleke liasi loasɔ loa bato wike la tukela wike la baoui ba bato la bekɔta wike.

Liɛnɛsu 11

Lokweelomo loa Ndakɔ ya Mungu

¹Limɔ yafomoko ifende eshaaka kwa ikweelo, la imi loongomo mbo— Emalaka la kweelaka Ndakɔ ya Mungu la etumbelo ya lifaefi la loketi loa bato ebatosemola Mungu omao,

²la machaka balele lousa loa Ndakɔ ya Mungu, okweelɛke bao, eoka basofaefomo bato ba tukela ya wenda la batomatekela bokenge botanu ko tengai kama inɛi la imbale.

³La yefaefaka banangoli bami bambale isosha shonangola la betɔndɔkɔlɔkɔ ko bacho ɛlefu ɛmɔi la mia imbale la kama liambe, ani batowataka ko bakunia.

⁴Eba bende tosandu tombale twa tuma twa baita la bitalielo ya paka bimbale eyemesani oso wa Ngenɛ wa wenda,

⁵la boto ɛlembɛ ndobebesa iyo, ani bɔsɔ botokuswaka nda bɛnɔkɔ yau la botofecha biyani lau; boto ɛlembɛ ndobebesa iyo, aondu nde ndoolomo ko ongoma.

⁶Eba bende l'isosha sholinjaka use mbo mbula etatɔnɔ ko la bacho ebatɔndɔkɔl'iyɔ; bende l'isosha shokindola balia ko bakila la ndoomaka wenda la baɔmɔ batoti ko mbile la mbile, kwa akalembek'iyɔ.

⁷Limɔ akasileke iyo linangoli liau, nyama eyetokuswa nda liondo eliti la tunga atonana lau bita la atolongel'iyɔ, la atoolak'iyɔ;

⁸limɔ belyo yau beyalaka nde nda lɔmbɔ loa bokenge bofi ebosotangomo nda inango sha njasɔ ya bolimo mbo Sodomɔ la Ejipeto, olo olomoko imɔ ko Ngenɛ wau nda lieka.

⁹Bato ba biese wike la tukela wike la eba baoui wike la eba wenda bototi, betichaka belyo yau bacho basato la botüku, la batofeka mbo belyo ina betaombomo nda kito;

¹⁰la ebatoyalaka nda wenda belaomalaka loaso loau, belainaka bisha la belafaekefana bafi, ko l'eoka mbo e-batöndöli-ba bambale bokesaka bato ebayali nda wenda ko wale finε.

¹¹Limö mbisa ya bacho basato la botüku, luli loa liwawi, eloa Mungu angene, loao lötel'iyö la iyö loemala nda batindi bau, la böwa wa likama lokwelo ebenek'iyö.

¹²Limö iyö ana loka limiki lifi nda use elitoonga lau mbo— Lilaka ono likolo! La iyö lolila likolo nda litumba la biyani lau lönenek'iyö.

¹³Limö ko la mbile-ao nyelε lotukatuka finε la botüku wa liu wa bokenge lowelεmε se; bato bilefu bosambale lowa nda lotukatuko loa nyelε la bato ebatikelaka lokwelo böwa la iyö loinela Mungu wa Use.

¹⁴Aeko, liömä lia ambale lisoeta! Toka këni, liömä lia asato litoya la mangu!

¹⁵Limö bokitomo wa osambale looma ifonge, limö bamiki bafi lokomoko nda use, ebaongaka mbo— Likakalesi lia wenda-bo lisoyela elia Ngene wasu la elia Masiya wande, la Inde ekakalesaka wao ko layalaya.

¹⁶Limö biange kama imbale la inei ebayalaka se oso wa Mungu nda këka yau, iyö loswaka biömbo yau se, iyö losemokola Mungu, iyö loonga mbo—

¹⁷E Mungu Ngene wa Bofoka bototina, Oyayali la Oyayalaka, tosofaef'Äe kekele eoka osoaela bofoka wae bofi la osoakola ndokakalesa wenda.

¹⁸Eba tukela ya wenda basomaka, nde eyae efango loya, la mbile yoataka njaso y'ebasowa esoiyela, la mbile yokaela beköwa yae bondanda wau, bako betöndöli l'ebatanu, l'ebasolitesa lina liaε, l'ebakeke, l'ebafi lisanga, la mbile yoseεeseleε ebatoseεeseleε wenda-bo.

¹⁹Limö Ndakö ya Mungu eyele nda Use loliolomo la kwokwolo ya Ngela yande löneleε nda Ndakö yande; limö tobalibali la bamiki ba bilundi löneleε la nyelε lotukatuka la mbula ya basase bafi lotöno.

Liεεsu 12

Esisho löneleε nda Use, eko Botomali la Likilo

¹Limö esisho ya likama löneleε nda Use, botomali oyalingelomu la liso lia use, la tengai ose ya batindi bande, la iyoyo sha tolonge liu la tombale nda botö wande.

²Botomali loyala la liemε elisoya lisöle la inde loomaoma la toelo la bomusi woota.

³Limɔ esisho yasi lɔenɛɛ nda Use; tɛnɛ, likilɔ lifi litelu eliyali la betɔ osambale la baseke liu la beyoyo bosambale ya bekɔta nda betɔ yande.

⁴La bokali wande lɔɔmbɔɔ botuku wa isatɔ wa tolonge twa use la wao lokusha twao se nda nyɛɛ. Limɔ likilɔ loemala oso wa botomali oyayali oko tina loota, mbo, akaotek'inde, limɔ inde komeɛ wana wande.

⁵Limɔ botomali loota wana otolome oyakakakaleseke tukela bitoti ko la isosola sha yeto. La wana wande lɔɔnɔkɔlɔmɔ okakesɔmɔ ko ende Mungu olo nda keka efi yande.

⁶Limɔ botomali lokwa otili nda liɔmbeɛ olo ayali elela eyesotonjelomo inde ko la Mungu mbo bakukiek'inde omao bacho ɛɛfu ɛmɔi la mia imbale la kama liambɛ.

Mikaele la bakitomo bande lonanaka la Likilɔ

⁷Limɔ bonano wayalaka nda Use, Mikaele la bakitomo bande lonanaka la Likilɔ; la Likilɔ la eyande bakitomo lonanaka,

⁸nde batialongaka la batiafomoko imɔ elela nda Use.

⁹Limɔ Likilɔ lifi, eko njɔ ya kwalakwala oyasotomo lina liko Bowanjeli la Satana, oyatolimbaka wenda bototi, inde lokushakomo ko nda nyɛɛ amawito la bakitomo bande.

¹⁰Limɔ imi loka limiki lifi nda Use, eliaongaka mbo— Kwani bisoya to liuwesi la bofoka la yakakaelo ya Mungu wasu la isosha sha Masiya wande eoka Bowanjeli wa bitungani yasu asokushomo se, ako inde oyasowanjekel'iyɔ oso wa Mungu wasu ko la löwa la ocho.

¹¹Basolongel'inde ko l'eoka ya bakila ba Wana wa bɔkɔkɔ la eoka ya lioi lia likambesi liau, la losamɔ loau losamaka liwawi liau angene lotiakufesak'iyɔ ndowa.

¹²Eokao, omakalaka, Buse la ino ebasoyala nda wao! Aeko wale end'ino ba wenda la balia, eoka Bowanjeli asosulwel'ino se la efango ya likama, eoka aluwi nde mbo akoyali la fofe ko la mbile sinyo kongo!

Likilɔ loengaka botomali la bana bande

¹³Limɔ ɛnɛkɛ Likilɔ mbo asokushomo nda nyɛɛ, inde lokakongola otomali oyaoti wana otolome.

¹⁴Nde botomali lofomo bafafu bambale ba elongo efi mbo akweke botili nda liɔmbeɛ, ko nda elela yande olo atokukiomo inde ko mbile bisatɔ la botuku wa mbile, ndosenyana la njɔ omao.

¹⁵Limɔ Likilɔ lowɛɛkɛ botomali balia kwa liande angene nda bɔnɔkɔ wande, ombisa ya botomali, mbo balia balindesek'inde kwa fela.

¹⁶Kongo ko nyele losunga botomali la nyele loasola bɔnɔkɔ wande, la inde lomeleke balia ebaweleke Likilɔ nda ewande bɔnɔkɔ.

¹⁷Limɔ Likilɔ losomela botomali, inde losekwa omao okananaka la bana ebamɔi bande bita, bako ebatolitekesa bikela ya Mungu l'ebatokɔkɔmɛle likambesi lia Yesu.

¹⁸Limɔ inde loemala nda boke wa balia.

Liɛɛsu 13

Nyama imbale bisotɛmwa ndokongola bato ba wenda bototina

¹Limɔ yenɛke nyama eyaeswaka nda balia bafi, eyali la baseke liu la betö bosambale la nda baseke awati beyoyo liu ya bekɔta la nda betö baina ba lifekwani bayali.

²La nyama eyenɛke'mi yaaka kwa ngɔi la batindi bande bayali kwa batindi ba nyama efi la bɔnɔkɔ wande boyali kwa bɔnɔkɔ wa simba. La Likilɔ lof'inde bofoka wande la keka efi yande la isosha sifi.

³La ɔmɔi wa betö osambale lɛnɛle kwa mbo waswomoko lifwa lia liwa nde liswa liwau losäsesomo sasosaso limɔ wenda bototi lotuta mbisa ya nyama la limwaali,

⁴la iyo losemokola Likilɔ eoka afaka nyama isosha shande limɔ iyo losemokola nyama, iyo mbo— ¿Ndai engani la nyama-ye, la ndai atokɔkɔlɔ ndonana lande?

⁵La nyama lofomo bɔnɔkɔ woonga baoui b'ifaala la lifekwani la inde lofomo imo isosha shokela njaso yande ko tengai kama inɛi la imbale;

⁶limɔ nyama loasola bɔnɔkɔ wande ko ndofekwana la Mungu la lina liande, la Ndako ya Mungu la ebasoyala olo nda Use.

⁷Inde lofomo imɔ ko isosha shonana bita la ebatanu la ndolongel'iyo la isosha shokakalesa bekulü bitoti ya bato, la baoui batoti la tukela bitoti nda wenda.

⁸Batotina ebayali nda wenda-bo batosemol'inde, bako boto la boto oyatitomo lina ko nda baakowelo nda lokasa loa loiko loa Wana wa bɔkɔkɔ Oyaolomoko.

⁹Boto eyala la litoi, okeke to!

¹⁰Boto eondu nde ndoindomo, ambo atoindomo to; boto eola boto wasi, ambo aondu nde ndoolomo la ambɔte. Nda loaso-lo likɔkɔmɛle la liimeli lia ebatanu bitɛnɛle.

¹¹Limɔ yenɛke nyama yasi eyaeswaka nda nyele, inde loyala la baseke bambale kwa eba efembeli ya bɔkɔkɔ, nde limiki liande loyala kwa elia Likilɔ.

¹²Inde lofomo isosha sha nyama ya oso la inde lokakalesa bato oso wa nyama ena, mbo wenda bototi la bato ebayali ina basemokoleke nyama ena ya oso oyaaka la liswa liwau eliasäsesomoko sasosaso.

¹³Inde atokelaka bisisho ya likama biko ndoeshaka ango bosä ono se ko nda use fololo nda baiso ba bato;

¹⁴la atolimbaka ebayali nda wenda-bo ko la bisisho ebitokel'inde ko la isosha esifomu inde nda baiso ba nyama ya oso, la atoongaka la bato ebayali nda wenda-bo mbo bakeleke bɔfɔɔ wa nyama ena oyaswomoko lifwa la ambote la oyakoyali la liwawi.

¹⁵La isosha shafomoko ende nyama shofaefa bɔfɔɔ ona wa nyama ko luli, mbo bɔfɔɔ imɔ aongeke la mbo ebatisemokole bɔfɔɔ wa nyama baolomoko.

¹⁶Atowachaka batoti, ko ebafi l'ebakεε, la bafoka l'ebatouwe, la toote la bekɔwa, ko chapa nda bosamba wa olome la nda liangala lia boto la boto,

¹⁷la mbo angwene boto wɔkɔkɔɔ ndosomba yeka, kwa ndoungesa yeka, sakolo ngo ko asoyala la chapa eko lina lia nyama ena ango ko loketi loa lina liande.

¹⁸Elo lole loasɔ loa weli; inde oyayali la liluwani atangeke to loketi loa nyama, eoka lole ngo loketi loa bolomboki, la loketi loande lole mia liambe la kama liambe la liambe.

Liεεsu 14

Ebaendolomu lochwaka bεεε boyai oso wa kεka ya Mungu

¹Limɔ imi loticha la tεε ngo Wana wa bɔkɔkɔ emali nda löngo loko Siona, la amamwito lande bato bilefu mia la bilefu kama inei la bilefu inei ebasotomo lina liande la lina lia Sango wande nda toangala twau.

²Limɔ imi loka limiki litosekwa nda Use, kwa elundi ya tolimo twa balia, kwa elundi ya likama, la kwa tongololi twa liomi lia bakwengu.

³Limɔ iyo lochwaka bεεε boyai oso wa kεka efi la oso wa eba liwawi banεi la oso wa biange. Boto angɔmɔi kokɔkɔɔ ndoeka bεεε ona, sakolo ngo ko eba bilefu mia la bilefu kama inei la bilefu inei, bako ebaendolomoko nda wenda-bo.

⁴Bende ebatiakwanaka la batomali bokili eoka baitosɔngɔ; bende ebatotutaka Wana wa bɔkɔkɔ l'olo l'olo akakendek'Inde. Bende ebasoendolomo ende balomboki, bayaleke kwa buka wa eula ewukamesomoko ende Mungu la ende Wana wa bɔkɔkɔ,

⁵la lilimbakeli litiokomoko nda bεnɔkɔ yau la bati ango la litwanelo.

Bakitomo lotomomo tomo nda wenda bototina la wendi ende bato

⁶Limɔ imi lɛnɛ bokitomo wasi oyatoungwaka atiteni ya use la se, la afomoko Mboli Ilau ya loiko mbo anangoeleke bato abasoyala nda wenda la tukela bitoti la befindi bitoti, la ende bato ba baoui batoti;

⁷inde loonga la limiki lifi mbo— Wangaka Mungu la faefak'Inde tala, eoka saa ya liatakeli liande esoya; la semokolak'Inde oyakelaka use la se, la eliya efi ya balia la tosolo lisanga.

⁸Limɔ bokitomo wasi, ewa ambale, lotutel'inde, inde loonga mbo— Bosoukwa! Bosoukwa, boko Babilona, bokenge bofi ebosomwesa bato ba tukela bitoti bänä ba bolenge wa bolëfë wande!

⁹Limɔ bokitomo wasi, ewa asato, lotutel'inde, inde loonga la limiki lifi mbo— Boto esemola nyama-ye la bɔfɔnɔ wande, la ewachomo chapa nda iangala ango nda bosamba wande,

¹⁰inde nd'atomwaka imɔ ko bänä ba bolengi wa Mungu ebasowelɔmɔ ko bao, angwɛnɛ ango balia, nda kɔpɔ ya efango yande. Limɔ eokesomoko wale finɛ ko la bosä la boele, oso wa bakitomo batanu la oso wa Wana wa bɔkɔkɔ.

¹¹Limɔ bolilya wa likongolomu liau botolilaka olo nda use ko layalaya la baitweuma la löwa la bocho, bako ebasosemokola nyama ena la bɔfɔnɔ wande, l'ebasɔɔɔ chapa ya lina liande.

¹²Nda loaso-lo ɛnɛkɛ to likɔkɔmɛɛ lia ebatolitesa ndola ya Mungu la liimeli lia Yesu!

¹³Limɔ imi loka limiki nda use elitoonga mbo— Sɔnɔkɔ mbo ebakaweke ani basoyala la Ngɛnɛ wasu, bende ngo ko la limengɔ. Bolimo asoonga imɔ ko mbo— Eingo ko, mbo batekumeke kɔni nda bonui wa bakuwa bau, eoka bekeeli yau bitotutakana lau.

Wana wa Boto lotwaka eula ya wenda-bo

¹⁴Limɔ imi loticha la tɛnɛ ngo lifita lifufu, la oyayali se nda lifita loyala kwa bɔfɔnɔ wa Wana wa Boto; nda botö wande inde lowata boyoyo wa mbela la nda bosamba wande inde lounda chaka ya lowelo.

¹⁵Limɔ bokitomo wasi lokuswa nda Einelo ya Mungu la inde loamamel'Inde oyayali se nda lifita ko la limiki lifi, mbo— Ilyaka chaka yaɛ, twaka eula, eoka mbile yotwa esoya la eula ya wenda-bo esotela.

¹⁶Limɔ Inde oyayali se nda lifita, loilyaka chaka yande nda wenda la eula ya wenda lotwomo fɛɛ.

¹⁷Limɔ bokitomo wasi lokuswa nda Einelo ya Mungu nda Use, la inde imo lounda chaka ya lowelo.

¹⁸La bokitomo wasi lokuswa nda etumbelo ya lifaefi, inde loyala la isosha nda bösä la inde loamamel'Inde oyaundi chaka ya lowelo, la limiki lifi, mbo— Ilyaka

chaka yae ya lowelo la twaka bekima ya tuma twa elanga ya wenda, eoka tuma twa wao tosotelatela.

¹⁹Limɔ bokitomo loilyaka chaka yande nda wenda la inde lotwaka tuma twa elanga ya wenda la inde lokushaka twao nda liyöndo lifi liotwangela tuma twa efango ya Mungu;

²⁰limɔ etwangelo ya tuma lomatekelomoko ko omolo nda liko lia bokenge, la bakila lokuswaka nda etwangelo, bao loelwa helo ko nda kingo ya punda, ndolindesa nyele esika kwa tokweelo elefu emoi la mia liambe.

Liɛɛsu 15

Ebalongaka Satana batwaka bɔele wa liineli

¹Limɔ imi lɔene esisho yasi nda Use, esisho efi yomwaalomo; bakitomo bosambale loyala la baömä bosambale ba liili, eoka efango ya Mungu etosilela oko nda bao.

²Limɔ imi lɔene eliya eyeneli kwa talatala ya wëli eyesosobiana la bösä, limo ebasolonga nyama ena la bɔfɔnɔ wande la loketi loa lina liande, iyo loemala nda ngɔnge ya eliya ya talatala, la iyo lounda bakwengu ba Mungu.

³La iyo lochwaka Bɔele wa Mose, bɔkɔwa wa Mungu, la Bɔele wa Wana wa bɔkɔkɔ, iyo lochwaka mbo— E Ngene Mungu wa Bofoka Bototi, bekeeli yae bile bifi yomwaalomo; Baatakeli baɛ bengani nde la wewe, Aɛ Bɔkɔta wa tukela ya wenda!

⁴¿Ngene Ndai aitowangak’Aɛ, ndai to aitotalia lina liae tala? Eoka ko Aɛ kongo nd’ale Botanu la tukela ya wenda bototi beyaka, la betulakamel’Aɛ se eoka bakomyi baɛ basɔenekesɔmɔ.

⁵La mbisa yaamao, imi lɔene Ndako ya Mungu eyele nda Use loliolomo,

⁶la bakitomo bosambale lotemwa ani baundi baömä bosambale. Bawataka bisinda bitanu ebilangalangi la balingakomu nda bokuku ko la bekɔli ya mbela.

⁷Limɔ ɔmɔi wa eba liwawi anei lofaefa bakitomo bosambale biengo ya mbela osambale, ebitumi fuu ko la efango ya Mungu wa liwawi lia layalaya;

⁸la Einelo ya Mungu lotuma la bolilya wa liineli lia Mungu la bofoka wande, la boto angɔmɔi wokɔkɔlɔ ndɔɔtɔ nda Einelo ya Mungu ko nd’akasileke baömä bosambale ba bakitomo bosambale.

Liɛɛsu 16

Bakitomo bosambale lowele baömä ba efango ya Manga se

- ¹Limɔ imi loka limiki lifi elisosekwa nda Einelo ya Mungu, eliaongaka la bakitomo bosambale mbo— Kendeke la Welēke biengo bosambale ya efango ya Mungu nda wenda.
- ²Bokitomo wa oso lōke, inde lowēe eengo yande nda wenda, limɔ balomboki ebayali la chapa ya nyama ena, l'ebasemolaka bɔfɔnɔ wande, iyo lowelɔmɔ bakülü ba bomusi finē.
- ³Limɔ ewa ambale lowēe eengo yande nda eliya ya balia, la bao lokinjwa kwa bakila ba boto oyasowa, la bitotina ebile la liwawi nda balia lowa.
- ⁴Limɔ ewa asatɔ lowēe eengo yande nda baande la tosoolo twa balia la bao lokinjwa ko bakila.
- ⁵Limɔ yokaka bokitomo wa balia, aongaka mbo— Aε wengani nde, Oyayali la oyayalaka, Aε Botanu eoka osoatela njasɔ ngo ko ongoma,
- ⁶mbo iyo ana ebasowēe bakila ba ebatanu la batɔndɔli se, osof' iyo imɔ ko bakila bomwa. Baondu nde ongoma!
- ⁷Limɔ imi loka limiki lia etumbelo ya lifaefi, elisoonga mbo— Eingo ko, Mungu Ngenē wa Bofoka Bototi, baatakeli baε bengani nde la wewe.
- ⁸Limɔ ewa anei lowēe eengo yande nda liso lia use, la liao lofomo isosha shofecha balomboki la bösä;
- ⁹limɔ iyo lofechomo la bösä wa likama, la iyo loseɔkɔlɔ lina lia Mungu oyayali la isosha nda baömä-ba nde batiakalanganaka ndotalia Mungu tala.
- ¹⁰Limɔ ewa bɔɔmwi lowēe eengo yande nda kēka ya nyama la yakakaelo yande lotufaka la lilima, iyo lotauna ndame yau eoka ya bomusi;
- ¹¹la iyo loseɔkɔlɔ Mungu wa Use eoka ya bomusi wau la eoka ya bakülü bau, nde batiakalanganaka eoka ya bekeeli yau.
- ¹²Limɔ ewa liambe lowēe eengo yande nda liande lifi liko Eufalate la balia ba liao loömaka tau mbo mboka etonjelomoko bekɔta ebakatēmweke nda fangi ya εɔswelɔ ya bonyanya.
- ¹³Limɔ imi lɔenē belimo isatɔ ya bɔwewe kwa bɔfɔnɔ wa batɔke ebatokuswa nda bɔnɔkɔ wa Likilɔ la nda bɔnɔkɔ wa nyama la nda bɔnɔkɔ wa bɔtɔndɔli wa bolimbake;
- ¹⁴eoka bende belimo ibe ebitokelaka bisisho la ebitokakende ende bekɔta ya wenda bototi okasɔnj' iyo nda bita ya lise lina lifi lia Ngenē Mungu wa Bofoka Bototi.
- (¹⁵Toka kɔni, itoya kwa wiya! Inde ale la limengo fuu oyatoyala la botengu ani atotingana la bisinda yande mbo atakendekende wase la mbo sɔni yande etenēle fololo.)

¹⁶La belimo losonja bekota nda elela eyetangomu nda lioi lia BaEbele mbo Ala-Mengedo.

¹⁷Limɔ ewa bosambale lowele eengo yande nda bofalu wa use, limɔ limiki lifi lokuswa nda kɛka efi omolo nda Einelo ya Mungu, liao loonga mbo— Lososila to!

¹⁸Limɔ tobalibali lɛnele, la bamiki ba bilundi lokana, la nyele lotukatuka likama, lotiteneleke ongoma ko nda bayelo ba balomboki nda wenda-bo, litukatuki lina liaaka lia likama.

¹⁹Bokenge Bofi lotenana ko betuku bisato la bekenge ya tukela ya wenda loweleme se; Babilona bokenge bofi loenyelomo ko la Mungu ndofaefa wao kɔpɔ ya bänä ba efango ya bolengi wande.

²⁰La besanga betotina lolɔmwalomwa la fongo angɛnele imɔ.

²¹La mbula ya basase bafi ba bolito wa litale lifi lotɔnkɔ se ende bato la bato loseɔkɔɔ Mungu eoka ya liömä lia mbula ya basase, litina mbo liömä lina liaaka liwau fafo.

Liɛɛsu 17

Likachomu lia Ewa bolëfë l'ebasunganaka lande nda Babilona

¹Limɔ ɔmɔi wa bakitomo bosambale ebaundaka biengo bosambale, inde loya oyaonga lami mbo— Yauku l'ono la itɛne's'ae lofomo se loa ewa bolëfë ofi, oyayali se nda sanganela ya baande wike;

²bekota wa wenda-bo basotwana lande bolëfë la bato ebayali nda wenda basowa bänä ba bolëfë wande.

³Limɔ inde lotola bolimo wami nda liɔmbele, limɔ imi lɛne botomali oyayali se nda bɔkɔngɔ wa nyama etelu eyetumesomu la baina ba lifekwani la nyama loyala la betö bosambale la baseke liu.

⁴Botomali lowata bisinda yindo la bitelu ebitomu bɔfekɔ wa mbela la basase ba loketi la tɔkeikeli la nda bosamba wande inde lounda kɔpɔ ya loela eyetumi la bewewe la ifwe sha bolëfë wande;

⁵la nda iangala shande lina lotomo eliyali nde la litina eliisameli, liko-Babilona, bokenge ofi, nyango wa eba bolëfë la bewewe ya wenda.

⁶Yeneki botomali ona oyawaka bänä ba bakila ba ebatanu la ba ebasowela Yesu. La eneke'mi wen'inde ongoma, imi lomwaala fine.

⁷Limɔ bokitomo loonga lami mbo— ¿Osomwaala eoka iye? Itoisoel'as litina lia botomali-bo la litina lia nyama oyasotolak'inde, ako nyama oyale la betö osambale la baseke liu.

⁸Nyama eyenek’ae wene yao, eyayalaka, eyet’imo kwani, la esambosaowa nda liöndo eliti la tunga, la eyetöke okaseesele. Ebayali nda wenda batomwaala, bako ebatitomo baina nda lokasa loa loiko ko nda baakoelo ba wenda-bo, ani akenek’iyo nyama eoka ayalaka, la kwani at’imo la eyaka nde ono.

⁹Loaso-lo lole loa liluwani lia weli; betö osambale yende föngo osambale olo ayali botomali se,

¹⁰bende imo ko beköta osambale. Bömwi bau basokwa se, omöi akoyali nde, wasi akayi köni, nde akayek’inde loenganaka lande ndoumwa ko mbile sinyo;

¹¹la nyama oyayalaka la oyat’imo kwani, inde angene ale ewa bonanei la ale wa eba bosambale, nde atöke okaseesele.

¹²La baseke liu ebenek’ae, bende beköta liu ebakafomu köni isosha shau nde beökö isosha sha bököta ko saa emöi amamwito la nyama.

¹³Eba bende la botema ömwito la basofaefa nyama bofoka la isosha shau;

¹⁴benanaka nde bita la Wana wa bökökö, la Wana wa bökökö belongaka nde iyo, eoka Inde nd’ale Ngene wa bangene la Bököta wa beköta la ebasökesele lande bende ebasotomo lioi, la ebasoamo, la ebasökökömele.

¹⁵Limö inde loonga lami mbo— Balia ebenek’ae olo ayali ewa bolöfö se, bende bato la bikuke la tukela ya wenda la baöi ba bato ba wao.

¹⁶La baseke liu ebenek’ae, la nyama imo, beiyanaka nde la ewa bolöfö la beslek’inde wase kwa isimo, belaka lokomba loande la befechak’inde la bösä;

¹⁷eoka Mungu nd’afak’iyo isosha nda betema yau shokela ko lisangi liande angene ko la botema ömwito la ndofaefa nyama isosha shau sha bököta ko nd’akaköchömökö baöi ba Mungu angene.

¹⁸La botomali oyenek’ae wen’inde, ende bokenge bona bofi eboyali l’isosha sha bököta ndokakalesa beköta ya wenda-bo.

Liensu 18

Löseesele loa Babilona

¹Mbisa yaamao, imi löne bokitomo wasi ani atosulwa se nda Use, oyayali l’isosha sha likama la wenda loanyekema ko la böfökö wande.

²Limö inde loamama la limiki lia likama mbo— Bosoukwa! Bosoukwa, boko Babilona bokenge bofi! Bosokinjwa eyaelo ya belimo ebe la eisamelo ya belimo bitotina ya böwewe, la noli ya böwewe ebisoiyelomo la bato;

³eoka tukela bitoti bisomwa bänä ba bolengi wa bolöfö wande la beköta ya wenda-bo basotwana lande bolöfö l’ebatotimbaka bekalala nda wenda basofotaka ko l’eoka ya lifoka lia bieka ya bonuku wande.

Boimo wa Mungu bosofomo ende bato bande

- ⁴Limɔ imi loka limiki liasi, elisekwi nda use, elisoonga mbo— Sokwaka end'inde, ino bato bami, sokwaka mbo otasangana lande nda batwanelo bande la mbo otaaelo baömä bande;
- ⁵eoka batwanelo bande basoiya ko nda use la Mungu asoenyela libebesi liande.
- ⁶Sakanaka lande ko la bosakane ebososakana imɔ ko inde, la botalya wa bakao bambale ba bekeeli yande; tumeselak'inde kɔpɔ imbale ya limwi elisomwes'inde bato.
- ⁷Kwa aomalak'inde angene la kwa alak'inde bieka ya bonuku, kwani ɔlesək'inde biale la ndeli, eoka nda botema wande, inde nd'aongi mbo— Isoyala ko Bokɔta otomali, imi iti lotika la itiangoluwa ndeli.
- ⁸Eokao, ko la lise limɔi, baömä batoyel'inde, bako liwa la ndeli la londo, la atofyesomo ko la bösä; eoka Ngene Mungu oyatoatel'inde njaso, ale ngo ko la bofoka.
- ⁹Limɔ bekɔta ya wenda ebatwaka lande bolëfë la ebalaka lande bilambo ya bonuku, beleelak'inde la befichelak'inde etondo ani akenek'iyo bolilya wa lofecho loande;
- ¹⁰bemalaka esika lande, eoka ya bɔwa wa bifembi yande la belelaka mbo— Aeko! Aeko! Bokenge ona wa likama, boko Babilona! Bakomyelo baε basoya ko nda saa emɔi kongo.
- ¹¹Limɔ ebatimbi bekalala nda wenda batolelaka la batowaka beuwe loaso loande, eoka angwen'imɔ boto bosomba biengo eyaesak'iyo nda biato yau,
- ¹²biko eya mbela la bieto bifufu, la basase ba loketi lofi, la tɔkɛikeli twa bɔfekɔ la bisinda bifufu la yindo la bitelu ebilëfu fine, la tosandu twa bɔkesε la biengo ya fanda ya njɔku, biengo ebikelomu la tosandu twa loketi, l'ebitulomu la mbela la yeto, l'ebikelomu la batale bafufu;
- ¹³la kalafulu la baningo ba baese, la mwemwe yotumba, la ndembu, la bänä la baita, la fufu la bangwindi, la mbolo la bekɔkɔ, la punda la bilutelo ya punda, la bekɔwa la bawawi ba balomboki.
- ¹⁴Tuma etotelu etwalembek'ae la yeme fine, tososekwa end'ae, la bieka ya bonuku la biengo ya bɔfekɔ bisoseeselel'ae, biitɔenel'imɔ liasi.
- ¹⁵Ebatimbi bekalala ya biengo-bi, ebasofotaka ko l'eoka yande, iyo beemakalaka esika eoka ya bɔwa wa bemusi yande; belelaka la bewaka nde beuwe, beongaka mbo—
- ¹⁶Aeko! Bomusi ende bokenge ona wa likama oyawataka bisindi bifufu l'ebitelu la yindo ebitomu bɔfekɔ wa mbela la basase ba loketi la tɔkɛikeli;

¹⁷ongoma bafoka bana bafi basoseesele ko la saa emoi kongo! La bakapiteni ba biato la ebatokoke kendo nda yao, la basali ba biato ina ya lofofo l'ebatotimbaka bokalala nda eliya ya balia, iyo yaatotina loemakala esika,

¹⁸la enek'iyo bolilya wa lofecho loande, iyo loamama, iyo mbo— ¿Boni to bokenge wengani nde la e-bokenge-bo bofi?

¹⁹Limɔ iyo loweleke liunge nda betö yau, la alelak'iyo l'awak'iyo beuwe, iyo loamama mbo— Aeko! Bomusi ende bokenge ona wa likama, olo afotaka batotina ebayalaka la biato ya lofofo ko l'eoka ya lifoka liande, ongoma bososeesele fæ!

²⁰Ae Use, omakalaka loaso loande, la ino ebatanu, la batomomu, la batondoli, eoka Mungu nd'asokundel'ino ko end'inde ako Babilona!

²¹Limɔ bokitomo wa bofoka fine loila litalɛ lifi fafo la inde lokusha liao nda eliya ya balia, inde loonga mbo— Ko ongoma, Babilona boko bokenge ofi, bokushomoko la bolenge bofi la boitɔenel'imɔ liasi.

²²La bamiki ba ebatoomaka bakwengu, l'ebatochwa bæle, l'ebatomaka befilingi la tofonge, batotina baitokomo imɔ liasi omolo eyæ; la angwen'imɔ bato b'elalaka ba welï wa bɔfɔnɔ angɔmɔi kɔenele imɔ liasi end'æ, la bosöngö la lokulu angokana imɔ liasi olo eyæ.

²³Liangangi lia päka liitoangang'imɔ liasi la limiki lia liäla la bowai liitokomo imɔ liasi olo eyæ; eoka batimbaki bekalala bæ bayalaka eb'isosha sha likama nda wenda-bo, la eoka tukela bitoti balimbomoko ko la basoo bæ ba fɔnɔli.

²⁴Bakila ba batondoli la ba ebatanu la bakila ba batotina ebolakomoko nda wenda benekelake ko olo eyæ.

Liɛnsu 19

Loomalo nda Use eoka ya Losilo loa Babilona

¹Mbisa yaamao, yokaka limiki lia likama kwa elia ekuke efi fafo nda Use, elitoonga mbo— Inekelaka Ngenɛ Mungu! Liuwesi la tala la bofoka bisoomana la Mungu,

²eoka baatakeli bande bengani nda la wewe; asofa ewa bolëfë ofi se oyabebesaka wenda-bo ko la bolëfë wande la Mungu nd'asokundel'inde bakila ba bekowa yande angenɛ!

³Limɔ iyo loonga imɔ liasi mbo— Inekelaka Ngenɛ Mungu! Bolilya wa lofecho loande botolila likolo ko layalaya!

⁴Biange kama imbale la anei, la eba liwawi banɛi lotulamela Mungu se, iyo losemol'Inde oyayali nda kɛka efi, iyo mbo— Ongoma, inekelaka Ngenɛ Mungu!

⁵Limɔ limiki elisokuswa nda kɛka efi loonga mbo— Inelaka Mungu wasu la kelekɛlɛ, ino bɛkɔwa yande bitoti la ino ebasowangak’Inde, la bafi la bakaɛke lisanga.

⁶Limɔ imi loka eyoko kwa eya ekuke efi finɛ la kwa elia elundi ya tolimo twa balia kwa bilundi bifi ya use, yao loonga mbo— Inekelaka Ngenɛ Mungu! Eoka Ngenɛ Mungu wasu ale Bɔkɔta la Ngenɛ wa bofoka bototina.

⁷Toomaleke la toficheke limɛngɔ finɛ, totalieke ko Inde tala, eoka lisɔngɔni lia Wana wa bɔkɔkɔ lisoya la Bowai asokɔmɔnya inde angɛnɛ;

⁸la afomu nde isosha showata bisinda bilau ebilangalangu la bitanu, eoka bisinda bitanu-bi yengani la bekeeli ilau ya bato batanu.

⁹Limɔ bokitomo loonga lami mbo— Sɔnɔkɔ mbo, Bende la limɛngɔ bako ebasotomo lioi nda elambɔ ya lisɔngɔni lia Wana wa bɔkɔkɔ. La inde loonga imɔ lami mbo— Eba bende baoui ba wewe ba Mungu.

¹⁰Limɔ imi lokwa se nda batindi bande ndosemol’inde, nde inde loonga lami mbo— Otakelɛke ani! Yende bokuwani laɛ la bitungani yaɛ ebasolitesa likambesi lia Yesu. Semolaka ko Mungu! (Eoka likambesi lia Yesu lile ko litina lia litɔndɔli.)

Bowangɔ wa Bita asɔɛnɛɛ nda Use

¹¹Limɔ yenɛkɛ Use bosoliolomo la tɛnɛ ngo, punda efufu, la Inde oyatalemi nda yao lotangomo lina liko mbo— Ewolendelomo la Momongo; la Inde nd’asoatakela njasɔ la atonanaka bita ko la liengani.

¹²Baiso bande bale kwa bɔsɔ wa loiloi, la nda botɔ wande awati beyoyo wike ya bɛkɔta, la lina elitomu lande litiluwomo la boto angɔmɔi sakolo ko Inde angɛnɛ.

¹³Awati kanjo eyetomu nda bakila la lina elisotangomo lande lile mbo— Lioi lia Mungu.

¹⁴La ngendi y’eba bita ya Use lotutak’Inde nda punda bifufu, la bawati bisinda bifufu ebilangemi la bitanu.

¹⁵Ambɔtɛ ewɔtu finɛ lokuswa nda bɔnɔkɔ wande mbo asweke tukela ya wenda la wao, la Inde nd’atokakales’iyo la isosola sha yeto; atomatakela tuma nda etwangelo ya bɔnɔ ba bolengi wa efango ya Mungu Ngenɛ wa bofoka bototi.

¹⁶Lina liande lisotomo nda kanjo la nda yɛlɔ yande, liko mbo— Bɔkɔta wa bɛkɔta la Ngenɛ wa Bangɛnɛ.

¹⁷Limɔ imi lɔnɛ bokitomo mɔi oyemali nda liso lia use, la inde loamama la limiki lifi, inde loonga la nɔli bitotina ebitoungwaungwa nda atiteni ya use la se, inde mbo— Yauku oyasɔngɔmɔ nda elambɔ efi ya Mungu

¹⁸mbo oleke binyo ya komba ya bekota, la komba ya betoli oso ya bita, la komba ya bewango, la komba ya punda, la ya ebatalemi nda punda, la komba ya toote tototina la bekowa, l'ebakeke l'ebafi lisanga.

Nyama la ebaiyani la Yesu basosesele fee

¹⁹Limɔ imi lɔene Nyama la bekota ya wenda, la ngendi yau ya bita, iyo losongokomɔ ndonana la Inde oyatalemi nda punda la ngendi yande ya bita.

²⁰La Nyama loindomo kala amawito la botondoli ona wa bolimbake oyakelaka bisisho oso wa baiso ba Nyama, biko bisisho eyalimbaka bato ana ebatomoko chapa ya Nyama la ebasemokolaka bɔfɔnɔ wande. Iyo ambale lokushomo ani bakowawa nda eliya ya bösä ebosoaakana la boele.

²¹Basi ebamɔi loolomo ko la ambote wa Inde oyatalemi nda punda, ango ambote ebosokuswa nda bɔnɔkɔ wande; limɔ nɔli bitoti lokanelo binyo ya komba yau.

Liɛnesu 20

Satana lokandomo ko mbile yumwa ya likama

¹Limɔ imi lɔene bokitomo ani atosulwa se nda Use, inde lounda lofungola loa liöndo eliti la tunga la bɔnyɔlɔlɔ wa likama nda osamba wande;

²la inde lotukumela Likilo liko njo ya kwalakwala, eko Bowanjeli la Satana, la inde lokanda inde ngwi ko miaka elefu.

³Limɔ bokitomo lokusha Satana tubu nda liöndo eliti la tunga, limɔ inde lolinjaka liao, inde losɔlɔnese liao olikolo liande mbo atalimba imɔ tukela ya wenda kond'akasileke miaka elefu. Mbisa yaamao loenganaka nde mbo afaikolomoko oko mbile sinyo.

⁴Limɔ imi lɔene keka bifi la ebayalaka se ina, bafomoko isosha shoataka njaso ya bato, imi lɔene imɔ belimo ya ebatenomoko kingo eoka ya likambesi lia Yesu la eoka ya lioi lia Mungu la ebatiasemolaka Nyama, angoko bɔfɔnɔ wande, l'ebatiatomoko chapa yande nda toangala la nda besamba yau. Iyo ana louwaka liasi la iyo lofomo isosha shokakalesa tukela amawito la Yesu ko la miaka elefu.

⁵Nde basi ebamɔi, ebawaka, iyo batiatauwaka konda akasileke miaka elefu. Eli liende likuswi lia oso nda liwa.

⁶Bende la limengo fine, bende batanu bako ebasoyala nda likuswi lia oso nda liwa. Liwa lia ambale liti l'isosha end'iyo, kongo ko belayalaka nde bakanga ba Mungu la ba Masiya la belafomoko isosha shokakalesa tukela amawito lande ko miaka elefu.

Satana lofaikolomo limɔ inde kokushomo nda eliya ya bösä

⁷Limɔ akasileke miaka elefu, Satana elafaikolomoko nda bɔnyɔlɔlɔ wande,

⁸la elakuswaka ndokalimbaka tukela ya bato nda bako banɛi ba wenda, bako Goga la Magoga, ndokasɔnja iyo nda bonano; loketi loau lole kwa eloa nyele yoke ya balia.

⁹Iyo losɔngɔkɔmɔ nda bofalu wa wenda okalingela eyaelo ya bikuke ya ebatanu la bokenge ebosamomu. Limɔ bösä losekwa omolo nda use la wao losɛɛɛɛles'iyo fɛɛ.

¹⁰Limɔ Satana oyalimbak'iyo lokushomo nda eliya ya bösä la boele, olo ayalaka la Nyama la Bɔtɔndɔli wa bolimbake, limɔ belokesomoko biale la lowa la ocho konda layalaya.

Liatakomu lia balomboki batotina

¹¹Limɔ imi lɛnɛ kɛka efi efufu, la Inde oyayali se nda yao, la use la se lokwa otili oso wa bɔmbɔ wande la elela ya yao etienɛɛk'imɔ.

¹²La imi lɛnɛ ebawaka, l'ebafi l'ebakekɛ lisanga, bemakali oso wa kɛka efi, limɔ kasa yaliolomoko. La Lokasa loasi loliolomoko, loko Lokasa loa Loiko; la ebawaka baatakɛlomoko njasɔ ko nda yao ebiasɔnɔmɔkɔ nda kasa, eoka ya bekeeli yau.

¹³La eliya ya balia lofetesa ebawelaka nda bao, la Liwa la Ewelo lokusokola ebawaka ebaingalaka nda yao limɔ baatakɛlomoko, boto la boto, eoka ya bekeeli yau.

¹⁴Limɔ Liwa la Ewelo lokushomo nda eliya ya bösä, liao liende liwa lia ambale, liko eliya ya bösä;

¹⁵la eyambo boto atienɛɛkɛ lina nda Lokasa loa Loiko, ani inde lokushomo nda eliya ya bösä.

Liɛnɛsu 21

Use boyai la wenda boyai

¹Limɔ imi lɛnɛ use boyai, la se eyai, eoka wenda wa oso la use wa oso bisowanjwa, la eliya ya balia etiyale imɔ liasi.

²La imi lɛnɛ bokenge ona botanu, boko Yelusaleme eyai, ebotosulwa se ende Mungu nda use, la bosokomio kwa bowai asowatesomo lilengɔ eoka ya olome wande.

³Limɔ imi loka limiki lifi elisokuswa nda kɛka efi, elisoonga mbo— Toka kɔni, eyaelo ya Mungu ende sisi ya bato, la Inde atoyalaka amawito lau, la iyo batoyalaka bato bande, la Mungu angene nd'atoyalaka amawito lau.

⁴Atɔɔmbɔkɔɔ foo bitotina nda baiso bau, limɔ liwa litiayalek'imo liasi, ango ikenene, ango etondo ya lileli, ango wale angoyal'imo liasi, eoka eya oso bisowanjwa mbao.

⁵Limɔ Inde oyayali se nda keka efi loonga mbo— Toka kɔni, isokela bitotina biyai! Bokitomo loonga mbo— Sɔnɔkɔ mbo— Baoi-ba bende bolendelomu la momongo.

⁶Limɔ Inde loonga lami mbo— Losoya to ongoma. Imi yende Alafa la Omega, Liako la Losilo, Imi nd'atofaefak'inde oyayali la yeme yomwa balia ba isolu sha balia ba liwawi ko lifaefela;

⁷Inde oyatolonga esangolaka yao-bi la yeyalaka nde Mungu wande la inde eyalaka nde wana wami.

⁸Kongo ko bafefe ba bɔwa l'ebatiimele, l'eba betema ya bewewe, la baoli ba bato, l'eba belɛfɛ, l'eba basoo ba fɔnɔli, l'ebatosemola befɔnɔ ya mungu la batotina ba nanga, iyo ana beɔɔkɔ eliau likɔɔ nda eliya ya bɔsɔ ebosoaakana la boele, liwa-li liende elia ambale.

Bokenge boko Yelusaleme eyai

⁹Limɔ ɔmɔi wa bakitomo bosambale ebaundaka biengo bosambale ebitumi la baɔmɔ bosambale ba liili, inde loya la inde loonga lami mbo— Yauku l'ono, limɔ itotamb'ae Bowai, wali wa Wana wa bɔkɔkɔ!

¹⁰La inde lotola bolimo wami nda lɔngo lofi losa, limɔ inde lotamba'mi bokenge botanu, boko Yelusaleme ebosulwi se ende Mungu nda Use,

¹¹eboanesomu la liangangi lia Mungu. Lolangalango loa wao loende kwa eloa lisase lia bɔfekɔ wa loketi lofi loko jaspe, elile la liangangi kwa elia wɛli.

¹²Bokenge bole la likula lifalu la botalemu fafo, elile la biome liu la imbale, la bakitomo liu la ambale bayali nda biome la baina batomu nda biome, bako baina ba tukela liu la imbale ya bana ba Isalaele.

¹³Nda fangi ya esɔswelɔ ya bonyanya biyali biome bisatɔ, la nda fangi ya nord ko biome bisatɔ, la nda fangi ya sud ko biome bisatɔ, la nda fangi ya litele ko biome bisatɔ imɔ.

¹⁴La likula lia bokenge liaswomoko nda batale ba lionda liu la bambale la baina liu la ambale batomu nda bao, bako baina ba Batomomu ba Wana wa bɔkɔkɔ.

¹⁵Inde oyaongaka lami ayalaka la isosola sha loela kwa ikweelo, mbo akweeleke bokenge la biome ya wao la likula lia wao.

¹⁶Bokenge loswomo la bako banɛi ebengani la bosa ɔmɔi; la bosa bole kwa bofalu wa wao. Limɔ inde lokweela bokenge la isosola, mbo bakilometa bilefu imbale la mia inɛi. La bosa, la bofalu, la botalemu wa bokenge biengani nde cha.

¹⁷Limɔ inde lokweela likula lia bokenge, bofalu wengani banganjo mia la kama inei la inei, la ikweelo sha bolomboki, siko esha bokitomo imɔ.

¹⁸Yeka eyaswomoko la likula ko basase ba bofekɔ bako jaspe la bokenge angene waaka ko mbela ya loketi kwa talatala etani tanelele;

¹⁹la batale ba lionda bakomyomoko la befekɔ ya basase ba loketi ba bofɔno wike; elia oso ko jaspe, elia ambale ko saphir, elia asatɔ ko calcédoine, elia anei ko émeraude,

²⁰elia boɔmwi ko sardonyx, elia liambe ko sardoine, elia bosambale ko chrysolithe, elia bonanei ko béryl, elia libwa ko topaze, elia liu ko chrysoprase, elia liu la limɔi ko jacinthe, elia liu la ambale ko améthyste.

²¹La biome liu la imbale loyala ko tokɛikeli liu la tombale, bome ɔmɔi l'ɔmɔi ko ikɛikeli simwito sifi; la lömbɔ loa bokenge loyala ko mbela ya loketi kwa talatala etanu tanelele.

²²Nde itienekɛ Ndakɔ ya Mungu omao nda bokenge, eoka Ngenɛ Mungu oyale Ngenɛ wa Bofoka bototina, Inde nd'ayali Einelo ya wao la Wana wa bokɔkɔ lisanga.

²³La bokenge boti ango la boeno wa löwa, ango ko tengai ndoanekesa wao, eoka tala ya Mungu angene litoangangela wao la Wana wa bokɔkɔ ale kwa päka ya wao.

²⁴Tukela ya wenda belakendekendekɛ nda liangangi lia wao, la bekɔta ya wenda belayaka ina la befekɔ yau;

²⁵La biome ya wao bitialiakomoko la löwa, imɔ ko la ocho, eoka bocho bot'imɔ omao;

²⁶limɔ belaeshaka tala la lilitesi lia tukela ya wenda nda wao.

²⁷Nde yeka eyetitane, ango boto wa boewe, kwa oyatosama nanga, angɔɔtɔkɔ omao, kangä ko ebasotome baina nda Lokasa loa Loiko loa Wana wa bokɔkɔ.

Liɛnɛsu 22

¹Limɔ bokitomo lotamba'mi liande lia balia ba Loiko, ebeneli kwa talatala ya wëli, la ebasokuswakuswa nda kekɛ efi ya Mungu la eya Wana wa bokɔkɔ,

²l'ebatocha nd'atiteni ya lömbɔ loa bokenge; la nda bɔngɔ la bɔngɔ wa liande, bosandu wa Loiko boyali ebotota befɔno liu la imbale ya tuma ko tengai la tengai; la kasa ya isandu bile yosäsekesa tukela ya wenda.

³La yeka eyesendomu bieo angoyal'imɔ ina, ko kekɛ efi ya Mungu la eya Wana wa bokɔkɔ etoyala nda wao, la bekɔwa yande batosemokol'Inde;

⁴la batɔenekɛ bɔmbɔ wande la lina liande litotomo nda toangala twau.

⁵Bocho boitoyal'imɔ omao; limɔ bat'imɔ la boeno wa liangangi lia paka, kwa liangangi lia löwa, eoka Ngene Mungu elaanekes'iyo la iyo belafomoko isosha sha bekɔta ko layalaya.

Baio ba Lokasa-lo bende bokomo la bokɔchɔmɔ

⁶Limɔ inde loonga lami mbo— Ebaio-ba bende bolendelomu la momongo. La Mungu, Ngene wa belimo ya betɔndɔli, asotomo bokitomo wande mbo atambeke bekɔwa yande njaso ebisamboya;

⁷la toka kɔni, Itoya lisasaya! Limengɔ fine end'inde oyatolitesa baio ba litɔndɔli lia e-Lokasa-lo!

⁸Imi Yoane nd'okakä la imi nd'enekë njaso-bi; la okakä-mi la enekë'mi yao, yakwaka se ndosemola oso wa batindi ba bokitomo oyatambaka'mi njaso-bi;

⁹nde inde loonga lami mbo— Otakelëke ani! Yende bokuwani lae la bitungani yae, biko betɔndɔli, la iyo ana ebatolitesa baio ba Lokasa-lo. Semolaka ngo ko Mungu!

¹⁰Limɔ inde loonga lami mbo— Osɔlɔnesëke baio ba litɔndɔli lia Lokasa-lo, eoka mbile esamboya.

¹¹Boto oyatiengane, ayaleke kɔni ko ongoma; boto oyayali la botema wa bɔwewɛ, ayaleke kɔni ko la bɔwewɛ; la boto oyengani, ayaleke kɔni ko ongoma; boto oyayali la botema botanu, ayaleke kɔni la botanu.

Lisaka lia lifotesi lia Yesu Angene

¹²Toka kɔni, itoya lisasaya! La itoya amamwito la bondanda wami wɔlɛsɛ boto la boto kwa engani nde la bekeeli yende.

¹³Imi yende Alafa la Omega, Ewa oso l'Ewa mbisa, Liako la Losilo.

¹⁴Bende la limengɔ fine, bako ebasosoola kanjo yau mbo bayaleke l'isosha shoiya nda isandu sha loiko, la shɔɔtɔ nda bokenge ko la biome.

¹⁵Omao lousa, bende eba belëfë kwa eya ngwa, l'eba basoo ba fɔnɔli, l'eba nyongo, la baoli ba bato, l'ebatosemola befɔnɔ ya mungu, la batotina ebasami ndolimbakela basi la yenɔ.

¹⁶Imi Yesu nd'atomi bokitomo wami end'ino okakambesa njaso-bi ende Bitanda. Imi yende Wili la lioti lia Dawidi, llonge sha lisɔi, esilangalangi fine.

¹⁷La Bolimo la Bowai imɔ, basoonga mbo— Yauku! La oyatoka aongeke ko mbo— Yauku! La inde oyale la yeme yomwa, ayeke! Oyakalembëke, aɔsëke balia ba Loiko ko lifaefela.

¹⁸Itoimaka boto la boto oyatoka baio ba litɔndɔli lia Lokasa-lo, mbo— Eya mbo boto etaka baio basi nda loao, Mungu etelaka inde baömä ebasosɔnɔmɔ nda Lokasa-lo;

¹⁹la eya mbo boto esokola baai ba Lokasa loa litɔndɔli-li, Mungu esokoel'inde likao liande lia isandu sha loiko, la elia bokenge botanu, ebisosɔnɔmɔ nda Lokasa-lo.

²⁰Inde oyasotaka boimo-bo nda njaso-bi, asoonga mbo— Eingo ko, itoya lisasaya! Ongoma to, yauku, Ngene Yesu!

²¹Booto wa Ngene Yesu boyaleke la batotina! Ongoma.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil